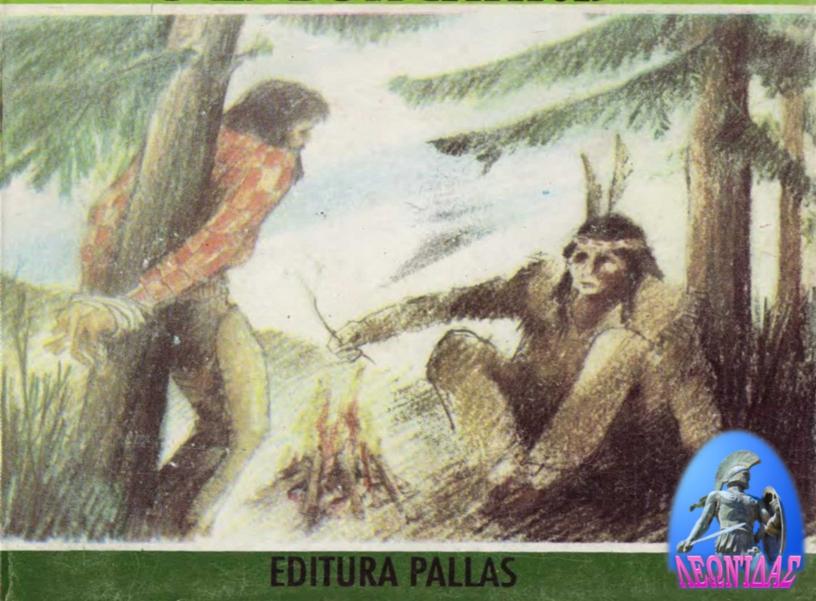

OLD SUREHAND

Consilier editorial NICULAE GHERAN

KARL MAY OLD SUREHAND

"Karl May — Gesammelte Reiseerzählungen", Band 14 Freiburg, 1894

Ediţia de faţă reproduce textul traducerii efectuate de TUDORA PETCUŢ-BONDOC şi ALEXANDRU BONDOC, apărută la Editura Minerva, în anul 1975, sub titlul *Old Surehand — 1. Trimisul lui Winnetou*, traducere confruntată recent cu originalul german amintit de WILLY MOGLESCU.

Coperta de SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de CRISTINA STANCIU

Corectura de MIHAI GRIGORESCU

Ediție electronică îngrijită de

I.S.B.N.

KARL MAY Opere — 25

OLD SUREHAND

*

Roman

EDITURA PALLAS București, 1996

CUPRINS

- 1. Old Wabble
- 2. Lângă Apa Albastră
- 3. Trimisul lui Winnetou
- <u>4. Oaza</u>
- 5. Inimă de fier
- 6. La O-sută-de-copaci
- 7. În capcana de cactuși
- 8. Generalul
- 9. O surpriză

1. Old Wabble

În timpul numeroaselor mele călătorii și peregrinări, îndepărtate, am întâlnit foarte des, mai ales între așa-zișii "sălbatici" și "semicivilizați", oameni care mi-au devenit prieteni și a căror amintire mi-a rămas scumpă până în ziua de astăzi și asa îmi va rămâne până la moarte. Dar pe nici unul nu l-am iubit asa cum l-am iubit pe Winnetou, vestita căpetenie a apașilor. Prietenia pentru el m-a adus din îndepărtata Africă sau Asie înapoi în preriile, pădurile și Stâncosi ai Americii de Nord. Chiar Muntii întoarcerea mea nu fusese fixată dinainte și nu stabilisem cu el o întâlnire, știam bine cum îl pot găsi. În asemenea cazuri, fie că mergeam la Rio Pecos, semintia apasilor de care ținea, și mă interesam unde se găsește, fie că aflam același lucru de la oamenii Vestului sau de la indienii cu care mă întâlneam. Ecoul faptelor sale se răspândea repede, iar prezenta lui, oriunde ar fi apărut el, era de asemenea imediat cunoscută până-n depărtări.

Adeseori, însă, puteam să-i comunic la despărțire când o să mă întorc, și atunci stabileam cu precizie locul și data întâlnirii noastre. Eu mă orientam după datele calendaristice, în timp ce el folosea sistemul indian de socotire a timpului și, cu toate că se spune că pe acest sistem nu te poți bizui, Winnetou venea la locul întâlnirii atât de punctual, încât niciodată nu s-a întâmplat să fiu nevoit să-l aștept.

O singură dată am crezut că n-a fost punctual, dar era numai în aparență. Fusesem nevoiți să ne despărțim în îndepărtatul Nord, pe așa-numitul *côteau* — coastă — și hotărâsem să ne întâlnim cu patru luni mai târziu în Sierra Madre. Atunci m-a întrebat:

— Fratele meu cunoaște apa numită Clearbrook — Pârâul-Limpede. Am fost acolo împreună la vânătoare, îți

mai aduci aminte de stejarul vieții, sub care am făcut popas în noaptea aceea?

- Îmi amintesc foarte bine.
- Atunci va fi uşor să ne găsim. Creştetul copacului s-a uscat, aşa că nu mai creşte. Winnetou va fi acolo la amiază, când umbra copacului o să aibă de cinci ori lungimea fratelui meu. *Howgh!*

Firește că a trebuit să transpun aceste indicații în orele noastre, și astfel am sosit la timp la locul stabilit. Dar nici urmă de Winnetou, cu toate că umbra copacului măsura exact de cinci ori lungimea mea. Am așteptat mai multe ceasuri; el tot nu apărea. Începusem să fiu îngrijorat din cauza lui, pentru că știam că numai un accident ar fi putut să-l împiedice să își tină cuvântul; când, deodată, îmi trecu prin minte că s-ar fi putut ca el să fi trecut pe aici și, dintrun motiv bine întemeiat, să nu fi putut să mă aștepte. În acest caz, cu sigurantă că mi-a lăsat vreun semn. Cercetai cu atenție scoarța copacului și, într-adevăr, la înălțimea unui stat de om era înfiptă o crenguță uscată de molid! Întrucât un stejar nu are crengute de molid, aceasta trebuia să fi fost vârâtă acolo cu un scop, iar faptul că era complet uscată, dovedea că a trecut ceva timp de când se afla acolo. Scotând-o, am găsit o hârtie înfășurată pe vârful care fusese înfipt în copac. Desfăcând hârtia am putut citi:

"Comanșii vor să-l atace pe Bloody Fox. Fratele meu să vină imediat la el. Winnetou se grăbește să-l prevină din timp".

Cititorii mei care-l cunosc pe Winnetou știu prea bine că el știa să scrie și să citească perfect. Aproape totdeauna avea hârtie la el. Știrea ce mi-o da nu era prea bună. Eram îngrijorat de soarta lui, cu toate că știam că poate face față oricărui pericol. Mă temeam și pentru Bloody Fox. Dacă Winnetou nu reușea să ajungă la el înaintea comanșilor, mai mult ca sigur că acesta era pierdut. Nici situația mea

nu era prea bună. Bloody Fox se instalase într-o oază — probabil singura — din pustiul numit Llano Estacado, dar pentru a ajunge acolo trebuia să trec prin ținuturile comanşilor, cu care avuseserăm multe ciocniri războinice. Dacă nimeream în mâinile lor, cu siguranță că mă aștepta stâlpul caznelor, cu atât mai mult cu cât acest trib dezgropase "securea războiului" și întreprinsese numeroase incursiuni soldate cu pradă bogată.

Situaţia mă obliga să nu mai zăbovesc şi să trec imediat la acţiune. Este adevărat că eram singur şi că nu mă puteam bizui decât pe mine; dar aveam arme bune şi un cal minunat, în care puteam avea toată încrederea. Iar regiunea prin care trebuia să trec o cunoşteam bine şi-mi ziceam că unui om al Vestului, cu experienţă, îi este mai uşor să răzbească singur decât în tovărăşia unor însoţitori în care nu poate avea deplină încredere. Şi, în sfârşit, orice ezitare trebuia să dispară în faţa faptului că Bloody Fox era în primejdie: trebuia salvat. De aceea am încălecat şi am pornit la drum pentru a îndeplini dorinţa prietenului şi fratelui meu roşu.

Atâta timp cât mă aflam în Sierra propriu-zisă, nu aveam de ce să mă tem, puteam să mă adăpostesc uşor şi eram obișnuit să fiu atent. După aceea însă urmau nişte platouri pleşuve, unde puteai fi zărit de departe. Locurile erau brăzdate de prăpăstii abrupte şi canioane adânci. Numai ici-colo creșteau diferite specii de cactuşi și de aloe, după care un călăreţ nu avea cum să se ascundă. Era foarte uşor ca, într-un asemenea canion, să dau peste comanşi, şi atunci singura mea scăpare era să-mi întorc calul cât pot de repede şi să mă bizui pe iuţeala şi rezistenţa lui.

Locul cel mai periculos dintre toate era Mistake Canion — Prăpastia Erorii, pentru că era drumul indian cel mai umblat dintre munți și câmpie. Numele i se trăgea de la o greșeală fatală. Se povestea că un vânător alb și-ar fi împuşcat acolo pe cel mai bun prieten al lui, un apaș, în locul unui comanș dușman. Nu știam cine era nici acel alb,

nici cei doi indieni; nu putusem afla numele lor. De atunci, independent de pericolul propriu-zis al acestui canion, un westman superstiţios îl ocolea. Se spunea că un alb rar reușea să-l traverseze nevătămat, deoarece stafia apașului ucis îl ducea la pieire.

De stafie nu prea îmi păsa mie, chiar dacă mi-ar fi ieşit în cale, numai de dușmani în carne și oase nu doream să dau. Dar cu mult înainte de a ajunge la canion, dădui de urmele unor călăreți venind din altă parte și care continuau drumul în direcția urmată de mine. Nu putea fi vorba de cai sălbatici, de mustangi; prin părțile acelea nu existau. Descălecând și cercetând urmele, constatai, spre liniștirea dar și spre surprinderea mea, că erau cai potcoviți, deci călăreții nu aparțineau pieilor-roșii. Cine erau și ce căutau pe acolo?

La o oarecare distantă, unul din ei se dăduse jos de pe cal, probabil pentru a strânge mai bine chinga, timp în care ceilalti își continuaseră drumul. Uitându-mă cu atenție, observai în stânga urmelor lăsate de el mai multe adâncituri, scurte și înguste, ca muchia unui cutit. De unde proveneau? Purta cumva călăretul o sabie? Asta însemna că aveam în față soldați, cavaleriști. Erau cumva trupe de pedepsire, pornite împotriva comanșilor, din amintitelor incursiuni de pradă? Fiind foarte interesat să aflu răspuns la această întrebare, urmai în galop urmele și, cu cât înaintam, dădeam peste tot mai multe urme, care veneau din toate părțile și se îndreptau în toate direcțiile. Nu mai era nici o îndoială că în fața mea se aflau trupe și într-adevăr, când după un timp, coti după capătul unei pădurici dese de cactuși, zări în fața mea tabăra lor. Din prima clipă constatai că tabăra nu era asezată provizoriu. Liziera de cactuși oferea siguranță împotriva oricărui atac lateral sau din spate, iar în față, cât vedeai cu ochii, se întindea un teren deschis, așa că orice atac surprindere din partea dusmanului era imposibil. Desigur, apropierea mea dinspre vest nu a fost observată; ar fi

trebuit să pună acolo chiar și ziua o strajă. În orice caz, lipsa unei străji era o neglijență. Ce s-ar fi întâmplat dacă în locul meu ar fi venit o ceată de indieni?

În partea cealaltă, terenul cobora într-un canion, unde, probabil, exista și apa necesară taberei. Caii alergau slobozi sau dormitau ici-colo. Pentru a se apăra de dogoarea soarelui, ostașii legaseră foi de cort de tulpinile cactușilor. Ofițerii aveau un cort mare; în umbra lui părea că sunt adăpostite și proviziile. În apropiere se aflau opt sau zece bărbați, care nu făceau parte din trupă. Probabil că voiau doar să înnopteze acolo, ziua fiind pe sfârșite. Eram hotărât să procedez la fel. Aș fi putut să merg mai departe, dar atunci ar fi trebuit să înnoptez singur, și, pentru securitatea mea, nu aș fi avut voie să dorm. Acolo găseam odihna necesară, pentru ca, a doua zi, să-mi pot continua lunga călătorie.

Când mă văzură, mă întâmpină un subofițer și mă conduse la comandant, care fusese anunțat prin strigăte și ieșise afară din cort, împreună cu ofițerii lui. În timp ce descălecam, se uită la mine și la calul meu, apoi mă întrebă:

- Dincotro, sir?
- De sus, dinspre Sierra.
- Şi încotro?
- În jos, spre Rio Pecos.
- Nu prea ați fi reușit, dacă nu-i goneam noi pe derbedeii de comanși. Ați întâlnit cumva urme de-ale lor?
 - Nu.
- Hm. S-ar părea că au luat-o spre miazăzi. Stăm aici de aproape două săptămâni, fără să fi zărit măcar nasul unuia dintre ei.

Îmi venea să-i strig în faţă: "Eşti un măgar!", pentru că dacă voia să dea de pieile-roşii trebuia să-i caute, deoarece acestora nici prin gând nu le trecea să-i cadă în braţe. Dacă el nu aflase unde se găsesc indienii, în schimb indienii ştiau foarte bine unde era el. Mai mult ca sigur că noaptea

iscoadele lor se furișau în jurul taberei. Ghicindu-mi parcă gândurile, continuă:

- Îmi lipseşte un *scout*, un cercetaş priceput, pe care să mă pot bizui pentru a-i putea descoperi pe indieni. Omul potrivit ar fi fost Old Wabble, care a înnoptat aici, dar abia după ce a plecat am aflat cine era; bănuise, probabil, ce vreau şi de aceea îşi zicea Cutter. Iar cu o săptămână înainte, o patrulă l-a întâlnit pe apaşul Winnetou; acesta ar fi fost şi mai bun, dar a plecat în cea mai mare grabă. Însă acolo unde poate fi văzut Winnetou, trebuie să se afle şi Old Shatterhand pe aproape; ce n-aş da să-mi cadă în mână! Dumneavoastră cum vă numiți, *sir*?
- Charley, îi răspunsei, dându-i prenumele meu, care putea fi și nume de familie. Nici nu-mi trecea prin gând să-i spun că eu sunt totuna cu Old Shatterhand. Nu aveam nici un chef și nici timp să rămân și să fiu folosit ca iscoadă. Între timp, îi examinai pe civilii care stăteau tolăniți pe jos; nu văzui nici un cunoscut printre ei, ceea ce mă liniști. Firește, puteam fi trădat de calul și de puștile mele. Era lucru știut că Old Shatterhand posedă un "doborâtor de urși" și o carabină tip "Henry", și că are un armăsar negru, un dar din partea lui Winnetou. Spre norocul meu, însă, comandantul nu era prea perspicace pentru a observa aceste lucruri; se întoarse în cortul lui, fără a mai întreba ceva.

Dar ceea ce nu reuşise el să deducă, putea foarte bine so facă unul dintre civilii care, probabil, erau toţi oameni ai Vestului; de aceea, strecurai repede carabina în învelitoarea de piele, în aşa fel încât închizătorul, de o formă neobișnuită, să nu poată fi văzut; "doborâtorul de urși" era mai puţin bătător la ochi. După aceea, scoasei şaua de pe armăsar şi-l lăsai liber. Desigur, iarbă nu prea se găsea, în schimb, printre cactuşii uriaşi, creşteau destui cactuşi pitici, constituind din belşug un nutreţ zemos. Murgul meu se pricepea să îndepărteze ţepii acestor

plante, fără a se răni. Întrebând, după aceea, pe civili dacămi dau voie să mă aşez lângă ei, unul îmi răspunse:

- Veniţi lângă noi, *sir*, şi, dacă doriţi, luaţi cu noi o îmbucătură. Eu mă numesc Sam Parker, şi când am o porţie de carne în plus, orice om cumsecade poate să guste din ea, până se termină. Vă e foame?
 - Cred și eu.
- Atunci tăiaţi-vă de aici cât vreţi. Noi toţi suntem oameni ai Vestului, *sir.* Dar dumneavoastră?

Împinse spre mine o bucată de carne rece, dar friptă, în greutate de cel puţin opt pfunzi [1], tăiai din ea o porţioară şi răspunsei:

- Şi eu rătăcesc uneori dincolo de Mississippi, dar nu ştiu dacă pot să mă numesc om al Vestului. Pentru așa ceva se cere cam mult.
- Aveţi dreptate, *sir*, foarte multă dreptate, spuse el zâmbind mulţumit pe sub mustaţă. Mă bucur că am întâlnit şi eu o dată un om modest, care nu-şi închipuie că, dacă a ajuns paznic de noapte, poate deveni şi preşedinte al Statelor Unite. În ziua de azi nu prea întâlneşti astfel de oameni. Adineauri am auzit numele dumneavoastră, domnule Charley. Şi cu ce vă ocupaţi aici, în Vest? Vânător? Puitor de capcane? Culegător de miere?
 - Căutător de morminte, mister Parker.
- Căutător de morminte? exclamă el mirat. Adică... dumneavoastră... căutați morminte?
 - Yes.
 - Vă băieţi joc de noi, sir?
 - Nici nu mă gândesc.
- Atunci, fiți așa de bun și vorbiți mai clar, ca să nu fiu nevoit să vă gâdil cu cuțitul printre coaste. Nu permit să fiu luat în bășcălie.
- Well! Vreau să știu de unde se trag indienii de astăzi. Poate ați auzit că descoperirea unor morminte este

de mare folos în această privință.

- Hm! Într-adevăr, am citit odată că există oameni care scormonesc mormintele antice, pentru a studia din ele istoria universală sau cam așa ceva. Curată prostie! Deci, dumneavoastră faceţi parte din acest soi de oameni? Sunteţi poate chiar un savant?
 - Yes.
- Ferească-mă sfântul, *sir!* S-ar putea, foarte uşor, să vă poticniți cu nasul de mormânt şi să rămâneți acolo. Dacă vreți să căutați cadavrele unor răposați, încercați cel puțin în altă parte, unde sunteți sigur de viața dumneavoastră, și nu aici, unde comanșii au pornit la război, iar prin văzduh şuieră gloanțele și tomahawkurile, uite-aşa. Știți măcar să trageți cu arma?
 - Oarecum.
- Hm, îmi închipui! Şi eu crezusem cândva că ştiu să trag. Poate că odată o să vă povestesc. După câte văd, aveţi o flintă veche, cu care poţi dărâma un zid, şi care mă face să mă închin, sir. Şi cealaltă puşcă, cea învelită, e probabil o adevărată armă de duminică!? Vă spun, pe aici e periculos să căutaţi morminte. Luaţi-o din loc! Puteţi să veniţi cu noi, aţi fi în mai mare siguranţă decât călătorind singur.
 - În ce direcţie mergeţi?
- Tot în jos, spre Pecos, unde mergeţi şi dumneavoastră, după câte am auzit mai înainte.

Îmi aruncă o privire pe jumătate binevoitoare, pe jumătate ironică și apoi continuă:

— Nu arătaţi deloc rău, parcă abia aţi ieşit din găoace, dar, pentru regiunea asta, aşa ceva nu are nici o valoare, sir. Un adevărat westman arată altfel. Cu toate astea, vă spun din nou, veniţi cu noi, pentru că îmi place de dumneavoastră. O să vă apărăm, pentru că singur tot nu aţi putea răzbate mai departe. Am văzut că aveţi şi un cal, cel puţin după înţelesul acestui cuvânt în statele răsăritene.

Probabil că ați venit cu calul dumneavoastră de trăsură, nu?

— Cam aşa, mister Parker, răspunsei eu, înveselit în sinea mea că putea compara cu un cal de trăsură armăsarul meu indian de rasă, care nu putea fi asemuit decât cu murgul lui Winnetou.

Omul îmi plăcea, la fel cum îi plăceam și eu lui. Dacă mă întovărășeam cu el și afla cine sunt, mă puteam aștepta la niște scene pline de haz. O asemenea tovărășie putea să-mi fie de folos prin Mistake Canion, chiar dacă mai târziu nu mă mai interesa. De aceea mă hotărâi să accept propunerea lui.

- Mi-am închipuit imediat, reluă el discuţia. Calul arată la fel de curat ca și dumneavoastră. Se vede de la distanţă că nici el nu a făcut altceva decât să umble după oameni îngropaţi demult. Deci aştept să-mi spuneţi dacă veniţi cu noi! Dis-de-dimineaţă o luăm din loc.
- Primesc cu recunoștință propunerea dumneavoastră, sir, și vă rog stăruitor să-mi acordați ocrotirea dumneavoastră.
- O s-o aveţi, şi am impresia că are să fie şi nevoie de ea. Aş fi bucuros să scăpăm de aici, deoarece comandantul ar vrea să mă reţină pe mine sau pe altul dintre noi drept călăuză. Ce părere ai, bătrâne Ios?

Întrebarea era adresată unui om mai în vârstă, care avea o față simpatică, cu o expresie de o adâncă tristețe, ca și când era ros pe dinăuntru de o mare suferință. Ios reprezintă prescurtarea numelui de Iosua; după cum am aflat mai târziu, îl chema Iosua Hawley.

- Sunt de aceeași părere, răspunse Iosua. Nimic nu ne mai lipsea decât să fim obligați să scoatem castanele din foc, de dragul acestor uniforme, și să ne ardem lăbuțele. De ce nu l-au reținut pe Old Wabble, care era omul cel mai potrivit pentru ei? Pe mine n-o să mă rețină. M-ar bucura să plec de aici și să am Mistake Canion-ul în spate.
 - De ce? Ţi-e frică de stafia indianului împuşcat?

- Frică? Nu; totuși, nu pot să-l uit. Canionul ăsta mi-a adus numai necazuri. Acolo mi s-a întâmplat un lucru, cum rar se întâmplă. Am dat și de aur.
- Aur? În Mistake Canion? Imposibil. Acolo nu există aur.
 - Trebuie să fi existat totuși, de vreme ce am găsit.
- Adevărat? Probabil că ai dat de el din întâmplare, bătrâne Ios.
 - Nu. Locul mi l-a arătat un indian.
- Aşa ceva chiar că nu e de crezut, pentru că un indian n-ar arăta niciodată un astfel de loc unui alb, fie el și cel mai bun prieten al său.
- Înseamnă că a fost o excepţie. Mai mult chiar, e vorba de aceeaşi piele-roşie care apoi a fost împuşcată din greşeală. Poate că am să vă spun toată povestea mâine, când o să vedem canionul. Acum n-am chef, mai bine să trecem peste asta. Dă-mi carnea, vreau să mănânc. Cu toate că este de antilopă, trebuie să fie bună. Desigur, mai multă plăcere mi-ar face o bucăţică din cocoaşa unui bizon, sau din pulpa unui elan.
- Elan? Da, elan, ai dreptate! exclamă Parker lingânduse pe buze. Este friptura cea mai bună, cea mai gustoasă din câte există. Când mă gândesc la elan, îmi aduc imediat aminte de acel *westman* care, de fapt, a făcut din mine un vânător.
 - Cine era?
- Mai înainte i s-a pomenit numele aici. Vorbesc de Old Wabble.
- Cum? Old Wabble? Bătrânul acela tot atât de faimos pe cât este de ciudat? Îl cunoşti?
- Dacă îl cunosc? Ce întrebare! Sub îndrumarea lui am avut prima mea aventură în Vestul îndepărtat, o aventură care... ei, în sfârșit, am să v-o povestesc, cu toate că știu că tare o să mai râdeți de mine. Atunci am avut de-a face cu primul meu elan.

După ce își drese ușor glasul, luă o mutră plină de importanță și începu să povestească:

— De fapt îl cheamă Fred Cutter, dar, din cauza mersului său legănat și a îmbrăcămintei care îi atârnă mereu pe trupul uscățiv, i se spune Old Wabble. Pe vremuri a fost *cowboy,* jos, în Texas, și într-atât s-a obișnuit cu îmbrăcămintea de acolo, încât în nord nimeni nu a putut săl facă să și-o schimbe.

Parcă îl văd şi acum, lung şi foarte slab, cu picioarele băgate în nişte *shuffles* — nişte ghete de nedescris, iar gambele vârâte în nişte *leggins* — adică pantaloni de la facerea lumii. Peste cămaşă, a cărei culoare e mai bine să n-o pomenesc, atârna o bluză, având singurul avantaj că era cu "inima deschisă", adică pieptul şi gâtul îi erau dezgolite complet; în schimb, sub pălăria turtită, purta, totdeauna, un fular, care-i înfăşură fruntea iar capetele îi atârnau pe umăr; la brâu avea un cuţit lung de vânătoare, cunoscutul cuţit *bowie*, iar în lobul urechilor purta cercei grei de argint; în mâna mare şi osoasă, bronzată de soare, ţinea nelipsita-i ţigară, mereu aprinsă — probabil că nimeni nu l-a văzut altfel.

Lucrul cel mai nostim era faţa lui bătrână, bătută de vânt şi ploaie, plină de zbârcituri şi întotdeauna bine rasă, cu buze groase ca de negru, cu nas ascuţit şi ochi de culoarea oţelului, cărora nu le scapă nimic, cu toate că ţinea mereu pleoapele pe jumătate închise. Faţa aceasta, fie că era liniştită, fie că era zbuciumată, avea tot timpul o expresie de superioritate, care nu putea fi clintită de nimeni şi de nimic. Această superioritate era cu totul îndreptăţită, pentru că, în ciuda ţinutei sale dezordonate, Old Wabble era un maestru în călărie, în mânuirea puştii şi a lasoului; nu-i lipsea nici una din însuşirile necesare unui adevărat westman. Permanent avea o vorbă a lui — it's clear — adică "e clar", cu care voia să arate că, deseori, chiar şi ceea ce părea greu de realizat, pentru el era ceva simplu şi uşor.

În ceea ce mă privește, la Princetown am fost un fel de pontator în construcții și câștigam atât cât să-mi pot permite să-mi realizez un plan mai vechi și anume să mă echipez și să plec în Idaho, în căutare de aur. Eram un greenhorn, un adevărat boboc, și, ca să nu fiu nevoit să împart bogățiile la care speram, mi-am luat ca însoțitor un singur om, pe unul Ben Needler, care cunoștea Vestul Sălbatic la fel de puţin ca şi mine. Când la Eagle-Rock am părăsit trenul, eram echipati ca niște filfizoni și încărcați ca niste măgari, cu tot felul de obiecte frumoase, bune, strălucitoare, care din păcate aveau meritul de a nu fi de nici un folos. Iar când, după o săptămână, am ajuns la Payette Fork, arătam ca niște adevărați vagabonzi, și era să murim de foame. Pe drum, aruncasem obiectele de prisos, adică totul, afară de arme și muniții. Trebuie să vă mai spun că pentru o bucată bună de pâine cu unt aș fi dat tot armamentul; probabil la fel gândea și Ben Needler.

Stăteam sub nişte tufișuri, cu picioarele numai răni de atâta mers, băgate în apă şi vorbeam despre tot felul de delicatese, pe care tare am fi vrut să le avem, cum ar fi: pulpe de căprioară, file de bizon, labă de urs şi friptură de elan. Da, ştiam că prin regiunea aceea existau elani aproape cât bizonii. Ben tocmai zicea, în timp ce-şi lingea buzele:

- Good lack! De ne-ar pica un elan din ăștia, i-aș descărca cu cea mai mare plăcere ambele gloanțe între coarne, și atunci...
- Şi atunci s-ar termina cu voi! s-a auzit un glas în spatele nostru, de după tufiș. Elanul v-ar face chiseliță cu picioarele. Un asemenea animal nu se împușcă între coarne, pentru că nici nu le are. Probabil, domnilor, că v-ați luat zborul de la New York ca niște școlari și ați picat drept aici, domnișorilor!

Sărind în picioare, ne uitam la cel care ne vorbea, și care își făcea drum către noi din tufișul de unde ne

pândise. Înaintea noastră se afla Old Wabble, așa cum l-am descris mai înainte, având pe față o expresie deloc măgulitoare la adresa noastră, iar în ochii pe jumătate închiși o privire de o îngăduitoare superioritate. Am să trec peste discuția care a urmat. Ne-a luat la întrebări ca un învățător pe elevii săi și apoi ne-a cerut să-l urmăm.

Cam la o milă depărtare de râu, exista o clădire, înconjurată de o prerie împădurită, și pe care el o numea ferma lui. În spatele clădirii erau câteva șoproane deschise, având menirea ca, în caz de vreme rea, să adăpostească caii, catârii și vitele, care, la sosirea noastră, pășteau pe câmp. Pe atunci, Old Wabble, din cowboy, devenise un liniștit crescător de vite. Ca ajutoare îl avea pe Will Litton, un supraveghetor alb, și câțiva indieni din tribul zis "indienii-șarpelui", pe care-i numise văcari și care-i erau foarte devotați. Vedeam cum acești oameni erau ocupați să încarce o căruță cu diferite lucruri, printre care și o foaie de cort.

— Iată ceva pentru voi, zise bătrânul. Vreţi să împuşcaţi elani şi acolo tocmai se fac pregătirile pentru vânătoare. Vreau să văd de ce sunteţi în stare. Veniţi cu noi. Dacă sunteţi nişte băieţi de ispravă, puteţi rămâne la mine. Dar mai întâi, intraţi în casă, pentru că, *it's clear*, un vânător flămând trage în aer.

Well, nouă ne convenea. Am mâncat, am băut și apoi am pornit-o, pentru că Old Wabble nici nu se gândea ca din cauza noastră să amâne plecarea. Ne-au dat cai și am pornit cu ei, la început spre râu, unde se afla un vad, prin care am trecut. Bătrânul mergea înaintea convoiului. La un moment dat, m-a chemat lângă el. Ducea de căpăstru un catâr, care nu avea nimic pe spate. Ajunși pe malul celălalt, am văzut că în urma noastră venea Ben Needler, pe un cal roib, și Will Litton, pe unul bălan; după ei venea căruța trasă de patru cai, pe care o conducea unul dintre indieni. Îl chema Pap-muh, Mână-însângerată, cu toate că, îmbrăcat

civilizat, nu arăta deloc atât de fioros pe cât îi era numele. Tovarășii săi de trib rămăseseră la fermă.

După ce am trecut vadul, am mers o bucată de vreme printr-o pădure rară, apoi am pătruns într-o vale verde, fără copaci, care se deschidea într-o savană bogată în iarbă. După câteva ore de mers, am ajuns la capătul ei, unde terenul începea să urce. Aici ne-am oprit, pentru popas. Am descărcat căruţa şi ne-am instalat cortul. În spatele cortului au fost legate animalele, în timp ce în faţă s-a făcut focul. Voiam să rămânem pe loc timp de o zi pentru a pândi antilopele "furcate" sau ca să dăm de bizoni, fiindcă scheletele împrăştiate în jur dovedeau că, uneori, pe acolo treceau bizonii. În imediata apropiere a cortului se afla tocmai un craniu albit de soare. Cortul urma să-l lăsăm în paza Mâinii-însângerate, în timp ce noi, albii, voiam să urcăm până la terenurile acoperite cu muşchi, unde, după afirmaţia lui Old Wabble, existau o mulţime de elani.

Din păcate, nici în prima, nici în a doua zi nu s-a ivit vreun elan, ceea ce l-a indispus teribil pe bătrân, mie însă îmi convenea, pentru că trebuia să mă tem de judecata aspră a bătrânului în legătură cu priceperea mea în mânuirea armelor. Pe atunci, puteam să mă încumet să nimeresc de la treizeci de paşi turnul unei biserici, în schimb sunt sigur că aş fi făcut o gaură în cer, dacă cineva m-ar fi pus să nimeresc de la şaizeci de paşi o antilopă iute de picior.

Atunci, lui Old Wabble îi veni nefericita idee să pună la încercare îndemânarea noastră de a trage cu arma, cerându-ne să tragem asupra unor vulturi din specia celor care se hrănesc cu hoituri. Aceste păsări se așezaseră la vreo șaptezeci de pași de noi, pe niște schelete de bizoni, iar eu trebuia să fiu primul care să-mi arăt măiestria. Ei, pot să spun că vulturii puteau fi mulţumiţi, pentru că lucrurile s-au petrecut exact cum mi-am închipuit; am tras patru focuri, fără să nimeresc, și nici unuia dintre acești mâncători de hoituri nu i-a trecut prin cap s-o ia din loc. De

fapt, aceste păsări știu că nici un om cu scaun la cap nu sar gândi să tragă asupra lor; dimpotrivă, o împuşcătură, în loc să-i sperie, îi atrage, pentru că, de la orice vânat doborât, le rămân și lor cel puţin măruntaiele. Ben a greșit de două ori, și abia la al treilea glonte a omorât un vultur și a reuşit să-i gonească pe ceilalţi.

— Eximious incomparable — zise Old Wabble, prăpădindu-se de râs. Domnilor, it's clear, sunteți făcuți pentru Vestul Sălbatic, fără nici o teamă pentru persoanele dumneavoastră! Sunteți niște bărbați pe cinste, tot ceea ce ar fi putut ieși din dumneavoastră, a ieșit, mai mult nu puteți ajunge, oricât ați vrea.

Ben a primit liniştit această sentință, eu însă am sărit în picioare ca ars, ceea ce n-a avut alt efect decât că bătrânul mi-a zis:

— Sir, tăceți din gură! Camaradul dumneavoastră măcar a nimerit a treia oară, așa că el poate să mai spere. Dumneavoastră, însă, sunteți un om pierdut pentru Vestul Sălbatic, nu-mi puteți fi de nici un folos și vă dau un singur sfat, s-o ștergeți de aici cât mai repede.

Tare mă dureau cele spuse, pentru că nimeni nu se naște meșter, și tot praful de pușcă pe care-l folosisem până atunci nu cântărea nici măcar o livră. Eram hotărât să cuceresc cu orice preț respectul bătrânului.

A doua zi de dimineață, am pornit-o spre locurile mlăștinoase din Munții Salmon River. Proviziile, vasele și păturile au fost încărcate pe catâr. Căruța nu o puteam folosi pe cărările neumblate ale munților, de aceea am lăsat-o lângă cort. Ei, dumneavoastră cunoașteți regiunea, așa că n-am să vă mai descriu drumul, care deseori prezenta un pericol de moarte, mai ales acolo undo Snakes Canion-ul cotește într-un unghi ascuțit și trebuie să cobori pe o pantă abruptă, pentru a putea ajunge de partea cealaltă, la cărarea numită Wihinasht. La dreapta, stânci până la cer, în stânga prăpastia întunecoasă, iar la mijloc poteca lată numai de vreo șaizeci de centimetri. Spre

marele nostru noroc, caii erau obișnuiți cu astfel de drumuri, iar mie nu-mi vine niciodată ameteală! Am ajuns cu bine pe partea cealaltă. Acolo însă ne astepta un alt pericol. Nu apucasem să înaintăm prea mult pe cărarea Wihinasht, că am și întâlnit un grup de opt indieni călare, dintre care patru purtau podoabe de pene, însemnele căpeteniilor. Neașteptata noastră apariție nu i-a speriat deloc. Se uitau în tăcere la noi cum treceam călare pe lângă ei, cu acea expresie melancolic-indiferentă, specifică pieilor-rosii. Unul dintre ei, care se afla mai în față, călare pe un cal porumbac, purta pe braţul stâng un obiect curios, de formă lunguiață, împodobit cu franjuri de piele. Eram oarecum impresionat de această întâlnire, tristă și tăcută, cu stăpânii de odinioară ai acestor ținuturi. Nu mi se păreau periculoși, mai ales că nu erau vopsiți în culorile războiului și se părea că nu sunt înarmați. De-abia am trecut de următoarea stâncă și am iesit din câmpul lor vizual, că Old Wabble s-a și oprit și, aruncând o privire înapoi, a zis:

- Damn them, fir-ar să fie! Ce caută derbedeii ăștia aici? Sunt din tribul panaștilor, care trăiesc în dușmănie cu indienii din Tribul Şarpelui, trib căruia îi aparțin și văcarii mei. Unde se duc? Se pare că se îndreaptă spre ferma mea. Şi eu nu sunt acasă; tii, ce pericol!
 - Dar erau neînarmaţi, am intervenit eu.

Old Wabble m-a fulgerat cu privirea plină de dispreţ a ochilor săi pe jumătate închişi; nu m-a onorat cu nici un răspuns și a continuat:

— Cel puţin pentru astăzi şi mâine s-a sfârşit cu vânătoarea noastră de elani. Trebuie să ne întoarcem la cort şi poate chiar la fermă. Trebuie să le-o luăm înainte. Din fericire, cunosc o potecă ce duce la vale, desigur nu pentru un călăreţ, ci doar pentru un bun alpinist. Înainte, boys! Hotărârea mea este să-i întâmpinăm cu puştile pregătite, it's clear?

Timp de cinci minute am călărit în galop printre stânci spre stânga, până ce am ajuns într-o văgăună acoperită de mlaştini şi iarbă. Pe marginile stâncoase creșteau brazi înalţi de Canada. Iar în mijlocul văii curgea un pârâiaş. Old Wabble sări de pe cal şi spuse:

— Acolo, la capătul văii, e poteca ce duce la vale. Dacă ne grăbim, ajungem la cort înaintea pieilor-roșii. Dar unul trebuie să rămână aici cu caii, și anume acela de care ne putem lipsi cel mai ușor. Și acesta este, desigur, faimosul nostru Sam, care a greșit de patru ori ţinta; și ar putea mai degrabă să ne nimerească pe noi, decât vreun indian.

Firește, "faimosul Sam" eram eu, Samuel Parker, fost pontator la construcții în Princetown. Supărat, l-am contrazis, dar a trebuit să mă supun. După ce bătrânul mi-a poruncit să am mare grijă de cai, și nu care cumva să părăsesc platoul până la întoarcerea lui, ceilalți trei și-au luat puștile și au pornit-o în goană.

Turbam de necaz. Puteam oare să fiu de acord cu o atare purtare? Şi apoi indienii aceia urmau să fie împușcați și păreau atât de pașnici! Puteam eu să fiu de acord? Nu! Erau oameni ca și noi. Si apoi voiam să mă răzbun și pentru jignirea primită! Nu cunoșteam Vestul Sălbatic și ascultam numai de prostia mea. Am legat catârul și cei trei cai de primii copaci aflati la îndemână și am pornit-o în galop, pe unde venisem. Voiam să îndeplinesc sarcina primită, dar trebuia să-i previn și pe indieni. Am pornit cât am putut de repede pe poteca Wihinasht, prin Snakes Canion, când, deodată, i-am zărit pe indieni. Mă văzuseră și ei pe mine și, după ce au privit înapoi, s-au oprit. Acolo prăpastia era destul de largă. Mi-am strunit calul și am întrebat dacă vreunul dintre ei stie englezeste. Cel care călărea pe calul porumbac si purta obiectul acela lunguiet pe brat, mi-a răspuns:

— Eu sunt Toc-oc-uh, Săgeată-iute, șeful tribului shoshonilor-panaști. Fratele meu s-a întors cumva ca să-mi transmită o solie din partea bătrânului ale cărui cirezi sunt acolo jos păzite de indieni-şarpe?

- Îl cunoști? l-am întrebat eu. Vă consideră dușmani și a coborât, ca să v-o ia înainte, să vă omoare. Eu sunt creștin și am considerat că e de datoria mea să vă previn.
- Unde vă sunt caii? s-a interesat el, străpungându-mă cu privirea ochilor lui negri.
 - Dincolo de poteca Wihinasht, într-o mică vale.

După ce se sfătui cu ceilalți, cu o expresie prietenească, mă întrebă:

- Fratele meu alb e de mult în regiunea asta?
- Abia de ieri.
- Şi ce caută fețele albe acolo sus, în munți?
- Vrem să vânăm elani.
- E oare fratele meu un vânător renumit?
- Nu; deocamdată nimeresc mereu pe de lături.

Zâmbind, mă întrebă și altele, până află totul. Trebuia să-i spun și cum mă cheamă, la care urmă:

— Samuel Parker e un nume greu de reţinut pentru o piele-roşie. Noi te vom numi At-pui, adică Inimă-bună. Dacă o să stai mai mult pe aici, o să devii mai prevăzător. Bunătatea ta te-ar fi putut costa viaţa. Bucură-te că nu am pornit pe potecile războiului! Priveşte acest wampum — şi arătă către obiectul acela lunguieţ, împodobit cu franjuri, pe care-l purta la braţul stâng — care conţinea o solie paşnică, către şefii de trib ai shoshonilor. Venim fără arme, pentru a aduce solia la ferma bătrânului, de unde indienii-şarpe urmează s-o ducă mai departe. Nu avem de ce să ne temem. Dar recunoştinţa noastră este tot atât de mare ca şi când ne-ai fi scăpat de la moarte. Dacă ai nevoie de prieteni, vino la noi! At-pui, Inimă-bună, o să fie întotdeauna bine venit! Howgh! Am zis!

Mi-a întins mâna dreaptă și a plecat înapoi, cu oamenii săi. Am strigat după el, ca nu cumva să mă trădeze bătrânului. Apoi m-am întors foarte mulţumit de succesul meu, dar nu și de mintea mea care îmi lipsea cu

desăvârșire. Dimpotrivă, fusesem cât se poate de neprevăzător.

Ajuns în poiană, am dat jos povara de pe catâr și am dezlegat caii, ca să poată paşte în voie. Timpul pe care-l aveam la dispoziție, berechet, l-am folosit făcând exerciții de tragere. Cornul meu cu praf de puşcă era plin și în bagajele mele mai aveam o cutie plină. După ce mi-am golit cornul, puteam afirma cu satisfacție că, de-acum încolo, aș fi fost în stare să nimeresc turnul unei biserici de la două sute de pași.

Spre seară, se întoarse și Old Wabble cu Ben și Will. Când s-au întins pe jos, lângă cort, împreună cu indienii, credeam că-mi vor spune o mare noutate, povestindu-mi că aceștia au venit cu intenții pașnice și că i-au predat lui Mână-însângerată wampum-ul pentru al transmite mai departe, și că au pornit-o imediat înapoi. Desigur, n-am pomenit nimic despre ceea ce făcusem.

Noaptea aceea am rămas în mica vale, iar dimineaţa am pornit-o spre terenurile mlăştinoase, care nu mai erau departe. Acestea se aflau într-o vale cu mult mai mare decât cea pe care o părăsisem cu o zi înainte. În mijlocul văii era un mic lac, cu malurile mâloase. În jur erau tufişuri şi păduri cu teren înşelător, după care urmau masive de stânci golaşe, cu numeroase crăpături, şi altele sfărâmate, care închideau valea. Aceasta măsura cel puţin două ore de mers în lung, şi tot atâta în lat.

După ce am scos povara de pe catâr, ne-am amenajat un loc de popas și am aprins focul. Eu trebuia să rămân pe loc, ca să am grijă de cai. Ceilalți au pornit în cercetare. Până la prânz, a fost liniște, apoi s-au auzit câteva împușcături. Mai târziu, s-a întors Ben Needler, singur. Îl gonise Old Wabble, furios, pentru că Ben trăsese prea devreme într-o femelă de elan. Old Wabble și Litton s-au înapoiat abia în amurg, supărați din cauza insuccesului.

— Urme erau destule, zise Old Wabble răstit, și nu numai de elani, ci și de indieni, care se vede că au fost acolo înaintea noastră și au gonit vânatul; *it's clear!* Am dat doar de o femelă, dar Needler a tras prea devreme ambele gloanțe, și animalul a fugit. Așa pățește cel care se asociază cu niște *greenhorn*-i. Eu însă nu vreau să fi făcut drumul degeaba și n-am să plec de aici până n-am să dobor un elan mare și bătrân.

Cu noi n-a mai schimbat nici o vorbă, iar a doua zi de dimineață avea aceeași dispoziție, declarând că o să vâneze numai cu Litton, fără cei doi *greenhorn*-i, care au să rămână în tabără, ca să nu-i mai încurce treburile, în sfârșit, avea dreptul să facă ce vroia, dar și noi ne-am luat, pe tăcute, același drept. După ce au plecat cei doi, am pornit și noi să înfăptuim ceea ce ne înțelesesem în timpul nopții. Dacă elanii fuseseră goniți, însemna că nu se mai află în vale, ci dincolo de ea. Acolo trebuiau căutați, întrucât vânătoarea noastră putea să dureze până seara, am luat cu noi și catârul, ca să ne ducă lucrurile ce ni se păreau trebuincioase, poate și o pradă mai mică.

Am ieșit din valea noastră și am intrat într-alta. Acolo nu existau nici lac, nici mlastini și desigur nici elani; în schimb erau de-acum oameni, care aveau și un catâr. Pe oameni nu-i vedeam deloc, dar vedeam foarte bine catârul, care păștea, fără șa și fără căpăstru, la o distanță apreciabilă de noi, spre dreapta. Dar unde erau oamenii? Trebuia să aflu. În timp ce Ben se apropia agale de catârul străin, eu am mers drept înainte, împreună cu catarul nostru. Acel presupus catâr a continuat să pască, până ce Ben s-a apropiat de el, s-a întors brusc și a rupt-o la fugă spre mine, desigur din simpatie pentru ruda lui de lângă mine. Dar ce se întâmplase? De fapt nu avea nimic comun cu un catâr, era un animal sălbatic. Atâta lucru pricepeam și eu, chiar dacă eram un *greenhorn*. Am îngenuncheat repede după catârul meu, am pus arma la umăr, am ochit și am tras. Vietatea aceea stranie a mai făcut două-trei sărituri, apoi s-a prăbușit. Am fugit imediat la ea, a venit și Ben; glontele nimerise în plin și amândoi eram convinși că am doborât o cerboaică. Am legat-o de şaua de povară a catârului și am pornit mai departe, dar curând valea s-a terminat. În stânga și în dreapta erau ziduri de ne trecut, în față o înălțime destul de abruptă, care semăna cu o şa, după care trebuia să fie o altă vale. Catârul nostru era un bun cățărător, de aceea am hotărât să mergem drept înainte.

După unele eforturi, am ajuns sus și am văzut că nu neam înșelat, căci terenul din faţa noastră cobora din nou, foarte abrupt. În vale însă, în depărtare, se auzea o zarvă curioasă, care părea să vină de la glasuri omenești. De cele două părţi ale coamei înguste a muntelui erau două vârfuri înalte, oblice, pe care puteam să ne căţărăm foarte uşor. Ne-am urcat pe partea stângă, pentru ca de acolo să putem privi în valea cealaltă. Pentru o clipă, am lăsat catârul în urma noastră. Ajunşi în vârf, Needler vru să se aplece ca să poată privi în vale, dar fiind îmbrăcat în haine de culoare deschisă, ar fi putut fi foarte uşor zărit, eu însă, care eram în haine de culoare închisă, l-am dat la o parte și m-am uitat în jos.

Ceea ce se petrecea în vale, chiar în faţa noastră, nu puteam vedea, pentru că punctul nostru de observaţie nu era destul de sus; dar în fundul văii am văzut, şapte indieni calări, care înaintau încet, formând o linie destul de lungă, și care urlau din toate puterile. Apropiindu-se, urletul devenea atât de puternic, încât catârul nostru rămas jos a început să-şi mişte nervos urechile şi să dea din coadă. Aşa că l-am trimis pe Ben să-l liniştească.

Atunci privirea mi-a căzut de partea cealaltă a șeii, pe panta care se ridica la vreo patruzeci de pași de mine. Spre mirarea mea, acolo, în față-mi, ședea un indian. Era To-oc-uh, Săgeată-iute, care m-a salutat din cap, apoi și-a dus mâna dreaptă la gură, semn că trebuie să tac.

Cum ajunsese aici? De ce și pentru ce trebuia să tac? Alaltăieri nu era înarmat, iar acum avea o pușcă culcată pe genunchi.

În timp ce mă gândeam la toate astea, gălăgia se apropia și mai mult; auzeam cum se rostogolesc pietrele sub mine și am privit în vale. Cerule, ce monstru îmi era dat să văd! Fornăind tare și furios, venea din valea cealaltă a muntelui și urca spre coamă. La greabăn avea peste doi metri înălțime, un corp scurt, greoi și picioare lungi; cu buza de jos atârnându-i înainte și cu o bărbiță ciufulită, cu ochii scânteietori, apăru pe vârful muntelui. Văzându-i în fată pe Ben Needler și catârul, își săltă capul urât cu cele două lopeți late, imense, și se năpusti în direcția mea. La rândul lui, Needler, când a văzut namila răsărind ca din pământ la numai șase pași de el, a scos un strigăt de groază, a aruncat pușca, și a rupt-o la fugă, mai bine zis, a luat-o valvârtej spre cealaltă vale. Catârul a dovedit că are tot atâta curaj ca și stăpânul lui, a făcut un salt înapoi la fel de iute și a alunecat ca o sanie pe coama muntelui la vale, spre norocul lui, pe cele patru picioare.

Nu aveam timp să urmăresc dacă cei doi au ajuns cu bine jos, pentru că namila, fiind întoarsă spre mine, nu văzuse că drumul din fața ei devenise liber. Venea în sus, direct spre mine, făcând niste salturi foarte mari. Nici eu nu eram mai puțin îngrozit decât Ben Needler. Am scăpat puşca din mână; voiam să fug, să fug! Săream din piatră în piatră, de-a lungul peretelui stâncos, cu monstrul după mine. Deodată, în peretele de piatră din fața mea, apăru gura unei grote. Am dispărut în ea atât de repede, cum niciodată în viata mea n-am mai dispărut în vreun ascunzis. Intrarea s-a întunecat imediat, pentru că namila și-a băgat capul, atât cât îi permitea lătimea coarnelor. Brăhnea ca un drac și-i simțeam răsuflarea fierbinte pe fața mea. Dar frica acestui animal urmărit întrecea chiar și furia lui; și-a scos capul și a pornit-o din nou la goană, pentru a scăpa. În felul acesta îi oferi partea din față drept țintă șefului de trib, care ședea pe partea cealaltă a văii, așteptând liniștit. A ochit scurt, a apăsat pe trăgaci și elanul s-a prăbușit.

To-oc-uh coborî repede panta şi veni la mine sus, urcând în salturi. În timp ce eu scoteam precaut capul din crăpătură, el se uita la animalul doborât, apoi mi se adresă zâmbind:

- Fratele meu poată să iasă! Acest elan a fost doborât de glontele tău și deci îți aparține.
- De glontele meu? l-am întrebat eu mirat, ieşind din grotă.
- Da, dădu el șiret din cap. Tu ești At-pui, Inimă-bună și ai vrut să ne salvezi viața; așa că meriți să primești cinstea din partea oamenilor voştri. Războinicii panaștilor au predat wampum-ul și au venit înaintea voastră în valea elanilor, unde își ascunseseră armele. Voi probabil că n-ați mai găsit nici un vânat, în afară de puiul de elan pe care lam văzut pe spatele catârului vostru. Ai fost atât de sincer și mi-ai spus că nimerești alături de tintă când tragi, ceea ce de fapt trebuia să ții secret, așa că vreau ca tovarășii tăi să te respecte așa cum te respect și eu. Mă așezasem printre stânci, așteptând ca acest animal puternic să fie gonit înspre mine. Atunci ai apărut tu și m-am hotărât să țil dăruiesc. Să zicem, deci, că glontele tău l-a nimerit, pentru ca gloria să fie a ta, până ce vei reuși cu adevărat să nimerești ținta. Fratele tău alb nu m-a văzut și plec ca să nu mă mai poată vedea. Ochii mei doresc să te revadă. Am zis! Howah!

Mi-a strâns mâna și a plecat repede, dispărând de partea cealaltă a crestei.

Astfel îşi arăta recunoştinţa un om aşa-zis sălbatic. Gloria ce i se cuvenea, mi-o cedase mie. Puteam să refuz acest dar? Nu; din cauza tinereţii mele, eram încă prea slab pentru un asemenea gest. Old Wabble îşi bătuse joc de mine. Fireşte, din partea mea era o greşeală să admit o astfel de minciună şi să mă împopoţonez cu pene străine, dar voiam ca bătrânul westman să invidieze un greenhorn, şi anume pe mine.

Mi-am luat puşca şi am coborât în valea dinspre partea noastră. Ben Needler, împreună cu catârul nevătămat, stătea departe de coama stâncoasă. I-am făcut semn să se apropie şi l-am dus la locul unde căzuse elanul. Ben nu-l văzuse pe indian; de fapt, nimeni nu ştia că eu îl cunoşteam pe şeful de trib. Tovarăşul meu era pe deplin convins că eu am împuşcat animalul. Vă puteţi închipui cât de mirat şi de invidios era!

Îmi părea rău de el. De aceea, i-am propus să-i spunem lui Old Wabble că el a împuşcat puiul de elan, asta, ca să fiu sincer, și pentru a-mi uşura conștiința. Era atât de fericit de propunerea mea, încât m-a îmbrățişat. Eu a trebuit să rămân să-mi păzesc prada împotriva animalelor sălbatice; Needler, cu catârul, a pornit-o spre terenurile mlăștinoase, pentru a chema pe Old Wabble și pe Litton; i-a adus târziu, abia după-amiază. Cei doi nu văzuseră toată ziua nici măcar un fir de păr de elan. În fața vânatului meu, bătrânul a rămas mut. Până la urmă, a recunoscut că rar a văzut un exemplar atât de puternic. Invidia i-a înfiorat trupul ciolănos, încât mâinile și picioarele au început să i se bălăbăne. Apoi măsurându-mă cu ochii pe jumătate închiși, aruncându-mi o privire aproape amenințătoare, mi-a zis:

— Well, acum știu cu cine am de a face, sir. Când răsalaltăieri ați găurit de patru ori cerul, ați făcut cu mine o glumă, it's clear. Dar sper că, dacă o să rămânem prieteni, așa ceva n-o să se mai repete!

În sfârşit, am devenit şi am rămas prieteni şi am mai tras multe gloanţe în plin. Era ca şi când darul şefului de trib mi-ar fi dăruit dintr-odată şi o mână sigură şi un ochi bun. Chiar din ziua aceea, gloanţele mele au nimerit ţinta atât de norocos, încât niciodată nu s-a gândit bătrânul că atunci, cu elanul acela, l-aş fi minţit. Iar cu Săgeată-iute mam mai întâlnit, adeseori, şi ai lui îmi zic şi astăzi At-pui, Inimă-bună. El a păstrat cu sfinţenie secretul nostru, şi acum e prima oară că este dat în vileag. Da, domnilor, trebuie să recunosc, cu părerea de rău a vânătorului, că

primul meu elan n-a fost de fapt primul, cu atât mai puţin însă ultimul. Am terminat. *Howah!*

După ce tăcu, ceilalţi începură să facă haz pe seama celor auzite. Eu tăceam. Fiecare *westman* trebuie să ştie să-şi facă ucenicia. Un maestru nu se naște din senin. Şi eu am avut profesorii mei: la început pe Sam Hawkens, omuleţul acela hazliu, şi apoi pe Winnetou, maeştri inegalabili în tot ce privește Vestul Sălbatic.

În ceea ce-l privește pe Old Wabble, am auzit multe despre el, însă nu l-am văzut niciodată. În povestirile oamenilor din Vest, el apărea ca o figură mitică, cu care prezentul nu mai avea nimic comun. Se vorbea despre sute și sute de ciudățenii și isprăvi de-ale lui, care dovedeau că era un original, cum poate că nu mai exista altul. Niciodată nu se știa unde se află și cu ce se ocupă, și dacă apărea undeva pe neașteptate, era numai pentru scurtă vreme, iar apoi se povestea despre o nouă faptă îndrăzneață sau despre o deosebită ciudățenie a lui.

În tinerețe fusese poreclit "regele *cowboy*-lor". Acum trebuia să aibă peste nouăzeci de ani, dar se spune că e sprinten ca un flăcău; numai părul lui lung și alb ca neaua, care atunci când gonește călare îi flutură pe spate ca o coamă, trădează lungimea unei vieți extrem de agitate. De mult doream să-l văd. Și iată că trecuse pe aici cu puțin înaintea mea, și probabil că dispăruse iarăși pentru luni și luni de zile.

În timp ce Parker povestea, se înserase; din cauza comanşilor, nu puturăm aprinde focul; dar nici să stăm de vorbă, aşa că ne culcarăm. A doua zi, când voirăm să plecăm, se dovedi că bănuiala lui Parker nu era lipsită de temei; comandantul voia neapărat să reţină pe unul dintre vânători drept călăuză, dar se lovi de o împotrivire atât de categorică, încât, până la urmă, îşi dădu seama că e mai bine să renunţe. Atunci, în glumă, m-am oferit eu. M-a refuzat cu un gest plin de dispreţ şi mi-a zis:

— Vedeţi-vă de drum, mister Charley! Ce se cere unei călăuze nu poate face un om a cărui meserie este să caute schelete şi rămăşiţe putrede. N-aveţi decât să scormoniţi în toate mormintele vechi, eu nu vreau să-mi iau cu dumneavoastră o povară pe cap.

Deci aflase de presupusul scop al venirii mele aici, în Vestul Sălbatic. Mie îmi convenea această despărţire. Ca nu cumva la plecare să dau de bănuit, mă ţinui pe cal cât mai stângaci cu putinţă şi păstrai această atitudine în tot timpul zilei, pentru ca însoţitorii mei să nu-şi schimbe părerea despre mine.

Cei zece oameni se întâlniseră pe drumul ce vine de la Rio Gila și se îndreptau în jos, spre Texas, fiecare cu treburile lui. Nu formau un grup unit, cu anumit scop.

De la tabăra militarilor până la Mistake Canion era cale de vreo patru ore, care au trecut fără să intervină ceva. Pe drum, i se aminti lui Iosua Hawley de promisiunea făcută ieri şi ne făgădui că se va tine de cuvânt. Mie, însă, puţinele cuvinte pe care le-a rostit mi-au spus destul: ştiam că el este acel om alb care, din greşeală, l-a împuşcat pe prietenul său roşu. Acest fapt îi apăsa şi astăzi sufletul, şi era explicaţia melancoliei lui, care îmi bătuse la ochi.

Ne aflam pe un platou stâncos, care treptat începea să coboare. Apoi ne-am oprit în dreptul unei prăpăstii adânci, spre care ducea o cărare abruptă. Prăpastia semăna cu un mormânt săpat între stânci de nişte mâini gigantice, și se întindea în fața noastră spre răsărit, în aparență fără sfârșit, cu pereți abrupți de cel puțin o sută de metri înălțime. În adâncuri se auzea murmurul unei ape care, de sus, părea neagră ca cerneala. În locul de unde stăteam, se iveau printre stânci, ici și colo, cactuși uriași. Iată Mistake Canion-ul, unde trebuia să coborâm. Pe cel ce-și arunca privirea în prăpastia ce se căsca amenințătoare îl putea cuprinde groaza sau sentimentul că, acolo jos, ar fi locul unei nenorociri inevitabile. Am văzut multe canioane și am

trecut prin multe, dar, ca să mă folosesc de o expresie potrivită, nici unul nu m-a îngrozit atât.

Coborârăm pe poteca abruptă, până ajunserăm jos, în fundul prăpastiei, unde urmarăm cursul apei; desigur, de aproape, apa avea altă înfăţişare. Ajunserăm la o stâncă mare, de care se spărgeau valurile apelor. Aici Ios îşi opri calul, descălecă, se aşeză pe o stâncă şi zise:

- Iată locul unde voiam să-mi îndeplinesc promisiunea. Descălecați, domnilor! O să aflați cum s-a născut legenda despre stafia din Mistake Canion.
- Stafia! *Pshaw!* râse Sam Parker. Cine crede în tot felul de strigoi şi stafii e prost. Un vânător alb a împuşcat din greşeală un apaş, un prieten, în locul unui comanş, un duşman. Dar nimeni nu poate să spună despre cine este vorba şi cum s-au putut petrece asemenea lucruri.
- Eu pot să spun, numai eu, replică Ios, ștergându-și ochii cu mâna.
- Ah, tu? Tu ştii cum s-a desfăşurat acea poveste nefericită?
- Ba bine că nu! De pe această piatră, pe care stau acum, am tras focul de armă fatal. Aveam ochii cu treizeci de ani mai tineri ca acum, și totuși nu aveam privirea destul de pătrunzătoare pentru a face deosebirea dintre un prieten și dușman. Știți, am avut un prieten, un prieten adevărat; era un apaș și-l chema Tkliș-lipa, adică Șarpele-cu-clopoței. Îi salvasem viața și de aceea promisese să-mi

arate un loc unde se poate găsi o grămadă de nugeți, adică grăunțe de aur. Deci, mi-am ales patru băieți destoinici, potriviți pentru această treabă. Trebuia să fim foarte prevăzători, pentru că locul se afla în ținutul comanșilor; de aceea noi, albii, nu luasem cai cu noi. Numai apașul nu voia să se despartă de mustangul lui. Ca să nu lungesc vorba, am ajuns aici jos, în canion. Vedeți acolo, pe margine, niște cactuși uriași? Pe atunci, mai departe, exista

o adevărată pădure de cactuși, la liziera căreia ne-am construit o cabană, unde voiam să ne gospodărim, în timp ce locul de muncă era aici jos, lângă apă.

Tkliş-lipa nu minţise. Rezultatul ostenelii noastre a fost răsplătit peste aşteptări, cu toate că nu puteam munci decât patru, pentru că unul din noi trebuia să stea de pază la cabană, iar altul trebuia să vâneze pentru a procura carne. Acest lucru era făcut cu cea mai mare atenţie, deoarece căpetenia comanşilor de aici, Avat-cuts, Bizonulcel-mare, era nu numai un om sângeros, ci şi un meşter al furişării. Se înţelege de la sine că, pe lângă sapă şi lopată, fiecare îşi avea arma la îndemână.

Eram aici de vreo trei săptămâni, când, într-o zi, îi veni rândul apașului să rămână la cabană. Lunganul Dinters umbla să facă rost de carne. În timp ce noi, ceilalţi, munceam cu sârg aici, jos, indianul stătea sus, în bătaia soarelui torid și se plictisea. Își scoase îmbrăcămintea de pe partea superioară a corpului, o pătură nouă, preţioasă, de santilo, și-și freca corpul, după obiceiul indian, cu untură de urs, ca să se apere de insecte. Atunci aude în spatele lui un zgomot. Se uită înapoi și-l vede pe temutul șef de trib al comanșilor pe care îl recunoaște imediat, stând în faţa lui, gata să-l lovească cu patul armei. Înainte de a se putea feri, lovitura îl nimerește în cap, în așa fel încât își pierde cunoștinţa. Dacă nu i-a zdrobit ţeasta, e doar mulţumită cipilicii lui împodobite cu cozi de vulpe și cu piei de şarpe cu clopoţei.

Pentru moment, Avat-cuts îl lasă jos și intră să cotrobăiască prin cabană. Găsește pungile noastre de piele umplute cu nugeți, pe care și le atârnă de brâu. Apoi se întoarce, își leapădă vechea bluză de *callico* și îmbracă pătura de *santilo*. Îi place și cipilica celui căzut în nesimțire și și-o pune pe propria-i chică. Apoi, cu un fluierat, își cheamă calul ciolănos, pe care îl lăsase lângă cactuși înainte de a se furișa în cabană, găsește și calul apașului, care păștea în apropiere și care i se păru mai de preț. Pe

urmă vru să-şi scalpeze duşmanul, tăindu-i pielea capului cu păr cu tot, cât timp era încă în viață. Comanşul încalecă deasupra lui şi, cu picioarele rășchirate, îl apucă cu mâna stângă de păr, ca să-i ridice capul, ia cuțitul în mâna dreaptă, face o tăietură deasupra urechilor şi de jur împrejurul capului, şi apoi smucește puternic, încercând să-i smulgă scalpul. Şarpele-cu-clopoței se trezește din leşin și-l prinde pe comanş de mâini. Urmează o luptă, din care Bizonul-cel-mare trebuia să iasă învingător, întrucât celălalt era orbit de sângele ce-i curgea pe față.

Între timp, Dinters, după o zi bună de vânătoare, se îndreptă agale cabană. cărându-si vânatul. spre Descoperind urmele comansului, se sperie și începe să se apropie tiptil. Ieșind de după cotul pădurii de cactuși, îi vede pe cei doi indieni luptându-se; din cauza păturii, îl confundă pe comans cu apașul nostru. Pune repede arma la umăr și trage asupra prietenului însângerat; din fericire, distanta fiind prea mare, nu-l nimereste. Comansul, auzind împuşcătura, se întoarce, îl vede pe duşman, se smulge din înclestare și, fără să-și mai ridice pușca, sare pe mustangul apasului, luând-o la goană. Sarpele-cu-clopotei, aproape înnebunit de furie și durere, își șterge sângele de pe ochi, îl vede pe adversarul său, care încerca să scape, vede și calul acestuia și, într-o clipă, e în șa și pornește în galop după el, lunganul de Dinters priveste buimăcit, timp ce neînțelegând nimic din ceea ce se petrece. Întrucât drumul spre dreapta era închis de Dinters, iar în stânga îl închidea desimea cactusilor, comansul se avântă spre canion; el știa că o potecă abruptă, chiar dacă e periculoasă, duce la vale, de-a lungul peretelui vertical. Nu bănuia că acolo, jos, se aflau patru oameni albi.

— Vedeţi, acolo, dincolo de apă, o porţiune care iese în afară cu pragul îngust, de-a lungul stâncii, în sus? Aceea este poteca despre care vă vorbesc. Chiar şi pentru un pieton este greu pe acolo, dar pentru un călăreţ este de-a dreptul periculos şi de aceea tare ne-am mirat când am

auzit venind de sus tropotul copitelor unui cal în galop. La început, din cauza înălțimii, nu vedeam decât capul călăreților, dar pe măsură ce înaintau, le deslușeam mai bine și figurile. În față alerga mustangul apașului, al cărui călăret credeam că este Sarpele-cu-clopotei, din cauza cipilicii și a păturii de santilo. El era urmărit de un călăreț, al cărui cal ne era necunoscut; omul avea toată chica însângerată, atârnându-i pe umeri și, din cauza peretelui stâncii, se căznea zadarnic să arunce lasoul după cel pe care-l urmărea. Auzeam întruna glasul apașului, care striga: "agna selkhi no khi — împuşcaţi-l!" Fireşte, aceste cuvinte ne erau adresate nouă, și mi-am luat imediat arma. Între timp, cel din față a atins fundul prăpastiei și a gonit mai departe. În urmă venea celălalt. În acest loc putea să-și mânuiască lasoul mai liber și era gata să-l arunce. Am apăsat pe trăgaci — un strigăt și el a căzut de pe calul care continua să fugă fără călăret. În câteva clipe ne aflam lângă el. Închipuiți-vă spaima noastră, când am recunoscut în el pe prietenul nostru roşu! Glontele meu ţintise prea bine. Arătând cu mâna înainte, spunea cu un glas care se stingea: "Dartek litşane Avat-cuts — câinele acela era Bizonul-cel-mare". După aceea a murit.

Povestitorul tăcu și, cu o privire fixă, se uită în direcția indicată. Îi respectarăm tăcerea, fără a scoate vreun cuvânt. Abia după ce trecu un timp mai lung, el continuă:

- Şi aşa se face că aurul pe care ni l-a dăruit a fost răsplătit cu gloanțe. Prăpastiei i-am spus Mistake Canion, adică Canionul Erorii, și acest nume s-a păstrat până în ziua de astăzi. De multe ori am auzit această întâmplare povestită în prezența mea, dar niciodată nu mi-a trecut prin minte să spun că eu sunt nefericitul erou al povestirii. Am încercat să mă răfuiesc cu mine însumi, în tăcere. Dar acum, când ne aflăm în același loc, trebuie să-mi descarc inima și să-mi spuneți voi dacă pot fi numit ucigaș.
- Nu! Nu! strigarăm cu toţi într-un singur glas. Eşti nevinovat. Dar cu comanşul ce s-a întâmplat? A scăpat?

- Nu! L-am găsit nu departe de aici, printre bolovani, unde calul, poticnindu-se, îl trântise la pământ. După cum vedeţi, în locul unui singur cadavru, erau două. Aşa e legea Vestului Sălbatic; şi acum să nu mai vorbim despre asta!
 - Dar cu aurul, cu nugeții, ce s-a întâmplat?
- Era mai puţin decât lăsa să se creadă acel început excepţional. Din ziua în care glontele meu l-a nimerit pe apaş, rezultatele exploatării deveniră din ce în ce mai slabe, până au ajuns la zero. Am mai săpat şi căutat noi săptămâni de-a rândul, dar degeaba. Iar ceea ce am luat, n-a ţinut prea mult; ni s-a scurs printre degete la băutură şi jocuri de noroc. Un singur lucru mi-a rămas şi am să-l păstrez cât oi trăi, şi anume clipa când glontele meu l-a doborât pe indian de pe cal. Această imagine îmi revine mereu, mereu, împreună cu acel strigăt de moarte! În clipele acelea mă trec fiori. Hai să plecăm de aici! Nu vreau să mai văd locurile astea!

Se sculă încet și se scutură, ca și când ar fi vrut să scape de povara ce-i apăsa sufletul. Puse mâna pe căpăstru, ca să încalece; îl reţinui, spunându-i:

- Prietenii dumneavoastră și-au spus deja părerea precum că sunteți nevinovat; ascultați acum ce o să vă spun și eu, mister Hawley.
- Adică? zise el cu un ton de parcă nici din partea mea nu s-ar fi așteptat la vreo ușurare.
- Vreau să vă povestesc o întâmplare, una adevărată, petrecută dincolo, în Germania, în patria mea.
- La ce-mi poate folosi povestea dumneavoastră nemțească?
- Ascultaţi-o, poate vă va folosi totuşi! Doi meseriaşi care lucrau la un acoperiş de ardezie trebuiau să fixeze pe vârful unui turn înalt de biserică o giruetă nouă. Cu o zi înainte, fuseseră așezate scările necesare, înainte de a se fi scos girueta cea veche. Unul dintre meşteri era un lucrător bătrân, cu experienţă, celălalt era fiul său, care avea soţie şi patru copii. Se urcau sus, şi tot mai sus, din treaptă în

treaptă, bătrânul în faţă, fiul după el, amândoi ţinându-se cu o mână de scară, iar în cealaltă ducând girueta cea nouă și grea. Jos era adunată o mare mulţime de oameni, care privea în tăcere, cu inima la gât și cuprinși parcă de ameţeală în faţa acelei lucrări primejdioase. Deodată, de sus, s-a auzit un strigăt de spaimă; strigase fiul; tatăl îi răspunse ceva, fiul strigă din nou și, după aceea, imediat, mulţimea de jos a scos un ţipăt de groază, pentru că tatăl, dându-i o puternică lovitură cu piciorul fiului, care se agăţase de el, îl împinse de pe scară, iar tânărul se prăbuşi în gol, prefăcându-se într-o masă informă de carne și oase.

- E posibil aşa ceva? Să fi ucigaşul propriului tău fiu? exclamă Hawley.
- Nu vă grăbiți, sir, ascultați mai departe! Firește că jos, lângă turn, era o agitație de nedescris. Sus însă, bătrânul continua să urce, ducând de rândul ăsta girueta singur. Ajuns în vârf, și-a aplecat capul în jos și cu un efort de adevărat uriaș, a fixat singur girueta în lăcașul ei. După aceea, ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic, a coborât calm si, desfăcând din cârlige scară după scară, începu să le împingă prin deschizătura acoperișului, până ce dispărură în clopotniță. Jos, în fața bisericii, aștepta mulțimea înfuriată, gata să-l linșeze; dar el întârzia să apară. Câțiva s-au urcat în clopotniță și l-au găsit căzut jos, fără cunostintă; în clipa în care simtise podeaua sub picioare, leşinase. Dus acasă, și-a revenit numai pentru ca, în cosmarurile febrei, să aiureze săptămâni de-a rândul despre clipa aceea îngrozitoare, când a fost nevoit să-și împingă fiul la moarte. Priceperea medicilor și constituția robustă, în ciuda vârstei, l-au salvat. Dar de cum reuși să se tină pe picioare, se duse să se prezinte în fata judecății, ca să se supună legilor. Ce părere aveți, mister Hawley, care a fost sentinta?
- Cum care? Pentru uciderea fiului există o singură pedeapsă, pedeapsa cu moartea.
 - *Sir*, este aceasta într-adevăr părerea dumneavoastră?

- Firește. Nici nu poate exista alta.
- Ba da! Cazul poate fi judecat și altfel. Despre acest caz s-a vorbit peste tot, și a provocat mare vâlvă. În cercurile juridice exista părerea că trebuie menținută acuzația de asasinat și bătrânul să fie condamnat, iar după aceea să se ceară grațierea din partea monarhului. La început, publicul îi refuză bătrânului orice dezvinovățire, dar imediat ce aflară ce l-a determinat să procedeze asa, oamenii au început să gândească altfel. Desigur, el a comis fapta cu premeditare, dar ce l-a determinat s-o facă? La un moment dat, fiul său i-a strigat că l-a apucat amețeala și că totul se învârtește înaintea ochilor lui. "Închide ochii și ține-te bine, până trece", l-a sfătuit bătrânul, crezând că este vorba de o amețeală trecătoare. "Nu mă mai pot ține, nu mai văd nimic", a țipat fiul, dând drumul giruetei și apucându-l pe bătrân de picior. Cu groază, acesta si-a dat seama că nu este vorba de un rău trecător, pentru care trebuia să astepte doar câteva clipe; era vorba de unul din acele accese care îl fac pe cel în cauză să-și piardă complet vointa și pe care nu-l mai poți ajuta cu nimic; cel care-i sare în ajutor este și el pierdut. Într-o fracțiune de secundă și-a dat seama de situația groaznică în care se aflau. În mâna stângă ținea girueta, care era destul de grea, cu dreapta trebuia să se țină de scară; iar de picior i se agățase fiul. Simtea că o greutate de peste o sută de kilograme e gata să-l dărâme de pe scară; știa că n-au să reziste decât câteva secunde, iar după aceea se vor prăbuși împreună. Oare sărmana familie trebuia să piardă nu numai pe unul, ci pe amândoi susținătorii ei? Bătrânul nu se putea ține decât pe el însuşi; și ca să se lase tras în jos, nu ar fi însemnat o sinucidere? Tocmai atunci fiul a strigat: "Dumnezeule, nu mai simt scara, mă prăbuşesc!" Nu se mai ținea decât de piciorul bătrânului. Acesta și-a dat seama că nenorocirea nu mai putea fi evitată, că ea trebuia să se producă; cu o smucitură puternică de picior s-a eliberat, iar fiul a căzut. A auzit tipătul asurzitor al multimii; nu s-a uitat în jos; în fața

ochilor îi jucau scântei; inima era gata-gata să i se oprească, dar trebuia să se ţină tare. Cu un efort extraordinar, a reuşit să se stăpânească, într-o stare de prostraţie, umblând ca un somnambul, s-a urcat să-şi termine treaba. La fel a procedat şi la coborâre, retrăgând scările una după alta; dar de îndată ce a ajuns în clopotniţă, puterile l-au părăsit şi s-a prăbuşit, pierzându-şi cunoştinţa. Spuneţi, mister Hawley, aveţi şi acum aceeaşi părere despre fapta lui?

- Hm! Desigur, după ce asculți cele povestite, lucrurile par cu totul altfel.
- La fel au simțit și toți aceia care, la început, îl condamnaseră. l s-a dat și un excelent apărător, care și-a făcut datoria. Despre ameteală și despre implicațiile ei, au fost solicitați să-și spună părerea o serie de oameni de stiintă, specialisti în materie, profesori universitari; au fost interogați un însemnat număr de meseriași care execută acoperișuri, dulgheri, hornari, lucrători din construcții, chiar și dansatori pe sârmă. Toți, fără excepție, au confirmat că nu s-ar fi putut proceda altfel, că fiul bătrânului era fără nici o îndoială pierdut. Pe scurt, bătrânul a fost achitat și eliberat din închisoarea preventivă. Aceia care în primele clipe ale întâmplării voiau să-l linseze l-au primit la poarta tribunalului cu urale. A mai trăit mulți ani, respectat de toți cei ce-l cunoșteau. Se spune că niciodată n-a mai putut să râdă sau măcar să zâmbească; i-a fost imposibil să uite fapta pe care a fost constrâns s-o facă. Ei, *sir*, ce spuneți acum?
- Că a fost absolut just să fie achitat, răspunse Ios, dar ce legătură are glonțul acela nefericit tras de mine cu acest meseriaș de acoperișuri?
- Nu vedeţi nici o legătură? Acel om şi-a ucis fiul cu premeditare, aşa cum aţi spus singur mai înainte, în timp ce dumneavoastră l-aţi împuşcat pe apaş din greşeală. Bătrânul lucrător a fost achitat; în cazul dumneavoastră cam ce ar putea decide un complet de judecată?

Privi îngândurat în pământ. Pe faţa lui melancolică trecu parcă o rază de lumină, de bucurie, apoi îmi întinse mâna și-mi zise:

— Acum ştiu ce vreţi să-mi spuneţi, mister Charley. Vă mulţumesc, cu toate că întâmplarea mea mă apasă de prea multă vreme pe suflet şi nu poate fi scuturată aşa de repede cum credeţi. O să mă gândesc la istoria dumneavoastră şi poate că o să-şi atingă scopul. Totuşi, vreau să plec de aici şi să nu mai văd aceste locuri. Să ne grăbim să ieşim din acest canion al nefericirii.

Încălecarăm și o pornirăm mai departe. Ca să ajungem la capătul canionului, ne trebui cam o oră, atât era de lung. Ajungând la capătul lui, dădurăm iar de acei cactuși uriași, în formă de coloane, care aveau și fructe. Văzându-le, Sam Parker își opri calul și, arătând spre mine, se adresă celorlalți:

- Domnilor, trebuie să recunoașteți că este întotdeauna bine să te poți bizui pe omul cu care călătorești. Iată-l pe acest mister Charley, care ni s-a alăturat și probabil că n-o să ne părăsească așa curând. În orice clipă putem să-i întâlnim pe comanși și să fim obligați să punem mâna pe arme. Nu credeți că ar fi nimerit să-l rugăm să tragă câteva gloanțe de probă?
 - Da, da, să tragă, să arate ce poate! aprobară ceilalţi.
 Numai Ios Hawley tăcea.
- Aţi auzit, *sir*, continuă Parker, întorcându-se spre mine. Sper că nu refuzaţi să ne daţi o probă de iscusinţă!
- Nu, răspunsei eu. Dar presupun că nu sunt singurul care trebuie să arate ce poate!
- Şi încă cine, mă rog, ar mai trebui? mă întreba el tărăgănat.
- Firește că dumneavoastră și ceilalți gentlemeni de asemenea, lucru care se înțelege de la sine.
- Se înțelege de la sine? Nu știu de ce ar fi atât de înțeles de la sine. Probabil că nu știți să trageți mai bine decât am știut eu atunci când am venit la Old Wabble. De

ieri încă, din tabără, aş fi vrut să văd câteva focuri de probă trase de dumneavoastră, dar n-am vrut să vă blamez în faţa trupei. Acum suntem singuri şi nu avem martori care să râdă cu plăcere de dumneavoastră.

- Well! În ce țintă urmează să trag?
- Acolo sunt niște tulpini de cactus; depărtarea, cam o sută cincizeci de pași. Au și niște fructe. Aș vrea să știu dacă de aici puteți să nimeriți un astfel de fruct de cactus.
 - Dar dumneavoastră puteți nimeri, mister Parker?
 - Ei, drăcie, ce întrebare! Vă îndoiți cumva?
- Hm! Dumneavoastră îmi cereţi o probă de tragere, pentru că nu mă cunoaşteţi. Dar şi eu vă cunosc la fel de puţin şi am acelaşi drept să ştiu cum vă mânuiţi armele. Eu o să trag, dar numai dacă şi dumneavoastră îmi arătaţi ce ştiţi.

O clipă se uită mirat la mine, apoi începu să râdă în hohote, ceilalți alăturându-i-se. Pe urmă exclamă:

— Ce știu! E delicios! Nu-i așa, domnilor? Sam Parker să arate ce știe! Din partea mea, fie! Poate că ați auzit că nici un *westman* nu pierde ocazia să facă o tragere de probă, așa că noi vom accepta cererea dumneavoastră, chiar dacă e puțin cam curioasă. Sunteți de acord, domnilor?

Ceilalţi nouă îşi dădură consimţământul şi, ca urmare, descălecarăm cu toţii. Mi-am propus să trag cât mai prost şi să-i las să râdă de mine. Mai târziu avea să fie rândul meu să râd de ei. Şi aşa ne apucarăm să risipim gloanţele în vânt. Parker şi Hawley traseră bine, chiar dacă nu magistral; ceilalţi acceptabil. Cele trei gloanţe ale mele nu reuşiseră să atingă ţinta; nimeriră atât de departe, undeva pe stâncă, încât culesei un hohot de râs deosebit de zgomotos, iar Parker mi se adresă cu dojana în glas:

— Mi-am închipuit! Dar cine își trimite gloanțele la douăzeci de pași alături de ţintă, n-ar trebui să fie un bigmouth, un palavragiu. Hm, să-l pui pe Sam Parker să facă tragere de probă! Nu-mi luați în nume de rău acest cuvânt, sir, dar v-ați dat de gol! Nu o să nimeriți nici vânat,

nici indieni, așa că puteți să fiți fericit că ne-ați întâlnit. Cu toate acestea, îmi sunteți simpatic, și nu avem nimic împotrivă să rămâneți cu noi, până ajungem într-o regiune de unde vă puteți continua drumul singur, fără pericol.

Încălecarăm și pornirăm mai departe. Nici nu mă gândeam să mă supăr din cauza dojenii și a bigmouth-ului său. Felul lui de a se exprima nu era prea delicat, dar ce-am căutat, am găsit.

La început, trebuia să traversăm câteva platouri despărţite de nişte defileuri, apoi drumul nostru cobora spre Rio Pecos. Dacă mergeam la fel de repede ca până atunci, puteam să ajungem la destinaţie a doua zi spre seară. Ici-colo dădurăm peste câte o poieniţă cu iarbă, apoi peste vreun zmeuriş sau peste alte plante asemănătoare. După-masă trecurăm pe lângă o apă, pe malul căreia creşteau boschete răzleţe, apoi tufişuri mai dese. Tocmai când să apună soarele, această apă ajunse într-o vale, care oferea cailor noştri o păşune îmbelşugată, iar nouă locuri bune de popas. Aici existau chiar şi copaci.

Parker, fiind considerat, pe baza unei înţelegeri tacite, conducătorul nostru, alese un loc înconjurat aproape jur- împrejur de tufişuri, căci, acolo unde mărăcinişul se întrerupea, locul era apărat de pârâu. Alegerea nu era rea, mai ales că mărimea locului de popas oferea și cailor noştri destul spaţiu. Puteam să-i avem tot timpul nopţii lângă noi și nu trebuia să-i păzim în mod special. După ce am descălecat cu toţi și ne-am dezechipat, Parker și Hawley plecară să vâneze ceva carne proaspătă. Puţin după apusul soarelui se înapoiară, aducând câteva găinuşe, pe care urma să le frigem. Vreascuri pentru foc erau berechet. Primii porţia mea, pe care o consumai, apoi mă retrasei de lângă foc spre marginea tufărişului, unde îmi priponii calul şi mă culcai în apropierea lui.

Ceilalți discutau despre lucruri obișnuite pentru oamenii Vestului, și întrucât conversația lor nu-mi oferea nimic nou, preferam să stau singur. De când făcusem proba de tragere, mă țineam mai la o parte de ceilalți. Numai Ios și-a apropiat calul de al meu, pentru a-mi adresa câteva cuvinte, care erau mai prietenoase decât felul lui de a fi. Stând tăcut lângă tovarășii lui, intervenea doar din când în când în discuție, cu câte o observație scurtă. Se vedea că îl muncește un gând, pe care ușor puteam să i-l ghicesc. După un timp, se ridică, veni încet spre mine, se așeză și zise:

- Îmi daţi voie să stau lângă dumneavoastră, *sir*, sau doriţi să staţi singur?
 - Rămâneți aici, mister Hawley! Îmi face plăcere.
- Mă bucură. Se pare că sunteți un om tăcut și nu vreau să vă plictisesc cu vorbăria mea. Şi mie îmi place mai mult să tac decât să vorbesc. Totuși trebuie să vă mulţumesc pentru povestirea de astăzi. Tot timpul drumului m-am gândit la ea. Nici până acum nu am reuşit să-mi revin de sub impresia ei, dar simt că o să-mi aducă uşurare. Este un sentiment cât se poate de chinuitor să crezi că ești ucigașul prietenului tău.
- V-am spus și mai înainte că nu sunteți, iar povestirea mea trebuie să vă facă să înțelegeți și să vă dovedească acest lucru.
- Well. Trebuie să vă mulţumesc şi se pare că o să-mi deveniţi drag. Cu toate că nu sunteţi o stea a Vestului Sălbatic, aveţi ceva care mă atrage. De aceea m-am şi necăjit de proba de tragere, desigur numai pentru dumneavoastră. Mi-ar fi plăcut să fi reuşit mai bine şi să nu vă fi făcut de râs într-o măsură atât de mare. Pe dumneavoastră nu vă roade faptul acesta?
- Nu. Talentele nu sunt împărțite în mod egal. Cine nu este un bun țintaș, probabil că se pricepe să facă ceva în plus în alt domeniu.
- Se prea poate; se pune numai întrebarea dacă acest altceva este de vreun folos aici, în Vestul Sălbatic. Dar nu vreau să vă supăr vorbind despre un lucru la care nu vă pricepeţi. Dimpotrivă, vă doresc toate cele bune şi aş vrea

să vă pot fi de folos. Dar mai bine să tăcem. Nu prea mă pricep să spun vorbe frumoase.

Se întinse lângă mine.

Cei de lângă foc discutau cu glas atât de tare, cum eu n-aș fi permis; dar de la mine n-ar fi primit nici un fel de sfaturi sau indicații, pentru că știau cine sunt. Știau destul de bine că nu era exclus ca în apropiere să existe comanși. Iar eu, care citisem și bilețelul lui Winnetou, știam asta și mai bine. O imprudență și mai mare decât vorbitul cu glas tare era faptul că au aprins focul. Lumina putea să străbată printre tufișuri și să ne trădeze prezența. Și chiar dacă nu trecea lumina, nasul experimentat al indienilor putea să simtă mirosul fumului de la câteva sute de metri. De aceea hotărâi ca, până se va stinge focul, să-mi țin ochii deschiși și să-mi ascut urechile.

Stăteam de mult timp aşa, cu o ureche lipită de pământ, pentru a auzi mai departe, şi plimbându-mi mereu privirea de-a lungul tufărişului. Deodată văzui că murgul meu încetează să mai pască, şi-şi apleacă capul într-o parte; ştiam ce înseamnă asta. Mirosi în văzduh, fornăi încet şi întoarse capul spre mine. Cineva se apropia din direcţia aceea, şi acest cineva era un alb. Dacă ar fi fost un indian, atunci murgul n-ar fi fornăit. Acesta era rezultatul dresajului indian.

— *Iş hoş,* spusei cu glas scăzut.

Calul înțelese comanda și se culcă; mă avertizase, și cu siguranța că de-acum înainte nu va mai da nici un semn de neliniște. Cel ce se apropia nu trebuia să observe că armăsarul știe de sosirea lui.

Probabil că era un om singur. O fi mirosit focul nostru și, în orice caz, și-o fi lăsat calul în urmă, ca să se furișeze aproape de noi. Motiv de îngrijorare din cauza lui nu exista; dimpotrivă, în împrejurările date, fiecărui alb trebuia să-i convină să dea de alte fețe-palide. Se putea presupune că va trage cu urechea, după care își va aduce calul și ni se va alătura.

Știam direcția în care se afla. Întorcându-mă într-acolo, închisei ochii pe jumătate, pentru a putea observa printre gene locul respectiv din tufiș. El nu trebuia să observe că privirea mea este îndreptată asupra lui.

Lumina focului pătrundea printre frunze, umbrele acestora fiind precis conturate. Observai o foarte ușoară mișcare a crengilor. Omul se apropia încet, târâș. De auzit nu se putea auzi nimic, mai ales că însoţitorii mei vorbeau tare. Ajunse la marginea tufișului; tocmai în locul acela tufișul era mai des, împiedicându-l să vadă. Trebuia să îndepărteze cel puţin o creangă. Nu putea s-o frângă, am fi putut auzi zgomotul; așa că bănuiam că are s-o taie. Şi, într-adevăr, nici nu trecu jumătate de minut și văzui dispărând o ramură din frunziș, firește una foarte mică.

Privind mai concentrat spre acel loc, văzui două puncte fosforescente; erau desigur ochii: numai un westman putea să-i recunoască, și numai după lungi exerciții putea obține o asemenea vedere pătrunzătoare. Dar numai exercițiul nu era suficient; se cerea și o anumită însușire înnăscută. Deasupra ochilor avea parcă o fâșie de culoare deschisă, ca strălucirea unui voal alb. Omul trebuia să fi fost bătrân și să aibă un păr alb ca neaua. Deodată scoase un strigăt pătrunzător și se năpusti în mijlocul nostru.

— Parker, aici e Sam Parker! exclamă el. Erau vechi cunoștințe, așa că nu trebuia să mă ascund.

Oamenii de lângă foc săriră speriați în picioare, și Ios se ridică de lângă mine; eu rămăsei culcat.

— Old Wabble, Old Wabble! strigă Parker. Imediat, însă, se corectă, adăugând: Fred Cutter! Scuzați că mi-a scăpat acest cuvânt, mister Cutter! De vină e numai surpriza.

Deci acesta era Old Wabble, pe care doream atât de mult să-l cunosc și despre care auzisem vorbindu-se chiar ieri. Da, stătea în lumina focului și arăta exact așa cum fusese descris. Era înalt și foarte slab. La picioare purta pinteni de o mărime apreciabilă; picioarele le avea vârâte în niște *leggins* — un fel de încălțări moi, care păreau să

aibă cel puţin o sută de ani. Cămaşa, extrem de murdară, lăsa pieptul şi gâtul descoperite; peste cămaşă purta o haină, a cărei culoare era greu de precizat. Pălăria veche, cu boruri extrem de largi, îi cădea până pe ceafă; sub pălărie purta un fular, ale cărui capete îi atârnau pe umăr, căzând pe spate. În lobul urechilor văzui cercei mari de argint. La brâu avea înfipt un lung cuţit bowie, iar în mâna dreaptă, osoasă, ţinea o puşcă, a cărei fabricaţie, deocamdată, nu o puteam desluşi. Faţa era exact cum ne-o descrisese ieri Parker. La acest fost "rege al cowboy-lor", cel mai mult sărea în ochi părul lui alb, care se revărsa ca o coamă argintată de sub pălărie şi fular, ajungându-i până la brâu.

Aruncând rapid o privire cercetătoare în jur, făcu un gest de superioritate, bălăbănindu-și brațele și, drept răspuns la scuzele lui Parker, zise:

- *Pshaw!* Ştiu că mi se spune Old Wabble şi n-am nimic împotrivă să faceţi la fel. Sunteţi nişte fârtaţi al dracului de imprudenţi. Aprindeţi un foc care poate fi simţit de la douăzeci de mile şi urlaţi că se poate auzi de la încă zece mile! Dacă în locul meu ar fi venit o jumătate de duzină de piei-roşii, ar fi putut să vă lichideze în mai puţin de un minut, *it's clear*. Există oameni care toată viaţa nu pot deveni mai deştepţi. Dar de unde veniţi, băieţi?
 - Dinspre Gila, răspunse Parker.
 - Şi încotro mergeţi?
 - Jos, la Rio Pecos.
- Se potrivește foarte bine. O să am nevoie de voi. Nu cumva ați trecut și pe la tabăra militarilor, care se află la câteva ore de mers călare, dincolo de Mistake Canion?
 - Am stat acolo o noapte.
 - Ostașii mai sunt acolo?
 - Da.
- Bine, foarte bine! Pentru că trebuie să mă duc din nou la ei, acolo sus. Vreau să-i rog să mă ajute, urgent. O să vă povestesc totul, dar mai întâi trebuie să-mi aduc calul pe

care l-am priponit mai jos, când am mirosit focul vostru, pentru că voiam să mă furișez aproape de voi. Mă întorc îndată.

Sări peste pârâu și dispăru. Din cauza surprizei, cei zece oameni stăteau încă aproape înțepeniți. Acum, că Old Wabble plecase, se întreceau în exclamații de admirație; eu tăceam ca și până atunci. Calul meu stătea încă culcat. Deoarece așa nu putea să pască, îi strigai: *Si-și!* Sări imediat în picioare și începu să pască.

Old Wabble se întoarse curând, aducându-şi calul de dârlogi. După ce săriră amândoi peste pârâu, dădu drumul calului să pască, iar el se așeză lângă foc și zise:

- De fapt, flacăra e mult prea mare, *it's clear*. Dar putem s-o lăsăm să ardă, fiindcă am sosit chiar acum și știu că regiunea e sigură. Până când vreți să stați aici?
 - Numai noaptea asta.
- Ba o să stați și mâine și o să rămâneți și noaptea viitoare.
 - Nu prea cred.
- Ba da! Şi o să aflaţi imediat de ce. Mai întâi aş vrea să ştiu cine sunteţi. Pe Sam Parker, care a împuşcat primul său elan la mine, îl cunosc. Ceilalţi cine sunt?

Parker îi spuse numele fiecăruia, apoi, arătând spre mine, adăugă pe un ton vesel:

— Şi acela de colo este mister Charley, un om de ştiinţă german, care caută morminte vechi de indieni.

Old Wabble îşi îndreptă privirea spre mine, în timp ce eu rămăsei liniştit la locul meu, culcat, și întrebă:

- Morminte de indieni? Curioasă ocupație! Dar tot un westman?
- Nu, continuă Parker. A trebuit să tragă azi trei focuri de probă și a greșit ținta cu cel puțin douăzeci de pași.
- Hm, îi cunosc eu, am mai întâlnit astfel de cercetători, care au venit în savană să fabrice nişte cărți, cărți despre limba și proveniența diferitelor seminții ale pieilor-roșii. Nici unul din ei nu se pricepea să țină ca lumea în mână un

cuţit sau o puşcă. Învăţătura strică omul, *it's clear*. Acum însă am o întrebare importantă pentru dumneavoastră. Aţi vrea să luaţi câteva duzini de scalpuri indiene?

- De ce nu! Din care trib?
- Al comanşilor. Desigur, nu-i prea uşor. Vă e teamă?
- Nu; dar nu joc decât după ce cunosc cărțile. De aceea consider că e mai bine ca mai înainte să ne spuneți despre ce este vorba.
- Aţi auzit de numele lui Old Surehand Mână-sigură?
 La auzul acestui nume, toţi începură să se uite surprinşi şi Parker întrebă repede:
 - Old Surehand? De el este vorba?
 - *Yes.* Deci îl cunoașteți.
- Firește, cu toții, chiar dacă nu l-am văzut niciodată. Este cel mai bun țintaș al Vestului Sălbatic.
- Asta este cam mult spus. Este adevărat că glonțul lui nu greșește niciodată ținta, de aici îi vine și numele; dar Winnetou și Old Shatterhand trag la fel de sigur. Nu de mult l-am cunoscut pe Old Surehand și am tot respectul pentru el. Ne-am despărtit de curând, pentru că eu trebuia să urc în regiunea Fort Stanton, iar el voia să meargă la Rio Pecos, la apașii mescalero, pentru a se interesa de Winnetou, și să facă cunoștință cu el și cu Old Shatterhand. Imediat după ce ne-am despărtit, am aflat că comanșii au dezgropat securea războiului. El nu știa acest lucru și acum se află în mare pericol, pentru că drumul lui trece prin tinutul comansilor. Făcui repede calea întoarsă, pentru a-l preveni. Cunoscându-i drumul, nu-mi era greu să-l ajung, și chiar l-am ajuns, dar dracul și-a vârât coada; nu trecuse un sfert de oră de când eram împreună, și am fost atacați, prin surprindere, de o ceată de comansi.
 - Ei, drăcie! Erau mulți?
 - Peste o sută.
 - Şi totuşi aţi scăpat?
- Eu da, el însă nu, răspunse Old Wabble, în timp ce pe fața lui zbârcită se așternu o undă de șiretenie.

— Ei, drăcie! L-ați părăsit? Ați procedat corect?

Atunci bătrânul își îndreptă ținuta, făcu o mutră de o extremă superioritate și întrebă:

- Aveți de gând cumva să-mi faceți reproșuri, mie, lui Fred Cutter, supranumit Old Wabble? Nu sunteti omul potrivit. De multe ori un gram de șiretenie e mai prețios decât zece kilograme de praf de puşcă. Da, am șters putina. Si de ce nu? Orice împotrivire ar fi fost zadarnică; de aceea, Old Surehand s-a predat de bunăvoie. Am văzut că nu a fost rănit. Să mă fi predat și eu? Am fi fost amândoi prizonieri, și probabil că n-am fi putut să ne ajutăm cu nimic, și nimeni nu ar fi aflat despre soarta noastră. Comansii ne-ar fi căsăpit la stâlpul caznelor, și abia după moartea noastră preafericită s-ar fi auzit că am căzut în mâinile lor și că am fost expediați de ei, cu tichet de călătorie, în veșnicele plaiuri ale vânătoarei. Nu, Old Wabble nu face gafe de felul ăsta! Mai bine am luat-o din loc. Este adevărat că gloanțele lor m-au urmărit, dar nu mau nimerit, it's clear, altfel s-ar vedea găurile. Acum sunt liber si pot să-l ajut pe Old Surehand să scape.
 - Şi cum vreţi să procedaţi? Este o treabă periculoasă.
- Asta știu și eu; dar pot eu să-l părăsesc pe acest vânător renumit? Imediat m-am gândit la dragonii care își au tabăra acolo sus, dincolo de Mistake Canion; am plecat spre ei, ca să le cer ajutor.
 - Şi or să vrea să vină?
- Desigur, presupun că nu se vor codi, pentru că urmăresc un alt trib al comanşilor, dar atâta o să mă rog de ei şi chiar o să-i ameninţ, până când au să-mi facă pe voie.
 - Dacă o să mai fie timp.
- Well, desigur că trebuie să mă grăbesc. Atacul s-a produs azi în zori! Calul meu este epuizat, îl las să se odihnească până mâine dimineață, așa că abia mâine seară o să ajung la tabăra dragonilor. Chiar dacă am porni imediat, drumul o să dureze două zile până să ajung iar la locul atacului, unde cu siguranță că nu i-am mai găsi pe

comanşi. Va trebui să-i urmărim şi va fi nevoie de alte două zile pentru a-i ajunge din urmă. Între timp, s-ar putea să-l dea gata pe Old Surehand. Din păcate, nu văd un alt mijloc ca să-l salvez. Mă bizui însă pe dumneavoastră, mister Parker.

- Adică?
- Comandantul trupei o să-mi dea, probabil, numai o parte din oamenii săi. De aceea, vă rog să rămâneţi aici, până poimâine, când am să mă întorc. Atunci o să vă alăturaţi nouă. Zece oameni ai Vestului, zece puşti bune, sunt de mare ajutor.
- Nu zic nu; şi, cum îmi cunosc tovarășii, ştiu că sunt și ei de acord. Dar mi-e teamă să nu sosim prea târziu. Nu putem să încercăm să-l eliberăm noi singuri, fără ajutorul militarilor? Am câștiga două zile pline. Judecaţi și dumneavoastră, sir!

Old Wabble aruncă o privire scrutătoare în jur; rezultatul nu prea părea să-l mulţumească, faţa lui zbârcită exprima îngrijorare, şi spuse:

- *Sir*, toată cinstea pentru oferta dumneavoastră, dar e vorba de o afacere extrem de periculoasă. Oamenii aceștia sunt dispuși să-și riște viața pentru un străin, fie el chiar și Old Surehand?
 - Hm! Întrebaţi-i personal, mister Cutter!

La întrebarea lui Old Wabble, numai Parker şi Hawley răspunseră cu glas hotărât şi bucuros; cu toate că şi ceilalţi spuseseră "da", se putea vedea că ar dori ca aventura să fie mai puţin periculoasă.

— Well, zise bătrânul serios, acum ştiu cum stau. Şi adăugă, făcând un semn către mine: în ceea ce-l priveşte pe domnul savant de vechituri, care trage alături de ţintă, ne poate fi şi mai puţin de folos. Dacă aş avea o mână de flăcăi, hotărâţi şi cu experienţă, atunci nu ar mai fi deloc o chestie de mare îndrăzneală; atâta doar că trebuie să te poţi bizui pe oameni. Gândiţi-vă numai de câte ori Old Shatterhand, împreună cu Winnetou, nu au reuşit lovituri

mult mai periculoase și mai mari! Întâi m-a bătut gândul săl caut pe Winnetou, dar nu știam în ce loc al Rio Pecos-ului aș putea găsi tribul mescalero, iar...

Fu întrerupt din vorbă. Armăsarului meu îi plăcea să stea singur și nu suporta cai necunoscuți în imediata lui apropiere; calul lui Old Wabble înaintase prea mult; al meu îl mușcă o dată și încă o dată și se încăierară.

— Ce fel de gloabă spurcată este aceea care își permite să-mi supere calul! strigă bătrânul, sărind în sus.

Veni grăbit spre mine, îmi apucă armăsarul de dârlogi pentru a-l despărți de mârțoaga lui; însă armăsarul meu se cabră în sus ca o lumânare, îl ridică și pe Old Wabble și-l trânti într-o parte, încât zbură pe lângă mine. Sări din nou în picioare înjurând și vru din nou să pună mâna pe cal, dar îl preveni:

— Mister, puteți pune mâna pe calul dumneavoastră, dar nu pe al meu; pentru că ascultă numai de mine, iar pe dumneavoastră v-ar călca în picioare!

Într-adevăr, armăsarul meu luase poziție de apărare și era gata să-l lovească pe bătrân cu copita piciorului dinapoi în cap sau în piept, dacă acesta s-ar fi apropiat din nou; în același timp își întoarse capul frumos către el; și, la lumina focului, oferea o imagine care putea să entuziasmeze pe orice bun cunoscător de cai. Mai înainte, Old Wabble nici nu remarcase acest animal splendid; acum se dădu câțiva pași înapoi și exclamă cu mirare:

— *Thunder-storm*, mii de trăsnete, ce animal este ăsta! Trebuie să-l văd mai bine.

Ținându-se atent la oarecare distanță, Old Wabble dădu ocol armăsarului meu. Ca unul care a fost cândva "regele cowboy-lor" era, desigur, un bun cunoscător de cai. Pe fața lui se întipărea tot mai mult o expresie de încântare.

— Nu am mai văzut niciodată un cal ca ăsta! recunoscu el. Rasa asta este unică, și numai indienii mescaleros se pricep la ea. De acolo provin doi armăsari murgi, ca și ăsta, ai căror stăpâni...

Își întrerupse vorba și veni lângă mine, care stăteam tot culcat, mă măsură cu atenție, se aplecă, luă în mână "doborâtorul de urși" și carabina "Henry", care se afla în învelitoare, cercetă puștile, le așeză la loc și mă întrebă:

- Armăsarul acesta e al dumneavoastră, sir?
- Da, răspunsei.
- L-aţi cumpărat.
- Nu.
- L-aţi primit în dar?
- Da.

Atunci pe faţa lui zbârcita trecu un zâmbet extrem de şiret, dădu aprobator din cap, în timp ce ochii începură să-i strălucească veseli, şi întrebă în continuare:

- Haina de vânătoare și încălțările *leggins* pe care le purtați, tot în dar le-ați primit?
 - Da.
 - Şi umblaţi într-adevăr, după morminte vechi?
 - Uneori, da.
 - Şi vă cheamă Charley?
 - Desigur.
- Well! Am auzit povestindu-se despre un alb, căruia fratele său de cruce îi zice Charley, și doresc să aveți mult noroc în căutările dumneavoastră de lucruri antice. Iertațimă că era să vă judec în mod greșit, și niciodată n-am să mai fac asta, it's clear.

Se întoarse la foc și se așeză iarăși acolo; ghicise cine sunt, dar nu voia să-mi trădeze incognito-ul. Ceilalți nu înțeleseră nici cuvintele, nici comportarea lui, și se uitau la el mirați și întrebători. Văzând însă mutra lui indiferentă și că nu spune nimic, își reluară discuția începută, fără să-și mai bată capul. Eu însă mă ridicai și părăsii locul de popas, luând o atitudine nepăsătoare, ca unul care nu are un motiv special pentru acest lucru. Nu voiam să le atrag atenția.

În realitate însă aveam un motiv foarte puternic pentru a mă îndepărta. Old Surehand și Old Wabble fuseseră atacați. Acesta din urmă a luat-o la fugă și a reușit să scape. Era unul dintre cei mai destoinici, experimentați și șireți oameni ai Vestului; de aceea, mă miram că se simte atât de sigur. Eram absolut convins că fusese urmărit de comanși. Trebuiau să presupună că o să aducă ajutoare pentru Old Surehand și trebuiau să-l ajungă din urmă, pentru a-l face inofensiv. E adevărat, călărise foarte repede, dar eram convins că pentru urmărirea lui fuseseră aleși războinicii cu caii cei mai buni, astfel că nu putea să aibă un avans prea mare față de ei. Poate că la căderea serii indienii făcuseră popas, dar puteau să-și spună că albul a mers mai departe în această vale, prin care se poate înainta destul de ușor, și atunci era probabil ca și ei să procedeze la fel. În acest caz se puteau afla în apropierea noastră.

După ce sării peste pârâu, mă îndreptai în josul lui. Ochii mei obișnuiți cu întunericul îmi ușurau posibilitatea de a mă orienta. Pentru mers alesei acele locuri pe care un călăreț le-ar fi ocolit, și de aceea mă simțeam destul de sigur. Cu toate acestea, țineam în mână un cuțit bowie și eram gata să mă apăr în orice clipă, pentru că pieile-roșii ar fi putut să fi mirosit focul și să se fi furișat încoace, pe jos.

Astfel, mergeam tot mai departe în tăcere, fără să risc un pas înainte de a mă convinge că în faţa mea nu există vreun duşman. Când focul aproape că nu mai putea fi mirosit, mă oprii. Aici era punctul critic, locul hotărâtor, şi mă aşezai să aştept. Dacă urmăritorii au făcut popas, atunci însemna că nu veneau şi trebuia să dăm de ei a doua zi de dimineaţă; dacă în ciuda întunericului şi-au continuat drumul, ajungând aici, trebuiau să simtă fumul, şi probabil că aveau să se oprească pentru a se sfătui. În acest caz, voiam să trag cu urechea la vorbele lor.

Am aşteptat mai mult de o oră şi-mi spuneam că drumul meu a fost zadarnic, şi că întâlnirea o să aibă loc a doua zi. Mă ridicai să mă întorc. Atunci mi se păru că de jos se aude un zgomot; mă oprii şi ascultai. Da, venea cineva. Mă tupilai imediat după tufiş.

Zgomotul se apropia; desluşii călcătura surdă a copitelor de cai făcută pe pământul moale, acoperit de iarbă; erau cel mult trei. Pe dată văzui şi călăreţii, erau numai doi, şi anume doi indieni. Fiind cocoţaţi în şa puteam să le recunosc foarte bine siluetele care se profilau pe cer. Fără a se opri, trecură pe lângă mine; eu îi urmării lateral, de după tufişuri. Chiar dacă aş fi făcut vreun zgomot, nu se auzea, fiind acoperit de paşii cailor. De altfel, nu a trebuit să-i urmăresc prea mult, pentru că unul dintre ei se opri brusc, trase zgomotos aerul în piept şi spuse pe limba comanşilor, care e asemănătoare cu cea a shoshonilor şi pe care o cunoşteam bine:

— Uff! Nu-ţi miroase a fum?

Celălalt adulmecă aerul și răspunse:

- Da, e fum.
- Câinele alb a fost atât de neprevăzător încât și-a aprins un foc.
- De vreme ce a făcut asta, înseamnă că nu poate fi un războinic iscusit, căci unul priceput nu ar fi făcut o asemenea greșeală.
- Da, este un războinic de rând și fără pricepere. Mie și fratelui meu nu o să ne vină greu să-i luăm scalpul.
- Iată că a fost de-ajuns să-l urmărim numai noi doi. Când s-a făcut întuneric, fratele meu a vrut să facă popas, bine că m-a urmat când am mers mai departe. Îi luăm scalpul și apoi ne întoarcem imediat la Sascuan-cui, la Apa Albastră, unde au plecat războinicii noștri.

Descălecară și-și priponiră caii, apoi se furișară mai departe; eu mă aflam la numai câțiva pași de ultimul. Să mai fi așteptat până se ascundeau în tufișurile de lângă focul nostru? Nu, ar fi fost o mare greșeală. Trebuia să-i atac imediat și nu ezitai. Băgai cuţitul la loc și scosei revolverul. Trei-patru sărituri mari și iuţi și-l ajunsei pe cel din urmă, îl lovii cu mânerul armei în cap, în așa fel încât se prăbuși. Cel care mergea în faţa auzi ceva, se opri, privi înapoi și întrebă:

— Ce s-a întâmplat? Fratele meu a...

Nu putu continua. Sării pe el, îl apucai cu mâna stângă de gât și-i dădui cu dreapta o lovitură, încât se prăbuși și el. Aveau lasourile la ei; îi așezai pe cei doi indienii, lipsiți de cunoștință, spate în spate și-i legai de sus până jos atât de strâns, cu acele curele rezistente, încât atunci când se vor trezi, nicicum să nu se poată mișca. Deoarece ar fi putut să se rostogolească, îi târâi până la cel mai apropiat copac și-i legai bine de el. De acum în nici un caz nu puteau să se mai desfacă, așa că mă întorsei în tabăra noastră.

Când ajunsei, nu spusei nimic, sării peste pârâu și mă culcai acolo unde stătusem și mai înainte. Old Wabble se uită cercetător la mine; ceilalţi nici nu observaseră absenţa mea îndelungată.

- *Sir*, n-aţi fost aici şi nu ştiţi ce s-a discutat între timp. Să ştiţi că n-am să mă mai duc sus, în tabăra militarilor, zise el.
 - V-a venit vreo altă idee? întrebai eu. Un nou plan?
- Da. Am uitat un lucru, la care trebuia să mă gândesc imediat. Probabil că ați auzit de Old Shatterhand?
 - Desigur.
- Ei, aflați că acest vânător se află prin apropierea lui Rio Pecos și sunt hotărât să-l caut și să-i cer ajutor. Credeți că o să-mi dea?
 - Sunt sigur de asta.
- *Pshaw!* interveni Parker cu un ton dispreţuitor. De unde poate să ştie mister Charley ce o să facă şi ce n-o să facă un om ca Old Shatterhand!
- Ei, chiar așa de neștiutor nu sunt, mă supărai eu. Cu toate că nu mă număr printre oamenii vestiți ai Vestului, poate că tot nu aș fi comis greșeli ca cele făcute de dumneavoastră.
 - Greşeli? Noi?
- Da. V-aţi lăsat surprinşi de mister Cutter, fără să-l fi observat când s-a apropiat de voi.
 - Dar dumneavoastră aţi văzut ceva?

- Da.
- Vreţi să ne duceţi, mister Charley!
- *Pshaw!* Pot să vă dovedesc. Mister Cutter, spuneţi, vă rog, n-aţi tăiat o crenguţă când aţi stat pitit acolo în tufiş, ca să puteţi vedea mai bine?
- Da, e adevărat, *sir*, asta ați văzut-o, altminteri nu aveați de unde o ști.
- Dacă aţi văzut, de ce nu ne-aţi spus imediat? întrebă Parker. Dacă în locul lui ar fi fost un indian?
 - Ştiam că-i alb.
 - Imposibil.
- Vreţi să spuneţi că sunteţi *westman* şi nu ştiţi cum se poate deosebi într-o noapte întunecoasa un alb de o pieleroşie, fără să-l vezi! Ştiţi, aţi făcut o greşeală şi mai mare, şi o astfel de greşeală poate costa viaţa!
- Ei, drăcie! Dacă sunteți amabil, arătați-ne și nouă greșeala care ne putea costa viața.
- O să vă satisfac această dorință. Puteți să-mi spuneți ce fac, de obicei, indienii când scapă un alb?
- Firește. Îl urmăresc ca să-l prindă. Așa ceva știe oricine.
- Ei bine, mister Cutter le-a scăpat comanșilor. Credeți că nu l-au urmărit?
- *Thunder-storm!* exclamă Old Wabble, lovindu-se cu mâna peste frunte. E foarte just ceea ce spuneţi, *sir.* Cum mi-a putut scăpa din vedere acest pericol?! Cu siguranţă că indienii sunt pe urmele mele şi vor face totul ca să pună mâna pe mine.
 - Şi aici nici măcar posturi de pază n-aţi pus.
 - Asta se va face imediat.
 - Dar nu va fi de ajuns.
- Dar ce mai trebuie, *sir?* Spuneţi repede. O să fac tot ce credeţi că trebuie făcut.

Pentru mine era acum o adevărată plăcere să văd mutrele celorlalți. Se uitau uimiți de la Old Wabble la mine și de la mine la el, iar Parker, căscând ochii mari, îl întrebă:

- Trebuie făcut ceea ce crede acest mister? Sunteți de părere că mister Charley știe sigur ce trebuie făcut într-o situație ca a noastră?
- Da, asta-i părerea mea, răspunse Old Wabble. Ați auzit și dumneavoastră că el se pricepe mai bine să ne asigure securitatea decât noi înșine. Deci, mister Charley, ce ne sfătuiți?
- Dacă urmăritorii vin încoace, spusei, trebuie să simtă focul. Poate că sunt de pe acum aici şi ne spionează, în locul dumneavoastră, aş trimite câţiva oameni să cerceteze drumul, până unde ajunge mirosul fumului de aici.
- Well. Sir, very well! O să facem întocmai, fără să zăbovim o clipă. Mister Parker, trimiteţi trei sau patru dintre oamenii dumneavoastră să cerceteze! Trebuie să recunoaşteţi că-i necesar.
- Yes, zise Parker. E curios că nu ne-a venit nouă înșine această idee și că a trebuit să ne-o spună un savant de vechituri, care nici măcar westman nu este. O să mă duc chiar eu personal și o să iau patru oameni cu mine.
- Dar să ţină ochii şi urechile deschise, altfel nu o să vadă şi nici nu o să audă nimic, it's clear.

Parker alese patru dintre oamenii săi și plecă împreună cu ei. Mă așteptam să-i găsească pe cei doi comanși legați și pe caii lor și mă bucuram dinainte ce mutre uluite au să facă. Cei rămași lângă foc discutau monosilabic; eu stăteam liniștit la umbra tufișurilor și așteptam să se întoarcă cercetașii.

Dură mai bine de o oră până se întoarseră. În faţă, păşea Parker; după el veneau doi inşi care duceau caii indienilor, şi apoi alţi doi, ţinând fiecare pe câte unul dintre comanşii care fuseseră legaţi unul de altul. Înainte de a fi ajuns lângă foc, Parker strigă:

— Mister Cutter, ia priviţi ce aducem aici!

Old Wabble sări în picioare, holbă ochii la cei doi indieni, care își recăpătaseră cunoștința, și exclamă:

- Doi indieni, doi comanși, cum se vede, după cum sunt vopsiți în culorile războiului. De unde îi aveți?
 - I-am găsit.
- Cum adică, i-aţi găsit! Nişte indieni duşmani, nu pot fi găsiţi, trebuie prinşi.
- Așa am crezut și eu până acum, dar nu-i adevărat, într-adevăr i-am găsit, în adevăratul înțeles al cuvântului, erau legați unul de altul și apoi de un copac. Puțin mai târziu am dat și peste cai.
 - Cum e posibil aşa ceva?
- Da, e aproape de necrezut. Dar nu poţi să te îndoieşti de ceea ce vezi cu ochii tăi. Oare cine i-a doborât şi i-a legat? Trebuie să fie nişte albi prin apropiere, care au făcut asta fără să ştie că noi suntem aici.

Atunci, bătrânul se uită la mine, dădu din cap și zise:

- Da, albi, însă nu au fost mai mulți, ci unul singur.
- Unul singur?
- Yes. Sunt indienii răniți?
- Nu, nu se vede nici o rană.
- Deci nu a avut loc nici o luptă, au fost doborâți fără să se poată apăra. Puţini oameni sunt în stare să facă aşa ceva. Gândiţi-vă la un *westman* al cărui nume l-am pomenit mai adineauri.
- Ei, drăcie! Vă gândiți la Old Shatterhand? El i-a doborât și legat?
 - Altul nu poate fi.
- Atunci ați avut dreptate când ați spus că se află prin regiunea asta. Trebuie să-l căutăm.
- Probabil că n-are să fie nevoie să-l căutăm. El știe bine că suntem aici și că avem nevoie de ajutorul lui. Puteți să fiți siguri că se va prezenta la timpul potrivit!
- Mister Cutter, spuneți toate astea ca și când el ar fi atotștiutor. Dar nu e decât un om și nu poate să știe decât ceea ce vede și aude. Dar să nu ne certăm, *sir!* Spuneți-ne mai bine ce o să se întâmple cu acești doi prizonieri? Nu cumva sunteți de părere să-i luăm cu noi? Pentru noi ar fi o

povară și pe deasupra un pericol. Dar nici să le dăm drumul nu putem.

- Asta ar fi o prostie, it's clear.
- Cel mai bine ar fi să le tragem un glonte în cap, așa scăpăm de ei, și o merită din plin.
- Să nu ne grăbim, *sir.* Nu i-am capturat noi, ci Old Shatterhand. Probabil că aţi auzit că el nu ucide un indian decât dacă e constrâns să facă acest lucru.
- Asta nu mă privește. În primul rând, nu este sigur că se află aici, apoi acești bandiți nu sunt prizonierii lui, ci ai noștri, în al treilea rând... ei, în al treilea rând, o să ne sfătuim asupra lor acum și le vom aplica legea preriei. Dumneavoastră nu participați la discuție?
- Nu. N-am nimic cu acești indieni. Dar de ascultat o să ascult.

Cei doi comanşi erau legaţi şi culcaţi pe pământ lângă foc, unde albii se aşezaseră la sfat. Pe faţa indienilor nu se putea observa dacă ştiau englezeşte şi dacă înţelegeau ceea ce se discuta. Ca să fiu scurt, consfătuirea dură numai câteva minute şi hotărârea fu ca prizonierii să fie împuşcaţi pe loc. Numai Ios Hawley a votat împotriva acestei hotărâri. Şi pentru că Parker voia ca într-adevăr să se termine repede, porunci la trei dintre oamenii săi ca prizonierii să fie duşi undeva, nu prea departe, şi să fie împuşcaţi. În sfârşit, atunci găsii nimerit să spun şi eu un cuvânt.

- Staţi, mister Parker! Mai aşteptaţi o clipă. La această judecată de savană s-a făcut o greșeală, care anulează sentința.
- Ce pricepeţi dumneavoastră din judecata savanei? Şi la ce greşeală vă referiţi?
- De fapt, sunt mai multe. În primul rând, persoana care avea dreptul să participe nu a participat.
 - Mister Cutter? Păi el nu a vrut să participe.
- Nu mă refer la mister Cutter, ci la mine. Fac parte din grupul dumneavoastră și nu pot fi înlăturat de la o discuție

atât de importantă.

- Nu mai spuneţi! râse Parker. În nici un caz nu aparţineţi grupului nostru, ci vă aflaţi numai sub ocrotirea lui, aşa stă treaba, *sir.* Dacă ne retragem noi mâna ocrotitoare, nu mai sunteţi o singură clipă sigur de viaţa dumneavoastră.
- Acestea sunt păreri pentru care nu aș vrea să mă cert cu dumneavoastră, mister Parker. Să scoatem persoana mea din cauză. A doua greșeală este că nu ați discutat cu indienii. Nimeni nu poate fi condamnat la moarte fără să fie interogat. Şi, în sfârșit, un prizonier și viața lui aparțin învingătorului și nimănui altcuiva. Dar cine dintre dumneavoastră ar putea afirma că i-a învins și făcut prizonieri pe acești comanși?
- Nu vorbiţi prostii! Aceşti indivizi ne aparţin şi, în afară de asta, puteţi, poate, să ne spuneţi cine este persoana misterioasă care i-a făcut prizonieri şi care nu se arată la faţă?!
- Pot să v-o spun, mister Parker, și nu se ascunde, poate fi văzută.
 - Atunci, arătaţi-ne-o! zise el râzând.
 - Se află aici, în fața dumneavoastră; eu sunt!
- Dumneavoastră! Ei, drace! Vreţi să spuneţi că dumneavoastră i-aţi prins şi i-aţi legat pe aceşti indieni? Dacă în timpul unei lupte sunteţi în stare să învingeţi şi să legaţi un singur indian, el fiind în viaţă, aşa cum sunt aceştia doi, atunci declar că nu am fost niciodată un westman!
 - Well, înseamnă că n-ați fost.
- Oho! Pentru așa ceva, e nevoie de forța unui Old Shatterhand. Vreți să spuneți că sunteți la fel de puternic?
 - Să afirm nu, dar să vă dovedesc, da. Fiţi atent!

În timpul acestui schimb de cuvinte, rămăsesem culcat pe pământ. Deodată, mă ridicai, îl prinsei cu mâna dreaptă de centură, îl învârtii de câteva ori deasupra capului, încât începu să zbiere, apoi îl așezai din nou în picioare și-l întrebai:

— A fost de-ajuns, sau să vă arăt cum ar fi dacă aţi primi de la mine o lovitură de pumn în ţeastă?

Înainte de a putea răspunde, unul dintre prizonieri exclamă cu glas tare:

— Old Shatterhand! Old Shatterhand!

Stătusem în umbră, de aceea nu putuseră să mă vadă mai înainte, acum însă, fiind în picioare, îmi zăriră faţa la lumina focului. Mă dusei la el şi-l întrebai:

- Războinicul comanșilor făcut prizonier mă cunoaște?
- Da, răspunse el.
- Unde m-ai văzut?
- În Llano Estacado. Era printre cei douăzeci de războinici care au plecat în întâmpinarea șefului de trib, Tevua-șohe și fiului său, Şiba-big, pentru a-i apăra împotriva unor "hoitari". Din păcate, am ajuns prea târziu; Tevua-șohe era deja mort, victima a unui glonte ucigaș.
- Aşa este. Văd că vorbeşti destul de bine limba fețelorpalide, aşa că ai înțeles ceea ce s-a vorbit până acum.
- Da. Am auzit și vorbele lui Old Shatterhand, în apărarea vieților noastre.
- Așa face el întotdeauna. Sunt un prieten al războinicilor roșii și-mi pare rău când ei dezgroapă securea războiului împotriva fețelor-palide, pentru că știu că, și dacă uneori ies învingători, cu atât mai sigur vor fi zdrobiți. Iar voi o să vedeți că nu doresc moartea oamenilor roșii.
 - Suntem războinici viteji și nu ne temem de moarte.
- Ştiu, totuşi viaţa e mai bună decât moartea, dar nu este nici o cinste pentru voi ca tribul vostru să afle că aţi fost învinşi fără nici o împotrivire şi apoi împuşcaţi. Depinde de răspunsurile tale ca să vă dăruiesc viaţa. Cum se numeşte căpetenia de care ascultă tribul tău?
- E Vupa-Umugi, Marele-tunet, care n-a fost niciodată învins.
 - Unde se află corturile satelor voastre?

- Asta nu spun.
- Războinicii voștri au pornit la luptă?
- Da.
- Câte capete numără?
- Iarăși tac.
- Unde se află acum?
- Nu ştiu.
- Contra cui a pornit?
- Asta ştiu, dar nu o spun.
- Ştii să taci, deci eşti un războinic curajos, care mai degrabă îşi riscă viaţa, decât să-i trădeze pe ai săi. Aşa ceva îi place oricărui om curajos, deci şi mie. Duceţi-vă acasă şi spuneţi oamenilor voştri că Old Shatterhand ştie să preţuiască vitejia şi tăcerea plină de curaj.

Mă aplecai pentru a le tăia legăturile și a-i elibera. Imediat săriră în picioare, iar cel care vorbise până atunci întrebă:

- Old Shatterhand ne dezleagă şi ne spune să plecăm. Vasăzică suntem liberi, să mergem unde vrem?
 - Da.
 - Cu armele şi caii noştri ce se întâmplă?
- Îi puteţi lua cu voi. Old Shatterhand nu e hoţ sau tâlhar, ca să se atingă de bunul altuia.
- Uff, uff! O să ne urmăreşti, ca să afli încotro ne ducem?
 - Nu! în privinţa asta vă dau cuvântul meu.
- Uff, uff! Old Shatterhand nu și-a călcat niciodată cuvântul. Este cel mai nobil dintre fețele-palide. Îndată ce vom ajunge la corturile noastre, o să povestim toate astea.
- Mai există multe fețe-palide care gândesc și au aceleași intenții ca mine. Aici jos sunt armele voastre, acolo sunt caii. Puteți pleca. Locul acesta îl vom păzi cu strășnicie. Dacă veți rămâne sau vă veți întoarce ca să ne spionați, cu siguranță că gloanțele noastre vă vor nimeri.
- O să plecăm, fără a privi o singură dată înapoi. Howgh!

Nici unul dintre albi nu mă contrazise pană atunci, cu un singur cuvânt, acum însă Parker veni la mine și mă întrebă:

- Sir, chiar serios, vreţi să le daţi drumul?
- Da.
- Nu mi-o luați în nume de rău, *sir*, dar cred că este o mare greșeală, care...

Atunci îl întrerupsei doar cu o singură întrebare:

- Dumneavoastră știți acum cine sunt?
- Yes.
- Deci nu sunt acel mister Charley, pe care l-aţi crezut pe jumătate idiot şi un mare prostănac?
 - Nu, sir, sunteți Old Shatterhand.
- În acest caz, tăceți din gură și nu căutați să-mi dați ordine sau să criticați ceea ce fac. Puteți fi un om bun și un westman folositor, dar eu, cu mult înainte de a fi pus piciorul pe pământul Vestului Sălbatic, eram deasupra criticilor dumneavoastră. Cel care confundă vestitul armăsar al lui Old Shatterhand, pe Hatatitla-Fulgerul, cu o gloabă de trăsură, nu are dreptul să-mi dea mie lecții. Basta.

După această mustrare, îi întorsei spatele și-l părăsii. Aveam motivele mele să vorbesc cu el pe acest ton. Dacă rămâneam împreună, iar el persista în orgoliul său, putea foarte ușor să ne provoace mari încurcături. Iată explicația acestui reproș, care de altfel nu-mi este în fire.

Comanșii îmi mulţumiră mutește, dând din cap, încălecară și plecară, fără măcar să arunce o privire către ceilalţi. Așa ceva era prea mult și pentru Old Wabble, care nu intervenise deloc, cu toate că nu era de acord cu mine.

— Ce neciopliţi! mârâi el. Ca şi când nici nu am exista! Nu credeţi, că aţi fost prea bun cu ei, mister Shatterhand? N-aş vrea să judec felul dumneavoastră de a proceda. Poate, totuşi, că nu ar fi trebuit să le promiteţi că nu-i vom urmări. Dacă vrem să-l eliberăm pe Old Surehand, trebuie să ştim unde l-au dus.

- Înainte de a-i doborî, am tras cu urechea la ce vorbeau, şi am aflat unde este. L-au dus la Sascuan-cui, la Apa Albastră.
- Asta-i bine. Şi ştiţi unde se găseşte această Apă Albastră?
 - Da. Am fost acolo de două ori.
- Dar mi-e teamă că o să-i anunțe pe cei de-acolo ce s-a întâmplat și că o să venim.
- Dimpotrivă. Credeţi că altfel i-aş fi eliberat pe prizonieri? Tocmai din această mişcare de şah o să tragem un avantaj sigur. De altfel de Old Surehand nu am pomenit o iotă. O să presupună fie că nu ştiu nimic despre el, fie că n-am nici un motiv să mă interesez de el. Credeţi-mă, mister Cutter, că n-am săvârşit nici o greşeală. Mai avem avantajul că am scăpat de cei doi comanşi, care ne-ar fi incomodat mult, iar ca să-i omoram, nu aş fi fost niciodată de acord.
- Aveţi dreptate. *Sir, it's clear.* Şi chiar sunteţi convins că aceşti indieni n-o să se întoarcă în mod perfid?
- N-o să se întoarcă. Totuşi ca măsură de prevedere, o să părăsim acest loc, o să stingem focul şi o să ne căutăm alt loc. Şi asta chiar acum.

După ce stinserăm focul, merserăm o bucată de drum înapoi și dădurăm peste un loc potrivit. După ce postarăm doi oameni de strajă, ne culcarăm. Am rămas multă vreme treaz și i-am auzit pe însoţitorii mei vorbind în şoaptă.

E uşor de închipuit despre ce anume discutau atât de încet; despre felul, neobişnuit şi nebănuit, în care acest mister Charley i-a tras pe sfoară, fiind de fapt Old Shatterhand. În orice caz, Old Wabble trebuia să fie foarte mulţumit în sinea lui că a fost primul care m-a recunoscut.

2. Lângă Apa Albastră

A doua zi de dimineață trebuia înainte de toate să aflu cine voia să vină cu mine la Sascuan-cui. La întrebarea mea, toți se oferiră să mă urmeze. Știau acum cine sunt și nimeni nu mai avea nici o îndoială, fiind cu toții convinși că expediția se va termina cu bine și că va fi încununată de succes. Chiar și Parker, uitând de bruftuluiala primită, arăta un interes deosebit și, fără îndoială, sincer, iar Ios Hawley profită de prima ocazie pentru a-mi șopti la ureche:

— Cine şi-ar fi putut închipui că sunteți Old Shatterhand! Cu atât mai mult mă bucură povestirea dumneavoastră, care mi-a liniştit sufletul. Eu nu sunt decât un *westman* simplu şi bătrân, dar o să vedeți, n-o să vă fac de ruşine, oriunde m-ați pune!

După ce am pornit la drum, am urmat timp de o oră cursul apei lângă care poposisem. Dar, la un moment dat, valea prin care înaintam spre răsărit coti spre miazăzi. În acel loc, iarba era călcată și Old Wabble descălecă pentru a cerceta urmele.

- Puteţi să renunţaţi la asta, mister Cutter, îl sfătui eu. Nu cred că e necesar şi nici nu avem voie s-o facem. Mi-am dat cuvântul comanşilor că nu-i vom urmări.
- Credeți că sunt urmele lor? Hm! Mă îndoiesc. Dacă comanșii ar fi venit aici, de mult ar fi trebuit să vedem urmele lăsate de copitele cailor.
- Nu. A trecut destulă vreme de când au plecat, pentru ca iarba să se ridice la loc. Dar, aici, unde au înnoptat și de unde au plecat nu de mult, iarba este încă culcată.
- *Sir*, raţionamentul dumneavoastră mi se pare bun. Dar, după părerea mea, indienii ăştia nu sunt prea prevăzători, dacă au făcut popasul la o distanţă de numai o oră de noi.

- De ce? Le-am redat libertatea și le-am promis că nu-i urmăresc, așa că aici se puteau simți în deplină siguranță. În afară de asta, ziua poți călări mult mai ușor și mai repede decât noaptea. În astfel de împrejurări, un om deștept se odihnește noaptea și umblă ziua și nu am nici un motiv să cred că nu ar avea atâta minte încât să nu procedeze întocmai. După ce s-au îndepărtat de noi cale de o oră, au putut să se oprească fără nici o grijă și să aștepte zorile, când au plecat mai departe. Asta se poate deduce și din urmele alea, din dreapta, de pe malul apei, care sunt atât de proaspete, încât nu pot fi din noaptea trecută sau de aseară.
- Spuneți că vreți să vă respectați cuvântul, zisei Old Wabble, zâmbind cu superioritate, și că nu vreți să le cercetați urmele. Eu cred că acest lucru nu-i posibil.
 - De ce?
- Pentru că mergem în aceeași direcție, așa că suntem obligați să ne uităm la urmele lăsate de ei. Ori credeți că ar fi mai bine să închidem ochii?
 - Nu, pentru că n-o să mergem pe urmele lor.
 - Din cauza promisiunii făcute?
- Asta ar fi o prostie. Există alt motiv, mult mai temeinic. Pentru a-şi adăpa caii în voie, probabil că pieileroşii vor urma cursul apei, care se vărsa tot în Rio Pecos. Dar noi o să părăsim râul aici şi o să ne îndreptăm spre răsărit, direct spre Rio Pecos, aşa că vom ajunge înaintea lor la Sascuan-cui. Cred că nu este nevoie să insist asupra avantajului de-a le-o lua înainte.
- Nu, mister Shatterhand, dacă-i aşa, n-am ce obiecta, spuse Old Wabble, în timp ce zâmbetul lui de superioritate îi dispăruse cu desăvârşire. Trebuie să recunosc că de la dumneavoastră mai am de învăţat, *it's clear*. Dar spuneţi, vă rog, e greu drumul la care vă referiţi?
- Deloc. E un teren aproape neted, care coboară lin, icicolo stâncos și uneori nisipos. Desigur, apă nu există și până la Rio Pecos va trebui să cam răbdăm.

- Dar acolo sunt comanşii. Şi, după un asemenea drum, o să avem mare nevoie de apă; şi dacă n-o să putem să ajungem la ea din cauza comanşilor?
- Da de unde! Cunosc foarte bine lacul Sascuan-cui. O să ajungem la râu într-un loc unde o să putem adăpa caii, fără nici un pericol.
- Well, m-am liniştit! După câte văd, avându-vă pe dumneavoastră călăuză, putem fi siguri că totul are să se desfășoare cât se poate de bine. Dar vreau să vă mai spun ceva; eu sunt mai bătrân, cu mult mai bătrân decât dumneavoastră, și de aceea s-ar fi cuvenit să mă alegeți pe mine drept călăuză. Totuși, vreau... adică cred.....

Nu prea îi venea uşor să spună ce hotărâre luase, înghițea şi tot înghițea, se căznea să rostească cuvintele, dădea din mâini şi din picioare, îşi răsucea corpul lui ciolănos, se învârtea ca şi când i s-ar fi muiat toate încheieturile; mâinile şi picioarele i se bălăbăneau, până ce reuşi să pronunțe cuvintele:

— Da, am să renunţ şi am să mă pun sub ordinele dumneavoastră. Fiţi comandantul nostru, pe care o să trebuiască să-l ascultăm. E prima dată când Old Wabble face acest lucru. Dar dumneavoastră ce ziceţi? Sper că primiţi cu recunoştinţă şi plin de mulţumire hotărârea mea, mister Shatterhand, it's clear.

Într-adevăr, știam și eu că era un om care niciodată nu se lăsase condus de altul. Evident, avusese nevoie de un deosebit efort ca să ia hotărârea pe care o luase și de aceea se aștepta să-l laud, în timp ce se uita la mine cu ochii larg deschiși și cu gura căscată. Dar îl dezamăgii, spunându-i:

- Nu, nu este chiar așa de limpede cum vă închipuiți. Suntem oameni liberi ai Vestului și nu ostași, cu comandanți superiori în grad. La noi fiecare are aceleași drepturi și îndatoriri, așa că nu poate fi vorba de un comandant în sens militar.
- Dar, *sir*, nu puteți pretinde să fim toți de aceeași părere.

- Fără îndoială că nu.
- Şi dacă ne certăm?
- Să ne certăm? Oamenii cu scaun la cap nu se ceartă.
 Dacă nu vom fi de aceeași părere, ne sfătuim, mister
 Cutter.
 - Well, ne sfătuim. Şi pe urmă?
 - Ne luăm după părerea cea mai bună.
- Dar dacă ceilalți găsesc că tocmai aceea nu este bună?
- Atunci înseamnă că sunt proști și cu proștii nu mă întovărășesc.
- Cum?... Ce?... întrebă Old Wabble, și era un deliciu săi vezi mutra, pe jumătate vulpe, pe jumătate oaie gata să behăie. Rămase câteva clipe nemișcat, apoi, bălăbănindu-și toate oasele, zise:
- Proști, adică proști... și cu proștii nu vă întovărășiți! Numai noi putem fi proștii ăia, asta vreți să spuneți, nu?
- Vreau să spun că o să mă feresc, întotdeauna, să mă împotrivesc unei hotărâri bune, drepte.
- Aha! Şi dacă noi nu o să recunoaștem că aveți dreptate și nu o să facem ceea ce vreți dumneavoastră?
 - Atunci vă las baltă și-mi văd de drum.
- Păi, în felul acesta n-o să puteți face ceea ce v-ați propus!
- Ba da, o să-mi fac treburile singur. Un om priceput se descurcă mai degrabă singur și fără ajutor, decât atunci când alţii îi încurcă treburile.
- Vasăzică, Old Shatterhand nu se înșeală niciodată; întotdeauna trebuie să facă ce vrea el, că de nu, te lasă baltă?
 - Cam aşa, chiar dacă nu atât de categoric.
- Asta înseamnă să vă acceptăm tot ca pe un fel de comandant?
- Nu, nu trebuie să-mi dați mereu și oricum ascultare, fiecare poate să-și spună părerea. Iar în ceea ce vă privește

pe dumneavoastră, mister Cutter, sunt absolut convins că, întotdeauna, o să faceți numai ceea ce trebuie.

Pe fața lui plină de zbârcituri se ivi, ca o rază de soare, o undă de bucurie, și mă aprobă cu mulțumire și încântare:

— Aşa da, *sir*, aţi vorbit cu multă chibzuinţă, *it's clear!* Comandant nu avem, dar dacă ceilalţi nu recunosc că aveţi dreptate, îi lăsăm baltă. Să pornim mai departe.

Merserăm călare de-a lungul văii, la deal. Când ajunserăm pe culme, o cotirăm în unghi drept. Sus, terenul era neted și puteam să gonim în voie caii, care se adăpaseră pe săturate. Old Wabble mergea lângă mine, înaintea celorlalți, uitându-se, din când în când, cu admirație la murgul meu, căruia fuga îi făcea o vădită plăcere.

Bătrânul era un excelent călăreţ şi, în ciuda vârstei lui înaintate, se ţinea în şa ca un flăcău. Părul lui alb, splendid, fâlfâia în fuga calului ca o coamă de argint; la fel văzusem la Winnetou, fâlfâind părul lui negru. De fapt, jos, lângă râu, el nu fusese la înălţimea aşteptărilor mele, fiindcă prin observaţiile lui dovedise că nu are privirea exersată şi fără greş a unui vânător de mâna întâi. Dar "regele cowboy-lor" acţionase numai în câmp deschis, în savana întinsă, şi nu avea însuşirile pe care le dobândeşti la şcoala pădurilor dese ale munţilor abrupţi. Însă puteam, desigur, să mă bizui pe el în tot ce se referea la specialitatea lui.

Merserăm ore întregi unul lângă altul, fără ca el să scoată o vorbă. Întrebându-l de ce este uşa de tăcut, îmi răspunse:

— *Sir*, mie îmi place să vorbesc și să povestesc, dar știu că dumneavoastră vă plac mai mult faptele decât vorbele, așa că poate că nu v-ar plăcea să vorbesc. Lumea spune că, atunci când sunteți împreună cu Winnetou, zile întregi nu scoateți o vorbă: vă înțelegeți printr-un semn sau dintr-o privire, chiar dacă amândoi vă aflați în fața unor primejdii care ar cere altor westmeni să se sfătuiască îndelung. De aceea tac, să nu credeți că sunt un palavragiu... *it's clear*.

- Într-adevăr, Winnetou are obiceiul să vorbească mai mult prin fapte decât prin cuvinte, iar eu la fel. Voi fi foarte bucuros dacă viitorul îmi va dovedi că și cu dumneavoastră, mister Cutter, mă pot înțelege tot atât de bine cum mă înțeleg cu Winnetou.
- Nici o grijă, *sir!* Nu sunt un om chiar așa de lipsit de experiență și o să mă străduiesc să vă dovedesc că pot să vă fiu de folos.

Regiunea prin care treceam era aşa cum le-o descrisesem tovarășilor mei: o câmpie pustie, când stâncoasă, când nisipoasă. După-amiază dădurăm de un pământ mai fertil, acoperit de iarbă. Ne apropiam de un afluent al Pecosului. Pe ambele maluri se înșirau tufișuri dese. Cunoșteam mai dinainte acest curs de apă și îl urmarăm până la vărsare. Când ajunserăm acolo, mai erau două ore până să se întunece. Până la Sascuan-cui, puteam ajunge cu caii noștri într-o oră.

Această Apă Albastră era un lac mic, alimentat de izvoare din adâncuri, care își revărsa prisosul de apă în Rio Pecos. Pe malurile lui creșteau tufe de aluni și bumbac sălbatic, dintre care se înălţau stejari noduroși și arţari. Apa era de un albastru închis, și de aceea indienii o numeau Sascuan-cui. Un pârâu de scurgere lega lacul de Rio Pecos, mai jos de locul unde ne aflam noi. Trebuia să traversăm Rio Pecos. Mai la vale era un vad, pe care însă nu-l puteam folosi, pentru că cei doi comanşi aveau să vină din direcţia aceea şi ne-ar fi descoperit urmele. Deci trebuia să traversăm înot râul, destul de lat, ceea ce, după căldura zilei, era mai degrabă binevenit decât neplăcut.

Ajunşi pe malul celălalt, ne-am uitat întâi după urme, şi ne-a liniştit mult faptul că n-am descoperit nimic. Până la vărsarea pârâului în Rio Pecos am călărit cu multă precauţie, pe sub crengile tremurătoare ale plopilor. Ne aflam pe malul nordic şi nu gă*sir*ăm nici o urmă. Sării din şa, legai calul de un tufiş, din ale cărui frunze putea să se înfrupte, şi mă culcai în iarbă. Fără să scoată un cuvânt,

Old Wabble îmi urmă exemplul. Se vede că voia să-l imite pe Winnetou și, așa cum se exprimase, nu voia să-l consider un palavragiu. Ceilalți însă rămaseră în șa; nu prea înțelegeau de ce mă culcasem în iarbă, iar Parker mă întrebă:

- Sir, să descălecăm? Mai e încă ziuă!
- Tocmai pentru că-i ziuă am descălecat, le răspunsei eu.
 - Nu trebuie să ajungem la Apa Albastră?
 - Nu.
- Vreţi să mergeţi acolo pe întuneric? Dar de ce să nu mergem ziua, mister Shatterhand, când am putea, eventual, să descoperim urme?
- Pentru că dacă noi am putea descoperi urme, în schimb am putea fi și văzuți.
 - Cred că dacă suntem atenți...

Dar fu întrerupt de Old Wabble, care interveni pe un ton aspru:

— Stai liniştit şi nu mai zbiera ca o cămilă cu cincisprezece cocoașe! Am spus eu vreun cuvânt? Ştie mister Shatterhand ce face. Dacă vrei să-ţi duci scalpul la târg, n-ai decât să mergi mai departe, dar eu rămân aici.

Pe dată se hotărâră și ceilalți să descalece, în timp ce Parker spuse supărat:

- Ho, ho! Old Wabble, fără grosolănii. Un gentleman ca mine nu-i obișnuit să i se spună cămilă cu cincisprezece cocoașe.
- Un adevărat gentleman își ţine gura, ai înţeles? Este adevărat că atunci, la vânătoare, ai ochit foarte bine ţapul, dar după aia ai făcut-o boacănă de atâtea ori, încât nu ai dreptul să-l contrazici pe Old Shatterhand; iar dacă nu-ţi convine ceva din ce vrea să facă şi nu te potoleşti, plecăm şi vă lăsăm baltă.

Aha, aşadar aici voia să ajungă! Să-i lăsăm baltă! îi intraseră în cap cuvintele mele. Prin severitatea față de Parker voia să se arate solidar cu mine. Dar eram convins

că tăcerea lui nu va dura prea mult. Știam că se va folosi de prima ocazie ce i se va ivi, pentru a repeta întrebările de adineauri ale lui Parker.

Când începu să se întunece și socotii că a sosit vremea, mă ridicai și zisei:

- Acum plec să-i caut pe comanși. Puștile nu le iau cu mine și vă rog să nu vă îndepărtați nici unul de aici, căci sar putea ca indienii să fie pe aproape și să vă vadă.
- Aveţi dreptate! aprobă Old Wabble. Presupun că în curând o să sosească cei doi comanşi pe care i-aţi eliberat. Probabil că vor trece prin apropiere.
- Nu, mister Cutter, nu pe aici, îl contrazisei eu, aceștia o să folosească vadul mult mai jos și vor veni în susul apei, pe partea cealaltă.
 - Credeţi?

Da. De aceea am ales dinainte malul acesta pentru popas, ca să nu ne poată vedea.

- Well. Deci vreţi să plecaţi. Pot să vă însoţesc?
- Sincer vorbind, aş prefera să fiu singur.
- Consideraţi că sunt atât de lipsit de experienţă şi de neîndemânatic, încât s-ar putea să vă stric socotelile? Vă asigur, *sir*, că ştiu să mă furişez ca oricare altul, am dovedit-o aseară.
 - Da, dar eu v-am descoperit.
 - Nu pe mine, ci crenguţa care s-a mişcat.
- *Pshaw!* Cu mult înainte de a tăia crenguţa, v-am văzut ochii.
 - Ochii? Good lack!
- Este adevărat că acest lucru îl poate face numai cine este exersat. Probabil știți că în întuneric ochii strălucesc. Iar dumneavoastră stăteați cu ochii larg deschiși.
- Altfel cum? Cine vrea să vadă ceva trebuie să ţină ochii larg deschişi.
- Ba nu! Un cercetaş precaut, ca să nu fie descoperit, îi închide cât mai mult. Eu, de pildă, după ce am văzut ceea ce vreau să văd, închid complet ochii şi stau şi ascult. În

primul rând, ochii închişi nu pot îi văzuţi, în al doilea rând, în felul ăsta auzi mult mai bine decât dacă-i ţii deschişi.

- Aveţi dreptate, *sir.* Multe mai învaţă omul de la dumneavoastră.
- Atunci am să vă mai atrag atenția asupra unui lucru, și anume, că v-am văzut și părul, nu numai ochii.
 - Părul?
- De ce vă miraţi? Dumneavoastră aveţi un păr alb ca neaua şi e firesc să fie văzut chiar mai uşor decât nişte ochi întunecoşi. Dacă veţi fi pus în situaţia de a vă furişa, vă sfătuiesc să-l acoperiţi. Altfel, s-ar putea să vă pierdeţi acest păr minunat, cu pielea capului cu tot.
 - Aşa am să fac. Sper să am ocazia chiar acum. Nu?
 - Repet: mi-ar plăcea mai mult să mă duc singur.
- Se poate; dar şi dumneavoastră nu sunteţi decât un om şi s-ar putea să vi se întâmple ceva, un accident. Şi atunci, noi care rămânem aici şi nu ştim nimic, cum să vă ajutăm?
- Da, în această privinţă aveţi şi dumneavoastră dreptate.
 - Vă dau cuvântul meu că nu o să fac nici o greșeală!
- Cuvântul! Hm! Bine, fie, şi sper că o să vi-l şi respectați.
- Mulţumesc. Acum să-mi înfășor mai întâi părul și apoi putem pleca.

În timp ce-și făcu părul coc în creștetul capului și-l legă cu fularul, continua:

- Vă încumetați să-i căutați pe indieni, în ciuda întunericului? Cunoașteți atât de bine Apa Albastră și împrejurimile?
- Da. De fapt acest lucru l-aţi fi putut deduce şi singur, pentru că, dacă nu aş fi cunoscut locul, aş fi folosit timpul cât mai era lumină pentru recunoaștere şi nu m-aş fi culcat să stau degeaba.
 - Bravo, bravo! exclamă Parker.
 Old Wabble se întoarse supărat către el şi-l întrebă:

- Hei, de ce zbieri aşa?
- Am strigat "bravo", răspunse Parker. Sunt încântat că mister Shatterhand ţi-a dat una peste nas.
 - Una peste nas? Cum aşa?
- Atunci când mi-am permis şi eu o simplă întrebare, ai fost grosolan cu mine şi mi-ai ordonat să tac, ba m-ai asemuit cu nu ştiu ce cămilă, cu nu ştiu câte cocoaşe, iar acum chiar dumneata spui nişte vorbe atât de nerumegate, încât mister Shatterhand a fost nevoit să te pună la punct! A spus: "De fapt, acest lucru îl puteaţi deduce şi singur", iar eu strig, încă o dată, bravo!
- Ține-ți pliscul, stimate *sir!* Întrebarea mea era cât se poate de potrivită.
 - Şi a mea.
- Aşa crezi! Şi apoi, aici, în Vestul Sălbatic şi în apropierea unor vrăjmaşi, nu e bine să zbieri de să-ţi plesnească bojocii. Haideţi, mister Shatterhand, să-l lăsăm baltă pe omul ăsta!
 - Definitiv? întrebai eu zâmbind.
 - Nu, numai până ne întoarcem.

Puştile mele le dădui în păstrare lui Parker, apoi plecarăm.

Tufișurile care împrejmuiau scurgerea din lac nu se întindeau prea mult în lățime; formau o fâșie îngustă, care se continua apoi într-un teren deschis, acoperit cu iarbă. Numeroșii arbuști care creșteau în câmpie ne ofereau destulă protecție pentru a înainta fără grijă, putând să ne ascundem repede, în caz că am fi dat peste cineva. Iar când se înseră și se întunecă de-a binelea, orice îngrijorare deveni de prisos.

Lecția primită de Old Wabble de la Parker nu avu un efect de prea lungă durată, pentru că nu ajunsesem prea departe, când iarăși voi să afle ceva, și întrebă în șoaptă:

- Şi ce formă are lacul Apa Albastră?
- E un lac aproape circular. De fapt, s-ar putea spune că e un lac destul de mic, după întinderea pe care o are.

- Cât e de mare?
- Înotând fără a schimba direcţia, l-am traversat în douăzeci de minute.
- Înseamnă că nu e chiar atât de mic, pentru că am auzit că sunteți un excelent înotător. Se povestește că, prins de indieni, a trebuit să vă întreceți la înot pentru a vă salva viața.
 - Chiar de mai multe ori.
- Şi se mai spune că i-aţi lăsat în urmă pe cei mai buni înotători indieni.
- Firește, altfel n-aș fi în viață. Dar dumneavoastră, mister Cutter, cum înotați?
 - Ca peştele. Vă îndoiţi cumva?
- Din moment ce o spuneţi, trebuie să fie adevărat, înseamnă că mă întreceţi, pentru că eu nu aş îndrăzni să spun că înot ca peştele. Pe deasupra, nu prea aveţi o constituţie prea robustă.
- Da, sunt mai mult oase, piele și zbârcituri, altceva nu prea am. Reprezintă asta cumva o piedică în a fi un bun înotător?
 - Cel puţin aşa se zice
- Oho! Aflaţi că numai un nepriceput poate să spună acest lucru. Omul gras e rotund şi lat şi trebuie deci să depună un efort extraordinar ca să se poată mişca prin apă. Eu însă sunt lung şi subţire, şi pur şi simplu ţâşnesc printre valuri. Exact ca vârful unei săgeţi: dacă e lung şi ascuţit pătrunde mai uşor în carne şi mai adânc decât dacă e scurt şi gros, it's clear.

Mie treaba nu-mi era chiar așa de "clară" ca lui, puteam totuși să presupun că, chiar dacă nu înota ca peștele, știa să înoate bine.

- În Apa Albastră există insule? întrebă el, după câteva clipe.
 - Numai una, nu departe de malul nordic.
- Pe întunericul ăsta, și dacă pieile-roșii nu o să aprindă focuri, o să-i găsim cam greu.

- În curând stelele o să lumineze mai tare și sunt convins că comanșii au aprins focuri. Nu au nici un motiv să creadă că ar exista dușmani prin apropiere. Ei presupun că sunt în siguranță și nu vor sta pe întuneric.
 - Şi cum o să ne furişăm până la ei?
- Există un loc pe malul lacului, chiar în faţa insulei despre care am vorbit, care se potriveşte de minune pentru popas. Eu însumi am petrecut acolo mai multe nopţi şi aş vrea să cred că indienii se află tot acolo. Tufărişul este des, iar deasupra lui sunt şi copaci înalţi.
- Asta nu-mi place deloc, căci o să trecem cam greu pe acolo. Sau sunteți de altă părere, mister Shatterhand?
- Din păcate așa este, totuși trebuie să trecem. Şi probabil că se va mai adăuga încă o împrejurare, care va îngreuna și mai mult realizarea planului nostru.
 - La ce vă referiţi?
- Între malul apei și tufăriș nu există destulă iarbă pentru cai. Trebuie să presupunem că aceștia nu se află lângă apă, ci dincoace de fâșia de pădure, unde este iarbă din belşug.
 - *Heigh-ho!* Înseamnă că acolo există și paznici!
- Firește. Vasăzică tabăra este în faţa noastră, iar caii, cu paznicii lor, în spatele nostru, aşa că ne aflăm într-o situație care cere multă atenție, mai ales că acești cai ai indienilor sunt aproape la fel de vigilenți ca și stăpânii lor. Acum însă să încetăm discuţia, trebuie să ne concentrăm toată atenția.

Făcusem cam o jumătate de drum și, cu cât ne apropiam de lac, cu atât era mai posibil să dăm peste niscaiva indieni, care cutreierau regiunea. Din fericire, acest lucru nu s-a întâmplat și am ajuns cu bine la locul unde se scurgea apa din lac.

Înaintam prin fâșia de pădure, care, de aici, făcea o curbă mare spre câmpia plină de iarbă, când, deodată, ne oprirăm, pentru că în fața noastră auzirăm niște glasuri.

- Pako! strigă cineva, carbune! ceea ce însemna: Pako, ascultă!
 - Himme unozo zovui ce vrei? răspunse celălalt.
 - Kim! adică: Vino încoace!
- *Un ncatz nariskoc, vone tithtezte naiokone* nu pot, vreau să-mi fac un mic fluier de trestie.

Apoi se făcu din nou liniște.

- E dialectul comanșilor naiini, îi spusei în șoaptă lui Old Wabble. Deci, în fața noastră se află cei pe care-i căutăm. Cunoașteți acest dialect?
- Da. Unul a chemat, iar celălalt a răspuns că nu are timp.
- Bun. Îmi pare bine că înțelegeți ce spun ei, pentru că în felul ăsta putem amândoi să tragem cu urechea la ceea ce vorbesc acești indieni. Presupunerea mea s-a adeverit, caii sunt în fața noastră. Chemarea era adresată unuia dintre paznici. Acum veniți după mine, dar cât se poate de atent, pentru a nu fi auziți.

Ne strecurarăm mai departe pe lângă tufișuri, până cotirăm după un ieșind al pădurii, când zărirăm un foc, la vreo șase sute de pași distanță, pe câmpie. Mulți indieni stăteau în jurul lui, păzind caii care pășteau în apropiere.

- Exact cum aţi presupus, *sir*, spuse Old Wabble. Iată animalele, iar după tufișuri şi copaci, stăpânii lor, care şi-au făcut tabăra lângă Apa Albastră.
- Şi este chiar locul despre care v-am vorbit. S-au aşezat tocmai unde am poposit şi eu de două ori. Acum trebuie să ne culcăm la pământ, altfel putem fi văzuţi.

Continuarăm să ne târâm până unde se putea, ţinând marginea tufărişului, fără riscul de a fi descoperiţi. Apoi dădurăm de o deschizătură în tufăriş, care era o potecă între tabără şi locul de păşunat. Dacă am fi putut s-o folosim, ar fi fost foarte comod pentru noi. Dar nu aveam voie. Indienii circulau pe acest drum şi nici nu ne gândeam să ne expunem vederii lor. Deci, o luarăm la dreapta, pentru a pătrunde în tufăriş, paralel cu poteca. Am mai

spus că mărăcinişul era foarte des, iar noi trebuia să evităm orice zgomot. De aceea, ne-a fost foarte greu și a durat foarte mult până să trecem de partea cealaltă a pădurii și să vedem tabăra înaintea noastră.

Era o tabără de război. Cu toate că indienii nu-şi vopsiseră faţa în culorile războiului, şi-şi propuseseră să stea aici un timp mai îndelungat, nu ridicaseră nici un cort, aşa cum ar fi procedat dacă ar fi fost vorba de o expediţie vânătorească. Se simţeau în deplină siguranţă, dovadă cele opt focuri, la lumina cărora am putut număra peste o sută cincizeci de indieni. Am putut vedea că "au făcut carne": pe curele întinse carnea atârna la uscat, tăiată în bucăţi lungi şi subţiri. Prin urmare, aveau de gând să întreprindă o expediţie războinică mai îndelungată, în timpul căreia nu ar fi avut răgazul să vâneze, sau care urma să aibă loc într-o regiune unde nu existau bizoni sau alt vânat. Cunoşteam această regiune, era pustiul Llano Estacado, asemănător Saharei fierbinţi şi pline de nisip.

Cei mai mulţi indieni erau ocupaţi să tranşeze carnea câtorva bizoni vânaţi, să o desprindă de pe oase, apoi s-o taie fâşii-fâşii. Alţii stăteau pe vine lângă focuri şi frigeau carne. Bucăţile fripte stăteau grămadă lângă ei, fiind destinate cinei comune. Lângă două focuri mai mici, din păcate nu prea departe unul de altul, stăteau câţiva indivizi care vorbeau şi fumau dintr-o pipă, trăgând fiecare pe rând câteva fumuri şi dând-o apoi mai departe.

Erau, probabil, căpeteniile. Am spus că focurile se aflau "din păcate" prea departe unul de altul, pentru că, dacă aceste două grupuri ar fi fost mai apropiate sau dacă ar fi format un singur grup, aș fi putut trage cu urechea la amândouă, împreună cu Old Wabble; așa însă trebuia să ne despărţim, pentru că, în mod categoric, nu puteam pleca fără să aflăm ce se discută.

Insula despre care-i pomenisem lui Old Wabble ieșea din apă ca un loc ceva mai negru, peste care plutea o lumină mai slabă. Probabil că provenea de la un foc, care era aprins printre tufișuri. Acest lucru mă surprinse și mă făcu să mă întreb ce caută acest foc pe insulă? Îmi concentrai privirea și mă uitai în toată tabăra, de la un grup la altul, și astfel putui să-mi răspund la întrebare: erau numai indieni, nu se afla nici un alb printre ei.

Stăteam culcați unul lângă altul, sub un tufiș de bumbac sălbatic, care ne camufla complet. Nici o privire nu era îndreptată în direcția noastră.

- *Damn!* îmi şopti bătrânul. Am numărat indivizii; sunt cam o sută cincizeci, dar nici un alb printre ei. Nu cumva lau lichidat pe Old Surehand?
 - Nu. Se pare că l-au dus dincolo, pe insulă.
- Pe insulă! Aha! E punctul acela negru din mijlocul apei, peste care străbate puţină lumină de la un foc?
 - Da.
- Şi credeţi că Old Surehand este acolo? Acest lucru mă nelinişteşte, cu toate că mi se pare curios că nu l-au ţinut aici, în tabără.
- Mie nu mi se pare. Sunt mai siguri dacă-l știu acolo. Un prizonier scapă mai greu dintr-un loc înconjurat de apă decât de aici, cu toate că acolo sunt mai puţini ochi care-l păzesc.
- Hm, aici mi se pare că ar putea fi la fel de siguri de el, pentru că, în orice caz, e legat.
- De legat e legat, dar trebuie să ținem seama și de faptul că ar putea ca, din întâmplare, să treacă pe aici oameni care ar descoperi tabăra, deci și pe prizonierul lor. Lucrul acesta vor să-l evite.
- Şi dacă e adevărat ceea ce spuneţi, nu avem de ce să ne bucurăm, mister Shatterhand. Poate că aici ar fi fost posibil să ne furişăm până la el şi să-l eliberăm, dar în împrejurările de faţă, lucrul acesta a devenit imposibil.
- *Pshaw!* Mie îmi convine mai mult că nu-l ţin aici, în tabără, şi ştiu că o să-mi daţi dreptate. Dar mai întâi aş vrea să ascult ce vorbesc indienii.

- Îmi daţi voie să vă atrag atenţia că ne expunem fără rost pericolului. Nu sunt un fricos şi risc tot ce riscaţi şi dumneavoastră, dar chiar dacă reuşim să tragem cu urechea, ce lucruri importante credeţi că am putea afla?
- Importante sau nu, eu o să încerc. De câte ori m-am furișat până lângă dușman, aproape întotdeauna am aflat câte ceva important pentru mine. Despre ce pot să vorbească? Despre ceea ce s-a mai întâmplat, ce se mai întâmplă și ce plănuiesc să facă, probabil despre prizonierul lor, despre expediția și despre jaful pe care vor să-l întreprindă. Firește, riscăm mult, și chiar dacă știu că nu vă temeți, totuși, vorbind deschis, mi-ar conveni mai mult să iau pericolul asupra mea. Pentru că, în caz de pericol, nu știu dacă ați putea face față.
- Oho! Am făcut eu până acum vreo greșeală? Nu am dovedit că mă pricep să mă furișez?
- Până acum, da, dar a fost relativ uşor, de-acum, însă va fi cu mult mai greu.
 - Pshaw! O să fie la fel de uşor!
- Într-adevăr? Bine, am încredere în dumneavoastră. Vedeţi cele două focuri mai mici, lângă care se află câţiva războinici, care stau la taifas? Acolo mergem. Cel care-i mai încoace, e destinat dumneavoastră. Tufişurile se întind până aproape de tot, şi astfel, fiind acoperit, vă puteţi apropia mult mai uşor, în timp ce la celălalt foc, care e lângă apă, mie o să-mi fie mai greu. Sunteţi de-acord?
- Da, cu toate că nu e prea mare cinste pentru mine că v-ați ales, pentru dumneavoastră, pericolul mai mare.
- Nici pentru dumneavoastră nu e nici o ruşine. Fiţi atent la ce vă spun eu! Ne întâlnim tot aici. Care ajunge primul, dă celuilalt un semn că a terminat. Acest semn nu trebuie să atragă atenţia indienilor. Auziţi orăcăitul boului-de-baltă? Chemarea lui nu poate trezi nici o bănuială. Puteţi să-l imitaţi?
 - Aşa cred.

- Atunci îndată ce ați ajuns aici, chemați de patru ori, a doua și a treia chemare să fie mai repede una după alta, decât celelalte. M-ați înțeles?
- *Yes.* Asta pentru a ne deosebi de un adevărat bou-de-baltă.
- Exact. Dacă o să sosesc eu primul aici, o să procedez la fel. Dacă vă descoperă, atunci...
- Să mă descopere? îmi tăie el vorba. O să mă păzesc bine și n-am să mă las văzut.
- Să nu spuneți vorbe mari. Chiar și cel mai șiret și prevăzător *westman* ar putea avea ghinion într-o asemenea împrejurare. Și dacă veți fi descoperit, căutați să răzbateți cât mai repede prin tufișuri, fără a ține seama de mine. Întoarceți-vă la locul nostru de popas, vin și eu pe urmă.
 - Şi dacă vă descoperă şi pe dumneavoastră?
- Am s-o rup la fugă, iar dumneavoastră veniți după mine cât se poate de repede. Poate mai vreți să-mi spuneți ceva?
- Nu. Lucrul pe care-l am de făcut îl știu și am să caut să-l duc la capăt, *it's clear*.
 - Vă doresc succes! Acum, la treabă!

Târându-se, dispăru în tufișuri, în partea stângă.

"Oare n-o să facă nici o greșeală?" Nu eram prea liniștit în privința asta.

Cum am mai spus, ceea ce-mi revenea mie era cu mult mai greu. Trebuia să ajung la focul de lângă apă, iar între mine și foc nu exista nimic care să-mi ofere acoperire. Întrebarea era: cum să ajung acolo și cum să stau lungit mai mult timp fără să fiu văzut? Şi nu că voiam, dar trebuia să mă duc acolo, pentru că unul dintre indienii care ședeau lângă foc avea în păr o pană de vultur alb și, cu toate că nui vedeam faţa, ştiam că trebuie să fie Vupa-Umugi, căpetenia comanșilor.

Puteam să ajung acolo pe o singură cale, prin apă, dar acest lucru era foarte greu și probabil că niciodată nu am riscat la o furișare atâta ca atunci. Trebuia să profit de faptul că pe mal creștea mult stuf. Eram nevoit să mă dezbrac, dar din cauza culorii deschise a pielii mele, trebuia să caut un loc întunecos și ferit. Nu departe de focul cel mai îndepărtat, din dreapta, tufișurile ajungeau până la apă. M-am târât până acolo, m-am dezbrăcat, am scos din buzunar câteva curele, precum și cuțitul bowie, și mi-am ascuns hainele într-un tufiș des. Apoi am retezat atâta stuf cât am avut nevoie, l-am legat într-un mănunchi care să arate cât mai natural și mi l-am pus pe cap, Făcând deschizătură acoperindu-mi umerii. 0 mănunchiul de stuf, prin care să pot vedea, am intrat în apă și am pornit pe anevoiosul drum.

Fie că mergeam prin apă, fie că înotam, trebuia să am grijă ca smocul de stuf să aibă aceeași înălțime pe care o aveau și tufișurile de pe mal. Pentru a nu atrage atenția cuiva, trebuia să mă mișc încet și cu prudență, lipit de mal și în direcția focului, în așa fel încât moțul meu curios să poată fi luat drept un smoc de stuf care stă pe loc. În acest fel puteam să sper că o să ajung cu bine la țintă și de acolo înapoi la locul stabilit. În caz că aș fi fost descoperit, ceea ce era posibil, îmi propusesem să trec lacul înot și să mă întorc pe furiș, pentru a-mi lua hainele.

La început, apa nu era adâncă, a trebuit să mă las jos şi să înaintez în patru labe prin nămol, să mă târăsc prin stufărişul cu frunze tăioase şi să am grijă să nu mă rănesc; După aceea, am dat de apă mai adânca şi am putut merge în picioare. La un moment dat, am pierdut pământul de sub mine şi a trebuit să înot. Tot drumul nu avea mai mult de şaizeci de metri, dar a trecut mai mult de-o jumătate de oră, fără să fi parcurs măcar jumătate din el, tocmai pentru ca indienii să nu observe că smocul meu de stuf se mişcă. În felul acesta puteau trece ore întregi, înainte de a mă întâlni din nou cu Old Wabble.

Din fericire, se ivi o împrejurare care-mi veni în ajutor. Auzind strigăte, căutai să aflu motivul și văzui doi indieni ieșind din tufișuri. Erau cei doi comanși pe care-i eliberasem cu o seară înainte. Căpetenia îi trimisese după Old Wabble; acum reveneau și, firește, fiecare voia să știe ce s-a întâmplat. Chiar dacă nu fugea în întâmpinarea lor, așa cum făceau cei mai mulți, căpetenia se ridicase totuși în picioare și privea în direcția lor. În felul acesta, ochii tuturor erau îndreptați spre uscat. Folosindu-mă de acest prilej, în mai puțin de un minut am fost la locul unde voiam să ajung. Ca să nu bată la ochi pielea mea de culoare deschisă, mă tăvălii în nămolul de lângă mal, îmi sprijinii brațele de acesta și, cu fața deasupra apei, putui observa tot ce se putea petrece. Legătura de stuf îmi stătea pe umăr, părând că plutește pe apă, ca și stuful din jurul meu, așa că mă puteam simți în siguranță.

Era și timpul să-mi ocup locul de ascultare, pentru că cei doi comanși ajunseră în fața căpeteniei, care îi primi cu cuvintele:

— Nu văd la brâul nici unuia dintre voi scalpul aceluia pe care urma să-l omorâți. Ați orbit, de i-ați pierdut urma? Or caii voștri și-au rupt picioarele și nu l-ați putut ajunge?

Unul dintre cei doi indieni privi încurcat în pământ, fără să spună ceva. Celălalt, fiind mai îndrăzneţ, se uită drept în ochii căpeteniei şi zise:

- Ne-am păstrat ochii, iar picioarele cailor noștri sunt întregi.
 - Unde este scalpul?
 - Se mai află pe capul aceluia căruia trebuia să i-l luăm.
 - Deci, această faţă-palidă nu este moartă?
 - Nu, trăiește.
- L-aţi lăsat să vă scape? întrebă căpetenia, fulgerândui cu privirea şi strigând tare şi supărat la ei.
- Ne-a scăpat, răspunse celălalt, înfruntând liniștit privirea căpeteniei.
- Înseamnă că sunteți niște câini ologi, care nu trebuie să fie trimiși nici după o broască, ea fiind prea iute pentru voi! O să vă trimit înapoi, în corturile babelor, unde vă e locul.

— Tu ești Vupa-Umugi, căpetenia noastră de război, a cărui poruncă trebuie s-o îndeplinim. Dar dacă dai porunci care nu pot fi îndeplinite, nu ai voie să-i batjocorești pe aceia care se ostenesc degeaba. Nu suntem niște câini ologi, ci războinici viteji și cu experiență, altfel nu ne-ai fi ales ca să-l urmărim pe omul alb. Nu o să mergem la femeile bătrâne. De ce vorbești și judeci înainte de a fi auzit de ce nu am adus scalpul?

Vorbise cu îndrăzneala și cu siguranța unuia care nu era nici laș și nici fricos. Despre cruzimea lui Vupa-Umugi se vorbeau multe; se spunea că o aplică nu numai albilor, ci că, în multe cazuri, s-a dovedit fără cruţare chiar și faţă de cei din tribul său. Ca războinic era respectat, dar nu era iubit. Împotriva lui se strânsese o anumită nemulţumire, care izbucnea în împrejurări cum era și cea de faţă.

Atitudinea războinicului era curajoasă, dar în nici un caz obraznică. La indieni, un şef de trib este un stăpân absolut, el este ales de trib și își păstrează poziția atâta timp cât știe să se mențină prin experiență, înțelepciune și îndrăzneală, dar poate fi destituit în orice clipă de Sfatul bătrânilor, și atunci devine mai puțin decât fusese înainte de a fi șef. Vupa-Umugi știa acest lucru, iar eu vedeam cum reproșul războinicului îl face să turbeze; mânios, duse mâna la brâu, unde-și ținea cuțitul, dar reuși să se stăpânească și, cu glasul încă plin de supărare, zise:

— Ai să povesteşti și eu am să te ascult, iar pe urmă am să spun dacă mai poţi fi socotit printre războinicii comanşilor.

Căpetenia se așeză. La fel făcură și ceilalți care se aflau lângă el. Atunci comanșul începu să povestească despre felul în care se desfășurase urmărirea. Îl ascultară cu toții până ce ajunse la cuvintele:

— ... deodată am primit fiecare dintre noi câte o lovitură în cap și am căzut ca morți. Când am înviat din nou, eram legați și fixați strâns de un copac.

- Doborâți și legați? izbucni căpetenia. Fără a opune rezistență?
- Căpetenia naiinilor e în stare să se lupte cu un duşman pe care nu-l vede?
- Nu, dar aş vedea orice duşman care s-ar încumeta să mă atace!
 - Pe ăsta nu!
- Pe ăsta? Vasăzică ştiţi cine era? Spune, cum îl cheamă?
 - Old Shatterhand.
- Uff! exclamă căpetenia, ridicându-se pe jumătate, și căzând iarăși la loc.
 - Uff, uff! repetau ceilalţi ca un ecou.
- Old Shatterhand! spuse el printre dinţi. Câinele ăsta alb, pe care l-au avut comanşii de atâtea ori în mâinile lor şi le-a scăpat de fiecare dată! O, de-aş fi fost eu în locul vostru!
 - Ai fi pățit la fel ca noi!
- Taci! Sunt Vupa-Umugi și nu ar fi putut să se furișeze pe lângă mine!
- De fapt, noi voiam să ne furișăm după fața-palidă care ne scăpase. Puteam noi să ştim că a dat peste alți albi? Şi puteam măcar bănui că printre acești albi se află neînvinsul Old Shatterhand?
 - Nu, dar trebuia să fiţi mai cu băgare de seamă.
- Am fost. Când am mirosit focul, am lăsat imediat caii în urmă și ne-am furișat mai departe, fără zgomot, pentru a vedea cine este lângă foc. Dacă Old Shatterhand nu ar fi venit în întâmpinarea noastră, nimeni nu ne-ar fi descoperit și nu ne-ar fi prins, și le-am fi luat scalpurile. Dar el stătea în desiș și aștepta. Era noapte întunecoasă și nu-l puteam vedea, așa cum nici ochii tăi nu l-ar fi putut zări. Când am trecut de el, a sărit la noi și ne-a doborât. Frații mei roșii au auzit despre puterea pumnului său?

Întrebarea era adresată celor care stăteau în jur.

— Héhé, héhé — da, da, i se răspunse.

- Şi că pe cine nimerește, se prăbușește ca mort?
- Héhé, héhé da, da!
- Credeţi că voi l-aţi fi putut evita? L-aţi fi văzut şi aţi fi putut scăpa de el?
 - *Ke, ke,* nu, nu!

Era un om deștept, știa să-și apere cauza, întrebându-i pe egalii lui. Aprobarea lor constituia pentru el un zid de apărare împotriva mâniei căpeteniei. Povestind mai departe, nu a mai fost întrerupt de Vupa-Umugi până ce termină zicând:

— Așa a procedat Old Shatterhand, pe care comanșii îl consideră drept dușman. Bănuiește careva dintre comanși cine era fața palidă pe care am urmărit-o?

Negară cu toții.

- Şi totuşi am auzit adeseori despre acest om alb.
- L-am văzut când a trecut călare prin ceata noastră, ca și când nici un glonte n-ar fi putut să-l lovească, dar nu l-am cunoscut, interveni căpetenia.
- Ai văzut că avea părul lung și alb ca zăpada din munți?
 - Am văzut.
- Peste nouăzeci de ierni și-au brăzdat cutele pe fața lui. Există un singur om cu fața palidă care numără atâția ani și are un păr atât de alb, și e un călăreț atât de îndrăzneț, încât trece călare printre cincizeci de călăreți fără să fie rănit.
- Uff, uff, exclamă căpetenia. Mi se pare că fratele meu roșu se referă la Old Wabble.
 - Da, la el mă refer. El era.
- El a fost, el! Duhul cel bun ne-a părăsit când ne-a scăpat... Nici o față-palidă din câte mai trăiesc nu a vărsat atâta sânge de indieni ca acest câine cu părul alb și lung. Dacă ne-ar fi căzut în mâini, peste tot unde există corturi ale comanșilor, s-ar fi înălțat un strigăt de bucurie. De data asta ne-a scăpat, dar o să dăm noi de el și o să-l prindem cu siguranță, poate chiar mâine.

- Vreţi să trimiteţi după el mai mulţi războinici decât am fost noi?
 - Nu.
 - Atunci cum veţi face?

La această întrebare, cam nelalocul ei, căpetenia răspunse pe un ton domol, făcând cu mâna un gest aproape dispreţuitor:

- Fratele meu roşu este un războinic obișnuit și îndrăznește totuși să-l întrebe pe șeful, suprem al războinicilor naiinilor ce anume vrea să facă? Totuși eu am să-i spun, ca să dovedesc că sunt dispus să iert insuccesul misiunii voastre. Noi nu trebuie să-l urmărim pe Old Wabble, pentru că el o să vină la noi.
- Nu vine, afirmă războinicul, în ciuda observației primite.
 - Ba o să vină, zise căpetenia pe un ton foarte hotărât.
 - Noi ştim că n-are să vină.
- S-a dus să caute ajutor, pentru a-l elibera pe omul alb, care stă legat dincolo, pe insulă. A găsit zece albi, al căror conducător este Old Shatterhand, și o să vină cu toții.
- Înseamnă că au creierul bolnav, dacă își închipuie că unsprezece oameni albi ar putea să ne învingă.
- Cu ei este Old Shatterhand şi feţele-palide pe care îi conduce el îndrăznesc orice.
 - Ei nu ştiu unde ne aflăm.
 - O să afle după urmele voastre.
 - Old Shatterhand ne-a promis că nu se va lua după noi.
 - Şi totuşi o s-o facă.
- Nu, el nu este mincinos. Nimeni n-a auzit vreodată ca el să-și calce cuvântul.
- În loc să-și înfrunte căpetenia în prezența unor războinici mai în vârstă, fratelui meu roșu i-ar sta mai bine să tacă.

Era o mustrare severă, dar oamenii se bucurară în sinea lor de supărarea lui Vupa-Umugi, care nu era iubit de ai

- săi. Comanșul văzu privirile încurajatoare ale celor de-o vârstă cu el și continuă:
- Ştiu că numărul anilor mei nu atinge anii oamenilor bătrâni şi înţelepţi, dar întrucât eu sunt acela care am fost la Old Shatterhand şi am stat de vorbă cu el şi în faţa căruia şi-a dat cuvântul, o să-mi fie permis să spun ce am auzit de la el.

Un indian cu părul alb, care ședea lângă căpetenie și care probabil că era cel mai în vârstă dintre toți, interveni:

- Fratele meu tânăr să vorbească fără teamă. Acum, securea războiului a fost dezgropată, tot ce de obicei ar părea de prisos, poate fi de mare însemnătate, și ce poate fi acum mai însemnat decât întâlnirea cu Old Shatterhand? Unde se află el, nu poate fi departe nici Winnetou, căpetenia apașilor.
- Acesta nu era acolo, răspunse războinicul, vădit mândru de faptul că bătrânul îi luase apărarea.
 - Nici prin apropiere?
 - Nu am observat nimic în această privinţă.
- Ce cuvinte a folosit Old Shatterhand, când v-a dat cuvântul său?

Războinicul se gândi puţin, apoi răspunse:

- I-am vorbit în felul următor: "O să ne urmărești, ca să afli unde ne ducem?" iar el a răspuns: "Nu; în această privință, vă dau cuvântul meu." Acestea sunt exact cuvintele pe care fratele meu mai în vârstă vrea să le știe.
- Dacă Old Shatterhand a spus asta, este ca şi când ar fi fumat pipa jurământului cu noi. El îşi ţine cuvântul şi nu v-a urmărit. *Howgh!* Fraţii mei tineri se pot retrage, acum ştim ce am vrut să aflăm.

Cei doi comanși se îndepărtară de foc și, odată cu ei, și ceilalți, care se apropiaseră mânați de curiozitate, dar respectuoși. Chiar cei care stătuseră lângă focul de care trebuia să se apropie Old Wabble veniseră încoace, așa că puteam să presupun că Old Wabble s-a retras la timp. Se dovedi că presupunerea mea fusese justă, pentru că

imediat se auzi de patru ori chemarea boului-de-baltă, în felul în care ne înțeleseserăm.

Era cazul să părăsesc și eu locul meu? Momentul era potrivit, pentru că indienii se întorceau la focurile lor, iscându-se un mare du-te, vino, și nimeni nu ar fi observat că moţul meu de stuf se mişcă. Dar îmi spuneam că lângă focul meu se va mai discuta în continuare, despre aceeași problema, și voiam să ascult. În ceea ce privește retragerea mea, speram să găsesc un prilej tot așa de bun. Oamenii încă nu mâncaseră, așteptând probabil să se frigă destulă carne pentru toţi. Puteam să sper că atunci când masa va fi gata, se va produce o zarvă, care-mi va oferi prilejul cel mai bun pentru a mă face nevăzut. Rămăsei deci culcat în apă, sau mai precis în nămol.

Căpetenia părea să fie furioasă, pentru că se amestecase bătrânul în vorbă, iar după ce războinicii tineri se retrăseseră, îi spuse:

- Nu s-a gândit fratele meu că jignește demnitatea căpeteniei, luând apărarea unui tânăr împotriva ei?
- Demnitatea unui conducător este jignită mai ales atunci când el însuşi acţionează împotriva ei. Noi toţi credem că Old Shatterhand îşi ţine cuvântul, numai tu nu crezi.
 - Nu, pentru că îl cunosc pe câinele acesta alb.
- Şi noi îl cunoaştem. Din gura lui nu a ieşit niciodată o minciună.
- Da, dar această gură se pricepe să vorbească mai bine ca oricare alta. Este cel mai cinstit dintre feţele-palide, dar dacă cineva ar vrea să-l păcălească, e mai şiret decât cea mai şireată vulpe, şi vorba lui seamănă cu zorii zilei, după care poate răsări soarele, dar poate veni şi vreme rea. E adevărat că nu minte şi respectă ceea ce promite, dar respectă aşa cum e în gândul lui şi nu cum e dorinţa altora. Cuvintele adresate de el duşmanului trebuie cântărite bine, la fel cu praful de puşcă înainte de a-l turna în ţeava.

- Vupa-Umugi e de părere că promisiunea lui de a nu-i urmări pe cei doi războinici ai săi poate fi interpretată și altfel?
- Nu. El nu a vrut să-i urmărească și deci nu i-a urmărit, dar sunt sigur că nu ar fi făcut această promisiune, dacă nu ar fi avut altă cale prin care să afle ceea ce dorește să știe.
 - Altă cale nu există.
- Asta e părerea fratelui meu mai vârstnic, eu însă nu cred, cu toate că eu însumi nu cunosc alta. De câte ori nu sa spus despre Old Shatterhand că știe tot ce vrea să știe? O fi el în înțelegere cu Manitu cel bun sau rău, care îi spune totul? Eu susțin că el știe precis că ne-am făcut tabăra aici, la Sascuan-cui.
- Asta nu-i posibil, căci nimeni nu i-a spus. Şi chiar dacă ar şti, nu avem motiv să credem că o să şi vină aici.
 - Vrea să-l elibereze pe prizonierul nostru.
- Îl cunoaște? Şi chiar dacă îl cunoaște, ţine atât de mult la el încât ar risca de dragul lui să-şi piardă viaţa în luptă cu noi?
 - El ia apărarea fiecărui alb.
- Având numai unsprezece oameni, împotriva a o sută cincizeci de războinici?
- El nu-şi numără duşmanii şi nici nu trebuie să-i numere, pentru că are o flintă vrăjită, cu care poate să tragă fără întrerupere. Bătrânul meu frate ştie că, cu toate astea, el doreşte să evite lupta, nu de frică, ci pentru că nu-i place să verse sânge de om. Şi atunci se foloseşte de viclenie, iar şiretenia lui este aproape mai de temut decât puşca vrăjită. Are să vină să ne smulgă prizonierul, prin şiretenie, şi nu luptându-se cu noi.

Bătrânul căzu pe gânduri. Își legăna încet capul său albit și, după un scurt răgaz, zise:

— Cuvintele lui Vupa-Umugi nu-mi pot schimba gândurile, dar atunci când este dezgropată securea războiului, tot ceea ce, de obicei, se judecă o dată, trebuie judecat de zece ori. Şi nu trebuie să pui binele față în față cu răul. Eu zic că Old Shatterhand nu vine, tu zici că vine. Cu atât mai bine ar fi dacă ar rămânea departe.

- Mai bine? Bătrânul meu frate se teme de el? Eu doresc foarte mult să vină. L-am prinde și am ridica stâlpul caznelor, la care ar muri împreună cu Old Wabble.
 - Vrei să prinzi vântul care-ți trece printre degete?
- E cumva Old Shatterhand aer? Nu l-au prins oamenii roşii, până acum, de mai multe ori?
- Ştiu eu bine acest lucru, dar nu le-a scăpat el mereu din mână, ca suflat de vânt?
 - Numai să-l prind, că am să știu eu să-l țin bine.
- Atunci n-ai decât să-ţi deschizi braţele, dacă vine, şi să priveşti cum îţi cade în ele.
- O să-mi cadă! Știu eu când. Și anume mâine. Războinicii noștri au plecat de la el noaptea, el cu siguranță că abia dimineața. Ai noștri au un avans față de el, și dacă ei au sosit în seara asta, el o să vină abia mâine.
 - Aici?
- Nu, pentru că o să-l prind la Rio Pecos, fără să-l mai las să vină atât de departe.
 - Cunoşti locul pe unde o să treacă peste apă?
- Da, pe la vadul pe care probabil îl cunoaște și el. Dacă nu, o să caute și o să găsească alt vad.
- Old Shatterhand n-are nevoie de vad, este un înotător neîntrecut.
- Şi eu mă gândesc la asta. Dar nu o să poată să-mi scape. O să ocup o bună parte din malul râului. Dacă ar fi aici şi Nale-Masiuv Patru-Degete, cu cei o sută de războinici ai săi, am putea să-i împrăștiem pe o distanță și mai lungă, dar el nu vine decât peste trei zile.

În clipa aceea, se auzi chemarea *teşcaro* — la masă, şi toţi se grăbiră spre focurile unde se fripsese carnea. Şeful tribului se ridică şi el, încet, cu demnitate, potrivit rangului său, şi plecă să-şi aleagă singur porţia. Pentru mine era cel mai bun prilej să mă îndepărtez. Mai aruncai o privire

cercetătoare peste tabăra indienilor, nici un om nu privea spre mal, spre locul unde stăteam ascuns; atenția tuturor era îndreptată numai spre carnea friptă. Mă târâi înapoi, spre apa adâncă, și, fără a-mi mai da osteneala să-mi ascund prezența, începui să înot repede. Ajunsei cu bine la locul unde mă dezbrăcasem, ieșii la mal, îmi pusei hainele și mă târâi spre punctul unde mă aștepta Old Wabble.

Luai cu mine și legătura de stuf. Dacă cumva ar fi găsit-o comanșii, totul ar fi putut fi descoperit foarte ușor.

Mă apropiai atât de încet, încât atunci când îl atinsei pe bătrân presări speriat.

- Mii de trăsnete, dumneavoastră sunteți *sir* sau un indian?
 - Eu sunt, răspunsei.
- Well. Dacă n-ați fi fost dumneavoastră, imediat i-aș fi înfipt indianului cuțitul meu în spate.
- N-aţi fi făcut asta, mister Cutter, pentru că n-aţi fi putut. Cuţitul individului ar fi fost de mult înfipt în spatele dumneavoastră. În jur este o linişte deplină, nici o mişcare şi totuşi nu aţi auzit când am venit. Dacă în locul meu ar fi fost un comanş?
- Atunci l-aș fi simțit, pentru că, în afară de dumneavoastră, este imposibil ca altcineva să poată umbla atât de neauzit. Ați făcut treabă bună?
 - Da, sunt mulţumit.
 - Şi eu.
 - Dumneavoastră ce ați auzit?
- În aparență puţin, şi totuşi mult. Şi anume, Old Surehand e păzit numai de doi indieni.
 - Unde?
- Aşa-i că tare aţi vrea să ştiţi acest lucru? Dar dacă naş fi eu, n-aţi putea afla.
- Nu vă faceţi iluzii, mister Cutter! Pentru atâta lucru nu am nevoie de dumneavoastră, o ştiu la fel da bine ca şi dumneavoastră. E dincolo, pe insulă.
 - Această presupunere o făcuserăți înainte.

- Acum a devenit certitudine, o știu chiar de la căpetenia lor, Vupa-Umugi.
- A vorbit și despre asta? Măgarul! Eu voiam să vă fac o bucurie, spunându-vă că presupunerea dumneavoastră a fost justă.
- Pentru asta nu trebuie să vă necăjiți, *sir.* Ce ați mai aflat în plus?
- Nimic. Credeam că o să vă spun ceva extraordinar de important, dar dacă ați reușit să aflați și dumneavoastră, este ca și când n-aș fi aflat nimic. Ce neplăcut! Probabil că aș fi auzit mai multe, dar au venit cei doi comanși de ieri, și toți războinicii au fugit de lângă focul la care pândeam eu. Ați auzit mai multe decât mine?
- Da, am să vă spun mai târziu. Aici nu e locul potrivit pentru o discuție mai lungă. Să căutăm să plecăm de aici.
 - Unde?
- Deocamdată, afară din tufișuri, și tot pe același drum pe care am venit.
- Adică prin tot felul de mărăcini. Şi la aşa ceva Old Shatterhand îi spune drum!

La întoarcere trebuia să fim tot atât de prevăzători ca şi la venire, dar reuşirăm să ne strecurăm cu bine din tabăra indienilor Acum stelele luminau destul de tare şi, când trecurăm de pomenitul ieşind al pădurii de tufăriş, puturăm să ne ridicăm în picioare şi să mergem mai departe fără grijă, ca şi când nu ar fi existat nici un comanş prin apropiere.

- Se pare că vreţi să ne întoarcem la tabăra noastră, zise Old Wabble.
 - Altfel, unde?
- Hm! Probabil că o să râdeţi de mine, dar eu, în sinea mea, mi-am închipuit că o să-l luăm şi pe Old Surehand cu noi.
 - Îndrăzneaţă închipuire, în orice caz.
- Da, presupun că nu putem face asta pentru că nu e așa cum m-am gândit. Dacă prizonierul ar fi fost ținut

undeva pe mal, și nu pe insulă, atunci eliberarea lui ar fi fost făcută în... una... două... trei... mişcări. Ne-am fi furișat până la el... i-am fi tăiat curelele, i-am fi eliberat picioarele... am fi luat-o la goană... indienii după noi... fuga la tabăra noastră... sus pe cai... o porneam în goană... și gata!

- Ce simplu pare totul!
- Recunosc cinstit că tare aș fi vrut să ne prezentăm în fața oamenilor noștri cu un lucru gata făcut; ei, de fapt, nu sunt adevărați oameni ai Vestului.
 - Vasăzică, aţi fi vrut să vă grozăviţi?
- Numiţi-o cum vreţi! Dar nu-i o ruşine să eliberezi împreună cu dumneavoastră, un prizonier sortit morţii, din mijlocul a o sută cincizeci de indieni. Acum această bucurie cade baltă. Probabil că o să trebuiască să-i cerem ajutor lui Sam Parker, Ios Hawley şi celorlalţi.
- Da, dar nu în sensul cuvântului ajutor. Ei vor forma linia noastră de acoperire, atâta tot. Dar numai noi doi îl vom elibera pe Old Surehand.
 - Aşa ceva mi-ar plăcea foarte mult.
- Cu condiția, însă, ca într-adevăr să știți să înotați așa cum ati spus.
- Ca un peşte, vă spun, ca un peşte, *it's clear*. Deci, ca să dăm această lovitură, trebuie să înotăm?
- Da, din moment ce trebuie să ajungem pe insulă. Vasăzică vă încumetați să înotați de-a curmezișul lacului, de la malul celălalt până la insulă și înapoi?
- Ce întrebare! Vă spun că aş înota de aici şi până în lună, dacă e destulă apă la mijloc!
- *Well*. Atunci treaba e simplă. Înotăm până la insulă, îi imobilizăm pe cei doi paznici, îl eliberăm pe Old Surehand și ne întoarcem împreună cu el înot.
- Cum... ce... cum? Bătrânul se opri, mă apucă de braţ şi continuă: După dumneavoastră treaba merge tot atât de repede cât ai pune pâine la copt, mister Shatterhand?!

- La dumneavoastră a mers adineauri şi mai repede... unu... doi... trei şi gata!
- Da, dar era altceva. Voiam să-l eliberăm pe uscat, nu prin apă. De data asta trebuie să știm dinainte dacă Old Surehand știe să înoate.
 - Un westman ca el este un bun înotător.
- Dar e legat, ceea ce provoacă o strangulare a circulației sângelui. O să-și poată el folosi mâinile și picioarele, astfel încât să poată trece înot lacul cu noi?
- Cred că da. Se spune despre el că este un om deosebit de puternic.
- Da, da, așa e. Deci este stabilit: o să se întoarcă înotând cu noi! Dar stelele, stelele! Lumina stelelor răsfrânta de apă o să ne trădeze paznicilor de pe insulă.
- Nu cred. Ne vom masca, şi în felul acesta paznicii n-or să ne vadă.
- Ne vom masca? Cum? Dumneavoastră în Domino, iar eu în Arlechin? Mulţumesc pentru asemenea carnaval.
- Să nu mă înțelegeți greșit, mister Cutter! Când spun că o să ne mascăm, înțeleg să ne camuflăm și anume după stuf.
 - Aiurea! Nici un indian nu se lasă prostit de așa ceva.
- Eu pot să vă dovedesc contrariul. O asemenea mascare am folosit adineauri, pentru că altfel nu aș fi putut să trag cu urechea.

Povestindu-i ce făcusem, după ce terminai, zise:

- Hm, nu-i chiar o prostie, cum crezusem. Un singur mănunchi de stuf mai merge, dar două? Cam greu am reuşi să înotăm la fel de repede, aşa că cele două mănunchiuri ar fi când mai aproape, când mai departe unul de altul, ceea ce ar da de bănuit.
- Firește, dar nu o să facem două mănunchiuri, ci o insulă de stuf, sub care o să ne băgăm.
 - Nu-i rău.
- La început o să înotăm repede, dar când vom ieşi la vedere, insula noastră va înainta plutind încet, foarte încet.

- Dar ce facem cu pielea noastră de culoare deschisă? Şi apoi, avem nevoie de un spaţiu de cel puţin şapte coţi ca să înotăm unul lângă altul. Să facem o plută de stuf atât de mare? Din cauza albeţii pielii o să ne vadă paznicii.
 - O să păstrăm hainele pe noi.
 - Hm! bombăni el.
- Credeţi că îmbrăcat o să vă vină mai greu să înotaţi, mister Cutter?
- Ba deloc, absolut deloc! Dar chiar dacă totul ne reușește, se mai pune întrebarea dacă paznicii o să lase ca stuful nostru să acosteze lângă insula lor?
- Nici nu va acosta. Uite cum trebuie să procedam! Vă pricepeți să vă scufundați?
- Ca o broască, vă spun, ca o broască, *it's clear*, atât de adânc cât doriți.
- Asta-i bine, pentru că va trebui să ne scufundăm sub apă. Când ne vom apropia de insulă și paznicii vor observa pluta noastră de stuf, o să se apropie de marginea insulei pe lângă care va trece pluta.
 - Asta se înțelege, dar cred că n-au s-o lase să acosteze.
- Aşa e. Acum vine principalul. În clipa când pluta va fi destul de aproape de insulă, vom părăsi ascunzişul nostru, ne vom scufunda și vom înota pe sub apă, în jurul ei, pentru a ieși din nou la suprafață, pe partea cealaltă. În timp ce paznicii au să se uite după pluta noastră, noi urcăm pe insulă, în spatele lor, eu sar pe ei, pentru a-i face inofensivi cu două lovituri de pumn.
 - Grandios, mister Shatterhand. Şi eu?
- Primul lucru pe care va trebui să-l faceți dumneavoastră va fi să-i tăiați prizonierului legăturile, ca să fie eliberat imediat, deoarece s-ar putea să trebuiască să plecăm îndată. Şi s-ar putea, de pildă, să nu-l lovesc bine pe unul dintre indivizi, care ar găsi destul timp ca să strige după ajutor.
 - Asta ar fi tare prost.

- După cum vedeţi, pentru ca lovitura să ne reuşească, avem de îndeplinit o treabă serioasă şi totul trebuie să meargă ca pe roate. De aceea, cred că n-o să mi-o luaţi în nume de râu dacă vă rog să vă verificaţi încă o dată posibilităţile de a înfăptui cu adevărat ceea ce vă cer.
 - Cu uşurinţa, sir, cu cea mai mare uşurinţă!
- Sincer vorbind, nu cred că treaba va fi așa ușoară. Mă cunosc bine și știu că, dacă nu intervine nimic și totul decurge așa cum bănuiesc, atunci pot să îndeplinesc acțiunea, pe care totuși o consider grea. Nu avem voie să fim nesocotiți.
- Nu vorbiţi de nesocotinţă, *sir!* L-aţi văzut vreodată pe Old Wabble cum înoată şi cum se scufundă?
 - Nu.
- Atunci staţi liniştit şi aşteptaţi până mă vedeţi! Şi după ce lucrul va fi făcut, o să spuneţi că n-aţi fi putut găsi un ajutor mai îndemânatic decât mine; it's clear?
 - Fiind vorba de viața noastră, m-ar bucura.

Nu prea eram convins că-l pot crede. Statura lui osoasă nu se potrivea pentru un bun înotător, iar asigurările sale sunau a lăudăroșenie. Totuși era cunoscut ca un om curajos și cu experiență și vorbise cu atâta convingere, încât era greu să nu-i dai crezare.

Între timp ajunserăm la locul de popas. Din cauza absenței noastre îndelungate, tovarășii noștri erau îngrijorați. Le-am povestit ce am văzut și auzit și le-am expus planul de salvare, pe care intenționam să-l realizăm. Lui Parker și lui Hawley le părea rău că nu vor avea și ei un rol activ. Ceilalți tăceau, probabil mulțumiți că nu le cerem să-și riște viața. Ca să ajungem de partea cealaltă a lacului, încălecarăm cu totii și pornirăm la drum.

Pentru a ajunge până la apă, a trebuit să trecem, pe întuneric, prin tufăriş, venind dinspre partea deschisă a preriei. Ajunși acolo, descălecarăm din nou și legarăm caii. De acolo vedeam și focurile din tabără.

Exista şi stuf, din care tăiarăm cât ne trebuia; câteva crengi groase formau baza plutei. După ce o terminarăm pentru scopul nostru, constatarăm că era o mică operă de artă. Dedesubt avea deschizături, pentru a ne scoate capetele, şi patru laţuri de piele, pentru a ne putea vârî braţele în ele. Fireşte că am ţinut seama ca, atunci când vom fi dedesubt, să avem în partea de sus vedere liberă.

Temerara noastră acțiune putea începe. Ne golirăm buzunarele și, în general, lăsarăm în tabără tot ce putea fi atacat de apă sau ce nu aveam de ce să luăm cu noi. Ca arme puteam reține numai cuțitele. Când furăm gata, Parker întrebă:

- Aşadar nu va putem ajuta chiar cu nimic, mister Shatterhand?
- Nu, dar de aceea nu trebuie să credeţi că sunteţi de prisos. S-ar putea întâmpla să avem nevoie de dumneavoastră şi anume: dacă vom fi descoperiţi şi urmăriţi, ceea ce s-ar putea întâmpla numai pe apă, noi o să ne întoarcem înotând în linie dreaptă. Dacă în urma noastră vom avea urmăritori, sarcina dumneavoastră e să-i ţineţi departe de noi.
 - Cu focuri de armă?
 - Da.
- În întunericul ăsta? Cine poate deosebi un alb de un indian, mai ales dacă sunt în apă și nu li se vede decât capul? S-ar putea foarte uşor să tragem chiar în dumneavoastră.
- Tocmai că trebuie să trageţi numai atunci când sunteţi siguri în cine ţintiţi. De altfel, o să vă avertizăm prin strigăte. Dacă unul din noi s-ar lupta cu un indian în apă, atunci în nici un caz să nu trageţi, chiar dacă am fi atât de aproape încât să ne puteţi distinge feţele. Cu un indian suntem în stare să ne măsurăm şi singuri.
- Da. Întocmai, *it's clear!* mă aprobă Old Wabble cu însufleţire.
 - Deci, înainte şi mult noroc!

— *Yes, go on!* Într-o jumătate de oră ne vom întoarce, cu bine și victorioși.

Cu aceasta îndrăzneață afirmație, bătrânul coborî în apă, bălăbănindu-se, iar eu îl urmai, ceva mai puțin încrezător.

Nu trebuia să ne băgăm sub plută decât atunci când, ajunşi destul de aproape de insulă, am fi putut îi văzuţi de paznici. Deocamdată o împingeam înaintea noastră, înotând liber. Înaintând, îl observai pe Old Wabble, ca să văd dacă într-adevăr înoată aşa de bine cum afirmase, înotul lui era acceptabil. Dar după un timp, observai că partea lui de plută se scufundă mai adânc în apă decât a mea.

- Vă sprijiniţi prea mult de plută, mister Cutter, spusei. Nu cumva aţi obosit?
- Obosit? Ce vă trece prin cap? răspunse el. Mă apasă bretelele astea afurisite, numai ele sunt de vină.
 - Cine mai poartă, pe lângă centură, şi bretele?
- Dumneavoastră nu puteți pricepe asta. În Vest nimeni nu se poate lipsi de centura, iar de bretele am eu nevoie, pentru că nu am șolduri, și trebuie să țină și brâul. La talia mea, mai există oare și șolduri?

Nu prea îmi explicam cum puteau bretelele să îndeplinească o acţiune atât de perfidă, încât să-l împiedice la înot, dar tăcui; nu pentru mult timp însă, pentru că se sprijinea tot mai mult de plută, aşa că partea mea ieşea tot mai mult din apă. De aceea îl rugai:

- Mai bine întoarceţi-vă, mister Cutter, întoarceţi-vă cât mai e timp! Se pare că începe să vă vină greu.
- Da de unde! Nu vedeţi că înaintez fulgerător, ca un peşte?
 - Da, pentru că vă țineți de pluta pe care o împing eu.
- Numai în aparență. Bretelele astea! O să le scot și atunci o să meargă mai bine.

Ținându-se cu o mână de plută, își scoase cu cealaltă bretelele și le vârî în buzunar. Se pare că, într-adevăr, îl apăsau și jenau, pentru că acum mergea mai bine. Desigur, auzeam cum gâfâie din cauza efortului. Făcând o remarcă în acest sens, mă asigură:

— Aceasta este numai o parte a plămânilor mei; devine uneori gălăgioasă; cealaltă e bună.

Înaintarăm vreo cinci minute fără să scoatem un cuvânt, când observai că pluta se scufundă iar şi chiar mai adânc decât înainte.

- Parcă deveniți mai greu, sir, zisei eu.
- E de mirare? Îmbrăcămintea ia apă, iar în urma mea... all devils — pe toți dracii, ce-i asta?

Cu o mână opri pluta, iar cu cealaltă căuta ceva în urma lui.

- Ce căutați acolo, sir?
- Caut... ei!... Să ştiţi, mister Shatterhand, că trebuie să-mi pun din nou bretelele.
 - De ce?
- Pentru că-mi pierd nădragii; au început să plutească în urma mea; vreți să mă ajutați?

L-am ajutat să-şi tragă pantalonii pe jumătate căzuţi, apoi ne-am continuat drumul. Dar din minut în minut, spre marea mea îngrijorare, trebuia să recunosc tot mai mult că nu era un înotător cum se considera el însuşi. Trebuia să-l împing şi pe el, nu numai pluta.

- Cred că o să ne întoarcem, mister Cutter, spusei. Ați obosit cu adevărat, iar planul nostru necesită forțe depline. Gândiți-vă la pericolul care ne amenință.
- Păi, la el mă gândesc; și tocmai de aceea nu mă obosesc acum, ca să fiu, mai târziu, cu forțele întregi. Să ne întoarcem?! Ce idee! Să mă fac de râs?!

Da, desigur, n-aş fi vrut să-l fac de râs, dar puteam risca ducându-l mai departe? Era posibil că se cruţa, ca să fie mai târziu la înălţime. Încercând să insist, mă asigură că exact aşa stau lucrurile. De altfel făcusem jumătate din drum, aşa că, fie ce-o fi, i-am dat înainte, în ciuda acestei hotărâri, îngrijorarea mea nu scădea deloc, şi după alte cinci minute îl întrebai:

- Nu vreţi să vă culcaţi pe plută, cu partea superioara a corpului? În felul acesta vă odihniţi şi prindeţi noi puteri.
 - E adevărat, dar nu o să vă fie prea greu?
 - Nu. Haide, ascultaţi-mă.

Îmi urmă sfatul și, în timp ce eu împingeam mai departe vehiculul nostru nautic, bătrânul îmi zise:

- Mi-a venit o idee, *sir.* Chiar dacă n-o să ne vadă paznicii, tot o să cadă la bănuiala. O să se întrebe cum de se mişcă stuful ăsta, că lacul doar stă pe locul lui, liniştit.
- Vă înșelați. Acolo lacul își revarsă apa spre Rio Pecos, și de aceea se mișcă spre scurgere, chiar dacă nu prea vizibil. O porțiune de stuf, desprinsă de mal, va pluti încet într-acolo. Așa vor gândi indienii. În această privință nu am grijă.
 - Dar în altă privință?
 - Sunt îngrijorat din cauza dumneavoastră.
- *Pshaw!* V-am spus că nu vreau să mă forțez acum, dar la o adică, o să-mi fac pe deplin datoria
- Hm. Nu mai spun nimic în legătura cu felul în care înotați dumneavoastră. O să vorbim despre asta înainte de a ne întoarce. Acum e mai important felul cum știți să vă scufundați. Dacă n-o să reușiți, s-ar putea să fim pierduți.
- Fără multe vorbe, *sir.* La momentul potrivit, n-am decât să dau drumul plutei, să mă scufund și să ies la suprafață de partea cealaltă a insulei. Pentru constituția mea fizică, e un joc de copii. Cine are atât de puţină carne și atât de multe oase, îi vine ușor să fie maestru la scufundat.

Avea dreptate, iar încrederea de sine de care dădea dovadă mă linişti într-o oarecare măsură, cu toate că-mi ziceam c-ar fi fost mai bine să fi pornit la înfăptuirea acţiunii singur, fără el.

Ne apropiam tot mai mult de insulă. Cârmii pluta spre dreapta, în susul apei, pentru că mai târziu trebuia să ne lăsăm purtați la vale. Focurile de tabără ale comanșilor luminau puternic, dar nu în direcția noastră. Focul de pe

insulă era mic și ardea după un tufiș, de aceea nu-i puteam vedea flacăra. Puţinele stele vizibile se reflectau în luciul apei. Eu înotam cât se poate de liniştit și constant, pentru a nu produce valuri, din care raza reflectată a stelelor ar fi ieșit tremurată, lucru care i-ar fi putut vedea destul de departe. Astfel, ajunserăm atât de aproape de insulă, încât puteam lăsa pluta să alunece în voie. Atunci îi atrasei atenţia lui Old Wabble:

- A sosit timpul, mister Cutter! Trebuie să ne băgăm sub stuf.
 - Well, se face îndată, răspunse el.
- Încă o clipă. Dacă vrem să ne comunicăm ceva, în timp ce suntem cu capetele vârâte în spărturile de stuf trebuie să vorbim numai în şoaptă,
 - E de la sine înțeles.
- Cu toate că lăsăm pluta în derivă trebuie s-o dirijăm uşor, dar lăsați asta pe mine!
- Foarte bine. Să-mi spuneţi numai când trebuie să mă scufund. Sunt oricând gata.

Ne strecurarăm sub plută și ne vârârăm capetele în găurile pregătite în acest scop. După aceea, băgarăm braţele în laţurile de piele. Acum stăteam sub plută în poziţie verticală, aşa cum un gimnast se ţine de inele. Pluta ne ducea înainte, nici nu trebuia să înotăm, iar pentru dirijare, era de ajuns o uşoară mişcare cu mâinile sau cu picioarele. Înaintam foarte încet şi, în nerăbdarea care ne cuprinsese, timpul ni se părea de două ori mai lung.

- Afurisită cursă rapidă! îmi șopti bătrânul. Vedeți bine?
- Da.
- Şi eu. Dacă ar veni acum un rechin şi ne-ar muşca de picioare! *Thunder,* ce s-ar mai porni vaporul nostru! Ce bine că pe aici nu există astfel de bestii sau crocodili. Ia priviţi!
 - Îl văd.
 - Şi el ne vede. Ce-o să facă?

Eram cam la şaizeci de paşi de insulă. În tufişul de pe mal apăru o spărtură largă, prin care se vedea focul. La lumina lui zărirăm un indian, care stătea pe mal şi scotea apă, cu ochii la "vaporul" nostru. Privi câtva timp cu atenție, după care se întoarse la foc.

- Minunat băiat! şopti Old Wabble. Nu vrea să știe de noi.
- Ceea ce nouă nu prea ne displace. Dar să aşteptăm, să vedem dacă până la urmă stuful nostru nu-i bate la ochi.

Astfel trecu timpul minut după minut. Ne apropiam tot mai mult de insulă și paznicul nu mai apărea. Încă patruzeci, treizeci, douăzeci și, în sfârșit, zece pași! Trecuserăm hopul.

- Mister Cutter, acum! îi şoptii bătrânului. Eu mă scufund în stânga insulei, dumneavoastră în dreapta ei, luându-o împrejur, ca să nu ne ciocnim şi să ne împiedicăm. De partea cealaltă, ne urcăm pe mal şi suntem în spatele paznicilor. Dar, vă rog, daţi-vă toată osteneala. Mai aveţi braţele vârâte în laţuri?
 - Nu.
 - Sunteţi gata?
 - Yes, putem începe, it's clear.

Mă eliberai, mă scufundai adânc în apă, înconjurai insula înot, ieșind la suprafață cu precauție, și, din două mișcări, ajunsei la mal. Pe Old Wabble nu-l văzui în acel loc, probabil că se cățărase pe insulă mai departe de unde eram eu. Nu puteam să mă ocup de el, înainte de toate trebuia să mă duc la cei doi indieni. Culcându-mă la pământ, mă târâi prin tufișuri spre ei. Şedeau la un foc mic alimentat doar de cinci sau șase bucăți subțiri de lemn. Unul stătea cu spatele la mine, celălalt cu partea stângă. Puțin mai la o parte, era culcat prizonierul, la adăpostul unui tufiș. Nu puteam să-i vad fața, dar picioarele, care se aflau în lumina focului, erau legate. Acum repede, la treabă!

Mă ridicai în picioare și din două sărituri repezi ajunsei lângă foc. O lovitură în dreapta, alta în stânga, în tâmplele

indienilor, și ei se prăbușiră. Mă aplecai deasupra lor, erau amețiți.

- Heavens 7, un alb! strigă prizonierul. Ați venit ca să...
- Da, îl întrerupsei, o să vorbim mai târziu. Acum trebuie să acţionăm, trebuie să vă tai legăturile.

Îngenuncheai lângă el, scosei cuţitul, când auzii un zgomot în spatele meu.

- Aţi venit, mister Cutter? întrebai fără să întorc capul, fiind convins că nu putea fi altul decât mister Cutter.
- Uff, uff, îmi răspunseră în locul lui două voci necunoscute.

Mă ridicai fulgerător şi mă întoarsei. În faţa mea stăteau doi indieni, uzi până la piele şi holbându-se la mine ca la o stafie. Mai târziu Old Surehand mi-a spus că, la fiecare trei ore, paznicii erau schimbaţi; schimbul se făcea prin apă, ceea ce se vedea şi după cei doi indieni uzi leoarcă, şi care veniseră să-i înlocuiască pe cei doi. pe care-i ameţisem, într-un moment atât de nefavorabil mie. Pentru mine, surpriza dură doar o clipă, în cea de-a doua îl apucai cu mâna stângă de beregată pe cel mai apropiat şi-l doborâi la pământ cu pumnul drept. Apoi vrui să-l apuc şi pe celălalt, dar nu reuşii, pentru că acesta se aruncă în apă cu un strigăt ascuţit şi înotă spre tabără, urlând întruna.

Nu mai era timp de pierdut. Am sărit la Old Surehand și i-am tăiat legăturile de la mâini și de la picioare; am tăiat de asemenea cele două curele cu care era legat de doi stâlpi bătuţi în pământ

Vă puteți mişca, sir? îl întrebai, când se ridică.
 Spuneți repede, repede.

Îl vedeam pentru prima oară pe acest om, dar nu aveam timp să-l privesc. Își întinse braţele puternice, se aplecă pentru a lua cuţitul unuia dintre cei doi indieni ameţiţi, şi răspunse atât de liniştit, de parcă n-ar mai fi avut de ce se teme:

- Pot orice vreţi dumneavoastră, sir.
- Şi să înotaţi?
- Da; încotro?
- Încolo, drept înainte, suntem așteptați de oameni albi.
- Atunci, veniţi! Timpul ne presează. În mai puţin de un minut, pieile-roşii vor fi aici.

Avea dreptate. Speriaţi şi buimăciţi, comanşii făceau o gălăgie de parcă ar fi fost mii de draci; strigau, urlau, ţipau, să-ţi spargă timpanele, nu alta! Nu puteam să-i vedem, dar din plescăiturile apei deduceam că s-au aruncat în lac, pentru a înota spre insulă. Trebuia să plecăm. Dar unde era Old Wabble?

- Mister Cutter, mister Cutter! urlai eu, parcă mai tare decât gălăgia infernală care se auzea.
 - Mister Cutter? Vă referiți la Old Wabble?
- Da, a venit cu mine până la insulă, pentru a vă salva, dar nu-l mai văd.
 - Mai sunt aici şi alţi albi?
 - Nu.
- Atunci nu vă mai gândiți la el. Îl cunosc eu pe bătrân; are felul lui propriu de a fi.
 - Dar e pierdut!
- Nici să nu vă gândiţi, *sir!* Nici Satana nu-l poate omorî. S-ar putea să fie mai în siguranţa decât noi. Lăsaţi-l şi hai să plecăm! Indienii sunt în apă. Primii aproape că au ajuns. Înainte, repede, repede!

Mă apucă de braţ şi mă trase după el. La marginea insulei, mi-am dat seama de cauza grabei lui. Între insulă şi tabără, în apă, viermuiau pur şi simplu indienii, urlând. Unul dintre înotători, aflat în fruntea tuturor, mai avea numai zece, douăsprezece bătăi de braţe până la mal. Daca nu puteam să mă gândesc la Old Wabble, în schimb trebuia să mă gândesc la mine şi la Old Surehand. De aceea zisei:

— Da, haideţi repede în apă. Urmaţi-mă cât puteţi de iute.

Sărirăm în apă și o pornirăm cu mișcări largi, puternice, așa cum procedează un bun înotător care nu vrea să obosească. Urletul indienilor se dublă, era groaznic. Ne văzuseră și se străduiau să ne ajungă.

Pentru mine însumi nu mă temeam, căci, în mod sigur, nici unul nu putea să mă ajungă. Dar Old Surehand? Un westman ca el trebuia să fie un înotător excelent, totuși timpul petrecut ca prizonier trebuie să-l fi epuizat. Apoi știam prea bine că legăturile făcute de indieni la mâini și la picioare te paralizează, te fac inapt pentru eforturi mai mari. Dar el înota calm și cu acea mișcare dublă, care împarte efortul în mod egal între mâini și picioare. La început, acest lucru mă liniști. Curând însă observai că mișcările lui nu mai erau atât de regulate.

- Vă este greu, sir? îl întrebai.
- Nu, răspunse el, dar îmi simt mâinile și picioarele ca paralizate.
- Legăturile sunt de vină. O să rezistaţi până la malul celălalt?
- Sper. În împrejurări obișnuite, nici un indian nu m-ar putea ajunge. Dar când stai atâta timp legat, atât de strâns încât ți se oprește circulația sângelui, nu mai poți fi sigur de nimic.

După câtva timp i se puseră cârcei în muşchii braţelor. Cunoşteam fenomenul, extrem de periculos pentru un om care înoată să-şi salveze viaţa. Îi dădui un sfat:

 Culcaţi-vă pe spate şi înotaţi numai cu picioarele, între timp braţele o să se odihnească.

Făcu cum îl sfătuii, dar urmarea fu că înaintarea noastră scăzu mult în viteză. Începui să înot și eu pe spate, pentru a-i putea vedea pe urmăritorii noștri. Erau încă departe de noi, dar la distanțe diferite. Din cauza indienilor, partea opusă a lacului se vedea atât de agitată, încât mai mult ca sigur ca toți comanșii săriseră în apă.

În orice caz, pe mal nu mai rămăseseră mulți. Unul dintre ei se afla la circa o sută de pași de noi. Old Surehand

îl văzu și zise:

— Trebuie să înotăm mai repede, așa mergem prea încet, o să încep să înot iar cu brațele.

Încercă, dar în curând îmi mărturisi:

- *Sir*, îmi amorțesc brațele. Dumneavoastră mergeți mai departe; eu am să rămân.
- Să vă părăsesc, Old Surehand? Departe de mine acest gând. Culcaţi-vă de-a curmezişul peste mine, o să va duc eu.
 - Sunt prea greu!
 - Pentru mine, nu!
- Dar în felul ăsta o să mergem prea încet și o să vă ajungă și indienii.
 - O să vedem noi. Vă rog, urcaţi-vă!

Îmi îndeplini rugămintea, ezitând. Desigur că nu era uşor, dar mergea. Totuşi, indianul se apropia tot mai mult. Până atunci parcă se jucase numai, dar acum se avântă cu o asemenea forță, suplețe și dârzenie, încât trebuia să recunosc că avea să ne ajungă. Era însă singur, deoarece ceilalți rămăseseră tot mai în urmă. În întunericul nopții, greu s-ar fi putut desluşi ceva, dacă n-ar fi ars focurile în tabăra indienilor. Luminile lor nu ajungeau nici la el și nici la noi, dar din când în când capul lui acoperea lumina venită de la mare distanță. Probabil că avea ochi excelenți, din moment ce nu ne pierdea din vedere pe suprafața întinsă a apei.

Făcusem cam trei sferturi din drum, când indianul ajunse la vreo treizeci de paşi de noi. Atunci scoase un strigăt ascuțit de luptă.

- Ne ajunge din urmă, zise Old Surehand. E din vina mea. Sunteți un înotător cum încă n-am văzut, dar să cari prin apă o greutate de o sută de kilograme, e un efort la care nu rezistă nici un uriaş.
- *Pshaw!* Doar vă duce și apa, iar de-un singur indian nu mi-e teamă.

- Nici mie. Dacă vine încoace, e pierdut. Am un cuţit şi încep să-mi simt iarăși braţele.
 - Lăsaţi-l în seama mea! Eu n-am fost legat.
- Vreţi să-l înjunghiaţi? Ştiţi, nu prea îmi place să vărs sânge, dacă nu-i neapărată nevoie.
- Sunt de aceeași părere. Îi dau o lovitură în cap și-l luăm cu noi pe mal.
- *Sir*, așa ceva un singur vânător este în stare să facă, și îl cheamă Old Shatterhand. Mușchi și tendoane am și eu, dar trebuie să lovesc de mai multe ori, dacă vreau să ameţesc pe cineva.
- Nu e vorba numai de forță, ci și de un anumit chițibuș. Puteți să înotați?
 - Da, cred că o să meargă, lăsaţi-mă jos.
- Credeţi? Şi mai vreţi să luptaţi şi cu indienii? Numai un Old Surehand se poate gândi la aşa ceva.
- Se pare că numele meu vă este foarte cunoscut. Pot să-l aflu și eu pe al dumneavoastră?
- O să vă arăt îndată cum mă cheamă. Mai întâi încercați să înotați mai departe, fără ajutorul meu!

Reuşi să înoate. Braţele îşi recăpătară reflexele. Era, desigur, un lucru puţin obişnuit; doi albi, înotând într-un lac, urmăriţi de o ceată de indieni, discutau de parcă s-ar fi legănat în balansoarele din holul unui hotel din New York! Numai oamenii Vestului sunt în stare de aşa ceva!

În timpul cât Old Surehand își încercase din nou puterile, nu înaintaserăm aproape deloc. Indianul se apropiase și scoase un al doilea chiot de luptă...

— Lăsați-l în seama mea și priviți, dacă doriți, îi șoptii tovarășului meu. Apoi mă întorsei.

Duşmanul văzu că vreau să-l înfrunt și se opri. Ridicând în sus mâna în care avea cuțitul, striga:

— Aici e Vupa-Umugi, căpetenia comanșilor. Cuțitul lui o să-i lovească pe amândoi câinii de albi.

Aha, deci el erai îmi convenea. Până atunci îmi fusese imposibil să-i recunosc trăsăturile feței.

- Şi aici e Old Shatterhand, despre care ziceai că nu poate să-ți scape, răspunsei eu. Încearcă s-o dovedești.
- Old Shatterhand! Old Shatterhand! exclamară concomitent Old Surehand și indianul, iar ultimul adăugă: Dacă ești tu acel coiot râios, ai să mori!

După aceste cuvinte, se scufundă repede. Deci o lupta pe viață și pe moarte, noaptea, în apă! Căpetenia plănuia să iasă din apă lângă mine și să mă înjunghie. Nici nu-mi trecea prin minte să-l aștept. Așa că mă scufundai și eu, dar mult mai adânc. Ca și diamantul, apa păstrează multă vreme lumina albastră din timpul zilei. De aceea, în nopțile întunecoase, un bun scufundător vede noaptea sub apă cel puțin la fel de bine, dacă nu chiar bine, decât deasupra apei. De la o adâncime de vreo cinci metri, mă uitai în sus. Da, căpetenia se afla lateral, deasupra mea. Întinse mâinile pentru mișcarea care trebuia să-l aducă la suprafață. În același timp făcui și eu o mișcare similară și ieșii din apă în spatele lui. Primi în cap lovitura mea vânătorească, după aceea îl apucai de chică, ca să nu cadă la fund.

- Old Shatterhand! Cu adevărat Old Shatterhand! Aţi dovedit-o pe loc! exclamă Old Surehand.
- Da, *sir*, eu sunt. Acum, înainte de toate, spuneți-mi dacă v-a trecut amorțeala din brațe.
 - Mi se pare că da.
- Încercați să înotați. Eu trebuie să-l duc pe indian. Să înotăm mai departe.

Şi văzurăm că mergea. Mişcarea şi efortul înotului urmaseră prea repede situaţiei anterioare a lui Old Surehand, când mâinile şi picioarele îi fuseseră legate. Dar se părea că hopul trecuse. Înotarăm încet, ca să-şi menajeze puterile şi ajunserăm la ai noştri, la mal, fără ca starea lui de slăbiciune să se îi repetat. Acolo căpetenia fu legată, tocmai când începea să-şi revină.

Acţiunea noastră se desfăşurase cu succes, dar şi cu ghinion. Îl eliberasem pe Old Surehand, luasem prizonier pe căpetenia comanşilor, în schimb îl pierduserăm pe Old Wabble. Ce se întâmplase cu el? Old Surehand nu credea că ar fi murit. El zise:

- Mai întâi ar trebui să-l cunoașteți mai îndeaproape pe acest boy bătrân, meș-şurs domnilor! Este un original de mâna întâi. Pun rămășag că stă undeva într-un loc sigur și- și râde în pumni de noi. Trebuie să-l studiezi pe acest șmecher, pentru a-l putea judeca cum trebuie. Nu m-ar mira dacă ar apărea brusc și ar mai aduce unul sau chiar mai mulți prizonieri.
 - Dacă nu e el însuși prizonier, interveni eu.
- În acest caz, putem să-i venim în ajutor. Îl cerem în schimbul căpeteniei.
 - Înseamnă că acestuia nu vreţi să-i luaţi viaţa?
- Ferească Dumnezeu! Nu e felul meu de a face pe ucigașul. După cum s-a purtat el cu mine, firește, n-ar merita, dar dacă depinde de mine și dacă bătrânul Old Wabble n-a pățit nimic, îi dăm drumul.
- Sunt complet de-acord, *sir.* Dar priviţi, deasupra apei se văd nişte capete.

Era cum spusesem. Cei mai mulţi dintre comanşi încetaseră urmărirea, alţii o continuară şi veneau spre noi înot. Au fost alungaţi cu câteva ameninţări şi focuri de intimidare. Apoi a trebuit, să povestesc tovarăşilor mei cum am ajuns pe insulă şi cum am înotat la întoarcere spre locul întâlnirii.

Nu terminasem bine de povestit când auzirăm un zgomot din tufișuri. Ne încordarăm auzul. Crengile fâșâiau și pocneau ca atinse de animale mari, cum ar fi, de pildă, caii. Apoi se auzi o voce poruncitoare:

- Apleacă-te peste cal, piele-roșie ce ești, că altfel îți rup nasul, it's clear!
- Old Wabble! spuse Old Surehand. O să vedeţi, *meşşurs*, că o să-mi împlinească el toată prorocirea.

Şi într-adevăr, iată-l pe Old Wabble ieşind din tufişuri, trăgând după el un cal, pe care era legat un indian. Tot de acest cal mai erau legați alți doi, încărcați cu desagi.

- Am sosit și eu, spuse el râzând. V-am adus ceva ce ne poate fi foarte folositor. Ah, *good evening* , mister Surehand! Ați scăpat deja? Mi-am închipuit că nu era nevoie să fiu și eu de față. Știam că Old Shatterhand e în stare să vă elibereze și singur.
- Dar unde aţi fost, mister Cutter? îl întrebai eu. Începusem să mă îngrijorez.
- Să vă îngrijorați? Aş vrea să știu de ce, și ce putea să mi se întâmple? De mine, am eu grijă singur, ba am și de alții, după cum o să vedeți îndată.
 - De ce n-aţi venit pe insulă?
- Pentru că am fost un mare măgar, it's clear! M-am lăudat cât de minunat știu să înot și să mă scufund, dar cu dumneavoastră nu prea mi-a mers. Înotul mai treacămeargă! Asta, desigur, numai la dus, dar să mai vin și înapoi și să-mi pierd încă o dată pantalonii, nu mai era cazul. Şi apoi să mă scufund! Dar dacă nu mai ieşeam la suprafată? Poti foarte bine să te îneci de viu. Vasăzică, am rămas agățat sub plută și am lăsat lucrurile să meargă înainte, după voia lor. Deodată s-a pornit un asemenea urlet, încât vaporul meu a început să se clatine, iar pieileroșii au început să sară în apă care mai de care, încât nici unul nu a mai rămas pe mal. Chiar și paznicii cailor au venit în fugă și au început să vă urmărească. Unul dintre ei trebuia să rămână, iar pe acesta eram hotărât să-l iau eu în primire. Am navigat spre uscat, am ieșit de sub baldachinul meu, am sărit la el, i-am dat un bobârnac, încât s-a așezat fără să-mi ceară voie în prealabil. L-am legat cu o curea, pe care era atârnată carnea la uscat. Atunci mi-a venit o idee, că și noi avem nevoie de provizii, dacă vrem... oh, nu vreau să spun unde o să mergem. Am fugit la locul de pășunat și am adus trei cai, unul pentru acest boy rosu și doi pentru căratul cărnii. Acolo erau și șei. Trebuia să mă grăbesc puţin, pentru a termina la timp. Dar totul a mers cum miam dorit și tocmai când primii indieni se întorceau înot,

fără nici un succes, m-am și cărăbănit frumușel, cu acest boy și cu carne cu tot. Şi iată-mă! Ce-o să se întâmple cu carnea, pot să-mi închipui, dar ce-o să facem cu acest boy, să-și bată alţii capul.

- Îl lăsăm mâine să plece, fu de părere Old Surehand.
- N-am nimic împotrivă. A venit încoace călare, n-are decât să se întoarcă pe jos. Dar iată şi căpetenia lor, ăsta cum de-a mai ajuns în mâinile dumneavoastră?
 - Mister Shatterhand l-a făcut prizonier.
 - Pe insulă?
 - Nu, pe lac, în timpul urmăririi.
- Deci o luptă navală. Trebuie să-mi povestiți mai târziu cum s-a întâmplat. Dar și pe ăsta îl lăsați să plece?
 - Da.
- Păcat. I-ar sta mai bine în spânzurătoare. Dar nu cumva să-l eliberați înainte de a vă restitui toate armele, absolut tot ce v-a luat. Niciodată n-am fost un prieten al indienilor. Nu sunt buni de nimic, și dacă omul este îngăduitor cu ei, dânșii o iau drept slăbiciune. Dacă el și cei o sută cincizeci de comanși s-ar fi înecat adineauri în lac, restul omenirii nu ar fi pierdut nimic, it's clear!

3. Trimisul lui Winnetou

Între Texas, Arizona, New Mexico şi teritoriul indienilor sau, altfel spus, printre pintenii Munţilor Ozark, Sierra Guadelupa inferioară şi superioară şi Munţii Gualpa, înconjurat de jur-împrejur de crestele care delimitează cursul superior al lui Rio Pecos şi izvoarele râului Red River, Sabina, Trinidad, Brazos şi Colorado, se află un vast şi înfricoşător ţinut, care ar putea fi denumit Sahara Satelor Unite.

Întinderi pustii de nisipuri fierbinţi şi uscate alternează cu îngrămădiri de stânci dogoritoare ca focul, care nu sunt în stare să ofere nici cele mai sărăcăcioase condiţii de existenţă celor mai puţin pretenţioase plante. Noaptea friguroasă cade brusc şi nemijlocit după căldura toridă de peste zi. Pustiul uniform şi lipsit de verdeaţă nu este întrerupt de nici un Dşebel sau de un Vadi înverzit.

Nu există nici un $Bir^{\left[\frac{11}{2}\right]}$ care să trezească la viață cu umezeala sa o cât de mică oază. Lipsește chiar și acea trecere cu caracter de stepă de la regiunile muntoase, împădurite, la marea de nisip fără verdeată, stearpă; si, peste tot, privirea este izbita de moartea nudă, în forma ei cea mai înfricosătoare. Numai ici-colo se zăreste câte o tufă de mezquite, singuratică, ce pare din piele (oare ce forță a scos-o la lumină și o mentine?), vrând parcă să-și bată joc de ochiul care tânjeste după un punct verde. Cu aceeasi uimire poti întâlni un soi de cactus sălbatic, crescând singuratic sau în pâlcuri, ori acoperind suprafețe întinse, fără ca existența lui să poată fi descifrată și explicată. Dar mezguiteul, nici cactusii nu oferă o priveliste îmbucurătoare, binefăcătoare, pentru că sunt acoperiți cu un strat gros de nisip si e vai de calul pe care un călăret neprevăzător îl mână într-o astfel de sălbăticie de cactusi.

Țepi ascunși, tăioși ca briciul și tari ca oțelul îi rănesc în așa hal picioarele, încât niciodată nu va mai putea alerga. Atunci călărețul este nevoit să-l părăsească pe bietul animal, și, dacă nu-l omoară, acesta e condamnat la soarta groaznică de a se prăpădi cu încetul.

În ciuda tuturor grozăviilor oferite de acest pustiu, omul a îndrăznit totuși să-l calce. E străbătut de drumuri care duc sus, la Santa Fe și Port Union, la El Paso del Norte și jos, în preriile verzi și în pădurile pline de ape curgătoare ale Texasului. Prin cuvântul "drumuri" nu trebuie să se înțeleagă acel soi de căi de comunicație, care poartă această denumire în țările civilizate. E adevărat că, din când în când, mai trece prin pustiu câte un vânător sau rastreador (căutător de aur) singuratic, câte o societate de oameni temerari sau un grup îndoielnic de indieni. Mai traversează pustietatea și câte un convoi de care cu boi, scârtâind din osii și mergând cu viteza melcului, dar nu există ceea ce se cheamă "drum", nici măcar acele făgașe care se ramifică la fiecare sfert de oră din pampasurile Americii de Sud, sau care se găsesc în câmpia din Lüneburg și nisipurile din Brandenburg. Fiecare își urmează propriul său itinerar atâta timp cât solul îi oferă câteva semne, din care să-și dea seama dacă merge într-o directie bună. Dar treptat, treptat, aceste semne încetează chiar și pentru cel mai experimentat ochi, și de aceea s-a luat măsura de-a indica direcția cu ajutorul unor pari, înfipți din loc în loc în pământ.

Cu toate acestea și acest pustiu își are victimele și grozăviile sale, care, ținând seama de proporția teritoriului, sunt cu mult mai numeroase și mai înfricoșătoare decât cele din Sahara africană sau din pustiul Şamo sau Gobi de pe podișurile Asiei.

Schelete de oameni, cadavre de animale, resturi de şei, sfărâmături de care şi alte vestigii cutremurătoare se găsesc de-a lungul drumului, povestind prin tăcerea lor întâmplări pe care, chiar dacă urechea nu le aude, cu atât

mai mult văzându-le cu ochii, fantezia le poale amplifica. Cu toate acestea, în înălţimi zboară vulturii devoratori de hoituri, care, cu o perseverenţă înspăimântătoare, urmăresc de sus cea mai mică pâlpâire de viaţă pe care o zăresc, ca şi cum ar şti cu precizie că prada lor e asigurată şi nu le poate scăpa.

Şi cum se numeşte acest pustiu? Locuitorii din teritoriile învecinate îi dau denumiri diferite, ba englezeşti, ba franţuzeşti sau spaniole. Dar până departe el este cunoscut fie sub denumirea de Llano Estacado, fie de Staked Plain, din cauza parilor care sunt bătuţi în pământ, puşi să indice drumul...

Cam în felul acesta am descris, într-una din cărțile mele anterioare [12], caracterul înfricoșător al acestui groaznic pustiu, care e Llano Estacado. Dacă am spus atunci că nici o fântână nu trezește la viață vreo oază singuratică, prin aceasta am exprimat doar o părere unanim acceptată. Şi totuși, în mijlocul acestui pustiu, exista o oază, dar necunoscută celor mai mulți dintre oameni. Era tocmai sălașul acelei persoane despre care Winnetou îmi comunicase printr-un bilețel că urmează să fie atacată, și nume Bloody Fox.

Vulpea-însângerată!... Chiar și numele singur indica o biografie neobișnuită. Cel care-l purta în prezent făcuse parte în copilărie dintr-o caravană de emigranți, care a fost atacată și nimicită în Llano Estacado de o bandă de

stakemen-i 13]. Un fermier, pe nume Helmers, a dat peste cadavrele jefuite și a descoperit că băiatul mai trăia, având o rană adâncă la cap. L-a pansat și l-a luat cu el la Helmers Home, la ferma lui. Datorită îngrijirilor atente, copilul a supraviețuit acelei răni periculoase și s-a însănătoșit, dar uită complet tot ce se întâmplase înaintea atacului, inclusiv numele. Totuși, trebuie să fi avut un nume; și cum, atunci când a fost găsit, era plin de sânge și tot timpul cât aiurase

din cauza febrei pomenise numele de Fox, Helmers a presupus că așa l-a chemat pe taică-său, și s-a hotărât să-i spună Bloody Fox.

Băiatul progresă de minune, atât fizic cât și mental, dar niciodată nu-și putuse forța memoria, ca să-și amintească ceva dinainte de atac. Știa foarte precis cum arăta omul de la care primise lovitura, îl vedea clar în fața ochilor; mai multe însă nu-și amintea, nici de ce pomenise numele de Fox. Helmers se bucura de faptul că pupilul său se dezvoltase atât de bine, fiind totuși nemulțumit într-o singură privință și anume că nu-l putea obișnui să stea acasă. Proprietatea lui era așezată la marginea nordică a pustiului, așa că băiatul, de cum ajunse să stăpânească un cal, începu să cutreiere tot timpul prin Llano Estacado, în loc să-i ajute tatălui adoptiv la lucratul pământului. Nici un fel de amenințări și de îndemnuri nu-l putuseră schimba. O dată, când Helmers era deosebit de supărat din această cauză, Bloody Fox îi spuse:

— Ai mei au fost uciși de "tâlharii Llano-ului", iar eu am hotărât să stârpesc până la unul pe toți acești tâlhari. Pentru aceasta trebuie să cunosc Llano-ul așa cum îmi cunosc buzunarele. Dacă nu pot s-o fac, nici nu mai vreau să trăiesc.

Rostise aceste cuvinte cu atâta hotărâre, încât Helmers găsise de cuviință să cedeze. Ba, se hotărâse să facă din el un bărbat care să fie în stare să impună respect "tâlharilor". Ca urmare, Bloody Fox crescu în deplină libertate. Putea să plece și să vină când voia. Deveni un călăreț foarte curajos, un țintaș atât de bun și un mânuitor de arme atât de îndemânatic, încât însuși Winnetou, când la cunoscut, nu și-a putut reține admirația. De origine, Helmers era neamț, iar părinții lui Bloody Fox se pare că tot nemți au fost. Băiatul uitase totul și învățase limba engleză ca orice copil american: limba germană, însă, o prindea atât de repede, încât s-a presupus că o vorbise și mai înainte.

Ce legătură exista între acei stakemen-i sau "tâlharii din Llano Estacado" si el? Cum s-a mai spus, asa-zisele drumuri care treceau prin pustiu erau însemnate cu pari. În afară de oamenii cinstiți care se foloseau de aceste drumuri, existau și altfel de oameni, care urau munca, oameni decăzuti și care, de teamă să nu aibă de-a face cu justiția, au trebuit să fugă din regiunile populate din răsărit, niște nemernici fără scrupule, care nu mai aveau nimic de pierdut și pentru care nu conta viața altora, pentru că viața lor însăși nu mai valora nimic. Trăiau numai din jafuri, iar Llano-ul le oferea, dacă nu cel mai bogat, în orice caz cel mai apărat teren de vânătoare. Își aveau ascunzătorile la marginea pustiului și pândeau în apropierea drumurilor pe călătorii nevoiți să treacă prin pustiul Llano. Li se alăturau acestora ca însoțitori sau conducători, după care își trimiteau complicii înainte ca să scoată parii și să-i înfigă în directie gresită; de aici și denumirea de stakemen-i, oamenii parilor. Cei ce urmau directia acestor pari erau abătuți de pe drumul cel bun și sortiți pieirii sigure. Mureau de foame și de sete, dacă nu erau uciși înainte de acești tâlhari, iar averea lor intra în posesia acestor "hoitari" de gen uman, mai bine zis inuman, ai Llano-ului. Iată de ce sute și sute de schelete albeau în cea mai adâncă singurătate, sub soarele arzător, și nimeni nu afla nimic despre soarta bietilor nenorociti.

Bloody Fox aparţinuse unei astfel de caravane, care căzuse victimă unei bande de *stakemen*-i. Scena groaznică a masacrului i-a rămas în minte; de aici dorinţa fierbinte de a-i extermina pe aceşti nemernici, până la ultimul. Oricât de grea şi de îndrăzneaţă era această misiune, băiatul avea toate însuşirile necesare pentru a o îndeplini.

Treptat, treptat, cutreierase Llano-ul în toate direcţiile, reuşise să cunoască fiecare palmă de pământ a pustiului. Toate pericolele îi deveniseră familiare, ba a mai şi avut norocul să descopere, în adâncul deșertului, o oază verde

cu apă, ceea ce îi ușura enorm realizarea dorințelor. Această oază valora mai mult chiar decât o sută de aliați.

Locul îl tinea secret. Nici un om nu știa de el, nici măcar Helmers, cu toate că bătrânului îi datora viața. Cu timpul, Bloody Fox si-a construit lângă apă o căsută, căreia i-a acoperit pereții cu pasiflora deasă, luxuriantă. Prinsese mustangi, cai sălbatici, și-i dusese la căsuță pe ascuns; și astfel, după ce gonea pe câte unul până la epuizare, avea mereu cai odihniti pentru schimb. Acest fapt făcea ca deplasările lui să aibă repeziciunea pe care altfel nu ar fi putut s-o aibă, reușind să apară ba la un capăt al Llanoului, ba la altul. Își transporta cu căruța rezerve de muniții si alimente. Dar mai avea nevoie de cineva care să îngrijească, în lipsa lui, de oază și de caii aflati acolo, de o persoană de toată încrederea, de care să fie sigur că nu-i va trăda secretul. O bătrână negresă, care-l iubea foarte mult, cu numele Sanna, îi acceptă propunerea. Locui ani în șir în acea căsută, într-o desăvârșită singurătate, fără a mai dori să plece de acolo. Pentru devotamentul ei, a fost răsplătită într-un fel care i-a învăluit bătrânetea în cea mai luminoasă rază de soare. În tinerete, fusese sclava unui plantator din Tennessee, care-i luase copilașul, un băiețel, și-l vânduse. Mai târziu a fost și ea scoasă la mezat și vândută și, după diferite peripetii, ajunsese la Staked Plain. Dar niciodată nu l-a putut uita pe Bob, băiatul ei. Se gândea la el zi și noapte, și jura că n-are să moară până n-are să-l revadă. Atunci am sosit noi în Llano și am făcut cunoștintă cu Bloody Fox. Cu noi se mai afla un westman, care avea ca însoțitor nedespărțit un negru, fostul lui servitor. Pe negrul nostru îl chema Bob; și cât de uimiți am fost noi, mai ales cât de încântată a fost bătrâna Sanna, când a descoperit că el era micutul ei copil, care fusese vândut la Tennessee! De atunci au rămas împreună și numai moartea i-ar mai fi putut despărti.

Din clipa în care bătrâna Sanna se instalase în căsuţa din oază, Bloody Fox trecu la înfăptuirea planurilor sale,

aşa cum îşi dorise. El trecea tot mai rar pe acasă, pe la tatăl său adoptiv; dar ori de câte ori venea, bătrânul îi povestea câte o noutate, şi noutatea se referea aproape întotdeauna la moartea câte unui *stakeman*. Ba ici, ba colo, se găsea cadavrul unui om, lovit de glonte în mijlocul frunții, iar când i se cerceta conținutul buzunarelor întotdeauna se găseau asupra lui lucruri furate, ceea ce dovedea că cel ucis aparținea grupului de "oameni ai parilor". Astfel de cazuri se repetau tot mai des, gaura din frunte constituind în curând o dovadă sigură că cel ucis trebuia considerat drept tâlhar pedepsit. Dar cine era misteriosul răzbunător? Nimeni nu ştia, nici măcar Helmers nu bănuia.

Nu-i de mirare că în jurul acestui răzbunător se născuseră legende peste legende. Existau oameni care sustineau că l-au văzut din depărtare, trecând călare, iute ca săgeata, dar niciodată destul de aproape ca să-l poată recunoaște. Se povestea că purta pe el pielea groasă și păroasă a unui bizon alb, cu cap cu tot, ceea ce-i dădea o înfățisare fioroasă. Într-o zi, un negustor susținu că l-ar fi văzut în partea sudică a Llano-ului și că o oră mai târziu ar fi găsit un om împușcat drept în frunte; altă dată un grup de călăreți afirmară că au auzit un foc de armă, în timp ce la orizont un călăreț dispăru iute ca gândul, pentru ca ajunsi la locul respectiv să găsească un om întins la pământ, mort, cu un glonț în frunte. Într-altă zi, au intrat la Helmers oameni care peste noapte poposiseră în Llano și care la lumina clară a lunii ar fi zărit pe același călăret, apărând dintr-o parte, trecând pe lângă ei în galop și dispărând în partea opusă. Până la urmă, în jurul acestui personaj neobisnuit se născuse o superstitie, și anume că nar fi fost om, ci o ființă supraomenească, care zbura cu viteza fulgerului de la un capăt la celălalt al Llano-ului. Cum ar fi putut un muritor de rând să deosebească cu atâta siguranta pe un tâlhar de un om cinstit?! "Stafia din Llano

Estacado a trecut peste pustiu" — așa se spunea — "Stafia răzbunătoare a mai înlăturat un *stakeman*".

Oamenii cinstiţi răsuflau uşuraţi. Stakemen-ii se ţineau mai strâns împreună, nu se mai încumetau să înainteze în pustiu singuri sau în grupuri mici, porneau la atacurile lor tâlhăreşti în cete mari. Dar nici astfel de procedee nu le ofereau siguranţa aşteptată. Îşi aşezau tabăra câte douăzeci sau chiar mai mulţi la un loc; apoi, deodată, se auzea o detunătură, încă una... şi doi dintre ei cădeau, loviţi în frunte, în timp ce, nu departe de ei, se auzea tropotul copitelor unui cal care se îndepărta în fugă.

Tocmai pe atunci am sosit și eu la Helmers cu un grup de westmen-i, așa cum am amintit mai sus, pentru a trece prin Estacado și a mă întâlni în partea cealaltă cu Winnetou. La Helmers, am aflat că în faţa noastră se află o caravană de emigranţi, care voia să traverseze pustiul. Câteva persoane întâlnite la Helmers mi-au trezit bănuiala. După ce au plecat, am mers pe urmele lor; am căpătat astfel certitudinea că emigranţii urmau să fie abătuţi din drum. Călăuza era un *stakeman* iar complicii îşi aşteptau victimele. Am pornit repede la drum, pentru a veni în ajutorul celor ce se aflau în pericol.

Winnetou, care mă așteptase, se întâlnise în același timp cu o trupă de comanși, de care pe atunci nu trebuia să se ferească, pentru că între ei și apași era atunci pace. Winnetou află de la comanși că se duceau să-și întâmpine căpetenia, care urma să vină prin pustiul Llano, dar că acesta s-ar afla în mare pericol, pentru că un număr însemnat de stakemen-i se adunaseră punând probabil la cale un atac. Erau aceiași tâlhari pe care îi descoperisem și eu. Deoarece Winnetou știa că, potrivit înțelegerii noastre, trebuia să fiu și eu pe aproape, începuse să se îngrijoreze din cauza mea și hotărâse să nu mă mai aștepte, ci să-mi iasă în întâmpinare. De aceea, propuse comanșilor să-l însoțească. Aceștia acceptară cu plăcere, pentru că nu

putea să le fie decât de folos, și lor, și căpeteniei aflate în primejdie, să-l aibă cu ei pe Winnetou.

Drept urmare, Estacado, de obicei pustiu, era în momentul acela animat de patru grupuri de oameni, dintre care trei înaintau în aceeași direcţie; emigranţii erau conduşi în mod premeditat la moarte, către sud, de călăuza lor trădătoare, în urma lor veneau, tot spre sud, *stakeman*ii, iar eu veneam după ei, împreună cu însoţitorii mei, pentru a le zădărnici lovitura. Dinspre vest, se apropia Winnetou cu comanşii, care, din păcate, ajungeau prea târziu; ei aveau să constate că șeful lor de trib fusese deja ucis de *stakemen*-i.

Comanşii mergeau spre est, iar noi spre sud şi, întâmplător, timpul se potrivea atât de bine, ca și cum neam fi înțeles dinainte ca, mergând în unghi drept, să ne întâlnim chiar în apropierea oazei, despre care atunci, fireste, nu bănuiam nimic. Ca și noi, Bloody Fox cunostea intenția stakeman-ilor; el voia să-i salveze pe acei străini și de aceea pornise de la insula sa din pustiu, călărind în întâmpinarea lor, pentru a-i preveni, deocamdată. Din nefericire, însă, dăduse peste tâlhari, care porniră în goană după el. Reuși să scape spre nord, datorită iuțelii calului său și nimerind la noi ni se alătură. Călărirăm trei ore în șir, dar n-am putut să-i ajungem pe emigranți, decât după ce se întunecase. Formaseră din carele lor un careu, instalânduși tabăra în interiorul lui. Din cauza secetei, boii nu mai aveau putere să tragă carele, așa că emigranții nu-și puteau continua drumul. Ei însisi erau pe jumătate morti de sete; după cum s-a dovedit călăuza lor găurise butoaiele cu apă, iar la sosirea noastră fugise.

Între timp, Winnetou ajunse în regiunea respectivă, fără ca eu să fi bănuit măcar și, cu flerul lui extraordinar, îi descoperise pe *stakemen*-i, care, firește, nu putuseră aprinde nici un foc. Se furișa lângă ei, tocmai în clipa în care călăuza, fugită de la emigranți, ajunsese la ei și le povestea despre so*sir*ea noastră. Dar în loc să se sperie,

tâlharii mai mult se bucurau sperând ca prin venirea noastră să pună mâna pe o pradă mai bogată și hotărâră să ne atace în zori. Auzind aceasta, Winnetou se întoarse la comanși și veni apoi împreună cu ei la noi. Asta era din nou una din loviturile lui de maestru! Cât de bucuros am fost atunci că ne-am întâlnit la timp și într-un mod atât de fericit. Ceata lui de comanși dublă numărul nostru, iar el singur făcea mai mult decât toți la un loc.

La ivirea zorilor, noi stăteam ascunsi după care. Când au venit stakemen-ii, i-am numărat, erau treizeci și cinci. De teama "stafiei răzbunătoare", obișnuiau să se arate numai în număr foarte mare. Nu bănuiau că le cunoșteam planurile și credeau că are să fie o simplă joacă. Prima noastră salvă îi lovise de la cincizeci de pași distanță și rândurile lor derută extraordinară. provocase în 0 Deveniseră o grămadă de oameni învălmășiti și urlând de groază. Mortii și cei mai grav răniți se prăbușiseră, iar caii rămași fără călăreti măreau și mai mult panica; apoi, când zăpăceala le mai trecu, cei care se mai puteau ține în șa căutară să scape fugind spre sud. Într-o clipă furăm pe cai și ne luarăm după ei. Au fost lichidați cu toții.

Ultimul dintre ei ajunse din întâmplare la oaza lui Bloody Fox ţinută, până atunci în mare secret. Acolo calul i s-a poticnit, iar el şi-a frânt gâtul. Era şeful bandei şi răzbise atât de departe numai pentru că avusese un cal bun. Am recunoscut în el un criminal, care pe alte meleaguri era recunoscut sub numele de Stealing Fox, adică Vulpea hoaţă. Şi, minune! Extrem de agitat, Bloody Fox ne declară că acela era cu siguranţă omul care-i făcuse rana adâncă de la cap; el nu avea nici o îndoială, pentru că niciodată nu i-a putut uita figura. Omul se prezentase sub numele de Fox, fireşte că nu Stealing Fox, şi fusese conducătorul convoiului de emigranţi. Acum se explica uşor de ce băiatul rostea atât de des, în timpul delirului provocat de febra mare, numele de Fox.

Dacă ne-a părut aproape o minune faptul că Bloody Fox l-a descoperit pe ucigașul părinților săi, nu mai puțin uimiți am fost atunci când negrul nostru, Bob, s-a dovedit a fi fiul bătrânei Sanna. Iar când am găsit timp pentru a da așezării atenția cuvenită, oaza ni s-a părut o a treia și cea mai mare minune. E adevărat că existaseră vânători și indieni care afirmau că în mijlocul celor mai mari pustietăți din Llano Estacado ar exista o apă pe lângă care ar crește cele mai frumoase flori și pomi, dar nimeni nu i-a crezut. Auzisem și eu așa ceva, dar m-am îndoit că există. Acum o aveam în fața ochilor.

Desigur, dacă mă gândesc la Sahara, sub al cărei pământ stâncos sau nisipos există, la adâncimi mai mari sau mai mici, apă din belşug, nu putea nici această oază de aici, din Llano, să-mi apară atât de inexplicabilă. Pustiul acesta este despărtit de Rio Pecos de un lant de munti, care, uneori, formează o singură coamă, alteori, însă, are mai multe şiruri, printre care se află și văi lungi. La rândul aceste văi sunt tăiate de-a curmezișul de niște prăpăstii, care se sfârsesc în Llano. Din înălțimi, prin văi se scurg diferite ape mici, cu tufisuri și chiar copaci pe maluri. Aceste puncte înverzite pătrund ca niște peninsule în marea de nisip a Estacado-ului. Printre ele, iarba și buruienile găsesc destulă umezeală ca să crească. Apele curgătoare dispar îndată ce dau de nisip, fără să se evaporeze. Apa pătrunde în terenul poros și, unde dă de un strat impermeabil, compact, se adună. În nici un caz nu trebuie să ne închipuim pustiul Llano ca pe o întindere perfect orizontală, ci ca pe o depresiune, care în punctul său cel mai de jos trebuie să scoată la suprafață o apă limpede și curată, tocmai pentru că e filtrată prin nisip.

Din păcate, secretul lui Bloody Fox, păstrat cu strășnicie atâta vreme, ne-a devenit cunoscut, dar el se înclină în fața inevitabilului. Era de așteptat ca mult timp de acum înainte să nu mai poată face pe Avenging-ghost — "Stafia răzbunătoare". Făcusem curățenie serioasa printre

stakemen-i și, chiar dacă mai existau câţiva dintre ei izolaţi, probabil că auziseră de soarta celor treizeci și cinci. Emigranţii au fost aduşi în oază, unde au rămas câteva zile, după care și-au continuat călătoria, odihniţi și împrospătaţi. I-am însoţit până la Rio Pecos. Caravana lor a trecut dincolo de Arizona, unde n-aveau decât să povestească despre oază; fie că povestea lor avea să fie considerată minciună, fie că li s-ar fi dat crezare, tot n-avea nimeni ocazia să profite de ea. Mai degrabă noi, albii de aici, aveam prilejul să venim în Llano; ne propusesem însă să nu spunem nimănui nimic despre mica insulă verde a pustiului.

Din păcate, alta era situația cu comanșii, care acum cunoșteau și ei secretul. E drept că a trebuit să promită că nu vor vorbi despre el, dar eram convinși că nu-și vor ține cuvântul dat. Pentru tribul lor, oaza nu era un loc fără valoare.

Trăgând o linie imaginară spre vest, din locul de unde mă aflam, aș fi atins, dincolo de fluviu, unghiul cel mai periculos al Vestului Sălbatic. Era locul unde se întâlneau teritoriile de vânătoare ale comanșilor și apașilor. Cine cunoaște situația, știe că între aceste două neamuri nu s-a putut niciodată ajunge la o pace trainică.

Pe vremea aceea, încă din copilărie erau educați și li se inocula o ură reciprocă înverșunată; și chiar dacă între ei tomahawkul războiului era îngropat, ajungea cel mai mic pretext pentru a-l dezgropa din nou. Asemenea pretexte se puteau ivi zilnic, pentru că teritoriile lor nu numai că se învecinau, dar se întrepătrundeau în unele locuri și deseori nici nu erau delimitate. Era destul de ușor să se folosească pretextul de violare a graniței, fără a mai vorbi de alte o sută de motive, care puteau fi invocate dacă voiau să ajungă la luptă. De aceea, locurile primiseră din partea oamenilor Vestului denumirea de *The shears* — foarfecele, o expresie foarte semnificativă. Liniile mobile ale graniței se deschideau și se închideau ca niște foarfeci și cine

nimerea între ele, mai ales dacă era alb, putea să spună că a avut noroc dacă scăpa cu viață.

Numeroasele lupte dintre cele două triburi începeau, de obicei, dincolo de *shears* și apoi se extindeau până la Rio Pecos, iar învinșii erau goniți în Llano. Ce mare avantaj era să ai în acest caz un loc în pustiul de nisip, unde să te poți reface și aduna, în timp ce dușmanul era încredințat că te usuci de foame și de sete! Oaza oferea un astfel de loc, și comanșii luaseră cunoștință de el. Ajunși acasă, au să tacă oare în această privință? Nu puteam să cred așa ceva și-i atrăsesem atenția lui Bloody Fox asupra pericolului pe care îl reprezentau pieile-roșii care cunoscuseră acest loc. El privea chestiunea ca și mine de serios și zise:

- Aveţi dreptate, *sir*. Am păstrat secretul atâta vreme şi acum, deodată, a fost dat în vileag. De vină sunt numai eu; ar fi trebuit să vă descriu de ieri această regiune. Probabil că atunci nu v-ar fi fost greu să faceţi în aşa fel încât *stakemen*-ii să nu poată fugi încoace.
 - Fireşte, asta aşa este.
- Atunci aţi fi ştiut numai dumneavoastră şi sigur că nu aţi fi trădat nimănui acest secret. Dar aşa cum e situaţia acum, mă pot aştepta la vizite din trei părţi.
 - Cred că vă puteți aștepta numai la vizita comanșilor.
 - Şi din partea apaşilor!
 - Nu. Un singur apaş ştie de această oază, Winnetou.
 - Şi credeţi că n-are să spună nimic acasă?
 - Dacă-l rugați, sunt sigur că nu.
 - O să-l rog; dar albii?
- Aceștia n-au să trădeze nimănui secretul; toţi, fără excepţie, sunt oameni care ştiu să tacă.
- Să admitem. Cu alţii n-au să vorbească, dar ei între ei îşi vor nota locul unde se află această căsuţă a mea şi vor veni din nou încoace. Nu aş avea nimic împotrivă, să vină; oaza e trădată, pentru că fie ei, fie urmele lor vor fi descoperite de alţii care au să vină după ei. Am dreptate, sir?

- Fără îndoială că da. O să-i rugăm să tacă, și să nu se mai întoarcă pe aici...
- Ar fi prea mult. S-ar putea întâmpla ca vreunul dintre ei să se afle cândva în Llano, în pericol să moară de sete, dacă ar ști că e oprit să vină la apa de aici. Într-un astfel de caz trebuie făcută o excepție. Vreți să discutați dumneavoastră cu ei mister Shatterhand?
 - Cu plăcere.
- Desigur că acest lucru nu se referă la dumneavoastră și Winnetou. Veniți la mine cât mai des posibil, și sunt sigur că veți face în așa fel încât nimeni să nu-mi poată descoperi coliba.
- Bine, o să vă îndeplinim această dorință. Dar ce vreți să faceți pentru a vă apăra sau a vă feri de vizita comanşilor?
 - Nimic. Pot să transform coliba mea într-o fortăreaţă?
 - Nu se poate.
- Sau să-mi aduc atâţia oameni încât să pot respinge un atac?
 - Este imposibil.
- Atunci nu-mi rămâne altceva de făcut decât să las lucrurile așa cum sunt. Singura schimbare ce-o să intervină va fi aceea ca Bob să rămână aici, cu maică-sa. Când o să fiu acasă, o să am în felul acesta un ajutor, iar în absența mea bătrâna n-o să mai fie singură.

În cursul timpului am mai fost pe la oază și am aflat că Bloody Fox n-a avut nici un fel de neplăceri din partea comanșilor. Nu mai fusese vizitat nici de albi, și astfel s-a creat impresia să deconspirarea oazei față de câțiva inși nu a însemnat și răspândirea acestui secret în toate zările. Cât despre tâlharii din Llano Estacado, după cum ne-am așteptat, multă vreme nu s-a mai auzit nimic despre ei; apoi au apărut atacuri răzlețe, urmate de jaf, al căror făptaș a fost un singur om, descoperit de Fox și pedepsit după felul său. Se părea că, în afară de martorii de atunci, nimeni nu știa că el este "stafia-răzbunătoare". Secretul lui a fost

păstrat cu sfințenie, și în multe locuri am auzit povești fantastice cu privire la stafia din Llano, dar niciodată nu s-a făcut vreo aluzie la faptul că persoana lui ar avea vreo legătură cu isprăvile acestui "spirit".

Când l-am cunoscut pe Bloody Fox, era încă în anii primei tinereţi. Oricine îşi poate imagina ce aptitudini avea, dacă la o vârstă atât de fragedă dovedea asemenea însuşiri şi talent, încât l-a uimit şi pe Winnetou. Ce om putea şi ar fi trebuit să devină, dacă s-ar fi dezvoltat în felul acesta!

Au urmat câţiva ani în care nu am mai venit în America. Apoi m-am întâlnit cu Winnetou în Black Hills şi am aflat de la el că Bloody Fox e bine şi că nu a primit încă vizita comanşilor. Ne despărţisem sus la Coteau, pentru a ne întâlni peste patru luni jos, în Sierra Madre, şi oricine îşi poate imagina ce impresie a făcut asupra mea vestea pe care am citit-o în bileţelul apaşului, precum că trebuie să-l prevină pe Bloody Fox, deoarece comanşii vor să-l atace.

Trecuse atâta vreme fără ca aceștia să-i calce oaza! Care să fi fost motivul pentru care voiau acum s-o viziteze, și încă cu intenții dușmănoase? Planul pornise de la ei, sau Bloody Fox și-a atras prin ceva răzbunarea lor? Ca să mă frământ cu asemenea întrebări nu avea rost; răspunsul urma să-l aflu mai târziu de la sine.

Mai importantă era întrebarea dacă Winnetou s-a dus direct în pustiul Llano Estacado, sau nu. Mi-a scris că ar vrea să meargă să-l prevină pe Bloody Fox. După cum îl cunoșteam pe apaș, el nu se mulţumea doar să-l anunţe, ci era gata, pe cât posibil, să-l salveze, ceea ce se putea face numai cu o ceată destul de numeroasă de apași. Ce cale să fi ales? La această întrebare, grea în aparenţă, se putea răspunde destul de uşor. Totul depindea de timp. Dacă era prea scurt, Winnetou avea să se ducă direct la Fox, dar dacă a avut timp destul, atunci a plecat mai întâi la tabăra apașilor, pentru a lua numărul necesar de războinici.

Dar cum putea Winnetou să știe dacă are sau nu destul timp? Foarte simplu, ca și mine. E sigur că lui, maestru inegalabil în gă*sir*ea urmelor altuia, nu puteau să-i scape cele ale comanșilor, pe care i-am întâlnit la Apa Albastră. Şi chiar dacă, furișându-se în preajma lor a aflat, totuși, că aceștia așteaptă ca întăriri încă o sută de războinici, conduși de căpetenia Nale-Masiuv, după anumite semne, obișnuite pentru el, a dedus cu siguranță că nu se prea grăbeau. Așa că e posibil să se fi dus mai întâi la tribul său.

— Poate că nici nu a fost nevoie să se ducă la el, ci a găsit pe cineva pe care să-l trimită. În orice caz, apaşii au aflat că securea războiului a fost dezgropată de comanși și și-au trimis cercetași împrejur, pentru a-și asigura securitatea. Dacă Winnetou a întâlnit un astfel de cercetaș, ceea ce nu este deloc de domeniul imposibilului, atunci cu siguranță că l-a trimis acasă, iar el s-a dus la oază, a cărei poziție îi era bine cunoscută.

Presupunerile mele mergeau chiar mai departe, pentru că îl cunoșteam pe Winnetou al meu și știam cât este de prudent. El cunoștea ziua so*sir*ii mele în Sierra Madre și șio fi zis că, găsindu-i biletul, o să-l urmez îndată. Cunoșteam drumul la fel de bine ca și el, așa că putea să stabilească destul de ușor cam în ce regiune ar fi trebuit să mă aflu la un moment dat. Dacă el însuși s-a grăbit să meargă la Llano Estacado, trebuia să se îngrijească de un conducător de încredere, pentru a duce războinicii la oază, și acest conducător nu putea fi altul decât eu. Trebuia, deci, ca în drumul meu să întâlnesc neapărat un apaș, care avea misiunea să mă aștepte și să mă înștiințeze. Mai târziu se va vedea cât de bine l-am judecat pe Winnetou.

Dar până atunci mai aveam încă timp destul; deocamdată mă aflam la popasul nostru de la Sascuan-cui, unde așteptam ivirea dimineţii, pentru a duce tratative cu comanşii. Trebuia ca Old Surehand să-şi reprimească tot ce-i luaseră comanşii, mai ales armele, eliberându-l în schimb pe Vupa-Umugi, căpetenia capturată.

Ca măsură de prevedere, nu am rămas pe malul apei, unde ne știau dușmanii și unde, ei fiind ascunși în tufișuri, ne puteau uşor ataca, ci ne-am retras la oarecare distanţă în prerie, pentru că acolo nu se puteau furişa până la noi. Am stabilit schimburile de pază, şi cine voia să doarmă, putea să doarmă. Nici nu-mi trecea prin gând să stau treaz până în zori, nu se putea şti ce eforturi ne va cere ziua următoare. Mă bucuram mult că am să-l văd pe Old Surehand la lumina zilei. Era prea întuneric pentru a-l putea privi, aşa cum aş fi dorit. Mai târziu mi-a mărturisit că la fel de curios era şi el în privinţa mea. Am fi putut vorbi împreună, dar nici unul dintre noi nu era prea vorbăreţ şi voiam să dormim. Un lucru trebuia să ştiu, de aceea, când s-a întins lângă mine să se odihnească, l-am întrebat:

- Permiteți o întrebare, *sir*, înainte de a adormi? Ați avut un anumit scop de-ați venit în această regiune?
- Da, voiam să mă duc jos, la apașii mescalero, pentru ca, eventual, să-l întâlnesc pe Winnetou și să fac cunoștință cu el, iar cu ajutorul lui să vă cunosc și pe dumneavoastră. Este de-a dreptul o rușine să fii atâta timp *westman* și să nu-i fi văzut pe Winnetou și pe Old Shatterhand.
- Nici noi nu vă cunoșteam încă, așa că suntem chit. În schimb, am auzit multe despre dumneavoastră, sir. A doua parte a dorinței dumneavoastră s-a realizat mai repede decât v-ați gândit, iar cât despre mersul la indienii mescalero, nu va fi nevoie, pentru că mă aflu în drum spre Winnetou și am întâlnire cu el în altă parte.
 - Unde, sir? Unde-i el acum?
 - În Llano Estacado.
- Mii de trăsnete, asta-i minunat! Împreună cu el și cu dumneavoastră, în periculosul pustiu Estacado! Mă luați și pe mine, *sir?*
- Cu mare plăcere. Ajutorul dumneavoastră ne poate fi de mare folos. Mâine dimineaţa am să vă povestesc și de ce; acum trebuie să dormim, pentru a fi odihniţi mâine. Deocamdată vreau să vă spun că e vorba de o distracţie cu comanşii.

- Cu ăștia de aici, sau cu alții?
- Cu ăștia și cu alții care vor veni să li se alăture. Probabil că ați auzit ceea ce au vorbit între ei Nu au pomenit de scopul expediției lor actuale?
- Da, dar au vorbit atât de încet și cu atâta prudență, încât nu am putut înțelege nimic. Luați-mă și pe mine, sir, luați-mă și pe mine. Mă bucur dinainte că am să mă pot revanșa pentru faptul că m-am lăsat surprins ca un greenhorn. Oare ce gândiți acum despre mine? Ani de-a rândul mi-am dorit să vă cunosc și să vă pot întovărăși întrun fel, și acum, când dorința mi s-a împlinit, trebuie să-mi fie de-a dreptul rușine de felul în care s-a produs, it's clear, cum zice bătrânul Wabble!
- De ruşine nici nu poate fi vorba. Şi eu am fost prins de mai multe ori, şi Winnetou la fel. Mă bucur extraordinar de mult că mi-a fost dat să vă pot face un mic-serviciu.
- *I beg, sir!* Dacă acesta a fost un mic serviciu, aș vrea să știu ce numiți dumneavoastră unul mare! Mult aș da să fi fost invers, și anume ca eu să vă fi făcut un astfel de serviciu. Vreau să sper că odată și odată o să vă ofer și eu ceva asemănător.
- Primesc ca și când mi-ați fi făcut deja un atare serviciu, deoarece renunț să ajung prizonier la comanși. Acum să dormim. $Good\ night, sir!$
- *Good night,* mister Shatterhand. Probabil că aici o să dorm mai bine decât dincolo, pe insulă, pe care ar fi trebuit s-o părăsesc numai ca să fiu condus la moarte prin cazne.

Noaptea era răcoroasă, iar hainele mele erau ude, totuși am dormit tun până la ora patru, când am fost trezit pentru ultimul schimb de pază. Spre sfârșitul schimbului, începu să mijească de ziuă și, în curând, avui destulă lumină ca să pot privi noua și vestita mea cunoștință.

Cum stătea în faţa mea, dormind liniştit, părea un adevărat uriaş. Trupul său puternic era îmbrăcat în haine

de piele, lăsându-i descoperit pieptul bronzat de soare. Părul lui lung, castaniu și mătăsos, atârna ca un văl până la brâu. Cu toate că în timpul somnului intensitatea trăirii sufletesti se retrage din trăsăturile omului, pe fata lui se vedea expresia unei forte de concentrare fără de care un bun *westman* e de neconceput. Exact asa cum îl vedeam în fata mea, asa mi-l închipuisem în descrierile făcute de alții. Pentru că nu orice om mai renumit al Vestului putea fi imaginat în acest fel. Cel ce gândește astfel — și sunt destui care gândesc așa — atunci când se întâlnește cu respectivul, este, de obicei, foarte dezamăgit. Vânători renumiți, cu asemenea statură de uriaș, nu-am cunoscut decât doi: Old Firehand și Old Surehand. De altfel, deseori se constată că oamenii gigantici la trup au un suflet de copil și nu posedă nici plăcerea, nici îndemânarea luptei, în timp ce oamenii cu o conformație mai puțin arătoasă se lasă mai degrabă rupți în bucăți decât s-o ia la goană. Viața Vestului Sălbatic nu favorizează îngrășarea, ci aduce cu sine muşchi de fier şi tendoane de oţel.

Era timpul să-i trezesc pe cei ce dormeau şi când Old Surehand se ridică în picioare, abia atunci am putut să văd bine câtă armonie exista în construcția fizicului său.

- Good morning, sir [16], mă salută el, în timp ce mă măsura de sus până jos, pentru a mă privi apoi în față. În sfârșit, în sfârșit, mi se realizează dorința de a vă vedea, căci aseară, în întuneric, nu se poate spune că v-am văzut. Iată-mi mâna pentru acest salut de dimineață și, încă o dată, multe mulțumiri pentru ceea ce ați riscat de dragul meu.
- Şi eu mă bucur că, în sfârşit, v-am cunoscut. Dacă nu aveţi nimic împotrivă, o să ne ajutăm mereu cu devotament.
 - Well, aşa să fie.

Se întinse de-i trosniră oasele, își cercetă încheieturile de la mâini și de la picioare și apoi continuă:

- Am dormit bine și urmele legăturilor au dispărut complet. Acum, pentru început, ce-o să facem?
- O să-l aducem pe şeful de trib al comanşilor, ca să-i spunem ce-i cerem, apoi îl trimitem pe celălalt prizonier dincolo, în tabără.
- Şi până se întoarce, o să mâncăm strașnic, interveni Old Wabble. Altfel, de ce am mai adus atâta carne? Cine are ce mânca, trebuie să mănânce, *it's clear?*

Am dat cu plăcere curs chemării bătrânului. Mai înainte, însă, trebuiau duse tratative cu căpetenia Vupa-Umugi. Întrucât acestea îl priveau pe Old Surehand, am fost de părere ca el să-i dicteze condițiile, ceea ce a și făcut. Vupa-Umugi nu ezită deloc să accepte, își dădea seama că scăpa destul de ușor. Apoi îl dezlegarăm pe indianul prins de Old Wabble, care primi dispozițiile necesare din partea căpeteniei lui și plecă. Acum aveam timp să ne ocupăm și de micul nostru dejun.

După vreo două ore, îl văzurăm pe sol întorcându-se împreună cu câţiva indieni. Aduceau calul lui Old Surehand, armele şi toate celelalte obiecte pe care i le luaseră, strânse în pălăria lui cu boruri largi, care rămăsese pe insulă. Când ne spuse că nu-i lipseşte nimic, îl eliberarăm pe Vupa-Umugi. De fapt, am fi vrut să-i cerem să ne promită că, în viitor, se va lăsa de acţiuni duşmănoase, dar ne gândeam că tot nu se va ţine de cuvânt. Pe de altă parte, printr-o asemenea pretenţie, tratativele noastre s-ar fi prelungit mult, aşa că am preferat să renunţăm. Când îi scoaserăm legăturile, făcu câţiva paşi ca să se îndepărteze de noi, apoi se întoarse către noi şi-mi adresă următoarele cuvinte:

- Feţele albe au încheiat pace cu noi; îi întreb cât urmează să dureze?
- Atâta timp cât vrei, îi răspunsei. Stă în puterea voastră s-o păstrați cât vreți.
- De ce nu vorbeşte Old Shatterhand mai clar? De ce nu stabileşte un anumit termen?

- Pentru că nu pot. Noi nu-i duşmănim pe oamenii roşii şi am vrea să fim mereu prieteni cu ei. Atâta timp cât veţi ţine pacea cu noi, noi vom păstra securea războiului îngropată.
- Uff! Cât timp o să rămână oamenii albi în această regiune?
 - O să pornim imediat.
 - Încotro?
- întreabă vântul unde se duce! El bate când într-o parte, când în alta. Aşa e şi cu vânătorul Vestului, care niciodată nu spune azi unde o să fie mâine.
 - Old Shatterhand caută să-mi evite întrebarea.
- Răspunsul meu e la fel cum ar fi și al tău, dacă te-aș întreba.
 - Nu, pentru că ți-aș spune adevărul.
- Hai, să încercăm! Cât timp rămân războinicii roșii aici, la Apa Albastră?
- Încă vreo câteva zile. Am venit încoace ca să pescuim şi după aceea vom pleca.
 - Şi unde o să vă duceţi?
 - Acasă, la nevestele și la copiii noștri.
- Fii deștept și fă după cum ai vorbit. Orice minciună seamănă cu o coajă de nucă, pedeapsa fiind în miez. Ai spus că nu ți-e teamă de Old Shatterhand; nici nu trebuie să-ți fie teamă de el, decât dacă îl obligi să se înfrunte cu tine. Am terminat. *Howgh!*

Făcu cu mâna un gest mândru de refuz și plecă, urmat de oamenii săi. Însoţitorii mei voiau să comenteze comportarea și vorbele lui, dar le-am tăiat scurt vorba:

- *Meş-şurs*, acum nu avem ce discuta; putem să ne sfătuim mai târziu; acum trebuie să plecăm.
- De ce atâta grabă? întrebă Parker. Le-am dat roşilor o lecţie zdravănă şi o să se ferească să mai primească una.
- Dimpotrivă, eu sunt convins că-i roade setea de răzbunare, iar ei știu la fel de bine ca și noi că, în caz de atac, doisprezece de-ai lor sunt contra unuia de-al nostru.

Făcuseră o captură grozavă în persoana lui Old Surehand, iar noi le-am luat-o; de aceea sunt furioși și vor căuta să pună mâna nu numai pe el, ci pe toţi. Dacă ne atacă în savana deschisă, nu avem nici o acoperire. Ne-am apăra noi, și am doborî pe mulţi dintre ei, dar până la urmă am fi învinşi. Aşa că trebuie să plecăm.

- Tot nu ne va fi de folos plecarea, pentru că, dacă vor să ne prindă, o să vină după noi.
- În acest caz, putem alege un loc mai potrivit decât cel de aici, ca să-i luăm în primire. Oricum, vor veni după noi fie și numai pentru a afla unde mergem, dar prea mult nu ne pot urmări, deoarece drumul lor este spre Llano.

Plecarăm, aprovizionaţi din belşug cu rezerve de carne. Eu călăream în frunte, împreună cu Old Surehand. Nimeni nu mă întrebă încotro mergem. Am luat direcţia spre vad şi, când am ajuns acolo, am mânat calul în apă, iar ceilalţi veniră după mine. Pe malul celălalt descălecai, legai calul de un copac şi mă aşezai. Old Surehand şi Old Wabble îmi urmară exemplul. Parker, ca şi ceilalţi, rămase în şa şi mă întrebă:

— Aţi descălecat, sir? S-ar zice că vreţi să staţi aici mai multă vreme!

Nu a trebuit să răspund, deoarece Old Wabble luă asupra lui sarcina să dea explicații:

- Bineînţeles, mister Parker, că rămânem aici. De ce vă miraţi? Probabil nu aţi înţeles nici de ce am luat-o spre vest, în loc să mergem spre est, cum de fapt aveam intenţia?
- Ce întrebare! Tare prost mă credeţi! Pieile-roşii nu trebuie să ştie că vrem să mergem spre est, fiindcă le cunoaștem planurile de război: de aceea, deocamdată, neam îndreptat în direcţia opusă, pentru a-i înșela. Dar de ce să ne oprim aici şi, pe deasupra, să ne mai şi așezăm comod, pentru mine e o enigmă.
- De fapt nu e prima dată când pentru dumneavoastră anumite lucruri constituie o enigmă și vor mai fi și pe viitor.

La început nu ați vrut să plecați de la Apa Albastră, cu toate că eram expuși unui pericol deosebit iar acum, când ne aflăm în cea mai mare siguranță, în spatele râului și al tufișurilor, rămâneți înfipt în șa ca musca pe clei.

- Vasăzică îi aşteptaţi pe indieni?
- Yes.
- Dar de ce e nevoie să-i așteptăm? Dacă vin, trebuie să ne apărăm, dar dacă mergem mai departe, evităm orice atac. E cu mult mai bine să plecăm!
- Ca să se ia după urmele noastre și să ne atace seara sau noaptea, când nu-i putem vedea! Mare șmecher mai sunteți! Mai bine descălecați!

Parker se conformă acestei invitații, mârâind nemulțumit. Old Wabble se supără și-l repezi mânios:

— Ce tot mârâiţi acolo, *sir*? Dacă nu vă place, puteţi pleca. De altfel, presupun că regiunea spre care călătorim nu o să vă facă mare plăcere. Sau poate că vreunul dintre dumneavoastră a mai fost vreodată în Llano Estacado?

Întrebarea o adresase tovarășilor lui Parker și, când constată că nici unul nu mai traversase pustiul, le furniză o asemenea descriere a locurilor și le vorbi despre atâtea nenorociri, încât băgă groaza în ei. Fără să știe, bătrânul îmi făcea jocul, de aceea îl lăsai să continue.

Nu ne aşezarăm chiar lângă apă, ci în spatele tufişurilor care creșteau pe mal, iar eu mă așezai în așa fel încât să pot privi printre două tufe și să pot cuprinde cu privirea toată lărgimea râului, vadul întreg. Old Surehand ședea lângă mine și avea aceeași perspectivă. Old Wabble tocmai povestea despre un atac banditesc petrecut în Llano, în care era vorba și despre o persoană pe care o cunoșteam, de aceea îi acordai bătrânului mai multă atenție decât râului, când Old Surehand mă atinse ușor și, arătând printre tufișuri, spuse:

— Sir, priviţi acolo, vin!

Old Wabble se opri din povestit, și toți ne uitarăm printre crengi. Pe malul celălalt, apăru un grup de comanși

călare, format din circa treizeci de războinici, cu fețe vopsite în culorile războiului. Unul, probabil conducătorul lor, descăleca și cercetă solul, pentru a vedea dacă am trecut vadul, sau am luat-o de-a lungul râului. Văzând că am trecut vadul, încalecă din nou și intră cu calul în apă; oamenii lui îl urmară după obiceiul indian, unul în spatele celuilalt.

— Cât sunt de neprevăzători indivizii ăștia, fu Old Wabble de părere. Intră cu toții în apă și nu trimit mai întâi unul dincoace, ca să se convingă că am plecat. Acum au intrat cu toții în bătaia puștilor noastre. Gloanțele mele le stau la dispoziție.

Își pregăti arma, gata să tragă, dar eu îi zisei:

- Nu se va trage, *sir*. I-am aşteptat aici nu pentru a-i omorî, ci pentru ca să-i oblig să nu ne mai urmărească. Imediat ce primul va fi destul de aproape, ieşim ca să ne vadă. În timp ce eu vorbesc cu ei, dumneavoastră ţineţi armele îndreptate asupra lor, dar să nu trageţi, decât în momentul când o să mă auziţi trăgând cu carabina mea.
- Cum doriţi, mârâi Old Wabble, dar ar fi mai bine dacă i-am lichida pe aceşti câini roşii.

Nu era prieten al indienilor și de aceea era în dezacord cu atitudinea mea îngăduitoare. Așteptarăm până ce conducătorul grupului ajunse la o distanță de zece lungimi de cal, atunci ne ridicarăm în picioare și ieșirăm de după tufișuri. Toate puștile noastre erau îndreptate asupra indienilor. Ne văzură imediat.

- Uff! Uff! Uff! răsunară glasurile pline de uimire și de spaimă.
- Staţi, le strigai eu. Cine mai face un pas înainte sau îşi ridică arma va fi împuşcat!

Întrucât caii lor nu înotau, ci aveau teren solid sub picioare, putură să oprească.

— Uff! exclamă conducătorul lor. Old Shatterhand mai este aici! De ce s-a ascuns și nu s-a dus mai departe, așa cum am crezut?

- Aha, aşa aţi crezut? întrebai eu. V-aţi gândit că n-am creier în cap şi că n-am să-mi imaginez că o să mă urmăriţi?
 - Noi nu vrem să-l urmărim pe Old Shatterhand!
 - Da? Atunci unde ați plecat?
 - La vânătoare.
 - Credeam că ați venit aici numai la pescuit.
- Cei mai mulți pescuiesc, ceilalți vânează. Vrem să facem carne, ca să o ducem la *wigwamurile* noastre.
- Şi de ce vreţi să vânaţi de partea aceasta a râului şi nu dincolo?
 - Deoarece credem că vom găsi mai mult vânat.
 - Da, și acest vânat să fim noi.
- Nu, vânatul să fie bizonii și antilopele preriei și ale văilor cu ape curgătoare.
- De când există la războinicii roșii obiceiul de a-și vopsi fața dacă au de gând să meargă la vânătoare?
- De atunci... când... Negăsind răspunsul potrivit, îmi strigă furios: De când e un obicei al comanşilor războinici să dea socoteală oricărei fețe palide despre ceea ce vor sau nu vor să facă?
- De când Old Shatterhand le cere o astfel de socoteală! I-am spus lui Vupa-Umugi, căpetenia voastră, că sunt un prieten al oamenilor roşii, dar n-o să am nici un pic de milă dacă voi fi atacat.
 - Nu vrem să vă atacăm!
 - Atunci întoarceţi-vă.
- Asta nu. O să trecem pe lângă voi şi o să mergem la vânătoare.
- Încearcă! Nici unul dintre voi nu va trece râul; doar cadavrele o să vi le ducă apa la vale și o să le arunce la mal.
- Uff! Cine comandă aici? Old Shatterhand sau războinicii comanşilor?

— Old Shatterhand. După cum vedeţi, puştile noastre sunt îndreptate spre voi. Numai să vrem şi ele încep să tragă. Şi o să vă vorbească şi arma mea vrăjită. Vă dau răgaz, pe care noi albii îl numim cinci minute. Dacă până atunci nu v-aţi întors caii pentru înapoiere, nici unul nu are să se mai întoarcă. Am terminat.

Aveam carabina la îndemână, fără a o scoate de pe umăr, ceea ce timp de cinci minute ar fi fost obositor; o ținui totuși în așa fel încât țeava ei să fie îndreptata spre conducătorul grupului. Acesta se întoarse în șa și vorbi câteva cuvinte cu cei ce stăteau în urma lui, în apă. Apoi se întoarse din nou înspre mine și întrebă:

- Cât o să stea Old Shatterhand aici la râu?
- Până când o să ştiu că fiii comanşilor nu se mai gândesc să ne facă nici un rău.
 - Asta poate să o ştie de pe acum!
- Nu. Noi o să ne despărţim şi o să ocupăm o bună parte din malul acesta, în sus şi în jos; astfel o să putem vedea fiecare comanş care ar încerca să treacă râul pe aici. E de ajuns un singur foc de armă, ca să ne strângem cât mai repede şi să vă gonim înapoi. Dacă până mâine seară războinicii voştri nu vor mai încerca să ajungă pe malul acesta, o să fim convinşi că vreţi pace şi o să părăsim regiunea aceasta, în care am venit numai ca să-l eliberăm pe Old Surehand.
 - Uff! Atunci o să plecaţi cu adevărat?
- Atunci nu o să ne mai vedeți, asta o spun eu, și știți că eu mă țin de cuvânt.
- Şi aţi venit la Sascuan-cui numai pentru a-l elibera pe Old Surehand? Nu aţi avut alt motiv?
 - Nu; v-o spun eu.

Puteam să le dau această asigurare, fără a mă face vinovat de vreo minciună. De fapt eu voisem să mă duc direct la Llano Estacado și drumul într-acolo nu m-ar fi adus la Apa Albastră.

Din nou schimbară câteva cuvinte cu cei din spatele său, apoi mai făcu o încercare cu mine:

- Old Shatterhand ne amenință, pentru că nu ne crede.
 Dacă o să trecem totuși înainte, el tot nu o să tragă.
- Ba o să trag, și tu o să fii primul care o să primești în genunchi un glonte de-al meu. De altfel, nu mai avem ce aștepta pentru că cele cinci minute au și trecut.
- Uff! Nu ne rămâne decât să ne întoarcem, dar o să fie vai de Old Shatterhand şi de feţele palide, dacă până mâine seară va îndrăzni cineva să se furişeze la Apa Albastră! Şi noi o să ocupăm malul din faţa voastră şi o să omoram pe oricine s-ar arăta dincolo. Am terminat. *Howgh!*

O luară înapoi și dispărură dincolo de vad, după tufișuri, unul câte unul. Atunci mă adresai lui Old Wabble:

- Ei, mister Cutter, acum ce ziceţi? E un succes deosebit, nu? Au plecat!
 - Or să se întoarcă!
 - Nici prin cap nu le trece!
- Ba or să se întoarcă, vă spun. Or să treacă înot prin altă parte.
- Şi eu vă spun că or să rămână acolo, pentru că ameninţarea mea o iau în serios, ceea ce puteţi deduce şi din faptul că ei ne-au ameninţat că vor ocupa malul celălalt. De altfel, acum sunt convinşi că am venit numai din cauza lui Old Surehand şi că nu plănuim nimic împotriva lor. Suntem siguri de ei.
- Dar dacă or să pună străji pe malul lor și-or să observe că al nostru nu este păzit, atunci au să treacă neapărat încoace. it's clear!
- Da, or să observe ei, dar nu chiar atât de repede cum credeţi. Sunt obligaţi să se mişte cu cea mai mare precauţie. Să treacă înot, ca să se convingă, nu pot, ar fi prea riscant pentru ei. Să se uite încoace? E prea departe şi nu le-ar folosi la nimic, deoarece presupunând că am rămas aici, străjile noastre evident că nu ar sta la vedere, ci ar fi

destul de inteligente să se ascundă. Şi apoi, mai intervine şi o a treia posibilitate. Ştiţi care?

— Eu? Hm, nu. Aş vrea să ştiu însă dacă mister Surehand îşi poate imagina această a treia posibilitate, necunoscută mie.

Desigur, spunând acestea, intenţia bătrânului era de a pune la încercare perspicacitatea lui Old Surehand, şi eu credeam că acesta n-o să intre în joc, dar uriaşul nostru vânător îl bătu pe umăr pe bătrân şi-i spuse cu un zâmbet vesel:

- Vreţi să mă puneţi la încercare, bătrâne Wabble. Să ştiţi că mă distrează!
- Mă bucur că nu v-aţi supărat şi că, dimpotrivă, vă face plăcere. Auzindu-l pe Old Surehand cum vorbeşte, ai zice că e atotştiutor, de aceea nu-i de mirare ca omul să vrea să afle dacă şi Old Surehand ştie câte ceva.
- Pot să vă fac această plăcere, mister Cutter. Știu și eu câte ceva.
 - Şi anume?
- Cea de-a treia posibilitate, la care se referă mister Shatterhand, este următoarea: indienii vor să se convingă dacă am ocupat într-adevăr malul acesta. De văzut nu ne pot vedea, să treacă dincoace, nu pot, deci se duc dincolo de această porțiune, acolo trec frumușel râul înot și se furișează pe malul nostru, pentru a ne descoperi posturile.
- Şi dacă nu le găsesc, *sir*? Atunci o să se întâmple ce am zis eu; se vor lua după noi și la noapte ne vor ataca.
- În orice caz, trebuie să fim pregătiţi şi pentru asta, îi dădu dreptate Old Surehand bătrânului.

Îşi dovedise perspicacitatea şi că mă înţelege şi îmi ghiceşte gândurile, dar cu ultimele lui cuvinte nu puteam să fiu de acord, de aceea l-am contrazis:

— Nu, la atacul de la noapte nu trebuie să ne așteptăm, mister Surehand. E imposibil ca pieile-roșii să ne ajungă până diseară. După poziția soarelui, acum este ora nouă dimineața: Până când comanșii care au fost aici ajung la

Sascuan-cui, trece o oră. Apoi vor ţine sfat, şi un astfel de sfat nu se termină cu una cu două.

- Da, *sir*, acum vă înțeleg. Să socotim: pentru a raporta și pentru a se sfătui, e nevoie de două ore.
- Bine, are să se facă douăsprezece. Vin încoace, e ora unu. Ocupă râul în sus și în jos, din nou o oră, deci două. Apoi pleacă cercetașii pentru a traversa râul înot, departe, în susul sau în josul râului. Cât le trebuie? Cel puţin încă o oră, deci ora trei. Se furișează de partea aceasta, de-a lungul malului și, fiind obligaţi la multă precauţie, vor înainta foarte încet. Cam cât o să dureze cercetarea, firește zadarnică, a malului după noi?
 - Sigur vreo trei ore.
- Să zicem numai două, şi tot o să se facă între timp ora cinci. Un nou sfat, ca să aleagă oamenii care să ne urmărească. Urmărirea cere şi ea multă precauţie şi pierdere de vreme, deoarece pieile-roşii trebuie să ţină seama şi de posibilitatea ca noi să nu fi părăsit regiunea, ci că facem un ocol şi ne întoarcem dintr-o dată din altă direcţie. După aprecierea mea, va trece cel puţin încă o oră până ce comanşii se vor convinge că am plecat cu adevărat. Am ajuns la ora şase, când urmărirea propriu-zisă ar putea începe. Deci, dacă plecăm imediat, rezultă că avem un avans de cel puţin nouă ore. Mai e posibil să ne ajungă?
 - Pshaw! În nici un caz!
- Urmele pe care o să le facem acum or să le vadă cel mult două ore; şi deoarece mâine ele n-or să se mai cunoască, n-au să ştie încotro am luat-o. Aşa că, dacă acum călărim vreo două ore spre vest, iar ei ne urmăresc, o să presupună că ne-am întors iar de unde am plecat. Nu credeți, mister Surehand?
- Socoteala făcută de dumneavoastră este cât se poate de bună, dădu din cap aprobativ Old Surehand, adăugând însă îngândurat: dacă nu cumva o să ajungă la concluzia, justă de altfel, că le-am jucat o festă.

- Desigur că vor ajunge la această convingere, dar nu vor descoperi farsa. Nu vor crede că ne-am întors, ci vor fi convinşi că am părăsit atât de repede râul, numai pentru a câştiga un avans serios, ca să scăpăm de urmărirea lor, în timp ce ei ne-au căutat aici fără nici un rost. Da, de-ar bănui că noi ştim unde se duc!
- Nu bănuiesc ei așa ceva. Aveți dreptate. Dacă pornim acum, după două ore de mers călare putem s-o cotim, fără ca ei să observe.
- De altfel, sunt convins că dânşii se mai află dincolo de vad. Şi, din păcate, nu putem să ne adăpăm caii, pentru că, văzând asta, ar putea deduce că vrem să plecăm. Totuşi, caii vor avea în curând apă, pentru că n-o să urmăm drumul pe care am venit, ci o să căutăm râuleţul pe unde cei doi comanşi au luat-o la vale. Hai, să nu mai zăbovim, e timpul să plecăm.

Pornirăm, mânând caii pe lângă râu, la vale, având grijă, ca tot timpul, între noi şi râu să existe destule tufişuri, care să ne ascundă privirilor unor eventuale iscoade. Cam după o oră, ajunserăm la vărsarea râuleţului amintit şi o cotirăm pe valea lui, pentru a lăsa caii să se adape şi pentru a călări apoi în susul apei. Direcţia în care înaintam era spre vest, în timp ce noi, de fapt, voiam să mergem spre est.

În timp ce călăream, n-am găsit ocazia să stau de vorbă cu Old Surehand singur, fiind mereu solicitat de ceilalți. Povestirile lui Old Wabble despre ororile din Llano Estacado produseră asupra ascultătorilor o profundă impresie. Abia plecați de lângă râu, a trebuit să povestească mai departe. Făcui și eu câteva observații și, drept urmare, mă rugară să le povestesc și eu câte ceva, ceea ce mi-a făcut plăcere. Spre mulțumirea mea, constatai că rezultatul dorit nu se lasă așteptat; oamenii deveniră îngândurați și îngrijorați. Ei nu-și putuseră închipui pustiul Estacado așa cum li-l înfățișam eu și cum îl descrisese mai înainte bătrânul Wabble, de aceea li se păru extrem de periculos să viziteze o atare regiune. Desigur, nu spuneau

nimic, dar puteam să văd cum își aruncau priviri, trădânduși astfel gândurile.

Dacă voiam să scap de oamenii aceștia, trebuia s-o fac cât mai repede. Momentul cel mai potrivit era după scurgerea celor două ore, când urma să schimbăm direcția în care mersesem până atunci. Continuai deci să le descriu ținutul, fără a face nici un fel de exagerări, până ce timpul respectiv aproape că trecu. Atunci mă îndepărtai de ei, pentru a le da posibilitatea să se sfătuiască, fără martori. Această viclenie își atinse scopul. Se retraseră la o parte și se sfătuiră în șoaptă. Văzui cum se îndemnau unul pe altul, la ce anume, puteam ușor să-mi închipui.

Știam că în curând o să dăm de un mic pârâu, care curgea din partea dreaptă și se vărsa în râuleţ. Era locul cel mai potrivit pentru a schimba direcţia, pârâul oferindune posibilitatea de a ne ascunde urmele. De aceea, mă oprii ceva mai înainte şi spusei:

— Domnilor, cele două ore au trecut și acum nu mai e nevoie să călărim spre vest. Sunteți de părerea mea?

Old Surehand, Old Wabble, Parker şi Hawley fură de acord. Ceilalţi stăteau stingheriţi, schimbând între ei priviri semnificative. Unul îl înghiontea pe celălalt şi tot aşa, în continuare, până când cel mai curajos dintre ei dădu curs invitaţiei şi, cu riscul de a fi dezaprobat de mine, mi se adresa:

- Ați mai fost vreodată în El Paso del Norte, sir?
- De câteva ori, îi răspunsei.
- Cam cât ar trebui ca să ajungi de aici până acolo?
- Cine cunoaște bine regiunea și are un cal bun poate să ajungă în cinci-șase zile. Dar de ce mă întrebaţi despre această localitate, mister Wren?

Acesta era numele lui, așa că îmi răspunse:

- V-aş spune-o cu plăcere, dacă aş şti că n-o să mi-o luați în nume de rău.
 - Să v-o luăm în nume de rău? Se poate?!

— N-aş vrea să fim înțeleşi greşit. E vorba de... hm! este o... hm... hm!

Îşi duse mâna la gât, se scarpină după ureche, şi tot nu se putu exprima aşa cum ar fi trebuit. Apoi continuă, luândo pe ocolite:

- Ştiţi că deocamdată noi am pornit spre Texas, în jos, dar ne-am răzgândit.
 - Da?
- Da. Aseară când aţi plecat cu mister Cutter de la locul de popas, noi ne-am sfătuit şi am constatat că în El Paso şi dincolo de Norte e mai bine pentru noi decât în Texas. Ce părere aveţi?
- Ce părere am eu n-are nici o importanță, totul depinde de dumneavoastră.
- Just, foarte just! Tocmai că noi ne gândim că e mai bine să mergem la El Paso și, în general, să trecem peste Rio del Norte.
- Vorbiţi într-un fel ca şi când aţi vrea să vă scuzaţi, mister Wren!
- Într-adevăr, ar fi trebuit să mergem cu dumneavoastră în Llano Estacado.
- Ar fi trebuit? Am crezut că dumneavoastră vreți să mergeți.
- Da, am vrut, dar ne-am răzgândit. Sper că n-o să credeți că ne este frică de Llano?
- Şi de ce să cred? Pentru că v-aţi schimbat hotărârea?
 Doar sunteţi oameni liberi şi puteţi face ce vă place.
- Mă bucură mult această părere. Ne-ar fi părut rău dacă aţi fi crezut că nu avem curaj. Deci nu aveţi nimic împotrivă să ne despărţim de dumneavoastră?
- Absolut nimic. Spuneţi-mi, când vreţi să ne despărţim?
 - Chiar acum, imediat!
 - De ce aşa, deodată?

Pentru că altfel am pierde timpul degeaba, și am face un ocol mare și inutil. Dumneavoastră vreți să vă întoarceți.

- Da, e adevărat. Dar dacă vreţi să ajungeţi la Rio
 Grande del Norte, atunci trebuie să mergeţi drept înainte.
- Iar dumneavoastră vreți să vă întoarceți, așa că trebuie să ne despărțim. Cu toate că ne pare rău, dar trebuie. Ne mângâie faptul că nu ne-o luați în nume de rău.
- Să v-o iau în nume de rău? Nici nu-mi trece prin minte. Vă gândiți la interesele dumneavoastră și fiecare are dreptul și datoria să facă la fel.

Old Wabble ascultase discuţia cu mutra cea mai indiferentă, nu însă şi Parker sau Hawley. Feţele lor exprimau o mirare plină de supărare. După ultimele mele cuvinte interveni Parker, cu mult zel:

- Dreptul și datoria? Și o spuneți cu atâta indiferență, sir? Oamenii ăștia au promis să vină cu noi în Llano Estacado. Știți de ce nu vor să se întoarcă cu noi, mister Shatterhand? Pentru că le e frică de Llano, asta e!
- Nici gând! exclamă Wren. De teamă nici nu poate fi vorba.
- Ehee! Spuneţi că aţi discutat aseară să mergeţi la El Paso şi nu în Texas. Ar fi trebuit să ştiu şi eu ceva despre asta, întrucât nu am părăsit nici măcar o clipă tabăra, dar nu am auzit nici un cuvânt.

Ios Hawley îl susţinu. Un timp, schimbul de cuvinte continuă dintr-o parte într-alta, până ce reuşii să le fac celor doi semne pe ascuns, destul de grăitoare, aprobându-i în acelaşi timp pe renegaţi.

- Fiecare poate face sau nu ceea ce vrea. Dacă acești gentlemeni vor să se despartă de noi, nu avem dreptul să-i oprim. Ba, suntem chiar obligați să-i ajutăm.
- Să-i și ajutăm! strigă Parker furios. Şi cu ce să-i ajutăm?
 - Să le dăm ceva provizii.
 - Am fi proști dacă le-am da!

Probabil că Old Wabble bănuia de ce mă comport eu așa, pentru că se adresă lui Parker:

— Proști? Cine e prost? Probabil că ăla care nu știe cine are dreptul să dispună de provizii! Şi cine are acest drept? Doar acela care le-a adus! Şi ăla sunt eu! Şi eu vă spun că o să dăm acestor oameni atâta carne cât ne prisosește. Îmi e indiferent că pleacă de la noi de frică sau din alte motive. Le dau carne, pentru că pe drum trebuie să mănânce, *it's clear*. Deci, cine vrea să plece, să ne spună, ca să știu cum stăm!

În afară de Parker şi Hawley, toţi voiau să plece. Cei doi declarară că le este ruşine că au călătorit împreună cu astfel de fricoşi. Sfârşitul acestui cântec a fost că cei opt oameni au primit o provizie de carne şi, după o scurtă şi nu prea tandră despărţire, au pornit mai departe, călare; Hawley tăcea, dar Parker înjura în urma lor. Îl întrebai:

- Mi se pare că mai înainte ați observat că v-am făcut semne? Le-ați înțeles?
 - Da. Trebuia să-i las să plece liniștiți.
 - Şi de ce nu aţi făcut aşa?
 - Pentru că sunt furios pe ei.
- Supărarea dumneavoastră e de prisos. Noi ăștialalţi ne bucurăm că am scăpat de ei. O să fim în situaţia când o să avem nevoie de oameni întregi, nu de nişte momâi. Şi chiar dacă expresia "momâi" e prea tare, tot nu erau persoane pe care să te poţi bizui.

Pe faţă îi apăru un zâmbet prietenos și mă întrebă cu o nuanţă de satisfacţie:

- Dar de mine nu vreţi să scăpaţi?
- Nu.
- Înseamnă deci că sunteți de părere că pe mine vă puteți bizui?
- Hm! Sunt de părere că o să-mi dovediți că sunteți un om pe care te poți bizui.
- Deci, mai întâi o să trebuiască dovedit, sublinie Old Wabble, scuturându-și tot trupul de râs. Daţi-vă deci silinţa, mister Parker, şi să nu trageţi alături în următorul elan!

- Recomandarea aceasta e cu totul de prisos, mister
 Cutter. Până acum am nimerit fiecare elan.
 - Şi pe primul? Mă cam îndoiesc.
 - Am dovedit-o, ştiţi şi dumneavoastră.
- Da, e dovedit, absolut dovedit, ceea ce ați nimerit atunci. Dar știți ce ați nimerit?
- Ei, ce? întrebă Parker, devenind atent la comportarea bătrânului.
- Acesta se încruntă, iar faţa lui plină de zbârcituri deveni şi mai brăzdată. Închise un ochi, îl deschise larg pe celălalt, îşi flutură braţele şi apoi răspunse:
 - Aţi împuşcat un măgar, un măgar! Ha, ha, ha, ha!
 - Cum... ce-e-e-e...? Un măgar?
- Da, un măgar, mai bine zis un animal despre care credeaţi că-i un măgar, dar care în realitate era un elănuţ: "junele pui al elanului!"

Sublinie în mod deosebit ultimele cuvinte, pronunţândule, în acelaşi timp, foarte rar.

- Puiul... de... mii de trăsnete, ce vreți să ziceți cu asta?
- Că ne-aţi spus nişte braşoave. Nici nu v-aţi gândit să trageţi asupra elanului, mai degrabă aţi luat-o grabnic la sănătoasa din faţa lui.
 - La sănătoasa? E o calomnie, care... care... care!
- Ce anume, care, care, care? Nu v-aţi vârât în grota în care apoi elanul şi-a băgat capul, şi v-a brăhnit în faţă aşa de tare, că era să vă pierdeţi minţile de frică?
 - Grotă? Şi ce... fel... de grotă?
- Gaura aia din peretele stâncii, în care ați dispărut atât de repede cum niciodată în viața dumneavoastră n-ați intrat în vreo gaură.

Parker trase adânc aer în piept şi, aproape bâlbâind de ciudă, zise:

- Mister Cutter, zău că nu vă înțeleg. Ați văzut doar cu ochii dumneavoastră elanul pe care l-am împușcat.
- Da, cu ochii mei, însă elanul pe care l-a împuşcat căpetenia panaștilor.

- Pa... naștilor! Dracu să mă ia dacă sunt în stare...
- Să împuşti un elan? îi luă bătrânul vorba din gură. Da, sunt convins de asta. Căpetenia v-a dăruit elanul, pentru că l-aţi prevenit în legătură cu mine, şi v-a permis să spuneţi că l-aţi fi împuşcat dumneavoastră. Este aşa, sau nu, mister Parker?
- Dacă... dacă... şi... şi... se bâlbâi cel întrebat, aflat la mare strâmtoare.
- Mie să nu-mi răspundeți cu "dacă" și "și", ci așa cum se cuvine să se spună adevărul!
 - Se pare că cineva v-a turnat brașoave!
- Ce braşoave! Într-adevăr, atunci când aţi adus elanul şi aţi susţinut că l-aţi împuşcat dumneavoastră, atunci mi-aţi înşirat braşoave. Un *greenhorn* atât de frumos, sculptat parcă în marmură, cum eraţi atunci, şi un elan atât de puternic şi de uriaş! Şi totuşi v-am crezut, pentru că, ulterior, aţi avut, întâmplător, norocul să ochiţi bine când aţi tras. Acum însă s-a zis cu încrederea.
- Eu l-am împuşcat! Cine e netrebnicul care v-a minţit în halul ăsta?
- Netrebnicul? M-a minţit? Just, foarte just! Netrebnicul acela sunteţi chiar dumneavoastră, mister Parker. Sau vreţi să negaţi ceea ce aţi povestit şi recunoscut singur?
 - Eu, singur? Cui și unde?
- Cui? Însoţitorilor dumneavoastră, care au plecat adineauri. Şi unde? În tabăra soldaţilor, dincolo, de partea cealaltă a Mistake Canion-ului.
- Ah, ăia au spus! Păcat că au plecat. Ar fi trebuit să-și recunoască minciuna și să-mi ceară iertare. Şi cine anume v-a povestit?
- Wren, bravul Wren, cel care, adineauri, folosea cuvinte atât de convingătoare pentru marea-i laşitate.
 - Când?
- Azi-noapte, când am stat de pază împreună și ne-am scurtat vremea cu povești.
 - Cu minciuni, ar trebui să spuneți.

— Oho! Credeți că puteți nega, pentru că oamenii aceia au plecat. Dar mai sunt alții aici, Old Shatterhand și Hawley Ios, care au fost și ei de față când ați povestit întâmplarea. E adevărat sau nu e adevărat, Ios?

Dacă mi-ar fi adresat mie întrebarea, aș fi răspuns cu o glumă. Cinstitul Hawley, însă, declară cu seriozitate:

— Da, e adevărat, a povestit că nu el a împuşcat elanul. Adevărul nu poate fi schimbat.

Atunci Parker se răsti la el, supărat:

- Ţineţi pliscul, bătrâne *sheeps-head* [18]! Cum poţi afirma că este adevărat? Multe se povestesc într-un fel, când în realitate au fost cu totul altfel.
 - De ce s-ar povesti întâmplarea asta într-alt fel?
- Pentru că nu se cunoaște adevărul, sau pentru că omul vrea să facă o glumă, cum este cazul meu.
- Fără chiţibuşuri! interveni Old Wabble. Dacă vreun westman doboară un vânat şi încă un elan uriaş, n-are să povestească niciodată că nu l-a împuşcat. Dumneavoastră aţi mers şi mai departe cu recunoaşterea adevărului, spunând că l-a împuşcat un indian. Acum sunt lămurit. Dar trebuie să ne gândim la lucruri mai importante. Deci, aici ne întoarcem, mister Shatterhand?
- Nu aici, ci ceva mai sus. Există acolo o apă curgătoare, care duce lateral. Vom trece prin ea, în așa fel încât urmele noastre să rămână complet ascunse indienilor, chiar dacă vor sosi aici înainte de a se întuneca.
- Bine gândit! Au să urmărească urmele celor opt camarazi care au fost aliați și o să creadă că suntem cu ei, în timp ce, de fapt, noi o luăm lateral. E o idee atât de bună, încât ar trebui tipărită într-o carte! *it's clear!*

După zece minute de mers, am ajuns la pârâu. Lăsarăm caii să se adape. Pe când o luam prin apă, de-a lungul pârâului, Old Wabble îmi zise:

— *Sir*, mă credeți că am ghicit unul din șiretlicurile dumneavoastră?

- Pe care anume?
- Pe acela că n-am venit până aici, sus, la pârâu, cu cei opt fârtați. Intenționat v-ați oprit mai jos.
 - De ce?
- Din cauza urmelor. Dacă vin indienii, o să descalece şi o să cerceteze locul unde ne-am oprit noi, pentru a afla de ce am rămas aici. Dacă ne-am fi oprit chiar la pârâu, ei ar fi cercetat amănunțit acest loc şi, probabil, ar fi observat că cinci din cei treisprezece călăreți și-au mânat caii în apă și ar fi descoperit noua noastră urmă. Pentru a evita acest lucru, ați avut grijă ca despărțirea să aibă loc mai devreme. Am dreptate, *sir*?
- Da, mister Cutter, mi-aţi ghicit intenţiile. Dacă şi în viitor ne-om înţelege tot aşa bine, are să fie numai spre folosul nostru.

Apa îşi schimba des şi repede lăţimea şi adâncimea, şi de aceea caii noştri înaintau destul de greu prin ea, totuşi, abia după vreo două ore i-am mânat pe uscat, şi anume pe un teren stâncos, unde copitele nu puteau lăsa urme care să ne trădeze. Era ultima noastră precauţie; acum puteam avea convingerea că am făcut tot ce era necesar ca să evităm posibilitatea de a fi descoperiţi. În timpul cât am călărit prin apă, râul ne-a condus spre sud, apoi, părăsindul, ne-am îndreptat spre est, pentru a ajunge din nou la Rio Pecos. După socotelile mele, trebuia să atingem râul într-un punct situat la vreo două ore de mers de la vadul amintit, şi numai ghinionul ar fi putut să ne aducă un comanş în cale.

Cele două cursuri de apă, cu văile lor, prin care am înaintat urcând la deal, aveau multe cotituri. Mergând la vale, în linie dreaptă, am avut nevoie de mai puţin timp decât urcând la deal. Cam la ora unu şi jumătate am ajuns din nou la Rio Pecos. Am căutat şi am găsit destul de repede un loc cu apă liniştită, pe unde se putea trece uşor înot, apoi ne-am continuat drumul, în galop, peste preria întinsă care se afla între Rio Pecos şi şirul de dealuri pomenit mai înainte. Întrucât aceste înălţimi nu se întind

paralel cu râul, ci ba se apropie, ba se depărtează de râu, savana nu este la fel de lată. Uneori e înghesuită între râu și dealuri, formând numai o fâșie îngustă, alteori se întinde cât cuprinzi cu ochii. Zburam ca vântul peste câmpia acoperită cu iarbă și era o adevărată plăcere să vezi cum flutură părul alb ca neaua pe spatele lui Old Wabble și coama castanie și mai lungă a lui Old Surehand. Ultimul călărea un roib mexican de sânge spaniol, care, chiar dacă nu se putea lua la întrecere cu murgul meu, avea o conformație solidă, corespunzătoare greutății călărețului, și rezista cu ușurință acestui galop prelungit.

Old Surehand şi Old Wabble, doi călăreţi de seamă, călăreau lângă mine! Scoţând un chiot vesel, îmi aruncai pălăria în sus şi o prinsei din zbor.

- Îmi păreți bine dispus, zise Old Surehand zâmbind.
- Da, răspunsei, și o să fiu și mai mult când are să fie și Winnetou cu noi. Atunci, în jurul meu vor flutura trei coame de păr.
 - Când o să-l întâlnim?
- Nimic nu-i încă sigur. Aşa cum v-am mai spus, el s-a dus înainte, spre Llano Estacado. Presupun că încă astăzi o să dăm de un mesager de-al lui.
 - Aţi stabilit locul? Unde?
- Nu, n-am stabilit decât direcţia de mers. Eu am vorbit numai de o presupunere. Când vom poposi, veţi afla amănunte. Winnetou ştie că am să vin, în linie dreaptă, de la Mistake Canion spre oaza din Llano. Dacă a lăsat în urmă vreun mesager, acesta mă va aştepta într-un punct de pe acest traseu.
 - Acum ne aflăm pe el?
- Încă nu. Pentru a vă elibera, a trebuit să mă abat pe la Sascuan-cui. Acum iar ne apropiem de această linie, și într-o oră o vom atinge. Din păcate, din nou trebuie să încetinim pasul cailor, pentru că, altfel, Parker și Hawley rămân în urmă. Spre seară, vom ajunge într-un loc pe care

apaşii îl numesc Altşese-tşi; ar fi un loc potrivit unde să mă aştepte un mesager. Acolo se poate ascunde.

- Există tufișuri, copaci?
- De ce v-a venit să întrebaţi asta?
- Cele două cuvinte, Altşese-tşi, în limba apaşilor, înseamnă "pădurea cea mică".
 - Aţi înţeles, deci? Cunoaşteţi limba apaşilor?
 - Oarecum.
- Asta e foarte bine. După câte știu, n-ați mai fost niciodată într-un ținut al apașilor!
- Într-adevăr, n-am mai fost. Până acum, terenurile mele de vânătoare erau mai la nord. Dar am trăit mult timp împreună cu oameni care cunoșteau dialectele apașilor, și de la ei am învățat ceea ce este strict necesar. Mă bucur extraordinar de mult că o să pot vorbi cu Winnetou în limba lui maternă. El mă știe oare după nume?
- Foarte bine chiar. Vreau să vă spun un secret: are o părere foarte bună despre dumneavoastră.
 - Multumesc, sir.
- Am colindat mult timp împreună și am ajuns până sus, la granița nordică a Statelor Unite și, de fapt, e de mirare că nu ne-am întâlnit niciodată cu dumneavoastră.
- Eu îmi explic foarte uşor acest lucru şi nici dumneavoastră n-o să vă mai miraţi când o să aflaţi mai târziu pe unde şi cum trăiesc şi cu ce mă ocup.
 - E un secret?
- Da și nu, depinde cum o luați. Dar despre asta nu obișnuiesc să vorbesc.

Îşi întoarse pe jumătate faţa şi pe ea apăru o umbră de mâhnire în locul expresiei de seninătate de până atunci. Oare mă lovisem de vreo taină? Mi se păru că am atins un punct dureros. Tăcurăm amândoi. Poate că omul acesta, cu o conformaţie fizică şi morală puţin obişnuită, avea şi o soartă rar întâlnită. De fapt nu prea există un westman care să fi avut o viaţă obişnuită.

După ce se mai scurse încă o oră, în urma noastră nu se mai zărea nimic din fâșia de iarbă verde de la Rio Pecos. În fața noastră se întindea, cât puteai cuprinde cu privirea, preria. De jur împrejur nu exista nici un punct de reper și totuși știam că mă aflu pe drumul amintit mai înainte. Acesta e simțul orientării sau, mai precis, instinctul locului, propriu animalelor migratoare, și fără de care cel ce cutreieră Vestul Sălbatic este expus la sute și sute de pericole. Cine nu are acest instinct, acela fie că se pierde în prerie, fie că rămâne un vânător de mâna a șaptea. Pentru a ajunge la direcția propusă, trebuia să ne mai abatem puțin de la drumul urmat până atunci.

Era ora trei după-amiază, și era într-adevăr imposibil ca urma noastră să fi fost descoperită de comanși sau ca ei să ne fi urmărit. Puteau cel mult să fi ajuns pe celălalt mal, pe cel din dreapta, al lui Rio Pecos, ca să caute posturile noastre de strajă, care nu stăteau și nici n-au stat acolo de pază.

După ultima parte a scurtei noastre discuţii, Old Surehand păru cufundat în gânduri, pentru că dădu îndemn calului și o luă singur înainte, cu fruntea plecată și îngândurată. Deodată, își frână calul, descăleca și cercetă terenul. Când ajunsei lângă el și mă uitai în direcţia în care privea și el, văzui că descoperise o urmă, așa că descălecai. Old Wabble făcu la fel, cercetă iarba călcată și spuse:

— Pe aici au trecut cai, *meş-şurs*, şase la număr, şi aparţin unor indieni. Fârtaţii au călărit unul după altul, dar bătrânii mei ochi desluşesc foarte limpede că-s şase. Au mers spre est și au trecut pe aici acum două ore.

Old Surehand îmi aruncă o privire, din care reieșea o mare admirație pentru bătrân, iar eu îi răspunsei cu aceeași privire, căci nici eu nu aș fi putut citi mai clar urmele. Aici, în savana deschisă, bătrânul dovedea că fusese cândva regele *cowboy*-lor și un expert care nu poate fi înșelat. Nevăzând privirile noastre și deoarece nimeni nu zicea nimic, întrebă:

- Poate că sunteți de altă părere, gents?
- Nu, răspunsei eu, ați văzut bine.
- Asta în ce privește urma, *sir.* Interpretarea v-o las însă dumneavoastră, căci nu cunosc nici regiunea, nici pe roșii ce se învârtesc pe aici.
 - Nu poate fi vorba decât de apaşi sau de comanşi.
- Şi căruia dintre aceste două neamuri i-or fi aparţinând aceşti indivizi?
- Întrebați, mister Cutter, ca și când ar fi o jucărie ca să poți răspunde.
- Întreb, pentru că presupun că Old Shatterhand nu trebuie să-și spargă capul ca să găsească explicația cea justă.
- Vă mulţumesc pentru înalta apreciere, mister Cutter. Dar chiar dacă nu trebuie să-ţi spargi capul, tot trebuie să reflectezi. Comanşii au pornit la război şi se află în apropiere, lateral, în urma noastră. Apaşii ştiu că securea războiului a fost dezgropată de comanşi şi sunt obligaţi să fie foarte vigilenţi, de aceea trimit peste tot cercetaşi. Urma se îndreaptă spre est, aşa că indică direcţia Llano Estacado. Dar care dintre ei au luat acum direcţia Llano ului?
 - Comanşii!
- Exact! Sunt convins că un singur apaş ştie de intenţia comanşilor de a merge în Llano, şi anume Winnetou. Indienii din tribul mescalero, tribul său, trebuie grabnic înştiinţaţi, ceea ce o să facă fie el personal, fie printr-un mesager. Ei încă nu pot fi aici, aşa că n-au putut trimite cercetaşii lor înspre Llano. La aceasta se mai adaugă şi faptul că sălaşurile lor se află în sud. Dacă ar fi trimis cercetaşi sau mesageri direct spre Llano, drumul lor nu putea trece atât de departe spre nord.
 - Cum s-ar zice, e clar; ştim deci cum stăm şi...
- Staţi! îl întrerupsei. Ceea ce am spus e mai mult o presupunere decât o convingere. Trebuie să avem o certitudine. Lucrul e atât de important, încât nu contează o

mică pierdere de timp. Vă încumetați să nu pierdeți din ochi aceste urme, pornind în galop?

- Ce întrebare! Credeți că-s orb?
- Atunci încălecați și galopați timp de cinci minute înapoi pe cărare. Aș dori mult să știu dacă urmele merg drept sau dacă, pe această distanță relativ mare, cotesc pe undeva.
 - Well, se face imediat!

Sări în şa şi o porni înapoi, în direcţia din care veneau urmele celor şase călăreţi. Silueta lui se făcea din ce în ce mai mică, până ce dispăru din faţa ochilor noştri, cu toate că terenul era complet neted. Apoi apăru din nou, mai întâi un punct mişcător devenind tot mai mare, până să se oprească în mărime naturală alături de noi.

- Ei? îl întrebai eu.
- Se întind drept înainte, ca un fir de aţă.
- Ceea ce îmi spune destule. Ştiţi unde se ajunge dacă se merge pe această linie dreaptă?
 - Presupun că la Apa Albastră.
- Da, la Sascuan-cui. Căpetenia Vupa-Umugi i-a trimis pe acești șase ca cercetași. Trebuie să ne luăm repede după ei.
 - De ce așa de repede? Vreți să-i ajungem?
 - Da.
- Ar fi o greșeală, *sir.* Nu-mi luați în nume de rău, dar sunt sigur că ar fi o greșeală.
 - De ce?
 - Doar nu vreţi să fiţi ucigaşul indienilor?
 - În nici un caz.
- Şi totuşi vreţi să-i ajungeţi. Ce contradicţie! Dumneavoastră nu vedeţi? Ucigaş nu vreţi să fiţi şi totuşi, dacă-i ajungem, aţi fi obligat să lichidaţi aceste şase pieiroşii, pentru că nu trebuie să se ştie că ne aflăm în regiunea asta. Dacă unul singur ar scăpa, tot ne-ar trăda. Avantajul nostru este tocmai faptul că Vupa-Umugi e convins că noi călărim spre vest!

— Aveţi şi nu aveţi dreptate, mister Cutter. Dacă ne vom arăta sau nu acestor cercetaşi, aceasta depinde de împrejurări. Drumul lor duce direct la Altşese-tşi, la Pădurice, unde, aşa cum am mai spus, presupun că se află un sol de-al lui Winnetou. Dacă o să treacă fără să-l vadă, e bine, dar dacă le iese direct în faţă sau descoperă vreo urmă de-a lui, atunci cu siguranţă că-l atacă. Unul singur contra şase, vă puteţi da seama care ar fi deznodământul. În acest caz, este ori mort, ori prizonier. Dacă e prizonier trebuie să-l eliberăm cu orice preţ. Deci, înainte, meṣ-şurs!

Încălecarăm și galoparăm cât de repede putură caii lui Parker și Hawley. Cercetașii se aflau la două ore distanță înaintea noastră, dar ei merseseră încet. Dacă noi mergeam așa cum am pornit, puteam să-i prindem din urmă înainte de a ajunge la Altșese-tși.

Din păcate, caii celorlalţi doi tovarăşi nu puteau ţine pasul cu ai noştri, aşa că hotărârăm ca Hawley şi Parker să ne urmeze cât vor putea de iute, mergând pe urmele noastre, iar eu cu Old Surehand şi Old Wabble o luarăm înainte. Din când în când, unul dintre noi se oprea şi cerceta urmele, pentru a-şi da seama de viteza cu care călăreau comanşii, grăbindu-se după aceea să ne ajungă din urmă. Foarte curând constatarăm că şi comanşii au mers mult mai repede, şi astfel speranţa mea de a-i ajunge şi depăşi, ceea ce ar fi fost posibil numai făcând un ocol, slăbea tot mai mult.

Trecu o oră și apoi încă una. Din când în când, trebuia să mai lăsăm caii noștri să răsufle și să mergem mai încet. După o altă jumătate de oră de mers, la orizont se ivi un punct întunecos. Arătându-l cu mâna, zisei:

- Iată Păduricea, ţinta noastră. Dacă am merge de-a dreptul, într-un sfert de oră am fi acolo.
 - Dar nu avem voie să facem asta, obiectă Old Wabble.
 - Nu, deoarece comanșii probabil că s-au oprit acolo.
- Dar și noi trebuie să mergem tot într-acolo! Cum facem?

Spre norocul nostru, cunosc foarte bine regiunea.
 Haideţi la dreapta, spre sud, călărind în formă de arc!

În timp ce făceam așa cum am spus, Old Wabble mă întrebă iarăși:

- Credeţi că în felul acesta ne putem apropia, fără să fim văzuţi?
- Da. Trebuie să știți că pe înălțimile dinspre răsărit curge o apă, care, ajunsă pe câmpie, dispare, însă reapare acolo unde terenul e mai jos, sub forma unui mic iaz. Acest iaz are un diametru de numai cincizeci de pasi. Însă a prilejuit creșterea unei păduri cu un diametru de cel puțin zece ori mai mare. Asta e Altşese-tşi, sau Păduricea. În partea estică și în cea vestică a pădurii, copacii sunt destul de rari, în celelalte două părti, însă, mai ales în cea sudică, pădurea e atât de deasă încât abia se poate pătrunde prin ea. Asa era acum trei ani, când am fost ultima oară aici și probabil că asa este și astăzi. Întrucât partea sudică este cea mai deasă, noi mergem chiar acolo, înaintând într-un arc mare. În desişul sălbatic ce crește acolo, nici un om nu se poate așeza, și de aceea cred că, din partea asta, ne putem cel mai bine apropia, fără a fi văzuți. Dacă nu vrem să așteptăm căderea nopții, nu văd alt mod de a ajunge în pădure.
- *Well*, atunci trebuie să încercăm și să fim pregătiți ca la so*sir*e să primim câteva gloanțe drăgălașe între coaste sau chiar în cap, *it's clear!*

Old Surehand tăcuse tot timpul, dar pe faţa lui citeam acea hotărâre de nestrămutat, care nu se dă înapoi din faţa nici unui pericol, dacă există chiar şi cea mai mică şansă de a-l înfrunta. Vedeam în el tot mai mult pe omul care mai degrabă tace şi face; iar mai târziu s-a confirmat cât de mult semăna în această privinţă cu Winnetou.

— Deci, o luarăm spre dreapta și, călărind în semicerc, ne ținurăm mereu la aceeași distanță de pădure, așa încât ea să apară în fața noastră de aceeași mărime iluzorie. Dar când ne aflarăm exact în direcția ei sudică, mă oprii și

scoasei din cobur luneta mea, care mi-a fost deseori de mare folos în Vestul Sălbatic, salvându-mi chiar viaţa, şi privii prin ea, cercetând cu atenţie marginea dumbrăvii. Nu putui observa nimic deosebit.

- Vedeţi ceva, sir? mă întrebă Old Wabble.
- Nu. Nu se vede nici un om şi nici un animal, nici vreo vietate oarecare, şi sunt de părere că putem merge drept înainte. De acord?
- Dacă nu vreți altfel, haideți! mârâi Old Wabble. Dar să știți că este și rămâne o imprudență.

Atunci Old Surehand, care mult timp nu scosese un cuvânt, spuse cu o oarecare nerăbdare și dojana în glas:

— Care imprudență, sir! Dacă n-ai altă cale decât apa, te arunci în ea și înveți să înoți. Bătrâne Wabble, dacă vă este teamă, rămâneți aici până când o să mai creșteți, dar noi o să luăm pădurea cu asalt. Go on, mister Shatterhand, go on!

Ţâșni cu calul ca din pușcă, iar eu îl urmai cu aceeași viteză. Firește, nici Old Wabble nu rămase în urmă, venea în urma mea ca-n zbor, vociferând cu indignare:

— Eu să mă tem? Ce-şi închipuie aceşti doi tineri? Old Wabble n-a cunoscut teama nici când nu se născuse încă; darmite după aceea. Tineretul de astăzi are uneori idei curioase și de neînțeles, *it's clear!*

Expresia lui privind "tineretul de astăzi", care desigur că se referea la noi, era cam îndrăzneaţă, şi, în ciuda situaţiei destul de serioase în care ne aflam, am izbucnit în râs. Auzindu-mă râzând, se supără şi mai tare şi strigă:

— De ce râdeţi, *sir?* Să râdeţi numai atunci când o să staţi teafăr în pădure, nu mai înainte!

Mânarăm caii în așa fel încât se părea că Păduricea pur și simplu ne zboară în întâmpinare. Pe pământul moale, acoperit de iarbă, abia se auzea tropăitul cailor. Pentru a observa din timp primejdia, călăream cu ochii ţintă la pădure. Dar nu exista nici o primejdie și am ajuns cu bine la lizieră. Acolo descălecarăm, ne luarăm puștile în mână,

gata de tras și ciulirăm urechile. Nu se simțea nici o mișcare. Încercarăm să străpungem tufișurile cu privirea, dar nu se vedea nimic. Atunci Old Surehand ne șopti:

- Ţineţi-mi calul, mă întorc îndată!
- Undo vă duceţi?
- În cercetare. Fiţi fără grijă, mă pricep la aşa ceva.

Să mă fi oferit să-l însoţesc sau chiar să-l reţin, ar fi fost o jignire din partea mea, aşa că îl lăsai să plece. Dar dură destul de mult până se întoarse şi ne comunică:

- Am avut mare noroc că n-am fost observați. Comanșii sunt în pădure.
 - I-aţi văzut? îl întrebai încet.
- Nu, dar ştiu că urma lor duce în pădure și m-am convins că nu iese din ea; deci sunt tot în pădure. Deocamdată, atât am vrut să ştiu. Trebuie să ne strecurăm până la ei.
- Well, aprobă Old Wabble. Dar numai doi pot pleca, unul trebuie să rămână aici, să aibă grijă de cai. Cine rămâne, mister Shatterhand?
- Dumneavoastră personal, răspunse Old Surehand, cu toate că bătrânul mă întrebase pe mine.
- Nici nu mă gândesc! Să stau aici, degeaba! Trebuie să vă dovedesc că nu-mi e frică, deci o să mă târăsc împreună cu dumneavoastră prin pădure.
- Ştiu că nu vă este frică, aşa că nu-i nevoie de nici o dovadă. Nu trebuie să vă mai repet cât de mult vă cunosc şi vă apreciez. De aceea n-o să-mi luaţi în nume de rău dacă o să vă amintesc că "târâtul prin pădure" nu prea e partea forte a dumneavoastră. În savana deschisă vă simţiţi ca acasă, aşa că rămâneţi la cai.
- Cum vreţi, răspunse bătrânul, cu o strâmbătură nervoasă. Nu-i nici locul, nici timpul să ne certăm. Fiind mai înţelegător, o să mă supun. Duceţi-vă şi căutaţi comanşii, dar dacă o să vă întoarceţi în chip de cadavre, nu vreau să aud reproşuri.

Luă caii de căpăstru și ne făcu semn să plecăm. Îi lăsarăm armele, deoarece ne-ar fi împiedicat la furișat. Old Surehand mă privi întrebător, iar eu îi răspunsei:

- E prea primejdios să ne despărțim cât timp e încă ziuă, am putea fi văzuți și atunci va fi necesar să ne sărim în ajutor.
 - Exact, sir. Dar încotro o luăm?
- Adineauri, când aţi plecat, nu aţi observat vreun loc pe unde am putea pătrunde mai uşor şi fără zgomot?
 - Cred că știu unul. Veniți!

Mă conduse după mai multe tufișuri și-mi arătă un hățiș, care era mai rar decât cel din jur. Fiind de acord cu calea aleasă, mă culcai și mă târâi într-acolo; el mă urmă.

Cum am mai spus, lumina zilei fiind încă deplină, indienii ar fi putut să vadă mişcarea mai deosebită a tufișurilor, ceea ce ne îngreuna sarcina, așa că nu puteam înainta decât foarte încet. Într-o jumătate de oră am parcurs doar o treime din drum, pe urmă ne-a fost mai ușor. Trebuia să ajungem în mijlocul pădurii, unde se afla apa pe lângă care, probabil, poposeau comanșii. După încă un sfert de oră, auzii înaintea noastră un fornăit de cal. Old Surehand probabil că auzise și el, pentru că mă atinse cu cotul ca să-mi atragă atenția. Oare animalul fornăise întâmplător sau voia, după obiceiul cailor indieni, să-și avertizeze stăpânul de venirea noastră? În orice caz, pentru noi, primejdia era de două ori mai mare.

Trebuie să spun că-l admiram pe Old Surehand. La început rămăsese în urma mea, acum înainta lângă mine, cu o rezistență, îndemânare și precauție cum nu le-am mai văzut la un alb. Folosea fiecare deschizătură și evita sau înlătura orice piedică. Dacă îndemânarea mâinilor nu era de ajuns, se folosea de cuțit, și dacă trebuia mișcată o crenguță sau chiar o creangă mai mare, o făcea atât de încet și firesc, încât altul, în afară de mine, nu ar fi putut-o observa. Pentru un westman era o plăcere să-l privească.

Astfel, încet, dar sigur, înaintarăm tot mai departe, până ce auzirăm nişte glasuri. Cuvintele nu le puteam înțelege, fiind încă prea devreme. Dar cu cât înaintam, cu atât auzeam mai desluşit, până ce, în sfârşit, îi văzurăm pe cei care discutau. Desigur, nu era ceea ce se cheamă în mod obișnuit o discuție, ci mai degrabă era ceea ce se numește "judecata preriei".

Am ajuns în spatele unui tufiş nu prea des, prin care puteam vedea destul de bine totul. În faţa noastră se afla apa. În dreapta erau legaţi şase cai, în timp ce în stânga se afla priponit unul singur. Acesta din urmă era un cal din herghelia apaşilor, pe când primii aparţineau comanşilor pe care-i urmărisem. Dintre cei şase comanşi, nu mai trăiau decât trei; erau aşezaţi între noi şi apă. Cadavrele însângerate ale celorlalţi comanşi zăceau nu departe de ei. În faţa lor se afla un copac izolat, de trunchiul căruia era legat un apaş în picioare. Dat fiind că stătea cu spatele la noi, nu puteam să-i văd faţa. Probabil că era rănit, pentru că la picioarele lui se adunase o băltoacă de sânge, dar se pare că pierderea de sânge nu-l slăbise prea mult, deoarece, când ne-am apropiat de grup, l-am auzit spunând cu voce tare:

— Câinii de comanși mă vor omorî, dar tot nu-și vor atinge scopul. Peș-endatseh râde de ei. Ei au fost șase, el a omorât trei dintre ei, înainte de a fi fost biruit. Va muri cu cântecul morții pe buze, fără a clipi măcar din ochi, și sufletele celor trei vor trebui să-l slujească în veșnicele plaiuri ale vânătoarei.

Cuţitul-cel-lung! Îl cunoşteam bine. Era un războinic extrem de îndrăzneţ și şiret și se bucura de mare prestigiu în tribul mescalerilor, fiind adeseori și înlocuitorul căpeteniei. Când era vorba de o misiune primejdioasă de cercetaş, pentru care se cerea curaj și viclenie, alegerea cădea, de obicei, asupra lui.

În orice caz, el stătuse ascuns aici, în Altşese-tşi, pentru a mă aştepta; astfel se confirmă presupunerea mea că Winnetou, întâlnind un cercetaş din tribul său, l-a lăsat ca mesager pentru mine, iar el a plecat mai departe în Llano Estacado.

Făcând un gest dispreţuitor cu mâna, unul dintre comanşi zise:

- Cuţitul-cel-lung pute ca o bucată de carne putredă. Sufletul lui va fi azvârlit şi nu va mai avea nici un servitor în veşnicele plaiuri ale vânătoarei, pentru că, înainte de al trimite la moarte prin chinuri groaznice, o să-i luăm scalpul. A putut să omoare trei dintre noi, deoarece s-a ascuns ca un laş, când am sosit noi. Dacă nu s-ar fi ascuns, n-ar fi curs nici o picătură de sânge de la oamenii noștri, ci numai sângele lui.
- Da, câinii de comanşi ar fi îndrăznit să se lupte cu mine, deoarece aveau douăsprezece braţe contra mea, în timp ce eu eram singur. Dacă nu ar fi fost atâţia, ar fi luat-o la goană ca nişte coioţi care latră, dar nu muşcă. Dacă mă trimiteţi în plaiurile veşnice ale vânătoarei, o să găsesc acolo numai apaşi şi nici un comanş, pentru că acolo ajung numai sufletele oamenilor viteji şi nu ale laşilor. O să vă arăt eu ce sunteţi, priviţi încoace!

Scuipă puternic de trei ori. Comanșul vorbi cu același ton disprețuitor ca și mai înainte:

— Asta nu ni se cuvine nouă, ci ţie. Spui vorbe mari, ca să ascunzi cât îţi este curajul de mic. Frica de moarte îţi este întipărită pe faţă. Ştii bine că o să-ţi tăiem pielea şi carnea bucăţi-bucăţi, iar cuvântul tău mândru vrea să ascundă scâncetul de frică pe care-l auzi în sufletul tău. Dacă ai să ne spui adevărul ca răspuns la întrebările pe care o să ţi le punem noi, suntem dispuşi să ne purtăm milos cu tine şi să te lăsăm să mori repede şi fără chinuri.

Cuţitul-cel-lung îşi înălţă capul cu mândrie şi spuse, ca şi când ar fi fost de-acord:

— Comanşul poate vorbi.

- Războinicii voștri au pornit contra comanșilor?
- Nu.
- Nu te cred.
- Poţi să mă crezi. Sau poate eşti de părere că ursul cel puternic s-ar putea gândi să provoace la luptă un şobolan bolnav?
- Uff! Dacă o să continui să ne jigneşti, n-o să-ți arătăm nici o milă. Unde se află apaşii mescalero?
 - Acasă, la așezările lor.
 - Unde e căpetenia lor, Winnetou?
- Departe, sus, în nord, la indienii care poartă numele şarpelui.

Spuse acest lucru ca să-i facă să creadă că nu au de ce să se teamă de vestitul lor adversar.

— Şi asta e o minciună. L-am văzut pe Old Shatterhand și acolo unde este el, nici Winnetou nu poate fi departe.

Văzui cum Cuţitul-cel-lung îşi înăbuşă un strigăt de bucurie şi, stăpânindu-şi simţămintele, spuse pe un ton foarte convins:

- Comanșul minte; vrea să mă înșele. Old Shatterhand nu e nici în câmpie, nici în munți, e plecat dincolo de "apa cea mare", în patria sa, și se va întoarce abia după ce vor trece două sau trei ierni.
 - Nu mint! urlă comanșul furios. L-am văzut toți trei.
 - Unde?
- În tabăra noastră. A venit ca să ne spioneze, dar l-am prins și l-am luat prizonier, și va muri la stâlpul caznelor.
- Old Shatterhand? Să moară la stâlpul caznelor? râse apaşul ironic. Toţi războinicii comanşilor la un loc nu sunt în stare să-l aducă pe vânătorul alb la stâlpul caznelor. Chiar dacă l-ar fi prins, şi oricum l-ar lega, ar dispărea ca un vultur, pe care de zece ori o sută de vrăbii nu-l pot reţine. Dar nici nu e prizonier, el nici nu se află aici, în ţara aceasta, ci dincolo, unde s-a născut.

În orice caz, avea intenția să-l enerveze pe comanș, pentru ca astfel să-l facă să vorbească. Şi, într-adevăr, își

atinse scopul, deoarece comanșul exclamă furios:

- L-am prins! Războinicii comanşi nu-s vrăbii, ci vulturi, care o să sfâșie și o să înghită această vrabie. Eu spun adevărul, tu însă minţi. Cum poţi afirma că oamenii voştri se află acasă? Ei sunt pe drum, altfel nu ar fi trimis înainte un cercetaş!
 - Au trimis un cercetaș! Când?
 - Acum. Tu eşti acela!
- Eu? Cine v-a îmbrobodit cu vorba asta? Cuţitul-cellung, ar fi pornit în cercetare? Am eu oare pe obraz culorile războiului?
 - Nu te-ai vopsit, din prevedere.
- Unde locuiesc comanșii și unde apașii mescalero? În nord și în sud. Unde mă aflu eu acum? Departe, în est. Dacă era să mă duc în recunoaștere la voi, în nord, m-aș fi abătut atât de departe, spre est?
 - Probabil că ați aflat unde vrem să ne ducem!
- Uff, uff! îţi dai seama că te-ai trădat? Deci câinii de comanşi n-au ieşit din bârlogul lor pentru a porni contra apaşilor, ci pentru a călări spre est. Acum ştiu ce vreţi şi încotro vă duceţi.

Comanșul își dădu seama că se lăsase atras în cursă și, furios pe el însuși, îl repezi pe prizonier:

- Taci, vierme ce eşti! Pot să spun orice, pentru că, oricum, nu mai poţi să divulgi secretul. Te luăm cu noi şi-o să mori la stâlpul caznelor, odată cu Old Shatterhand.
- Că l-aţi prins pe acest alb renumit este o minciună, aşa că o să trăiesc mult şi bine.
- L-am prins, ăsta-i adevărul! Şi nu numai pe el, ci și pe alte fețe palide, care o să trebuiască să moară.
 - Numeşte-i!
 - Old Wabble, bătrânul ucigaș de indieni.
 - Uff!
 - Şi pe Old Surehand, uriaşul acela alb.
 - Uff, uff! Mai departe!
 - Mai departe? Ce, nu ajunge?

- Ba da, ajunge. Dacă într-adevăr i-aţi prins pe aceşti trei mari vânători albi, iar pe mine o să mă duceţi în tabăra voastră, atunci nu am să mor, ci o să ne eliberăm şi o să ne năpustim asupra fiilor de comanşi ca nişte bizoni care dau năvală peste o haită de lupi laşi; Old Shatterhand cu fiecare lovitură de pumn doboară câte un comanş. Există pentru...
- Nu mai vorbi de câinele ăla! îl întrerupse comanşul. Niciodată încă nu a învins un comanş!
- Pentru că nici un comanș nu i-a stat împotrivă ca dușman! Iar Old Wabble, care zboară peste savană ca o furtună, o să...
- O să moară! O să moară! ţipă comanşul, tăindu-i din nou vorba. Dar poate că nici nu o să moară, pentru că moșneagul ăsta alb este doar o prăpădită de javră care nici nu merită să fie omorâtă, ci doar alungată în bătăi. Acest laş...

În mijlocul frazei, se opri. De astă dată nu din cauza apaşului cu care vorbea, ci dintr-o cu totul altă pricină. Privirile noastre erau aţintite numai asupra lui. În clipa când se opri din vorbă, se uită vizibil speriat într-o parte, iar când ne întoarserăm şi noi privirile într-acolo, auzirăm în acelaşi timp cuvintele:

— Ce zici că sunt? Un laş şi o javră? Câine roşu ce eşti! O să-ţi arăt dacă sunt sau nu laş. Cel care mişcă un singur deget şi încearcă să pună mâna pe armă, primeşte glontele meu în cap! Mâinile sus!

Era bătrânul Wabble. Nu se târâse prin desişul tufişurilor, ci venise foarte comod dinspre vest, printr-o îngustă spărtură a pădurii, prin care veniseră și comanșii la apă. Cu arma la umăr și arătătorul pe trăgaci, ieșise de după ultimul tufiş, pășind încet înainte.

— Sus mâinile! repetă el, întrucât pieile-roșii nu se supuseră imediat ordinului său.

Strigătul de "sus mâinile" este un vechi obicei al Vestului Sălbatic. Cine ridică mâinile sus, nu-și poate folosi armele ca să se apere. Dacă cineva este atacat și aude aceste cuvinte, fără să le dea imediat ascultare, viața lui nu mai valorează nici doi bani. Acest lucru îl știu și indienii. De aceea, când porunca fu repetată, cei trei comanși ridicară imediat mâinile.

— Aşa, bandiţilor, acum v-am prins eu pe voi! râse el. Cel care lasă o singură mână jos, primeşte un glonte, nu glumesc. Vasăzică eu sunt un laş. Aşa, aşa! Şi m-aţi prins voi pe mine! Şi pe Old Shatterhand şi pe Old Surehand la fel! Aşa-i, tâlharule?

Comanşul nu răspunse.

— Aşa! Ți s-a oprit vorba în gât. Dar așteaptă numai puţin, că o să vă ajutăm noi să vă revină! Trebuie să vă arăt câţiva prieteni buni, persoane foarte cunoscute, de care o să vă bucuraţi extraordinar când o să-i vedeţi. Oare unde s-au ascuns?

Fireşte că se referea la noi, la Old Surehand şi la mine. Cu arma îndreptată mereu asupra comanşilor, el cerceta cu privirea tufișul dinspre est, după care bănuia că ne ascundem şi unde într-adevăr eram. Nu era deloc de mirare faptul că cei trei comanşi îşi ţineau cu docilitate mâinile în sus, pentru că bătrânul avea o înfăţişare care impunea respect. Nu prea arăta ca un om obişnuit nici altă dată, dar acum se adăuga faptul că avea asupra lui patru puşti, pentru că în mână avea puşca sa, iar pe umăr arma lui Old Surehand, carabina mea, plus "doborâtorul de urşi". Să-i ţină piept, fireşte, nu îndrăzneau.

Cu toate acestea, nu eram deloc de acord cu apariţia lui neaşteptată. Ar fi trebuit să stea la marginea pădurii, lângă cai. Eram hotărât să-i trag o săpuneală, cu toate că acţionase cu destulă iscusinţă. Apoi voia să ne aibă lângă el, de aceea făcui un semn lui Old Surehand; ne ridicarăm în picioare şi, trecând prin tufiş, pătrunserăm în luminiş. Când ne văzu, bătrânul se adresă comanşilor:

- Iată oamenii pe care vreau să vi-i arăt, tâlharilor! Îi cunoașteți?
 - Old Shatterhand! exclamă triumfător Cuţitul-cel-lung.

— Old Surehand! ţipă îngrozit comanşul.

Mă adresai celui din urmă:

— Da, noi suntem aceia despre care spuneai că ar fi prizonierii voștri. Mister Cutter, ia-le armele!

Scosei revolverul și-l îndreptai asupra comanșilor care nici nu îndrăzneau să se miște măcar.

— Mister Cutter, dezleagă-l pe apaş!

Bătrânul îl dezlegă, și atunci Cuţitul-cel-lung, imediat ce se simţi stăpân pe mişcările sale, se și aplecă, ridică un tomahawk și, cu două lovituri fulgerătoare, doborî doi comanşi, sfărâmându-le ţeasta. Îl apucai de braţ și-i strigai:

— Ce face fratele meu roşu? Eu vreau să discut cu acești războinici comanși și el...

Fără să mă asculte, se smuci atât de repede din mâna mea și lovi atât de crunt, încât nu-l putui împiedica să-l dea gata și pe cel de-al treilea comanș. După aceea îmi răspunse:

- Vestitul meu frate alb să mă ierte că am procedat altfel decât a vrut el. Știu că lui nu-i place să verse sânge, de aceea am lovit eu.
 - Dar nu era nevoie de vărsare de sânge!

Arătând spre partea dreaptă a pieptului său, apașul zise:

- Sângele meu nu curge? Din moment ce securea războiului a fost dezgropată, ea cere viață pentru viață, sânge pentru sânge!
- N-ai decât să-i omori pe cei pe care-i învingi tu, dar ăștia trei ne aparțineau nouă, nu ție. Şi-au pierdut vitejii războinici ai apașilor mândria, omorând dușmanul care a fost învins de alții? De când nu am mai fost la voi, ați început să vă făliți cu fapte eroice care nu vă aparțin?

Auzind astfel de cuvinte, acest mândru războinic spuse rugător:

- Am greșit. O să-mi ierte Old Shatterhand fapta pripită?
- Lucrul făcut nu mai poate fi schimbat. Te iert, cu toate că, probabil, ne-ai provocat o anumită pagubă.

- Pagubă? Cum poate căpetenia mea albă să vorbească de pagubă?
- Voiam să discut cu comanșii aceștia și fără îndoială că aș fi aflat de la ei ceea ce vreau să știu.
 - N-ar fi spus nimic.
- Ba ar fi vorbit. Fratele meu roşu mă crede atât de prost, încât să-şi închipuie că le-aş fi spus ceea ce vreau să ştiu? Nu ştie el că vorba şi întrebarea unui om şiret este ca un laţ în care poate fi prins şi un om deştept?
- Ştiu, dar Old Shatterhand nu are nevoie să-i întrebe pe aceşti câini de comanşi. Eu am aflat şi ştiu tot.
 - Ai vorbit cu ei?
 - Nu. Dar am tras într-ascuns cu urechea.
- Bine. Să vedem dacă poţi să răspunzi într-adevăr satisfăcător. Deocamdată, arată-mi rana! E adâncă?
 - Nu ştiu, dar nu poate fi prea periculoasă.

Avea dreptate, rana nu era cine știe ce. Cuţitul pătrunsese numai lateral în muşchiul pieptului drept și deviase pe o coastă. Pentru un indian era o rană uşoară, chiar dacă, probabil, ar fi fost urmată de febră. În timp ce-l pansam, sosiră Parker și Ios Hawley și nu mică le fu mirarea pentru ceea ce le fu dat să vadă.

- Iată, domnilor, cât de repede am terminat cu acești bandiți, le zise Old Wabble. Din păcate, când am venit eu, trei dintre ei erau deja morți. I-aș fi luat asupra mea pe toți șase. Ce frumos și-au ridicat băieții mâinile în sus!
- Şi, între timp, ce frumos ați fi putut să vă frigeți degetele, mister Cutter, adăugai eu.
 - Eu? întrebă el mirat. Cum așa?
 - Dacă nu ar fi ridicat mâinile în sus?
 - I-aş fi împuşcat.
- Pe unul da, dar ceilalţi v-ar fi apucat de guler. Cum v-aţi fi putut apăra cu o armă descărcată în mână şi cu alte trei agăţate în spate? Într-o asemenea încăierare, e sigur că v-ar fi băgat în cofă.

- Hm, da! Probabil. Totuşi nu puteam păți nimic, așa că n-am făcut nici o greșeală.
- M-m-mm, da. Pentru că Old Surehand și cu mine eram pe aproape? Vă înșelaţi. Dacă indienii nu s-ar fi speriat și ar fi avut mai multă prezenţă de spirit, aţi fi încasat un glonte sau o lovitură de cuţit, fără ca noi să fi avut posibilitatea de a împiedica destul de repede acest lucru. Şi chiar dacă aţi avea dreptate întru totul, tot aţi greşit prin faptul că aţi încălcat indicaţiile mele. Dumneavoastră trebuia să rămâneţi la marginea pădurii, la cai.
 - Sir, dar timpul trecea prea încet.
- Ceea ce nu înseamnă că aveați dreptul să faceți prostii!
- Prostii! Scuzaţi, mister Shatterhand, dar Old Wabble nu obișnuieşte să facă prostii!
- Pshaw! Când vi se încredințează un post, trebuie să-l păziți. Ce s-ar întâmpla dacă fiecare din noi ar face ce-i trece prin cap, atunci când i s-a încredințat o misiune? Mai e oare posibil să vă luăm cu noi într-o misiune periculoasă? Știți că ceea ce vrem să facem e legat de mari pericole. În această situație, e foarte necesar să avem încredere nețărmurită unul într-altul. Dacă nu ne oferiți această încredere, vă lăsăm baltă și plecăm.
 - Bravo, bravo! exclamă Parker.

Drept care Old Wabble strigă supărat:

- Mă rog, de ce atâta entuziasm? Şi să ştiţi, nu permit astfel de ţipete.
- Cred și eu! răspunse Parker. Eu trebuia să înghit când mi se spunea că voi fi "lăsat baltă", dumneavoastră însă nu vreți să auziți de așa ceva, bătrâne Wabble! Dar întrucât nam fost de față, spuneți, ce trăsnaie ați mai făcut?
- Nu, n-am făcut nici o trăsnaie. Dar dacă nu vă păziți pliscul, o să fac una acum și încă una foarte serioasă și anume cu dumneavoastră, it's clear? După care se întoarse mormăind.

Avui mai întâi grijă de securitatea noastră, dispunând să fie aduși caii și orânduii paza. Primul fu Hawley, care trebuia să circule în jurul pădurii, semnalând orice lucru suspect. Comanșii morți au fost duși de o parte. După aceea ne așezarăm să ne sfătuim asupra situației noastre. Cu toate că se lăsase seara, hotărârăm că nu era nimerit să aprindem focul. Chiar dacă păduricea era destul de deasă și lumina focului nu ar fi străbătut până la marginea pădurii, comanșii care urmau să vină nu trebuiau să găsească nici o urmă a taberei noastre.

Acum esențialul era ce avea să spună Peş-endatseh, adică Cuţitul-cel-lung. Întrebându-l dacă l-a întâlnit pe Winnetou, îmi răspunse:

- Da. Războinicii apașilor au auzit că comanșii ar fi dezgropat securea războiului și imediat au trimis cercetași care să afle împotriva cui au plănuit atacul. Eu eram unul dintre acești cercetași și aveam cu mine încă un războinic. Am înaintat pe malul râului Pecos în sus, unde bănuiam că se află comanșii, dar am dat de ei la Sascuan-cui, pe care noi apașii, o numim Doclis-to, adică Apa Albastră. Cum ei umblau după vânat, ca să facă rost de carne, și străbăteau toată regiunea, nu i-am putut iscodi, cu atât mai puţin am fi putut să tragem cu urechea.
 - Totuşi, seara nimeni nu vânează.
- Old Shatterhand are dreptate, și noi știam acest lucru. Am lăsat caii în urmă și ne-am furișat pe jos la Apa Albastră, unde am ajuns după ce se lăsase întunericul...
 - Aţi auzit ceva?
- Nu. În ciuda tuturor eforturilor, nu am avut noroc. Fratele meu alb poate să creadă și să nu-mi facă reproșuri. Şi cel mai îndrăzneţ și prevăzător cercetaş poate să se întoarcă fără să afle ceva, în ciuda tuturor șiretlicurilor folosite.
- Desigur! Te cunosc și nici nu mă gândesc să te subestimez. Unde l-ați întâlnit pe Winnetou?

- Ne-am furișat până la Apa Albastră două seri la rând. În prima seară nu am avut succes, în a doua ne-am întâlnit cu Winnetou, care sosise înaintea noastră și ne-a poruncit să nu ne mai expunem pericolului și să-l urmăm pe el.
 - Ah, asta înseamnă că aflase ceva!
- Da, aflase un lucru de care o să se mire fratele meu alb Old Shatterhand. În marele deșert, pe care fețele-palide îl numesc Llano Estacado, există de fapt o *cleparia siyardestar*, o insulă verde, cu multă apă limpede, înconjurată de cei mai frumoși arbuști și flori. Se află acolo o casă, în care trăiesc trei persoane și anume: un *declilinda* un negru —, o *declilisoma* o negresă —, care e mama negrului, și un vânător alb; acesta este stăpânul locului și-l cheamă *Dil-mejeh* Vulpea-însângerată. Winnetou l-a cunoscut și a fumat cu el pipa prieteniei.
 - Îl cunosc și eu.
- Uff! exclamă indianul mirat. Old Shatterhand l-a văzut? Probabil că a văzut și casa și apa din deșert?
 - Da, le-am văzut!
- Înseamnă că vestitul meu frate alb ştie şi drumul ce duce într-acolo?
- Firește. Am fost acolo de mai multe ori. Winnetou nu ți-a spus nimic?
- Nu. Lui Winnetou, marea căpetenie a apașilor, nu-i place vorba lungă, nu spune un cuvânt mai mult decât trebuie. Vasăzică și tu cunoști locul și știi drumul! De aceea trebuia să te aștept și să-ți transmit mesajul lui Winnetou!

Se mira. Din cuvintele lui vedeam cât de discret a fost și de data asta Winnetou. Nu scosese niciodată o vorbă despre oaza din Estacado. Apașul continuă:

- Din spusele lui Winnetou am înțeles că la Vulpeaînsângerată au fost cândva niște comanși.
- Întocmai. Au fost acolo împreună cu el și cu mine. Îi conducea tânăra căpetenie Şiba-bigc Inimă-de-fier.
- Şiba-bigc? Văd că Old Shatterhand este la curent cu toate, pentru că acum tocmai acest tânăr şef de trib

urmează să-i conducă pe comanși la "insulă", în deșert.

- Ai aflat cumva de ce comanșii își îndreaptă trupele de război spre insulă?
- A aflat Winnetou. Vulpea-însângerată a plecat din deşert la vânătoare şi s-a întâlnit cu o ceată de comanşi. Aceştia l-au atacat, vrând să-l omoare. El s-a apărat şi a împuşcat pe câţiva dintre ei. Gloanţele i-au nimerit drept în frunte. Unul dintre comanşi fusese la el în deşert şi l-a recunoscut.
 - A scăpat?
 - Gloanțele și cuțitele lor nici măcar nu l-au zgâriat.
- Slavă domnului! Acum, ca să se răzbune, vor să-l lovească!
- Da. Winnetou i-a auzit spunând că vor să-l omoare şi să-i distrugă casa și copacii, făcând oaza una cu deșertul.
- Dar pe mine m-a înştiinţat dincolo, în Sierra Madre, aşa că nu aici, la Apa Albastră, a aflat acest lucru, ci l-a ştiut mai de mult.
- Winnetou l-a aflat în Sierra Madre, de la doi comanși plecați la vânătoare, care nu știau cine este. Întâlnindu-i, Winnetou s-a dat drept unul din tribul *kiowa* și ei l-au crezut.
 - Înseamnă că sufletele lor erau absente. Continuă!
- Winnetou a părăsit Sierra Madre, ca să-l prevină pe Vulpea-însângerată. În drum a descoperit și urmele comanșilor și i-a urmărit până la Apa Albastră, ca să afle ce vor. Între timp a dat peste noi. S-a bucurat mult și ne-a poruncit ce să facem. Pe războinicul care era cu mine l-a trimis acasă, pentru a conduce la Nargoleteh-tsil Muntele Ploii un grup de trei sute de apași, bine înarmați și aprovizionați cu carne, unde urmează să-l aștepte pe Old Shatterhand. Pe mine m-a luat cu el, aici, la Pădurice și m-a lăsat să-l aștept pe Old Shatterhand, ca să-i spun să se ducă la Nargoleteh-tsil, să ia conducerea războinicilor noștri și să vină cu ei în Llano Estacado.

- Bun, bun! Asta mi-am închipuit și eu. Asta-i tot ce trebuia să-mi spui?
 - Da, tot.
- Vasăzică, la Muntele Ploii! Cu un cal bun, îţi trebuie până acolo o jumătate de zi. Locul e bine ales, pentru că acolo se pot ascunde chiar mai mult de trei sute de oameni, în aşa fel încât nici un duşman să nu-i poată descoperi. Ce păcat că i-ai omorât pe cei trei comanşi! Dacă ar fi trăit, cu siguranţă că aş fi aflat de la ei multe lucruri folositoare.
 - Ce ar vrea să mai știe Old Shatterhand?
 - Cine îi conduce pe comanşi?
 - Şiba-bigc. Am mai spus-o.
- Mă îndoiesc, e încă prea tânăr. La Apa Albastră comandă Vupa-Umugi, care în nici un caz nu o să asculte de un războinic tânăr. Apoi, mai e şi Nale-Masiuv, care, de asemenea, e prea mândru pentru a se supune lui Inimă-defier.
- Uff! Nale-Masiuv, cel cu câte patru degete la fiecare mână? Vine şi el?
 - Da, cu o sută de oameni.
 - De unde a aflat Old Shatterhand?
 - De la ei, când am fost la Apa Albastră.
- Uff, uff! Şi la Apa Albastră a fost Old Shatterhand şi a reuşit să se furişeze aproape de câinii de comanşi? Ceea ce cu siguranță că nu i-a reuşit nici unui războinic, în afară de Winnetou şi Old Shatterhand!
- Mai sunt și alții care pot face acest lucru. Repet, ar fi foarte bine să știu cine e, de fapt, căpetenia comanșilor. Din partea lui Vupa-Umugi și Nale-Masiuv nu ne putem aștepta la nimic bun. Şiba-bigc, însă, ar trebui să-mi poarte recunoștință, pentru că noi i-am salvat viața și l-am scos din Llano Estacado. Dar ceilalți doi nu prea o să fie dispuși să i se subordoneze, că-i mai tânăr decât ei; însă Şiba-bigc e fiul renumitului Tevuașohe Stea-de-foc, care a fost cândva căpetenia supremă a tuturor triburilor de comanși. Datorită gloriei de care se bucura în urma victoriilor

obținute, nu-i exclus ca șefia să fi trecut asupra fiului său. Cu siguranță că aș fi aflat acest lucru, dacă acești trei comanși ar mai fi în viață.

Cu toate că aceste cuvinte nu erau adresate direct lui Cuţitul-cel-lung, el răspunse:

- Pentru fapta mea, Old Shatterhand m-a iertat. Nu vrea să-i povestesc ce știu despre acești șase comanși?
- Ba da. Cine a fost văzut mai întâi: tu de ei sau ei de tine?
- Eu i-am văzut primul. În timp ce-l așteptam aici pe Old Shatterhand, m-am gândit că foarte ușor ar îi putut sosi și comanșii. De aceea, am fost prevăzător, mi-am ascuns calul în tufisuri și m-am ferit să las urme. Totuși, trebuia să umblu ba încoace, ba încolo, să-mi adap calul ceea ce, de fapt, a făcut să fiu descoperit. Dusesem calul la adăpat și, în timp ce el bea, m-am îndreptat spre marginea Păduricii, ca să văd dacă sunt în siguranță. Atunci i-am văzut pe cei șase câini de comanși venind și abia am avut timp să duc calul din nou la adăpost; dar n-am mai reușit să șterg urmele. Când au ajuns, au văzut urmele și s-au luat după ele, în tufișuri. Fiind prea aproape, nu am mai putut fugi. Pe primul l-am împușcat, în al doilea și al treilea am înfipt cuțitul. Dar ceilalți m-au prins. Am fost rănit, doborât și legat de mâini și de picioare și apoi de copac. Când ați venit, i-am omorât. Old Shatterhand nu-i mai poate întreba nimic, dar eu pot să-i spun ce am auzit de la ei.
 - Ce?
- Vor să se ducă la "insula" din deşert, și să-l prindă pe Vulpea-însângerată, împreuna cu bătrâna negresă și să-i ducă apoi la satul comanşilor. Când vorbeau între ei, am aflat unde este așezat acum satul lor cel mare.
 - Este un lucru foarte important. Unde e satul?
- Nu cunosc locul, n-am mai auzit de el până acum. Ei îi ziceau Caam-culano — Valea Iepurilor.
- Te înșeli, cunoști bine locul. Într-adevăr, comanșii așai spun, dar voi îi ziceți Catșo-nastla, adică tot Valea

Iepurilor.

- Catșo-nastla? Cunosc valea, firește. Se află spre nord, la o zi de mers călare de aici. Acolo vor să-l ducă pe Vulpeaînsângerată, împreună cu negresa, ca să-i omoare la stâlpul caznelor. Negrul e deja în mâinile lor.
 - Cum? întrebai eu speriat. Care negru?
- Fiul bătrânei negresc, care stă la Vulpea-însângerată în deșert.
- Aoleu! Asta nu e o veste prea bună, chiar dacă e foarte importantă. Ai auzit bine?
 - Urechea mea nu s-a înșelat.
 - Poate e vorba de alt negru.
- De negrul din deşert e vorba. Câinii de comanşi i-au pronunţat şi numele; îl cheamă Bob.
 - Nu au spus cum au pus mâna pe el?
- Ba da. Era la vânătoare, împreună cu Vulpeaînsângerată, când acesta a fost atacat de comanşi; Vulpea a omorât câţiva dintre ei şi a scăpat, negrul-însă le-a căzut în mâini şi l-au dus în Valea Iepurilor, unde-l ţin prizonier, până îi prind şi pe Vulpea şi pe negresă, după care toţi trei urmează să moară la stâlpul caznelor
- Probabil că așa ceva n-o să se întâmple! O să am eu grijă. Bob trebuie eliberat. Pornesc imediat într-acolo.

Cu toate că nu prea pot fi scos din fire, de rândul acesta sării furios în picioare. Toți se mirară, și cel mai mult se miră apașul, pentru că indianul îl dispreţuiește pe negru mai mult chiar decât un alb, totuși nu îndrăzni să spună ceva. În schimb, Old Wabble nu putu să tacă; pentru el, ca fost *cowboy*, un negru însemna mai puţin decât un câine.

- Ce aveţi, *sir?* mă întrebă el. Am impresia că acest Bob vă cam nelinişteşte!
- Nu el, ci faptul că e prizonierul comanşilor şi că urmează să fie omorât.
 - *Pshaw!* Un om de culoare, un *nigger* [20]!

- Nigger? Poate vreţi să spuneţi un negru, mister Cutter.
- Am spus *nigger*. În toată viața mea nu le-am spus altfel.
- Îmi pare rău. Se pare că pe negri nu-i considerați oameni.
- Desigur, în științele naturii sunt considerați un fel de oameni, deci, științific vorbind, or fi, dar, my god Dumnezeule ce fel de oameni?
- În orice caz, tot aşa de buni ca şi alţii, de altă culoare, indiferent care.
- *Pshaw!* Un *nigger* e o ființă inferioară, încât nici nu merită să discutați despre ea.
 - Asta este părerea dumitale?
 - *Yes!*
- în acest caz îmi pare foarte rău de dumneata, pentru că, cu această afirmație, dovedești că ești mult inferior nigger-ului!
 - All devils pe foți dracii! Vorbiți serios, sir?
 - Foarte serios!
- Atunci și mie îmi pare rău de dumneavoastră. Un om de culoare nu-i niciodată un om adevărat, altfel Dumnezeu nu l-ar fi făcut de altă culoare.
- Un negru ar avea același drept să spună: un alb nu este un om adevărat, altfel Dumnezeu nu l-ar fi făcut fără culoare. Eu am călătorit ceva mai mult prin lume decât dumneata și printre popoare de negri, roșii, cafenii sau galbeni și am întâlnit la ele cel puţin tot atâţia oameni buni ca și printre albi, cel puţin am spus, cel puţin! M-ai înţeles, mister Cutter?
- Mi-e indiferent ce aţi întâlnit. Eu însă nu cunosc nici un singur nigger lângă care aş dori să mă aşez.
- Pentru că l-ați tratat din prima clipă pe negru în așa fel încât nici el nu ar putea să vă poarte gânduri amicale. Iar în ce-l privește pe Bob, este un individ atât de

cumsecade, încât dacă amândoi aţi fi la ananghie, probabil că mai degrabă i-aş sări lui în ajutor, decât dumitale.

- *Thunder-storm* mii de trăsnete —, ce flatare? Ştiţi să fiţi grozav de politicos, mister Shatterhand, *it's clear!*
- Am vrut să fiu sincer, nu politicos. Nu sunt politicos cu oamenii care își dispreţuiesc semenii. Când o să te îngroape, trupul dumitale cu pielea albă o să fie un cadavru la fel de împuţit ca și cel al unui negru. Cred că cu asta ești de-acord, și acum te rog să-mi enumeri ce calități mai ai! Toţi oamenii sunt copiii și făpturile lui Dumnezeu. Dacă îţi închipui cumva că pe dumneata te-a făcut dintr-un aluat mai preţios și că te bucuri de o favoare deosebita, atunci te înșeli și eu nu te pot înţelege. M-am bucurat că te-am cunoscut; această bucurie trebuie oare să ia sfârșit?

Între timp se făcuse întuneric și nu-i puteam vedea fața, dar se pare că cuvintele mele nimeriseră în plin. Își lăsă capul în jos și mârâi:

- Zounds ei drăcie! Păcat, mare păcat că v-aţi făcut westman! Aţi fi putut fi un şi mai bun predicator sau popă, it's clear!
- Westman sunt numai ocazional. Înainte de toate sunt om, iar când un alt om se află la strâmtoare, și eu îl pot ajuta, nu-l întreb de ce culoare îi e pielea, verde sau albastră. Pe acest Bob n-am să-l las comanșilor!
- Din partea mea, n-aveţi decât. Eu nu vă împiedic, ba v-aş şi ajuta, dar acum nu avem timp de el.
 - Ba tocmai acum trebuie să facem ceva.
- Cum? Ce? Chiar acum? Acum, când trebuie să mergem la Nargoleteh-tsil, pentru a-i întâlni acolo pe apaşi?
 - Pentru asta mai e timp.
 - Mai e timp? sir, nu vă înțeleg!
- Fă socoteala, mister Cutter! Crezi că apașii au putut să ajungă deja acolo?
- Dumneavoastră știți mai bine, iar eu mă gândesc mai puțin la ei decât la comanși, cărora trebuie să le-o luăm

înainte.

- Nu-i nici o graba. În trei zile, socotite de ieri seară —, adică poimâine seară, Nale-Masiuv va veni, cu cei o sută de oameni ai săi, la Apa Albastră. Crezi că o să pornească imediat mai departe?
- Nu, pentru că oamenii și caii trebuie mai întâi să se odihnească.
- Au nevoie de cel puţin o zi de odihnă; deci, făcând socoteala, avem trei zile de acum înainte, din care eu am nevoie numai de două zile ca să-l eliberez pe Bob.

Bătrânul voi să răspundă din nou, dar Old Surehand i-o luă înainte, spunând:

- Mister Shatterhand, am auzit de o întâmplare de-a dumneavoastră, care m-a captivat. Ați avut dincolo, în Parcul Naţional, o poveste cu triburile sioux. Eraţi împreună cu un grup de oameni curajoşi, era şi un negru între ei, pe care-l chema Bob, dacă-mi aduc bine aminte. E vorba de acelaşi Bob?
 - Da.
- Ah, atunci aveţi perfectă dreptate! Nu avem voie să-l lăsăm în încurcătură, trebuie să-l salvăm!
 - Vreţi să veniţi şi dumneavoastră?
 - Neapărat! Când pornim?
 - Mâine în zori.
 - Nu-i prea târziu?
- Nu. E adevărat că de aici până la Caam-culano e o distanță de mai bine de o zi de mers călare, dar cunosc ținutul și avem cai excelenți. Chiar fără să-i forțăm prea tare și tot ajungem până seara.
- Da, cel mai bine e să ajungem pe înserat. Atunci mai ai timp să cercetezi locul și să aștepți prilejul. Apoi, după ce se întunecă, poți să dai lovitura. Mă bucur dinainte la gândul că o să le jucăm o festă. Câți oameni credeți că sunt acolo?
- Nu știu. Probabil că acolo sunt numai corturile lui Vupa-Umugi, și presupun că, în prezent, în sat nu sunt prea

mulţi războinici tineri şi viguroşi.

- Asta înseamnă că o să ne luptăm cu nişte babe. Ptiu!
- Hm! Chiar aşa de uşor n-o să meargă. La orice aşezare rămâne şi un număr de războinici pentru paza taberei, iar de astă dată şi a prizonierului. Cu ăştia o să avem de-a face.
 - Mă îndoiesc că toți caii noștri or să reziste la drum!
 - Toţi? La câţi cai vă referiţi?
 - La toţi câţi sunt!
- Adică la doi, și anume la murgul meu și la roibul dumneavoastră.
- După câte înțeleg, vă gândiți să plecăm numai noi doi?
- Întocmai. Avem de făcut un drum lung dus și întors, la care numai caii noștri rezistă. Mister Parker și mister Hawley în nici un caz nu intră la socoteală. Caii lor sunt de pe acum atât de obosiți, încât s-ar prăbuși pe drum.

Parker, recunoscând probabil că am dreptate, nu zise nimic. În schimb, lui Ios, care se simțea foarte atașat de mine, îi venea greu să se despartă.

- Nu-i deloc cu putință să vin și eu? întrebă el. Ştiţi, *sir,* mă simt tare bine alături de dumneavoastră!
- Ştiu, dar nu se poate, mister Hawley. Ceea ce vreţi dumneavoastră, calul nu poate să facă.
 - O să mi-l împrumute Old Wabble pe al lui.
- Ce-ţi veni? exclamă bătrânul. Eu însumi am să merg cu el.
 - Ba, dumneata, chiar că ai să rămâi cu ceilalți!
- De ce? Calul meu nu este bun, sau credeți că n-o să reziste?
- Probabil că ar rezista, dar se va împotrivi și nu se va urni din loc, știind că e vorba de un *nigger*.
- Ah! La asta vă referiți? Ei, atunci probabil că depinde de mine și nu de cal!
- Sau de mine, mister Cutter. N-aş vrea să te superi din cauza unui negru.

- *Pshaw,* nu-i nici o supărare, vin cu plăcere!
- Adineauri cuvintele dumitale sunau parcă altfel!
- Da, adineauri! Vreţi să fiu sincer cu dumneavoastră, mister Shatterhand?
 - Ei?
- Chestia aia cu cadavrul împuţit nu aţi spus-o deloc delicat şi cu gust, dar am înţeles şi eu ceva şi cred că aţi cam avut dreptate. Vreau să-mi îndrept greşeala, ajutând la eliberarea lui Bob, şi de aceea vă rog să mă luaţi cu dumneavoastră! De-acord, sir?
- Hm! După cele spuse acum, n-aș avea nimic împotrivă, și totuși nu se poate.
 - De ce?
- Pentru că nu se poate avea încredere în dumneata. Ai dovedit-o chiar astăzi. Gândește-te la faptul că vrem să eliberăm un prizonier, din mijlocul unui sat indian. Lovitura trebuie dată fulgerător, așa că nu vom avea timp să așteptăm un prilej nimerit. Va fi vorba de viață și de moarte, și trebuie să recunoști că nu te putem lua cu noi.
 - Nu mi-e teamă de moarte!
- Ştiu, dar mi-e teamă că, dacă te luăm cu noi, ne primejduim viaţa. Pentru că sunt două lucruri diferite: una este să nu-ţi fie frică de moarte, şi alta este să alergi în braţele ei din imprudenţă. În dumneata nu se poate avea încredere.
- Pentru că nu am rămas de pază la cai, *sir*? E pentru ultima oară că se mai întâmplă așa ceva! Credeţi-mă! Daţi-mi mâna şi luaţi-mă cu dumneavoastră.

Ce puteam să fac? Insista atât de mult! Să-l fi refuzat ca pe un *greenhorn*, pe el, un *westman* cu experiență, un bătrân de nouăzeci de ani? Nu eram în stare, așa că i dădui mâna și-i spusei:

- Ei, bine, vino! Dar sper ca tinereasca dumitale îngâmfare să nu-ți întunece rațiunea.
- Well! Aşa-mi place! Şi sunt sigur că o să fiți mulțumiți de mine. Dar cu ceilalți ce are să se întâmple? Au să

rămână aici?

— Nu, vor pleca la Nargoleteh-tsil, unde urmează să ne întâlnim cu apașii. Cuţitul-cel-lung cunoaște drumul?

Indianul, căruia i se adresase întrebarea, răspunse:

- Îl cunosc bine. Când trebuie să pornim?
- Mâine dimineață, imediat după ce noi am plecat.
- Comanşii morţi îi lăsăm aici?
- Nu. Trebuie să dispară fără urmă. Nu trebuie să fie nici măcar înmormântați aici. În drumul lor spre deșert, comanșii or să treacă pe-aici și ar putea descoperi mormintele.
- Poate războinicul apaş să-i facă lui Old Shatterhand o propunere? Legăm cadavrele pe caii lor şi-i luăm cu noi, la Nargoleteh-tsil, unde îi înmormântăm.
- Da, e cel mai bun lucru pe care-l puteți face. Luați-i cu voi!
 - Cui aparțin caii, armele și lucrurile lor?
- Ţie. Noi nu vrem nimic, doar dacă mister Parker şi mister Hawley ar vrea să-şi schimbe caii, pot alege pe care le place.
- Aşa să fie. Eu însă iau şi scalpurile comanşilor. Şi ei lar fi luat pe al meu. *Howgh!*

Cu asta cazul era încheiat. Am mâncat, apoi ne-am culcat. Parker, Hawley şi indianul se oferiră să asigure paza pentru toată noaptea, deoarece noi ceilalţi aveam de făcut a doua zi un drum extrem de istovitor. Fireşte că am fost de acord.

Iepurele din Vestul Sălbatic, și mai ales cel texan, este ceva mai mare decât iepurele de pe la noi și are și urechi mult mai mari. Pe vremea aceea erau o multime de iepuri, pentru că existau încă destui bizoni și alt vânat, așa încât un westman nu irosea un glonte pe un iepure, decât numai dacă nu dădea de altceva. Nicăieri nu găseai atâția iepuri ca la unul din pârâiașele ce se varsă în Buffalo Spring, care, de fapt, era unul din izvoarele acestuia. Râuletul tâsneste de la capătul unei vâlcele stâncoase, având forma unei tăvi și care este des populată cu amintitele rozătoare. Iată de ce vânătorii albi îi spuneau "tigaia cu iepuri". Aproape tot anul, fundul văii era acoperit cu iarbă grasă, de un verde intens, iar pereții care se ridicau în pante erau plini de tufișuri, din mijlocul cărora se înălța, ici-colo, coroana unui copac. Aceasta era Valea Iepurilor — Caam-culano, în care comanșii lui Vupa-Umugi își instalaseră corturile.

A doua zi, cam cu două ore înainte de lăsarea serii, ajunserăm în apropierea acestei văi. În jurul nostru nu exista prea multă verdeață, chiar dacă locul nu era complet sterp, dar, întrucât puteam să ne așteptăm să dam de oameni, trebuia să căutăm o acoperire. Așa ceva se putea găsi numai lângă râuleţ, unde creșteau tufișuri. Ajunserăm la apă într-un loc care era la cel mult un sfert de oră de mers de la ieșirea din vâlcea. Firește, era o îndrăzneală din partea noastră să ne apropiem pe lumină, dar nu aveam de ales, întrucât timpul ne era foarte drămuit. Încă înainte de căderea nopții trebuia să aflăm cam ce se petrece în vale.

Am avut noroc și am găsit lângă apă un loc, unde tufișurile ne ofereau o ascunzătoare cum nici nu se putea mai bună. Descălecarăm și lăsarăm caii, destul de obosiți, să se adape și apoi să pască. Aduserăm provizii de carne uscată, care ne erau de ajuns pentru mai multe zile.

Deoarece numai eu mai fusesem pe aici, cerui lui Old Surehand și bătrânului Wabble ca nu cumva să părăsească ascunzătoarea și să mă aștepte până mă întorc din recunoaștere.

Îmi rememorai locurile, așa cum le cunoscusem mai de mult, după care îmi făcui planul. În locul unde izvora apa din vale, terenul se înălţa în ambele părţi într-o pantă tot mai pronunţată și tufișurile urcau până sus. Acest lucru îmi convenea. Tufișurile înconjurau marginea de sus a vâlcelei, de jur împrejur, ca o coroană, și-mi ofereau suficiente locuri de a mă ascunde la nevoie. Desigur, exista și o greutate care nu trebuia neglijată: nu aveam voie să las urme după mine, cel puţin să nu poată fi identificate ca fiind ale cizmelor mele și nu ale unor mocasini de indian. În rest, toată regiunea era lipsită de copaci sau de tufișuri, încât orice obiect mai mărișor putea fi zărit de departe.

Înaintând cu băgare de seamă, priveam mereu în jur. Spre bucuria mea, nu se zărea nici ţipenie de om, nici bărbaţi, nici femei, nici măcar copii. Era trecut de timpul în care, de obicei, toţi locuitorii rămaşi în tabără se adună în vale, pentru odihna de seară şi de noapte, lucru respectat cu sfinţenie când lipsesc războinicii. Ajungând la intrarea văii, o luai la dreapta şi urcai panta. Era oare intrarea păzită? Privii în jos, dar nu văzui pe nimeni. Valea putea fi străbătută cu piciorul cam într-o jumătate de oră, iar tabăra probabil că se afla instalată la jumătatea văii. În orice caz, partea din fund era destinată cailor. Mersei mai departe. Se părea că alesesem ora cea mai potrivită, pentru că nu era nimeni, nici sus, şi nici nu se vedea vreo urmă care să arate că cineva ar fi trecut de curând pe acolo.

În curând zării primele corturi şi, înaintând încă puţin, văzui toată tabăra, alcătuita din corturi de vară, făcute din pânză. Nu avui timp să le număr, dar erau cu mult peste o sută. Între corturi şi în faţa lor se aflau băieţi, fete şi femei. Nu văzui decât puţini bărbaţi şi, după cât se pare, erau bătrâni. Oare Vupa-Umugi avea numai pe cei o sută

cincizeci și patru de războinici, și să nu fi rămas nici unul aici? Nu-mi venea să cred, căci ar fi fost o mare imprudență. Era posibil să fi lăsat locul fără nici o apărare? Şi într-adevăr, cum mă așteptam, văzui în spatele taberei un număr de cai.

Căutai un loc de unde să pot vedea mai bine. Trebuia să descopăr vreun indiciu care să-mi arate cortul unde se află Bob. Probabil că era păzit. Şi într-adevăr așa era. La intrarea ultimului cort, văzui doi războinici. Era cortul căutat. Nu departe de el era alt cort, mai mare decât celălalt. În fața lui, înfipte în pământ, erau două prăjini de care atârnau diferite obiecte ciudate. Erau cumva niște pungi cu "medicamente"? Era cortul șefului de trib? Probabil. Fiecare războinic are un singur "medicament", și dacă îl pierde, își pierde onoarea, până ia "medicamentul" unui dusman răpus de el. La moarte, este înmormântat, "cu medicamentele tămăduitoare". Există triburi în care urmașii păstrează "medicamentele" ca pe o amintire sacră și scumpă a strămoșilor; cel ce le pierde, nu mai are nici o considerație în ochii celorlalți. Îmi veni o idee. Dacă acestea erau "medicamentele" lui Vupa-Umugi, trebuia neapărat să pun mâna pe ele. În lupta dintre apași și comanși, ele puteau să-mi fie de un extraordinar folos.

Mergând puţin mai departe dădui deodată peste o urmă, după aparenţă a unei femei, care urcase aici panta. Trebuia să mă întorc, să nu mă vadă, şi tocmai când voiam s-o iau înapoi, tufişul se mişcă şi mă pomenii cu femeia în faţă. În astfel de situaţii, trebuie să procedezi în aşa fel, încât orice ochi care te-a zărit să devină inofensiv. De abia ridicai mâna ca s-o apuc, că o şi lăsai din nou să cadă. Nu numai din pricină că era femeie, ci şi din cauza expresiei care i se ivi pe faţă când mă văzu.

Era cam de patruzeci de ani, dar necazurile îi brăzdaseră adânc faţa. Avea o statură deosebit de înaltă şi lată în spate, şi era îmbrăcată într-o rochie ce aducea a cămaşă. Părul, ce începea să-i albească, neacoperit, îi

atârna în şuviţe îmbâcsite şi nepieptănate. Faţa îi era tare bronzată şi totuşi, în altă parte, nu aş fi luat-o drept piele roşie. Avea trăsături de caucaziană şi avui impresia că am mai văzut astfel de trăsături, şi încă de curând. Faţa-i zbârcită era groaznic de scofâlcită, şi ce ochi, ochii aceia! Ce fel de expresie aveau? O privire încremenită şi totuşi aprinsă, sălbatică şi totuşi fără speranţă, cum nu mai văzusem decât în casa de nebuni. Da, asta era: femeia era nebună. La început mă cercetă cu o privire furioasă, apoi ochii îi deveniră blânzi, un zâmbet apăru pe buzele ei decolorate; îşi îndoi degetele ca de schelet, făcându-mi semn, apoi o auzii cum îmi spune încet, dar grăbit:

— Hei, vino încoace! Trebuie să te întreb ceva!

Făcui cei trei pași care ne despărțeau. Mă apucă de braț și, înfigându-și degetele în mâneca mea, mă întrebă:

- Eşti o faţă-palidă?
- Da, răspunsei eu la fel de încet. Dar tu cine ești?
- Eu sunt Tibo vete-elen, spuse ea în șoaptă.

Vete înseamnă femeie. Nu știam însă ce înseamnă *tibo* și nici *elen*. Aceste două cuvinte nu le întâlnisem la nici unul din dialectele pe care le cunoșteam.

- Ai sot? o întrebai eu.
- Da. Îl cheamă Tibo-taca.

Din nou acest Tibo.

— El unde este? o iscodii în continuare.

Se apropie și mai mult de mine și-mi șopti la ureche:

— Fiind vraciul tribului, a trebuit să plece și el în deșert, după Vulpea-însângerată.

Da, era nebună, altfel n-ar fi spus așa ceva unui străin, și încă unui alb. Apoi mă apucă de ambele brațe și, cu o expresie de maxima încordare, mă întreba:

— L-ai cunoscut pe Vava Derric al meu?

Vava înseamnă frate. Dar Derric? Se referea cumva la numele englezesc Derric — adică Dietrich? Dar pe fratele acestei indiene nu putea să-l cheme Derric — adică Dietrich. Probabil că și acest cuvânt îmi era necunoscut.

- Nu, răspunsei.
- Eşti o faţă-palidă și nu l-ai cunoscut? Adu-ţi aminte! Trebuie să-l fi cunoscut. Am să-ţi arăt ceva. Adu-ţi aminte!

Rupse o creangă din tufiș, o făcu cerc, legând-o la capete și și-o puse pe cap, în timp ce-mi șoptea, zâmbind fericită:

— Uite, *myrtle-wreath-*ul meu, *myrtle-wreath-*ul meu. Îţi place? Aşa-i că-ţi place?

Foarte curios! Această femeie comanșă folosea cuvântul englezesc *myrtle-wreath*, adică "cununiță de mireasă"! Nici o indiană nu cunoștea acest cuvânt! O apucai de braţ și o întrebai:

— Spune-mi, eşti o faţă-palidă?

Chicoti într-un mod cu totul aparte și-mi răspunse:

- Crezi că sunt o față-palidă, pentru că sunt frumoasă și port un *myrtle-wreath*? Nu te uita în ochii mei, că o să te usuce dorul, așa cum mă usucă pe mine! L-ai cunoscut pe Vava Derric al meu? Vrei să-ți arăt cortul în care locuiesc?
 - Arată-mi-l!
- Hai, vino mai la margine! Dar nu cumva să te laşi văzut, că te-ar costa viaţa! Războinicii noştri ucid orice faţă-palidă. Eu însă mă bucur că te-am văzut şi nu o să spun nimănui nimic, că ştiu că o să faci ce o să te rog.
 - Şi ce anume ai vrea să fac?

Scoase crenguța de pe cap, mi-o dădu și-mi spuse:

- Dacă-l întâlnești pe Vava Derric al meu, dă-i acest myrtle-wreath! Vrei?
 - Da! Da' unde este Vava Derric al tău?
- Da... în... în... nu mai știu. Am uitat. Tu însă o să-l găsești. Nu-i așa?
- Da, îi răspunsei ca să-i fac bucurie. Şi ce să-i mai spun?
- Spune-i că... eu... eu... nu trebuie să-i spui nimic. Când o să vadă *Myrtle-wreath-*ul, o să știe el la ce mă refer. Şi acum, uită-te acolo jos! În rândul al doilea, vezi cortul cu însemnele vraciului?

- Da, văd.
- Acolo locuiesc eu, împreună cu Tibo-taca și mă cheamă Tibo-vete-elen. O să ții minte? Să nu uiți!
- N-o să uit. Cine stă în cortul cel mare, cu cele două prăjini înfipte în fața lui?
 - Vupa-Umugi, căpetenia noastră.
 - Acum el e plecat, cine stă în el?
 - Nevasta lui și cu fiică-sa.
 - Altcineva nu mai e? Nici noaptea?
 - Nici noaptea nu vine nimeni la ele.
- Dar în cortul acela ultim, unde stau culcați cei doi războinici, cine locuiește?
- Acolo stă negrul, care va fi ucis după ce o să-l prindă și pe Vulpea-însângerată.
 - E bine păzit?
- Foarte bine. Mereu stau de pază doi războinici, răspunse ea cu un aer de importanță.
 - Aveţi aici mulţi războinici?
- Numai pe ăia doi, pe care-i vezi. Mulţi au plecat cu căpetenia în deşert, iar ceilalţi s-au dus la vânătoare, să facă rost de carne. Se întorc mâine, sau peste două zile. N-ai să pierzi *myrtle-wreath-*ul meu, ai să-l păstrezi bine?
 - Fii fără grijă, am să-l ţin foarte bine.
 - Şi o să-l dai lui Vava Derric al meu?
 - Imediat ce am să-l găsesc.
- Ai să-l găsești... zise ea cu o privire pierdută, ca și când voia să-și amintească ceva, apoi îmi luă mâna și continuă: Acum trebuie să plec. Pleacă și tu. Dar să nu spui nimănui că m-ai întâlnit! Nici de la mine n-are să afle nimeni.
 - Chiar ai să taci?
 - Jur. Dar tu?
 - Nu am voie să spun nimănui?
- Nimănui, nimănui, numai lui Vava Derric al meu. El trebuie să afle. Promite-mi și dă-mi mâna că ai să te ții de cuvânt.

— Iat-o!

Îi întinsei mâna, pe care o strânse tare, apoi începu să coboare, dar după câţiva paşi se întoarse încă o dată spre mine, puse degetul pe buze, în semn de tăcere, şi repetă:

— Nimănui! Si nu cumva să pierzi myrtle-wreath-ul meu! După aceea dispăru în tufișuri. Rămăsei încă o clipă pe loc, după care porni încet înapoi. Ce întâlnire! Mă cuprinsese un simtământ straniu. Cine este această femeie? E chiar indiană? E posibil să fie albă? Ca să pot da răspuns acestor întrebări, ar fi trebuit s-o mai văd și să o mai aud vorbind nu numai o singură dată. E nebună, si totusi m-a impresionat adânc. E o enigmă, o enigmă de nepătruns și deosebit de tragică, de nepătruns pentru că nu am avut timp s-o descifrez. Vava Derric există în orice caz și nu numai în închipuirea ei, ci și în realitate, dar unde? Și cine o fi? Un indian? Probabil, expresia de Vava e o dovadă. Dar ce sens are *myrtle-wreath-*ul? O fi înnebunit cumva din această cauză? Sau poate că a purtat o coroniță de mireasă în clipa când a înnebunit? Ce gânduri groaznice. În acest caz, e o albă și nu o indiană. Poate că am totuși posibilitatea de a găsi un răspuns la toate acestea. În timpul luptei, probabil că o să am ocazia să mă întâlnesc cu acest vraci și atunci o să-mi dea el socoteală!

Hotărând acest lucru în sinea mea, mă întorsei la ascunzătoarea noastră, unde ajunsei cu bine, tocmai când se însera. Lipsisem cam mult.

- În sfârşit, în sfârşit, mă întâmpină Old Wabble, în timp ce Old Surehand nu spuse nimic. Cât pe-aci să-mi fie teamă că ați pățit ceva.
 - Nu există nici un motiv de îngrijorare, răspunsei eu.
 - Nu? Totul e în ordine? L-ați găsit pe *nigger*?
 - Te referi cumva la negru? Da!
 - E sub pază strasnică?
- Acum, în tabără exista numai doi războinici care îl păzesc zi și noapte. Ceilalți au plecat la vânătoare. De

aceea, presupun că sarcina noastră o să fie relativ ușoară, paznicii fiind obosiți.

- Cum o să procedăm?
- Staţi să mă gândesc!

De fapt, nu că as fi avut nevoie de timp ca să mă gândesc, căci planul îl aveam gata făcut, dar nu aveam chef de vorbă. Mă obseda gândul la întâlnirea cu indiana... Si chiar în clipa aceea privirea îmi căzu pe fața lui Old Surehand. Trăsăturile lui frumoase, bărbătești, grave, fiind învăluite în lumina stranie a înserării, exprimau o mâhnire înduioșătoare. Oare mă înșelam? Era tocmai asemănarea pe care o sesizasem când am văzut femeia, fără să-mi dau seama de unde venea. Aceeași față, frunte, gură, numai că ceva mai pline și mai tinere, cu trăsături bărbătești, deosebite de cele femeiesti, si fără acea expresie cutremurătoare, dar privind cu aceeași tristete. O clipă rămăsei surprins, apoi îmi zisei în sinea mea că trebuie să mă înșel. Prea eram sub influența întâlnirii de pe înălțimile de la Caam-culano și vedeam lucruri care nici nu existau. Căutai să gonesc această amăgire.

Se întunecă și în curând nu mai putui să desluşesc fața lui Old Surehand. Ce bine ar fi fost să nu fi crezut că mă înșel și să-i fi vorbit despre indiană! Ar fi fost salvată cu mult mai devreme din întunericul nebuniei sale!

O bună bucată de vreme nimeni nu scoase o vorbă, până când Old Wabble își pierdu răbdarea și întrebă:

— Ei, sir, vă mai trebuie mult timp ca să gândiți? Poate că-mi permiteți să vă ajut?

Atunci Old Surehand consideră necesar să-și întrerupă tăcerea, pentru a-l pune la punct:

- Old Shatterhand nu are nevoie de ajutorul dumitale,
 bătrâne Wabble, se descurcă el şi fără dumneata.
 - Dar când? Nu avem timp de pierdut şi seara trece.
- Aveţi răbdare, îl rugai eu. Înainte ca pieile-roşii să doarmă, nu putem face nimic. Ştim în care cort se află Bob. Ne furişăm până acolo, doborâm paznicii...

- Îi omoram? mă întrerupse el.
- Nu. E de ajuns să-i ameţim.
- Aşa ceva eu nu pot face. Aceasta e o treaba pentru dumneavoastră. Şi pe urmă?
 - Pe urmă îl scoatem pe Bob.
 - Bine. Altceva nimic?
- Ba da! După aceea mergem la cortul căpeteniei tribului și-i luăm "medicamentele" care sunt atârnate acolo de niște pari.
 - "Medicamentele"? exclamă mirat Old Wabble.
 - Da, "medicamentele" strămoșilor săi.
- *Thunder-storm,* mii de trăsnete! Când o să afle, o să înnebunească. În acest caz, își pierde onoarea; de fapt pierde totul, chiar și rangul!
 - Nu!
- Nu? Am impresia că cunosc obiceiurile și datinile pieilor-roșii. Cine pierde "medicamentele" astea, e moralicește mort.
- Întocmai, dar el nu o și le piardă, adică nu pentru multă vreme.
- Vreţi să i le daţi înapoi? *sir,* aşa ceva nu are nici un sens! Dacă vreţi să i le înapoiaţi, mai bine lăsaţi-le acolo unde sunt!
- Nu, pentru că am o anumită socoteală cu ele. Vreau să evit vărsarea de sânge.
- Cu ajutorul "medicamentelor"? Explicați-mi și mie ca să pot înțelege și eu.
- Ce are să se întâmple când căpetenia tribului va afla că "medicamentele" lui sunt la mine?
 - O să se sperie strașnic, it's clear!
- Şi o să facă tot posibilul ca să pună iarăşi mâna pe ele, nu?
- Este de la sine înțeles. Şi nu o să se dea înapoi de la nici un sacrificiu, oricât de mare ar fi el, dacă e posibil.
- Sacrificiul pe care o să i-l cer nu e prea mare: să încheie pace cu apașii, fără să lupte, și să-l lase în pace pe

Bloody Fox.

- Mister Shatterhand, ideea e grozavă. Căpetenia o să accepte. Da, din păcate aşa o să facă!
 - De ce "din păcate"?
- Pentru că se duce dracului plăcerea mea, marea și frumoasa mea plăcere. Tare m-am bucurat dinainte că o să le dăm o lecție strașnică pieilor-roșii. Știu că dumneavoastră sunteți de altă părere, dar eu o să vă spun mereu că niciodată nu sunt exterminați destui *indsmeni*. Acești oameni trebuie să dispară de pe fața pământului.
- Din nou vorbeşte *cowboy*-ul din dumneata, şi într-un fel care ar putea să mă supere.
- N-aveţi decât să vă supăraţi. Dacă aţi fi fost *cowboy* ca mine, aţi şti că orice indian este din naştere un hoţ de cai. Câte necazuri mi-au făcut aceşti ticăloşi!
- Nu prea se vede să-ţi fi dăunat. Ai rămas sănătos şi ai ajuns la o vârstă destul de înaintată.
- Da, trebuie să recunosc că supărarea mi-a priit destul de bine. Şi totuşi, îi urăsc şi m-am bucurat că o să pot lichida cât mai mulți dintre ei. Dar, ca să fiu drept, trebuie să recunosc că ideea dumneavoastră este minunată. Dacă reușește, repet, îmi pierd toată plăcerea. Am totuși o mică speranță, că celelalte căpetenii nu o să accepte.
- Desigur, e posibil să se împotrivească careva, mai ales Nale-Masiuv...
- S-ar putea. Eu însă m-am gândit mai degrabă la Şibabigc; căpetenia cea tânără.
 - De ce?
- Tocmai pentru că e tânăr și rivalitatea e mai mare. Taică-său a fost căpetenia cea mare a comanșilor, iar el ar vrea să fie la fel. Vupa-Umugi trebuie deci înlăturat, și pierderea "medicamentelor" constituie cel mai bun prilej pentru aceasta.
- Le-ai ticluit foarte bine, dar te cam înșeli. Ți-am mai spus că Şiba-bigc mi-e îndatorat. Sunt sigur că o să-mi

îndeplinească dorința, dacă o să vorbesc cu el serios. Pe el o să-l cuceresc cu ajutorul argumentelor morale.

- Morale? Mister Shatterhand, credeți cu adevărat că un indian ține seama de morală? Vă înșelați cât se poate de mult!
- *Pshaw!* I-am salvat viaţa şi am fumat cu el nu numai pipa păcii, ci şi calumetul prieteniei. Ştiţi ce înseamnă asta, mister Cutter?
- Calumetul prieteniei? E mult în orice caz. Afumăraia asta a păcii nu valorează doi bani, tocmai pentru că e doar fum. Dar când doi inși au fumat împreună pentru prietenie, niciodată n-au voie să se înfrunte cu armele, *it's clear!*
- Înţelegeţi acum? Şiba-bigc, dacă nu vrea să accepte propunerea mea, sunt destul de priceput ca să fac în aşa fel încât această încălcare a cuvântului să devină publică și să se vorbească de ea la fiecare foc de tabără și în fiecare cort indian. Urmarea ţi-o poţi închipui.
- Hm, da. Nici un alb și nici o piele-roșie nu o să mai fumeze cu el calumetul.
- Precis. De aceea, va renunţa să se bată cu noi, chiar dacă o va face numai din înţelepciune şi nu din prietenie şi loialitate. Sunt convins de asta. Dumneata nu, mister Cutter?
- Well, admit. Se pare că nu mai pot avea nici o speranță. Şi totuși nu, sir. Îmi rămâne una și anume că nu o să reuşim să punem mâna pe "medicamente".
- Din nou trebuie să te dezamăgesc, mister Cutter, o să le iau. Cunosc bine situația. Există un singur caz, în care, într-adevăr, aș fi obligat să renunț la "medicamente", stimabilul meu mister Cutter.
 - De ce accentuați atât de mult numele meu?
- Pentru că e vorba de dumneata. Dacă îți faci din nou de cap ca și ieri, atunci aș putea da greș, altfel nu.
- Fiţi liniştit. O să mă comport exact cum o să-mi cereţi. Nici nu mă gândesc să mai fiu beştelit în faţa tuturor camarazilor mei ca ieri, it's clear.

- Atunci sunt mulţumit şi sigur de reuşită.
- Well. Dar ştiţi, sunteţi un westman cu un mare dar al prezicerii, foarte dibaci, şi totuşi nu v-aţi gândit la ceva deosebit de important. E vorba de calul pe care o să-l încalece nigger-ul, negrul vreau să zic. Doar nu o să meargă pe jos, în timp ce noi vom merge călare?
- Crezi că am uitat de asta? Nu aș merita să fiu numit westman, dacă ai fi avut dreptate.
 - Vedeţi? Ar fi trebuit să luăm un cal cu noi.
- Nu. Nu avem nici un cal care ar fi rezistat la cursa pe care am făcut-o până aici şi înapoi. O să luăm un cal de aici. L-am şi ales. Este unul priponit lângă certul şefului de trib, probabil proprietatea lui Vupa-Umugi, un animal foarte frumos şi preţios, pe care nu l-a luat cu el, ca nu cumva să fie rănit sau chiar ucis în timpul bătăliei. Pe ăla îl luăm.
 - O să-l poată călări negrul?
 - Am să-l încalec eu, iar el va merge pe calul meu.
- Well! Mai am o îndoială. Să admitem că-i veţi doborî pe paznici, îl eliberăm pe Bob şi luăm "medicamentele", toate acestea fără să fi observat cineva ceva. Dar calul o să facă zgomot. Până acum nici un alb nu l-a încălecat și nu o să vă lase nici pe dumneavoastră... Şi chiar dacă o să reuşiţi să-l încălecaţi, tot n-o să vă dea ascultare.
 - Trebuie să mă asculte!
 - Oho! Sunteţi chiar aşa de sigur?
 - Da!
- All devils, pe toți dracii! Înseamnă că sunteți un călăreț cu care numai unul singur se mai poate compara!
 - Cine?
- Ei, cine... cine... hm, să nu mi-o luați în nume de râu, dar este bătrânul Wabble!
 - Ah, dumneata în persoană, râsei eu.
 - Da, eu în persoană! Știți cum mi se spune?
 - Regele *cowboy*-lor!
- Ştiţi ce înseamnă asta? Că nu există cal care să nu facă exact ce vreau eu! Puteţi afirma acelaşi lucru în

legătură cu dumneavoastră?

- Vorbăria și lăudăroșeniile nu au valoare.
- *Well,* aveţi dreptate! Faptele contează. Am auzit şi am văzut că sunteţi un călăreţ bun, totuşi se cere...
- M-ai văzut? Încă nu ai văzut nimic, îl întrerupsei eu din vorbă.
- Nimic? După câte știu, în ultimele zile, mi s-a oferit prilejul să vă văd destul!
 - Eram pe calul meu. Astăzi o să fie altfel.
- Aşa, aşa! Sper să nu ajungem cumva sub copitele calului!...
- Fiţi fără grijă. Când o să încalec, dumneata nici nu o să mai fii de faţă.
 - Nu? Dar unda o să iau?
- În tabără există numai doi războinici adulţi, pe care o să-i ameţesc eu. Între timp, însă, ar putea să se trezească și, întrucât cu calul nu s-ar putea termina fără gălăgie, toată tabăra se va trezi ca la un semnal de alarmă. Şi atunci băieţii mai tineri vor încăleca să ne urmărească și, cu toate că nu ne temem de astfel de urmăritori, totuși glonţul cel mai tâmpit poate nimeri pe omul cel mai deştept. De aceea consider că e mai nimerit ca, imediat după ce ne vom îi terminat treaba, să nu mai rămânem pe loc, ci să plecăm. Procedăm, deci, în felul următor: îndată ce l-am eliberat pe Bob și am luat "medicamentele", vă veţi grăbi să ieşiţi din vâlcea. Dumneata, mister Cutter, îl conduci pe Bob, iar mister Surehand o să ia "medicamentele". Când ajungeţi la cai, încălecaţi și plecaţi.
 - Bob o să încalece pe calul dumneavoastră?
 - Da!
- O să-l lase calul în şa? Ştiu că dacă nu vreţi dumneavoastră, murgul nu duce pe nimeni.
 - Bob şi murgul meu se cunosc de mult.
 - Bun. Dar dumneavoastră?
- O să aştept până presupun că sunteți în siguranță.
 Atunci încalec și eu și vin după voi.

Aici Old Surehand interveni cu glasul lui liniştit şi hotărât:

- Dacă nu aveţi nimic împotrivă, aş face o propunere. Cât de lungă o fi vâlceaua de la un capăt la altul?
 - O jumătate de oră de mers.
 - Şi de aici până la intrare?
 - Aproape un sfert de oră.
 - Caii se află, probabil, în fund de tot.
 - Da.
- Înseamnă că după ce terminăm, avem de alergat aproape trei sferturi de oră. Nu-i prea mult?
- Hm! Am putea scurta drumul dacă am duce caii pană la intrarea în vâlcea.
 - Asta voiam și eu să propun.
- Mulţumesc, *sir!* De-acord. Acum o fi trecut de ora zece. Pieile-roşii se culcă devreme, mai ales când lipsesc bărbaţii adulţi. Putem porni, nu credeţi?
- Cred că e timpul, că doar n-o să așteptăm până după miezul nopții.
 - Să pornim, deci!

Cu armele în spinare şi cu caii de dârlogi, o pornirăm. Ajunşi în vâlcea, mă furişai o bucată de drum singur, să văd dacă puteam risca să lăsăm caii singuri. Nu era nimeni şi în fund nu se vedea nici un foc. Pieile-roşii dormeau. Spre norocul nostru, câinii nu erau pe afară. Deci priponirăm caii şi ne apucarăm de treabă. Stelele luminau tocmai atât cât aveam nevoie. Merserăm pe marginea stângă a vâlcelei, pe care, în timpul recunoașterii, o îmbrăţişasem cu privirea în dreapta mea, aşa că o cunoșteam mai bine decât pe cea de dincolo. Ocolirăm corturile la o distanţă aşa de mare, încât chiar dacă ar fi fost cineva treaz sau s-ar fi aflat pe afară, tot nu ne-ar fi putut vedea. Trecuţi de corturi, coborârăm, pentru a ne furişa spre ultimul cort în care se afla Bob. Armele ne îngreunau târâtul. Ar fi fost totuşi prea riscant să le fi lăsat la cai, căci foarte usor puteam să

ajungem în situația de a avea nevoie de ele, ca să ne apărăm.

Old Surehand se târa în faţa mea. Îi arătasem cortul, dându-i prilejul să fie primul, ceea ce pentru el părea să constituie o chestiune de onoare. Şi, din partea lui, nu trebuia să mă tem că ar fi putut să greşească. Ajuns lângă cort mă aşteptă, apoi îmi şopti:

- Îi vedeţi pe cei doi paznici, *sir?* Dorm acolo la intrare. Să vă ajut şi eu? Dar cred că aveţi un pumn mai exersat ca al meu.
- Lăsaţi-mi-i mie! După ce veţi auzi două lovituri surde, veniţi şi dumneavoastră.

Mă târâi încet la paznici. Nu se mişcau; într-adevăr dormeau. Între ei era un anumit interval, de care mă folosii. Ridicându-mă în picioare, pe unul îl aveam la stânga mea, iar pe celălalt la dreapta. Îl apucai pe primul de gât şi-i dădui o lovitură în tâmplă. Un scurt tremurat îi străbătu trupul şi rămase nemişcat; cu acesta terminasem. La fel păți şi celălalt. Pe urmă veni Old Surehand şi după el mister Cutter.

- Staţi aici, jos, fiecare cu câte unul, le şoptii. Aveţi grijă ca, până mă întorc, să nu ne facă vreun pocinog.
 - Aşa, fără cunoştinţă, întrebă Old Wabble?
- Cine știe cât poate dura leşinul? Nu știu ce fel de căpăţâni au și s-ar putea să fi lovit prea ușor. Dacă se trezește vreunul, îl ameninţaţi cu cuţitul.

Ridicai perdeaua de la intrarea cortului și intrai. Auzii o respirație liniștită a cuiva care dormea.

— Bob, încercai eu să-l trezesc

Nu mă auzi. Îl apucai de un picior și începui să-l scutur.

— Bob!

Atunci se mişcă.

- Bob, tu eşti?
- Ce?... Cum?... Cine?... întrebă el somnoros.
- Trezește-te și fii cuminte. Ascultă ce-ți spun! Ești singur, Bob?

— Da. Bob este aici, singur de tot. Cine vine la *masser* Bob, acum? Cine vorbește la el?

Acest negru cumsecade obișnuia să se numească singur *masser,* în timp ce pe toți aceia pe care-i considera că sunt mai presus decât el îi numea *massa*.

- Am să-ţi spun dacă o să vorbeşti foarte încet. Am venit să te eliberez.
- Oooo...! Eliberat la Bob! *Masser* Bob fie liber, iar liber, de tot? Cine pe *masser* Bob face liber?
- O să te bucuri mult când o să auzi cine sunt, dar nu cumva să strigi tare de bucurie!
- Bob vorbit încet, așa de încet că nimeni nu poate aude.
 - Bine, dar mai întâi ghicește!
 - Bob nu aude vocea. Este *massa* Bloody Fox?
 - Nu.
 - Atunci numai *massa* Shatterhand poate fi!
 - Da, eu sunt.
- Oooo...! Ooooh! oftă el, plin de entuziasm, în timp ce îl auzeam cum scrâșnea din dinți. Îi strângea ca nu cumva să strige de bucurie. În schimb dădea așa de tare din picioarele legate, încât fui nevoit să mă feresc, ca să nu-mi dea o lovitură, ce i-ar fi făcut cinste și unui bou, căci Bob era un băiat atât de voinic încât era bine să te ferești de ghionturile și loviturile lui.
- Stai liniştit! Bucuria o să ți-o manifești când o să scăpăm cu bine de aici. Picioarele-ți sunt legate. Mai ești legat pe undeva?
- În jur de trup, o curea, iar mâinile legate de o parte şi de alta a parului care susţine cort şi adânc priponit în pământ.
 - Cum s-au purtat cu tine?
 - Cu bătaie mare. Primit multe lovituri.
 - Cum ai dus-o cu mâncarea?
 - Lui Bob fost mereu foame.

- De-acum o să fie altfel. Stai liniştit. Am să te eliberez. Afară am putea avea nevoie de curele.
 - Curele multe aici, agățate sus pe stâlp.
- Bine, o să le simtă paznicii tăi. Am adus calul meu și ai să-l călărești tu. Sper că o să te înțelegi cu el!
- Murgul Hatatitla? O, Bob şi murgul buni prieteni.
 Călărit bine pe el, nu despărţit.
- Aşa. Acum să nu mai vorbim şi să ne apucăm repede de treabă. Mai târziu o să-mi povestești cum ai căzut prizonier.

După ce-l dezlegai, se sculă, se întinse din toate încheieturile și gemu de bucurie.

— Unde sunt curelele de care ai vorbit? Dă-mi-le! După ce le scoase și mi le dădu, părăsirăm cortul.

Bob își dădu imediat seama că am niște însoțitori albi. Râzând de cei doi paznici culcați pe jos, zise:

- Ăștia câini roșii de indieni, care mereu bătut și călcat Bob cu picioarele. *Massa* Shatterhand lovit probabil pe ei cu pumn în cap?
 - Da. Acum să-i legăm.
- Oooo...! *Massa* permite ca Bob legat la ei. Trebuie mers curele prin carne până la oase!

Îi legarăm așa de tare, încât de durere cei doi comanși se treziră. Rupserăm niște bucăți de pânză din cămășile lor și le vârârăm în gură drept călus, ca să nu poată striga. Apoi îi târârăm în cort și-i legarăm atât de strâns, încât în mod cert era imposibil să scape singuri. Această parte a misiunii se terminase CU bine. Acum "medicamentele". Bob și Old Wabble trebuiau să aștepte, iar eu și Old Surehand să ne furișăm spre cortul șefului de trib. Acolo nici țipenie de om, nici măcar o adiere de vânt, așa că reușirăm să scoatem cu ușurință parii din pământ. Intorcându-ne la ceilalți, am desprins "medicamentele" de pe pari și le-am legat cu o curea.

 Noi suntem gata, zise Old Wabble. Acum urmează lucrul cel mai greu pentru dumneavoastră, mister Shatterhand. Chiar că încep să mă tem pentru dumneavoastră. De aici, până unde este calul, e departe?

- Nu. Se află în spatele cortului căpeteniei, culcat în iarbă, după câte am văzut când am adus parii.
 - Vreţi să merg şi eu acolo?
 - Ai vrea să vezi cum se comportă?
 - Yes!
- Bine, atunci hai! Asta ca să-ţi fac plăcere, pentru că nu mai putem păţi nimic. Dar nu te apropia de cal, să nu ne facă vreun tărăboi.

Ne furișarăm liniștiți. Mai aveam de făcut vreo douăzeci de pași până la cal, când acesta își săltă capul și începu să fornăie. Făcurăm încă trei pași și se ridică în picioare, smucind lasoul cu care era legat, frământând pământul cu picioarele.

- Hai înapoi, îi spusei eu. Dacă nu ne îndepărtăm, începe să necheze. Animalul acesta are școală bună.
- Dracu s-o ia de școală, dacă îți rupe gâtul și oasele în caz că ești alb. Tot mai vreți să încercați să încălecați bestia asta și încă pe întuneric? Eu v-aș sfătui...

Dacă n-ar fi fost întrerupt de Old Surehand, mi-ar fi dat un sfat inutil.

- Fără pălăvrăgeală, *sir.* Trebuie să plecăm. Ia-l pe Bob de mână și plecați. Eu duc "medicamentele". Haide, haide!
- Din partea mea, faceţi ce vreţi. Eu am plecat şi-l iau şi pe negru cu mine. Sunt curios să ştiu cum o să se sfârşească. Eu mă spăl pe mâini, fără să am vreun amestec, căci tot nu le-aş putea spăla aici, it's clear!

Dispăru în întunericul nopții și putui sa trec la partea cea mai importantă a misiunii mele. Pentru că prinderea calului era o treabă cu mult mai grea decât eliberarea negrului sau sustragerea "medicamentelor" șefului de trib. Firește, nici nu-mi trecea prin minte să pun mâna pe cal în felul în care-și închipuise Old Wabble, în împrejurările date, și mai ales noaptea, acest lucru ar fi fost un adevărat pericol mortal pentru mine. Calul acesta mândru avea

școală indiană, era poate chiar dresat. Nu suferea apropierea nici unui alb, cu toate că eram convins că, printr-un salt curajos, as fi reusit să-i sar în spinare; dar maș fi putut menține numai după o împotrivire energică și îndelungată, fornăituri, nechezaturi, azvârlituri, adică cu mare greutate. Dar chiar dacă aș fi putut să-l încalec, nu exista nici un frâu, nici măcar un simplu căpăstru, deoarece calul era priponit de un tăruș, cu ajutorul unui lasou legat pur și simplu de gât. Așa că nu puteam să mă bizui decât pe strânsoarea coapselor. Si atunci precis că mi-ar fi scăpat și numai treptat, treptat l-aş fi putut supune. În acest caz, s-ar fi întâmplat, desigur, ceea ce-mi prezisese Old Wabble: calul s-ar fi năpustit cu mine printre ceilalți cai, în direcția corturilor, ar fi fugit cu mine încolo și încoace, la deal și la vale, fără nici o noimă, dând cu mine de pământ și, cum se obisnuieste a se spune, rupându-mi toate oasele.

Nu, trebuia să procedez altfel. Spre norocul meu, știam cum trebuie să mă port cu un astfel de cal indian, mă învățase Winnetou. Întâi trebuia să-l fac să creadă că sunt indian, pe urmă trebuia să-l leg la ochi.

Când am întâlnit nebuna aceea pe deal, am observat că pe marginea vâlcelei crește o mulțime de mentă sălbatică și imediat mi-a venit ideea să mă folosesc de mireasma acestei plante, pentru a înșela simțul mirosului calului. Un westman destoinic trebuie să se folosească de orice, în unele împrejurări viața lui depinde de o mică plantă. De asemenea, văzusem mai înainte, în fața cortului șefului de trib, câteva pături, pe care, probabil, femeia le întinsese pe iarbă, ca să le curețe. Erau niște pături mari și late, în care, când e frig sau plouă, poți să-ți înfășori tot corpul. Acest lucru îmi era de mare folos, altceva nici nu-mi mai trebuia.

Mă dusei, deci, întâi la vrejurile de mentă, mă culcai pe ele și mă tăvălii pe toate părțile, iar după aceea îmi frecai mâinile și fața cu frunzele care miroseau tare frumos. Acum, după miros, calul nu mai putea ști dacă sunt alb. După aceea, mă furișai până la pături și rupsei dintr-una o fâșie, cu care să pot lega calul la ochi. Cu restul păturii mă învelii, așa cum fac indienii, dar înainte de asta îmi scosei pălăria și mi-o băgai sub haina de vânătoare, pentru că aș fi putut să-i dau de bănuit calului. Apoi mă dusei foarte încet spre cal. Se culcase din nou. Când mă apropiai, își întoarse capul spre mine, adulmecă aerul și rămase culcat. Credea că sunt un indian. Astfel, câștigasem pe jumătate.

— *Tṣa-at, tṣa-at,* fii cuminte, fii cuminte, îi spusei în dialectul comanşilor, aplecându-mă peste el şi mângâindu-l. Acceptă dezmierdarea mea, iar eu continuai să-l mângâi, până ce, după calculele mele, oamenii mei trebuiau să fii ajuns la caii noştri. Atunci dezlegai lasoul, tăindu-l în mai multe bucăți, făcui din el un fel de căpăstru, pe care îl pusei calului în cap, fără să întâmpin împotrivire. Două bucăți mai lungi le legai lângă bot, în stânga și în dreapta, drept frâu, și astfel îmi terminai pregătirile. După aceea, putui să încalec pe spatele calului culcat și să-i zic:

— Naba, naba, hai sus, hai sus!

Mă ascultă. Eram călare şi, pentru probă, îl plimbai de câteva ori încoace şi încolo: se lăsă condus de bunăvoie, fără să mă folosesc de coapse. Am câştigat, deocamdată, pentru că, mai târziu, când o să-şi dea seama că sunt un alb, eram sigur că va avea loc o luptă. Pentru a ieşi din raza corturilor, mă dusei până la marginea vâlcelei şi apoi de-a lungul ei, până ce tabăra rămase în urmă. Atunci îndemnai calul să fugă, până la locul unde lăsasem caii noştri, care plecaseră. Scosei un chiot ascuţit, cu care indienii îşi îndeamnă caii la galop. Calul mă ascultă şi de data asta, şi o bucată de drum zburarăm pe lângă pârâu, apoi o luarăm spre dreapta, ieşind afară, în preria deschisă.

Era un cal minunat. După o jumătate de oră de galop nu observai la el nici cel mai mic semn de oboseală, răsufla destul de liniştit. Deodată auzii înaintea mea un chiot prelung. Era unul dintre tovarășii mei, care voia să știe dacă vin; începuseră să se îngrijoreze din cauza mea. Răspunsei cu un strigăt asemănător.

— All devils — pe toţi dracii, un indian! exclamă Old Wabble, zărindu-mă. Asta îl urmăreşte pe Old Shatterhand şi l-a pierdut. Să-l curăţăm!

Văzui cum își smulge arma de pe umăr și-i strigai:

- Nu trage, *sir.* Aş vrea să mai rămân câtva timp în viață.
 - Zounds ei drăcie! Dar e vocea lui Old Shatterhand!
 - Firește că este a mea, și alta nu mai am.
- El e, el, chiar el e! Dar, *sir*, sunt înmărmurit, este extraordinar!
 - De ce?
- Păi, veniţi aşa simplu, călare, lipit de aceasta gloabă, ca şi cum aţi fi mâncat până acum pe puţin o mie de saci de ovăz împreună. *Sir*, doar nu e calul pe care aţi vrut să-l furaţi!
 - Ba da, chiar ăla este, ia privește!
- Hm, da! Pe ochii mei, aşa este! Trebuie să se fi petrecut vreo minune, altfel nu se putea domoli aşa de repede.
- N-a fost nevoie de nici o domolire. M-a adus aici fără nici o împotrivire.
- Imposibil! Sunt prea cunoscător în materie ca să mă puteți duce de nas.
- Nu te duc deloc de nas. Dacă ar fi trebuit să-l domolesc, cum s-ar comporta cu totul altfel, ar avea un alt mers și o altă înfățișare.
- E prea întuneric ca să-l pot vedea. Nu spumegă, nu ies aburi din el; nici nu năduşeşte măcar? Trebuie să mă conving personal.

Îşi mână calul spre mine şi întinse mâna spre calul meu. Acesta începu să fornăie neliniştit şi se ridică cu picioarele din față în sus.

- Lasă-l, domnule, îi zisei. Nu-i poate suferi pe albi.
- Dar dumneavoastră nu sunteți alb?
- Da, dar el crede că sunt indian.

- Ah, de aceea mascarada cu pătura? Mare șmecherie! Multe mai învață omul de la dumneavoastră. Dar mirosul, mirosul! Un indian miroase a... a... În sfârșit, miroase ca un sălbatic! Un alb are o altă transpirație. Şi chiar dacă v-ați mascat cu pătura, calul trebuie să vă simtă după miros că nu sunteți indian.
- Mi-am schimbat și mirosul. Există un mijloc încercat, cu care poți înșela un atare cal.
 - Ce fel de mijloc?
- Secretul meu. Dar mirosul acesta o să dispară după câteva ore și dacă o să-mi scot pătura și o să-mi pun pălăria, calul o să-și dea seama de mistificare și o să se împotrivească. Atunci lupta, în care până acum mi-aș fi riscat viaţa, o să aibă loc în plină zi, în preria deschisă.
- *Well,* trebuie să vă cred, dar sunt curios să văd cum o să-l supuneți până la urmă.
- Foarte uşor. Pentru asta am nevoie de spaţiu şi o să-l am la discreţie. Dar acum să terminăm vorba şi să plecăm, ca regiunea Caam-culano să rămână cât mai mult în urma noastră. Lasă-mă să trec eu înainte, ca să nu devină calul sperios din cauza dumitale.

Pentru a ajunge în frunte, trecui pe lângă el, și Bob îmi zise:

- De ce *massa* Shatterhand nu vorbit cu *masser* Bob? *Masser* Bob vrea spune mulţumesc.
 - Nu-i nevoie, dragă Bob.
- Aş vrea povestit cum indienii roşii luat prizonier pe *masser* Bob.
- Mai târziu, acum nu avem timp. Lucrul principal este că te înțelegi bine cu murgul meu.
- O... O... murg foarte bun cal, și Bob minunat călăreţ. Amândoi cunosc bine unul pe altul și trec ca fulgerul peste prerie!

Da, bunul Bob călărea acum cu mult mai bine ca pe vremuri, când se urcase pentru prima dată în şa. Cu toate că pe atunci se ținea cu disperare, cu ambele mâini, de gâtul şi coama calului, mereu alunecând spre crupă, până la urmă căzând pe coadă în jos. De aceea i se dăduse porecla de *sliding* Bob, adică Bob-alunecosul. Mai târziu a mai învăţat câte ceva, iar până la urmă a făcut şcoală bună la Bloody Fox. Acum călărea fără să rămână în urma noastră, ceea ce, desigur, se datora mai mult calului decât călăreţului.

Din clipa în care am părăsit Vâlceaua Iepurilor, nu am mai avut de ce ne teme, pentru că, dispunând de cai atât de buni, nu puteam fi ajunși din urmă, iar eventualii urmăritori erau niște tineri, de care nu trebuia să ne sinchisim. Cu toate acestea, am mers câteva ore fără întrerupere, apoi ne oprirăm, pentru că mai aveam de făcut un drum foarte lung. De unde am oprit pentru popas, mai aveam cale de o zi bună de călărie până la Nargoleteh-tsil, unde urma să ne întâlnim cu apaşii.

Priponirăm caii, lăsând lasourile destul de lungi, ca să poată paşte iarbă. Pe al meu a trebuit să-l leg mai într-o parte, pentru că nu voia să stea în apropierea celorlalţi. Îi muşca şi dădea cu picioarele în ei.

Aşezându-ne laolaltă, Bob întrebă:

- Acum avut timp şi acum Bob poate povesti cum luat indienii pe el prizonier?
- Desigur, povesteşte, îi răspunsei, ştiind că tot nu ne-ar fi lăsat în pace. Tare m-am mirat că Bloody Fox te-a părăsit.
 - Masser Bob nu mirat.
 - Văd că nu m-ai înțeles. Ați fost la vânătoare?
 - Da, la vânătoare.
 - Deci, aţi fost împreună.
 - Da, împreună, aproba el dând din cap.
 - Tu ai fost prins și el a scăpat?
 - Da.
 - Câti indieni v-au atacat?
- Zece și încă zece și încă o dată zece. Poate mai mult. Bob nu putut bine număra.

- Cam treizeci. După câte îl cunosc eu pe Bloody Fox, nu este el omul care să se teamă de treizeci de indieni. Doar tu ai căzut în mâinile lor?
 - *Massa* Fox poate nu ştiut asta.
 - Nu? Nu a văzut când te-au prins?
 - Nu.
 - Bine, dar spui că aţi fost împreună!
- Când indienii roşii venit, el nu cu *masser* Bob şi eu nu cu *massa* Fox eram.
 - Aha, atunci e cu totul altceva! V-aţi despărţit, deci?
- Da. Noi plecat de acasă, că numai puţin carne avut. Mama Sanna rămas singură acasă şi noi ieşit din Llano Estacado pentru vânătoare şi adus carne. Mult timp noi nu găsit vânat, până ajuns departe, departe, la Muntele Ploii.
- Aşa? Aţi fost la Nargoleteh-tsil? Şi noi mergem acum acolo.
 - Nargoleteh-tsil, aşa este.
 - Aţi fost acolo la vânătoare?
- Da. Şi împuşcat doi bizoni. Dau carne, mult carne. Noi tăiat carne bucăți și atârnat pe curele, aduse cu noi. Adus cu noi și cai de povară, să ducă carne acasă. Când terminat de atârnat, plecat să căutăm iarăși urme de bizoni, *massa* Fox la stânga, *masser* Bob la dreapta.
- N-aţi procedat bine. Ori nu ar fi trebuit să vă despărţiţi, ori unul din voi, în orice caz tu, ar fi trebuit să rămână cu caii şi carnea.
- Poate aşa bine. *Massa* Shatterhand pricepe bine, mai bine decât *massa* Bloody Fox şi cu mult mai bine decât *masser* Bob. Bob călărit departe, foarte departe şi găsit urmă bizon, în sfârşit el întoarce şi început ploaia. Atunci venit comanşi şi fac cerc în jur. *Masser* Bob apărat, dar ei prins pe el. Ei întreabă pe el, ce face aici şi ce vrea, el nu spus nimic. Ei atunci bătut *masser* Bob, el însă nimic trădat. Atunci ei mers călare pe urmele lui la Muntele Ploii, şi trimis înainte cercetaşi. Cercetaşi venit înapoi şi vorbit încet ce văzut la Muntele Ploii, apoi plecat repede. Trei

merge încet după ei, cu *masser* Bob. Curând ajuns aproape la Muntele Ploii și *masser* Bob auzit împuşcături. Apoi ajuns și noi. Comanșii în tabără și carnea lui Bloody Fox, el însă nicăieri. Dar pe pământ culcați indieni morți, împuşcați de Bloody Fox, iar el plecat.

- Așa s-au petrecut lucrurile! El se întorsese înaintea ta și indienii l-au atacat. El a împuşcat câțiva dintre ei și a scăpat.
- Da, el a plecat, plecat bine. Mai mulţi mers după el; dar mai târziu întors şi pe el nu găsit.
 - Şi ce au mai făcut indienii pe urmă?
- Legat *masser* Bob pe cal, încărcat carne pe cai și plecat.
 - Unde?
- Călărit aproape două zile, până Bob băgat prins cort. Ei spus lui că vor prinde Bloody Fox şi când ei aduc pe el, atunci *massa* Fox şi *masser* Bob o să moară la stâlp de cazne.
 - Hm. Plouase tare?
 - Tare de tot. Ploaia udase *masser* Bob până la piele.
- Atunci totul mi-e clar. În care parte a zilei s-au petrecut lucrurile, Bob?
- Când *masser* Bob întors, fost aproape seară. Şi când ajuns la Muntele Ploii, cu indienii, început să fie chiar foarte întuneric.
- În orice caz, Fox s-a întors, dar n-a vrut să rişte să se apropie de locul respectiv. Dacă totuşi a făcut-o şi a văzut că au plecat, tot nu i-a putut urmări, pentru că în întuneric urmele nu se pot vedea. Iar dimineaţa urmele dispăruseră, căci iarba călcată se ridicase din cauza ploii. El nu avea de unde să ştie că Indienii te-au luat prizonier. El credea că te-ai rătăcit şi te-a căutat. Văzând că nu te găseşte, poate că a aşteptat toată ziua să te întorci. Dacă a văzut că nu vii, a presupus că s-ar putea ca şi tu să-i fi văzut pe indieni.
 - Da, aşa poate el gândit.

- Ai fi putut să te întorci când l-au atacat și, fără să fii văzut de indieni, să crezi că el a plecat și să pleci și tu.
 - Da, acasă la mama Sanna!
- Şi chiar te credea în stare să faci asta. Şi întrucât nu putea să-i urmărească pe indieni, neştiind unde erau, altceva nu-i rămânea de făcut decât să se întoarcă și el acasă, ca să vadă dacă și tu ai ajuns.
 - Dar când *massa* Fox vede că Bob nu-i la mama Sanna?
- Probabil că atunci a plecat din nou, să te mai caute o dată. Cine știe unde și cât timp a rătăcit fără să te găsească!
- Acum din nou o să vadă la mine, oh, oh! Căci *massa* Shatterhand duce pe mine înapoi la mama Sanna şi *massa* Fox?
- Da, acolo te duc. Indienii au pornit să vă atace casa, ca să-l prindă şi să-l omoare pe Bloody Fox.
- Să nu cutează asta! *Masser* Bob doboară și împușcă toți, toți, toți! Nimeni la ei nu rămâne în viață, nici unul!

Scrâșni din dinți de să te bage în sperieți; și avea o dantură, încât și o panteră l-ar fi invidiat. Apoi continuă:

- Da, toţi, toţi moare, că ei bătut *masser* Bob şi nu dat lui mâncare. Lui tare foame fost şi ei nu făcut decât râs de el.
- Ei, acum avem timp să recuperăm. În cobur avem destulă carne pentru tine. Du-te, ia-ți și mănâncă cât vrei.
- Da, *masser* Bob o să ia. El avut tocmai foame mare când *massa* Shatterhand venit la el în cort și eliberat.
- Nu prea am putut constata aşa ceva, căci trebuia să te trezesc, iar tu dormeai tun.
- O, o, o, masser Bob are mare foame şi când doarme.
 El visat chiar foame.

Îşi aduse o bucată de carne şi o mancă, îşi mai aduse încă una şi o mâncă şi pe aceasta, luă din nou şi mâncă, mâncă, mâncă până nu mai avu ce lua. Ştiam cât putea să mănânce, dar niciodată nu-l văzusem să înghită o asemenea cantitate.

Între timp, ne povestea amănuntele captivității sale din Vâlceaua Iepurilor, fără să aflăm ceva important pentru noi. Îl întrebarăm ce observase, dar nu era nimic demn de reținut. Bob era un băiat bun și credincios, curajos și deștept în felul lui, dar să observe lucruri mai deosebite, așa cum face un *westman*, era peste puterile lui.

Când se crăpă de ziuă, ne scularăm și ne pregătirăm să încălecăm.

- Acum sunt curios cum se va comporta calul dumneavoastră, zise Old Wabble. Probabil că s-a terminat cu păcăleala, nu?
- Da. Vrei să iei pătura asta indiană cu dumneata, mister Cutter?
 - Da. Daţi-o încoace.
 - Nu acum, numai după ce încalec. O să ți-o arunc.

Mă dusei spre cal să-l mângâi. Era bănuitor și nelinistit, își zbârli coama și începu să fornăie, smucind lasoul. Mirosul izmei dispăruse și acum numai pătura îl mai înșela. Trăsei țărușul din pământ și-l vârâi în cobur, sării pe cal, desfăcui lasoul de la gâtul lui, iar funia o făcui inele. Ceilalti priveau curiosi, dar de mai departe, ca nu cumva să fie călcați în picioare de cal, dacă acesta ar fi rupt-o la fugă fără veste. Corpul îi era străbătut de un tremur nervos; cunosteam acest tremurat, era semnul prevestitor al apropiatei lupte. Într-o clipă îmi scosei pătura și i-o aruncai lui Old Wabble; la fel de repede trăsei și lasoul peste umăr. Apucai cu o mână frâul improvizat, cu cealaltă scosei pălăria de sub haină și mi-o îndesai bine. Întorcându-și capul, calul mă văzu o singură clipă, și îndată începu să necheze tare și furios și se ridică în două picioare. Strângând hăturile, îmi lipii și mai tare coapsele de cal. Era gata să se răstoarne. Îl împinsei înainte și trăsei cu atâta putere de unul din dârlogi, încât se învârti imediat în jurul său. Atunci se lăsă pe picioarele din față și începu să arunce cu cele din spate. Degeaba. Se cabra, îndoindu-și spinarea și sărind cu toate patru picioarele în aer. Rămase

puţin liniştit, ca să mă înşele şi, cu picioarele complet ţepene, sări o dată într-o parte, ca să mă arunce jos pe partea cealaltă, dar tot zadarnic, îşi făcu toate mendrele pe care le face de obicei un *Bucking-horse*, eu însă rămăsei neclintit pe el.

- Bravo, bravo, *sir!* exclamă Old Wabble. Trebuie să vă spun că vă ţineţi pe cal în chip faimos. Cioara vă face necazuri, parcă ar avea pe dracu în ca.
- O, ce-a făcut până acum nu-i nimic, răspunsei eu. Aşteptaţi că o să fie şi mai şi!

Ca şi când m-ar fi înţeles, calul se aruncă jos şi începu să se tăvălească, zvârlind în acelaşi timp cu copitele în jur. Am sărit cu picioarele pe pământ, lucru esenţial, altfel eşti pierdut şi, în timp ce el se tăvălea, eu săream ba în dreapta, ba în stânga, în aşa fel încât animalul să rămână mereu între picioarele mele răşchirate. Acest lucru cere un efort deosebit, trebuie să ai ochi buni, să ştii în ce parte vrea calul să se rostogolească în clipa următoare şi să fii atent să nu te atingă cu copitele. Cu şi mai multă precizie trebuie să ghiceşti când vrea să sară în picioare, altfel te aruncă într-o parte iar el o şterge ca vântul.

Așa a și făcut, a sărit în picioare și m-a aruncat pur și simplu în aer, iar eu am apucat din nou hățurile pe care le scăpasem din mâini.

- Bravo, bravo, strigă bătrânul Wabble. Thunder-storm
 mii de trăsnete, se lighioană! Numai Old Wabble ar putea să vă imite figura asta elegantă.
- O să fie și mai rău, *sir!* Întâi îl obosesc aici, apoi îl las să o ia la goană. Urcați în șa, ca să puteți să veniți repede după mine.

După ce spusei acestea, calul își repetă figurile descrise, se mai tăvăli o dată, sări din nou în picioare. Până aici luptase inteligența umană contra voinței animale. Acum urmau să se înfrunte două forțe brutale, domeniu în care, de obicei, tot eu ieșeam învingător. Până acum nimeni nu a putut să mă imite în această privință. Deci, am luat calul

mai din scurt de hăţuri, am alunecat puţin mai în faţă şi am strâns din coapse cu toată puterea. Calul stătea ţeapăn. Eram atent ce sunet o să scoată; o să-l scoată ori ba? Da, l-a scos. Era un geamăt lung, dureros, ţâşnind dintr-un piept sugrumat, fiind un semn sigur că, dacă nu obosesc, victoria va fi de partea mea. Animalul voia să sară din nou în sus, ba pe picioarele din faţă, ba pe cele din spate, ba pe toate patru, dar nu putea. Apăsam şi strângeam cât puteam de tare, respiraţia îi şuiera. Spumegând de efort, împrăştia în jur pale de spumă albă.

— Splendid, splendid! striga Old Wabble, încântat. Aşa ceva încă n-am văzut!

Splendid, pe dracu. Îi convenea să strige, dar să fi fost el în locul meu! Ce efort! Plămânii îmi erau gata să plesnească. Curgeau apele de pe mine, dar nu cedam. Calul voia să se trântească din nou şi să se tăvălească, dar nu putea. Încă o ultimă şi lungă strângere a coapselor, din toate puterile şi... muşchii şi voinţa umană învinseră, calul se prăbuşi.

— Minunat, urlă bătrânul. Este adevărat, sunteți un mare călăreț, cu mult mai bun decât mine, eu n-aș fi în stare de așa ceva.

Old Surehand nu spunea nimic, numai ochii îi erau plini de lumină.

- Frumos, frumos, o, ce frumos! strigă și Bob. *Massa* Shatterhand făcut asta des cu cal străin și sălbatic. *Masser* Bob fost acolo și văzut!
- Încă n-am terminat, răspunsei eu. Fiţi atenţi, acum o ia din loc.

Stăteam deasupra calului cu picioarele desfăcute și cu hăţurile în mână. Calul își reveni, se ridică cu mine cu tot. Câteva clipe stătu nemișcat, apoi o luă la goană, împins parcă de un arc foarte puternic. Preocupat să menţin direcţia în care trebuia să mergem, l-am lăsat să alerge. Ceilalţi trei mă urmau. După un timp, animalul mai încercă o dată să scape de mine, dar l-am strâns ca și mai înainte,

până se prăbuşi. Acum știam că nu o să se mai împotrivească și descălecai tocmai când cei trei mă ajunseră din urmă. Își frânară caii, și Old Wabble mă întrebă:

- Aţi lăsat dârlogii din mână şi i-aţi dat drumul calului, sir? Dacă o ia din loc?
- De acum înainte nu mai pleacă. E învins, e al meu, îi răspunsei.
- N-ar trebui să vă încredeți în bestia asta. Ar fi un mare păcat ca, după un efort atât de mare, să vă scape.
 - Nu mai pleacă. Ia, privește! Cunosc dresura.

Pusei mâna pe capul calului și-i zisei:

— Naba, naba, — hai, sus, hai, sus!

Calul sări în picioare. Mă îndepărtai încet și-l strigai:

— *Eta, eta,* vino, vino!

Veni după mine, la dreapta, la stânga, înainte, îndărăt, iar când mă oprii eu, se opri și el.

- Extraordinar, într-adevăr extraordinar! strigă Old Wabble. Dacă n-aș fi văzut, n-aș fi putut crede.
 - Recunoașteți că l-am îmblânzit?
 - Yes, yes and yes, da, da şi iar da!
 - Şi asta fără să-mi rup gâtul, mâna sau piciorul!
- Să nu mai vorbim despre asta, *sir.* De unde să știu eu că-l întreceți în călărie chiar și pe bătrânul Wabble?
- Cum "chiar"? Se pare că te crezi cel mai mare călăreț de pe glob! Eu însă afirm că te întrec, și nu spun asta din mândrie sau îngâmfare, pentru că adaug imediat: am cunoscut călăreți care mă întrec chiar și pe mine.
- *All devils* pe toţi dracii! Aş vrea să-l văd şi eu pe ăla care vă întrece.
- Am călărit pe cai care costau câte cincizeci de mii de dolari unul şi chiar mai mult, dacă mai ales ar fi fost de vânzare. Şi acum deduceţi singur cam ce fel de călăreţ era acela care călărea un asemenea cal. Încercaţi o dată să încălecaţi un cal kirghiz bine dresat, un armăsar de luptă sălbatic, sau o iapă persană, crescută la şcoala de călărie a

perşilor. Dumneata eşti un călăreţ excepţional după concepţia de aici; dincolo, pe continent, te-ai face de râs.

- Cal kirghiz, sălbatic, iapă persană cu școală veche...? Să fiu spânzurat dacă știu ce-i asta. Dar dumneavoastră ați călărit astfel de cai?
- Da, şi, în locul meu, Bob al nostru ar zice: ce bine am călărit unul pe altul!
- Oh... oh... interveni negrul cu o mutră ofensată. Masser Bob nu așa spune, că masser Bob nu a fost de față!
- Hm, hm, hm, mormăi bătrânul. Credeam că sunt un om destoinic și constat că nu-i deloc așa.
- Te rog, n-am vrut să spun asta, mister Cutter. Dumneata ești un călăreţ destul de destoinic, dar în felul cowboy-lor. Trebuie să recunoști că un indian călărește altfel, nu?
 - Yes.
- Am reuşit să îmblânzesc calul pentru că cunosc școala indiană. Dar gândește-te că mai există multe alte popoare de călăreţi: arabi, beduini, tuaregi, persani, turkmeni, kirghizi, mongoli și așa mai departe, și fiecare dintre aceste popoare are un alt fel de a călări. Dacă cineva cunoaște perfect o școală de călărie, poate el să se considere cel mai bun călăreţ și totodată să strige mirat despre altul: ăsta mă întrece și pe mine?
- Nu, sir. Văd că iar faceți cu mine pe predicatorul, căci tot ce ați spus, trebuie să recunosc, este foarte adevărat. Dar, de fapt, vreți să spuneți: nu te mai umfla în pene, bătrâne Wabble!
- O să spun, pentru că aş vrea să te văd mai maleabil şi nu pentru că aş crede că sunt mai deştept sau ştiu mai multe decât dumneata. Asta din cauza acelei "vă las baltă". Ştii, şi acolo în Caam-culano, ai vrut să-mi dai nişte lecţii, într-un moment şi o situaţie în care astfel de lecţii sunt nu numai de prisos, dar pot strica totul.
- Aveţi dreptate, mister Shatterhand, recunoscu el. Am devenit un încăpăţânat bătrân, pentru că niciodată nu mi-

am găsit nașul. M-ați pus la punct, în vorbe și mai ales în fapte, și vreau s-o iau *ad notam*. Faceți ce vreți, n-am să mă mai târguiesc. *It's clear!*

- Da, și ai să vezi, zisei eu, acest cal mă va asculta ca un câine credincios. Acum, însă, să pornim!
- Trecem mai întâi pe la Altşese-tşi, pe unde am trecut ieri dimineață? întrebă Old Wabble.
 - Nu, nu mai mergem la Pădurice.
- De ce? Dacă vrem să mergem la Muntele Ploii, Păduricea ne este chiar în drum.
- Gândește-te la cercetașii care au fost uciși acolo! Ei nu se mai întorc, acest lucru va stârni bănuiala comanșilor, și sunt convins că Vupa-Umugi va trimite câțiva războinici după ei. Putem lăsa ca aceștia să dea de urmele noastre?
- Da, atunci ne-ar urma la Muntele Ploii și totul ar fi dat în vileag. Dar și Parker, Hawley și Cuţitul-cel-lung au lăsat urme care duc într-acolo.
 - Asta a fost ieri, aşa că astăzi nu se mai văd.
- Cum s-ar zice, trebuie să facem ocol. Dar pe unde o luăm? Poate trecem printre Pădurice și Apa Albastră? Nu, nu merge, urma noastră ar fi descoperita chiar și mai repede și mai ușor.
 - Trebuie să ocolim prin dreapta.
- Să trecem din nou peste Rio Pecos? În orice caz, e un ocol și încă ce ocol! Nu o să fie prea mare, *sir?*

Old Surehand interveni, dând din cap:

- Sunteţi incorigibil, bătrâne Wabble. Adineauri aţi spus că nu o să vă mai târquiţi și aţi început din nou.
 - Well, Well, nu mai scot o vorbă.
- Eu îl aprob în întregime pe mister Shatterhand. Trebuie să facem acest ocol, indiferent dacă e mare sau mic. Nu vă dați seama că mister Shatterhand vrea ca în felul acesta să omoare două muşte dintr-o dată?
 - Două muște? Și care e prima?
 - Prima este că urmele noastre n-au să fie descoperite.
 - Well. Şi a doua?

- Nale-Masiuv.
- Nale-Masiuv? Dar cum poate fi ăsta o muscă?
- Azi e a treia zi!
- Într-adevăr, azi e a treia zi din seara evenimentelor de la Apa Albastră, şi Nale-Masiuv trebuie să sosească cu suta lui de indieni. O să-i iscodim?
- Da, răspunsei eu. E în avantajul nostru să aflăm dacă este aici ori nu. După părerea mea, imediat ce va sosi Nale-Masiuv, indienii au să pornească spre Llano Estacado, și atunci o să ne putem orienta și noi. Așa că trebuie s-o ținem mai spre dreapta. Hai să plecăm, meș-șurs domnilor!
- *Meş-şurs,* repetă negrul. *Massa* Shatterhand referit și la *masser* Bob cu asta?
 - Fireşte!
 - Înseamnă că *masser* Bob e și el *meș-șurs?*
 - Se înțelege, dragă Bob.
- Oh, oh, Bob și el *meș-șurs*. Negru Bob la fel de *gentleman* ca și un *gentleman* alb! El este tare bucuros de asta, și arătat că și el viteaz și curaj la fel ca vânător alb. Păcat că el nu are pușcă să omoare indienii roșii!
- O să primeşti şi tu una pe care am să ţi-o aleg eu dintre cele capturate la Pădurice. O să primeşti şi un cuţit şi tot ce-ţi mai lipseşte.

Am început să-mi mângâi calul, care mă privea liniştit, fără nici un semn de repulsie. Îi cercetai copitele, pe care mi le dădu ca un cal ţărănesc, trăit tot timpul în grajd şi foarte familiarizat cu stăpânul său. După ce-l încălecai, rămase locului. Pe scurt, se comporta exact ca un cal despre care se spune că e obișnuit cu "focul".

Mă recunoscuse de stăpân. Old Wabble dădea mirat din cap, dar nu zicea nimic.

Întrucât nu-i mai evita nici pe ceilalţi şi nici pe caii lor, nu mai era nevoie să mă despart de ei. Puteam să călărim împreună. Între timp ba unul, ba altul îşi depanau întâmplări din viaţa lor. Povesti şi Old Surehand unele din aventurile sale. Avea un fel de a vorbi scurt, la obiect, care

nu admitea nici măcar gândul că ar aștepta laude din partea noastră. Ceea ce auzeam din gura îmi suna mai degrabă a raport decât a povestire. Old Wabble folosi de câteva ori prilejul pentru a pune întrebări pişichere, iar orice povestitor, răspunzând, cu greu ar fi putut să nu dea amănunte despre proveniența și situația sa. Numai că Old Surehand se pricepea de minune să evite răspunsurile, iar eu îmi dădeam seama că nu avea intenția să lase să-i scape nici măcar o aluzie în legătură cu ceea ce voia Old Wabble să afle. Vorbea numai despre viața și experiența sa din Vestul Sălbatic. Eu, la rândul meu, m-am ferit să-i pun vreo întrebare din care să fi dedus că vreau să-l iscodesc.

În felul acesta, trecu timpul dinainte de masă și o bună parte din după-amiază. Când ajunserăm la Rio Pecos, întrun loc cam la o milă distanță de Vărsarea Apei Albastre, începu să se însereze. Trecurăm râul înot, deoarece Apa Albastră o puteam ocoli numai pe malul drept al fluviului.

Ajunși acolo, dădurăm de o urmă care ducea în apropierea apei, la vale.

— Valeu! exclamă Old Wabble. După cât se vede, Nale-Masiuv a și sosit cu indienii lui.

Old Surehand aruncă doar o privire pe urmele lăsate și zise:

- N-a fost el.
- Nu? Cum adică?
- Câţi indieni urmau să vină cu el?
- O sută.
- Şi este asta urma a o sută de călăreţi?
- Nu... trebuie să recunosc că nu. Dacă nu a fost el, hm... tare aș vrea să știu cine a fost! Să fi fost numai avangarda din ceata lui?
 - Posibil.
- Înseamnă că ceilalți o sa vină după noi și o să ne descopere urmele. Ce-i de făcut ca să nu ne dăm de gol?
 - Să hotărască mister Shatterhand ce să facem.

Mă aplecai în şa şi privii cu atenție urmele lăsate de copitele cailor și spusei:

— Pe aici au trecut cam douăzeci de călăreţi care s-au simţit în deplină siguranţă, de aceea nu au mers în şir indian. Urma este de cel puţin patru ore. Cine vine după noi şi are ochi buni, poate distinge cu uşurinţă urma noastră de cea dintâi. Dar se lasă seara şi, în întuneric, urmele nu se mai pot distinge. Putem să le călcăm liniştiţi pe urme, pentru că vreau să le cunosc mai îndeaproape.

O luarăm pe făgașul urmelor și, în curând, ajunserăm într-un loc unde călăreții poposiseră. Pe partea opusă a râului, locul era înconjurat de tufișuri, în care se vedea o spărtură.

- Da, au fost cam douăzeci de călăreţi, spusei eu din nou, altceva nu se vede.
 - O avangardă? întrebă Old Wabble.
- Nu cred. Ce motiv ar fi avut Nale-Masiuv să-şi împartă ceata și să trimită o avangardă? Numai înaintea unei bătălii sau când te afli într-o regiune nesigură faci acest lucru. La o bătălie nu s-a gândit, iar oamenii care au trecut pe aici s-au simțit în siguranță, dovadă cum au călărit. Așa că nu avem de-a face cu un grup de cercetași. Mă gândesc la un cunoscut al meu, tânăra căpetenie Şibabigc. Trebuie să vină și el la Apa Albastra dacă vrea să meargă cu Vupa-Umugi în Llano Estacado. De fapt, el ar trebui să-l călăuzească. Poate că el e cel care a trecut.
- Tot ce se poate, *sir.* Şi acum ce facem? Mergem pe urmele lor?
 - N-are nici un rost și ne-ar putea chiar pune în pericol.
- Totuşi trebuie să mergem la vale, ca să putem trece din nou pe malul celălalt.
- Da, dar nu prea aproape de mal, unde în orice moment putem să dăm peste indieni. Călărim în semicerc, în așa fel încât să atingem râul numai atunci când s-a întunecat și nu mai putem fi văzuți.

- Pe cât de inteligent, tot pe atât de periculos. Dacă indienii ajung aici înainte de a se înnopta, o să vadă locul unde am părăsit urmele acestea, ceea ce desigur că o să bată la ochi și o să se ia după noi, iar în felul acesta vom fi descoperiți.
- Da, dacă o să procedăm prostește. Trebuie să părăsim urma într-un loc unde să nu se poată observa. Şi un asemenea loc se află chiar aici. Ce părere aveţi, nu cumva spărtura de aici din tufiș ne oferă cel mai bun prilej pentru aceasta?
- Cu sau fără spărtura aia, tot o să se observe că o urmă o apucă într-o parte.
- Dacă procedăm cum trebuie, n-o să se observe. N-o trecem încet, ci o să sărim peste ea, aşa că n-are să se poată vedea că am trecut cu caii, deoarece locul este călcat și iarba e toată acoperită de urme. Desigur, sărind dincolo, caii noștri vor lăsa urme, dar de aici nu pot fi văzute, pentru că spărtura e mică, iar crengile sunt împreunate. Trebuie să sărim cât mai sus cu putință și sa fim atenți ca să nu atingem arbuștii și să nu rupem vreo frunză sau vreo rămurea.
- Well, o să meargă, mister Shatterhand! Cine sare primul?
- Eu. Veniți câte unul după mine și faceți exact cum fac eu!

Pornii calul, îl îndemnai să sară descriind un arc mare, şi aterizai dincolo de tufişuri. Nu rămăsei pe loc, ci lăsai locul liber pentru ceilalți. La fel de bine săriră și ei. După aceea, străbăturăm fâșia îngustă de lângă râu, acoperită de copaci, până ajunserăm pe teren deschis, înaintarăm mai departe în linie dreaptă, perpendiculară pe râu, până ce nu mai puteam fi văzuți. Pe urmă o luarăm de-a lungul râului și, înaintând destul de mult la vale, ne întoarserăm din nou spre râu. Ajunși pe malul lui, ne aflam cam la o distanță de o jumătate de milă engleză de vadul amintit și trebuia să venim iar înapoi. Se cerea o deosebita atenție pentru că,

între timp, se întunecase. Situația nu era deloc plăcută. Tocmai lângă vad, puteam să dăm oricând peste oamenii lui Vupa-Umugi, pe care acesta îi aștepta. Descălecarăm deci și merserăm pe jos, ducând caii de dârlogi și străduindu-ne să facem cât mai puţin zgomot.

Se dovedi curând că această precauţie nu fusese deloc de prisos. Încă dinainte de a ajunge la vad, simţirăm miros de fum. În apropiere ardea un foc, de aceea ne oprirăm. Trebuia să aflăm cine a aprins focul. Aşa că Old Surehand și cu mine lăsarăm lui Old Wabble şi Bob caii şi armele şi o pornirăm mai departe pe furiş. După fiecare pas, mirosul devenea tot mai tare şi, când nu mai avurăm decât o mică bucată de drum până la vad, zărirăm focul, care ardea în apropierea apei. Din cauza tufişului nu puteam vedea cine era lângă foc.

Înaintarăm cu deosebită atenție, până ce ajunserăm lângă tufișurile care erau cam la doisprezece pași de foc. Şedeau acolo doi indieni, față în față, așa că îi vedeam numai din profil. Erau comanși. Ce căutau aici, la vad? De ce aprinseseră focul? Iată cele două întrebări pe care mi le puneam și la care nu era greu să le găsesc răspunsul.

Old Surehand era frământat de aceleași gânduri. Mi le comunică, șoptindu-mi:

- Nale-Masiuv încă n-a sosit. Presupunerile dumneavoastră s-au adeverit, *sir!*
- Da, îl aşteaptă, şi pentru a-l întâmpina, au pus aici o strajă.
 - Dar de ce au avut nevoie de ea?
- Pentru un motiv foarte simplu. Nale-Masiuv aparţine unui alt trib decât Vupa-Umugi şi regiunile lui de vânătoare sunt foarte departe de aici. Aşa că el nu cunoaște vadul, iar când va sosi, ăştia doi urmează să i-l arate.
- Cred că aveți dreptate. Ce bine că am venit aici după ce s-a înserat!
- Da. Probabil că ziua ne-ar fi văzut, deoarece au sosit înaintea noastră. Acum, însă, mirosul fumului ne-a ferit să

fim descoperiți.

- Dacă ne-ar fi văzut, ar fi fost rău de noi. Chiar dacă lear fi fost imposibil să ne prindă, ar fi știut totuși că ne aflăm aici în apropiere, în timp ce acum cred tocmai dimpotrivă.
- În orice caz, focul este o dovadă că sunt convinși că suntem hăt-departe de aici. Dacă și-ar fi închipuit că suntem prin apropiere, s-ar fi ferit să aprindă focul. Proștii ăștia n-o să se deștepte niciodată!
- N-ar trebui să se plângă că n-au avut ocazia să devină mai deștepți. Le-ați dat o grămadă de lecții din care ar fi putut să învețe câte ceva. Rămânem aici?
 - Aş vrea.
- Şi eu. Cu toate că stau aici ca nişte butuci, e totuşi posibil să vorbească între ei.
- În acest caz o să aflăm câte ceva. Cel din dreapta, să ştiţi că e un războinic de seamă.
 - Îl cunoaşteţi?
- Da. Pe când trăgeam cu urechea, acolo, lângă Apa Albastră, am văzut că el stătea lângă șeful de trib și participa la discuţii împreună cu bătrânul. Dacă au să vorbească, atunci probabil că vor discuta despre planurile lor de luptă. Ascultaţi!

Indianul despre care vorbeam rosti un cuvânt, însă atât de scurt și de încet că nu-l puteam înțelege. Celălalt răspunse, dar tot atât de neînțeles pentru noi. O vreme, schimbară între ei cuvinte în același fel, fără să știm la cine și la ce se refereau. Ne lipirăm urechea de pământ, ca să auzim mai bine.

Abia făptuirăm acest lucru, că Old Surehand îmi făcu semn cu cotul. Știui imediat la ce se referea gestul lui, pentru că și eu auzisem zgomotul asupra căruia voia să-mi atragă atenția. Îl cunoșteam amândoi foarte bine. Era lovitura surdă a unei copite de cal pe pământul moale, care uneori dă de o rădăcină sau de altceva tare.

- Să fie oare caii noştri? întrebă Old Surehand.
- Nu. Zgomotul vine din partea de sus a râului.

- Atunci e vorba de comanși, altcineva ar avea mai multă grijă în a-și mâna caii.
- Da, sunt comanşi, dar ei nu ştiu că aici se mai află şi alţi indieni.
 - N-au văzut focul?
- Nu. După zgomot, se află la cel puţin optzeci de paşi de aici, iar în partea aceea tufişurile sunt dese şi ascund focul.
 - Ar trebui să-l simtă după miros.
- Nu pot, pentru că vântul bate de la deal şi duce fumul la vale, aşa că n-au cum. Îndată ce o să descopere focul, o să se oprească, o să descalece şi o să se furişeze încoace. Atunci o să aflăm neapărat ceva.

Aşteptarăm. Zgomotul surd se mai repetă încă de două ori. Cei doi comanși de lângă foc nu auziseră nimic, ei nu stăteau ca noi cu urechea la pământ. O vreme fu linişte. Cei ce veneau deveniseră atenți și desigur, se apropiau încet. Deodată, boschetul de vizavi începu să foșnească și un puternic "hiiiih"! izbucni de acolo. Cei doi străjeri săriră în picioare, și erau gata să o rupă la fugă în direcția boschetului unde ne aflam noi ascunși, așa că ne ridicarăm ca să fugim cât mai repede, când de dincolo se auzi întrebarea:

— Vupa? Vupa?

Drept răspuns, străjile rămaseră pe loc și una dintre ele răspunse:

— Umugi! Umugi!

Se așezară din nou. Se liniștiseră, pentru că întrebarea îi convinsese că noii-sosiți nu sunt dușmani. "Vupa-Umugi" era semnul de recunoaștere convenit mai dinainte. Se vede că pieile-roșii au învățat și și-au însușit de la albi folo*sir*ea parolei.

După câtva timp veniră din sus doi călăreţi. Fuseseră după caii pe care-i lăsaseră în urmă, iar acum veniră şi descălecară lângă foc. Noi ne culcarăm iarăși la pământ. Noii-sosiţi se aşezară la foc lângă cei doi străjeri şi, un

timp, nu scoaseră nici un cuvânt. Așa e obiceiul la indieni. Abia după vreo cinci minute începu să vorbească cel pe care-l numisem un războinic de seamă și care conducea discuţia, în timp ce celălalt tăcea.

- Frații mei roșii au fost așteptați. Vupa-Umugi este plin de nerăbdare.
 - Are voie un războinic să devină nerăbdător?
- El nu are voie s-o arate, dar poate să fie. V-am așteptat încă de la amiază. Şi acum veniţi voi ca avangardă. Când o să sosească Nale-Masiuv?
- N-o să sosească astăzi, iar noi venim ca soli, nu ca avangardă. Unde este Vupa-Umugi, cu care urmează să vorbim?
 - E în tabără, lângă Apa Albastră!
 - Du-ne la el.
- Mai putem aștepta. Fraţii mei ştiu că mă bucur de încrederea şefului de trib şi că sunt urechea lui. Dacă nu vor să fie primiţi cu mânie, să-mi spună mie solia pe care o aduc, ca s-o prezint căpeteniei.

Cei doi soli se întrebară din ochi, apoi cel care purta discuția răspunse:

- Da, știu că ești urechea căpeteniei Vupa-Umugi. De aceea o să afli ceea ce dorești, cu toate că primisem poruncă să nu vorbesc decât în fața șefului de trib. Nale-Masiuv nu poate veni azi cu cei o sută de războinici ai săi.
 - Uff! De ce?
- Pentru că a fost oprit de fețele-palide, cu care a trebuit să lupte.
 - Există fețe-palide prin apropiere?
- În apropiere nu, dar dincolo de Mistake Canion ne-am lovit de soldații fețelor-palide, care ne-au atacat. Erau atât de mulți, încât a trebuit să fugim, și mulți dintre războinicii noștri au fost răniți sau uciși. Fețele-palide ne-au urmărit și împrăștiat; când s-a făcut seară, numai cincizeci de războinici de-ai noștri s-au mai întors la șeful de trib.

- Uff, uff! Ce o să spună Vupa-Umugi! Poate amână marşul spre Llano Estacado și pornește la Mistake Canion, ca să se răzbune!
- Asta nu! Nale-Masiuv, căpetenia noastră, ne-a poruncit să-i spunem că fețele-palide cu care am luptat nu sunt *westmen*-i, ci soldați. Dacă îi învingem și numai unul dintre ei reușește să se întoarcă la Fortul său, o să trimită o sută și încă o sută de alți soldați, ca să-i răzbune pe cei căzuți. Da, morții noștri trebuie răzbunați, dar în așa fel încât nici un soldat să nu se mai poată întoarce, ci toți trebuie să moară.
 - S-a gândit Nale-Masiuv la vreun plan, cum să facă?
 - Da. Trebuie să i-l comunic lui Vupa-Umugi.
 - Pot să-l aud?
- Voi toţi o să-l aflaţi. Soldaţii feţelor-palide vor fi ademeniţi în Llano Estacado, şi o să se prăpădească acolo.
- Uff, uff! E un plan care are să găsească aprobarea căpeteniei noastre. Toți acești câini albi trebuie să piară și nici unul nu are voie să se întoarcă și să poată povesti ce sa întâmplat.
- Fratele meu are dreptate. Dacă vrem să ademenim fețele-palide în Llano Estacado ca să piară, și nu vrem să pierim și noi, avem nevoie de apa lângă care locuiește Bloody Fox. De aceea, marșul spre Llano Estacado nu trebuie amânat, ci trebuie pornit repede, ca să ajungem și să punem stăpânire pe apă înainte de a ademeni soldații în pustiu.
 - Dar cum vor fi atrași soldații într-acolo?
- Şiba-bigc, tânărul şef de trib, a fost deja aici, pe la frații noștri roșii?
 - A sosit azi după-amiază cu douăzeci de războinici.
- El cunoaște drumul spre apa din deșert și o să primească atâția războinici de la Vupa-Umugi cât are nevoie ca să pună stăpânire pe apă și să-l prindă pe Bloody Fox. În timpul acesta. Vupa-Umugi îl așteaptă pe Nale-Masiuv, ca să se unească. Nale-Masiuv a trimis acasă doi

soli, să mai aducă o sută de războinici. Ăștia or să rămână în spatele soldaților albi, fără să se arate până ce fețelepalide vor ajunge în desert. Acum asteaptă timp de o zi ca să-și aducă războinicii împrăștiați, apoi o să-i atace pe soldati, dar fără să lupte. Se va retrage până aici, la Apa Albastră, unde, cu micul număr de oameni pe care-i are, o să-i ocolească pe soldați, ca să se unească cu cei o sută de războinici ai tribului său, pe care-i așteaptă. N-o să-i fie greu, deoarece are în fată soldați și nu westmen-i. În schimb fețele-palide care o să-l urmărească pe Vupa-Umugi cu ceata lui sunt greșit informate și cred că-l au în față pe Nale-Masiuv cu oamenii săi. Când vor sosi aici, voi o să fiți plecati. Să faceti în așa fel ca urmele voastre să fie ușor văzute, dar când or vrea să vă atace, să vă retrageti până când albii au să ajungă în deșert. Acolo, voi o să fiți înaintea lor, iar Nale-Masiuv o să fie în spatele lor, așa că albii vor fi prinși la mijloc. Şi atunci, dacă o să vrea să vă atace, nu o să luptați, ci o să vă retrageți tot mai mult în pustiu, pentru că voi o să aveți apă, ei însă nu. În timp ce ei au să moară de sete, tribul vostru n-o să piardă nici un om. Ce părere are fratele meu, o să accepte Vupa-Umugi acest plan?

- Da, o să-l accepte. Iar dacă va fi împotriva, am să-l conving eu să-l accepte. Adunarea bătrânilor o să fie cu siguranță de partea mea.
- Atunci să plecăm imediat la Apa Albastră, ca să pot vorbi cu căpetenia, pentru că trebuie să mă grăbesc să-i duc lui Nale-Masiuv răspunsul.
- Fratele meu să mai aștepte o clipă. Planul e bun și are să ducă la distrugerea tuturor fețelor-palide. Am o singură nelămurire. Şiba-bigc, care cunoaște deșertul urmează să plece singur înainte, cu o ceată, ca să pună stăpânire pe apă. Dar cum o să găsim noi locul cu apa?
 - Se va întoarce să ne arate drumul.
- O să poată? O să aibă timp? Nu o să fie împiedicat de nimic?

- Nale-Masiuv s-a gândit și la asta. Când cei trei șefi de trib s-au sfătuit în legătură cu marșul spre Llano Estacado, Şiba-bigc a spus că pe ultimul deal al deșertului există un loc care se cheamă *Sucs-ma-lestavi* O-sută-de-copaci. Mulți războinici comanși au fost în locul acela, îl cunosc și au să-l găsească ușor...
- *Sucs-ma-lestavi* O-sută-de-copaci? Locul acela îl ştiu şi eu, am fost de câteva ori acolo.
- Foarte bine. Întrucât locul se află în calea noastră, pe care trebuie s-o urmeze și Şiba-bigc, el o să lase urmele mele necesare ca, în orice caz, să găsim și noi drumul spre apă. Acolo sunt multe pâlcuri de arbuști și copaci tineri. El o să taie o grămadă de pari, pe care o să-i înfigă în nisipul deșertului până la apă.
- Uff! Aşa cum fac feţele-palide când trec prin deşert şi nu vor să piardă drumul!
- Da. Întocmai. Dacă Şiba-bigc nu ne va putea aştepta la *Sucs-ma-lestavi*, când vom ajunge noi acolo o să găsim parii care au fost puşi să ne arate drumul.
- Dar feţele-palide vin după voi şi o să găsească şi ei parii care o să-i îndrume spre apă.
- Nu! A auzit vreodată fratele meu de tâlharii albi care se cheamă *stakemen*-i? Şi ştie fratele meu ce fac aceşti oameni ca să-i ducă pe călători la moarte?
 - Scot parii şi-i aşează altfel.
- Războinicii roșii nu pot oare face la fel ca fețele-palide? Mai întâi mergem la oază, ne aprovizionăm cu apă suficientă, adăpăm caii și apoi ne întoarcem o bucată de drum îndărăt. Pe drum, scoatem parii lui Şiba-bigc și-i înfigem să indice o altă direcție, unde nu există apă și unde soldații o să piară de sete. Dacă Vupa-Umugi o să accepte planul, comanșilor o să le aparțină pe vecie nu numai apa deșertului, dar o să-l prindem și pe Bloody Fox și o să nimicim toți soldații albi.
- Vupa-Umugi o să facă ceea ce Nale-Masiuv îi propune prin tine. Am zis. *Howgh!*

- Atunci să plecăm la Apa Albastră, ca să avem timp. Nale-Masiuv așteaptă, trebuie să ne întoarcem imediat!
- Focul de aici putem să-l stingem, deoarece, dacă războinicii voștri nu vin, nu trebuie să-i mai așteptăm. O să vă conduc prin vad.

După ce stinseră focul și tăciunii se îndreptară spre râu, cei doi soli mergând călare, iar cei ce stătuseră de straja pe jos.

Îndată ce plecară indienii, ne ridicarăm și noi și ne privirăm lung, cu toate că în întuneric nu ne puteam vedea fața. Ceea ce auziserăm era de cea mai mare importanță.

- Îmi vine să strig ca indienii "uff, uff, uff"! zise Old Surehand.
 - Ei, nu am spus eu că aici o să aflăm câte ceva, sir?
 - Am aflat, și nu orice, ci chiar planurile lor de luptă!
- Am fost acolo sus, în tabăra soldaților. Vasăzică ei l-au atacat pe Nale-Masiuv! De fapt, comandantul lor nu prea mi-a plăcut, e un tip cam redus, care ar merita să i se taie puțin din nas. Dar ceea ce au pus la cale indienii, în nici un caz nu-i putem lăsa să înfăptuiască.
 - Ati vorbit cu comandantul?
 - Da.
 - Ştia cine sunteţi?
 - Nu.
 - Şi nici nu i-aţi spus?
 - Nici nu mi-a trecut prin minte așa ceva.
- Atunci îi înțeleg obrăznicia, pentru că știu cât de modest păreți atunci când vreți. Dar ce ziceți despre planul făcut de acest Nale-Masiuv?
 - Nu-i prea grozav.
- Şi eu sunt de aceeaşi părere. Dar un ofițer de cavalerie nu este un *westman* și cred că e posibil să se lase ademenit în Llano Estacado.
- Sunt convins de asta. Chiar dacă nu-l găsesc prea grozav, nu vreau să spun că planul nu face două parale, nu;

dar noi, de exemplu, l-am fi făcut altfel. Şi totuşi trupa de cavalerie o să cadă în capcană.

- Dacă Vupa-Umugi o să fie de acord cu Nale-Masiuv.
- Cu siguranță că va fi.
- Nu credeţi că ar trebui să ne strecurăm până la Apa Albastră, să observăm sau chiar să auzim ce hotărăște?
- Ar fi o idee, dar, din două motive, nu trebuie s-o punem în aplicare.
 - Şi din care anume?
- În primul rând, sunt sigur că Vupa-Umugi va fi de acord, deci nu trebuie să-i spionăm. În al doilea rând, navem timp. Sunt convins că Şiba-bigc pornește mâine de dimineață sau chiar în noaptea asta spre Sucs-ma-lestavi. Deoarece trebuie să i-o luăm înainte, nu avem timp de pierdut. Trebuie să trecem mai întâi pe la Nargoleteh-tsil, să vedem dacă apașii noștri au sosit deja. Dacă au sosit, o să lăsăm caii să se odihnească puţin și apoi o s-o pornim, înainte de a se face ziuă, spre Llano Estacado.
- Cunoașteți locul pe care comanșii l-au numit *Sucs-ma-lestavi?*
- Îl cunosc chiar foarte bine. Când îl vizitam pe Bloody Fox, la venire şi la plecare, făceam întotdeauna popas acolo. În limba apaşilor se cheamă *Gutesnontin-khai*, adică acelaşi lucru, O-sută-de-copaci.
 - După denumire s-ar părea că este o pădure acolo!
- Nu-i propriu-zis o pădure, nu. Numai datorită faptului că se află la marginea deșertului, e numele justificat. Copaci adevărați sunt puţini. Sunt niște boschete de arbuști și câţiva arbori înalţi și uscaţi, care se pretează foarte bine pentru a face pari din ei, ceea ce vrea și Şiba-bigc să facă. Acum să ne întoarcem la tovarășii noștri. Trebuie să trecem râul cât timp vadul este liber și nu e încă supravegheat. Haideţi!...
- A durat o veşnicie, strigă Old Wabble când ajunserăm la el. Dacă absența dumneavoastră s-ar mai fi prelungit, aș fi venit și eu.

- Ca să ne pui în primejdie, zisei eu. Tocmai de felul ăsta de a fi aș vrea să te dezobișnuiesc. Greșeala asta, de care se pare că nu te poți lepăda, odată și odată te va duce la pieire.
 - Old Wabble să piară? Nici nu se gândește la așa ceva.

Da, nu se gândea. În ciuda vârstei sale, era tot *cowboy*ul fără griji, uşuratic.

Trecurăm vadul și traversarăm încet fâșia de pădure de pe malul râului, după care puturăm lăsa caii să alerge în voie, stelele luminându-ne suficient calea. Această împrejurare favorabilă mi-a și permis să țin direcția ca pe un fir întins și să ajungem la Muntele Ploii fără nici un ocoliș. Când zărirăm ridicându-se în fața noastră cele două vârfuri ale muntelui nu prea înalt, era aproape miezul nopții.

La poalele muntelui creșteau tufișuri dese. Trecând pe lângă ele, auzirăm strigătul apașilor:

- *Ti arcu* cine este acolo?
- Old Shatterhand, le răspunsei.
- Ovan ustah arhonda veniţi încoace!
- O luarăm în direcția de unde eram chemați. Un apaș veni spre noi, pentru a ne vedea.
- Da, e Old Shatterhand, marea căpetenie a apașilor, zise el când se apropie de noi. Am pus războinici de pază în mai multe locuri ale muntelui, pentru a vă aștepta.
 - Războinicii apași au sosit?
 - Da. De trei ori câte o sută.
 - Cu provizii?
 - Cu carne şi făină pentru mai multe săptămâni.
 - Cine e şeful?
- Entşar-co, Focul-cel-mare, favoritul lui Winnetou, după cum știe și marele meu frate Old Shatterhand.
- A sosit și Cuţitul-cel-lung împreună cu cele două feţe-palide?
- Da, au sosit şi au povestit despre isprăvile lui Old Shatterhand. Fraţii mei să mă urmeze.

Ne conduse o porțiune în valea care se întindea între coastele muntelui și ajunserăm în curând în tabăra apașilor.

Entşar-co nu era numai favoritul lui Winnetou, ci şi al meu. Ne salutarăm cu multă căldură şi el îmi spuse că atât el, cât şi ceata lui, se pun sub comanda mea. Veniră şi Parker şi Hawley să ne strângă mâinile. În câteva cuvinte le povestirăm cum l-am eliberat pe Bob. Era mare bucuria revederii, pentru că fuseseră îngrijoraţi de soarta noastră.

Nu era nevoie de nici o consfătuire. Ajungea faptul că voiam să mergem la Llano Estacado. I-am explicat lui Entşar-co situația și, întrucât trebuia să dormim, luă el toate măsurile ca să putem pleca de îndată ce ne vom trezi.

A doua zi de dimineață, la răsăritul soarelui, eram departe de Muntele Ploii. Ceata noastră se mişca destul de repede peste câmpia dinspre dealurile de care am mai pomenit și de unde se întinde Llano Estacado. La capătul răsăritean al dealurilor există acele râuri ce se pierd în nisip și care apoi se strâng în locul unde și-a ridicat Bloody Fox misteriosul adăpost.

Old Surehand se bucura vizibil de întâlnirea cu apaşii. Observă că ei sunt pregătiți aproape militărește. Probabil că nici un alt trib de indieni nu se putea mândri cu un sistem de aprovizionare atât de bine pus la punct. Pe drum, povestindu-i cu câte eforturi și cu câtă sârguință reușise Winnetou să facă din mescaleroșii săi o trupă de elită, respectul pe care-l avusese și până atunci față de Winnetou crescu și mai mult. Apașii aveau burdufuri pentru apă, confecționate din piele de antilopă, așa că războinicii, la nevoie, nu erau nevoiți să rabde de sete.

După-amiază traversarăm șirul de dealuri și conduserăm trupa într-o vale pe care o cunoșteam și unde făcurăm popas. În vale exista un pârâiaș, desigur un fir de apă foarte subţire, dar suficient ca să putem să ne umplem burdufurile. Valea se afla cam la un sfert de zi de mers călare până la locul numit O sută-de-copaci, unde urmau să vină comanșii. După popas coborârăm în Llano Estacado,

prin al cărui nisip moale galben-argintiu o luarăm spre nord-est.

La apusul soarelui ne oprirăm în mijlocul deșertului. Ne înconjura o imensă câmpie de nisip, al cărui orizont era un cerc perfect, ca tras cu compasul, semănând cu un uriaș platou de cozonac presărat cu zahăr și gris, o comparație cam îndrăzneață, dacă ne gândim că e vorba de pustiul Estacado, uscat și fără nici o vegetație!

Cu toate că nu aveam de ce ne teme, am pus santinele şi, după ce caii şi-au primit raţia de ştiuleţi de porumb, din care aveam o cantitate apreciabilă, ne-am culcat. În noaptea răcoroasă a deşertului somnul ne-a făcut bine, iar dimineaţa ne-am sculat odihniţi şi ne-am continuat drumul.

Uneori drumul de azi ne ducea pe lângă fâșii cu cactuși uscați, de care trebuia să ne ferim caii, ca nu cumva să se rănească la picioare. Pe alocuri, aceste pâlcuri de cactuși se unesc și sunt atât de dese, încât omul este obligat să le ocolească destul de mult și să se strecoare cu greu printre ele. Cine nu le cunoaște întinderea și natura se poate zăpăci și chiar rătăci printre ele, iar dacă nu are provizii și apă, poate să piară de-a binelea.

După-masă se lăsă o căldură înăbuşitoare. Soarele ardea îngrozitor, iar un vânt fierbinte, ca ieşit din cuptor, răscolea întinderea, umplând aerul de nisip. Aveam o misiune grea, deoarece numai eu singur cunoșteam regiunea și, deci, răspundeam de viața tuturor. Privirile abia reușeau să străbată norii de praf și, cu toate că eram convins că mergeam în direcția dorită, adeseori întâlneam unele lucruri menite să mă inducă în eroare. E adevărat că-l aveam cu mine pe Bob, dar, fără a pune la socoteală capacitatea lui specifică, el umblase întotdeauna în deșert împreună cu Bloody Fox, bizuindu-se pe el, așa că nu mă putea ajuta cu nimic. Îmi dădeam seama că unele pâlcuri de cactuși au dispărut, în timp ce altele răsăriseră în locuri ce nu existau înainte. Mă feream să consult busola.

Instinctul de orientare al *westman* -ului e mai sigur decât acul magnetic.

Eram sigur că mă aflu pe locul potrivit, acolo unde între două porțiuni întinse de cactuşi trebuia să existe un drum ce ducea la apă. Dar nu găseam drumul nicăieri. De fapt, din locul acela, cu ajutorul binoclului, ar fi trebuit să zăresc copacii crescuți în jurul micului lac, dar văzduhul era prea încărcat cu nisip ca să pot vedea ceva. M-am adresat din nou lui Bob, şi, după multe insistențe, aflai ceea ce ar fi putut să-mi spună de la început.

Bloody Fox, voind să se asigure şi mai mult contra duşmanilor, cu multe eforturi şi cu ajutorul apei ce-i stătea la dispoziție, plantase cu cactuşi drumul pe care îl căutam într-un cerc atât de larg, încât cu ochiul liber, de la marginea acestui cerc, adăpostul lui nu putea fi zărit. Firește, acest lucru nu ar fi fost posibil, dacă nu ar fi existat și înainte, jur-împrejur, fâșii de teren întinse pe distanțe de mile, acoperite cu cactuși. Trebuia numai să umple golurile, și totuși a fost nevoie să muncească împreună cu Bob și Sanna timp de câteva luni de zile. Înainte puteam veni dinspre nord sau vest, acum trecerile acestea erau astupate, în schimb făcuse una nouă la est. Era atât de îngustă și atât de întortocheata, încât cu siguranță că un străin s-ar fi ferit s-o urmeze.

În sfârşit, ştiui ce trebuie să fac ca să ajung la Bloody Fox. Pe apaşi nu puteam să-i iau cu mine, pentru că aşezarea constituia un secret pentru ei şi, probabil, aşa o să şi rămână. Trebuiră, deci, să facă popas. Lăsai acolo şi pe albi, îl luai cu mine numai pe Bob, ca să-i dau prilejul să-şi revadă cât mai repede mama şi pe Bloody Fox.

Merserăm timp de aproape o jumătate de oră, în galop, în jurul uriașei întinderi de cactuși, până ce ajunserăm în partea estică. Găsirăm deschizătura și, ca să o putem străbate, furăm obligați să mergem încet, ba la dreapta, ba la stânga, după cărarea croită în mijlocul cactușilor În sfârșit, zării vârfurile verzi ale copacilor, care, din cauza

nisipului, păreau colorate în gri. Curând după aceea văzurăm și casa lui Bloody Fox, așezată la umbră. În fața casei trebăluia o femeie. Văzând-o, Bob își îndemnă calul, strigând:

— Asta e mama Sanna, mama Sanna de la masser Bob! Oh, Oh! Oh! Mamă, mamă! Sanna, Sanna! Bob al tău venit! Bob aici, iar aici!

Bătrâna se întoarse. Îl văzu, lăsă braţele să-i cadă neputincioase. Stătea înmărmurită. De bucurie, nu putea să scoată nici un cuvânt. Bob îşi opri calul lângă ea, sări de pe cal şi, chiuind de bucurie, o cuprinse în braţele lui lungi.

Strigătele fuseseră auzite. Ușa casei se deschise și ieși cineva pentru care întoarcerea negrului reprezenta cu siguranță o enigmă, dar nu făcu nici un gest, iar pe fața lui nu se putu vedea nici cea mai mică dovadă de surprindere.

Stătea nemişcat, cu ochii plini de lumină, aţintiţi asupra mamei şi a fiului ei. Părul său lung, des şi negru-albastru, era strâns într-un fel de moţ ca o cască, restul atârnându-i pe spate. Podoaba capilară indiană nu era împodobită cu nici un fel de pană de vultur, cu nici un însemn. Dar şi aşa, oricine îl vedea, îşi dădea seama că nu era un indian de rând. Era suficient să-l vezi ca să-ţi dai seama că ai în faţă un om de seamă. Ca şi mine, era îmbrăcat în haine de piele. În jurul gâtului purta punga cu "medicamente", frumos ornată, pipa păcii sculptată artistic şi un lanţ triplu din gheare şi dinţi de urşi grizzly, doborâţi de el. Trăsăturile feţei grave erau de o frumuseţe bărbătească, care putea fi caracterizata de tip roman, numai că pomeţii erau puţin mai proeminenţi. Culoarea pielii era de un brun deschis, cu o uşoară tentă de bronz.

Era Winnetou, căpetenia apașilor, cel mai minunat dintre indieni. Numele lui trăia în fiecare cort, în fiecare adăpost, la fiecare foc de tabără a indienilor. Drept, credincios, înțelept, viteaz pană la cutezanță, deschis și fără pic de prefăcătorie, un prieten și un ocrotitor al tuturor celor năpăstuiți, fie că aveau pielea albă sau roșie, dar în același

timp dușman neîmpăcat și adversar al tuturor celor nedrepți. Așa era cunoscut de toți aceia care auziseră de el sau chiar îl văzuseră. Ce fericire să fii prietenul acestui om!

Bob continua să strige ceva maică-si. Entuziasmul lui parcă mai creștea în loc să scadă. Între timp mă apropiai încet, iar Winnetou auzi pașii calului meu. Se întoarse și mă văzu. Chiar și acum fața lui de bronz rămase nemișcată, nici nu tresări măcar. Numai ochii i se măriră și o lumină de dragoste profundă țâșni din ei înspre mine. Descălecai. Ne îmbrățișarăm strâns și ne sărutarăm ca niște frați care nu s-au văzut de mult. Apoi, ținându-mi mâinile într-ale lui, făcu un pas înapoi, mă privi și-mi zise:

- Fratele meu Shatterhand vine ca roua în potirul înmiresmat al florii, ca vulturul care-și apără din tăria cerului cuibul cu pui. Ai găsit acolo în munții din Sierra Madre, biletul meu?
- Inima mea, răspunsei, a dus dorul fratelui meu Winnetou ca bolnavul după razele soarelui, și el e scump sufletului meu ca pruncul pentru o mamă care l-a născut. Au trecut mai bine de patru luni de când ochii mei l-au văzut ultima oară. Am fost sus în Sierra Madre, la stejarul bătrân, și am găsit rândurile tale. Am venit aici cu trei sute de apași, conduși de viteazul Entșar-co, ca să preiei comanda lor. Bloody Fox nu-i acasă?
- Zilnic se duce de câteva ori și înconjoară câmpul de cactuși ca să vadă dacă nu vii și... privește!

Se opri în mijlocul frazei, arătând în direcția din care venisem. Soseau mai mulți călăreți: Old Surehand, Old Wabble, Parker, Hawley și Entşar-co, apașul. În fruntea lor venea Bloody Fox, îmbrăcat exact ca un vaqueros mexican, în haine din piele de bizon, cu cusături împodobite cu franjuri. În jurul brâului, în loc de centură purta o eșarfă lată roșie, ale cărei capete atârnau în partea stângă. În eșarfă erau vârâte un cuțit bowie și două pistoale țintuite cu argint. Pe cap avea un sombrero cu boruri largi. De-a curmezișul genunchilor ținea o armă grea cu două țevi, iar

în partea din față a șeii erau fixate, după obiceiul mexican, apărătoare din piele, care-i acopereau picioarele până la gleznă, ferindu-le de loviturile de suliță sau de săgeți.

Avea ceva peste douăzeci de ani. O mustață deasă îi umbrea buzele. Partea inferioară a feței, cu bărbia puternic dezvoltată, arăta o voință dârză, de neînfrânt. Ochii însă priveau lumea vesel și blând — poate numai în momentul de față, când era bucuros — ca un copil care nu îndrăznește să atingă un fluture, de teamă ca nu cumva să-i facă vreun rău. Şi totuși, acest tânăr era vestitul și temutul Avenging-ghost — "stafia-răzbunătoare", care cu glonțul lui nimerise în mijlocul frunții atâția bandiți din Estacado!

Sări de pe cal în plin trap și-mi întinse mâna. După ce mă salută cu cuvinte pline de căldură, se adresă lui Winnetou:

— În sfârșit am găsit pe cine căutam. Dar nu numai de războinicii apași e vorba. Bănuiește Winnetou ce oameni vestiți i-a adus prietenul și fratele Old Shatterhand?

Căpetenia apașilor răspunse, făcând semn din cap că nu. De aceea Bloody Fox continuă:

— Iată-l pe Old Surehand, unul dintre cei mai renumiți vânători albi. A plecat din sud ca să facă cunoștință cu căpetenia apașilor, dar între timp l-a întâlnit pe Old Shatterhand.

În sfârșit, acești doi oameni stăteau față în față. Se cercetau din priviri, apoi Winnetou întinse vânătorului mâna.

— Căpetenia apașilor îi spune bun-venit celui ce vine cu Old Shatterhand. Am auzit multe despre tine. Să treacă acum fapta în locul vorbei, așa cum persoana ia locul povestirii.

Old Surehand spuse și el câteva cuvinte. Vedeam că Winnetou îi făcuse o profundă impresie.

— Şi aici, continuă Bloody Fox, este Old Wabble, "regele cowboy-lor". L-a ajutat pe Old Shatterhand şi pe Old Surehand să-l elibereze pe Bob.

O tresărire ciudata, aș spune veselă, se ivi pe chipul lui Winnetou, când întinse bătrânului mâna, spunându-i:

— Căpetenia apașilor a auzit multe despre Old Wabble. El este șiret ca vulpea, călărește ca dracul și îi place să fumeze ţigări.

La început salutului, fața bătrânului strălucea de plăcere, dar abia auzi ultimele cuvinte și trăsăturile i se întunecară imediat, iar el exclamă:

— Thunder-storm — mii de trăsnete, e cât se poate de adevărat! Dar de luni de zile nu am mai avut o ţigară între buze. De unde să o iei în această blestemată regiune? Dacă o să mai dureze mult situaţia asta, o să-mi ies din piele şi o să-mi răsucesc ţigări din ea, it's clear!

Bloody Fox îi mai prezentă pe Parker şi Hawley, care se bucurară şi ei de câteva cuvinte prieteneşti. În timp ce înconjura locurile în căutarea mea şi a apaşilor, dăduse peste ei, venind dinspre nord, pe când eu cu Bob venisem dinspre est. Albii i-au spus imediat cine sunt, iar el i-a invitat să vină repede cu el.

Ce multe lucruri am fi avut să ne povestim, eu, Winnetou și Bloody Fox! Dar nu aveam răgaz pentru așa ceva. Deocamdată aveam grija comanşilor. Bob și Sanna trebuiau să ducă la adăpost caii noștri, iar noi să ne așezăm și să ne sfătuim. În fața casei se aflau două bănci și o masă de scânduri negeluite, unde ne puturăm așeza.

Fox intră în casă, să ne aducă merinde și să ne ospăteze. Şi cu toate că cele aduse meritau toată considerația, atenția celor care încă nu fuseseră aici era atrasă în cu totul altă directie.

Priveau miraţi în jur. Un adevărat rai, aici, în mijlocul deşertului! Era un bazin natural, aproape rotund, cu un diametru de vreo optzeci de paşi, plin cu apă limpede şi preţioasă, pe suprafaţa căruia soarele împrăştia, cu razele-i fierbinţi, mii de diamante. Deasupra apei zburau libelule diafane, vânând muşte, ţânţari şi alte insecte mici. Pe mal, caii noştri, ca nişte cunoscători, păşteau iarba fragedă şi

grasă. Palmieri pitici se oglindeau în apa abia mângâiată de vânt. Peste coroanele lor în formă de evantai, coroanele cedrilor şi sicomorilor formau un acoperiş ocrotitor. În spatele căsuţei era un câmp cultivat cu porumb, unde un stol de papagali pitici se certau în jurul unor boabe de porumb auriu.

Căsuţa în sine nu era mare, dar pentru trebuinţele lui Bloody Fox destul de încăpătoare. Nu se putea vedea din ce material era construită, deoarece atât pereţii, cât şi acoperişul erau învăluite în lujerii plini de frunze şi flori albe cu nervurile roşii ale passiflorei. În mai multe locuri, prin abundenţa frunzelor zdrenţuite, în locurile unde soarele bătea mai mult şi coacerea fructelor era mai avansată, se puteau vedea fructele galbene, dulci, cât oul de găină. În alte locuri, unde florile nu erau încă trecute, colibrii minusculi zburau din floare în floare. Aceşti liliputani ai lumii păsăreşti, părând nestemate zburătoare, găsiseră drumul peste Llano Estacado până în această minunată insulă.

Sicomorii, cedrii şi chiparoşii de lângă apă erau copaci bătrâni, a căror sămânţa fusese adusă aici de păsări, atunci când încă nici un om nu bănuia existenţa acestei ape în deşert. Mai erau plantaţi şi castani, migdali, portocali, dafini, sădiţi cu ani în urmă de Bloody Fox, precum şi o fâșie de tufişuri care crescuseră repede, şi iarbă veşnic verde, care înconjura toată aşezarea şi apăra oaza de praful adus de vânt. Bloody Fox săpase şanţuri în toate direcţiile, pentru a putea iriga întreaga această floră. Unde se termina irigaţia, locul acestui belşug de plante era luat de fel de fel de cactuşi, lipiţi de pământ şi care formau acel cerc ocrotitor în jurul aşezării, despre care am mai vorbit.

Acest loc frumos, departe de lume, îți dădea iluzia tropicelor. Te puteai crede în sudul Mexicului, în centrul Boliviei, sau la marginea pădurilor virgine din Brazilia. De aceea uimirea cu care era privit acest mic rai în mijlocul deșertului era cât se poate de firească. Vorbisem despre

oază lui Old Surehand, Old Wabble, Parker și Hawley, dar că ar fi atât de minunată nici unul nu-și putuse închipui.

Când îşi exprimară în cuvinte încântarea, Bloody Fox se simţi măgulit şi-i invită în interiorul casei, să le-o arate.

Intrând prin uşa înrămată de passiflora, se putea constata că interiorul este format dintr-o singură încăpere. Cei patru pereți erau făcuți din stuf, umplut și legat cu ajutorul mâlului din lac. Tavanul fusese împletit din fire lungi de stuf. În trei dintre pereți fusese plasată câte o mică fereastră, fiind camuflată din afară de lujerii florilor. Lângă cel de-al patrulea perete, ceva mai departe de uşa aflată tot pe acest din urmă perete, era o vatră făcută din pământ, deasupra căreia se ridica hornul, făcut tot din stuf și pământ. Sub horn era agățat un cazan de tuci.

Podeaua era acoperită cu piei de animale. Fixate pe stâlpi, se aflau nişte curele acoperite cu piei de urşi, formând trei paturi de dormit. Sub tavan atârnau bucăți de carne afumată, iar pe pereți tot felul de arme din cele ce se pot întâlni și găsi în Vestul Îndepărtat. Câteva lăzi serveau drept dulapuri și cufere. Exista și o masă cu mai multe scaune, meșterite de însuși Bloody Fox.

Podoaba cea mai de preţ era însă blana păroasă a unui bizon alb, împreună cu capul. Era costumul lui *Avenging-ghost*, pe care Fox îl îmbrăca de câte ori ieşea să pedepsească vreun *stakeman*. Desigur că de aici prevenea înfricoşătoarea descriere a "stafiei" din Llano Estacado. De ambele părţi ale blănii erau înfipte în perete o mulţime de cuţite înspăimântătoare, luate de el ca amintire de la *stakemen*-ii pe care-i împuşca în frunte. Sub patul lui Bloody Fox se găsea o adâncitură acoperită cu piei, unde, în lădiţe de tablă, îşi ţinea muniţia.

Pe peretele nordic al camerei, unde nu ajungea soarele, atârnau mai multe burdufuri de piele, destinate rezervei de apă. Cu ajutorul lor a salvat Bloody Fox viaţa multor călători rătăciţi în Llano Estacado, care altfel ar fi murit de sete.

Așa arăta "insula din deșert" și casa construita pe "insulă".

Ne așezarăm afară și mâncarăm, repede și cu poftă, ca apoi să începem consfătuirea. Înainte de a începe sfatul, Bloody Fox intră în casă și se întoarse cu o cutie mică de carton, pe care i-o întinse lui Old Wabble, zicându-i:

— Poftim, mister Cutter, e pentru dumneavoastră, pentru că vreau ca oaspeţii mei să se simtă cât mai bine la mine.

Old Wabble lua cutia destul de ușoară, o cântări în mână și zise cu un ton plin de îndoială:

- Să mă simt bine? Credeţi că acest obiect o să-mi mărească buna dispoziţie? Ce este în ea?
 - Deschideţi-o şi uitaţi-vă singur.

Old Wabble îndepărtă învelișul de hârtie, săltă capacul și scoase un strigăt de bucurie:

- Dumnezeule! Ţigări, ţigări, sunt ţigări! Şi chiar cincizeci de bucăţi, cincizeci în cap! Şi cui aparţin? Nu cumva mie?
 - Dumneavoastră, desigur!
- Toate cincizeci! *Thunder-storm!* Sunteţi un tânăr cu suflet de aur, un om minunat! Veniţi încoace! Veniţi la pieptul meu! Trebuie să vă dau un *smack* [21]. Un adevărat *smack!*

Îl trase pe Bloody Fox spre el şi-i dădu o sărutare zgomotoasă. Apoi își aprinse o ţigară și scoase un fum cu o plăcere care i se întipări pe fiecare rid și riduleţ al feţei. De fapt, spiritul de camaraderie ar fi trebuit să-l determine să ofere fiecăruia dintre cei prezenţi câte o ţigară. Dar nu făcu un atare gest, fiind un fumător prea pasionat ca să fie capabil de un asemenea sacrificiu.

Pe fața lui Winnetou trecu un zâmbet, a cărui semnificație o înțelesei doar eu. El nu era stăpânit de pasiuni mărunte și nu putea înțelege cum poate un westman, numit chiar "regele cowboy-lor", să se lase cuprins de atâta entuziasm datorită unei simple ţigări...

5. Inimă de fier

Vântul fierbinte al deşertului se liniştise, iar soarele mai avea de străbătut cam a opta parte din drumul său zilnic. În aer nu mai pluteau fire de nisip, astfel că puteam vedea clar cum creștea acea minge strălucitoare, pe măsură ce cobora. Oare, mâine, la aceeași oră, cam cum o să arate scena pe care o s-o lumineze? Probabil că aceeași întrebare și-o puneau cei mai mulți dintre ai noștri, care, deocamdată, stăteau liniştiți pe locurile lor. Cu toate că de comanși nu ne temeam, totuși, fiecare știa că cele mai minuțioase calcule omenești pot fi răsturnate de o întâmplare neprevăzută.

Mai întâi, i-am povestit lui Winnetou evenimentele prin care am trecut de la sosirea mea la locul stabilit pentru întâlnirea noastră din Sierra Madre. Întrucât în aceste evenimente erau cuprinse și întâmplările trăite de însoţitorii mei, nu mai era nevoie ca apaşul să întrebe de ele pentru a-şi forma o imagine completă. Când terminai de povestit, Winnetou rezumă totul în cuvintele:

- Să ne gândim acum numai la acțiunea care privește locul unde ne aflăm, restul putem lămuri mai târziu. Deci Vupa-Umugi are o sută cincizeci de războinici cu el la Apa Albastră?
- Au fost o sută cincizeci și patru, din care trebuie scăzuți cei șase, răpuși de noi la Pădurice.
 - Nale-Masiuv vrea să i se alăture cu o sută de oameni?
- Dintre aceștia mulți au fost scoși din luptă în ciocnirea cu soldații. A trimis însă după alți o sută.
 - Câţi războinici a adus Şiba-bigc?
 - Douăzeci!
- Deci vom avea contra noastră cam trei sute de dușmani. Tot atâția sunt și apașii noștri de lângă câmpul de cactuși.

— Numai atât? interveni Old Wabble. Eu sunt de părere că suntem mult mai tari. Am văzut cât de bine sunt înarmaţi şi instruiţi războinicii apaşilor. Două sute dintre ei ar învinge, cu siguranţă, trei sute de comanşi. În plus, mai suntem şi noi, albii. Iar Winnetou, Old Shatterhand şi Old Surehand pot înfrunta ei singuri o mulţime de duşmani. Şi asta, fără să mai vorbim de mine, de Bloody Fox, Parker şi Hawley. N-au decât să vină ţopârlanii aceia! Pe toţi îi culcăm la pământ şi nici unul n-are să-şi mai vadă wigwamul.

Winnetou se uită la el serios și zise:

 După câte știu, bătrânul meu frate este un duşman neînduplecat al pieilor-rosii. El îi consideră drept hoti, tâlhari și ucigași, și nu se gândește că acești oameni pun mâna pe arme numai ca să-și apere ce-i al lor sau să răzbune crimele săvârșite contra lor. Niciodată Old Wabble n-a avut îndurare de un indian care i-a căzut în mâini. În toată savana este cunoscut ca "ucigător de indieni". Dar când se află alături de Old Shatterhand și Winnetou, atunci trebuie să-și schimbe mentalitatea, altfel o să fim nevoiți să ne despărtim de el. Noi suntem prietenii tuturor oamenilor, albi sau roşii, iar când avem în față un duşman, fie el alb sau roşu, îl învingem, pe cât posibil, fără vărsare de sânge. Old Wabble se consideră creștin, pe Winnetou îl consideră păgân, dar cum explică Old Wabble, crestinul, că-i place să verse sânge, în timp ce păgânul de Winnetou caută să evite acest lucru?

Faptul că apașul, de obicei atât de scump la vorbă, se hotărâse să rostească atâtea cuvinte, era o dovadă că bătrânul îi era mai simpatic decât s-ar fi putut deduce din cele spuse. Pentru moment, Old Wabble își lăsă capul în jos, dar ridicându-l, zise:

- Toţi indienii pe care i-am întâlnit până acum au fost nişte bandiţi!
- Mă îndoiesc, răspunse Winnetou. Chiar dacă ar fi adevărat, cine a făcut din ei bandiți?

- Eu, unul, nu!
- Tu nu? Indienii au devenit bandiţi datorită feţelorpalide. Iar Old Wabble nu e şi el alb?
- Firește că sunt. Ba cred că sunt de un alb chiar foarte ușor vizibil!
- Winnetou în schimb crede că ar fi fost mai bine ca pieile-roșii, despre care vorbești, să nu te fi văzut niciodată. Ai spus că toți comanșii ar trebui împuşcați. Dar eu îți spun că, dacă o să fie posibil, nu o să omoram pe nici unul dintre ei. Fratele meu Old Shatterhand e de acord?
- Din toată inima, îi răspunsei. Știi doar că sunt de aceeași părere cu tine.

Făcând o mutră încurcată, bătrânul Wabble încercă să se apere:

- Bine, dar vor să-l atace pe Bloody Fox, pe care trebuie să-l ajutăm. Vrem să-l apărăm, și fără împotrivire așa ceva nu se poate, *it's clear!*
- Există împotrivire și împotrivire, mister Cutter, l-am replicat eu. Dar lăsaţi-l pe Winnetou să vorbească și o să vedeţi că nu numai prin bătălii sângeroase putem să-i împiedicăm pe comanşi să-şi realizeze planurile. Mai există și alte mijloace.
- Da, desigur, e vorba de vestitele dumneavoastră șiretlicuri!

Spunând toate acestea, folosise un ton cu care nu puteam fi de-acord, dar nu era nevoie să-l pun eu la punct, fiindcă Parker interveni în locul meu:

— Bătrâne, n-ar fi mai bine să taci? Nu vezi că eu tac? Când mister Shatterhand şi Winnetou discută între ei, nu-i nevoie ca alţii, neîntrebaţi, să-şi spună părerea. De zeci de ori ai promis că ai să faci aşa cum hotărăşte mister Shatterhand şi, dacă nu vrei să-ţi ţii promisiunea, o să facem ceea ce s-a mai spus: plecăm şi te lăsăm baltă.

Folosit de mine o singura dată, acest "te lăsăm baltă", devenise pentru ei o expresie obișnuită, scoţându-l din fire,

de fiecare dată, pe Old Wabble. Şi de rândul acesta el sări ca ars:

- Mai ţine-ţi pliscul, *sir!* Te-a întrebat cineva ceva? Dacă eu nu trebuie să mă bag în vorbă, apoi dumneata chiar că trebuie să taci. Eu încă n-am primit de la nimeni cadou un elan împuşcat, ca pe urmă să spun că l-am împuşcat eu.
- Iar eu n-am făcut pe grozavul, ca apoi să fac niște prostii ca dumneata, la Sascuan-cui, unde...
- Linişte! interveni eu. Avem treburi mai importante decât să ne înțepăm cu vorba unul pe altul. Adineauri am fost întrerupt, când am afirmat că avem același număr de războinici ca și comanșii, deci aceleași forțe. Recunosc cu plăcere că Old Wabble a avut dreptate spunând că suntem nu numai egali, dar chiar mai puternici decât ei. Desigur, recunosc acest lucru, nu pentru că am fi niște mari eroi, invincibili, cu care un războinic roșu nici nu cutează să se lupte. Motivul principal constă în aceea că apașii noștri sunt toți la un loc, în timp ce comanșii vin în mai multe grupuri și o să aibă contra lor și trupa de cavalerie a albilor.
- Ca întotdeauna, fratele meu are dreptate, mă aprobă Winnetou. Întâi va sosi Şiba-bigc cu ceata lui, ca să atace aceasta casă și pe locuitorii ei, iar apoi să înfigă parii în nisipul deșertului. După el vine Vupa-Umugi, ca să mute parii într-o direcție greșită, ca să ducă la moarte cavaleria albilor, lipsindu-i de apă. După acești călăreți albi, urmează căpetenia Nale-Masiuv cu oamenii lui, ca să taie retragerea fețelor-palide, încercuindu-i complet. Deci, sunt trei formații distincte, pe care o să le atacăm pe rând și, poate, o să le învingem fără vărsare de sânge. Old Shatterhand aprobă vorbele mele?
- Fără îndoială că le aprob, zisei eu. Nu cred că Şibabigc, care vine primul, să aibă mai mult de cincizeci de războinici cu el. Dacă-i încercuim cu cei trei sute de apaşi ai noștri, o să-şi dea seama că pentru ei cel mai bun lucru este să se predea fără împotrivire.

În ciuda dojanei primite, bătrânul Wabble nu putu să tacă și interveni:

- O să i se dea numai cincizeci de războinici, când noi suntem trei sute?
- Uiţi că aceşti comanşi nici nu bănuiesc că noi suntem aici şi vin crezând că au de-a face numai cu cei ce locuiesc în oază?
- Hm, da, se poate! Dar nici încercuirea nu se poate realiza chiar aşa de uşor.
- În cazul de față, chiar foarte uşor. Trebuie doar să-i împingem spre un pâlc de cactuşi, în care să nu poată intra. În acest fel nu trebuie să facem un cerc complet în jurul lor, ci numai un semicerc. În față cactuşi de netrecut, în spate trei sute de duşmani; ar trebui să fie nebuni cei cincizeci de războinici ca să-şi închipuie că ar putea răzbate teferi.
 - Şi dacă totuşi ar crede aşa ceva?
- Atunci am să vorbesc cu Şiba-bigc, tânărul şef de trib. I-am salvat viaţa, a fost aici oaspetele lui Bloody Fox, şi atunci şi-a dat cuvântul că nu o să trădeze oaza. E mai mult decât suficient ca să-l fac să mă asculte.
- Sunt curios să văd dacă nu vă înșelați. Vedeți doar cum și-a ținut cuvântul dat. Promite să nu trădeze oaza și totuși vă aduce plocon trei sute de războinici pe cap. Sper că nu o să așteptăm prea mult până vine.
 - Mâine seară va fi aici.
 - Şi o să-l încercuim noaptea?
- Poate chiar ziua. Cu cât sosește mai devreme, cu atât mai repede îl încercuim.
- Pentru asta ar trebui să ştim când vine şi, ca să ştim, e necesar să trimitem cercetași în calea lui.
- Ar fi o mare greșeală, pentru că le-ar descoperi urmele și ar deveni bănuitor.
- Hm. Vasăzică fără cercetași! Dar cum o să aflăm dacă și când...
- Bătrânul meu frate poate să aibă deplina încredere, pentru că Old Shatterhand știe ce spune și ca face, îi tăie

vorba Winnetou. Şiba-bigc a fost aici şi a plecat direct la *Gutesnontin-khai*, unde se află în prezent şi pregăteşte parii. O să se întoarcă exact pe acelaşi drum. O să călărim în întâmpinarea lui, paralel cu acest drum, şi o să-l vedem fără ca el să bănuiască. După ce va trece de noi, ne întoarcem după el şi-l împingem spre câmpul de cactuşi, prin care el şi ceata lui să nu poată trece, şi atunci va fi al nostru. Am ghicit? Asta a vrut să spună fratele meu Shatterhand?

— Într-adevăr, ăsta este planul meu, răspunsei prietenului meu atât de perspicace.

Bloody Fox, care până atunci tăcuse, cu toate că lucrurile îl priveau în cel mai înalt grad, interveni pentru prima oară:

- Vestitul meu frate, Winnetou, să-mi permită o întrebare. Şiba-bigc o să se apropie cu multă băgare de seamă, ca să nu fie observat înainte de vreme. Dacă noi ne așezăm deoparte și-l așteptăm, fără ca el să ne vadă, înseamnă că nu trebuie să ne apropiem prea mult de drumul lui. În acest caz, nu e posibil ca el să treacă cu comanșii săi fără ca noi să-l observăm?
 - Nu.
- Winnetou, marea căpetenie a apașilor, are de obicei dreptate. Dar în deșert nu există un drum propriu-zis, există doar o direcție, de la care te poți abate foarte ușor mai la dreapta sau la stânga. Nu e posibil ca Şiba-bigc să se abată și să dea peste noi?
- Nu. Fratele meu Bloody Fox să-i ceară lui Old Shatterhand ca să-i explice de ce zic nu!

Deoarece, după aceste cuvinte, Bloody Fox ca și ceilalți mă priviră întrebători, le explicai:

— Un alb ar putea să se abată dintr-o anumită direcţie, nu însă şi un indian. Un indian are un simţ al orientării fără greş. E ca o pasăre care zboară mai multe mile drept la cuibul ei, cu toate că în aer, ca şi pe nisip, nu există nici un drum trasat. Pe urmă, trebuie să ne gândim că prima ceată

a comanşilor care vine are misiunea să bată parii, pentru a însemna drumul către oază. Datorită acestui fapt, o să fie imposibil să trecem cu vederea sosirea lui Şiba-bigc. Trebuie să cadă în mâinile noastre. După aceea, însă, nu o să-l aducem aici, împreună cu oamenii lui, pentru că ei nu trebuie să cunoască drumul către oază, ci o să-i legăm afară, în deşert, și o să-i păzim bine până se va termina totul.

- Şi ce facem cu parii? S-a spus adineauri că-i scoatem și-i înfigem într-o direcție falsă!
- Da, aşa vom face, pentru a induce în eroare pe Vupa-Umugi.
 - Încotro îl vom determina să meargă?
- Hm! Undeva unde-l putem încolţi şi prinde uşor. De când nu am mai fost pe aici, s-au schimbat mult terenurile pe care creşteau cactuşi, încât nu pot spune încă nimic în această privinţă.
- Pot să vă fac o propunere? întrebă Bloody Fox. La o distanţa de o zi de mers călare, în direcţia sud, există o adevărată pădure de cactuşi, pe o mare suprafaţă, în care pătrunde o fâșie de nisip, care înaintând, se îngustează. Mergând încet, îţi trebuie aproape două ore până să ajungi la capătul acestei fâșii.
 - Cactuşii sunt bătrâni sau tineri?
 - Amestecat, dar sunt deşi, foarte deşi.
- Desigur, e un loc cum nu se poate mai potrivit pentru planul nostru. Fratele meu Winnetou îl consideră la fel de nimerit?

Căpetenia apașilor dădu afirmativ din cap și răspunse în felul lui liniștit și hotărât:

- O să-i împingem pe comanşi în acest crâng de cactuşi.
- Pentru ziua de astăzi și cea de mâine, am terminat de discutat. Restul o să decidem după împrejurări. Soarele a scăpătat. Să dăm posibilitatea cailor și oamenilor să se odihnească, pentru ca mâine să fim cât mai odihniţi și puternici.

Toţi fură de-acord. Dădurăm cailor tot ce ne putea oferi oaza, iar Winnetou se duse la apaşii săi, să le dea dispoziţiile necesare pentru noapte şi să le arate drumul spre oază, ca să-şi adape caii şi să se aprovizioneze şi ei cu apă. Apoi ne odihnirăm pe culcuşurile făcute din foi de porumb, pregătite între timp de mama Sanna.

Cei mai mulţi dintre noi însă nu putură adormi imediat. Eu stăteam culcat lângă Winnetou, care îmi povestea cu glas scăzut cele petrecute în răstimpul de când ne despărţiserăm. Totodată, auzeam cum se ceartă în şoapta Old Wabble cu Parker. Printre ferestrele deschise ale casei pătrundeau glasurile vesele ale negrului şi maică-si, care erau extrem de fericiţi, pentru că erau iarăşi împreună, iar dinspre apă se auzi mult timp tropotul apaşilor şi al cailor lor.

Dimineaţa, când mă trezii, Winnetou era deja lângă lac, luând apă dintr-un bostan mare şi spălându-se. Sanna, fără să facă zgomot, trebăluia de zor, fiind preocupată să pregătească oaspeţilor micul dejun, cât mai bun şi mai bogat. Ceilalţi dormeau încă, dar curând se treziră şi ei. După aceea veniră apaşii cu caii lor, ca să-i adape pentru o zi întreagă. În depărtare, dincolo de câmpul de cactuşi, zărirăm un fum subţire, care ne anunţa că apaşii şi-au aprins şi ei focurile, pentru a-şi pregăti gustarea de dimineaţă. După ce mâncarăm, ne duserăm la ei. Terminaseră de mâncat şi erau gata de plecare. Bloody Fox rămase cu un detaşament de apaşi pentru a apăra oaza, iar noi ceilalţi pornirăm la drum.

Ieri sosiserăm aici venind dinspre sud-vest, astăzi trebuia să o luăm direct spre vest, pentru că într-acolo se afla *Gutesnontin-khai*. Linia pe care aveau să vină comanșii o puteam doar ghici. Merserăm paralel cu ea, cam la o jumătate de milă engleză depărtare, deoarece pentru moment nu putea fi vorba de venirea comanșilor. Mai târziu însă, din prevedere, trebui să ne îndepărtăm ceva mai mult, gândindu-ne că aerul ar putea rămâne la fel de pur și de

transparent. Deocamdată, vizibilitatea era foarte bună. Față de comanși aveam avantajul că, atât eu cât și Winnetou, posedam binocluri.

În timpul marşului nu am mers împreună. Ar fi fost cea mai mare greșeală. Linia imaginară amintita era spre nord, chiar în dreapta noastră. Ceea ce spusese Old Wabble, cu o seară înainte, nu era cu totul neîntemeiat, și anume că trupa comansilor ar putea să se abată de la acest drum, fie cât de puţin. De aceea, după ce trecu o parte a dimineţii, trebui să conduc grosul trupei noastre mai spre dreapta și mai spre sud, și numai câțiva dintre oamenii noștri, cu cea mai mare experiență, rămaseră să meargă mai spre stânga. Cei mai aproape de linia imaginară erau Winnetou, Old Surehand și eu, dar chiar și noi mergeam la o asemenea distantă unul de altul, încât abia ne auzeam când ne strigam. În felul acesta, era imposibil să fim văzuți de comanși, afară de cazul, aproape neverosimil, că ei s-ar fi abătut prea mult spre sud de la drumul lor. Dar și în acest caz, puteam spera să-i încercuim și să nu lăsăm nici unul să scape, lucru, de altfel, esential, pentru că de-ar fi reusit numai unul să fugă, prima lui grijă ar fi fost să se întoarcă și să-l anunțe pe Vupa-Umugi — Marele-trăsnet — de prezenta noastră.

Era spre amiază și nu văzusem încă pe nimeni. Aproape de ora unu, Winnetou, care tocmai dusese binoclul la ochi, ne chemă, printr-un strigăt ascuţit, pe mine și pe Old Surehand. Ajungând la el, întinse mâna spre nord și zise:

- Departe la orizont stă un călăreţ. Cu ochiul liber nu poate fi văzut.
 - E indian? întrebă Old Surehand.
- Asta nu se poate vedea. Fratele meu să ia binoclul şi să privească în partea în care arăt eu.

Îi dădu binoclul lui Old Surehand, iar eu îl îndreptai pe al meu în aceeași direcție.

— Da, e un călăreţ, confirmă Old Surehand, dar nu se poate distinge dacă e roşu sau alb.

- E indian, interveni eu.
- Puteți să-l recunoașteți? Asta înseamnă, *sir*, că aveți un binoclu cu mult mai puternic, dacă ați putut constata acest lucru.

Fără să-l văd prea bine, afirm totuși că e comanș, și anume unul din ceata lui Şiba-bigc, poate chiar el însuși.

- Uff, uff! Cum a ajuns fratele meu la această părere?
- Nu e singur. Fratele meu Winnetou să îndrepte binoclul în direcția din care trebuie să fi venit călărețul, adică mai spre stânga. Acolo se văd mai mulți călăreți, și niște puncte mai mici, probabil că unii dintre ei au descălecat.
- Uff, uff, așa este! Văd că punctele mai mari sunt călăreții, iar punctele mai mici umblă de colo-colo, pe jos.
- Fratele meu roşu ştie de ce punctele mai mici nu merg drept înainte şi se mişcă mereu încoace şi încolo?
- Acum, când fratele meu Shatterhand mi-a atras atenția, știu. Sunt oamenii care înfig parii. Pentru asta au descălecat.
- Aşa este. Mister Surehand, ştiţi că printre comanşi există unul singur care cunoaște drumul?
 - Da, și anume Şiba-bigc, răspunse cel întrebat.
- Deci, este nu numai căpetenia lor, dar îi şi călăuzeşte. De aceea presupun că primul pe care l-am zărit şi care stă în fruntea celorlalți este tânărul şef de trib Şiba-bigc. El merge înainte şi se oprește din când în când, până ce înfig câte un par. Uită-te! Winnetou poate vedea cu binoclul că cei ce erau pe jos încalecă din nou. Au înfipt un par şi acum pornesc mai departe.
- Așa era cum am zis eu. Văzurăm cum, de la locul unde se aflau, comanșii porniră mai departe, în galop. Deveniră tot mai mici, până ce dispărură în direcția oazei.
 - I-aţi putut număra, sir? mă întrebă Old Surehand.
- Nu prea exact, dar cred că ieri am avut dreptate în ceea ce am spus; nu sunt mai mult de cincizeci.
 - Acum ce facem?

— Pentru orice eventualitate, mai mergem o bucată de drum în aceeași direcție, ca și până acum. Apoi o luăm spre nord, până le dăm de urmă. Atunci ne vom afla în spatele lor și îi vom urmări până vom găsi un loc sau un prilej potrivit ca să-i împresurăm.

Făcurăm întocmai. Ne unirăm cu grosul trupei, le spuserăm că i-am văzut pe cei căutați și merserăm câteva minute în aceeași direcție ca și până atunci. După aceea o luarăm la dreapta și după zece minute ajunserăm la urmele lăsate de comanși. Erau foarte multe și pronunțate. Și un orb le-ar fi simțit. Erau formate nu numai din călcătura cailor și a oamenilor, ci și din o grămadă de dâre adânci în nisip. Parii pe care-i duceau fuseseră fixați cu un capăt de șa, celălalt lăsat să se târască în nisip. În acest fel obișnuiau indienii să-și care de la un loc la altul și parii pe care-i întrebuințau la susținerea corturilor. Deci, aceasta era explicația dârelor din nisip, întrucât se suprapuneau, nu puteau fi numărate, dar, în orice caz, se putea vedea că duceau cu ei o mare cantitate de pari.

Merserăm repede, până ca-i puturăm din nou vedea pe comanși prin binoclu. După aceea trebui să încetinim mersul cailor, ca să nu fim zăriți. Rămânând mereu la aceeași distanță de ei, am putut calcula cu ușurință cât de repede înaintau și de cât timp aveau nevoie ca să ajungă în apropierea oazei. Distanța de la un par la altul putea fi cam de un kilometru și, dacă comanșii înaintau în același ritm, spre seară puteau să ajungă în apropierea telului dorit. Probabil că Siba-bigc voia să-i atace pe locuitorii oazei în în socotelile probabil noptii. lui intrând posibilitatea de a se întâlni cu Bloody Fox ziua, ceea ce însă nu-l putea deranja, crezând, desigur, că un singur alb era imposibil să se măsoare cu cincizeci de războinici sosii.

În timp ce urmam dâra lăsată de comanși, călăream între Winnetou și Old Surehand. Amândoi tăceau, dar cu atât mai tare se vorbea în urma noastră, unde Old Wabble mergea între Parker și Hawley. Era imposibil ca bătrânul

cowboy să stea liniştit într-o asemenea situație. Făcea fel de fel de socoteli și de presupuneri, pe care ceilalți doi le combăteau, dar bătrânului nici nu-i trecea prin minte să accepte argumentele lor.

- Puteți spune ce vreți, îl auzii zicând, eu sunt de părere că s-ar putea ca nici să nu-i prindem pe acești nemernici, dacă nu procedăm cu mai multă înțelepciune decât până acum. Dacă aș fi eu în frunte și aș avea un cuvânt de spus, aș avea și un plan mai bun. Fără nici o zăbavă, aș porunci să se dea frâu liber cailor, iar comanșii să fie dați pur și simplu peste cap.
- Ar fi cea mai mare prostie pe care ai putea s-o faci, bătrâne Wabble. Comanşii ne-ar putea vedea şi ar rupe-o imediat la goană.
- Şi ce ar fi rău cu asta? I-am ajunge și i-am lua prizonieri.
- Uşor de spus. Şi dacă s-ar împrăştia în fuga lor, şi unul, numai unul ne-ar scăpa? Şi aşa ceva nu trebuie să se întâmple. N-am dreptate, mister Shatterhand?

Întorcându-mi capul, îi răspunsei:

— Da, dar lasă-l pe mister Cutter să vorbească. Nu cunoaște intențiile lui Winnetou si de aceea nu trebuie să-i luăm în nume de rău că i se pare greșit ceea ce facem.

Bătrânul mă privi întrebător. Tare ar fi vrut să știe la ce mă refer, însă nu îndrăznea să mă întrebe. De aceea îi explicai:

— Winnetou știe că la aproape o oră de mers călare de aici se află o depresiune, prin care trece drumul spre oază. Este destul de lungă și de adâncă, așa că cine se află în ea nu poate vedea ce se petrece pe întinderea mai înaltă a deșertului. Pe comanși îi lăsăm să ajungă până în această depresiune, nu mai departe.

Winnetou interveni și el:

— Fratele meu vrea să-mi atribuie un merit care nu mi se cuvine, deoarece planul îi aparţine! Aseară, înainte de a adormi, mi-a vorbit de el. Voiam să vi-l împărtăşesc, dar el mi-a luat-o înainte, pentru că gândurile mele sunt ale lui, și ale lui sunt ale mele. Am băut unul sângele altuia, și acum nu mai avem două inimi, ci una singură. Ceea ce am gândit împreună, se va înfăptui; într-o oră ajungem în Valea Nisipului și-i vom lua prizonieri pe comanși.

— Fără să-i dăm posibilitatea vreunuia dintre ei să vorbească mai întâi?

Winnetou mă privi întrebător, dar numai o clipă, apoi zise:

- Fratele meu vrea să-l facă pe tânărul șef să vorbească?
 - Da.
- Crezi că o să-ţi spună ceea ce te interesează? Şibabigc e tânăr, dar e deştept. Ştiu că Old Shatterhand se pricepe să pună întrebările în cuvinte meşteşugite şi reuşeşte să afle ce vrea chiar şi de la un om foarte viclean. Şiba-bigc ştie acest lucru şi o să tacă.
- Va vorbi, pentru că are să creadă că l-am întâlnit din întâmplare şi nu ca duşman. Eu nu o să mai merg în urma lui, ci o să mă despart de voi şi am să fac un arc mare, aşa încât să ajung în Valea Nisipului, nu din partea aceasta, ci din cealaltă. În acest fel o să presupună că vin de la Bloody Fox, din oază. De aceea nu-şi va închipui că i-am văzut urma, şi va crede că habar n-am de intenţiile lui. Va crede că mă poate prinde uşor şi că nu sunt periculos. Poate că acest lucru nu are să-i deschidă gura, dar nici nu o să acorde prea multă importanţă cuvintelor cu care o să încerc să aflu ceea ce am nevoie. Fratele meu Winnetou este de acord cu planul meu?
- Da, sunt de acord. Dar de ce vrei să te expui unei primejdii ca să afli astăzi un lucru pe care mâine îl poţi descoperi fără nici un pericol?
- Fiindcă astăzi cred că o să-mi fie de mai mare folos decât mâine. Cât despre pericol... Winnetou știe că nu risc înainte de a cântări bine lucrurile.

- *Howgh!* Dar te-ai gândit că, în clipa în care o să ne vadă, comanșii o să te folosească drept ostatic?
- M-am gândit și la asta, dar cunosc un scut care o să mă apere de orice glonte sau săgeată: Şiba-bigc.
- Uff, uff! Recunosc că nu am de ce-l preveni pe fratele meu alb. Poate înfăptui liniştit ceea ce și-a propus.
- Atunci o să discutam doar câteva amănunte în legătură cu so*sir*ea voastră. Valea Nisipului se întinde de la vest spre est. Imediat ce vedeti că toti comansii au dispărut în intrarea depresiunii, despărțiți-vă în patru detașamente. Cu un sfert dintre războinicii tăi, pornești în galop, făcând un semicerc până la ieșirea estică a văii. Cu al doilea sfert, pornește Old Surehand spre partea sudică, iar Entșar-co, cu un al treilea sfert, în partea nordică. Old Wabble, împreună cu restul, își continuă drumul și se oprește la intrarea în depresiunea unde se află dusmanii; în felul acesta ei vor fi închiși din toate părtile. Firește, ei nu să vă vadă. Ştiu că bubuitul puternic trebuie doborâtorului meu de urși va străbate toată valea, putând fi auzit de voi toți. Când am să trag cu această armă, năvăliți toti din toate părtile, și sunt convins că nici un comans nare să ne scape. Se bucură acest plan de consimțământul fratelui meu roşu?
 - Da, răspunse el scurt.

Old Surehand nu fu chiar aşa de repede de acord şi zise:

- Toată cinstea pentru planul dumneavoastră, *sir*, totuși cred că-i cam riscant! Ce poate face cel mai curajos om contra unui glonte tras?
 - Să-l evite, dându-se la o parte!
- Uşor de spus, *sir*, greu de făcut. Credeţi-mă, ştiu că sunteţi în stare de orice, dar mi-aţi devenit atât de drag, şi nu aş vrea ca...

Apaşul îl întrerupse:

— Winnetou îl iubește mai mult și totuși îl lasă să plece. Fratele meu Surehand să nu-și facă griji. Exista patru ochi pătrunzători care ar veghea asupra lui Old Shatterhand, și anume ochii lui și ai mei.

— Şi ai mei, adăugă repede Old Wabble, făcând pe grozavul. Mi-a încredinţat un detaşament şi o să vadă că nu s-a înşelat făcând acest lucru. Vai de nemernicul acela roşu care ar îndrăzni măcar să încerce să se atingă de un fir de păr de al lui! Glontele meu l-ar dobori imediat, it's clear!

Zelul acesta exagerat trebuia puţin frânat. L-am avertizat deci:

- Mai domol, mister Cutter! Dacă-ţi acord din nou încredere, e pentru că vreau să văd dacă eşti în stare să îndeplineşti întocmai o misiune. Dacă n-o să faci întocmai, poţi să fii sigur că niciodată n-am să-ţi mai dau alta. O să te duci cu detaşamentul dumitale, frumuşel, înainte, până ajungi la intrarea în vale. Acolo te opreşti şi te ascunzi împreună cu oamenii şi nu ai altceva de făcut decât să aştepţi focul meu de armă. Când îl vei auzi, intraţi cu toţii în vale în galop şi vă opriţi caii în faţa comanşilor. Asta-i tot ce ţi se cere.
- *Well!* Aţi vorbit destul de clar. O să execut ordinul întocmai. Nu vreau să mi se spună din nou că Old Wabble comite pozne ca în tinereţe.
- Așa e bine! Şi acum, dacă vreau să ajung la capătul celălalt al văii la timpul potrivit, trebuie să mă despart de voi. Să faceţi treabă bună!

Desigur că această urare se referea numai la Old Wabble. Pentru ceilalți nu era nevoie să le atrag atenția. Mă abătui spre dreapta de la urma pe care înaintasem și mersei în galop, formând un arc, a cărui coardă era tocmai această urmă. Mă ținui însă tot timpul departe de ea, ca să nu pot fi văzut de comanși. După o jumătate de oră de mers, văzui capătul estic al văii și începui să merg spre vest, în sens opus celui de până atunci, pe când comanșii și, în urma lor, apașii noștri, veneau spre mine dinspre est.

Nu pot spune că mă simțeam îngrijorat. Eram mai mult curios să văd cum o să se comporte Şiba-bigc când o să mă vadă. Se confirmă că am calculat bine timpul, deoarece, atunci când ajunsei pe la mijlocul văii, îi văzui pe indieni venind.

Nu găsiseră necesar să mai înfigă vreun par și aici, în vale, așa că nu fuseseră obligați să se oprească și de aceea veneau în trap spre mine. Dar ce surpriză când mă văzură! Prefăcându-mă că această întâlnire este cu totul neașteptată pentru mine, îmi, oprii calul și luai carabina în mână. Şi ei puseră mâna pe arme și se pregăteau să mă încercuiască. Atunci ridicai pușca și strigai:

— Staţi! Cine încearcă să ajungă în spatele meu, primeşte un glonte. Cine sunt războinicii roşii care...

În mijlocul frazei mă oprii și, fidel rolului meu, îmi îndreptai privirile mirate către șeful tribului.

- Uff! Uff! Old Shatterhand! exclamă el surprins, frânându-și calul.
- E posibil, strigai la rândul meu, Şiba-bigc, tânărul şi vestitul şef de trib al comanşilor?
- Eu sunt, răspunse el. Cum de a ajuns Old Shatterhand în regiunea asta? L-a adus spiritul savanei prin văzduh? Războinicii comanși îl știau departe de regiunea asta, în vest.

Am simţit că nu ştie ce ton să folosească faţă de mine. Fusesem cândva prieteni. Aveam tot dreptul să-i cer şi astăzi prietenie deplină şi totuşi era silit ca, de rândul acesta, să-mi fie duşman.

— Cine i-a spus tânărului meu frate roșu că sunt în vest? îi întorsei eu întrebarea.

Deschise gura ca să-mi răspundă că a aflat-o de la Vupa-Umugi, dar se răzgândi și-mi răspunse:

— Un vânător alb mi-a spus că l-a întâlnit pe Old Shatterhand atunci când soarele apunea.

Era o minciună. Războinicii săi mă priveau întunecat și dușmănos. Mă prefăceam că nu observ, ca și când nu aș fi văzut pe nici unul dintre ei la Apa-Albastră.

Descălecai liniștit și cu o indiferență aparentă, mă așezai și-i zisei:

— Cu Şiba-bigc, tânăra căpetenie a comanşilor, am fumat împreună pipa păcii şi a prieteniei. Inima mea este încântată că l-a întâlnit atât de neaşteptat şi după atât de multă vreme. Când fraţii şi prietenii se întâlnesc, se salută după datină, de la care nici un războinic nu are voie să se abată. Tânărul meu frate să coboare din şa, ca să se aşeze lângă mine şi să pot vorbi cu el.

Oamenii lui se uitau şi mai ameninţători la mine. Erau gata să mă atace, dar Şiba-bigc îi reţinu cu un gest energic. Văzui pe faţa lui că i-a venit un gând, era tocmai gândul pe care voiam eu să i-l trezesc. Spusesem că aş vrea să-i vorbesc, şi el acceptă bucuros, crezând că o să mă poată descoase. Deci, avea aceeaşi intenţie, pe care o aveam şi eu cu el.

— Old Shatterhand are dreptate, zise el. Căpeteniile se salută ca niște războinici renumiți.

După aceste cuvinte, descălecă și se așeză față în față cu mine. Oamenii lui văzând acest lucru, descălecară și voiră să facă un cerc în jurul nostru, astfel că mai mulți dintre ei mi-ar fi venit în spate. Dar acest lucru trebuia să-l împiedic. De aceea spusei ca toți să mă audă:

— Se află printre fiii comanşilor careva atât de laş încât să nu îndrăznească să-l privească pe Old Shatterhand în față? Cred că nu. Şi nici nu vreau să fiu nepoliticos şi să întorc spatele unui războinic viteaz.

Cuvintele mele avură efectul dorit. Se așezară în așa fel încât îi putui cuprinde cu privirea pe toţi. Pentru moment renunţaseră la atac, pentru că mă vedeau singur şi credeau că sunt siguri de mine. Desfăcui pipa păcii, care-mi atârna de un şnur în jurul gâtului şi, făcând gestul de a o umple, spusei:

— Îl invit pe tânărul meu frate Şiba-bigc să fumeze cu mine calumetul, ca să se afle că Old Shatterhand e prietenul lui ca şi mai înainte. Ridicând mâna în semn de refuz, răspunse:

- Cândva Şiba-bigc a fost mândru să aibă un frate atât de vestit, acum însă ar vrea să știe ducă Old Shatterhand mai e într-adevăr prietenul lui...
 - Ai vreo îndoială? întrebai eu cu o mină foarte mirată.
- Desigur, deoarece am auzit că Old Shatterhand a devenit duşmanul comanşilor! Oare nu a fost Old Shatterhand la apa care se cheamă Sascuan-cui? Ce căuta acolo?
- Nimic. Aveam drum pe acolo. Voiam să poposesc și dimineața să pornesc mai departe.
 - Şi nu a făcut nimic pe acolo?
- Ba da. I-am văzut pe indieni care prinseseră pe un războinic alb și l-am eliberat. Pe urmă am aflat de la această față-palidă că erau comanșii din tribul naiini.
 - Cu ce drept ai eliberat tu pe acea faţă-palidă?
- Aceasta faţă-palidă nu făcuse nimic. La fel aş fi eliberat şi un comanş, dacă ar fi căzut nevinovat în mâinile feţelor-palide. Old Shatterhand e prieten cu toţi cei buni şi duşman cu cei răi. El nu întreabă de culoarea celor care au nevoie de ajutorul lui.
- Da, dar în felul ăsta ți-ai atras duşmănia și răzbunarea comanșilor.
- Nu. A doua zi, dimineaţa, am vorbit cu Vupa-Umugi, căpetenia lor, care mi-a fost prizonier şi, eliberându-l, am încheiat cu el o alianţă.
 - Știați de ce au venit comanșii la Sascuan-cui?
- De unde să știu? Nu i-am întrebat. Au mers acolo, probabil, ca să prindă pește.
 - Ştii unde se află acum?

Presupun că au plecat spre vest, la Mistake Canion, să vină în ajutorul comanșilor de acolo, care, după câte am auzit, sunt amenințați de cavaleria albilor.

— Uff! exclama el, ivindu-i-se pe față un zâmbet de superioritate. În acest timp, oamenii săi își făceau semne cu ochiul, voind să spună că în clipa aceea nu prea aveam

de ce să fiu mândru de deșteptăciunea mea. Apoi Şiba-bigc continuă:

- Ai avut și alți oameni cu tine?
- Câteva fețe-palide.
- Şi unde v-aţi dus de la Sascuan-cui?
- Spre vest.
- Şi totuşi te afli acum atât de departe de Apa Albastră, în est. Cum vine asta?
- Am auzit despre duşmănia dintre soldații albi şi comanşi. Fiind alb, ar fi trebuit să-i ajut pe soldați, dar fiind prieten al comanşilor, am căutat să mă sustrag de la aceasta, şi de aceea m-am îndreptat spre est.
 - Şi ai fost din nou la Apa Albastră?

Pentru el era important să afle dacă am fost din nou acolo. Dar eu răspunsei:

- De ce să mă fi întors la Apa Albastră? Am venit în vizită la tânărul meu prieten, în Llano Estacado, la Bloody Fox, pe care tu îl cunoști, fiindcă ai fost și tu cândva oaspetele lui. Ai fumat și pipa păcii și a prieteniei cu el.
 - Ai luat cu tine și fețele-palide cu care erai împreună?
- De ce mă întrebi? Știi foarte bine că i-am promis lui Bloody Fox că nu-i vom trăda secretul! Pot să-i aduc oameni străini pe cap?
 - Dar unde sunt feţele-palide acum?
- Când m-am despărțit de tovarășii mei, intenționau să meargă la marele fluviu și să treacă de El Paso.
 - L-ai întâlnit pe Bloody Fox?
 - Da.
 - Unde se află acum?
 - În casa lui.
- Ai plecat repede de la el. N-a vrut să ţină la el pe vestitul său frate Old Shatterhand?
- Ba da. Şi mă întorc la el. Dar tu nu ştii că misiunea lui e să curețe Llano-ul de *stakemen*-i?
 - Şi tu îl ajuţi?

— Da, și azi ca și atunci, când ai fost și tu la noi. Acum, însă, după ce ți-am răspuns la toate întrebările și ai aflat tot ce te interesa, să dăm cuvântul calumetului.

— Mai aşteaptă!

În aparență, mă lăsasem descusut ca un băiețandru. Privind triumfător spre însoțitorii săi, se vedea cât este de mândru Şiba-bigc că a reuşit să mă interogheze. În clipa aceea considera, probabil, că este într-adevăr în stare să mă înfrunte, pentru că acel "mai așteaptă" sunase foarte poruncitor, rostit cu un aer de superioritate, care mă amuza teribil. După aceea continuă:

- Soarele şi luna s-au schimbat mult de când ne-am despărţit şi într-o vreme atât de îndelungată oamenii se schimbă. Deştepţii devin copii, iar copiii devin înţelepţi şi puternici. Şi Old Shatterhand a devenit copil. Ai lăsat să te descos ca pe un băieţandru fără minte, sau ca pe o babă cu mintea uscată. Ochii tăi s-au acoperit, iar urechile tale au surzit. Nu bănuieşti cine suntem şi ce vrem?
- Uff, uff! Aşa vorbeşte un tânăr cu care am fumat pipa păcii?
- E vorba unui tânăr care a devenit un războinic vestit. Calumetul nu mai contează, nu mai ești prietenul meu, ci dușmanul meu, pe care trebuie să-l omor. Tu l-ai eliberat pe prizonierul nostru!
- Era al tău? Eu l-am eliberat din mâinile comanșilor naiini, în timp ce tu aparții unui alt trib.
- Cei din neamul naiinilor sunt frații mei, dușmanii lor sunt dușmanii mei. Nu-i cunoști pe ăștia care stau aici în fața ta?
 - Aceşti războinici nu aparţin tribului tău?
- Numai douăzeci dintre ei. Restul de treizeci sunt naiini pe care i-ai văzut la Apa Albastră. Am dezgropat securea războiului contra tuturor feţelor-palide, iar tu eşti o faţă-palidă. Ştii ce te aşteaptă?
 - Ştiu, o să încalec din nou și o să plec liniștit.

- Uff, chiar că-i adevărat că Old Shatterhand a devenit un copil. O să te luăm prizonier și ai să mori la stâlpul caznelor.
- N-o să mă luați prizonier și n-o să mor când și cum vreți voi, ci o să mor când o vrea marele Manitu.

Felul liniştit şi indiferent cum le vorbi nu-l putu înţelege nici el şi nici însoţitorii săi. Nu mă clinti din loc, nu făcui nici un gest, nici să fug, nici să mă apăr. De aceea nici ei nau pus mâna pe arme. Fireşte, ei nu-şi dădeau seama că sunt cu ochii în patru, observându-le fiecare mişcare.

Căpetenia mi se adresă cu un zâmbet dispreţuitor sau poate chiar compătimitor:

- Crezi că poţi să ne rezişti? Nu vezi că suntem de cinci ori câte zece războinici viteji contra ta?
 - Şi-a numărat vreodată Old Shatterhand duşmanii?
 - Probabil că te bizui pe arma ta vrăjită?

Într-o clipă luai carabina mea "Henri" în mână, sării după calul meu, care mă acoperi întru totul, și strigai:

— Da, pe arma mea mă bizui. Care va încerca, să pună mâna pe armă, are sa primească glontele meu neîndurător. Ştiţi că pot trage încontinuu cu această armă.

Totul se petrecuse atât de repede încât, după aceste cuvinte, ei încă mai stăteau jos ca până atunci. Unul dintre ei duse mâna la spate, după puşca lui, dar, văzând că mi-am îndreptat arma spre el, şi-o retrase. Teama de arma mea vrăjită era la fel de mare ca și mai înainte. Știam ce are să urmeze, și anume un atac, la început cu vorbe. Asta și intenționasem, pentru că speram ca în felul acesta să aflu ceea ce doream. Nici unul nu îndrăznea să pună primul mâna pe armă, dar era de așteptat că o să încerce să mă determine prin amenințări să mă predau de bunăvoie.

Purtarea mea nu se bizuia pe cine știe ce îndrăzneală. Îi cunoșteam pe indieni și le știam frica de arma mea. Totodată, cercetasem, fără ca ei să știe, marginea văii din fața mea, unde îl repartizasem pe Old Surehand cu apașii săi. Peste șaizeci de arme erau îndreptate asupra

comanşilor, fără ca ei să bănuiască. Mânuitorii acestor arme se îngropaseră adânc în nisip, aşa că nu puteau fi văzuţi. Pe înălţimea din spatele meu stătea, desigur, detaşamentul condus de Entşar-co, fiind gata să intervină. În fund, spre stânga se afla Winnetou, iar dinspre dreapta, la primul foc de armă, trebuia să apară Old Wabble. În astfel de condiţii nu era deloc greu să faci pe curajosul, aşa cum făceam eu.

- *Pshaw!* strigă Şiba-bigc râzând puţin cam forţat. Ştiu că puşca ta poate să tragă continuu, dar nu poţi să tragi de cincizeci de ori deodată. O să nimereşti doi, trei sau patru, dar între timp am pus şi noi mâna pe tine.
- *Pshaw!* râsei eu ironic, pentru a-l aţâţa şi a-l face sămi dezvăluie informaţiile dorite. Nu-mi pasă de voi toţi, cincizeci câţi sunteţi. Haide, veniţi încoace! Dacă mă depărtez şi trag în cei care vin după mine, nimeni nu va îndrăzni să mă reţină!
- Tot nu o să scapi! Nu suntem singuri, ci doar avangarda unei armate întregi!
 - Minţi!
- Nu mint, ci spun adevărul! mă asigură el cu zel. Unde vrei să fugi?
 - La Bloody Fox.
- Tocmai la el mergem să-l atacăm, așa că și tu ai cădea în mâinile noastre.
 - Atunci mă duc spre vest.
- Într-acolo există un singur drum. Ar trebui să fugi spre *Sucs-ma-lestavi* și acolo ai da paste Vupa-Umugi, care e în drum spre acest loc.
 - Ştiu, dar el vine abia peste trei zile.
 - Nu știi nimic. O să sosească chiar mâine seară.
 - O să fie întuneric și o să-mi fie ușor să mă strecor.
- Atunci o să te prindă Nale-Masiuv, care vine doar cu o jumătate de zi mai târziu. Şi dincolo de deşert există o câmpie întinsă, unde poţi fi văzut. Şi cum crezi că poţi

scăpa de atâția războinici? Dacă mintea ta încă n-a dispărut, ai să mi te predai mie.

— Old Shatterhand să se predea? Cui? Unui băieţandru înfumurat? Eşti măcar un băieţandru? Nu cumva eşti o fetiţă plângăcioasă al cărei loc este lângă fustele mamei, nicidecum printre bărbaţii adulţi care-şi spun războinici?

Să-i zici unui indian că este o babă, e o mare jignire, dar e și mai mare jignirea să-l faci fetiță. Şiba-bigc sări în picioare și țipă la mine; asta, firește, fără să pună mâna pe armă sau pe cuțit:

- Câine, vrei să te ucid? E de ajuns să spun un singur cuvânt și cincizeci de războinici se aruncă asupra ta!
- Iar eu nu trebuie să dau decât un singur semnal și în două minute sunteți morți cu toții, dacă nu vă predați!

Spunând acestea, trăsei cu mâna stângă cocoșul de la "doborâtorul de urși", pe care-l aveam la spate.

- Dă semnalul! spuse el batjocoritor. Dă-l! Hai, dă-l odată! Să vedem cine poate veni să te ajute, ca să ne omori sau să ne prinzi!
 - Ai să vezi îndată. Fii atent!

Împuşcătura porni; imediat, de pe înălţimea din faţă apărură venind în salturi peste şaptezeci de apaşi, scoţând strigăte războinice. Îşi lăsaseră caii în câmpie. Chiotul de luptă se repetă şi în spatele meu. Din stânga venea în goană Winnetou, cu detaşamentul lui, iar din dreapta Old Wabble cu al său. De groază, comanşii rămaseră nemişcaţi, înmărmuriţi.

— Să fie dezarmați și legați, ordonă Winnetou.

Comanşii, înainte de a putea măcar să se gândească a se împotrivi, fură trântiți la pământ de câte cinci-șase apași și legați. Trecuseră doar câteva minute de când Şiba-bigc strigase plin de dispreț: "dă semnalul", și toți erau legați fedeleș, fără ca vreun apaș să fie rănit măcar. După aceea, zadarnic începură comanșii să urle și să se zbată ca să scape, erau legați prea bine cu curele destul de tari, ca să poată scăpa vreunul.

- Ei, *sir*, mi-am îndeplinit misiunea? mă întrebă Old Wabble, venind spre mine.
- Da, îi răspunsei eu. Dar nu trebuie să te umfli în pene, căci a fost o bagatelă.
- Da, desigur, când o dată crezi că ai procedat fără greş, atunci ți se spune că a fost o bagatelă, *it's clear!* Se îndepărtă supărat.

Acum valea era plină de oameni şi de cai. Caii fuseseră priponiți, iar oamenii se pregătiră de culcare. Prizonierii fuseseră strânși toți la un loc. În ce-l privește pe tânărul șef de trib, am dispus să fie dus mai deoparte, ca să nu poată auzi comanșii ce am să vorbesc cu el. Am procedat în acest fel pentru că nu voiam să-i fac un rău. Dacă umilințele ce îl așteptau ar fi ajuns la urechile războinicilor lui, el ar fi trebuit să renunțe definitiv la calitatea lui de șef de trib. Știam că însăși înfrângerea de astăzi are să-i aducă mari neplăceri, chiar dacă nu avea să pățească nimic din partea noastră.

Potrivit regulilor existente între gentlemeni, ar fi fost desigur lipsit de noblețe să-i răsplătesc impolitețea; ar fi trebuit să trec peste ea cu mândrie. Dar aici era vorba de altceva, și anume de a da unui tânăr șef de trib, plin de speranțe, o lecție care să-l ajute să-și formeze anumite trăsături morale, pentru a deveni mai mult decât un șef de trib războinic, limitat, crud și însetat de sânge. Mă așezai lângă el, îndepărtând cu un semn pe cei ce ar fi vrut să se apropie de noi. Comanșul își întoarse fața de la mine și închise ochii.

— Ei, îl întrebai eu, o să mai susțină și acum tânărul meu frate că e un războinic mare și vestit?

Nu-mi răspunse, dar se pare că nu se aștepta la tonul meu blând, căci fața lui întunecată se lumină puțin.

— Sau Şiba-bigc mai este şi acum de părere că Old Shatterhand ar face parte dintre babe?

Nu se clinti din loc și nu răspunse nimic. Eu continuai:

— Tatăl tânărului şef se numea Tevua-şohe, ceea ce înseamnă Stea-de-foc. Am fost prieten şi frate cu el, fiind singurul războinic comanş pe care l-am iubit.

Își deschise pleoapele pe jumătate, mă privi iscoditor, dar nu spuse nimic.

— Stea-de-foc a murit de mâinile unor ucigași albi, și când am aflat, inima mea s-a îmbolnăvit. Noi ne-am răzbunat pe ucigașii lui, iar dragostea mea a trecut asupra fiului său.

La aceste cuvinte, deschise ochii mari, întoarse capul şi mă privi drept în față, dar păstra în continuare tăcere. Eu vorbi mai departe:

- Old Shatterhand avea un nume, ce putea fi auzit la toate focurile de tabără, în timp ce Şiba-bigc era un băiat pe care nu-l cunoștea nimeni. Şi totuşi Old Shatterhand s-a ocupat de el, pentru că a vrut ca tânărul fiu al comanșilor să devină un om cum a fost tatăl său, cu o inimă blajină şi plină de credință, cu o minte ascuțită şi luminată, cu brațele puternice. Te-am condus atunci prin pustiul Llano Estacado. Te-am ajutat împotriva dușmanilor tăi, te-am adus la locuința lui Bloody Fox şi am fost dascălul tău tot timpul cât am stat împreună. Când îți vorbeam, glasul meu ți se părea că este glasul tatălui tău şi, când luam mâna ta în mâna mea, fața ta strălucea de bucurie, ca şi când ar fi fost mâna mamei tale. Pe atunci mă iubeai.
 - Uff! Uff! scânci el, iar ochii îi înotau în lacrimi.

Atunci mi-am umplut calumetul și am fumat cu tine pipa păcii și a prieteniei. Eram fratele tău mai în vârstă, iar tu erai fratele meu mai tânăr, căci aveam amândoi un tată, pe bunul Manitu, despre care ți-am vorbit. Te-am făcut să privești în inima și credința mea și credeam că am sădit în mintea ta un grăunte de porumb, care treptat, treptat se va înmulți și va da o recolta bogată, fiindcă inima ta era un pământ bun și promitea rod bogat.

— Uff uff, uff! repetă el foarte încet, ca și când ar fi făcut mari eforturi ca să-și oprească lacrimile.

- Şi ce a ieşit din acel bob de porumb? Nu a găsit nici rouă, nici soare şi s-a uscat cu totul.
- *Ke, ke,* nu, nu! mă asigură el, scoţând în sfârşit un cuvânt, în timp ce conştiinţa sau ruşinea îl făceau să-şi întoarcă privirile de la mine.
- He, he, da, da, aşa e cum spun eu, exclamai. Ce a ieşit din tânărul meu prieten şi frate? Un duşman nerecunoscător, care îşi bate joc de mine şi vrea să-mi ia viaţa? Pentru un tânăr războinic, care a cunoscut numai legea aspră a preriei, aşa ceva e trist, dar e şi mai trist pentru un tânăr care a iubit un creştin şi care prin aceasta a cunoscut pe marele, bunul Manitu. Adineauri când l-ai insultat şi ţi-ai bătut joc de Old Shatterhand, nu puteai să mă jigneşti, dar m-a durut inima că ai uitat învăţăturile mele şi ai ajuns un om căruia niciodată nu-i mai pot da mâna. Cine e de vină?
- Nale-Masiuv și celelalte căpetenii, răspunse el, întorcându-și privirea către mine. Le-am povestit tot ce-am auzit de la tine, și ei au râs de mine și mi-au spus că Old Shatterhand și-a pierdut mințile și că a ajuns un *priest*, un popă.
- Aş fi vrut să fiu un *priest* şi asta numai pentru tine, tânărul meu frate! Îţi era, deci, ruşine de Old Shatterhand?
 - He, he, da, da! răspunse el, dând afirmativ din cap.
- Ar fi trebuit să-mi fie mie ruşine pentru tine, dar nu mi-e; pe mine mă întristezi. Cei ce acţionează după voinţa marelui Manitu pot fi recunoscuţi şi pot fi deosebiţi de căpeteniile voastre şi de vracii voştri, datorită faptelor lor. Ce aţi fi făcut cu mine dacă aş fi căzut în mâinile voastre?
 - Te-am fi legat la stâlpul caznelor!
- Cu toate că nu v-am făcut nici un rău! Voi însă m-aţi ameninţat că-mi luaţi viaţa. Ce crezi că are să vi se întâmple, întrucât v-am prins noi pe voi?

Îşi ridică pe jumătate trupul legat, se uită fix în ochii mei și mă întrebă precipitat:

— Spune, cum o să vă răzbunaţi?

- Să ne răzbunăm? Un creștin nu se răzbună niciodată, deoarece știe că Manitu cel mare și bun o să răsplătească faptele oamenilor după merit. O să fii câteva zile prizonierul nostru, apoi îți vei recăpăta libertatea.
 - N-o să mă torturaţi şi n-o să mă omorâţi?
 - Nu. Noi te iertăm.

Oftând adânc se lăsă pe spate, apoi, însă, mă întrebă repede, cu ochii scânteind:

- Crede oare Old Shatterhand că am pus această întrebare de frica durerilor?
- Nu. Știu că dispreţuiești durerile ce s-ar abate asupra capului tău. Durerile sufletului te-au făcut să rostești întrebarea. Am dreptate sau nu?
 - Da. Old Shatterhand are dreptate.
- Aş mai vrea să mai spun ceva tânărului meu prieten, dar nu ştiu dacă are să mă înţeleagă. Spune, adineauri credeai că m-ai descusut cu iscusinţă? Află că eu ştiam totul, deoarece îi spionasem pe naiini la Apa Albastră şi pe solii lui Nale-Masiuv, iar în răspunsurile pe care ţi le-am dat, erau ascunse întrebările la care voiam să-mi răspunzi, şi mi-ai răspuns la toate, fără să bănuieşti. Nu tu pe mine m-ai descusut, ci eu pe tine. Erai atât de mândru de ceea ce spuneai şi atât de sigur de tine, încât mi-ai dezvăluit că mâine seară Vupa-Umugi şi, o jumătate de zi mai târziu, Nale-Masiuv vor fi la *Sucs-ma-lestavi*. Cum îţi explici acest lucru?
 - Nu știu. N-am vrut să dezvălui nici un secret.
- Eu însă știu. Chiar dacă-ți era rușine din cauza lui Old Shatterhand și a învățăturilor lui, ele mai sălășluiau în inima ta fără să-ți dai seama. Stând apoi în fața ta și trecând în ochii tăi drept învins, deși eram adevăratul învingător, inima ta s-a răzbunat împotriva ta și te-a făcut să spui lucruri pe care trebuia să le tăinuiești. Ai înțeles?
- Nu prea, dar o să mă gândesc, la ceea ce mi-ai spus. Ce o să se întâmple cu mine când celelalte căpetenii or să afle că am trădat totul?

- Eu ştiam totul dinainte. Mă aflam aproape de focul la care Vupa-Umugi, împreună cu războinicii bătrâni, a hotărât atacarea lui Bloody Fox. Şi eram de faţă când au venit cei doi soli ai lui Nale-Masiuv la Pădurice. Iar Winnetou ştia de mult că Bloody Fox urmează să fie atacat de voi şi a pornit repede în Llano Estacado, ca să-i vină în ajutor.
- Uff, uff, Winnetou; de aceea îl văd aici cu atâția războinici ai apașilor!
- Ca să nu-ţi reproşezi nimic, am să-ţi mai destăinui ceva; ştiu că aţi vrut să ademeniţi soldaţii albi în Llano Estacado, cu ajutorul parilor pe care i-aţi bătut voi astăzi, şi să fie lăsaţi să piară de sete. Tu trebuia să înfigi parii, apoi ar fi venit Vupa-Umugi cu cei o sută cincizeci de războinici, pe urmă soldaţii, şi în sfârşit urma să apară Nale-Masiuv, care a trimis la wigwamu-rile sale după alţi o sută de oameni.
- Uff, uff. Voi, albii, ori sunteţi cu mult mai deştepţi decât noi, ori Manitu vă iubeşte mai mult decât pe noi şi vă ajută contra noastră!
- Manitu îi iubește la fel pe toți oamenii, pe roșii ca și pe albi. Dar cine ascultă de el și face după voia lui, pe acela îl ocrotește de orice pericol și-i dă înțelepciune și putere să- și învingă toți dușmanii. Pe toți războinicii comanși o să-i luăm prizonieri.
- După cele spuse de tine, te cred. Dar ce o să faceți pe urmă cu atâția prizonieri?
- O să încercăm să-i aducem pe calea cea bună şi apoi o să-i eliberăm.
 - Cu toate că sunt duşmanii voştri?
- Un creștin poate avea dușmani, dar el însuși nu este dușman al nimănui. Răzbunarea lui constă în iertare.

Chinuit parcă de frământările sale, Şiba-bigc îşi suci capul spre stânga şi dreapta, răsuflând adânc şi greu.

— Numai fețele-palide pot proceda în felul ăsta, un războinic roșu nu poate și nu are voie să facă la fel.

- Te înșeli. Cel mai viteaz și mai renumit dintre războinicii roșii este tocmai așa cum ţi-am spus adineauri.
 - La cine te referi?
- La cine altul, dacă nu la Winnetou? Întotdeauna aţi fost primii care aţi atacat, şi abia aseară spunea Winnetou că, pe cât posibil, să nu se verse sângele nici unui comanş. Oamenii şi popoarele roşii o să dispară, pentru că nu încetează să se măcelărească între ele. Manitu al lor este un Manitu al sângelui şi al răzbunării, care şi în veşnicele plaiuri ale vânătoarei nu le oferă pace, ci tot bătălii şi războaie fără sfârşit. Manitu al nostru ne-a dat o mare poruncă, ceea ce îi face pe toţi aceia care cred în el să fie fericiţi atât aici pe pământ, cât şi după moarte şi să aibă parte de fericirea veşnică.
- Vrea Old Shatterhand să-mi spună și mie această poruncă?
- Ea sună aşa: să te închini lui Manitu şi să iubeşti pe toţi oamenii ca şi pe tine însuţi, fie că-ţi sunt prieteni sau duşmani.
- Cum să-ţi iubeşti duşmanii? mă întrebă el, privindumă cu ochi mari, miraţi. Să iubesc un apaş care îmi ameninţă viaţa, aşa cum l-am iubit pe tatăl meu şi cum mă iubesc pe mine însumi?
- Da. Există o singură iubire mare, care nu se poate desface în bucăți, dacă e adevărată.
- Atunci înseamnă că o astfel de iubire numai fețelepalide o pot avea. Un războinic roşu niciodată nu va putea iubi pe dușmanul său.
- Gândește-te la Winnetou! Noi doi am fost dușmani de moarte și am devenit frați, gata oricând să-și dea viața unul pentru altul. Voi sunteți dușmanii lui, și totuși el vă iartă că-i vreți moartea, lui și alor săi. Vă redă libertatea, cu toate că știe că pentru asta nu o să-l urâți mai puțin ca până acum. De câte ori n-am fost de față când și-a învins dușmanii care voiau să-l omoare, iar viața lor era în mâinile lui și putea să le-o ia; și totuși, el întotdeauna le-a dăruit-o.

De aceea este stimat și vestit, și numele său este cunoscut peste tot, și de aceea pot să afirm că și un războinic roșu poate să-și ierte dușmanul și să-i arate iubire și să-i facă un bine. Aș fi bucuros ca tânărul meu frate să fie ca Winnetou!

Îşi duse mâinile legate la frunte, tăcu o vreme, apoi îmi zise cu glas rugător:

— Old Shatterhand să plece şi să mă lase singur! Vreau să vorbesc cu mine însumi. Vreau să mă întreb dacă pot să fiu ca Winnetou, marea căpetenie a apaşilor.

Făcui cum îmi ceru: plecai. Știam că-l las chinuit de frământări.

Îl văzui pe Winnetou stând la sfat cu Entşar-co şi cu albii şi mă dusei la ei. Putui observa că Winnetou tăcea, sau că tăcuse şi până atunci, pentru că acesta era obiceiul lui; atunci când mă aflam cu el, nu-şi spunea altora părerea mai înainte de a mi-o împărtăși mie.

- Bine că venirăți, mister Shatterhand, zise Old Wabble. Trebuie să discutăm ce facem. Până acum vorbirăm ba de una, ba de alta, dar nu am reușit să ajungem la nici o concluzie. Așa că spuneți dumneavoastră, când plecăm de aici?
 - Imediat, îi răspunsei eu.
 - Încotro? La oază?
- Da, dar nu toţi. O să ne împărţim. Trebuie să scoatem, cât se poate de repede, parii care arată drumul spre oază, şi să-i înfigem în nisip în direcţia despre care am vorbit cu Bloody Fox.
 - Cine face asta? As vrea să mă duc eu.
- Nu se poate. Treaba trebuie făcută numai de indieni, pentru că acel care o va face va lăsa urme, și trebuie să fie urme de indieni, pentru ca Vupa-Umugi, când vine, să creadă că sunt urmele comanșilor săi. Şi nici nu pot fi mai mulți sau mai puțini decât numărul comanșilor pe care i-am prins aici. De aceea, Winnetou, cu cincizeci de apași și cu parii care au mai rămas, o să plece imediat la *Gutesnontin-khai*, să facă această treabă.

Abia terminai de vorbit, că Winnetou se și ridică în picioare și mă întrebă:

- Mai are fratele meu ceva de adăugat? Vreau să plec!
- O singură chestiune: întrucât nu cunoști câmpul de cactuși în care vrem să-i atragem pe comanși, o să trebuiască să implantezi parii în direcția sud-estică. Între timp, ți-l trimit pe Bloody Fox, care o să te călăuzească mai sigur. Asta-i tot ce mai aveam să-ți spun.

Între noi doi nu era nevoie de o discuţie prea lungă şi amănunţită. După numai cinci minute, Winnetou ieşea în galop din vâlcea, împreună cu cincizeci de apaşi, mergând spre locul numit O-sută-de-copaci.

- Asta om! îl admiră bătrânul Old Wabble. Nu trebuie să i se explice ore întregi ca să știe cum să se apuce de treabă! Iar nouă, ce treabă ne daţi, mister Shatterhand?
- Nici una. Mergem direct la oază. Acolo rămâneți să păziți prizonierii, până primiți vești de la mine.
 - De la dumneavoastră? Nu rămâneţi cu noi?
- Nu. Trebuie să mă duc la O-sută-de-copaci, ca să observ venirea comanşilor. O să mă însoţească mister Surehand.
- Nu aş putea veni şi eu? Vă promit că nu o să fac nici o boacănă.

Nu aveam chef să-l iau cu mine, știind cât este de pripit și neprevăzător, dar făcu atâtea promisiuni, că până la urmă zisei:

- Ei bine, vino şi dumneata. Dar dacă comiţi o singură greşeală, ne despărţim pentru totdeauna. Ce faci însă cu aceşti uriaşi pinteni mexicani? Nu o să poţi să-i iei cu dumneata, pentru că şi noi trebuie să lăsăm urme tot de indieni, ca să nu stârnim bănuiala comanşilor! Aşa că o să schimbăm cizmele cu mocasini.
 - De unde să-i luăm?
- De la prizonieri. O să fie atât de buni și o să ni-i împrumute.

— Hm! O să fie cam greu. Da, cu piciorușele dumneavoastră de salon, o să găsiți repede ceva potrivit. Dar eu, ia uitați-vă la lăboaiele mele!

Într-adevăr, avea nişte picioare, chiar şi pentru statura lui înaltă, cam prea mari şi de aceea avea nevoie de o pereche de mocasini de mărimea unor bărcuţe.

Era timpul să pornim. Dădui ordin ca toţi comanşii să fie ridicaţi şi legaţi de cai. Nu se împotriviră, fiindcă îşi dădeau seama că ar fi cea mai mare prostie s-o facă. Cu tânărul lor şef de trib voiam să mă port altfel. De aceea îi spusei:

- Fratelui meu, Şiba-bigc, i-am dăruit inima şi m-ar durea să fiu nevoit să-l leg ca pe ceilalţi. Dacă îi permit să călărească cu noi liber, o să încerce să fugă?
- E greu de răspuns la această întrebare! O să-i prindeți pe toți războinicii comanși. Dar dacă eu aș reuși să scap și să-i previn, n-ați mai putea prinde pe nici unul dintre ei. E de datoria mea să încerc să fug, nu?
- Aceste cuvinte m-au convins că nu ești numai un războinic brav, ci și un om sincer, cinstit. Totuși nu o să te leg cu curelele.
 - Uff! exclamă el mirat. Atunci o să fug!
- *Pshaw!* Chiar dacă am fi numai noi doi, tot n-ai putea scăpa. Uită-te câți călăreți am cu mine. De altfel, o să folosesc un mijloc care o să te țină mai tare ca orice legătură: îți iau "medicamentele".
 - Uff, uff! exclamă el.
- Da, aşa am să fac. Şi la prima încercare de a fugi, toate armele o să fie îndreptate spre tine, şi dacă nu te-ar atinge vreun glonte, lucru de altfel imposibil, în clipa următoare ai avea două sute de urmăritori după tine. Şi dacă nici unul nu te-ar prinde, ceea ce e iar de necrezut, atunci ţi-aş nimici "medicamentele" şi, odată cu ele, şi sufletul tău.

Îşi lăsă capul în jos şi scoase un "uff" de supunere. Nici când îi scosei "medicamentele" de la gât, nu schiţă nici un gest. Făcea un efort să-şi ascundă gândurile, dar nu mă putea înșela. O scurtă străfulgerare a ochilor săi îmi spuse că o să riște orice, chiar și pierderea "medicamentului", numai să-și recapete libertatea. Avui deci toate motivele să pun să fie legat și el, totuși nu l-am legat, fiindcă voiam să știu ce-l face să renunțe chiar și la "medicament", contrar tuturor concepțiilor indiene, pentru a fi liber. Oare or fi prins rădăcini învățămintele mele de adineauri, și au început să se clatine convingerile lui păgâne cu privire la "veșnicele plaiuri ale vânătoarei"? Un lucru era sigur: dacă "medicamentul" își pierduse puterea asupra lui, firește că nu mai credea nici în "veșnicele plaiuri" de după moarte. De aceea pentru a-l pune la încercare, am spus să nu fie legat, dar eram pregătit să-i zădărnicesc orice încercare de fugă.

Metoda cea mai bună pentru zădărnicirea unei acţiuni pe care cineva ar vrea să o înfăptuiască, este de a o pune tu însuţi la cale. În acest fel poţi controla mersul evenimentelor şi poţi lua din timp măsurile necesare. Pentru a fi sigur de tânărul şef de trib trebuia, deci, ca întrun anumit moment să-i uşurez cât mai mult fuga. Căzând în această cursă, puteam să-l prind repede, exact ca în joaca pisicii cu şoarecele.

După ce pornirăm, la început mersei singur în urma lui și, ca din întâmplare, îmi aranjai pe umăr lasoul făcut sul, în așa fel încât, cu o singură mișcare, să-l am la îndemână. Apoi, i-o luai înainte și-l chemai lângă mine. Când începu să se întunece, rămăsei cu el tot mai în urmă, așa fel încât, din față, ajunserăm tocmai în coada convoiului. Înserarea se transformă repede în întunericul nopții. Şiba-bigc călărea în dreapta mea. M-am prefăcut că mi s-a încurcat ceva la harnașamentul calului și m-am oprit. M-am aplecat în stânga, fără să descalec. Eram ultimii în convoi. Îi întorsei spatele.

Dacă nu fugea acum, însemna că nu avea deloc intenția să fugă. Încordat, apucai cu mâna dreaptă lasoul. Întradevăr! Nisipul scrâșni, ca sub copita unui cal care se lasă tare pe copitele dinapoi. Mă ridicai repede în şa şi mă întorsei; în spate, Şiba-bigc zbura într-o goană-sălbatică pe drumul pe care venisem. Dar în aceeaşi clipă, îmi întorsei calul şi mă luai după el. Nu degeaba purta murgul meu numele de Hatatitla, adică Fulgerul. Era mult superior calului lui Şiba-bigc. Nu trecu nici un minut şi eram atât de aproape de fugar, încât lasoul meu îl putea ajunge.

- Opreşte! îi strigai.
- Uff, uff! răspunse el cu un glas strident, ceea ce voia să însemne: nu, nici nu-mi trece prin gând așa ceva.

Atunci aruncai lasoul, laţul căzu peste umerii lui şi-i prinse braţele, strângându-i-le pe lângă corp. Apoi îmi oprii calul şi smucitura pe care o primi lasoul îl smulse pe indian de cal. Descălecai repede şi îngenuncheai lângă el. Stătea nemişcat.

— Tânărul meu frate mai este în viață? îl întrebai, pentru că putea să-și fi rupt gâtul. Prinsul cu lasoul produce deseori astfel de accidente.

El nu răspunse.

- Dacă Şiba-bigc nu vorbeşte, o să-l leg de cal ca pe un cadavru. Şi n-are decât să se învinuiască singur dacă o să-l doară mădularele, îl avertizai eu.
 - Trăiesc, răspunse el.
 - Ai păţit ceva?
 - Nu.
 - Atunci cheamă-ți calul înapoi.

După ce Şiba-bigc fusese smuls din şa, calul mai fugise o bucată bună de drum. Tânărul indian scoase un fluierat ascuţit şi calul se întoarse.

— Acum o să-i leg mâinile tânărului meu frate. Şi dacă trebuie s-o fac, numai el e de vină.

Era încă întins la pământ. Lasoul îi ţinea braţele strâns lipite de trup. Îl ajutai să se ridice, îi legai mâinile şi-i poruncii să încalece. După aceea, cu o curea trecută pe sub burta animalului, îi legai picioarele unul de altul şi prinsei dârlogii calului lui de ai calului meu. În acest fel, calul lui

era sub controlul meu, iar el nu mai putea descăleca. După ce îmi aruncai din nou lasoul pe spate, încălecai și o porni în galop după trupa noastră.

Ceata se oprise pentru că observase absența noastră. Old Surehand, Old Wabble și Hawley veneau în întâmpinarea noastră.

- Mulţumesc lui Dumnezeu că sunteţi aici, *sir*, strigă bătrânul "rege al *cowboy*-lor". Dar unde aţi dispărut, mister Shatterhand? A vrut indianul să fugă?
 - Da.
- Aşa vă trebuie. N-am spus eu că fârtații ăștia nu sunt buni de nimic? Cu puşlamale de felul ăstora nu trebuie să umbli cu mănuşi, cum aveți dumneavoastră obiceiul. Sper că acum l-ați legat.
 - E aşa cum doriţi, mister Cutter.
 - Şi de ce-mi spuneţi asta atât de batjocoritor, sir?
 - Pentru că și înainte era legat.
 - Asta acum o aflu. Eu n-am văzut așa ceva.
 - Legat cu curele sau păzit de ochii mei, e același lucru.
- Aşa? Păi dacă ochii dumneavoastră sunt curele, aveţi grijă să nu atârne prea jos şi să fie călcate în picioare de cai, it's clear!

Aș fi putut călări liniștit după ceilalți, pentru că o nouă tentativă de fugă era de-acum încolo exclusă. Totuși trecui din nou în frunte, pentru că, fără îndrumările mele, puteau greși direcția. Şiba-bigc, chiar dacă nu aș fi pus mâna pe el, tot nu ar fi putut ataca oaza, pentru că i-ar fi fost imposibil să descopere noua cărare printre cactuși. El cunoștea numai drumul cel vechi, care, așa cum am mai spus, fusese plantat cu cactuși de către Bloody Fox.

Puţin după ora şase, se lăsă întunericul. După o oră şi jumătate sosirăm în tabăra apaşilor, unde îl găsirăm pe Bloody Fox, arzând de nerăbdare să afle dacă am avut succes; văzându-ne, îşi dădu singur răspunsul:

— Hello! Văd că nu mai e nevoie de nici o întrebare. Aduceți o grămadă de comanși. Cum s-ar zice, i-ați întâlnit

și i-ați rugat să vină cu voi? E și Şiba-bigc cu ei?

— Desigur, răspunse Old Wabble. Doar nu era să aducem un cârd de indieni fără conducător. Dacă-ţi face plăcere, o să-ţi povestesc cum i-am prins pe aceşti indivizi. Dar cel mai urgent lucru e să mergem la apă şi să adăpăm caii.

Avea dreptate. Am descălecat și l-am dezlegat și pe Şibabigc.

— Dacă fratele meu și-a închipuit că o să reușească să-l atace pe Bloody Fox, s-a înșelat rău de tot. Regiunea s-a schimbat cu totul față de cum o știa el. Întrucât ai vrut să fugi, nu ai voie să vezi drumul cel adevărat.

Îl dădui jos de pe cal, îl legai la ochi și-l luai de braţ, ca să-l conduc printre cactuşi spre casă. Albii și Entşar-co veneau după noi. Prizonierii fură predaţi, pentru pază, apaşilor, iar caii lor duşi la adăpost.

De fapt, avusesem intenţia să interzic accesul în oază nu numai comanşilor, care erau duşmani, ci şi apaşilor. Oricum, era preferabil ca nici unul dintre ei să nu cunoască prea bine terenul. Dar această intenţie s-a dovedit nerealizabilă, datorită necesităţii de a adăpa caii. Era imposibil ca izvorul să rămână necunoscut, în timp ce trei sute de cai şi tot atâţia oameni trebuiau aprovizionaţi cu apă.

În timp ce ceilalți se așezară la masă afară, în fața casei, eu îl dusei pe Şiba-bigc înăuntru și-l legai.

- Fratele meu e el însuşi de vină că îl leg, îi spusei. Dacă mi-ar fi dat cuvântul că nu va mai încerca să fugă, ar fi putut umbla liber.
- Nu pot să-mi dau cuvântul, îmi spuse el. Sunt ó căpetenie a comanşilor şi, din moment ce războinicii noştri sunt în pericol, eu am datoria să fug, dacă e posibil.
 - Această posibilitate n-ai s-o mai ai.
- Mai adineauri am avut-o! Dacă fratele meu alb nu ar fi avut un cal mai bun ca al meu, aș fi scăpat.
- Așa crezi? Îmi închipuiam că ești mai inteligent. La început eram în fruntea convoiului. Oare de ce am rămas

cu tine în urmă?

- Fiindcă ai crezut că ești sigur de mine.
- Dimpotrivă, pentru că am ştiut că ai să vrei să fugi. Ştii de ce m-am oprit să-mi verific harnaşamentul?
 - Pentru că s-a rupt sau s-a mișcat ceva la el.
 - N-ai ghicit. Voiam să-ţi dau prilejul să fugi.
- Uff! exclamă el mirat. Old Shatterhand voia să mă împiedice să fug și totuși îmi dădea prilejul s-o fac?
- Nu înţelegi? Tocmai pentru că voiam să te împiedic să fugi, ţi-am dat prilejul s-o faci. Dacă ai fi fugit într-un moment în care eu nu eram pregătit, în ciuda iuţelii calului meu, tot ai fi putut să scapi, datorită întunericului. Deci, trebuia să fiu pregătit şi puteam să fiu numai dacă alegeam eu însumi momentul potrivit. Cu atât mai uşor mă puteam lua după tine.
- Uff, uff! Trebuie să recunosc că e adevărat ceea ce știu toți războinicii, fie ei albi sau roșii, că pe Old Shatterhand nu-l poate nimeni păcăli, el însă păcălește pe oricine.
- Hm, astăzi nu era cine știe ce mare lucru să te păcălesc. Bucură-te că am un cal care fuge mai iute decât al tău și că a trebuit să mă folosesc de lasou! Dacă n-aș fi putut să te ajung atât de repede, aș fi fost obligat să te împușc.
 - Lui Şiba-bigc nu-i e frică de moarte.
- Ştiu. Dar fuga ta avea scopul de a-i înştiinţa pe comanşi, ceea ce n-ai mai fi putut să faci dacă erai împuşcat. Trebuie să recunoşti că şi în această privinţă ai procedat fără să te gândeşti. Şi cum ai putut să uiţi că "medicamentul" tău e la mine? Fie că-ţi reuşea sau nu fuga, sufletul tău ar fi fost pierdut pentru totdeauna.
 - Old Shatterhand spune ceva ce singur nu crede.

În ciuda luminii slabe pe care o răspândea în încăpere lumânarea de seu, am putut vedea pe faţa lui o expresie de siguranţă, aş putea spune de superioritate chiar.

- Ceea ce cred sau nu cred eu, i-am răspuns, nu are nici o importanță. Dar tu ai această credință.
- Nu. Şi eu am crezut asta până când fratele meu Old Shatterhand mi-a povestit despre marele Manitu, care a creat toţi oamenii, având aceeaşi dragoste pentru toţi şi la care o să se întoarcă toate sufletele. Nici un om nu poate lua sufletul altuia. După moarte, nu o să mai fie stăpân şi slugă, învingător şi învins. În faţa tronului marelui şi bunului Manitu toate sufletele o să fie egale, şi o să domneasca iubirea şi pacea veşnică şi nu o să mai existe nici lupte, nici vânătoare sau vărsări de sânge. Unde ar mai putea fi plaiurile de vânătoare, despre care vorbesc vracii noștri?

Ardoarea crescândă din fiecare cuvânt al lui, era tocmai ceea ce mă bucura sincer. De fapt, asta voiam să aflu. Sămânţa aruncată în inima lui rodise totuşi şi, sub o crustă împietrită, prinsese rădăcini puternice.

- Da, dacă așa gândești, atunci un "medicament" nu mai are vreo valoare pentru tine, spusei eu aparent fără nici o intenție.
- "Medicamentul" e doar semnul că sunt războinic, nimic altceva.
 - Atunci nu mai are rost să ți-l păstrez. Ia-ți-l înapoi.
- Îl luai de după gâtul meu și-l pusei după al lui, apoi adăugai:
- Deoarece tot vrei să fugi, am să te mai socotesc duşman, dar între aceşti patru pereţi vreau să te poţi mişca liber.
 - Ai să mă dezlegi?
 - Negrul Bob o să te dezlege mai târziu.
- *Nigger*-ul? Să mă atingă un *nigger*? Nu știi că sunt un războinic roşu, care nu vrea să aibă de-a face cu un *nigger*?
- Dar tu nu știi că marele Manitu a creat toți oamenii șii iubește la fel, fie că au pielea neagră, roșie sau albă? Privi încurcat în pământ.

— Şi ce ai cu Bob al nostru? continuai eu. Atunci când te-am salvat, era cu noi. Îi datorezi aceeaşi recunoştinţă ca și nouă. E un om mai bun decât tine. Niciodată n-a minţit pe cineva spunându-i că-i este prieten. Tu îi datorezi lui Bloody Fox viaţa, ai fumat cu el pipa păcii şi a prieteniei şi totuşi ai pornit încoace să-i iei căminul şi să-l omori. Spunemi sincer, cine e mai bun, tu sau el?

Nu răspunse.

— Taci, ceea ce este de ajuns. Mai gândeşte-te la tine! Şi ca să nu te împiedic să gândeşti, acum plec.

Poate că i-am spus cuvinte grele, dar eram bine intenţionat şi speram că au să-şi facă efectul. Ieşind, făcui negrului semn. Îl cunoşteam şi ştiam că are să-şi îndeplinească bine misiunea, trebuia doar să-i explic clar ce are de făcut. Prizonierul trebuia bine păzit, fără să fie chinuit.

- Vino încoace, Bob, spusei. Trebuie să-ţi comunic ceva foarte important. Ştiu că eşti un băiat puternic şi viteaz. Nu-i aşa, bătrâne Bob?
 - Oh, oh, oh, oh, Bob este foarte tare viteaz.
 - Dar şi şiret?
- Foarte şiret, foarte! Şiret ca un... ca... un... Se părea că nu-i vine în minte nici o comparaţie destul de satisfăcătoare, apoi însă, bătu fericit din picioare, exclamând:
 - Şiret ca muscă, exact ca muscă!
- Ca musca? Crezi că musca e o făptură deosebit de sireată?
- *Yes!* Oh, oh, muscă foarte şiret, foarte. Aşezat numai pe vârf de nas.
 - Şi asta înseamnă şiretenie?
- Multă șiretenie, pentru că vârf de nas este mai înainte și muscă poate zboară imediat mai departe.
- Frumos, acum am înțeles. Am deci nevoie de forța, curajul și vitejia ta. Ai văzut că l-am adus pe Şiba-bigc în

cameră? Dar el vrea să fugă. De aceea trebuie păzit cu strășnicie și asta e treaba ta.

- Well. Masser Bob așezat lângă el toată noaptea și nu las nici amândoi ochii scăpat.
- Nu o să fie nevoie. După ce am să plec eu, îl dezlegi.
 Poate să umble liber prin cameră. Dar n-are voie să iasă afară.
- O, nu, afară nu voie! Imediat ce bagă nas afară, *masser* Bob dat una la el.
- N-ai voie să-l lovești. Loviturile sunt cea mai mare insultă pentru un războinic roșu.

Bob se scarpină încurcat după ureche și apoi zise:

- Oh, hm, rău, asta foarte rău. *Masser* Bob nu voie lăsat afară și totuși nu voie bătut! *Masser* Bob trebuie pe el dezlegat și totuși ținut!
- Da, zâmbii eu, este un caz deosebit de greu, însă tu eşti omul potrivit. Va fi dezlegat, va primi mâncare şi băutură, dar nu trebuie să iasă pe uşă şi nici pe fereastră. Dar nu uita, n-ai voie să-l baţi.
 - Nici puşcat?
- Asta cu atât mai puţin. Trebuie să te bizui numai pe cunoscuta şi marea ta viclenie.

Rămase o clipă pe gânduri, apoi cuvintele mele măgulitoare îl făcură să răspundă cu un zâmbet fericit:

- Oh, oh, *masser* Bob este foarte viclean. Bob ştie cum făcut. Bob poate spune cum?
- Nu, acum nu e nevoie să ştiu, dar sunt convins că atunci când am să mă întorc o să fiu mulţumit de tine.
- Foarte mulţumit. *Masser* Bob are o idee care foarte, foarte şiret. Şiba-bigc stă înăuntru, dezlegat şi totuşi nu poate afară. Pe el nici bătut sau puşcat. *Masser* Bob făcut numai şiret. *Massa* Shatterhand vede asta.
- Bine, dragă Bob, bine. M-aş bucura ca la întoarcere să te pot lăuda.

Știam foarte bine de ce nu voiam să aud despre "ideea" care-i venise negrului. Nu voiam să am nimic comun cu

răspunderea, poate inexistentă după concepția unui alb, dar foarte mare după aceea a unui indian. Dacă negrul îi făcea ceva prizonierului, ceva care i-ar fi jignit de moarte sentimentele, atunci acesta nu trebuia să-i acorde aceeași importanță ca în cazul în care jignirea s-ar fi produs cu aprobarea sau chiar din îndemnul meu.

Ieşind, mă dusei întâi la Bloody Fox, să discut cu el despre misiunea lui. Stătea împreună cu Old Surehand și mă primi cu cuvintele:

- Am auzit că urmează să mă duc la Winnetou şi să-l conduc împreună cu apaşii lui în direcţia cea bună. Când să plec de aici?
 - Chiar în seara asta, cât mai curând posibil.
 - Unde am să-l găsesc?
- Nu pot spune exact, dar putem calcula cu aproximaţie. El s-a întors pe urmele lui Şiba-bigc, care duc exact la cei O-sută-de-copaci. Deoarece trebuie să scoată şi să transporte cu el parii cu care tânăra căpetenie a însemnat drumul încoace, înseamnă că are să aibă nevoie de mai mult timp decât dacă ar fi mers fără oprire.
- Treaba asta poate s-o facă în timpul nopții, pentru că secera lunii trebuie să răsară în curând, mă întrerupse el.
- Într-adevăr, şi de aceea probabil că are să ajungă la O-sută-de-copaci cam spre amiază.
- Acolo trebuie să adape caii și să-i lase puţin să se odihnească.
- Întocmai, dar mult nu o să zăbovească. Principalul e să-i adape, şi cred că o să ţină mai puţin seama de oboseala cailor, deoarece ştie că-i poate cruţa pe drum, că poate să oprească şi să-i lase să se odihnească cât vrea. I-am spus ca, de la O-sută-de-copaci, s-o ţină drept spre sud-est. Să presupunem că aşează câte un par din kilometru în kilometru şi că nu se grăbeşte prea tare; se poate calcula destul de uşor în ce punct puteţi să-l întâlniţi, plecând de aici.

- Well, acum știu ce am de făcut. Mai aveți să-mi spuneți ceva, mister Shatterhand?
- Da, Vupa-Umugi, care vine în urma lui, trebuie să găsească numai urme de indieni.
- Deci, trebuie să-mi scot cizmele și să-mi pun mocasini. Am aici întotdeauna mai multe perechi. Trăind izolat, trebuie să fiu mereu aprovizionat cu de toate.
 - Ei, de-aş găsi şi eu o pereche!
- Şi eu, interveni Old Surehand. Altfel trebuie să iau de la prizonierii comanşi, şi ceea ce au purtat ei nu prea-mi convine.
- Pentru asta am eu o soluție. Am aici mai multe perechi de diferite mărimi, fiindcă și Bob poartă câteodată. Stați o clipă, să vi le-aduc.

Se duse în casă și aduse încălțările indiene. Probând câteva perechi, găsirăm mocasini potriviți pentru toți, atât pentru mine, cât și pentru Old Surehand. Ne încălțarăm și predarăm lui Bob cizmele noastre, ca să le păstreze până ne întoarcem.

Mai greu a fost cu Old Wabble, pentru că Fox nu avea nimic pe măsura lăboaielor lui. Îl trimiserăm pe bătrân, împreună cu Entşar-co, afară, în lagărul comanşilor, sperând ca printre comanşi să găsească vreunul cu cotonoagele ca ale lui.

- Ca să nu uit esențialul în legătură cu Winnetou, continuai eu convorbirea întreruptă, căpetenia va avea nevoie de apă. Din fericire, avem aici burdufuri.
- Da, aprobă Fox. O să le umplu imediat. Singur însă nu le pot căra. Pot lua câțiva apași cu mine?
- Fireşte, dar nu prea mulţi, altfel, Vupa-Umugi o să vadă că e pe urmele unei cete de călăreţi mai mare decât a avut Şiba-bigc. De aici mi-a venit o idee care ne fereşte de o greşeală sau cel puţin ne va uşura capturarea comanşilor. La început voiam să plec numai cu dumneavoastră, mister Surehand şi Old Wabble, dar acum mă gândesc că ar fi mai bine să luăm cincizeci-saizeci de apasi cu noi.

- Într-o misiune de cercetare? întrebă Old Surehand. În asemenea ocazii se obișnuiește să fie cât mai puţini cu putinţă!
- Întocmai, dar se poate ca din expediția asta să iasă cu totul altceva. Din câte cunoaștem până acum din planul comanșilor, la început o să vină la O-sută-de-copaci războinicii lui Vupa-Umugi. După cele aflate de mine, asta se va petrece mâine seară. Vor să înnopteze acolo, iar a doua zi să plece mai departe, de-a lungul parilor. El vrea să momească după sine cavaleria albilor, care nu se știe când va sosi, dar noi putem oarecum presupune. Așa cum spunea Şiba-bigc, Nale-Masiuv o să sosească o jumătate de zi după Vupa-Umugi, iar albii sunt așteptați înaintea lui Nale-Masiuv, întrucât el are sarcina să-i urmeze îndeaproape.
- Probabil că armata albilor va sosi la O-sută-de-copaci poimâine, înainte de amiază.
- Aşa cred şi eu. Imediat ce albii vor pleca în urmărirea lui Vupa-Umugi, va apărea Nale-Masiuv şi se va lua după ei. Până acum, intenţia noastră a fost să lăsăm să treacă fiecare dintre aceste detaşamente şi apoi să-i închidem în capcana pregătită...
- Acesta este singurul și cel mai bun lucru pe care-l putem face, interveni Bloody Fox.
- Din păcate, nu. Mă miră că nimeni dintre noi n-a sesizat ce greșeală am fi săvârșit, dacă am fi procedat așa. Gândiţi-vă, sunt două detașamente de indieni, separate unul de altul, pe care noi vrem să le închidem în câmpul de cactuși?
 - Da! Şi ce nu este în ordine aici?
 - Faptul că între ele se află albii.
- Zounds, așa e! exclamă Old Surehand. Da, în orice caz, asta e o mare greșeală a planului nostru. În felul acesta ar fi trebuit să-i închidem pe albi împreună cu pieileroșii și cu asta am fi pierdut partida!
- Chiar dacă nu am fi pierdut-o, tot ne-ar fi fost cu mult mai greu s-o câștigăm. Comanșii ar pune mâna pe ostașii

albi, și ar avea un atu în mână, peste care nu ar fi ușor de trecut. De aceea, nu o să plecăm numai noi trei, ci o să luăm cu noi o parte din apașii noștri. Pe Nale-Masiuv nici nu-l lăsăm să înainteze până la capcană, ci o să-l prindem la O-sută-de-copaci.

- E o idee excelentă, sir, dar e prea îndrăzneaţă, observă Bloody Fox. Gândiţi-vă. Nale-Masiuv va avea cu el probabil peste o sută cincizeci de războinici, iar dumneavoastră vreţi să-l prindeţi cu cincizeci-şaizeci de apaşi?
- Nu. Aşa ceva ar fi desigur o acţiune mai mult ridicolă şi uşuratică decât îndrăzneaţă. O să am cu mine mult mai mulţi oameni, şi anume pe ostaşii albi. Călăreţii albi o să ne ajute. O să-i spun lui Entşar-co... dar iată-l că vine!

Locţiitorul căpeteniei apaşilor se întorcea împreună cu Old Wabble. Îl trimisei din nou afară, în tabără, să aleagă războinicii care să ne însoţească. Bătrânul "rege al *cowboy*lor" stătea în faţa noastră într-o poziţie atât de stranie, încât, fără voie, îl întrebai:

- Ce ai, sir, nu te simţi bine?
- *Yes,* nu mă simt bine deloc. Iar cu degetul arătă către picioare.
 - Ah, e vorba de picioare? Mocasinii...?
 - Să-i ia dracu, explodă el supărat.
 - Ai găsit ceva pe măsura dumitale?
 - Şi încă ce-am găsit!
 - Destul de mari?
- Şi cât de mari! Atât de mari că ar trebui să te ruşinezi să-i încalţi. Roşul ăla, pe care l-am descălţat, nici nu are picioare de om, ci adevărate labe de urs. Şi chiar aceste încălţări colosale, tot nu mi se potrivesc. Tot sunt prea mici! Când le-am pus, degetele mi s-au chircit ca nişte zerouri, dar n-am ce face, să lungesc ghetele nu pot.
 - Să le lungești nu, dar poți să le faci niște găuri.
- Ah, nişte găuri...? Minunată idee! Chiar acum am să fac treaba asta. O să mi se cam zgâiască degetele prin ele,

dar cui strică! Merită să aibă și ele o dată bucuria de a vedea lumina zilei.

Își scoase cuțitul și începu să taie mocasinii la vârfuri.

Depărtându-ne apoi de Fox, Parker și Hawley, ieșirăm din cuprinsul oazei afară, la apași. Şaizeci dintre ei stăteau gata să ne însoțească.

- Fratele meu alb mai are vreun ordin pentru mine? mă întrebă Entşar-co.
- Să ai grijă ca pe cărarea ce duce la oază să fie câteva străji. Pe Şiba-bigc l-am predat negrului Bob, care are grijă de el și nu-l lasă să iasă din casă. În nici un caz tânăra căpetenie nu poate scăpa prin desişul cactușilor. Dacă vrea totuși să evadeze, va trebui să aleagă singura cale care există și astfel va da de străjile puse.
 - Şi ce să fac dacă ar veni?
 - Să-l prindeți.
 - Dar dacă se apără?
- În acest caz trebuie folosită forța. Vreau să-l cruţ, pe cât posibil, dar în nici un caz nu trebuie să ne scape. Dacă altfel nu se poate, să-şi piardă viaţa. La fel de sever trebuie să supraveghezi şi trupa, ca nici unul dintre comanşii lui să nu evadeze.

Nemaifiind nimic de spus, pornirăm tocmai când cornul subțire al lunii apăru la orizont.

Să mergi noaptea calare prin desişul luminat de razele lunii! Cu câtă plăcere le-aș oferi iubiților mei cititori simțămintele sublime care-i inundă omului inima o asemenea priveliște! Numai că mintea trebuie să fie liberă de griji și de orice ar putea s-o stânjenească în visare.

Uneori am visat că pot zbura. Corpul exista, dar nu avea nici un volum, nici greutate și părea să se fi transformat într-o ființă spirituală care se poate deplasa liber, în toate direcțiile, fără să fie constrânsă de spațiu sau piedici. În felul acesta am plutit mult deasupra pământului, departe de el, de la lună la soare, de la stea la stea, dintr-un infinit într-altul, plin de o inexprimabilă desfătare. Dar nu era

desfătarea mândriei că eu însumi am învins spaţiul, ci fericirea supusă și plină de încredere în iubirea atotputernică ce mă conducea și mă purta tot mai departe. Şi, după ce mă trezeam, mai stăteam încă mult timp cu ochii închişi, ca să-mi dau seama cu încetul că a fost numai un vis și că eu sunt un rob neputincios al timpului și al spaţiului.

Când zbori prin deșert pe un cal iute de picior, nu e chiar ca într-un astfel de vis, dar e asemănător. Nu întâlnești nimic care te-ar putea stingheri. Singura piedică este pământul, care dispare în urma ta, fiind mai mult un sprijin decât un obstacol. Privirea nu cade în jos, ci fuge spre orizontul care, ca și veșnicia, mereu se reînnoiește și nu poate fi atins. Ochii se îndreaptă în sus, unde, printre constelațiile cerului, apar alte și alte și tot mai multe lumini, până ce nu le mai poți cuprinde cu privirea. Si dacă nervul optic oboseste de această imensitate fără început și fără sfârșit, iar pleoapele ridicate a mirare se lasă în jos, atunci sentimentul infinitului continuă în interiorul tău, și astfel se nasc gânduri care nu pot fi urmărite până la capăt. Se nasc presimtiri, pe care zadarnic ai vrea să le cuprinzi în cuvinte, si se ridică la suprafată sentimente și senzații pe care nu le poți distinge, pentru că reprezintă un singur val pe care plutesti mai departe, tot mai adânc, într-o mirare smerită și o încredere în iubirea care nu poate fi sesizată și totuși e prezentă peste tot, și pe care, în ciuda bogăției de cuvinte a tuturor limbilor, omul nu o poate exprima.

De mi-ar putea da cineva pana din care să curgă cuvintele potrivite pentru a reda impresia unei inimi credincioase într-o astfel de expediție nocturnă călare prin deșert, atunci când din stelele strălucitoare de pe firmamentul cerului pătrunde în suflet o convingere imensă, celestă: că ai ales calea cea dreaptă și nimeni n-are să ți-o ia!

Fără să-mi dau seama, am mers multă vreme călare în față, lăsându-mă cuprins în întregime de o stare liniștită de

adorație, fără cuvinte, făcând să-mi împreunez mâinile și să las hățurile să cadă. Din această stare de reculegere am fost trezit de glasul bătrânului Wabble, care venise lângă mine:

— Sir, ce faceți aici? Aproape că am impresia că vă rugați!

Cuvintele lui sunau a zeflemea. Nu am răspuns.

- Ridicaţi hăţurile, continuă el. Dacă în timpul unui asemenea galop, calul dumneavoastră se poticneşte, puteţi să vă rupeţi gâtul!
 - Ce te priveşte gâtul meu? răspunsei scurt și necăjit.
- De fapt, nu mă privește deloc, mister Shatterhand. Şi totuși nu poate să-mi fie indiferent dacă în clipa următoare o să aveți ceafa întreagă sau ruptă, pentru că aici aparţinem unul altuia.
 - Nu-mi purta de grijă, nu-mi rup eu gâtul!
- Totuşi, aşa s-ar părea, pentru că nu se pun hăţurile pe gâtul calului în timp ce zbori pur şi simplu.
 - Vrei să mă înveţi să călăresc?
- Nici prin gând nu-mi trece. Am văzut de mult ca nu aveţi nevoie de dascăl. Dar ceea ce încă n-am văzut, este un călăreţ care călăreşte cu mâinile împreunate, ca şi când ar sta într-un scaun de rugăciune sau de jeluire. Pentru că dumneavoastră așa aţi arătat, mister Shatterhand.
- Scaun de rugăciune sau de jeluire? Cum de-ai ajuns la această combinație? Rugăciunea și jeluirea pentru dumneata sunt același lucru?
 - Yes, sir.
- Să ştii că asta e o glumă proastă. Există un om care gândeşte şi care să numească rugăciunea văicăreală?
 - Da, eu sunt ăla!

Dintr-o smucitură m-am întors-spre el, întrebându-l:

- Te-ai rugat mult și des, sir?
- Nu.
- Dar din când în când?
- Nici.

- Poate niciodată?
- Chiar așa! dădu el afirmativ din cap, spunând aceasta aproape cu mândrie.
 - Doamne, nu pot să cred!
- Sau credeţi sau nu credeţi, mi-e totuna, dar nu m-am rugat încă niciodată.
 - Dar în tinerețe, ca mic copil?
 - Nici atunci.
 - N-ai avut un tată care să-ţi vorbească de Dumnezeu?
 - Nu.
 - Nici o mamă care să-ți împreuneze mâinile?
 - Nu.
 - O soră care să te învețe o rugăciune scurtă de copil?
 - N-am avut.
- Cât de trist e tot ce-mi spui, nemăsurat de trist! În această lume există un om care a ajuns la peste nouăzeci de ani şi, în tot acest timp îndelungat, nu s-a rugat niciodată! O mie de oameni să mi-o fi spus, să-mi fi jurat, sir, şi tot n-aş fi crezut.
- Din moment ce o spun eu însumi, puteți să mă credeți liniștit.
 - Liniştit? Dar nu pot fi deloc liniştit!
- Nu văd de ce v-ați tulbura liniștea pentru un lucru atât de clar și totodată indiferent pentru dumneavoastră.
- Indiferent? Pentru dumneata e chiar atât de indiferent, mister Cutter?
 - Absolut. Nu am bănuit că sunteți așa de bigot!
- Bigot? Dacă îi dai acestui cuvânt sensul pe care-l dau cei fără de Dumnezeu, află că nu sunt.
- Tocmai așa gândeam și eu. Dar că sunt făr' de Dumnezeu...
 - Hm!
 - Ești, pentru că te-ai rupt de Dumnezeu!
- Ascultați! Să nu mergeți prea departe, mister Shatterhand. Sunt un gentleman, nu o haimana. Am făcut

întotdeauna ce am considerat că e drept și aș vrea să-l văd pe acela care în mod serios mă face făr' de Dumnezeu.

- Atunci, uită-te la mine! Ai făcut întotdeauna ce ai considerat că e drept, ai fost deci întotdeauna propriul dumitale legiuitor. Nu există oare o lege care stă deasupra încăpăţânării dumitale?
 - Da! Legea Statelor Unite, după care mă conduc.
- Mai presus nu mai există nimic? Nu există legi etice, religioase, ale lui Dumnezeu?
- Pentru mine, nu! M-am născut, e primul fapt. M-am născut așa cum sunt; e al doilea fapt. Nu pot fi altfel decât așa cum sunt; e al treilea fapt. Deci nu port nici o vină de ceea ce sunt și fac, și ăsta-i faptul principal. Tot restul e prostie și gogomănie.
- Ascultă, mister Cutter, logica dumitale șchiopătă în toate privințele.
- Lăsaţi-o să şchioapete, *sir!* Am fost vârât în viaţă fără să fiu întrebat şi dracu să mă ia dacă atunci când o să ies din viaţă o să cer voie cuiva! Nu o să am nevoie nici de religie, nici de Dumnezeu...

Old Surehand și apașii se apropiaseră și ei, după aceea o pornirăm din nou. Old Wabble rămase în urma mea; în locul lui, veni lângă mine Old Surehand. Merserăm o vreme fără să scoată o vorbă.

Rareori am fost atât de trist. Simţeam pentru bătrân o milă profundă, cu toate că-şi bătuse joc de mine. Nu-şi cunoscuse nici tatăl, nici mama. Niciodată nu învăţase să spună o rugăciune! Aşa arăta vestitul "King of the cowboy" — "regele cowboy-lor".

Old Surehand călărea liniştit lângă mine. Se pare că reflecta la tot ce auzise. Abia după o îndelungată tăcere, îmi puse întrebarea:

- *Sir,* pot să vă deranjez cu o întrebare? Văd că sunteți adâncit în gânduri.
- Mă bucură foarte mult că sunt trezit din astfel de gânduri.

- Ştiţi, am auzit multe despre dumneavoastră şi întotdeauna se amintea şi faptul că sunteţi evlavios.
- Şi cam ce se înțelege prin acest cuvânt "evlavios"? Că spun întotdeauna ce gândesc și ce cred? Sau râdeau de această așa-zisă "evlavie"?
- Niciodată nu s-a râs. Dumneavoastră vă exprimați convingerile mai mult prin fapte decât prin vorbe și asta impresionează. Și eu tot așa v-am cunoscut. Nu mi-ați vorbit nici un cuvânt despre asta.
 - Nici nu era nevoie!
 - Poate că totuși!
 - Cum adică?
- Fiindcă... hm! Viaţa dumneavoastră, mă refer la viaţa interioară, a decurs mereu liniştit şi uniform? Când eraţi copil, aţi auzit că există Dumnezeu şi aţi crezut în el. Credinţa aceasta nu a fost niciodată zdruncinată şi trăieşte şi acum în inima dumneavoastră cu acea candoare frumoasă a copilăriei? Aşa cred cel puţin, şi poate că nu mă înşel.
- Vă înșelați, *sir.* Nu există victorie fără luptă. Viața mea interioară a fost la fel de plină de evenimente ca și cea exterioară. Nici fluviul vieții sufletești nu curge liniștit între malurile sale. Își are valurile și zbuciumările lui, stâncile și bancurile lui de nisip, seceta și inundațiile lui.
 - V-aţi luptat şi dumneavoastră?
- Deseori și din toate puterile. Întotdeauna am privit această luptă extrem de serios. Există milioane de oameni care trec prin viață fără să se zbată pentru a ieși la lumină...
- O, de-aș putea face și eu acest lucru! oftă el. Dumneavoastră ați răzbătut și v-ați întărit sufletul. Pe mine, în schimb, soarta mă poartă din loc în loc; mi-am pierdut busola interioară și pământul natal, și nu mai am liniște.
- Liniștea o s-o găsiți numai acolo unde poate fi căutată...

— Sper din toată inima. Acum să încheiem această discuţie, altfel pentru mine ar fi prea mult dintr-o dată!... Îmi vine să vă strâng cu recunoștinţă mâinile, pentru că în inima mea se zbate ceva de parcă ar vrea să spună că speranţa mi se va îndeplini. Aţi aprins o lumină, pe care acum o văd doar la mare depărtare, dar nu vă atingeţi de ea, să nu se stingă iar, pentru că am încredere că se va apropia tot mai mult de mine!

Aceste cuvinte m-au făcut fericit. Oare o să am întradevăr bucuria de a fi îndrumat un suflet prin îndemnul meu? Şi încă sufletul unui om ca Old Surehand! Încercările prin care a trecut trebuie să fi fost neobișnuit de triste. Dar le tăinuia, nu vorbea de ele. Această tăcere nu era deloc consecința neîncrederii în mine. Nu voia să se atingă de niște răni, care, probabil, mai sângerau și acum în sufletul lui. O, de-ar fi vorbit! Eram în situația, și aceasta, desigur, fără să știu sau să bănuiesc măcar, să-i ușurez inima și să-l duc pe urma căutată de atâta vreme, fără să o fi putut afla.

6. La O-sută-de-copaci

Drumul nostru a decurs atât de liniştit şi fără de obstacole, încât nu există nimic de relatat. Spre dimineață am oprit caii să se odihnească şi, înainte de masă, târziu, văzurăm în stânga noastră primul par şi dădurăm de urma lui Winnetou şi a apaşilor săi. Cu siguranță că între timp s-a întâlnit şi Bloody Fox cu ei. La un kilometru depărtare, am găsit al doilea par şi, urmându-le şirul, am ajuns la locul ales de noi.

Acest loc se află la marginea deșertului, fiind numit, după cum am mai amintit, de către apași *Gutesnontin-khai* și *Sucs-ma-lestavi* de către comanși, ceea ce înseamnă Osută-de-copaci, și era așezat astfel:

Granita dintre Llano Estacado si câmpia verde, care se află în vestul acestui loc, nu constituia o linie neîntreruptă, în unele locuri era foarte pronuntată, în altele abia se desluseau câteva intrânduri și ieșinduri mai mari și mai mici. Un asemenea intrând, arătând ca un golf, îl forma și locul denumit O-sută-de-copaci. Avea forma unei potcoave, ale cărei margini, ca un povârnis, coborau treptat. În fund izvora o apă, care mai întâi se aduna într-un bazin cu un diametru de circa douăzeci de picioare, revărsându-se apoi spre est, pentru ca încet, încet să se piardă în nisip. Datorită umezelii, exista aici o iarbă grasă, care le prindea foarte bine cailor noștri. Această formă de potcoavă se distingea de împrejurimi mai ales datorită povârnișului amintit, pe care cresteau, până aproape sus, tufisuri dese, printre care se înăltau tulpini de copaci tineri. De aici își luase Şiba-bigc materialul pentru pari, cu care ar fi vrut, în orice caz zadarnic, să le arate comanșilor ce urmau să vină drumul spre oaza din Llano Estacado. Se puteau vedea destul de bine de unde tăiaseră parii, pentru că peste tot erau împrăștiate crengi și rămurele căzute sub cuțitul oamenilor săi.

Coborârăm lângă izvor să ne potolim setea, apoi lăsarăm caii să se adape. Băură cu sorbituri mari, pe săturate, apoi se împrăștiară să pască în voie. Noi ne hotărârăm locul de popas lângă apă, dar, din prevedere, trimiserăm sus pe deal, un apaş, să stea de strajă și să cerceteze cu privirea spre vest, ca nu cumva să fim surprinși de Vupa-Umugi.

Voiam să ne odihnim aici doar câteva ore; mai mult nu aveam voie să stăm. După ce trecu această vreme, adăparăm caii încă o dată, apoi încălecarăm și o pornirăm spre locul unde hotărâserăm să ne petrecem noaptea.

Locul ales pentru popasul de noapte se afla cam la două mile engleze de O-sută-de-copaci, formând în mijlocul câmpiei o depresiune asemănătoare cu Valea Nisipului, unde îl prinsesem pe Şiba-bigc și oamenii săi.

În acest loc nu exista nici un fir de iarbă, ci numai nisip, și tocmai de aceea era puţin probabil să creadă cumva comanşii că cineva s-a putut gândi să petreacă acolo o noapte întreagă sau poate chiar mai mult timp. Această adâncitură oferea o ascunzătoare sigură datorită și faptului că era imposibil unui duşman să ne vadă, doar dacă se apropia până la marginea ei. Sosiţi în această depresiune, ne priponirăm caii şi ne culcarăm în nisipul moale. Fireşte, am postat o strajă sus pe deal, ca să vadă când vine Vupa-Umugi cu ceata lui.

După cele aflate de la Şiba-bigc, Vupa-Umugi trebuia să sosească încă în seara aceasta. Doream foarte mult să nu întârzie, pentru că nu este deloc plăcut să stai într-un loc fără apă şi atât de arid.

Din fericire, dorinţa mi se împlini mai repede decât aş fi crezut. Soarele încă nu dăduse în scăpătat, când straja strigă de sus:

— *Uff! Naiinii an khaan peniyil!* — vin comanşii!

Mi-am luat binoclul și am urcat împreună cu Old Surehand. Cu toate că distanța era destul de mare, încât să nu putem fi văzuţi, am rămas totuşi culcaţi, în timp ce priveam spre ei. Da, veneau, şi veneau într-un fel care ne arăta că se simt în deplină siguranţă. Nu călăreau în felul lor obișnuit, în aşa-numitul şir indian, ci câte unul şi în grupuri, mergând care cum îl tăia capul.

Călăreţii indieni, văzuţi de noi, aveau mărimea unor câini. Mergând spre est, deveneau tot mai mici, până ce dispăreau din vedere.

Acum, pentru noi era important să știm dacă ne vor găsi urmele. De fapt, ar fi trebuit să le vadă, depindea numai de ei să le acorde atenție. În acest caz, speram să le ia drept urmele lui Şiba-bigc, pentru că tocmai de aceea ne schimbasem cizmele cu mocasini indieni.

Dacă ar fi avut vreo bănuială, atunci, în mod sigur, veneau imediat spre noi. Aşteptam cu încordare, privind spre sud, de unde ar fi trebuit să apară. Dar trecu mai mult de o oră, fără să se fi ivit cineva şi, când începu înserarea, puteam afirma că nu avem de ce ne teme şi că nu vom fi descoperiți. Părăsirăm tăpşanul şi coborârăm la oamenii noştri. Old Wabble ne primi cu cuvintele:

- Vasăzică, au sosit! De fapt, ar fi bine ca, aşa în glumă, să-i luăm prin surprindere la noapte și să-i împuşcăm pe toţi.
- Dumneata numești glumă să ucizi o sută cincizeci de oameni? întrebai eu. În această privință îmi cunoști părerea. Facem așa cum am stabilit: îi lăsăm să treacă liniștiți mai departe și mai târziu îi încercuim. În felul acesta o să-i prindem fără să vărsăm un strop de sânge.
- Să treacă mai departe, da! Dar dacă mâine dimineață nu pleacă și rămân toată ziua aici? De unde luăm apa necesară pentru noi și pentru cai?
- Nu rămân ei pe loc, de asta poţi fi sigur. Nici nu le trece prin cap să piardă o zi întreagă. Şi chiar dacă le-ar fi indiferentă o atare pierdere de timp, tot ar trebui să părăsească mâine dimineaţă O-sută-de-copaci, ca să facă loc militarilor.

- Dar oare aceştia or să vină?
- O să vedem îndată. Mă duc la comanşi să trag cu urechea.
 - Minunat! Minunat! Vin şi eu!
- Nu-i nevoie, mister Cutter, prefer să mă bizui numai pe mine decât și pe dumneata.
 - Vreţi să mergeţi singur?
 - Nu. Mă va însoți mister Surehand.
- Cum s-ar zice, aveţi mai multă încredere în el decât în mine.
- Am sau nu, asta n-are importanță. Îl iau pe el, iar dumneata rămâi aici.

Îmi dădui seama că-i stă pe limbă o replică tăioasă, dar se stăpâni și tăcu. El, cu imprudența lui, ar fi fost ultimul om pe care l-aş fi luat cu mine la comanşi.

Presupunând că a doua zi indienii aveau să pornească dis-de-dimineață, în seara aceasta urmau să se culce devreme. De aceea, în caz că voiam să ascult și să aflu ceva, nu trebuia să mai zăbovesc. Așa că nu lăsai să treacă mai mult de o oră după căderea nopții, și o pornii la drum. Mai târziu, după ce avea să răsară luna, ar fi fost mai greu să rămânem nedescoperiți.

Folosirăm drumul pe care veniserăm. Sosind la O-sutăde-copaci, cotirăm la început spre partea de sus a golfului în formă de potcoavă și cercetarăm cu precauţie dacă se află cumva străji acolo. A durat foarte mult până să colindăm tot semicercul. Nu descoperirăm nici un comanş de santinelă. Vupa-Umugi nu pusese nici o strajă pe deal; trebuia să se fi crezut foarte stăpân pe situaţie.

Jos, lângă apă, ardeau mai multe focuri mici, întreţinute cu crengile şi aşchiile pe care le văzuserăm risipite pe jos. Lângă foc se pare că şedea căpetenia cu războinicii cei mai de seamă. Ceilalţi se aşezaseră de-a lungul malurilor apei, fără a se putea vedea de departe. Nici caii nu-i vedeam, era prea întuneric.

De asemenea, ne scăpa privirilor și faptul dacă jos, spre Llano, existau străji; dar chiar dacă existau, putea să ne fie indiferent, deoarece nu aveam ce căuta în partea aceea.

Trebuia să ne apropiem cât mai mult de focul unde şedea şeful tribului, pentru a-l putea eventual auzi ce spune. Pătrunserăm în tufișuri și ne strecurarăm printre boschetele în pantă, eu înainte și Old Surehand după mine. Nu era lucru ușor, pentru că de sub picioarele noastre se putea desprinde în fiecare clipă o pietricică din pământul afânat și se putea rostogoli, trădându-ne astfel prezența. Indienii stăteau atât de liniştiți, încât asemenea zgomot ar fi fost imediat auzit. De aceea, la fiecare pas, întâi pipăiam terenul cu piciorul și apoi pășeam.

Mergeam foarte încet şi coborârea a durat aproape o oră, până am ajuns după un tufiş des, atât de aproape de izvor, încât puteam să-i auzim pe cei ce stăteau lângă el, în caz că ar fi vorbit.

Dar nu vorbeau. Stăteau muți și nemișcați și priveau cum pâlpâie lumina focului, lângă care fusese friptă carnea, după cum dovedea mirosul care mai persista. Am asteptat un sfert de oră și încă unul; era atâta liniste, încât puteai crede că sunt niște figuri neînsuflețite, dacă unul dintre indieni nu ar fi mișcat din când în când mâna, ca să mai pună crengi pe foc. Old Surehand mă înghionti, întrebândumă în acest fel dacă nu ar fi mai bine să plecăm, când, deodată, se auzi din afara taberei un strigăt puternic de chemare, urmat de multe altele. Deci, afară erau totuși posturi de pază și se pare că descoperiseră ceva suspect, pentru că strigătele se înmulțiră și deveniră atât de insistente, încât puseră în mișcare toată tabăra. Vupa-Umugi sări și el în picioare, la fel ca cei din jurul său. Gălăgia crescu și strigătele puteau fi auzite peste tot, de parcă ar fi vânat pe cineva pe care voiau să-l prindă. Mă cuprinse o neliniște pe care n-o puteam alunga.

- Ce poate fi? mă întrebă Old Surehand în şoaptă.
- E ca și când ar hăitui un om, răspunsei eu încet.

- Da, vor să prindă pe cineva, nu mă înșel, se poate auzi destul-de clar. Dar cine o fi? Nu cumva...? urmă el fără a-și termina întrebarea:
 - Ce vreţi să spuneţi? îl întrebai.
 - Nimic, *sir*. Ar fi prea de tot din partea lui.
 - A cui?
 - A... dar nu, nu e posibil!
 - E posibil. Știu la cine vă referiți. La Old Wabble.
 - Drace! Şi dumneavoastră credeți că...
 - De la el poţi să te aştepţi la orice.
- Da, e pur și simplu obsedat de ideea de a se strecura peste tot pe furiș, și întrucât adineauri ar fi dorit atât de mult să vină cu noi... ascultați!

De afară răsună un strigăt dinspre partea stângă:

— Sim tavo, un om!

Şi imediat auzirăm din dreapta, de dincolo de tufișuri:

— Sim poch — un cal!

Apoi se făcu liniște. Dar mai mult cu urechile decât cu ochii, constatarăm o mișcare care se apropia. Din dreapta și apoi din stânga era adus cineva. Cine sau ce putea fi?

Nu trebui să așteptăm prea mult ca să aflăm. Spre spaima noastră, temerea ni se adeveri. O grămadă de comanși îl aduceau pe... Old Wabble. Fusese dezarmat și legat. Peste câteva clipe îi fu adus și calul. Venise după noi, și chiar călare. Ce absurditate! Știam din experiență că este în stare să-și facă de cap, dar ca să-i vină în minte să se furișeze cu calul, de o asemenea neghiobie nu l-aș fi crezut în stare.

Cu prostia asta a lui nu ne provoca doar o încurcătură oarecare, ci pur și simplu ne punea în cel mai evident pericol. Comanșii trebuiau să ghicească cum că nu este singur aici și că trebuie să aibă tovarăși cu el. Grija pentru noi înșine ar îi cerut, de fapt, să ne îndepărtăm imediat. Dar aveam oare dreptul să plecăm? Nu era mai nimerit să rămânem și să aflăm ce se întâmplă? În ciuda marii sale

imprudențe, bătrânul era șiret. Poate născocea o explicație care să abată bănuiala pieilor-roșii.

— Uff, Old Wabble! exclamă Vupa-Umugi, când îl văzu pe bătrân. Unde l-aţi prins?

Indianul căruia îi era adresată întrebarea, răspunse:

- Se furișa prin iarbă ca un coiot plecat după pradă. Caii noștri au devenit neliniștiți, mirosindu-l pe al lui, pe care îl priponise dincolo de posturile noastre.
 - S-a apărat?
- *Pshaw!* A vrut să fugă, noi însă l-am hărţuit din toate părţile ca pe un câine râios, iar după ce l-am prins nu a mai îndrăznit să se apere.
 - Aţi mai văzut şi alţi albi?
 - Nu.
- Duceţi-vă şi căutaţi urmele. Faţa asta palidă nu a putut să vină singură la marginea Llano Estacado-ului.

Războinicul plecă să cerceteze, în timp ce căpetenia și însoțitorii săi se așezară, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat. Cu priviri îndreptate amenințător asupra lui Old Wabble, care stătea în fața lui ținut de doi indieni, căpetenia își scoase cuțitul, îl înfipse în pământ și zise:

— Am înfipt cuţitul interogării. El poate să te omoare, dar poate să-ţi şi lase viaţa. E în mâna ta. Dacă spui adevărul, o să scapi.

Ochii "regelui *cowboy*-lor" rătăciră o clipă înspre tufișurile noastre, căutându-ne, dar, din fericire, numai cu o scurtă privire. Dacă nu s-ar fi stăpânit, ne-ar fi putut trăda.

- Unde-ți sunt însoțitorii? îl întrebă căpetenia.
- N-am nici unul, răspunse bătrânul.
- Minţi! O să-i căutăm şi o să-i găsim!
- N-o să găsiţi pe nimeni.
- Dacă se dovedește că ai mințit, tu o să fii de vină pentru moartea grea pe care o s-o suportați cu toții.
 - Pune să caute, n-am nimic împotrivă!
- Spune-mi atunci ce treabă ai aici, la marginea Llanoului? Poate o să începi să minți, spunând că ai venit să

vânezi?

- Nu, Old Wabble nu-i atât de prost. Şi totuşi, tocmai acest lucru vreau să-l spun, pentru că ăsta e adevărul.
 - Păi aici nu există vânat; ce puteai vâna?
- Există, totuși, și încă foarte mult. Vânat roșu, adică indieni. Am venit aici să vă vânez pe voi.

Era foarte îndrăzneţ. Probabil că se bizuia pe noi. Părea să fie convins că noi ne aflăm în apropiere şi că îl auzim. Şi probabil că şi considera ca foarte firesc să nu-l lăsăm în situaţia lui critică. Dar în aceasta privinţă se înşela. Din moment ce se băgase singur în bucluc, în adevăratul înţeles al cuvântului, n-avea decât să-şi spargă singur capul cum să iasă. Noi, înainte de toate, trebuia să avem grijă ca noi înşine să nu fim prinşi. Nu aveam voie să riscăm cu atâta uşurinţă realizarea unui plan atât de frumos, numai ca să-l eliberăm pe el.

Se vede că răspunsul curajos al bătrânului îl surprinse pe Vupa-Umugi. Își încrucișă sprâncenele și întrebă neîncrezător:

- Ce caută mocasinii ăștia în picioarele tale?
- Ca în misiunea mea de cercetaş să nu las urme care să dea de bănuit, am luat aceste încălţări de la unul din războinicii lui Nale-Masiuv.

De rândul acesta căpetenia vorbi amenințător:

- Să se ferească Old Wabble să-mi trezească mânia!
- Ce rost are ameninţarea? Tu mi-ai cerut să spun numai adevărul!
- Da, dar nu-l spui! Spui că ai venit să ne vânezi? Poate un singur om să vâneze de cincisprezece ori câte zece războinici?
- Nu, dar eu sunt aici numai ca cercetaş, ceilalţi vin după mine. Şi vă avertizez! Dacă-mi faceţi cel mai mic rău, prietenii mei o să se răzbune cumplit pe voi.
- *Pshaw!* Cine sunt oamenii cu care îndrăznești să ne ameninți pe noi?

— De fapt, nu ar trebui să vă spun, pentru că nici nu bănuiți că sunteți urmăriți. Dar am să mă distrez fără să fac vreo greșeală, spunându-vă de pe acum, pentru că e imposibil să puteți scăpa.

Pe fața bătrânului, plină de zbârcituri, apăru o expresie de triumf și continuă:

- Cunoașteți pe șeful de trib Nale-Masiuv? A îndrăznit să atace călăreții albi și a fost bătut.
 - Uff! răspunse Vupa-Umugi.
- Mergând pe urmele lui, soldaţii au ajuns la Apa Albastră, unde aţi avut tabăra. Voi aţi părăsit locul, aşa că au pornit-o după voi, iar pe mine m-au trimis înainte ca cercetaş, să vă descopăr urmele unde vă faceţi tabăra. Chiar dacă m-aţi prins, o să trebuiască să mă eliberaţi din nou, pentru că ei au să vină şi au să vă nimicească până la ultimul.

"Mulţumescu-ţi ţie, Doamne", gândii eu, era singurul pretext pe care-l putea folosi. Numai în felul acesta îi putea face să creadă că a venit singur şi să le abată bănuiala de la noi. Da... era şiret bătrânul, ceea ce nu diminua cu nimic mânia ce o simţeam contra lui.

Vupa-Umugi făcu un gest de dispreţ și zise:

- Să nu se bucure Old Wabble prea repede și prea devreme. E poreclit "Ucigașul indienilor" și noi toți știm foarte bine că încă niciodată un războinic roșu nu a găsit milă în fața glontelui sau cuțitului său. Ne bucurăm că l-am prins, și o să ne ferim să-l eliberăm. O să moară la stâlpul caznelor și o să plătească pentru toate asasinatele, îndurând cele mai mari și mai rafinate chinuri!
- Aşa spui acum, dar lucrurile o să se petreacă altfel, răspunse mister Cutter, cu multă siguranță în glas.
- Nu fi obraznic, câine! se răsti la el căpetenia. Crezi că ne-ai spus ceva nou? Știam de mult că soldații albi s-au bătut cu Nale-Masiuv. Au învins, dar numai pentru scurt timp, pentru că Nale-Masiuv a trimis acasă să mai vină o sută de războinici!

- Ah! exclamă Old Wabble, prefăcându-se dezamăgit.
- Da, continuă șeful de trib, triumfător la rândul său. Şi la fel de bine știu că acești câini albi vin după noi. Noi înșine am vrut să vină, i-am momit după noi, ca să-i distrugem. Îţi spun, v-am întins o capcană din care nu există scăpare!
- Da, se poate, dacă o să fim atât de proşti încât să cădem în ea.
 - Tu ai și căzut, și te găsești în ea!
- Cu atât mai atenţi şi mai prevăzători o să fie soldaţii albi.
- Şi ei au să cadă în ea, nici nu pot altfel. Numai de aceea am plecat de la Apa Albastră încoace, pentru ca soldații albi să vină după noi. O să părăsim şi tabăra aceasta, ca să-i ducem în deșert, unde au să piară în mod cumplit.
 - Să piară? O să se bată şi o să vă învingă.
- Nu o să fie nici o bătaie, îi ademenim departe, în deșert, unde nu există apă, aşa că o să piară de sete, fără ca armele să le poată folosi la ceva. O să sosească aici puţin timp după răsăritul soarelui, atunci noi o să fim plecaţi, iar ei au să ne urmeze. Şi după ei vine Nale-Masiuv cu mai mult de o sută de războinici. În felul acesta nimeresc între noi şi el, între foame şi sete, pe de o parte, şi armele noastre pe de altă parte, aşa că au să piară în mod jalnic.
- *Thunder-storm!* strigă Old Wabble, ca și când s-ar fi speriat foarte tare.
- Aha, acum îţi intră groaza în oase! râse răzbunător căpetenia. Trebuie să recunoşti că sunteţi pierduţi! Mai am însă o vorbă cu tine. Unde sunt feţele-palide care au fost cu tine la Apa Albastră?
 - Feţele-palide? La cine te referi?
- La Old Shatterhand și Old Surehand, pe care mi l-ați smuls din mână, și la toți ceilalți.
 - Nu știu unde sunt. M-am despărțit de ei.
 - Minţi! Vrei să-mi ascunzi faptul că se află la soldaţi?

- La soldaţi? Nici vorbă. Old Shatterhand nu este omul care să se alăture unor astfel de indivizi, ca în felul acesta să-şi piardă independenţa. Sau poate crezi că se înjoseşte să facă pe iscoada pentru ei?
 - Old Shatterhand e tare mândru, recunoscu căpetenia.
- Nu numai pentru asta, el este un prieten al albilor, ca și al indienilor. S-ar amesteca el, oare, în cearta care s-a iscat între ei?
 - Uff, cuvintele astea sună a adevăr.
 - Şi nu a încheiat el pace cu tine la Apa Albastră?
 - Şi asta este adevărat. Dar unde se află acum?
- A plecat pe Rio Pecos în jos, până la tabăra apaşilor mescalero, să se întâlnească cu Winnetou.
 - S-a dus singur?
 - Nu, îl întovărășesc și ceilalți.
 - Tu de ce nu ai plecat cu ei?
- Pentru că voiam să ajung la soldați, al căror cercetaș sunt în prezent.
- Să fi mers tu, așa singur? Nu cred. Ultimele tale cuvinte mi-au trezit din nou bănuiala. Old Shatterhand e la voi.
- Am crezut că Vupa-Umugi e cu mult mai deștept decât arată acum. Nu-și dă seama că prin bănuiala sa se dă de gol? În timpul unei expediții războinice, Old Shatterhand nu face oare mai mult decât o sută de războinici? Şi Old Surehand nu-i este oare egal? Dacă oameni atât de renumiți s-ar afla la noi, oare nu ți-aș spune, pentru a te speria, să nu te atingi de mine?
 - Uff! dădu afirmativ din cap căpetenia.
- Ar fi un mare avantaj pentru mine să te pot amenința cu cele două fețe-palide. Şi dacă nu fac asta, trebuie să recunoști că, într-adevăr, ele nu sunt cu mine.
 - Uff! exclamă el din nou afirmativ.
- Aşa că, dacă aş vrea să născocesc o minciună, mai degrabă aş spune că cei doi au să vină să mă elibereze,

decât să neg acest lucru. Dacă Vupa-Umugi nu înțelege acest lucru, înseamnă că e cam slab de minte.

— Ce te privește pe tine mintea mea, câine? Acum știu ceea ce voiam să știu, și dacă o să te cred sau nu asta o să depindă de faptul dacă războinicii mei, care s-au dus să scotocească împrejurimile după tovarășii tăi, au să găsească pe cineva sau nu. În orice caz, tu ești pierdut. Te luăm cu noi, pentru ca tot tribul nostru să te vadă cum mori și să strige de bucurie văzând chinurile tale. Ei, ce este, ai de raportat ceva?

Întrebarea fusese adresată unui indian care tocmai sosise călare și sărise de pe cal.

- Am colindat şi scotocit împrejurimile, răspunse indianul, dar n-am găsit pe nimeni. Această față-palidă a avut îndrăzneala să se furișeze singură până la noi.
- Îndrăzneala asta o s-o plătească el cu viaţa. Acum legaţi-l și de picioare, și strângeţi-l atât de tare în curele încât să nu se poată mişca. Să fie păzit de cinci războinici, care au să răspundă cu capul de el. De asemenea, ca măsură de prevedere, să se posteze străji acolo sus, pe tăpşan.

Lipsa de prevedere se produsese deja, uşurându-ne mult pătrunderea în tabără. Acum trebuia să plecăm repede şi să nu aşteptăm până când străjile îşi vor fi luat posturile în primire. De aceea, ne căţărarăm cât puturăm de repede, dar pe cât posibil fără zgomot, pe povârniş.

Pe urmă ne grăbirăm să ne îndepărtăm, ca să nu fim auziți sau văzuți. Mai târziu puturăm încetini pasul.

- Acum ce mai ziceţi, *sir*? mă întrebă Old Surehand. Iar ne-a jucat o festă urâtă bătrânul.
 - Din fericire, mai urâtă pentru el decât pentru noi.
- Da; în orice caz, după ce a dat de belea, nu s-a purtat chiar atât de rău.
- E mare păcat de el. Altminteri e un bătrân de ispravă, și dacă nu ar avea obiceiul ăsta să acționeze atât după capul lui, și fără rost, ar fi un tovarăș foarte folositor. Așa

însă, trebuie să fii mai prevăzător cu el decât cu un *greenhorn*. E un om care-i mai bine să umble singur, căci altfel devine primejdios pentru colectivul căruia i se alătură. Dacă își va recăpăta libertatea, să plece unde vrea. Desigur, la început m-am bucurat să-l cunosc. Dar bucuria asta mi-a înveninat-o el destul. Nu e deloc o plăcere să-l ai lângă tine și să-l vezi cum comite prostie după prostie. Mai degrabă îmi convine cel mai neexperimentat novice. Un și ascultă de supune *areenhorn* se un experimentat, tocmai pentru că este convins de lipsa lui de experientă. Aici însă avem de-a face cu un bătrân horseman, un om umblat cu cai, mândru că odinioară a purtat numele de "rege al cowboy-lor" și, datorită acestei mândrii, consideră că este sub demnitatea lui să se supună unei alte voințe decât celei proprii. Un bun cowboy poate fi un văcar și un călăreț priceput, chiar și un țintaș acceptabil, dar pentru un westman capabil se cere mult mai mult!

Mă înfierbântasem și probabil că aș mai fi continuat, dacă nu am fi ajuns la tabăra noastră.

Le-am spus apașilor că Old Wabble a fost prins de comanși. Atunci, cel mai în vârstă dintre ei, care vorbea în numele tuturor, a zis:

- Bătrâna față-palidă a plecat cu calul lui, fără să întrebe. Puteam noi să-l reținem?
- Nu, răspunsei. În nici un caz nu v-ar fi ascultat. Dar știți cumva de ce și-a luat calul, în loc să meargă pe jos?
- Ştiu, fiindcă e singurul lucru pe care mi l-a spus. A luat calul pentru iuțeala lui, adică voia să ajungă înaintea voastră la comanși și să se întoarcă tot înaintea voastră.
- Ca pe urmă să se umfle în pene față de noi? Ei, acum a găsit prilejul să-și trâmbițeze gloria. Ai grijă ca străjile să fie cu ochii în patru! Acum trebuie să ne culcăm, ca, la răsăritul soarelui, să putem fi în formă.

Cu somnul nu prea mergea. Din cauza supărării provocate de Cutter, mult timp încă n-am putut adormi, iar

la răsăritul soarelui, când m-am trezit, mă simțeam obosit.

Trebuia să urmărim plecarea comansilor. întunecată pe care o formau la orizont cei O-sută-de-copaci, puteam să o vedem, dar pe comanși nu-i puteam distinge. De aceea, pentru a reduce distanta, am luat binoclul si am părăsit tabăra, împreună cu Old Surehand. La jumătatea drumului ne așezarăm și așteptarăm. Nu dură mult și figurile comanşilor apărură de după tufişuri. Plecau în același fel în care sosiseră, adică nu în șir indian. Voiau să lase cât mai multe urme vizibile, pentru a usura trupelor urmărirea. Așa după cum socotisem că vor face, comanșii sau luat după urmele noastre, adică după șirul de pari, crezând că au fost fixați acolo de Şiba-bigc, fără să bănuiască schimbarea lor.

După ce comanșii dispărură în direcția sud-est, așteptarăm încordați poate mai mult de o oră, până când apărură dinspre vest șase călăreți, al căror drum ducea evident spre cei O-sută-de-copaci.

- Sunt dragonii, spuse Old Surehand. Mergem la ei?
- Nu. Aş vrea să-mi permit o glumă. Când dincolo de Mistake Canion am ajuns la tabăra lor, comandantul m-a luat drept un neisprăvit şi m-a tratat ca atare.
 - Tâmpitul!
- Hm. Nu prea putea ghici cine sunt, fiindcă eu m-am dat drept căutător de morminte. Nu era prea greu să mă ia drept *greenhorn*, după cum mă prefăceam. Aș vrea să-l văd pe comandant ce mutră o să facă când o să dea de mine aici, lângă pustiul Llano Estacado.
- Înseamnă că vreţi să mergeţi la el, la început fără apaşi? Poate nici cu mine?
 - Nu, dumneavoastră puteți veni.
- Foarte bine! Aş vrea să ştiu ce are să spună când va auzi că presupusul căutător de morminte nu este altul decât Old Shatterhand. Ce mutră deșteaptă o să facă!

Prin binoclu văzurăm că cei şase călăreţi, probabil vreo avangardă, se împrăştiară ca să ajungă în felul acesta la O-

sută-de-copaci. Era o măsură bună, dar desigur inutilă, din moment ce comanșii plecaseră.

După ce dispărură din câmpul meu vizual dură cam zece minute până când văzurăm pe unul dintre călăreţi că se întoarce în galop. Probabil că se ducea la comandant să-i comunice că poate să vină, fiindcă duşmanii au părăsit cei O-sută-de-copaci. La mai puţin de o oră, îi văzurăm pe dragoni sosind, şi ne întoarserăm în tabăra noastră, să ne luăm caii şi să le dăm apaşilor ordin să ne urmeze cam după o oră.

La început, înaintam repede, dar când puturăm fi văzuţi de la O-sută-de-copaci, pornirăm încet, în trap, exact ca nişte oameni care n-au de ce să se grăbească, neavând un scop prea precis. Apropiindu-ne cam la o mie de paşi de tufişuri, văzurăm câteva santinele. Pe ceilalţi nu puteam săi vedem, pentru că făcuseră popas în interiorul potcoavei. Fuseserăm observaţi de santinele, care, raportând despre apropierea noastră, au făcut ca mulţi soldaţi să iasă de după boschete, să ne vadă. Întrucât nu eram indieni şi fiind numai două persoane, sosirea noastră fu aşteptată în linişte.

- Staţi! strigă santinela cea mai avansată. Ce căutaţi în tabără?
 - Să ne odihnim.
 - Cine sunteți?
- Asta deocamdată nu te privește, e treaba ofițerului vostru s-o afle!
- Oho, trebuie să vă cercetez, iar voi trebuie să-mi răspundeți, că de nu, trag!
- Încearcă! Înainte de a pune bâta dumitale la ochi, eşti un om mort.

La aceste cuvinte îmi îndreptai carabina către el și continuai:

— Avem aici același drept ca și voi. Și noi puteam întreba: cine sunteți? Ce căutați aici? Cine e ofițerul care

vă comandă? Şi acum lasă-ne în pace! Vrem să mergem la apă.

Cotirăm după tufișuri și merserăm spre izvor, unde, fusese deja instalat un cort ofițeresc. Santinela nu ne opri, dar câțiva soldați, care auziseră răspunsurile mele, fugiseră înainte, să-i spună comandantului cum ne-am comportat și ce indivizi recalcitranți suntem. Ofițerul stătea în fața cortului și, după ce ascultă raportul lor, se pregătea să ne întâmpine cu fruntea încruntată. Când ajunserăm destul de aproape, mă recunoscu și exclamă:

— *Good lack!* Dar ăsta e căutătorul de morminte! Ei, da, de la el te poţi aştepta la astfel de prostii. Habar n-are pe ce lume trăieşte. Ce ştie el ce înseamnă să fii în stare de război şi care sunt îndatoririle unei santinele atunci când nu i se dă ascultare!

În acest timp noi am ajuns în fața lui și am descălecat.

— *Good morning, sir* — bună dimineaţa, *sir*, îl salutai eu candid. Ne daţi voie să ne aşezăm şi noi aici? Avem nevoie de apă pentru cai.

Comandantul izbucni în hohote de râs și se întoarse către ofițerii lui, care începură și ei să râdă.

— Uitaţi-vă la omul acesta, *meş-şurs*, domnilor! Probabil că vi-l amintiţi. Tipul e tare original şi are fluturi în cap; aşa ceva să tot căutaţi, că nu mai găsiţi. Fireşte, habar nu are că, de fapt, santinelele noastre ar fi trebuit să tragă în el. Şi-a găsit şi un însoţitor, probabil de acelaşi calibru. Astfel de oameni putem primi liniştiţi în mijlocul nostru, n-avem de ce ne teme.

Întorcându-se iar spre noi, ne spuse:

- Da, puteţi rămâne să beţi apă cât vreţi. Aţi găsit multe morminte, *sir?*
 - Nici unul, răspunsei eu.
- Cine caută mormintele indienilor nu trebuie să se ducă în Llano Estacado.
- Llano Estacado? întrebai eu afişând o expresie descumpănită.

- Da!
- Unde se află?
- Nu ştiţi?
- Ştiu, numai că trebuie să fie o regiune foarte tristă.
- Sfântă nevinovăție! Pe unde ați umblat după ce ați părăsit tabăra noastră?
 - Tot spre est.
 - Şi apoi?
 - Apoi la lacul pe care indienii îl numesc Apa Albastră.
- La Apa Albastră? exclamă el mirat, aproape speriat.
 Păi, acolo şi-a avut tabăra o ceată destul de mare de comanşi.
 - Aşa? întrebai candid.
- Aşa-a-a, îmi imită el glasul. Cum de nu v-au văzut și nu v-au prins?
- Să ne fi văzut? Posibil! Să ne prindă? Nu! Ne-am permis chiar să ne distrăm şi să înotăm în lac.
 - Şi nu v-au prins?
- Nu. De altfel, gândindu-mă bine, cred că dacă ne-ar fi prins, nu am ședea acum aici.

Izbucni iar în hohote de râs și zise:

- Fireşte că aşa este, dacă v-ar fi prins, v-ar fi omorât și scalpat.
- *Sir*, lucrurile astea nu s-ar fi putut petrece chiar atât de uşor, pentru că ne-am fi apărat.

Spusei aceste cuvinte atât de serios și de convingător, încât provocai un hohot de râs. Old Surehand își dădea toată silința să se stăpânească; vedeam totuși cât de mult se înveselea. După ce râsul se potoli, comandantul continuă:

- Să înnebuneşti, nu alta. E prea de tot. Şi cam cât timp aţi stat la Apa Albastră?
 - O zi.
 - Şi după aceea încotro ați mers?
 - Tot spre est.

- E o minune cât cerul de mare! Văd că aţi ajuns aici, absolut teferi!
 - Da, absolut teferi. Ar fi trebuit să ne lipsească ceva?
- Să vă lipsească? E extraordinar! Ştiţi oare că acei comanşi de la Apa Albastră au venit încoace? Ticăloşii ăştia nu v-au văzut?
 - Asta nu știu, ei trebuie să știe dacă ne-au văzut ori ba.
- Da, ei trebuie să știe! râse el înfuriat. Dar știu și eu. Știu că nu v-au văzut, altfel n-ați mai trăi. E aproape de necrezut. Doi oameni merg tot timpul pe unde se află comanșii, se învârt mereu încoace și încolo pe sub nasul lor și totuși nu sunt prinși. Unui westman priceput sau unui ostaș nu i se poate întâmpla așa ceva. Ce noroc! Iar oamenii ăștia nici nu bănuiesc măcar în ce pericol s-au aflat. E adevărat ce zice un vechi proverb: prost să fii, noroc să ai!
- *Sir*, vă rog frumos să nu ne faceţi proşti! În patria mea, în această privinţă, există un proverb mult mai nimerit. Se obișnuieşte să se spună: cei mai proşti ţărani strâng cei mai mari cartofi.

Spusei aceste cuvinte zâmbind liniştit. Comandantul deveni ceva mai atent. Se uită la mine cu o privire scrutătoare, lungă și zise:

- Ia staţi! Nu cumva vreţi să ne dovediţi că aveţi ceva în scăfârlie? Să nu vă închipuiţi că sunteţi mai deştepţi decât noi!
- Nici o grijă, *sir.* Nu avem intenția să facem vreo comparație între noi și dumneavoastră. Ar fi o curată nebunie.
- Cred și eu! aprobă el mulţumit, fără să înţeleagă sensul propriu-zis al cuvintelor mele. Nu ar fi nevoie să fiu sincer cu dumneavoastră, dar îmi pare pur și simplu rău de prostia dumneavoastră; aşa că vreau să vă spun cum stau lucrurile. Noi i-am atacat și i-am învins pe comanși. Au fugit de noi la Apa Albastră, iar noi după ei. De acolo au fugit încoace, iar acum îi gonim și îi împingem în pustiul Llano

Estacado, unde au să moară de sete, sau au să fie doborâți de gloanțele noastre, dacă nu se predau. Asta am vrut să vă comunic, lucruri pe care nici nu le-ați bănuit.

- Nici nu le-am bănuit măcar? Chiar credeţi că nu ştim nimic despre toate acestea? întrebai eu cu totul pe alt ton.
 - Ce puteţi şti! zise el dispreţuitor.
- Mai întâi, ştim că, dacă o să acţionaţi după planul dumneavoastră, în nici vin caz nu o să-i prindeţi pe comanşi.
 - Zău? întrebă el ironic.
- Zău. Mai adaug că nu pe ei, ci pe dumneavoastră vă aşteaptă soarta de a pieri de sete în pustiul Llano Estacado.
- Chiar aşa să fie? Ce deştepţi aţi devenit dintr-o dată! De ce să ne prăpădim?
 - Există apă în Llano?
 - Nu.
 - Aveţi burdufuri să luaţi apă cu dumneavoastră?
 - Pe dracu, nu! De ce mă întrebaţi o prostie ca asta?
- Întrebarea mea nu-i deloc o prostie! În deşert ai nevoie de apă. Știți cât de departe trebuie să pătrundeți în deşert ca să-i întâlniți pe comanși? Știți cât timp rezistă caii dumneavoastră fără apă în arşița deşertului?
- Ştim că nu va trebui să mergem prea departe, pentru că nici indienii nu au apă.
- *Sir*, de rândul ăsta și mie îmi pare la fel de rău pentru dumneavoastră, așa cum adineauri pe dumneavoastră vă înduioșase prostia mea. Știți că acești comanși cunosc un loc, în Llano Estacado, unde există destulă apă pentru ei și pentru cai?
 - Da? Există un asemenea loc? Imposibil!
- Şi de ce ar fi imposibil? Nu aţi mai auzit că în deşert există oaze?
 - Da, dar nu în Llano Estacado.
 - Ba există o apă care ar ajunge la mii de cai.
- Prostii! Ce știți sau bănuiți dumneavoastră despre apa aceasta?

- De ce vorbiți despre ce știm sau bănuim noi? Dumneavoastră habar n-aveți despre ce știm noi doi, eu și cu prietenul meu.
 - Doi căutători de morminte! Ei, ce știți?
- Că tot ce vă gândiți să faceți ar însemna o mare greșeală și v-ar duce la pieire sigură, dacă nu ar exista câțiva oameni care și-au propus să vă salveze.
- Vorbiți de pieirea noastră? E o nebunie. Doar dumneavoastră sunteți în stare să spuneți astfel de povești. Şi cine sunt acei oameni cumsecade, *sir?*
- Sunt trei persoane și anume: Old Surehand, Winnetou și Old Shatterhand.

Atunci își ridică sprâncenele sus de tot și mă întrebă:

- Şi aceştia vor să ne ajute?
- Dacă nu vor să stea și să privească liniștiți cum intrați în capcana întinsă de comanși, sunt obligați să vă ajute.
 - Aveţi fierbinţeli? Cred că aveţi halucinaţii!
- Dacă pe cineva îl înșeală simțul realității, atunci să știți că nu pe noi ne înșeală, ci pe dumneavoastră. Îl cunoașteți pe conducătorul comanșilor cu care ați luptat?
- Nu știm cum îl cheamă. Nu am trimis cercetași să se intereseze.
- Aflați că această căpetenie se numește Nale-Masiuv, ceea ce înseamnă Patru-degete. Dar cum îl cheamă pe șeful de trib care a avut tabăra la Apa Albastră, știți?
- Păi a fost tot Nale-Masiuv, dacă i-ați spus bine numele.
- Nu, a fost Vupa-Umugi, ceea ce înseamnă Mareletunet.
- Prostii! Trebuie să fi fost același și nu altul, pentru că noi l-am urmărit până la Apa Albastră.
- Ah! Iată halucinațiile despre care ați vorbit! Adineauri ați fost atât de amabili să ne prezentați situația, fără ca de fapt s-o considerați necesar. În schimb, acum vrem noi, fără să fie necesar, să vă spunem care este situația. Nale-Masiuv s-a aliat cu Vupa-Umugi pentru a vă distruge. El nu a fugit

la Apa Albastră, el a chemat încă o sută de războinici de la corturile sale. În timp ce dumneavoastră credeți că-i urmăriți, el a rămas în spatele dumneavoastră și vă urmărește. V-au ademenit la Apa Albastră, pentru că acolo astepta Vupa-Umugi, iar când ati sosit, ei v-au cedat locul. Vupa-Umugi, căpetenia naiinilor, s-a îndreptat spre locul unde ne aflăm, pe care comanșii îl numesc Sucs-ma-lestavi, adică O-sută-de-copaci. Ei au sosit aici ieri Dumneavoastră ati venit după ei, dar înainte să apăreți, ei au plecat în desert, ca să vă atragă după ei. În timp ce-l urmăriți pe Vupa-Umugi și credeți că-l puteți distruge, el vă atrage într-o capcană. Merge înainte cu naiinii săi, iar în urma dumneavoastră vine Nale-Masiuv, cu peste o sută de războinici. Dumneavoastră vă aflati între aceste două tabere inamice. Deci, sir, situația se prezintă așa, și nicidecum altfel.

Ofițerii ce-l însoțeau se uitau întrebători când la el, când la mine. La rândul său, comandantul se holba la mine, nevenindu-i să mă creadă și mă întrebă:

- Ce fel de năluciri mai sunt și astea, sir?
- Nu-i nici un fel de nălucire, *sir.* Ceea ce vă spun e purul adevăr.
 - Observ că cunoașteți numele tuturor, de unde?
 - Vorbesc limba comanşilor.
 - Dumneavoastră, căutătorul de morminte?
- *Pshaw!* Căutător de morminte! Tot nu vreţi să recunoașteţi că şi în privinţa mea v-aţi făcut o părere greşită?
 - Greșită? Nu sunteți ceea ce ne-ați declarat?
- Nu. Aţi crezut într-adevăr că e posibil ca un savant, deci un om cu studii, să se plimbe ca un nebun prin Vestul Sălbatic numai pentru a descoperi nişte morminte? Şi că se bagă mereu în calea indienilor, fără ca ei să-l prindă?
 - Sunt uimit, *sir!*
- Miraţi-vă de dumneavoastră, nu de mine! Adineauri vam pomenit numele a trei oameni despre care, probabil că

ați auzit vorbindu-se destul de des. Vă este cunoscut ce fel de cal călărește Winnetou, de obicei?

- Un armăsar murg; se zice că-l cheamă Vântul!
- Da, Vântul. Denumirea apaşă este Iltşi. Dar despre calul lui Old Shatterhand ați auzit?
- Da, are tot un armăsar murg, pe care-l cheamă Fulger.
- Exact. Cuvântul apaş este Hatatitla. Acum fiţi atent la calul meu.

Păscând, murgul meu se depărtase de mine la peste şaizeci de paşi. M-am întors înspre el şi i-am strigat numele: Hatatitla. Imediat veni spre mine în salturi şi-şi frecă botul de umărul meu, alintându-se.

- Zounds! exclamă comandantul. Oare e posibil...?
- Da, este... râsei eu. Sunteţi de la cavalerie şi l-aţi mai văzut o dată pe armăsarul meu. Aţi spus că e o gloabă de trăsură. Uitaţi-vă acum la el mai atent! Aţi mai văzut vreodată un cal atât de desăvârşit? Un căutător de morminte poate să aibă un cal atât de superb?

Se tot căzni să spună ceva, dar, de jenă, nu reuși mult timp să scoată un cuvânt, ca până la urmă să exclame:

- Unde mi-au fost ochii?
- Da, unde v-au fost, și nu numai în legătură cu calul meu, ci și în privința călărețului. Știți ce fel de armă are Winnetou?
 - O carabină bătută cu ţinte de argint.
 - Dar Old Shatterhand?
 - Are "doborâtorul de urși" și carabina "Henry".
- În tabăra dumneavoastră, de dincolo de Mistake Canion, nu aţi remarcat că am două puşti?
 - Da, dar mi se pare că una era învelită.
 - Ei, acum nu mai sunt învelite, ia uitați-vă la ele!

I le întinsei. Ofițerii ce-l însoțeau își aruncară curioși privirile la armele mele.

— Ei, drăcie, *sir!* exclamă el. Această armă grea și masivă este cumva "doborâtorul de urși"?

- Întocmai.
- Şi puşca asta cu închizătorul curios, e cumva...
- Exact. E carabina "Henry".
- Deci dumneavoastră sunteți...
- Old Shatterhand, îl întrerupsei eu, în orice caz eu sunt.
 - Şi tovarăşul dumneavoastră?
 - Este Old Surehand.

Ofițerii repetară surprinși cele două nume, care imediat trecură din gură în gură prin tabără. Comandantul sări în picioare și-și plimbă privirile de la unul la altul.

- Old Shatterhand şi Old Surehand! E de necrezut!
- Nu credeţi? îl întrebai eu.
- Ba da, dar... dar...

Fu întrerupt de un strigăt care venea din afara taberei, de la santinele:

- Indienii, vin indienii!
- Dincotro? întrebă comandantul cu glas răsunător.
- De acolo, dinspre nord, răspunseră santinelele, în timp ce indicau direcția cu mâna.

Ofițerul voi să ordone alarma, dar eu îl opri:

- Fiţi liniştit, *sir!* Nu-i nimic alarmant. Dacă însă nu ne credeţi că suntem ceea ce v-am spus adineauri, acum o să vină nişte martori care să vă confirme că ceea ce v-am spus e adevărat.
- Vă referiți la pieile-roșii? Dar ei ne sunt dușmani. Imediat trebuie să...
- Nu trebuie să faceți nimic. Sunt prieteni, sunt chiar salvatorii dumneavoastră. Sunt apașii pe care i-am adus ca să vă ajute contra comanșilor.
- Apaşii? Dar mă puneți într-o situație foarte dificilă, *sir.* Roşii sunt roşii, *sir,* și nu poți avea încredere în nici unul dintre ei, iar eu încă nu știu dacă sunteți intr-adevăr Old Shatterhand.
- Well, luați măsurile pe care le considerați necesare, feriți-vă însă de acte ostile. O să vă explic totul. Mai întâi,

însă, o să le dau ordin apașilor să rămână în afara bătăii armelor celor din tabără, până ce vă câștigăm încrederea.

- Mă duc eu să le spun, se oferi Old Surehand.
- Duceţi-vă, *sir.* Şi mai spuneţi-le, la câţiva dintre ei, să se posteze acolo sus, lângă tufişuri.
- Acolo sus? De ce? întrebă bănuitor comandantul. De ce aceste posturi în spatele meu?
- Ca să pândească sosirea lui Nale-Masiuv. V-am spus doar că e în urma dumneavoastră. Poate sosi în orice clipă.
 - Aş putea pune santinele dintre oamenii mei!
 - Apaşii mei au ochi mai ageri.
 - Mii de trăsnete! Dar dacă... dumneavoastră...?
- Puteți să spuneți deschis, *sir.* Dar dacă dumneavoastră sunteți dușmani și escroci; asta vreți să spuneți, nu?
- Da, recunoscu el. Nu știu dacă indienii care vin dintracolo sunt într-adevăr apași.
 - Nici să deosebiți apașii de comanși nu știți?
 - Nu.
- Şi în astfel de condiții duceți războiul contra indienilor? Așa puteți comite cele mai mari greșeli. Ia uitați-vă la ei! Sunt cincizeci! După aprecierile mele, dumneavoastră aveți cam o sută de călăreți, bine instruiți. De ce vă temeti de indieni?
- Într-adevăr, *sir*, aş vrea să am încredere în dumneavoastră. Aş vrea numai ca indienii să se ţină cât mai departe de tabără, până le dau eu voie să vină încoace. Aşami cer obligaţiile mele de serviciu.
- Vă înțeleg foarte bine. Acum îi puteți vedea și să fiți pe deplin liniștit. Mister Surehand a ajuns la ei. Se opresc și descălecă. Numai trei dintre ei pleacă sus pe deal. Sunt străjile care trebuie să asigure securitatea noastră.
- Bine, sunt mulţumit. Totuşi grija pentru securitatea noastră mă obligă să nu neglijez anumite amănunte.

Dădu câteva ordine, trupele luară armele și se postară pe poziție, în așa fel încât ușor ar fi putut respinge un atac al apaşilor.

- Asta nu trebuie să vă supere, se scuză el.
- Nici nu-mi trece prin gând să v-o iau în nume de rău, răspunsei. Dacă mă ascultați până la capăt, o să aveți încredere în noi. Iată că se întoarce mister Surehand. Haideți, să ne așezăm din nou jos. Vreau să vă informez mai departe și astfel să vă dovedesc că v-am spus adevărul și că fără noi ați fi fost pierduți.

Ne aşezarăm din nou lângă apă, unde stătusem şi mai înainte, şi-i spusei atât cât era necesar să ştie. Era în avantajul nostru să trec peste ceea ce nu era important pentru el. Relatarea mea făcu o impresie deosebită asupra ofițerilor săi. Fața comandantului devenea tot mai serioasă și căpătă o expresie tot mai îngrijorată. Când terminai de vorbit, rămase o vreme nemişcat, căzând pe gânduri, și nu scoase nici un cuvânt. Ofițerii săi erau și ei convinși că, fără ajutorul meu, ar fi căzut într-o capcană cât se poate de periculoasă. În sfârșit, comandantul își ridică privirea spre mine și zise:

- Mister Shatterhand, înainte de toate, o întrebare: vreți să mă iertați că m-am purtat cu dumneavoastră așa... așa de?...
- Din toată inima, *sir.* Acum credeți că sunt Old Shatterhand?
- Sunt absolut sigur. Un westman ca dumneavoastră îl întrece și pe cel mai destoinic ofițer. Cu toată dârzenia, șiretenia și vitejia noastră, nu puteam face nimic, dacă nu aveam călăuze cu noi, care să cunoască bine nu numai regiunile acestea, dar și pe indieni, limbile pe care le vorbesc și obiceiurile lor. Dumneavoastră i-ați spionat pe comanși și astfel le-ați aflat toate planurile. Puteam noi să facem la fel? Fără să fi bănuit măcar, am fi nimerit într-o moară care ne-ar fi măcinat pe toți. Dar, tocmai de aceea, câinii ăștia de comanși o să trebuiască să plătească cu sânge. O să-i prindem într-un foc încrucișat, încât unul nare să mai scape.

- Staţi, *sir!* Acesta e un punct asupra căruia trebuie să discutăm şi să cădem de acord, înainte de ă vă asigura cu hotărâre ajutorul promis. Eu nu sunt un ucigaş!
- Nici eu. Am fost trimis să lupt contra lor până-i înving, sau până se predau.
 - Şi dacă se predau fără luptă?
- Şi atunci tot trebuie pedepsiţi. O să pun să fie împuşcat fiecare al zecelea sau al douăzecilea.
- În acest caz, pe ajutorul nostru să nu contați. Căutați s-o scoateți singuri la capăt!
- Ce vă trece prin minte? Nu mă pot lipsi de ajutorul dumneavoastră!
- Știu și eu acest lucru, și de aceea cred că soarta indienilor este în mâinile noastre.
- Poate nu numai într-ale dumneavoastră, mister Shatterhand. Ca să fiu drept, recunosc tot ce aţi făcut şi vreţi să faceţi pentru noi, dar cred că pot să cer ca şi dumneavoastră să recunoaşteţi drepturile mele.
- Vreţi să-mi spuneţi şi mie cam care sunt drepturile pe care credeţi că le aveţi?
- Dumneavoastră și cu mine suntem aliați contra comanșilor. Dacă ieșim învingători, trebuie să avem amândoi același drept de a decide ce urmează să se întâmple cu pieile-roșii. Cred că recunoașteți că este imposibil ca totul să se termine fără nici o pedeapsă.
 - Nu, nu recunosc.
- Înseamnă că avem păreri deosebite, dar sper că ne vom înțelege. Mai las eu, mai lăsați dumneavoastră, și ne întâlnim la mijloc, și atunci fiecare poate să spună că s-a făcut după voia lui.
- Pentru mine nu există mijloc. Firește, în cazul în care comanșii se apără, o să ne folosim de arme. Dar dacă se predau, nici unul dintre ei nu trebuie să pățească nimic. Asta e părerea mea, și nu cedez o iotă.
 - Sir, dar trebuie pedepsiţi, pentru că s-au răzvrătit.

- Ce numiți dumneavoastră răzvrătire? Faptul că-și apără propriul lor drept? Faptul că un indian nu se lasă gonit din propriul său cămin? Sau faptul că-i cere guvernului să-și respecte promisiunile cu care l-a înșelat fără scrupule?
- Hm! Acum mă conving și eu, mister Shatterhand, că ceea ce se spune despre dumneavoastră e adevărat, și anume că întotdeauna țineți mai mult cu indienii decât cu albii.
- Ţin cu orice om bun şi sunt adversarul oricărui om rău.
 - Dar indienii sunt răi!
- *Pshaw!* Nu are rost să ne certăm. Sunteți yankeu și pe deasupra ofițer, nu vă pot converti la părerea mea. Dar nici nu e nevoie. Noi suntem câțiva vânători albi care știm să înfruntăm o ceată de comanși și avem cu noi trei sute de apași mai bine instruiți și înarmați decât comanșii. În afară de asta, terenul e în favoarea noastră, fără a mai socoti și alte avantaje. Credeți că-i putem învinge pe comanși?
 - Da
 - Şi fără ajutorul dumneavoastră?
 - Asta... de... hm... mormăi el, dând din cap.
- Spuneţi liniştit, da. Într-adevăr, nu avem nevoie de ajutorul dumneavoastră. Vă dau cuvântul meu că nu ne va scăpa nici un comanş, chiar dacă renunţăm cu totul la ajutorul dumneavoastră. Şi de aceea spun că soarta celor învinşi trebuie să depindă numai de voinţa noastră şi nici în cea mai mică măsură de-a dumneavoastră.
- *Thunder-storm!* Foarte sincer vorbit, *sir.* Deci, vreţi să plecăm?
- Nu. Chiar dacă recunosc că nu avem nevoie de ajutorul dumneavoastră, sunt de acord că îndeplinirea planului nostru ar fi uşurată dacă ne-aţi ajuta.
 - Bine, dar cine participă vrea să și judece pe vinovați.
- Atunci, nu, mulţumesc! Dar vă rog să ne sprijiniţi numai pentru ajutorul ce v-am dat, nu şi cu intenţia de a

face o baie de sânge fără nici un rost. Nu mai avem timp, comanșii pot sosi din clipă în clipă. Hotărâţi-vă. Da, sau nu!

- Hm! Într-adevăr, pe dumneavoastră e greu să vă cunoască omul. Daţi-mi cinci minute timp, să mă sfătuiesc cu ofiţerii mei.
- Fie, dar nu mai mult. Ezitarea dumneavoastră poate avea urmări care să dea totul peste cap.

Mă ridicai și mă îndepărtai, pentru scurtul răgaz stabilit. Când mă întorsei, primii răspunsul lui:

- *Sir*, fie după voia dumneavoastră. Ce putem face? Ar fi prea urât din partea noastră ca, după ce ne-aţi salvat viaţa, acum să plecăm fără să vă dăm o mână de ajutor. Rămânem să vă ajutăm.
 - Şi soarta comanşilor e treaba noastră?
 - Yes.

Atunci ne-am înțeles și mă bucur că am întâlnit în dumneavoastră un aliat atât de capabil și de uman.

- Well. Acum spuneţi-ne, ce să facem?
- Lăsaţi caii să bea cât mai multă apă şi strângeţi-vă corturile. Apoi porniţi după Vupa-Umugi. Drumul vi-l arată parii.
 - Şi dumneavoastră rămâneți aici?
 - Numai până îi vedem pe comanşi venind.
 - Şi cât de departe să mergem?
- Ceva mai mult decât se poate vedea cu ochii, dar nu mai departe. Când nu veţi mai zări aceste tufişuri, să vă opriţi. O să venim şi noi cât de curând.
 - Dar de ce nu veniți cu noi?
- Pentru că vreau să-l observ pe Nale-Masiuv și pentru că și apașii noștri trebuie să vină aici să-și adape caii, înainte de a lua pustiul sub copite.
 - Well, noi să pornim, deci!

Dădu ordinele necesare și peste o jumătate de oră plecă, urmat de dragonii săi. Acum puteau veni apașii să-și adape caii și să-și umple burdufurile cu apă. Între timp, mă urcai pe deal, să văd prin binoclu dacă nu cumva se apropie

duşmanul. Întrucât ştiam că trebuie să vină pe urmele lăsate de ostași, cunoșteam perfect direcţia de unde trebuia să apară. Eram convins că nu va trebui să aștept mult timp, pentru că era firesc să presupună că militarii au să se oprească doar pentru puţină vreme la O-sută-de-copaci, și că și-au grăbit plecarea pe urma comanșilor lui Vupa-Umugi, ca să nu-i piardă din vedere.

În scurt timp, presupunerea mea se adeveri, pentru că, nu după multă vreme, pe când stăteam împreună cu Old Surehand la postul meu de observație, zării la orizont, în partea vestică, un punct negru, care se mișca încet în direcția noastră.

- Vin, îi spusei lui Old Surehand.
- Deja? Împrumutați-mi puțin binoclul!
- I-l dădui. După ce privi câteva clipe, mă întrebă:
- Vă referiți la punctul acela, care se vede acolo, în vest? Acum se desface în şapte-opt puncte mai mici, depărtându-se în semicerc tot mai mult unul de altul.
 - Înseamnă că sunt cercetaşi.
- Sigur. Nu pot călări în linie dreaptă, ca să nu fie văzuți de trupele de cavalerie în cazul că s-ar mai afla aici. Nu credeți că-i așa, *sir?*
- Asta este, desigur. Ocolesc cei O-sută de-copaci, ca să ajungă aici din două părți laterale și nu din spate, până ating câmpia și pot privi după tufișuri. Este singura modalitate nepericuloasă de a afla dacă dragonii mai sunt aici ori ba. Daţi-mi binoclul!

Scrutând încă o dată depărtarea, văzui cele două grupe de cercetași. Erau atât de departe, încât numai prin binoclu se puteau vedea. Nu trebuia să așteptăm până se apropie ca să poată fi văzuți cu ochiul liber, pentru că atunci și ei ne-ar fi văzut la fel de bine.

Coborârăm repede la apaşi şi dădui ordin să pornim. Un minut mai târziu, goneam de-a lungul urmelor, destul de multe, care duceau spre sud-est, pe lângă parii înfipţi.

După circa zece minute i-am ajuns pe dragoni, care ne așteptau stând jos, lângă cai.

Din locul în care ne aflam acum, cu ochiul liber nu puteam vedea cei O-sută-de-copaci. Dar o încercare mă convinse că binoclul bătea până acolo, așa că nu se putea să nu-i văd pe comanși de îndată ce soseau.

Fără să fi așteptat prea mult, văzui cum într-adevăr comanșii se apropiau din două părți, pășind cu precauție către apă. Constatând că acolo nu se află nimeni, grăbiră pasul, căutară prin tufișuri și, negăsind nici un dușman, șapte dintre ei se așezară jos, iar al optulea o luă înapoi, săl anunțe pe Nale-Masiuv că poate veni.

Trecu mai bine de o oră de la sosirea comanșilor până să văd iar agitație la locul popasului. Comunicându-i lui Old Surehand că au sosit comanșii, acesta zise:

- Acum începe primul act al spectacolului nostru și-l facem prizonier pe Nale-Masiuv. Nu credeți că-i bine?
- Ba da. Nu-mi închipui că o să vrea să rămână acolo mai mult decât e necesar ca să și adape caii și să bea oamenii apă. Deci, plecarea!
 - Toţi deodată?
- Nu. Trebuie să-i încercuim, mai întâi de la distanță, fără ca ei să ne vadă. Apoi strângem deodată cercul în jurul lor. Firește, cei care trebuie să meargă mai departe, trebuie să plece mai devreme decât ceilalți. Aceștia o să fiți dumneavoastră și apașii, pe care-i pun sub comanda dumneavoastră, mister Surehand.
 - Mă bucur mult, sir, multumesc.
- Treceţi de O-sută-de-copaci la o distanţă mai mare decât se poate vedea cu ochiul liber. Ocupaţi înălţimea din jurul tufişurilor, în aşa fel încât să formaţi cu apaşii un semicerc. Oamenii dumneavoastră să descalece şi să se culce prin tufişuri, în aşa fel încât toţi să aibă în bătaia puştii tabăra de lângă apă.
 - Să tragem?

- Numai dacă opun rezistență, sau dacă ar vrea să străpungă linia voastră de apărare. De cât timp aveți nevoie ca să ajungeți în spatele lor.
- Ca să știți când trebuie să porniți, vreți să știți timpul exact. Socotind de acum, cred că puteți veni după o jumătate de oră. Mai aveți să ne dați vreo indicație?
- Mă bizui pe isteţimea dumneavoastră şi pot să vă spun că, în general, armele le vom folosi numai dacă e neapărată nevoie. Eu o să vin călare, împreună cu dragonii, formând un arc, în aşa fel încât cele două capete să se unească cu semicercul vostru. În acest fel îi vom avea pe comanşi la mijloc. La început ne vor vedea numai pe noi şi or să vrea să fugă înapoi, unde vă aflaţi dumneavoastră. Ca să le arătăm că şi acolo drumul e închis, spuneţi-le apaşilor să scoată strigătul lor de luptă în momentul în care am luat contact cu voi.
 - Well, deci putem pleca. Deocamdată, cu bine!

Se duse la apași, le dădu câteva ordine scurte, apoi încălecară cu toții și plecară. La rândul meu, mă întorsei la comandant și-l întrebai:

- *Sir*, începe dansul. Acum cine o să comande oamenii dumneavoastră?
 - Eu, firește!
 - Bine, dar nu o să faceţi vreo boacănă?
- E adevărat că m-am lăsat dus de nas de indieni, dar acum puteți fi sigur că nu se vor mai face greșeli.
- Atunci ascultați ce vă zic: ne îndreptăm în galop, direct spre O-sută-de-copaci, formând aici un semicerc, ale cărui capete vor atinge extremitățile tufișurilor.
 - Înţeleg. În spatele acestor tufişuri stau apaşii?
- Da. La dreapta și la stânga, oamenii dumneavoastră trebuie să se unească cu ei.
 - Şi după aceea, ce facem?
- Scopul nostru este să-i încercuim pe comanși. Ce se va întâmpla pe urmă, depinde de comportarea lor. Dacă vor trage, tragem și noi, dar dacă vor sta în așteptare, lăsăm

armele în pace. În acest caz, voi porni o discuție cu căpetenia lor, iar restul depinde de rezultatul discuției noastre.

- Voi fi şi eu de faţă la această discuţie?
- Nu. Nu există nici un motiv să luați parte la ea.
- Cred că-i suficient motivul că sunt comandantul trupelor aflate aici, și sunt deci personalitatea de care în primul rând trebuie să asculte Nale-Masiuv.
 - Pe dumneavoastră nu o să vă asculte.
 - Dar pe cine o să asculte?
 - Pe mine.
- Hm! Știu că sunteți un om iscusit, mister Shatterhand, dar în cazul de față nu vă înșelați cumva? În astfel de treburi, contează înainte de toate să faci impresie. Iar dumneavoastră nu sunteți decât un *westman*, în timp ce eu sunt comandantul trupelor, mister Shatterhand.
 - Ah, da, da! îi râsei eu în față.
 - Da. Şi uniforma face impresie.
 - Şi uniforma? Şi încă ce?
 - Tonul cu care cei ca mine sunt obișnuiți să vorbească.
- Vreţi să vorbiţi cu Nale-Masiuv? Cunoașteţi limba comanşilor?
 - Nu.
 - În acest caz cum vreţi să vă faceţi înţeles de el?
 - Prin dumneavoastră, ca translator.
- Aşa? Deci dumneavoastră sunteți comandantul care hotărăște, iar eu translatorul dumneavoastră! Ascultați, prea stimabile *sir*, îl judecați greșit pe Old Shatterhand. Dacă urmează să vorbesc cu Nale-Masiuv ca translator, atunci ce nevoie mai am de dumneavoastră? Ce vă folosește tonul, dacă eu trebuie să traduc cuvintele? Şi uniforma dumneavoastră! Vă spun eu că Nale-Masiuv are mai mult respect pentru haina mea vânătorească din piele și pentru carabinele mele, decât pentru uniforma și sabia pe care le purtați. Să nu ne certăm pentru deosebirile de rang. Eu vă spun ce trebuie făcut, iar dumneavoastră comandați-vă

subalternii în acest sens. Eu însă nu vă sunt subaltern. V-aţi gândit cumva şi la pericolul la care v-aţi expune dacă aţi vrea să trataţi cu comanşii?

- La pericol? Ce pericol ar putea exista? Persoana unui parlamentar trimis pentru tratative e sfântă!
- Nu pentru acest indian. E un om perfid. Vine el, veniţi şi dumneavoastră, amândoi fără arme. Vă aşezaţi faţă în faţă şi începeţi tratativele. Deodată, indianul scoate un cuţit pe care l-a ţinut ascuns şi vă înjunghie.
 - Dar nu are voie s-o facă.
- Parcă mai întreabă el dacă are voie sau nu! Vrea să-l ucidă pe șef, pentru a putea apoi să se repeadă asupra adversarului zăpăcit.
 - Mulţumesc mult!
 - Mai doriţi să vorbiţi cu Nale-Masiuv?
- Aş vrea, dar vă las totuşi dumneavoastră întâietatea. Aveţi dreptate. Întrucât nu cunosc limba, aş îngreuna numai convorbirea între el şi noi. E mai bine, deci, să vă duceţi dumneavoastră.
 - Aşa-i bine. Hai să pornim.
 - Îndată, numai să-mi anunţ ofiţerii.

Acest domn comandant era convins că ar impune comanşilor cu uniforma lui. Şi mai ales cu tonul. Habar navea în ce ton trebuie să vorbeşti cu indienii care-ţi sunt duşmani. Cel ce în timpul unor tratative de o asemenea importanţă ar încerca să folosească faţă de o căpetenie ca Nale-Masiuv "tonul" pe care-l foloseşte faţă de un recrut, e pierdut. Din fericire, aluzia mea asupra perfidiei indianului nu şi-a ratat efectul.

Acum era timpul să pornim la drum, pentru că Old Surehand și apașii săi dispăruseră din raza privirilor noastre. Dragonii formaseră o linie, care, în timp ce înaintau, trebuia să se lărgească într-un semicerc. Eu mă postai în față și o porni în galop, pe urma întipărită în nisip, înapoi spre cei O-sută-de-copaci.

Trebuia procedat repede, în așa fel încât indienii să fie surprinși cu totul și să nu aibă timp de gândire. Zburarăm peste câmpie ca o furtună, dar fără zgomot, în liniște; se auzea numai tropotul copitelor cailor. Pământul, ca să zicem asa, dispărea sub noi. Linia noastră se rotunjea. Cele două flancuri iutiră pasul mai mult decât cei din mijloc. Ne apropiam de tabără cu o viteză nebună. Cei de acolo ne zăriră, fără să știe la început cine suntem. După aceea însă, când comansii văzură că au de-a face cu fetele-palide, scoaseră un urlet ce-ți pătrundea până în măduva oaselor, puseră mâna pe arme și fugiră la cai, dar era prea târziu. Semicercul nostru se închisese deja. Vrură să o rupă la fugă înapoi, dar de dincolo de tufișuri răsună până departe, peste tabără și se pierdu în deșert, strigătul de luptă al apașilor. Acest strigăt e un fel de "hiiii" întins, neîntrerupt, în cel mai înalt falset, în timp ce se aplică bătăi rapide peste gură. Auzind acest strigăt, comanșii se retraseră repede de lângă tufisuri, dându-si seama că drumul lor este tăiat și în partea aceea.

Ne oprirăm la mai mult de-o bătaie de puşcă și văzurăm zăpăceala ce-i cuprinsese. Fugeau în toate părţile, se auzeau strigăte, dar când observară că din nici o parte nu li se întâmplă nimic, se mai liniştiră și se adunară strâns în jurul apei. Atunci descălecai și mă apropiai încet de tabără. Mă văzură venind, şi, evident, erau curioși să vadă ce intenţionam. Mă apropiai până la distanţa de două sute de paşi şi strigai:

— Războinicii comanși să asculte la mine! Aici este Old Shatterhand, vânătorul alb, care vrea să vorbească cu Nale-Masiuv. Dacă șeful comanșilor are curaj, să mi se arate!

Printre ei se produse o mişcare de un moment şi, în ciuda distanţei, şi cu toate că vorbeau încet, mi se păru că aud exclamaţii înăbuşite de spaimă. După un timp, un individ cu mai multe pene în păr, ieşi în faţă şi, învârtind tomahawkul, îmi strigă:

- Aici stă Nale-Masiuv, căpetenia comanșilor. Dacă Old Shatterhand vrea să-și dea scalpul, să vină încoace că i-l iau.
- Sunt oare acestea cuvintele unui șef de trib viteaz? răspunsei eu. Oare Nale-Masiuv e atât de laș încât, dacă vrea un scalp, acesta să-i fie adus? Cine are curaj, și-l ia singur!
- Atunci să vină aici Old Shatterhand, să vadă dacă îl poate dobândi pe al meu!
- Old Shatterhand nu umblă după scalpuri. El este un prieten al oamenilor roşii și dorește să-i scape de la pieire. Războinicii comanși sunt încercuiți din toate părțile. Viața lor seamănă cu o scamă agățată de vița de vie sălbatică, pe care orice adiere o poate lua și duce. Dar Old Shatterhand ar vrea să-i salveze. Nale-Masiuv să vină la mine să ne sfătuim.
 - Nale-Masiuv nu are timp!
- Dacă nu are timp să se sfătuiască cu mine, atunci o să aibă timp să moară. Îi dau răgaz cât să poată număra de cinci ori până la o sută. Dacă până atunci nu acceptă, o să vorbească armele noastre. *Howgh!*

Căpetenia se întoarse la ai săi și se sfătuiră între ei. Când trecu timpul stabilit, le strigai:

— Răgazul a trecut. Ce a hotărât Nale-Masiuv?

Veni din nou în față și întrebă:

- Are Old Shatterhand intenții cinstite cu aceste tratative? Şi unde vrea să se țină?
 - Exact la mijloc între noi și voi.
 - Şi cine o să participe?
 - Numai noi doi, eu și cu tine.
- Şi după aceea fiecare se întoarce liber la ai săi? Până nu ne întoarcem noi, războinicii nici unuia nu au voie să se dedea la acte duşmănoase?
 - Se înţelege de la sine că nu!
 - Şi noi ne întâlnim fără să avem arme asupra noastră?
 - Nici un fel de armă.

— Atunci să meargă Old Shatterhand la ai lui și să-și depună armele. O să vin și eu imediat.

Mă întorsei la ai noştri şi depusei tot ce posedam ca arme lângă calul meu. Când mă depărtai de ele, îl văzui pe Nale-Masiuv venind cu paşi mari şi grăbiţi, nicidecum cu paşi măsuraţi şi cu demnitate, aşa cum îi stă bine unui şef de trib, ceea ce îmi bătu la ochi. Evident, voia să ajungă mai repede decât mine la locul stabilit. Oare de ce? În timp ce înaintam spre el cu paşi măsuraţi, nu-l scăpăm din ochi. Într-un punct, care putea constitui mijlocul convenit, se opri şi se aşeză. Văzui că îşi ţine mâna dreaptă la spate, mai mult decât era necesar pentru a se sprijini pe ea ca să se aşeze. Avea un anumit motiv. Şi dacă avea, care anume? Pusese ceva la spate şi eu nu trebuia să văd? De aceea se grăbise să ajungă înaintea mea, ca să poată ascunde obiectul? Dacă răspunsul la întrebare era "da", atunci acest obiect nu putea fi decât o armă.

Mă opri lângă el la numai trei paşi distanță. Să fi făcut și paşii respectivi, pentru a vedea ce ascunde la spate? Nu, nu ar fi fost demn de Old Shatterhand. Mă așezai încet. Apoi pur și simplu ne sfredelirăm cu privirile, fiecare voind să-și cântărească adversarul.

Nale-Masiuv era un bărbat de vreo cincizeci de ani, înalt și uscățiv, dar cu oase puternice și cu tendoane tari. Avea pomeții obrajilor proeminenți. Nasul ascuțit, vulturesc, buzele subțiri și strânse, împreună cu ochii mici, fără gene, dovedeau un caracter energic, hotărât, prefăcut și perfid. Mă cercetă încet, din cap până în picioare, se desfăcu la brâu și la cămașa de vânătoare, zicând:

— Old Shatterhand să se uite aici și să vadă că nu am nici o armă.

De-abia acum eram pe deplin convins ca are la spate sau înfipt în pământ un cuţit sau ceva asemănător,

— De ce spune Nale-Masiuv aceste vorbe? răspunsei eu. Sunt de prisos. Nale-Masiuv este o căpetenie a comanşilor, iar Old Shatterhand nu este numai un vânător alb, ci a fost

numit și căpetenia apașilor mescalero. Cuvintele căpeteniilor trebuie să valoreze cât niște jurăminte. Am promis că nu aduc cu mine nici o armă și nu am adus nici una, ceea ce nu trebuia să repet sau să dovedesc.

Spunând aceasta, îmi îndoii piciorul drept, băgându-mi talpa piciorului sub cel stâng, pentru a putea sări repede în picioare. Comanșul nu dădu atenție acestui lucru. Simți prea bine împunsătura cuvintelor mele și răspunse:

- Old Shatterhand vorbeşte foarte mândru. O să vină vremea când o să vorbească mai umil.
 - Şi când va fi asta?
 - Când o să-l luăm prizonier.
- Înseamnă că Nale-Masiuv o să aștepte până la moarte. Tu o să fii prizonierul meu, și nu eu al tău.
 - Uff! Cum ar putea fi prins Nale-Masiuv?
 - Eşti prins de pe acuma. Ia priveşte în jur!
- *Pshaw!* Văd doar feţe-palide, zise el, însoţindu-şi vorba cu un gest de extrem dispreţ al mâinii.
- Aceste feţe-palide sunt ostaşi cu experienţă, cărora războinicii tăi nu o să le poată rezista!
- Sunt nişte câini, pe care o să-i jupuim de vii. Nici o faţă-palidă de acest fel nu se poate măsura cu un războinic indian.
 - Atunci spune-mi dacă apașii sunt războinici roșii!
 - Ei, da, sunt!
- Atunci află că partea din spate a taberei este încercuită de apași!
 - Old Shatterhand minte!
- Eu nu mint niciodată și tu știi foarte bine că și acum spun adevărul. Poate vrei să spui că nu ai auzit strigătul de luptă al apașilor? Ești surd cumva?
 - Cât de mare e numărul lor?

Firește nu eram atât de prost să-i spun că sunt numai cincizeci, așa că i-am răspuns:

Destul de mulți ca să vă poată nimici și singuri.

— Din ce trib sunt?

— Din tribul Mescaleros, căruia îi aparțin și eu, ca și Winnetou.

La auzul acestui nume, își ridică repede capul și întrebă:

- Unde este Winnetou?
- În Llano Estacado. El conduce cincizeci de apași călări, care merg înaintea lui Vupa-Umugi și înfig în pământ parii care-i vor duce la pieire.
 - Uff, uff! exclamă el.
- Winnetou face această treabă în locul lui Şiba-bigc, care nu o mai poate face, fiindcă l-am luat prizonier. Acum Winnetou îi face pe comanşi să rătăcească drumul datorită parilor, aşa cum voia Vupa-Umugi să-i facă pe dragoni să greşească drumul şi să se piardă în pustiu, ca să piară de sete.

Pentru Nale-Masiuv, fiecare cuvânt spus de mine era o lovitură. Încerca să se stăpânească, dar nu-și putea ascunde cu totul iritarea produsă de cele auzite. Vocea lui tremura, când spuse cu un ton aparent calm:

- Nu înţeleg despre ce vorbeşte Old Shatterhand. Să vorbească mai clar!
- Ştii foarte bine despre ce vorbesc! Doar ţie îţi aparţine planul pe care doreai să-l pui în aplicare aici!
 - Care plan?
- Acela ca voi, cu ajutorul parilor înfipți într-o direcție falsă, să-i faceți pe călăreții albi să se rătăcească în pustiu.
 - Se pare că Old Shatterhand visează!
- Degeaba negi, fiindcă minţi. Eu însă vorbesc cu tine cu toată sinceritatea. După ce ai fost bătut de dragoni, ai trimis acasă după o sută de războinici. În acest timp, ai trimis doi soli la Vupa-Umugi, lângă Apa Albastră, să-i comunice planul tău. Înainte de a fi trecut peste Rio Pecos, i-am spionat şi i-am auzit vorbind.
 - Uff! O să-i exclud din rândurile războinicilor!
- Aşa să faci! Nişte palavragii ca ei nu merită să fie numiți războinici. Dar și pe Vupa-Umugi l-am spionat și am auzit ce plănuia, fără ca el să bănuiască.

La aceste cuvinte nu mai răspunse nimic, dar se uită pătrunzător la mine. Văzându-l, avui impresia că pleoapele îi tremurară de o spaimă înăbuşită, dar continuai:

- M-am furișat și am auzit ce vorbeau și cei șase cercetași pe care Vupa-Umugi i-a trimis spre est și care au trebuit să moară la Pădurice.
- Uff! De aia nu s-au întors și nu i-am mai întâlnit nici aici!
- O să mai ai şi alte surprize. Winnetou, când a aflat ce plănuiți, a plecat imediat spre Llano Estacado, să-l prevină pe Bloody Fox şi, în același timp, a trimis după atâția războinicii apași cât avea nevoie ca să vă dea peste cap toate planurile. Acești apași l-au întâmpinat pe Şiba-bigc și l-au făcut prizonier împreuna cu cei cincizeci de războinici ai săi, în timp ce înfigeau parii, după care trebuia să se orienteze Vupa-Umugi.
 - Spui adevărul? gemu el.
- Numai adevărul. Pe urmă am făcut pentru voi ceea ce ați vrut voi să faceți pentru călăreții albi: am înfipt parii într-o direcție greșită. De treaba asta s-a ocupat Winnetou și cincizeci de apași, ale căror urme Vupa-Umugi trebuie să le ia drept ale lui Şiba-bigc și ale comanșilor săi. Acum Vupa-Umugi călărește după apași și crede că-l are în față pe Şiba-bigc. Va fi atras în pustiu, într-un loc fără apă și înconjurat de atâția cactuși, încât va trebui să se predea, dacă nu vrea să se prăpădească de sete.
- Old Shatterhand este cel mai rău dintre toate fețelepalide! şuieră el furios printre dinți.
- Nici tu nu crezi ce spui. Știi bine doar că vreau binele tuturor pieilor-roșii. Și de astă dată vreau să îndrept totul și să vă fac să încheiați pace cu duşmanii voștri.
 - Nu vreau pace!
 - Cum vrei, dar o să se verse mult sânge!
 - O să ne luptăm!
- Încercați. O sută de gloanțe ale fețelor-palide, pe care îi vezi, plus carabina mea fermecată și pușca lui Old

Surehand, care nu-și greșește niciodată ținta...

- Old Surehand este aici? Unde?
- Acolo sus, la apași, ale căror gloanțe vor secera, de asemenea, mulți dintre voi. E imposibil să ne puteți scăpa.
- Mă duci cu vorba, ca să mă faci să mă predau. Şibabigc nu-i prizonier!
- Îţi pot dovedi că este prins, spunându-ţi că a avut la el treizeci de naiini şi douăzeci din tribul său.
 - Dar Vupa-Umugi nu se poate rătăci!
- E în drum spre capcana în care vrem să-l prindem. Vreau să-ți mai spun că, în timp ce făceam popas la Apa Albastră, eu am fost la Caam-culano, unde se află tribul lui. De acolo am luat toate "medicamentele" sale. Le-am scos de pe sulițele din fața cortului său.
 - Înseamnă că e pierdut.

Nale-Masiuv lăsă capul în jos și nu mai zise nimic

— Acum trebuie să recunoști, continuai, că nu mai poți conta nici pe Şiba-bigc, nici pe Vupa-Umugi. Nici ție nu-ți rămâne altceva de făcut decât să te predai.

Tăcu o vreme. La ce se gândea oare? Ce se petrecea în sufletul lui? Părea foarte amărât, dar tocmai de aceea nu mă încredeam în el. După un timp își ridică din nou privirea și întrebă:

- Ce ai să faci cu Şiba-bigc şi cu oamenii lui?
- Deoarece între noi nu a curs nici o picătură de sânge, o să-i eliberăm.
 - Şi ce o să se întâmple cu Vupa-Umugi?
- Şi el o să fie liber, împreună cu războinicii săi, dacă o să fie destul de deştept să nu se opună.
- Şi la ce ne putem aştepta, eu şi războinicii mei, dacă ne-am preda acum vouă?
 - Tot la libertate.
 - Dar prada?
- Noi, albii, nu luăm pradă, dar apaşii au să vă ceară caii.
 - Dar noi avem nevoie de cai!

- Da, pentru ca să porniți după pradă. Dacă nu o să aveți cai, o să fiți obligați să stați liniștiți.
- Dar armele o să ni le lăsaţi? se interesă el mai departe.
 - Nu ştiu.
 - Trebuie să știi!

La aceste cuvinte, prin ochii lui trecu pentru o clipă un fulger de mânie și-și duse încet mâna la spate. Știam că va urma un atac asupra mea, dar răspunsei liniștit:

- În clipa de față nu știu, deoarece trebuie să mă sfătuiesc mai întâi cu Winnetou și cu Old Surehand.
 - O să le propui să le putem păstra, ori nu?
- Săgețile, arcurile, cuțitele, precum și tomahawku-rile le puteți păstra. Dar probabil că puștile o să vi le luăm. Când nu o să mal aveți puști, o să fiți, în sfârșit, obligați să păstrați pacea.

Aș fi putut să-i răspund altfel, să-i fac promisiunea la care se aștepta, poate că în felul acesta ar fi renunțat la atacul perfid. Dar, pe de o parte, nu-mi venea să-i fac omului acestuia nici cea mai mică favoare și, pe de alta, credeam că-l pot îngenunchea mai ușor și mai repede tocmai datorită perfidiei lui.

— Zici că să păstrăm pace? întrebă el. Noi nu vrem; noi vrem să luptam și asta o s-o simți și tu!

Ultimele cuvinte le rosti cu voce ridicată. Ochii îi scăpărară, iar partea de jos a trupului se repezi cu iuțeala fulgerului spre mine, și un cuțit apăru în mâna lui dreaptă. Un cuțit! Adică tocmai ceea ce spusesem comandantului! Dar fusesem cu ochii în patru. O smucitură rapidă cu mâna stângă și-i apucai pumnul drept în care avea cuțitul. Apoi, ridicându-mă, îi aplicai cu dreapta două lovituri la tâmplă, încât se prăbuși fără simțire, ca o momâie. Cu cuțitul în mână, sării în picioare și strigai către comanșii care ne urmăreau cu încordare:

— Aceasta e trădare. Nale-Masiuv a vrut să mă înjunghie cu acest cuțit. Luați-l!

Şi azvârlii cuţitul departe, în direcţia lor. Apucai de brâu pe şeful de trib ameţit, îl ridicai, îl aruncai pe umăr şi porni cu el spre poziţiile noastre.

În spatele nostru se porni un urlet ca scăpat din iad. Comanșii porniră să mă prindă, dar de sus de pe deal răsunară câteva salve de arme, trase în aer din ordinul lui Old Surehand drept avertisment, ca să-i sperie pe comanși. Tactica lui își atinse imediat scopul, comanșii renunțară să sară după mine, dar urletele și vaietele continuară.

Căpetenia fu legată. După aceea îmi luai carabina și mă întorsei lângă apă. Ajuns la o distanță de la care să pot fi auzit, făcui semn comanșilor să tacă. Mă ascultară, iar eu le strigai:

— Războinicii comanşi să asculte ce le spune Old Shatterhand! Căpetenia lor, după cum ştiu şi ei, a adus la locul tratativelor un cuţit, cu toate că fusese stabilit să vină fără arme. Nale-Masiuv voia să mă înjunghie, ca apoi oamenii lui să năvălească peste ai noştri. Am fost prevăzător şi i-am dejucat intenţia. Pumnul lui Old Shatterhand l-a doborât la pământ, fără să-l omoare; dar şi-a pierdut cunoştinţa. Îndată ce îşi revine, o să continui să discut cu el. Iar vouă, dacă staţi liniştiţi, nu are să vi se întâmple nimic. Dar dacă încercaţi să fugiţi, sau dacă auzim o singură împuşcătură venită din partea voastră, o să vă nimicim imediat cu sute de gloanţe. Am vorbit. Howgh!

Ameninţarea avu efectul dorit. Comanşii se strânseră grămadă, erau agitaţi, dar rămaseră liniştiţi. Când mă întorsei la Nale-Masiuv şi îngenuncheai, ca să văd cum stă, comandantul zise:

- *Sir*, chiar a vrut să vă înjunghie? Ce bine că n-am fost eu în locul dumneavoastră. Cu mine sigur că i-ar fi reuşit.
- Hm! Cine știe, *sir*, dacă ar fi considerat că merită să riște.
- Dacă merita să rişte? Vasăzică credeţi că nu merita să rişte să mă înjunghie?

- Voiam să spun că un indian se hotărăște la o astfel de lovitură curajoasă și riscantă numai dacă e vorba să înlăture un dușman deosebit de primejdios pentru el.
- Vasăzică aşa! Acum ce facem cu acest bandit trădător? Propun să-l spânzurăm. Un indian care își calcă cuvântul la astfel de tratative trebuie neapărat să se legene în ştreang.
- De-acum încolo o să terminăm repede cu el, fără să-l spânzurăm. E bine că nu şi-a lăsat "medicamentul" în tabără și că-l are la gât. Asta o să-l facă mai ascultător. Să aşteptăm să se trezească, nu o să mai dureze mult.
- Hm! Până atunci vreau să vă pun o întrebare. În timp ce aţi parlamentat adineauri cu acest individ, m-am gândit încă o dată, mai temeinic, la ceea ce am discutat împreună. Este contrar oricăror tradiţii şi obiceiuri militare să învingi astfel de haimanale roşii şi să nu-i pedepseşti. Credeţi întradevăr că o să reuşiţi s-o duceţi la capăt cu comanşii şi fără mine?
- Da. În această privinţă nu am nevoie de dumneavoastră.
- În acest caz aş prefera să nu mai merg în Llano Estacado. Cât de mult trebuie să înaintăm în deșert?
 - Două zile de marş bun.
- Ei, drăcie. E mult. Nici nu avem atâtea provizii cu noi.
 O să-mi luați în nume de rău, dacă...

Într-un fel îi era ruşine să pronunțe toată întrebarea. Mie nu-mi era deloc neplăcut să scap de el și de oamenii lui. De ce să afle ei despre oază și alte secrete? De aceea răspunsei liniștit și binevoitor:

- Dacă o să vă întoarceţi? O, nu, *sir*, nu am nimic contra.
- Îmi pare bine. M-am lăsat ademenit aici în Llano, dar datoria mea este, de fapt, să fiu în câmpia de dincolo de Mistake Canion. O să mai rămân aici numai până terminați cu comanșii ăștia, apoi o pornesc înapoi:

- Şi o să fiţi în câştig. O să aveţi pradă. Ce să fac eu cu aceşti indieni? Să-i târăsc după mine în Llano, să le dau apă, mâncare, şi să-i păzesc? Pot rezolva treaba mai uşor, predându-i dumneavoastră. Numai că trebuie să-mi promiteţi că o să le dăruiţi viaţa.
 - Vă dau cuvântul meu de onoare că le-o dăruiesc.
- Well! Atunci luaţi-i cu dumneavoastră până dincolo de Rio Pecos, ca să nu se mai poată întoarce aici şi să mai facă prostii. Acolo luaţi-le armele şi caii şi lăsaţi-i să plece. Neam înţeles?
- Perfect. Iată mâna mea, că nu o să le fac nimic rău. Acum sunteți mulțumit?
 - Pe de-a-ntregul.
- Şi eu la fel. Dar uitaţi-vă, individul se mişcă. Şi-a deschis ochii. O astfel de lovitură numai Old Shatterhand se pricepe s-o dea. N-aş vrea s-o simt!

Căpetenia își revenise în simțiri. La început, se părea că nu știe ce i s-a întâmplat, apoi își aduse aminte.

— Acum vezi că m-am ţinut de cuvânt? îi zisei. Ai devenit prizonierul meu.

Spunând aceste cuvinte, îi scosei "medicamentul" de la gât și un chibrit de la mine din buzunar. Văzând asta, strigă cu teamă:

- Ce vrei să faci cu "medicamentul" meu?
- Să-l ard.
- Uff, uff! Vrei să-mi pierd sufletul?
- Da, pentru că o meriți. Ți-ai călcat cuvântul și ai vrut să mă omori, de aceea ai să primești o pedeapsă triplă; o să fii spânzurat, am să-ți iau părul cu scalp cu tot și am să-ți ard "medicamentul".

Moartea prin spânzurătoare este cea mai de ocară moarte pentru un indian. El preferă să moară de o moarte înceată, plină de chinuri, dar glorioasă, la stâlpul caznelor. Iar celelalte două erau și ele dintre cele mai rele pedepse: să-i răpești omului scalpul, fără de care în lumea cealaltă nu se poate trăi, și să-i arzi "medicamentul", distrugându-i

în felul acesta sufletul pe vecie! Încercă să-și rupă legăturile care erau destul de solide și strigă plin de teamă.

- Să nu faci aşa ceva, n-o să faci asta!
- Ba am s-o fac!

Aprinsei băţul chibritului şi-l apropiai de "medicamentul" care începu imediat să fumege.

— Stai, stai, urlă el. Ia-mi viaţa, dar lasă-mi sufletul! Ce trebuie să fac ca să-mi îndeplineşti această dorinţă?

Am îndepărtat chibritul aprins, spunând:

- Există o singură cale să-ţi salvezi sufletul şi viaţa.
- Care? Spune repede!

De groază ochii îi ieşeau din orbite, pentru că scosesem al doilea băţ de chibrit.

- Dă ordin oamenilor tăi să se predea și să-și depună toate armele!
 - Asta n-o pot face!
 - Atunci ai să mori cu sufletul distrus!

Beţişorul se aprinse şi punga începu din nou să fumege. Atunci căpetenia zbieră de se auzi până departe:

- Stai, oprește! Am să fac cum ceri. Am să le dau ordin să se predea.
- Bine. Dar să nu încerci să mai câștigi timp ca să mă înșeli. Îți dau cuvântul meu, de nezdruncinat, că dacă te mai împotrivești o singură clipă să dai ordinul cerut, n-am să mai ascult de nici o rugăminte și o să-ți ard "medicamentul". Am terminat și am să mă țin de cuvânt!
- Dau ordinul, sigur că-l dau, neapărat. N-are decât să cadă prizonier tot tribul, dar "medicamentul" meu trebuie salvat. Ce are să se întâmple cu prizonierii?
 - Au să fie lăsați liberi și tu la fel.
 - Şi o să ne păstrăm "medicamentele"?
 - Da.
- Atunci să vină Senanda-Khazi Şarpele-cu-clopoţei încoace, a doua căpetenie! Lui o să-i dau ordinul și el o să-l îndeplinească.

Din nou m-am dus până în apropierea taberei și, când am socotit că pot fi auzit, am strigat:

— Căpetenia Nale-Masiuv vrea ca ajutorul său, Senanda-Khazi, să vină la el, dar fără nici o zăbavă!

După aceea mă întorsei. Când văzurăm că cel numit răspunse chemării, venind spre noi, comandantul dragonilor zise:

- *Sir*, ce putere aveţi asupra acestor oameni! Eu nu aş fi avut ideea să dau foc "medicamentului".
- De fapt, acesta este lucrul cel mai important despre care v-am vorbit: trebuie să cunoașteți obiceiurile și concepțiile de viață ale indienilor și, fiind astfel înarmat, poți lupta împotriva a numeroase pericole, iar cei ce nu le cunosc, le cad victime, lipsite de apărare.

Fără să se uite la noi, Senanda-Khazi se duse la căpetenia lor și se așeză lângă ea. Convorbirea lor se desfășură cu voce scăzută, și după cum vedeam fu foarte agitată. Până la urmă, locțiitorul căpeteniei se ridică, se întoarse spre mine și-mi zise:

- De data asta, Old Shatterhand ne-a învins pe toţi cu o singură lovitură a pumnului şi prin şiretenia sa. O să vină, însă, o zi mai bună pentru noi, în care marele Manitu o să fie mai binevoitor cu noi. Suntem gata să ne predăm şi să depunem armele. Unde să le lăsăm?
- Războinicii voştri să vină în număr de câte zece și să depună armele, împreună cu toată muniția, aici lângă căpetenia voastră. Dar fii atent: cine ascunde o singură armă, va fi împuşcat!

Plecă și, imediat după aceea, comanșii veniră în grupuri de câte zece să predea puştile, cuţitele și tomahawkurile, săgeţile, arcurile, suliţele, praful de puşcă și gloanţele. După ce terminară, îi zisei comandantului:

— Domnule comandant, vă predau prizonierii. Acum e treaba dumneavoastră să-i păziţi. Băgaţi de seamă să nu vă scape vreunul!

— Fiţi fără grijă, *sir.* Sunt bucuros că-i am în mână. Deocamdată îi încercuim şi apoi îi legăm cu propriile lor curele.

În timp ce soldații executau ordinul acesta, eu mă dusei lângă apă, pusei mâna în formă de pâlnie la gură și strigai înspre coastă, în direcția lui Old Surehand:

— Sis inteh il peniil khan — apaşii pot veni!

Înţelegând chemarea mea, Old Surehand coborî în câteva minute, galopând în fruntea apaşilor. Descălecă şi zise:

- Am văzut cum căpetenia a vrut să vă înjunghie. Dar iați dat una bună. Şi acum care e rezultatul?
- După cum văd, toate armele sunt adunate aici, iar indienii sunt încercuiți de dragoni. Au fost obligați să se predea? Cum ați procedat, *sir*?
- L-am amenințat pe Nale-Masiuv că-i ard "medicamentul".
- Bine gândit. Ce proști, să fie atât de superstiţioși! Dar ce o să facem cu ei? E tare incomod să-i târăști după tine. Şi cu ocazia asta o să vadă și unde e oaza.
- Nu o să fie nevoie. Comandantul a avut ideea grozavă să se întoarcă și să nu mai vină cu noi. Prizonierii i-am predat lui. În schimb o să le ia armele și caii, iar pe ei o să-i elibereze numai dincolo de Rio Pecos.
- Well. E cel mai bun lucru posibil. Deci, plecăm după Vupa-Umugi, fără dragoni?
 - Da.
 - Când?
- Aici nu mai avem nimic de făcut. Caii s-au adăpat, burdufurile sunt pline cu apă. Putem pleca.
- Atunci să nu mai zăbovim. Cu cât plecăm mai repede și-i ajungem pe comanșii naiini, cu atât e mai bine.
- Da, dar mai întâi să ne luăm rămas-bun, cu toată tandrețea, de la iubitul și dragul nostru comandant!

Am încălecat și împreună cu Old Surehand ne-am dus la ofițer.

- Plecaţi deja, *meş-şurs?* mă întrebă el. Îmi pare foarte rău că nu mai rămânem împreună.
- Şi nouă la fel, îi răspunsei. Cu toată plăcerea v-am fi dat posibilitatea să cunoașteți și mai departe niște "prostănaci" de "căutători de morminte".
 - Oh... oh...! zise el, tărăgănat și încurcat.
- Poate că de-acum înainte o să știți care îmbrăcăminte face mai mare impresie: haina de vânătoare a unui westman sau uniforma unui ofițer de dragoni! Asta băgați-o bine în cap, și rămâneți cu bine!
- Mergeţi... cu bine, veni răspunsul și mai fâstâcit al comandantului.

Ne postarăm în fruntea apașilor și plecarăm. După câteva minute, privind înapoi, nu mai puteam vedea nimic din cei O-sută-de-copaci. Mergând pe urmele adânc întipărite în nisip ale comanșilor naiini, trecurăm de la un par la altul. Semnele acestui drum urmau să fie ridicate de apași atunci când aveam să ne întoarcem acasă, pentru a nu mai induce în eroare și pe alți călători. Cu cât mergeam mai departe, cu atât mai sigur se închidea capcana de cactuși în care îi goneam pe comanși...

7. În capcana de cactuși

Dacă făceam comparaţie între timpul de când plecase Vupa-Umugi de la O-sută-de-copaci şi cel de când plecasem noi, presupunând că, din cauza căldurii, nu şi-au obosit caii prea tare, puteam aprecia cu uşurinţă ce avans avea faţă de noi. Întrucât mergeam repede, speram ca pe la trei după-amiază să fim atât de aproape de comanşi încât să-i putem vedea.

Dar acest lucru nu se adeveri. Poziţia soarelui ne spunea că e trecut de ora patru şi tot nu-i vedeam pe indieni. Urma lor era însă tot mai proaspătă, încât nu putea să ne despartă mai mult de vreo trei mile engleze, îndemnarăm caii şi o pornirăm în galop. În curând puteam zări prin binoclu, în partea dinspre sud-est, un mic grup de călăreţi, care, evident, că se orientau după parii înfipţi în pământ, întrucât mergeau în aceeaşi direcţie cu noi.

- Oare or fi naiinii? întrebă cu îndoială Old Surehand. N-aș putea jura că sunt ei.
 - Cu siguranță că ei sunt. De ce vă îndoiți?
 - Dar ei trebuie să fie o sută cincizeci!
- Asta nu are a face. Poate e un grup de ariergardă. Trebuie să fie atenți și să-l anunțe pe Vupa-Umugi de sosirea noastră. Când spun a "noastră", desigur nu e vorba de noi, ci de dragoni, despre care cred că vin după ei. Cât despre noi doi și despre apași, habar nu au.
 - Există un pic de adevăr în ceea ce spuneți.
- Este chiar adevărul curat. O să vă convingeți de îndată ce o să fim atât de aproape, încât să putem fi văzuți cu ochiul liber.
 - Well, să încercăm.

Dădurăm pinteni cailor și merserăm și mai repede decât mai înainte; în curând, se dovedi că presupunerea mea era întemeiată. Când îi puturăm vedea cu ochiul liber pe comanşi, ne văzură și ei pe noi, își opriră caii pentru câteva clipe, apoi întoarseră și o rupseră la fugă într-o viteză atât de mare, încât dispărură foarte repede din raza noastră vizuală. Probabil că voiau să-l anunțe pe Vupa-Umugi că vin dragonii, deoarece la o asemenea distanța neputând nici să ne recunoască, nici să ne numere, puteau să ne ia drept dragoni.

Graba lor nu putea decât să ne convină, pentru că, în felul acesta, o dată cu noaptea, ajungeam la punctul cel mai apropiat de oază de la drumul pe care înaintam. Până să ajungem la acel loc, se făcu întuneric. Nu aveam voie să mergem mai departe, deoarece era de presupus că ei, comanșii, au să facă popas, și nu era în intenția noastră de a ne întâlni deja cu ei. Până la câmpul cu cactuși în care voiam să-i prindem, mai era cale de o zi bună de mers călare. Am lăsat pe loc cinci apași de strajă, iar cu restul am plecat la oază.

Winnetou nu putuse încă să se întoarcă la oază cu apaşii săi, iar Bloody Fox, care le era călăuză, lipsea şi el. Parker şi Hawley nu erau de-acord să stea atâta vreme inactivi, dar i-am consolat că a doua zi vor porni alături de noi. Văzând că Old Wabble lipseşte, Parker întrebă:

- Dar unde o fi bătrânul *cowboy, sir?* De ce nu se arată?
- Din păcate, nu-i cu noi, răspunsei. Se află la Vupa-Umugi și naiinii săi, ca prizonier.
- E prizonierul lor? Ei, drăcie! E adevărat? Iar a comis una din neghiobiile sale?
- Şi încă ce neghiobie! Putea să ne dea peste cap toate planurile. Nu a depins de el că am reuşit totuşi să ducem totul la bun sfârşit.
- Bravo, aşa vă trebuie, mister Shatterhand! De ce l-aţi luat cu dumneavoastră? Doar nu sunteţi atât de îndrăgostit de acest bătrân necugetat, încât să poată face prostie după prostie, fără să vă gândiţi să-l trimiteţi la dracu. În schimb eu şi cu Jos Hawley, noi doi suntem mereu lăsaţi la o parte, şi trebuie să aşteptăm aici şi să prindem muşte, în timp ce

dumneavoastră duceți tot greul, alergați călare ba încoace, ba încolo, ca să aveți cele mai frumoase aventuri. Vă puteți închipui cât de mult ne supără asta. În orice caz, suntem cel puțin tot atât de demni de încredere cât și Old Wabble.

Probabil că ar mai fi continuat să-și verse necazul, dacă nu ar fi sosit negrul Bob, care, văzându-ne, exclamă cu bucurie:

- Oh, oh, *massa* Shatterhand şi *massa* Surehand din nou aici! *Masser* Bob ştiut imediat ce face: adus cizme. Bob să aduc cizme?
 - Da, ar fi bine să scăpăm de mocasinii ăștia.

Bob alergă și se întoarse cu cizmele, cu care schimbarăm încălțămintea indiană. După aceea, îl întrebai pe Bob:

— Bob, cum e cu Şiba-bigc? Mai e aici?

Făcu una din acele mutre care nu pot fi descrise și zise:

- Nu mai este!
- Cum? Şiba-bigc nu mai e?
- Nu. Şiba-bigc plecat.

Râse cu toată faţa, cu gura până la urechi, în aşa fel, încât, printre minunatele sale şiruri de dinţi, puteai să i te uiţi în fundul gâtului. Voia să facă o mică glumă cu mine. Pretându-mă jocului, întrebai cu o expresie de spaimă:

- A plecat? Nu cumva a evadat?
- Da, evadat.
- Ascultă, Bob, asta o să te coste viața! Te împușc dacă a evadat cu adevărat. Ți-am spus că ai să răspunzi cu capul pentru el!
- *Massa* Shatterhand deci împuşcă Bob. Şiba-bigc plecat, plecat de tot. *Massa* Shatterhand vine şi convinge!
- Da, hai să mă conving. Iată şi gloanţele pe care o să ţi le trag în cap dacă nu mai este aici în cameră.

Îmi scosei revolverul și-l îndreptai spre el. Apoi mersei către casă. Bob deschise ușa și, arătând spre interior, zise:

— Aici, privit înăuntru. Nimeni înăuntru!

Ceea ce vedeam era o privelişte gata-gata să mă facă să izbucnesc în râs. Tânărul şef de trib stătea rezemat de perete şi privea spre noi cu ochii scânteietori de furie. De fapt, nu stătea rezemat de perete, pentru că între el şi perete se mai afla ceva. Şi anume pari pe care negrul îi așezase în formă de stea, fixați cu ajutorul curelelor şi legați de spinarea indianului. Această stea de pari era așa de mare că ajungea mult deasupra capului indianului şi în părți. Da, cu o asemenea drăcovenie pe spinare, lui Şibabigc îi era imposibil să iasă pe ușă. Fie că ar fi încercat să meargă în picioare sau târâş sau în orice altă poziție, oricum ar fi rămas agățat. Desigur, o atare priponeală nu putea să fie prea comodă pentru el, şi probabil că acesta era motivul ciudei cu care ne privea.

- Dar este aici, iată-l cum stă acolo! îi spusei lui Bob, prefăcându-mă surprins.
- Da, el aici, râse Bob, făcând o mutră tare mucalită, Bob făcut numai glumă, frumoasa glumă. Doar Bob nu lăsat indian să fugă când Bob pe el trebuie păzit.
 - Dar ce i-ai legat pe spate?
- *Massa* Shatterhand să vadă. Indian nu trebuie bătut și lovit, nici împuşcat sau junghiat, și *masser* Bob totuși pe el nu trebuie lăsat să plece. Atunci *masser* Bob fost deștept și viclean și lui legat opt pari lungi pe cocoașă.
 - Hm! Şi a răbdat el aşa ceva?
- El nu vrut. Dar atunci *masser* Bob spus lui că dat multe palme, și atunci el foarte liniștit lăsat face asta. *Masser* Bob fost deștept și viclean ca musca pe nas, nu?

La această întrebare plină de automulţumire, nu i-am putut răspunde, fiindcă Şiba-bigc îmi strigă turbat de mânie:

- Uff! Fratele meu alb să mă elibereze imediat de acești pari! E de demnitatea unei căpetenii să fie chinuită în acest fel?
 - Aici nu eşti căpetenie, ci prizonier.
 - Nu pot nici să șed, nici să mă culc. E un chin.

- Credeam că nu-ți pasă de dureri.
- *Pshaw!* Aici nu e vorba de dureri. De ce i-ai poruncit acestui negru să-mi facă una ca asta?
 - Nu i-am poruncit eu.
- Înseamnă că a făcut-o după capul lui! Am să-l omor, îndată ce am să fiu liber, am să-l omor!
- În acest caz, n-ai să fii niciodată liber. Eu i-am ordonat să te dezlege și să te trateze bine. Ai avut tot ce-ţi trebuie? Ai de făcut vreo plângere? Singur ești de vină că ţi-a legat parii de spate. Ai spus că ai să evadezi îndată ce ţi se va ivi ocazia. Negrul trebuia să te păzească și ţi-a răpit aceasta posibilitate cu ajutorul parilor. Trebuie să recunoști că el nu şi-a făcut decât datoria. Ai fi putut sta afară, la aer, şi te-ai fi putut bucura de toate onorurile care i se cuvin unui șef de trib, dacă ţi-ai fi dat cuvântul că n-ai să evadezi.
 - Nu am voie să-mi dau un asemenea cuvânt!
- Ba ai voie, pentru că evadarea ta n-ar folosi la nimic. Nici nu bănuiești ce s-a întâmplat astăzi.
 - Pot să aflu?
- De fapt nu. Şi totuşi am să-ţi spun. Din povestirea mea sinceră poţi să vezi şi tu că suntem siguri pe ceea ce facem, şi că evadarea nu ţi-ar folosi la nimic.

În continuare, îi povestii pe scurt cum suntem pe cale de a-l atrage pe Vupa-Umugi în capcana de cactuşi şi cum o să punem mâna pe el. Nu pomenii însă nimic despre soarta lui Nale-Masiuv. Şiba-bigc intervenea din când în când cu câte un "Uff"! Era atât de copleşit, încât nu era în stare să spună altceva.

- Şi acum spune-mi, ce o să facă războinicii voştri?
 întrebai eu la urmă.
- O să se apere. Sunt războinici viteji, care nici n-au să se gândească să se predea fără să se împotrivească.
- Spui toate astea, pentru că te afli aici, în casă, și nu în capcana respectivă. Ei însă au să fie înconjurați de cactuși, fără să ne poată face nici cel mai mic rău. O să așteptăm

pur și simplu până-or să se predea. Noi avem apă, în timp ce ei n-au.

— Şi dacă nu se predau?

În acest caz or să moară de sete. Pe faţă îi trecu un zâmbet uşor şi zise:

- Old Shatterhand este un om deştept, totuşi nu se poate gândi la toate.
- Crezi? Cunoşti vreun drum pe care comanşii să poată să ne scape?
 - Da. Dacă te-ai fi gândit la el, ai vorbi altfel. Howgh!

Trăsăturile lui căpătară o expresie de siguranță de sine. Evident, îi venise o idee despre cum ar putea scăpa comanșii. Şi această idee o găsea excelentă, după cum o dovedea cuvântul *Howgh!*

— Howgh? întrebai eu. Eşti chiar atât de sigur de ideea ta? Dacă crezi că Old Shatterhand nu s-a gândit la toate, te înşeli. Desigur, o să-i luăm nu numai din față, ci și din spate.

- Uff!

Exclamația suna a spaimă.

- Ei, îl întrebai, Old Shatterhand nu s-a gândit întradevăr la totul?
 - Eu... eu... nu știu, răspunse el ezitând.
- În schimb eu cunosc calea lor de salvare, care, din păcate, există numai în închipuirea ta. Ce ţi-ai zis în sinea ta: în mijlocul câmpului de cactuşi, nu trebuie să-şi piardă speranţa, au cuţite doar, cu ajutorul cărora îşi pot croi drum printre cactuşi şi au să scape din capcană. Am dreptate, sau nu?
 - Uff, uff! răspunse el abătut.
- Da, adineauri te-ai crezut tare deștept. Dar gândeștete, cât ar dura până să faci un asemenea drum? În primul rând ar fi îngust, deci ar putea lucra la el numai puţini oameni. În acest fel ar trece zile întregi până să scape. Şi crezi că noi am privi fără să nu facem nimic?

Tăcea.

- Eu aş împărți oamenii noștri și aș trimite jumătate de partea cealaltă a cactușilor, pentru a-i prinde pe oamenii voștri ca într-un clește. Am putea s-o facem și mai simplu, și să-nimicim pe comanși în câteva minute, fără să ne coste un glonte. Știi cum? Dând foc cactușilor!
- Uff! Atunci toţi războinicii noştri ar arde! Old Shatterhand nu face aşa ceva!
- Nu fi chiar atât de sigur de bunătatea mea! Ceea ce ți-am mai spus poate să-ți arate că pentru războinicii voștri nu există nici o cale de salvare, că nu mai pot scăpa.
- Da, dacă-i prindeți în felul acesta în capcană, trebuie să se predea. Dar n-o să-i țineți încercuiți. O să trebuiască să părăsiți capcana.
 - De ce?
- Ai uitat că o să vină Nale-Masiuv? La el nu te gândești?

Pe fața lui se întipări expresia aceea plină de încredere.

Drept răspuns îi povesti pe scurt soarta trupei lui Nale-Masiuv, cum îi luasem pe toți prizonieri la O-sută-de-copaci.

După ce ascultă până la capăt povestirea mea, lăsă capul în jos și zise îndurerat:

- Toată speranţa mea sa dus. Chiar dacă aş reuşi să fug de aici, nu l-aş putea salva nici pe Vupa-Umugi, nici pe războinicii săi. O să le daţi din nou libertatea, dar o să le luaţi caii şi armele. Dar cum să trăiască războinicii roşii fără arme şi fără cai?
- E treaba lor. Voi aţi dezgropat securea războiului, ceea ce n-aţi fi putut face dacă nu aveaţi arme şi cai. Luându-vă aceste bunuri, noi nu comitem nici un furt, fiindcă e prada noastră de război, şi astfel avem, totodată, grijă ca să nu mai fiţi în stare să alungaţi curând pacea.
 - Uff! Fără arme și cai e tare rău.
- Da, pentru voi e foarte rău, dar o meritați din plin. Gândește-te, de pildă, la tine! Cred că recunoști că cel care a fumat cu cineva pipa păcii și prieteniei și-i promite să nu-i trădeze niciodată wigwamul și viața, iar după aceea vine cu

o ceată de războinici să-i ia adăpostul și viața, acela merită să piardă ceva mai mult decât calul și pușca. Asta o recunoști și tu.

Da, recunoștea, căci zise oftând:

- Deci, vrei și pușca și calul meu.
- Nu, asta nu. Eu te iubesc și, în ciuda dușmăniei tale, mă consider prietenul tău. O să-ţi păstrezi ce ai. Şi o să încerc, dacă o fi cu putinţă, să influenţez în bine și situaţia lui Vupa-Umugi și a războinicilor săi. Totul depinde de felul în care se vor comporta faţă de noi. Sper să reuşesc să-l conving că orice împotrivire ar însemna o adevărată nebunie. Cred că are să asculte motivele mele și are să le judece cu mai multă înţelepciune decât tine.
 - Decât mine? întrebă el mirat.
- Da, am vrut să-ţi uşurez, pe cât posibil, situaţia de prizonier, cerându-ţi doar promisiunea de a nu evada. Ai refuzat să mi-o dai, pentru că nu ai recunoscut că fuga ta nu mai poate ajuta nimănui, ci, dimpotrivă, poate doar dăuna. În acest fel mă obligai să fiu sever.
- Nu ţi-am dat această promisiune, pentru că nu ştiam ceea ce ştiu acum.
- Deci, recunoşti că nu poţi să-i ajuţi pe războinicii voştri?
 - Da.
 - Mai ai timp să-ţi dai cuvântul că n-ai să fugi.
 - Ai cuvântul meu!
- Bine! Dar gândeşte-te şi la faptul că prin comportarea ta poţi să fii de folos sau să faci rău nu numai ţie, ci tuturor alor tăi. Ceea ce faci, fie bine, fie rău, o să se răsfrângă şi asupra lor. Dacă îţi calci cuvântul, pedeapsa va cădea nu numai asupra ta, ci şi asupra lor.
 - N-o să mi-l calc.
 - Foarte bine! Dar poţi să-mi dai o chezăşie?

Se uită întrebător la mine, de aceea îi explicai:

— Pe cuvântul unui creştin pot să mă bizui, dar pe promisiunea unui indian, niciodată!

- Pe Winnetou l-ai crede?
- Da, dar el este o excepție, pentru că în sufletul său e creștin.
- Un războinic roşu trebuie să-şi ţină orice promisiune, dacă îi iei "medicamentul" drept gaj.
- Tu nu crezi în puterea "medicamentului", așa că la tine nu ar avea efect.
 - Atunci am să fumez cu tine pipa jurământului!
- Nici acest lucru nu ar avea nici o valoare. Tu ai mai fumat pipa prieteniei cu mine și cu Bloody Fox și totuși ți-ai călcat jurământul.

Își coborî privirea și spuse încet și mâhnit:

— Pedeapsa pe care o primesc de la Old Shatterhand e grea. Ea nu este îndreptată asupra trupului meu, ci îmi umple sufletul cu o adâncă durere.

Îmi dădui seama că această durere există cu adevărat și că mâhnirea lui e sinceră. De aceea răspunsei:

- Tu știi că eu mă consider încă prietenul și fratele tău și de aceea, de data asta, făcând o excepție, o să renunț la obișnuita mea precauție și am să-ți acord încredere. Dar tare mi s-ar fi întrista inima dacă m-ai înșela. Dacă te eliberez, ai să fugi?
 - Nu.
 - N-ai să părăseşti oaza fără permisiunea mea?
 - Nu.
- Nici să încerci să te duci la comanşii tăi prin poteca dintre cactuşi, ca să vorbeşti cu ei nu vreau!
- N-am să mă duc. Chiar dacă ar veni aici, aş tăcea până aş avea încuviințarea ta ca să vorbesc.
- Atunci dă-mi mâna, aşa cum se obişnuieşte între bărbaţi şi războinici prea mândri ca să urmărească vreun profit ce s-ar putea obţine doar prin minciună.
- Iată mâna mea, și poți să mă crezi că acest gest e ca și când ți-aș fi predat persoana mea însăși!

Se uită în ochii mei cu o privire atât de sinceră, încât fusei pe deplin convins că nu o să mă înșele. Din cauza

negrului și pentru siguranța vieții lui, adăugai:

- Eşti supărat pe Bob? O să te răzbuni?
- Nu. Un războinic indian e prea mândru ca să se răzbune pe un negru. Acest *nigger* nu știa ce face. El nu bănuia că e împotriva demnității unei căpetenii să-i lege astfel de pari în spate.
 - Am să te scap de ei.

După ce fu dezlegat de parii din spate, Şiba-bigc îşi întinse membrele înțepenite și ieși apoi cu mine afară la aer, unde chiar atunci, fiind seară, se adăpau caii. Mama Sanna ne aduse de mâncare, și după ce ne ospătarăm, iar liniștea se așternu din nou peste oază, ne duserăm la culcare. A doua zi trebuia să ne sculăm în zori. Şiba-bigc, fără să i-o cerem noi, se culcă între Old Surehand și mine. Voia să se pună de bunăvoie sub supravegherea noastră și să ne dovedească în felul acesta cât de sincere îi sunt promisiunile.

Dimineața, când ne scularăm, umplurăm toate burdufurile existente cu apă, ne aprovizionarăm cu merinde și, după ce ne luarăm rămas-bun de la Şiba-bigc, o pornirăm la drum. Bob, care stătea într-o parte, mă întrebă:

- *Massa* Shatterhand spune la Bob dacă tot păzim pe tânăr căpetenie indiană?
 - Nu. Bob, nu-i nevoie.
 - Nici legat din nou pari pe cocoașă?
- Doamne fereşte să faci așa ceva! A promis că nu o să fugă și nu va fugi.

Cu toate că eram convins de ceea ce spuneam, nici numi trecea prin minte să neglijez prudenţa necesară. În afara oazei, lângă câmpul de cactuşi, rămâneau atâţia apaşi cât era nevoie pentru paza celor cincizeci de prizonieri comanşi. Dădui ordin şefului acestor paznici să fie atent la Şiba-bigc şi în nici un caz să nu-l lase să iasă din oază. Pe urmă, plecai împreună cu două sute de oameni, mai mult decât suficienţi, ca să putem încheia acţiunea cu comanşii. De data asta îi luarăm cu noi şi pe Parker şi Hawley.

La început, căutarăm locul unde-i lăsasem pe cei cinci apaşi de strajă. Fuseseră atât de deştepţi, ca imediat ce se iviseră zorile, să plece în cercetare, să vadă ce-i cu comanşii şi, după un scurt drum făcut călare, dăduseră de locul unde-şi petrecuseră aceştia noaptea. Naiinii plecaseră deja, deci şi astăzi erau foarte grăbiţi. Îi urmăream la fel de repede, şi numai în aşa fel ca, din când în când, să-i pot prinde în focul binoclului, dar fără să ne apropiem mai mult de ei, ca să nu poată distinge dacă în urma lor se află albi sau roşii, pentru că urmau să creadă tot timpul că în spatele lor se află dragonii.

Ziua trecu, fără să intervină ceva demn de semnalat. Doar spre seară se porni un vânt puternic, cum se întâmplă destul de des în Llano Estacado. Bătea dinspre nord, măturând în drumul său aproape întreg deșertul, și din cauza asta era foarte fierbinte. De fapt, ne cădea aproape în spate, și totuși ne incomoda nu numai datorită căldurii, dar și prin faptul că răscolea nisipul și ni-l vâra în ochi, în urechi, în gură și nas.

- Brr, ce vânt tâmpit! mârâi Parker, prost dispus. De ce trebuia să se pornească chiar acum? Nu putea să aștepte până ne întorceam în oază? Aproape că nici nu putem vedea sau respira!
- Nu cârti, mister Parker, zisei eu. Eu mă bucur că bate vântul și pot să vă spun că, de dragul lui Winnetou, îmi convine chiar extrem de mult că bate.
 - De dragul lui Winnetou? Cum vine asta?
- Ia uitaţi-vă cum ridică nisipul în înaltul cerului! în felul acesta şterge toate urmele comanşilor. Dacă nu ar fi parii, nici nu i-am putea urmări.
- Ei, de acest lucru îmi dau și eu seama, clar nu văd ce legătură are asta cu Winnetou?
- Are, și chiar foarte mare, pentru că în felul acesta urmele lui au să se șteargă. Winnetou trebuie să înfigă parii până ajunge la capcană, nu? Deci, o bucată de drum trebuie să intre în câmpul de cactuși, în care vrem să-i

prindem pe comanşi. Dar el trebuie să se întoarcă şi să nu rămână acolo. Ca urmare comanşii ar fi putut să-i vadă urmele şi să afle că s-a întors. Dar ei cred că urmele lui şi ale apaşilor ce-l însoţesc sunt urmele comanşilor lui Şibabigc. Văzând că ele duc între cactuşi, ca apoi să iasă din nou de acolo şi s-o ia în altă parte, ce altceva ar putea crede Vupa-Umugi decât că Şiba-bigc s-a rătăcit şi că drumul cel adevărat nu e cel care duce între cactuşi, ci în direcţia cea nouă în care au pornit? Ca urmare nu ar intra în câmpul de cactuşi, adică în capcană, şi ar merge pe urmele cele noi. Şi unde duc urmele cele noi, mister Parker?

- Aici, la noi, firește, răspunse el.
- Desigur că la noi, căci Winnetou nu o să rămână pe loc, și o să ne caute. Se va îndepărta lateral, apoi se vă întoarce la drumul însemnat cu pari, ceea ce ar descoperi și comanșii dacă se iau după el, și vă puteți imagina cât de firesc ar fi să le trezească bănuiala. Toate acestea ar fi pus în joc însăși reușita planului nostru.
- Dar vântul şterge orice urma. Nu-i aşa că e minunat că s-a pornit? Acest lucru o să-l bucure și pe Winnetou, ca și pe mine.

Parker voi să spună ceva, dar făcu un gest brusc cu mâna, își opri calul, și arătând în față, zise precipitat:

— S-au întors comanșii! într-adevăr au intrat la bănuială și s-au întors. Uite-i că vin, vin!

Strigătul lui de groază ne făcu să privim câmpia drept înaintea noastră, pe care în timpul discuţiei n-o mai cercetasem cu binoclul. În orice caz, acolo la geana zării se vedeau oameni. Cu ochiul liber nu se putea vedea dacă se mişcau sau nu. Dusei binoclul la ochi. După numai câteva clipe putui să-l liniştesc.

- N-avem de ce să ne speriem. Nu sunt comanşii, ci e Winnetou.
 - Îl puteți recunoaște? mă întrebă Old Surehand.
 - Încă nu.

- Trebuie să fim foarte prevăzători. Dacă e o ariergardă a comansilor?
- Atunci s-ar afla în mişcare. Oamenii de acolo s-au așezat jos.
 - Duşmanii nu s-ar putea aşeza?
- Desigur, dar Winnetou îmi dă să înțeleg că e el. Acum aveți din nou prilejul să apreciați perspicacitatea și prevederea căpeteniei apașilor. I-a ocolit pe comanși călărind în semicerc și s-a oprit în spatele lor, ca să ne aștepte. Firește că s-a gândit că puteam foarte ușor să luăm pe oamenii lui drept naiinii și de aceea a dispus ca trupa să se așeze jos, într-un fel din care să putem ști precis că e el. Luați binoclul meu, mister Surehand, și priviți.

După ce se uită prin binoclu, zise:

- Da, într-adevăr a procedat cu inteligență și șiretenie! Cei de-acolo s-au așezat nu grămadă, ci în așa fel încât formează o săgeată.
 - Şi încotro indică vârful săgeţii?
- Spre sud-est, deci nu în direcția noastră, ci în cea opusă.
- Vârful săgeții indică direcția în care trebuie să mergem. Winnetou ne înștiințează că ne putem continua drumul liniștit și fără nici o grijă. Așezarea pe jos a apașilor ne spune nu numai că-l avem în față pe Winnetou, dar și că totul este așa cum am dorit noi să fie.
- Aşa cred şi eu. Winnetou nu ar sta atât de liniştit să ne aștepte, dacă ceva n-ar fi în ordine. Totuși am o grijă, pe care aș vrea să v-o împărtășesc. Această grijă se cheamă "apă".
- Ştiu la ce vă referiţi. Dacă vrem să-i înfrângem pe comanşi prin însetare, trebuie să ne asigurăm că nu ducem şi noi lipsă de apă.
- Aşa este. Noi, pentru ziua de astăzi, avem apă, dar sar putea ca ziua de mâine să treacă şi noi să nu fi terminat cu Vupa-Umugi, şi după ce vom termina cu el, vom avea

nevoie de încă o zi de mers, ca să ajungem la oază. Din păcate, pentru aceste două zile, nu avem apă. La aceasta se adaugă și faptul că și comanșii or să aibă nevoie de apă, poate mai mare decât noi.

- Într-adevăr, nu avem o cantitate suficientă, dar nu cred c-o să răbdăm de sete. M-am gândit de mult la această piedică. Aş fi cel mai uşuratic om, dacă aş elabora un plan, a cărui realizare ar presupune ca trei sute de cai şi de oameni să se adune în pustiul Llano Estacado, fără să li se fi asigurat apa necesară. Apa o vom aduce din oază.
- Cum? E la o distanță de o zi de mers călare de aici, și oamenii care s-ar duce după ea ar avea nevoie de cel puțin două zile ca să se întoarcă. Nu e bine.
- Vă înșelați. Oamenii noștri nici nu trebuie să se întoarcă.
 - Hm! Habar n-am cum o să procedați.
- Dar e foarte simplu, *sir*: Formăm un lanţ de călăreţi. Apaşii noştri au o grămadă de burdufuri cu ei, la care se adaugă și cele ale lui Bloody Fox. Trimitem burdufurile la oază, ceea ce necesită mulţi cai, dar nu şi prea mulţi oameni. Oamenii aceştia au să fie aşezaţi la anumite distanţe pe drumul ce duce la oază. Prin urmare, nici un om şi nici un cal nu trebuie să străbată distanţa, şi are de mers numai de la unul la altul. Eu, aşa m-am gândit să facem.
- Da, vad că trebuie să-mi cer scuze. La toate v-ați gândit. Ați vorbit și cu Winnetou?
- Nu, nu am schimbat nici un cuvânt între noi în legătură cu această problemă, dar ne cunoaștem prea bine și știu că nici unul dintre noi nu scapă nimic din vedere. Dar ce se vede acolo? Apașii nu au cai! Numai Winnetou îl are pe al lui. Puteți să ghiciți de ce, mister Surehand?
 - Nu, răspunse el.
- Desigur, în timpul acestor discuţii nu ne-am oprit, ci am mers înainte şi am ajuns atât de aproape de apaşi, încât îi puteam vedea cu ochiul liber. Figura săgeţii desenată cu trupurile lor pe nisip se risipise, acum stăteau toţi laolaltă

și așteptau. Caii nu se vedeau nicăieri, numai murgul lui Winnetou era cu ei.

- O să vă convingeți a doua oră că teama dumneavoastră nu avea temei, îi zisei lui Old Surehand. Winnetou s-a îngrijit înaintea mea de aducerea apei. Noi doi ne potrivim totdeauna în gânduri.
 - Credeţi că a şi trimis caii cu burdufurile la oază?
- Da. Vedeţi că are cel mult treizeci de oameni cu el, şi nici Bloody Fox nu este aici. Desigur că a plecat cu ceilalţi la oază, să aducă apă.

Când, după trecerea câtorva minute am ajuns la Winnetou și oamenii săi, acesta veni spre mine și-mi zise:

- Fratele meu Charley a înțeles când a văzut felul în care ne-am așezat noi jos. Am vrut să-i spun că nu suntem comanși.
 - La ce distanţă se află aceştia?
- Au mers foarte repede, și cred că le este sete. Însă în curând au să fie nevoiţi să se oprească, fiindcă soarele a ajuns la scăpătat.
- Da, peste un sfert de oră va fi întuneric. Cât mai este de aici până la câmpul de cactuși?
 - Două ore de mers călare.
- Înseamnă că nu mai ajung astăzi acolo. Pentru noi e bine, o să-i prindem în capcană mâine. Războinicii fratelui meu roşu nu-şi au caii cu ei. I-a trimis Winnetou la oază cu burdufurile?
- Da. Bloody Fox cunoaște drumul cel mai scurt și s-a dus cu ei, ca să-i așeze la anumite distanțe unul de altul pentru a însemna drumul cu parii pe care îi avem. Dar burdufurile pe care le-au luat nu sunt destule.
- Le trimitem și pe ale noastre, numai să ne așezăm și noi pentru popas. La toate acestea te-ai gândit și tu?
- Da. Când s-a pornit vântul și mi-a șters urma, am știut că planul ne va reuși din plin. Știam că trebuie să pornim mai departe, ca să fim cât mai aproape de comanși. Mâine, când vor ajunge la capcană și vor pătrunde în câmpul de

cactuşi, trebuie să fim în spatele lor, ca, în caz că ar deveni bănuitori, să nu mai aibă loc cum să se întoarcă sau s-o ia în vreo parte.

Încalecă și el și pornirăm mai departe. Este adevărat, oamenii lui trebuiau să fugă pe jos, dar țineau destul de bine pasul cu noi. Şi când se făcu întuneric, ne continuarăm drumul, mergând de la un par la altul, până ce am socotit că trebuie să ne oprim, dacă nu vrem să dăm peste comanși.

Între timp, vântul se mai domoli, apoi se opri de tot. Întunericul nu dură mult, pentru că imediat răsări luna. Chiar înainte de asta, burdufurile goale fuseseră încărcate pe cai, iar când răsări luna, un număr de apași porni spre oază și Winnetou cu ei, însoţindu-i până la cel mai apropiat post, al cărui loc de popas nu-l cunoșteam, în felul acesta se aranja tot ce trebuia; acum puteam să ne permitem și noi un somn, deosebit de necesar. Când Winnetou se întoarse, se culcă lângă mine, dar eu dormeam deja.

A doua zi de dimineață, cu toate că se culcase mai târziu decât noi, Winnetou era înaintea noastră în picioare. Nu am zăbovit cu micul dejun. Puteam mânca și în drum. Am băut doar puţină apă, restul l-am dat cailor, care, firește, nu s-au săturat numai cu atât. După ce se goliră burdufurile pe care le aveam cu noi, Winnetou le expedie imediat cu câţiva oameni spre lanţul de călăreţi. Nefiind întuneric, nu mai era necesar să meargă și el, era suficient să le indice oamenilor direcţia exactă.

Apoi, o pornirăm din nou şi atât de repede încât cei ce veneau pe jos fură lăsaţi în urmă, rămânând să ne ajungă mai târziu. Privii destul de des prin binoclu şi constatai că ieri seară ajunseserăm destul de aproape de comanşi. După un sfert de oră, eram la locul unde făcuseră popas şi constatarăm că nu-l părăsiseră de multă vreme.

Puţin mai târziu, îi zării şi pe ei. Winnetou puse şi el mâna pe binoclu şi privi. După ce-i observă câtva timp, zise mulţumit:

- Vede oare fratele meu că ei merg foarte încet?
- Da. Se pare că după două zile de mers, în care n-au băut apă, caii lor sunt istoviți.
- Ei înşişi suferă de sete. Totuşi, mult timp au să refuze să se predea.
- Pentru Vupa-Umugi avem un mijloc de constrângere cu mult mai puternic decât setea.
- Fratele meu se referă la "medicamentele" căpeteniei comanșe? A făcut foarte bine că le-a luat cu el, când a fost în Valea Iepurilor. Victoria o să ne fie mult ușurată, iar la întoarcere o să ne fie mai ușor, prin faptul că Old Shatterhand i-a capturat pe comanșii lui Nale-Masiuv și i-a predat dragonilor.

Era pentru prima dată când se pomenea între noi despre acest caz. Faptul că nici Nale-Masiuv, nici dragonii nu veniseră, trebuie să fi fost contrar așteptărilor sale, totuși ieri nu mă întrebase nimic. Un altul nu ar fi avut răbdare până nu i-aș fi povestit pe larg despre toată întâmplarea, însă el nu a pus nici o întrebare și, cu perspicacitatea lui inegalabilă, a ghicit totul, după cum o dovedeau acum cuvintele lui. Folosii prilejul ca să-i povestesc în ce fel ne-a căzut în mână Nale-Masiuv și cum am scăpat pe urmă de el. Când terminai relatarea, Winnetou scoase un "uff" de satisfacție și pe urmă adăugă:

— Fratele meu a procedat foarte bine. Toţi aceşti comanşi ne-ar fi fost o povară, fie numai şi din cauza apei; la fel şi călăreţii albi, de care nu avem nevoie pentru a-l prinde pe Vupa-Umugi. Nale-Masiuv, prin pierderea cailor şi a armelor războinicilor lui, e pedepsit suficient. Winnetou va afla dacă ofiţerul comandant îşi va ţine cuvântul de a-i lăsa în viaţă. Dacă şi-l calcă sau dacă omoară unul singur dintre ei, mi-o va plăti cu viaţa. Howgh!

Cu aceasta, problema era rezolvată. Distanţa până la pâlcul de cactuşi, destinat să devină capcana comanşilor, fusese apreciată de Winnetou ca fiind de circa două ore de mers. Avurăm însă nevoie de trei, pentru că naiinii mergeau foarte încet, din cauza epuizării cailor. Noi rămâneam mereu la distanţa necesară pentru a nu putea fi văzuţi de ei, dar să-i putem urmări prin lentilele binoclurilor noastre. Călăreau mergând unul lângă altul, ocupând o cărare destul de lată. După vreo trei ore, această cărare se îngustă brusc. Comanşii începură să se strângă unul într-altul și să formeze un șir lung și îngust.

- Ah, clipa hotărâtoare a sosit! îi spusei lui Winnetou.
 Nu se opresc, înseamnă deci că nu au nici o bănuială.
- Da, aprobă el. Au ajuns la intrarea îngustă, care duce în desişurile de cactuşi. Neputând să-l cuprindă cu vederea, ei cred că hățişul nu e mare și că pe aici a trecut și Şibabigc. În afară de această încredere, îi îndeamnă și setea să înainteze. Unde cresc cactuşi, există și umezeală, și ei cred că dincolo de cactuşi au să dea de oază, deoarece ei nu știu că umezeala necesară acestor plante este foarte mică și că își trag apa din adâncuri.

După un timp, văzurăm și noi tufișurile de cactuși care, în mii și mii de exemplare, acopereau o suprafață ce nu putea fi cuprinsă din nici o parte. O fâșie îngustă de luminiș forma un fel de drum care ducea în adâncime, pe un pământ atât de sterp, încât nu creștea nici cea mai mică rădăcină care să constituie hrana necesară animalelor. Şi tocmai la începutul acestui drum bătuse Winnetou un par, ca să-i convingă pe comanși să pătrundă cât mai adânc în hățișul de cactuși.

Aşa şi făcuseră, fără nici o ezitare, şi ajunseră foarte departe, astfel încât atunci când noi am sosit la marginea desişului ghimpos, i-am putut vedea cum dispăreau în depărtare. Ne-am oprit şi am descălecat, iar caii i-am priponit în urma noastră, la mai mult de-o bătaie de puşcă, pentru ca nu cumva să fie răniţi dacă, eventual, comanşii ar fi vrut să lupte. Ocuparăm o poziţie care domina în întregime drumul, de la intrarea lui în tufiş până la o mare depărtare, distanţă care nu putea fi străpunsă de comanşi la întoarcere.

La început drumul avea o lățime de circa douăzeci de paşi, dar la distanța până unde băteau puştile noastre se îngusta atât de mult, încât de-abia puteau merge patru sau cinci călăreți, și aceștia unul lângă altul. Drept urmare, dacă ar fi ajuns la nebuneasca idee de a ne ataca, comanșii ar fi trebuit să se înșiruie pe o lățime de cel mult cinci oameni, și o cincime sau o șesime dintre noi ar fi fost absolut suficientă ca să respingă un asemenea atac. Ar fi fost de ajuns ca gloanțele noastre să doboare numai pe cei din față, formând astfel un meterez pe care ceilalți nu l-ar fi putut trece, și nici ocoli prin dreapta sau prin stânga, din cauza cactusilor.

În sfârşit, reuşiserăm să atragem duşmanul în această excelentă capcană, iar acum puteam aştepta liniştiţi să vedem ce au să facă. Ce au să facă? Un singur lucru puteau face, şi anume de îndată ce vor ajunge la locul unde se termină drumul, şi de unde nu pot merge mai departe, să se întoarcă.

Aşteptarăm o oră, două, poate și mai mult și comanșii tot nu veneau. Desigur că, ajungând la capătul drumului, nu s-au întors imediat, ci s-au oprit să se sfătuiască. Dar de venit, trebuiau să vină, asta fără nici o îndoială. Țineam ochii ațintiți spre locul pe unde trebuiau să apară.

Uff! exclamă Winnetou, arătând în faţa lui.

Ochii săi de vultur îi descoperiseră pe comanși înaintea noastră. Veneau încet, obosiți și dezamăgiți. Încă nu ne vedeau, pentru că ședeam jos, pe pământ, și caii noștri erau departe, în deșert. În curând, însă, coloana lor lungă și îngustă se opri, ca și când s-ar fi lovit de ceva; ne-au zărit, iar noi ne-am ridicat în picioare, în văzul lor.

Dar până atunci crezuseră că-i aveau pe dragoni în spate, acum recunoșteau că s-au înșelat. Erau la o distanță de la care puteau să vadă că în fața lor sunt indieni.

— Ce sperietură pe ei! spuse Old Surehand, care stătea lângă mine.

- Sperietură? Încă nu, răspunsei eu. Pot să creadă că suntem comanșii lui Nale-Masiuv. Dar în acest caz, prezența noastră i-ar pune pe gânduri, fiindcă aveau convingerea fermă că Nale-Masiuv îi aduce pe dragoni, gonindu-i din spate.
 - Sunt curios să văd ce-or să facă.
- Ştiu ce-or să facă. O să trimită câțiva războinici înainte, ca să afle cine suntem. Uite-i, au și pornit!

Văzurăm cum doi comanși se desprinseră de ceilalți și se apropiară încet de noi, mergând pe jos, nu călare.

- Vrea fratele meu să vină împreună cu mine în întâmpinarea lor? îl întrebai eu pe Winnetou.
 - Da, să mergem, răspunse el.

Mergeam în adâncimea hăţişului de cactuşi către comanşi, păşind la fel de încet ca şi ei. Vedeau că au în faţă un alb şi un indian, ceea ce-i surprinse şi se opriră. Le făcurăm semn să se apropie, mergând şi noi spre ei. O porniră din nou, ezitând, dar curând se opriră din nou.

- Să vorbească fratele meu Shatterhand, zise Winnetou. În asemenea ocazii, de obicei, mă lăsa pe mine să conduc discuţia. Le strigai celor doi naiini:
- Războinicii comanși pot veni liniștiți mai aproape! Vreau să vorbesc cu ei și nu au să pățească nimic, dacă n-o să încerce să folosească armele contra noastră.

Porniră. Îi chemasem, deoarece nu voiam să mă duc eu până la ei, unde aș fi intrat în bătaia puștilor comanșilor, ceea ce trebuia să evităm. Ne întâlnirăm cam la mijlocul distanței, totuși nu veniră chiar până lângă noi.

- Vupa-Umugi, căpetenia comanşilor naiini, v-a trimis să aflați cine suntem, începui eu. Mă cunoașteți?
- Nu, răspunse cel mai în vârstă dintre ei, în timp ce amândoi priveau ţintă şi cu veneraţie la Winnetou.
- Nici pe războinicul roşu care stă aici lângă mine nu-l cunoașteți?
 - Uff! E Winnetou, căpetenia apașilor!

- Iar eu sunt Old Shatterhand, prietenul și fratele lui alb!
- Uff, uff, exclamară amândoi, cercetându-mă cu atenție.

Dacă fuseseră uimiți, recunoscându-l pe Winnetou, zăpăceala lor crescu și mai mult când auziră numele meu, făcând totuși eforturi să se stăpânească.

Aţi crezut că în spatele vostru se află călăreţi albi?
 continuai eu.

Nu răspunseră.

- Iar în spatele lor trebuie să vină Nale-Masiuv?
- De unde știe Old Shatterhand toate astea? întrebă cel mai în vârstă.
- Ştiu mai mult decât atât! Aţi vrut să-i atrageţi pe soldaţii albi la pierzanie, şi acum vă aflaţi voi aproape de ea. Priviţi înainte! Vedeţi? Acolo aşteaptă trei sute de războinici ai apaşilor mescalero, cu armele pregătite de tragere şi care vă pot împuşca până la ultimul om, dacă încercaţi să vă apăraţi.
 - Uff, uff!
- În nici un caz nu mai puteți înainta și nici pe aici nu puteți trece. Trebuie să vă predați. Dacă nu vă predați, o să fiți sau împuşcați sau lăsați să muriți de sete în deșertul din care nu există nici o scăpare.

Comanșii se uitară unul la altul. Își dădeau toată osteneala să ascundă impresia pe care le-o făcuseră cuvintele mele, totuși nu era greu să vezi că erau uluiți în cel mai înalt grad. Acela care răspunsese până acum la chestionări, întrebă și el:

- Unde sunt călăreţii albi?
- Crezi că o să-ţi spunem?
- Dar Nale-Masiuv unde este?
- Nici asta nu-ţi putem spune. În schimb am să te întreb, unde este Şiba-bigc cu cei cincizeci de călăreţi ai săi?
 - Uff! Şiba-bigc, nu ştiu!

- Noi însă știm. Credeați că îl urmăriți pe el, dar nu el era cel care mergea înaintea voastră.
 - Dar cine?
- Winnetou. De două zile mergeţi după parii înfipţi crezând că-l urmaţi pe Şiba-bigc, care vă arată drumul, fără să bănuiţi că Winnetou a schimbat direcţia, ca să vă inducă în eroare.
 - Uff! E adevărat?
- Old Shatterhand nu minte niciodată. Şiba-bigc nu a putut să vă arate drumul, pentru că e prizonierul nostru. Cât despre Nale-Masiuv, l-am prins împreună cu oamenii lui, iar acum se află în mâinile călăreţilor albi pe care i-am prevenit în legătură cu el şi cu voi. Toate acestea să i le spuneţi lui Vupa-Umugi. Indianul se holbă la mine şi exclamă:
 - Vupa-Umugi nu o să creadă!
- Îmi este indiferent dacă va crede sau nu. Dar ăsta-i adevărul.
- Ştim că Old Shatterhand iubeşte adevărul, dar ceea ce ne-a spus acum nu vrea să ne intre în urechi. Ar vrea să vorbească el însuşi cu căpetenia noastră?
 - Da!
 - Atunci ne întoarcem la Vupa-Umugi să-i spunem totul.
- Aşa să faceţi! Noi o să rămânem aici şi o să aşteptăm până vine el!

Plecară, iar noi ne așezarăm jos. Din agitaţia comanşilor, puturăm deduce că cei doi indieni au ajuns la ai lor, iar zarva produsă era efectul soliei transmise. Până atunci, comanşii rămăseseră pe cai, acum descălecară cu toţii. După un timp, văzurăm că vine spre noi un indian. Nu era Vupa-Umugi, ci tot cel cu care vorbisem mai înainte. Ajuns la noi, ne informă:

- Căpetenia comanșilor a ascultat vorbele noastre, și nu a crezut nimic. Vrea să le audă din gura voastră.
 - De ce nu vine să le audă?

- Fiindcă aici stă Old Shatterhand și aici Winnetou, căpetenia apașilor, de aceea Vupa-Umugi nu vrea să fie singur.
 - Foarte bine, doi la doi. Să mai aducă pe cineva cu el.
 - Apanatşca, a doua căpetenie a naiinilor, o să fie cu el.
 - Nu avem nimic împotrivă.
- Old Shatterhand şi Winnetou au armele la ei: Vupa-Umugi şi Apanatşca au voie să-şi aducă şi ei armele?
 - Da.
- Ca să avem încredere, Winnetou și Old Shatterhand să promită că își vor respecta cuvântul dat!
 - Primit! *Howgh!* răspunse Winnetou.
- Eu am promis deja, nu mai trebuie să mai promit încă o dată.

Omul plecă.

Eram curios să-l cunosc pe Apanatşca, a doua căpetenie a comanşilor. După nume, însemna că e un războinic excelent, pentru că acest cuvânt comanş înseamnă om bun şi destoinic în toate.

Nu dură mult și văzurăm venind spre noi pe amândouă căpeteniile, pășind mândru, cu capul sus, ca niște oameni care știu că avantajul e de partea lor. Cu această atitudine voiau să ne impresioneze, ceea ce firește că nu puteau face. Fără să rostească un cuvânt, se așezară vizavi de noi, cu pușca pusă de-a curmezișul pe genunchi, aruncând asupra noastră priviri destul de reci. Dar pe noi nu ne puteau înșela. Trăsăturile lor imobile erau, firește, numai o mască, pentru a ascunde ceea ce se petrecea în inimile lor.

Mă aşteptam ca Apanatşca să fie un bărbat mai în vârstă. Dar era încă tânăr şi-mi spuneam că, în afară de Winnetou, nu văzusem un indian atât de interesant.

Nu era înalt, dar era bine făcut și puternic. Căutam pe fața lui trăsăturile tipic indiene, dar degeaba, nu avea nici ochii aceia puțin oblici, nici pomeții ieșiți în afară. Avea un păr lins, negru, legat strâns în creștet. Aproape că aș fi putut spune că e un păr creț, care devenise întins și lins

numai datorită îngrijirii. În ciuda culorii mai închise a feței, mi s-a părut că deasupra buzei de sus, pe bărbie și pe obraji, are acea strălucire neagră-albăstrie care se vede după bărbierit la bărbații cu barba deasă și închisă la culoare. O fi având acest Apanatsca o asemenea barbă deasă, că era obligat să se bărbierească, contrar obiceiului indian? De unde lua săpun? Este știut că indienii nu se bărbieresc. Ei își smulg puţinele fire de păr pe care le au până ce nu mai cresc. Acest indian îmi era foarte simpatic. Fața lui îmi făcea o impresie pe care aș numi-o ca fiindu-mi familiară. Îl mai văzusem cândva? Desigur că nu! Dar asta însemna că printre cunoscuții mei de acum sau de mai demult a existat o figură asemănătoare. Cu ochii minții mele rememorai, cu viteza fulgerului, sute și sute de fețe, fără să dau peste cea potrivită. Este un fapt curios că lucrul aflat cel mai aproape este adeseori cel mai îndepărtat!

Când se întâlnesc la o convorbire căpetenii duşmane, cel mai de vază nu începe niciodată primul. Cu cât mai sus se crede, cu atât se închide într-o tăcere mai lungă. Consideră că cine are cele mai multe motive de a vorbi, acela să înceapă. Vupa-Umugi voia să dea impresia că nu are nici un interes să ajungă la vreo înțelegere. Tăcea și fața lui arăta că nu vrea să vorbească mai înainte ca noi să ne adresăm lui. Îmi convenea și așa, pentru că noi aveam mult mai mult timp decât el.

Mă uitai la Winnetou și, dintr-o scurtă privire a lui, înțelesei că nu este dispus să înceapă discuția.

De aceea mai așteptai un timp și, cum nu se întâmplă nimic, mă întinsei pe jos și-mi pusei braţul sub cap, ca unul care vrea să se odihnească sau chiar să doarmă. Această comportare își atinse scopul, chiar dacă numai pe jumătate. Vupa-Umugi îi făcu semn lui Apanatşca, iar acesta zise:

— Old Shatterhand și Winnetou, căpetenia apașilor, au vrut să vorbească cu noi.

Rămăsei culcat, fără să răspund. Winnetou tăcea și el. Atunci Apanatșca repetă: — Old Shatterhand și Winnetou, căpetenia apașilor, au vrut să vorbească cu noi.

Dar nici acum nu primi răspuns. Repetă aceleași cuvinte încă o dată. Atunci mă sprijinii în coate și zisei:

— Ceea ce aud mă uimeşte. Nu noi am vrut să vorbim cu voi, ci am fost întrebaţi dacă vrem să-i spunem lui Vupa-Umugi ceea ce li s-a părut solilor săi de necrezut. I-am spus să vină aici şi acum stă ca şi când nu ar vrea să audă nimic. De ce tace şi-l pune pe Apanatşca să vorbească în locul lui? Nu este destul de deştept ca să poată vorbi? El şi Apanatşca au vrut să vorbească cu noi, şi dacă nu-şi deschide gura, nouă ne e totuna. Avem apă suficienta şi carne la fel. Dacă şi el poate să aştepte, nu are decât să tacă în continuare.

Făcui gestul de a mă întinde din nou, ceea ce-l făcu pe Vupa-Umugi să-mi zică:

- Old Shatterhand poate să şadă și să asculte vorbele mele!
 - Ascult, spusei eu scurt.
- Old Shatterhand a afirmat că Nale-Masiuv şi războinicii săi au fost luați prizonieri?
 - Aşa am spus şi este adevărat.
 - Şi Şiba-bigc este prizonier?
 - Da.
 - Nu pot să cred.
 - N-ai decât.
- Cum ai putut să te întâlnești pe rând cu Şiba-bigc, cu călăreții albi și cu Nale-Masiuv? O asemenea întâmplare nu e posibilă.
 - Nici nu a fost o simplă întâmplare, ci un calcul.
- Calcul? Pentru asta ar fi trebuit să știi tot ce au hotărât războinicii comanși să întreprindă!
 - Am știut totul și chiar de la tine.
 - Uff! De la mine?
 - Da. De la tine am auzit totul la Apa Albastră.
 - Uff! îl crezi pe Vupa-Umugi prea naiv.

- Asta nu. Ceea ce-ţi atribui este mai curând imprudenţă. Ai fost pur şi simplu orb şi surd şi ai neglijat tot ceea ce ar fi trebuit să faci pentru realizarea unui plan ca al vostru.
 - Care plan?
 - Întrebarea ta e ridicolă, i-am răspuns.

Apoi am început să-i redau mersul evenimentelor, începând cu momentul în care Winnetou trăsese cu urechea la cei doi războinici comanși, care discutau despre atacul plănuit asupra oazei, și hotărâse să-l prevină și să-l ajute pe Bloody Fox. Vupa-Umugi mă întrerupse de mai multe ori cu exclamații pline de mirare și chiar de spaimă. Iar atunci când îi spusei cum l-am forțat pe Nale-Masiuv la supunere, amenințându-l că-i distrug ceea ce are el mai sfânt din tot ce posedă, "medicamentul", și adăugai și remarca: "Și tu o să te predai, ca și el: o să-ți iau și ție "medicamentul" pe fața lui trecu un râs răutăcios și ripostă:

- Mie nu poţi să-mi iei "medicamentul", pentru că nu-l port la mine. Vupa-Umugi nu are un singur "medicament", ci mai multe. Dar e deştept şi niciodată nu le ia cu el în luptă, unde le poate pierde uşor. Aşa că tu nu o să le ai!
- Ți-am spus că o să ți le iau și ceea ce spune Old Shatterhand este întotdeauna adevărat, și tu ai să te convingi îndată. Cum crezi că ai putea scăpa de situația în care te afli, dacă nu vă predați? Vrei să luptați?
 - Da, vom lupta!
- Încearcă, dar eu știu că nu o să luptați. Şi chiar dacă ați învinge, nu aveți apă și ați pieri de sete. Dar pentru voi e cu neputință să învingeți. Privește puțin în jur. Vezi, nu aveți loc unde să vă desfășurați, și fiecare glonte al nostru ar nimeri mai mulți războinici de ai voștri, atât de înghesuiți sunteți unul lângă altul. Noi avem apă, voi nu. Noi și caii noștri suntem hrăniți și odihniți, vouă vă este sete, iar caii voștri sunt gata să cadă din picioare de oboseală. Gândește-te la asta!
 - Şi totuşi o să luptăm!

— Nu. Te ştiu imprudent, dar nu nebun.

Îşi lăsă capul în jos și tăcu. Trecu mult timp în care nu scoase un cuvânt. Apoi întrebă cu glas înăbuşit:

- Dacă ne predăm, ce o să hotărâţi în legătură cu noi?
- Vă dăruim viața.
- Numai atât? Fără cai și fără puști am fi pierduți, nu vi le putem da.
- Şi totuşi, dacă vi le cerem, o să ni le daţi. Lăsându-vă în viaţă, dăm dovadă de cât se poate de multă îndurare. Dacă voi aţi fi fost învingătorii, nu ar fi existat nici o îndurare pentru noi, toţi ar fi trebuit să murim la stâlpul caznelor.

Își strânse pumnii furios și exclamă:

- Spiritul cel rău te-a adus la Apa Albastră și așa s-a năruit tot planul nostru!
- Ceea ce spui este adevărat, dar eu cred că n-a fost un spirit rău, ci unul bun care m-a condus la Apa Albastră. N-aveți nici o speranță de salvare. Dacă nu vă predați, sunteți pierduți. Asta trebuie s-o recunoști și tu.
- Nu, nu recunosc. Aminteşte-ţi că cel pe care-l numiţi Old Wabble, omorâtorul de indieni, e prizonierul nostru. Îl ţinem în mâinile noastre drept ostatic şi o sa moară dacă vă atingeţi de vreunul din noi.
- N-are decât să moară! E un om care nu ţine seama decât de el, tocmai de aia ţi-a căzut în mâini, şi de unul care se poartă ca el, nu-mi pasă. De fapt, el s-a dezis de mine.
 - Înseamnă că eşti de acord să moară?
- Nu. Vreau doar să-ţi spun că nu voi face nici un sacrificiu pentru a-l salva. Dar dacă îl omorâţi, o să-l răzbun într-un mod foarte sângeros, de asta poţi să fii sigur. Acum am terminat şi nu mai am ce discuta cu tine.

Mă ridicai și Winnetou îmi urmă exemplul. Cei doi comanși se ridicară și ei. Apanatșca avea o expresie deosebită în priviri, nu era nici înverșunare, nici ură, aproape că aș fi putut spune că e bunăvoință, dar se

străduia să-și ascundă gândurile și simțămintele. Cu atât mai mult puteam vedea cum fierbea Vupa-Umugi de ură și necaz. În sufletul lui se dădu o mare luptă și cu greu reuși să zică precipitat:

- Şi noi am terminat! Mai există căi de salvare!
- Chiar dacă ar exista o sută de căi, tot nu v-ar putea fi de folos. Dacă n-o să meargă altfel, o să dăm foc la cactuși.
- Uff! exclamă el speriat. Winnetou și Old Shatterhand vor să devină niște ucigași incendiatori?
- Lasă întrebările astea fără sens! Vorbește mai bine cu oamenii tăi și comunică-ne ce-aţi hotărât.
 - O să afli.

Cu aceste cuvinte ne întoarse spatele și plecă împreună cu Apanatșca, dar nu mai avea nici pe departe atitudinea mândră cu care venise. Ne întoarserăm și noi la oamenii noștri, curioși să afle ce am obținut prin convorbirea cu cele două căpetenii.

Pe comanşi nu-i scăparăm din ochi. Oricât de absurd ar fi fost un atac din partea lor, trebuia totuşi să avem în vedere şi o astfel de posibilitate, şi să fim pregătiţi să-i respingem. Nu-i puteam vedea decât pe cei din faţă de tot, dar de ceea ce se petrecea în spatele lor, habar nu aveam. De aceea, îmi luai calul şi mersei lateral, până-i putui vedea pe toţi, dintr-o parte, nu numai pe cei din capul coloanei. Văzui că acolo unde-i credeam adunaţi erau numai vreo treizeci de inşi. Ceilalţi se retrăseseră iarăşi în hăţişul de cactuşi. Mă întorsei şi-l informai pe Winnetou.

- Vor să-și croiască drum cu cuțitele, prin desișul cactușilor, îmi zise el.
- Şi eu sunt de aceeaşi părere, dar fireşte că n-au să reușească.
- Nu. Cactusul e uscat ca piatra, iar cuţitele au să li se tocească repede.
- Cu toate acestea, să fim cu băgare de seamă. Mă mai duc o dată să-i observ.

- Fratele meu procedează foarte bine, cu toate că nu este nevoie.
 - Pot să vin și eu, mister Shatterhand? întrebă Parker.
 - Din partea mea...
 - Dar eu pot veni? zise Ios Hawley.
- Da, dar în afară de voi doi, nimeni altcineva. Aduceţivă caii!

Merserăm spre sud, până la locul unde pâlcul de cactuşi făcea o cotitură spre est. Am călărit aproape o oră întreagă în această direcție și am ajuns la un intrând de nisip, care pătrundea adânc în desişul de cactuşi. Merserăm pe el, până-i dădurăm de capăt. Îmi scosei binoclul și mă uitai după comanși. Îi descoperii departe, spre nord, erau ca niște puncte minuscule. Nu puteam vedea ce fac, dar era de presupus că încercau să-și facă drum cu cuţitele; un drum prin acest desiş de ţepi făr' de sfârșit, o imposibilitate! Ne întoarserăm prin același loc pe unde veniserăm

8. Generalul

După ce părăsirăm amintitul intrând de nisip și când s-o luăm din nou spre vest, mi se păru că departe, spre sud, sar mişca ceva în Llano. Îndreptai binoclul într-acolo și văzui că nu m-am înselat. Erau niște călăreți. Deocamdată, nu-i puteam număra, dar după câtva timp văzui că sunt opt, care aveau cu ei patru cai de povară sau catâri. Mergeau spre nord-est și trebuiau să treacă prin spatele câmpului de cactusi, partea din fată fiind locul unde ne aflam noi și apașii noștri. Ar fi putut să-i vadă pe comanși și să le vină în ajutor, scăpându-i dintre tufișurile de cactuși. Știam că lucrul e aproape imposibil, dar de multe ori am constatat că, printr-o mică întâmplare, imposibilul se transformă în posibil. Nu trebuia să-i las să-și urmeze drumul, ci să-i determin să vină cu noi în partea cealaltă a tufărișului de cactuși, mai ales că ulterior constatai că patru dintre cei opt călăreți erau indieni.

Din ce trib făceau parte? Trebuia să o aflu. Mai merserăm încă o bucată de drum spre sud, până ce ajunserăm în dreptul lor şi aşteptarăm. Ne văzură și ei şi se opriră o clipă să se sfătuiască, apoi veniră spre noi.

Numai doi dintre ei îmi atraseră atenţia, un alb şi un indian. Indianul avea o pană de vultur la chică, ceea ce însemna că e căpetenie. Albul era înalt, slab şi deşirat, în vârstă de cincizeci-șaizeci de ani. Îmbrăcămintea îi era cât se poate de bizară, pe jumătate militară, pe jumătate civilă, şi, ca o curiozitate, mai purta şi o sabie lungă, ce-i atârna într-o parte. Apropiindu-se şi putând să le distingem figurile, văzui că albul avea o mutră care nu inspira prea mare încredere.

Se opriră la oarecare distanță de noi. Albul făcu o mișcare neglijentă, aproape condescendentă, ducând mâna la borul pălăriei și zise:

- Good day, boys bună ziua, băieţi! Ce căutaţi aici, în mijlocul acestui pustiu blestemat?
 - Am ieşit puţin la o plimbare călare, răspunsei eu.
- La plimbare? Curioasă plăcere! Dacă nu aș fi obligat să traversez acest Llano, nimeni nu m-ar putea aduce aici. De fapt, cine și ce sunteți?
- *Boys* suntem. Ne-aţi numit *boys*, înseamnă că suntem cam aşa ceva.
- Aiurea! Nu am chef să mă las păcălit. Dacă întâlnești pe cineva în Llano Estacado, neapărat trebuie să știi cine este.
 - Aşa şi e!
 - Bine. V-am întâlnit, prin urmare, cine sunteți?
 - Şi noi v-am întâlnit. Prin urmare, cine sunteţi?
- Sir, mi se pare că sunteți un tip cam curios. De obicei, nu sunt atât de înțelegător, dar azi o să fac o mică excepție. De fapt, probabil, v-ați dat seama că sunt ofițer. Ați auzit vreodată de renumitul Douglas, vreau să spun de generalul Douglas?
 - Nu.
- Înseamnă că nu sunteți deloc familiarizați cu istoria războaielor din Statele Unite! Pentru că eu sunt acest general Douglas.

La aceste cuvinte se lovi tare cu pumnul în piept, ceea ce cu greu ar face un adevărat general.

- Frumos! Mă bucur, sir!
- Am luptat la Bull-Run.
- Toată cinstea!
- La Gettysburg, la Harpers Ferry, în munții Chattanooga și în alte douăzeci de bătălii. Şi întotdeauna am ieșit învingător. Mă credeți?

Aceste cuvinte le întovărăși de un puternic zăngănit de sabie.

- De ce nu? răspunsei.
- Well! Nici nu v-aş sfătui să faceți altfel. Acum traversăm Llano-ul. Albii sunt servitorii mei, iar acești

indieni călăuzele mele. Căpetenia lor este Mba-Lupul, căpetenia chiccasavilor.

În orice caz, un deget al acestei căpetenii valora mai mult decât acest așa-zis general. Îl întrebai:

- Războinicii chiccasavilor au dezgropat cumva securea războiului împotriva vreunui alt trib?
 - Nu, răspunse el.
 - Şi nici contra apaşilor sau comanşilor?
 - Nici.
- Atunci, pe căpetenia acestui trib paşnic îl așteaptă o mare surpriză. Dincolo de câmpul de cactuși, ceva mai sus, se află Winnetou, căpetenia apașilor, însoțit de mulți războinici, care l-au prins ca într-un clește pe Vupa-Umugi, căpetenia comanșilor, împreună cu oamenii săi, și-i va lua prizonieri. Vrei să vezi și tu?
 - Neapărat, răspunse el cu ochii strălucitori.
- Winnetou? întrebă "generalul". Trebuie să-l văd și eu. Desigur că mergem într-acolo. Cine sunteți dumneavoastră, sir?
- Sunt împreună cu Winnetou, şi mi se spune Old Shatterhand.

Căsca nişte ochi mari și mă privi cu totul altfel decât până atunci și zise:

— Am auzit multe despre dumneavoastră, *sir*, și mă bucur mult să vă cunosc. Iată mâna mea, mâna unui general învingător!

Îi întinsei şi eu mâna, fiind foarte bucuros că veneau cu noi de bunăvoie. Mba nu scoase un cuvânt, dar observai că socotea drept o favoare faptul că ne întâlnise. Cu atât mai vorbăreţ însă era Douglas. Ar fi vrut să ştie cât mai multe despre actuala ciocnire dintre apaşi şi comanşi. Îi dădui lămuririle pe care nu le puteam ocoli, fiindcă omul nu-mi plăcea, având o pronunţată mutră de escroc. La auzul numelui de Old Surehand, tresări vizibil, şi imediat îmi fu clar: între el şi Old Surehand trebuia neapărat să existe vreo legătură.

Când ajunserăm cu toţii la apaşi, nu mică le fu acestora mirarea că, în mijlocul deşertului, am dat de un grup pregătit pentru o lungă călătorie, caii lor de povară fiind încărcaţi cu burdufuri pline cu apă. Prezentându-i celorlalţi, Winnetou îl salută pe Mba cu o seriozitate prietenească, pe general însă foarte reţinut. Old Surehand se uita la general foarte mirat de înfăţişarea lui, dar era evident că nu-l cunoştea deloc. În schimb, presupusul ofiţer îl scrută cu o privire aproape înfricoşată, şi această îngrijorare se pare că nu dispăru decât atunci când văzu că Old Surehand îl tratează ca pe un om complet necunoscut. Acum eram şi mai convins că de acest om trebuie să ne păzim. Am folosit prima ocazie în care "generalul" nu mă observă şi l-am întrebat pe Old Surehand:

- Îl cunoaşteţi pe acest pseudo-general?
- Nu, răspunse el.
- Nu l-aţi întâlnit niciodată?
- Nu. Îl văd pentru prima oară.
- Căutaţi să vă amintiţi.
- Nu am ce să-mi amintesc, este așa cum vă spun. Dar de ce mă întrebaţi în felul acesta, *sir?*
- Pentru că mi se pare că el ar avea o anumita legătură cu dumneavoastră. Când am pomenit numele dumneavoastră, s-a speriat.
 - Mai mult ca sigur că este o eroare la mijloc.
- Nu, am văzut foarte bine. Şi adineauri v-a privit cu teamă chiar. Se putea vedea clar că aștepta cu încordare să vadă dacă vă aduceți aminte de el.
- Hm! Ştiu eu ce priviri pătrunzătoare aveţi mister Shatterhand, dar în cazul acesta vă înşelaţi. Nu am nimic cu acest Douglas.
- Cu atât mai mult are el cu dumneavoastră, după cât mi se pare. Am să-l urmăresc în continuare.
- Sir, urmăriţi-l, clar o să vă convingeţi că am dreptate. Soarele dogorea ca un cuptor. Amiaza sosi şi trecu, fără să primim vreun răspuns de la comanşi. Apoi, se observă

printre ei o mişcare, arătându-ne că s-au adunat iar cu toţii. Se întorsese şi Vupa-Umugi, fiind nevoit să recunoască şi el că era imposibil să-şi croiască o cale de ieşire printre cactuşi. O nouă convorbire era singura posibilitate ce-i rămânea. Într-adevăr, un comanş se îndrepta spre noi şi ne înştiinţă că cele două căpetenii ar vrea să ne vorbească. I-am răspuns că suntem de acord şi ne-am îndreptat spre locul unde avusesem şi prima convorbire. Înainte de a sosi ei, scosei din coburi "medicamentele", pe care le luasem din Valea Iepurilor. Ca să nu le vadă, le băgai sub haina de vânătoare, şi mi-o încheiai.

Abia ne așezarăm, că sosi și Vupa-Umugi cu Apanatșca. Își ocupară locurile de mai înainte din fața noastră și se străduiră să pară cât mai indiferenți, dar se vedea destul de bine că erau foarte îngrijorați. Cu toate acestea, ochii lui Apanatșca nu exprimau dușmănie, în timp ce ai lui Vupa-Umugi ardeau de flăcările urii.

De data asta, Vupa-Umugi evită să ne mai lase să așteptăm. După ce se așeză, începu imediat:

- Old Shatterhand mai este de aceeași părere ca mai înainte?
 - Da, răspunsei.
- Am discutat cu războinicii mei și am venit să vă fac o propunere. O să îngropăm securea războiului și o să fumăm pipa păcii cu voi.
- Frumos! Văd că mintea a început să-ţi vină la loc. Dar această minte ar trebui să-ţi spună că putem să-ţi acceptăm propunerea numai în anumite condiţii.
 - Uff! Vreţi să-mi puneţi condiţii? Nu există condiţii!
- Știi foarte bine că există. Sau crezi că după toate cele întâmplate și plănuite, trebuie doar să spui că ne oferi pacea și apoi să pleci ca un învingător? Îți dai seama ce spui?

Vorbi cu voce tare și autoritară, iar el își lăsă ochii în jos. Apoi mă întrebă pe un ton șovăitor:

— Ce cereţi ca să ne lăsaţi să plecăm?

- Ceea ce am mai spus. Vă dăruim viaţa şi libertatea, dar vă luăm caii şi puştile. Celelalte arme le puteţi păstra.
 - Aşa ceva nu pot accepta!
 - Bine, atunci am terminat; și lupta poate să înceapă! Făcui o mișcare de a mă ridica, de aceea zise repede:
- Stai, rămâi puţin! Eşti chiar atât de sigur că vom fi învinşi? Old Shatterhand crede că poate face cu Vupa-Umugi ceea ce a făcut cu Nale-Masiuv?
 - Da, aşa cred!
- Pe el l-ai putut învinge, pentru că ai avut "medicamentele" lui.
 - Nu ţi-am spus că o să le iau şi pe ale tale?
 - Da, aşa ai spus, dar nu o să pui mâna pe ele.
- *Pshaw!* Nimic mai simplu decât să le aduc. Ştiu unde le-ai lăsat: în Caam-culano.
 - Uff!
- Sunt agățate în fața cortului tău, care se află alături de cel în care e legat negrul pe care l-ai prins.
 - Uff! De la cine a aflat Old Shatterhand?
- Nu numai că am aflat, dar am şi văzut cu ochii mei. Fii atent la ce o să fac!

Mă ridicai, tăiai o grămadă de cactuși subțiri ca pentru foc, apoi mă adresai iar lui Vupa-Umugi:

- De la Altşese-tsi am mers la Caam-culano, de unde am luat cu mine trei lucruri. Negrul...
 - Nu-i adevărat!
 - Calul tău preferat...
 - Nu cred!
 - Şi "medicamentele" tale.
 - Totul e o minciună. O mare minciună!
 - Old Shatterhand nu minte. Ia, uită-te aici!

Îmi deschisei haina de vânătoare, scosei "medicamentele" și le pusei pe grămăjoara de uscături. Când le văzu, lui Vupa-Umugi cât p-aci să-i sară ochii din cap. Își încordă mușchii și, în clipa următoare, era gata să

sară să pună mâna pe "medicamente". Apucai repede revolverul și, îndreptându-l spre el, îl amenințai:

— Stai jos! Ți-am spus că ai să te întorci liber și în siguranță, și am să mă țin de cuvânt. Însă acum aceste "medicamente" îmi aparțin, și, dacă faci o mișcare către ele, te împușc!

Se prăbuşi fără vlagă, gemând:

- Sunt... "medicamentele"... mele. Într-adevăr... ale mele.
- Da, așa este și trebuie să recunoști încă o dată că Old Shatterhand știe întotdeauna ce spune. Ți-am dat cuvântul că o să te tratez exact ca pe Nale-Masiuv. Spune repede, o să vă predați în condițiile pe care ți le-am comunicat?
 - Nu... nu... ne predăm!
- Atunci mai întâi am să-ţi ard "medicamentele". După aceea am să-ţi iau scalpul cu moţul tău cu tot şi pe urmă o să fii spânzurat. *Howgh!*

Scosei chibriturile din buzunar, aprinsei unul și-l apropiai de rămurelele de cactuși, care începură imediat să ardă.

— Stai! "Medicamentele" mele, "medicamentele" mele, urlă el îngrozit. Ne predăm, ne predăm!

În ciuda faptului că era surescitat, nu se încumeta să-și părăsească locul. Revolverul meu continua să fie îndreptat asupra lui. Stinsei focul și-i declarai în modul cel mai serios, scoţând totodată al doilea băţ de chibrit:

- Vupa-Umugi, ascultă ce-ţi spun! Am omorât focul, pentru că promiţi că te predai. Nu cumva să-ţi treacă prin cap să nu-ţi ţii promisiunea. La cea mai mică împotrivire din partea ta, aprind din nou focul şi n-o să-l mai sting înainte de a-ţi arde complet "medicamentele". Aceste cuvinte au tăria ca şi când ar fi întărite cu pipa jurământului.
- Ne predăm! mă asigură el, aproape tremurând de frică. Şi atunci o să-mi primesc "medicamentele" înapoi?

- Da. Dar numai în clipa când o să vă redăm libertatea. Până atunci, o să le păstrăm la loc bun; dar imediat ce veţi face o încercare de-a vă elibera, o să le ard. Acum cer de la tine următoarele lucruri: tu rămâi aici, predai armele şi te laşi legat. Accepţi?
 - N-am încotro, pentru că ai "medicamentele" mele!
- Apanatşca se va întoarce la războinicii voştri şi le va comunica ce ai hotărât. Războinicii trebuie să-şi depună toate armele acolo unde se află acum, şi apoi să vină unul câte unul la noi, ca să-i legăm ca şi pe tine. Au să asculte?
- Da, pentru că "medicamentele" căpeteniei lor sunt la fel de sfinte ca propriile lor "medicamente".
- Bine, au să primească apă, să-şi astâmpere setea. Apoi, treptat, o să adăpăm şi caii voştri, ca pe urmă să părăsim acest loc şi să mergem undeva unde există multă apă. Dacă o să fiți ascultători şi o să vă purtați bine, s-ar putea să fim mai puțin severi şi să vă lăsăm, chiar dacă nu la toți, măcar la o parte din voi, caii şi puştile. Vezi că față de tine am mai multă bunăvoință decât față de Nale-Masiuv. Ești de acord?
- Da, ca să-mi salvez "medicamentele" mele trebuie să mă supun, fiindcă "medicamentele" mele sunt sufletul meu!
- Acum Apanatşca să plece. Îi dau timp cât un sfert dintr-o oră. Dacă războinicii comanşi nu vin până atunci spre noi, unul după altul, neînarmaţi " "medicamentele" tale au să fie arse!

Tânăra căpetenie se ridică, se apropie cu un pas și zise:

- Am auzit multe despre Old Shatterhand. Nimeni nu se poate opune forței și înțelepciunii sale, ceea ce s-a văzut și astăzi. Apanatșca a fost dușmanul său, se bucură însă mult că l-a cunoscut și, dacă o să rămână în viață, o să fie deacum înainte fratele și prietenul lui!
- Dacă o să rămâi în viaţă? Doar ştii că ţi s-a dăruit viaţa!

Atunci își îndreptă trupul și zise:

- Apanatşca nu e nici copil, nici muiere bătrână, ci e un războinic. El nu are nevoie să i se dăruiască viaţa!
- Ce vrei să spui cu aceste cuvinte? Vrei să ne opui rezistenţă?
- Nu. Sunt prizonier la fel cu toţi ceilalţi războinici comanşi, şi nici n-am să mă opun, nici n-am să încerc să fug. Dar Old Shatterhand şi Winnetou nu vor putea spune niciodată că-mi datorez viaţa fricii pentru "medicamentele" unei alte căpetenii. Apanatşca îşi cunoaşte datoria faţă de el însuşi şi de numele său!

Se întoarse și, pășind mândru, se îndepărtă.

 Uff! se auzi o exclamaţie scăpată de pe buzele lui Winnetou.

Era o exclamaţie de aprobare, da, de admiraţie. Şi nu era lucru obişnuit ca taciturnului apaş să-i scape astfel de exclamaţii. Şi eu privi în urma tânărului şi viteazului războinic, de care m-am simţit atras din prima clipă; prin comportarea lui, dovedea acum că, în privinţa ţinutei morale, îi întrecea cu mult pe ceilalţi. Atât eu cât şi Winnetou bănuiam ce intenţiona să facă.

Apoi se ridică şi Vupa-Umugi, încet şi greu, ca şi când o grea povară l-ar fi apăsat. Şi, într-adevăr, faptul că el, căpetenia supremă în timp de război a comanşilor naiini, era obligat să se supună fără nici o rezistență duşmanilor pe care a vrut să-i distrugă, nu era numai un reproş pe care trebuia să şi-l facă, ci şi o povară, o povară mare şi grea pentru el, de care nu se va putea elibera toată viața. După ce luai iar la mine "medicamentele", trecu printre noi aproape clătinându-se. Când ne întoarserăm la ai noştri, se lăsă docil să fie legat şi culcat la pământ.

Primul căruia îi comunicai rezultatul tratativelor fu Old Surehand. După aceea mă asalta "generalul", care auzise ceea ce-i spusei lui Old Surehand și voia să se lanseze în osanale, pe care le respinsei cu răceală. În acest timp, ochii "generalului" priveau lacom armele mele, fapt căruia, din păcate, nu i-am dat atenție, de care mai târziu mi-am

amintit într-un mod deloc plăcut. După aceea îmi zise în surdină:

- Mă interesează foarte mult persoana dumneavoastră și a tuturor celor din jurul dumneavoastră, deci și a lui Old Surehand. De fapt, care e numele lui adevărat?
 - Nu știu, i-am răspuns.
 - Situația probabil că i-o cunoașteți?
 - Nu.
 - Nici de unde provine?
- Nici asta nu ştiu. Dacă vreţi să ştiţi toate astea, v-aş da un sfat bun: întrebaţi-l personal! Poate vă spune el. Mie nu mi-a spus şi nici n-am fost curios să ştiu.

Zicând acestea, i-am întors spatele și am plecat.

Eram în aşteptarea comanşilor; voiam să văd dacă se vor prezenta sau nu. Primul care veni nu era un indian, ci un alb, şi anume Old Wabble. Venea călare, nu putea să se lipsească de această plăcere. Se opri în faţa mea, sări de pe cal, îmi întinse mâna drept salut şi-mi strigă vesel şi fără jenă, ca şi când nu avea nimic să-şi reproşeze:

- Welcome [22], sir! Trebuie să vă strâng mâna, pentru că aţi venit. Am fost tare îngrijorat, cum o să se termine. Acum, însă, totul e bine, it's clear!
- Nu, nu este chiar așa de clar, răspunsei fără să-i întind mâna. Nu mai vreau să mai am de-a face cu dumneata.
 - Ah! Aşa! De ce?
- Pentru că, în ciuda vârstei dumitale, ești un *boy* smintit și fără minte, de care orice om cinstit și chibzuit e bine să se ferească. Să dispari din fața ochilor mei!

Îi întorsei spatele, cum îi făcusem mai înainte şi "generalului". Se duse la Old Surehand, apoi la Parker şi Hawley. Fără să-i răspundă, şi ei îi întoarseră spatele. Stătu singur, până ce i se alătură "generalul".

Începură să vină comanșii, unul după altul, așa cum cerusem. De cum sosea fiecare, era cercetat dacă nu are

arme, apoi era legat. Nu se găsi la nici unul nimic. Tot ce putea fi socotit ca mijloc de apărare lăsară lângă cai. Văzându-i pe toţi legaţi laolaltă — o sută cincizeci de indieni curajoşi şi fără scrupule, porniţi după jaf şi omor, hotărâţi să nu cruţe nici un adversar —, ne deveni şi mai clar ce pericol reuşisem să înlăturăm.

Când spun că toți comanșii stăteau legați și culcați, înțeleg că exista totuși o excepție, și anume Apanatșca. El se prezentă ultimul: la un semn făcut de mine, el nu fu legat. După ce apașii legară și ultimul comanș, tânăra căpetenie se apropie de mine și zise:

- Old Shatterhand vrea să mă lege și pe mine?
- Nu, îi răspunsei. Cu tine vreau să fac o excepţie, pentru că am încredere în tine. Tu nu eşti ca ceilalţi fii ai comanşilor, în care nu poţi avea încredere.
- Cum poţi să mă cunoşti? Azi m-ai văzut pentru prima oară.
- E adevărat și totuși te cunosc. Fața ta, ochii tăi nu pot minți. Tu ai voie să-ți păstrezi armele și să mergi călare împreună cu noi, fără să fii legat, dacă îmi promiți că n-ai să fugi.

Winnetou și Old Surehand erau lângă mine. Pe fața serioasă a lui Apanatșca trecu o rază luminoasă de bucurie, totuși nu răspunse.

- Vrei să-mi dai o astfel de promisiune? îl întrebai.
- Nu.
- Deci ai intenţia să fugi?
- Nu.
- Atunci de ce nu-ţi dai cuvântul că n-ai să fugi?
- Pentru că nu trebuie să fug. Am să fiu mort sau liber, dacă Old Shatterhand și Winnetou sunt într-adevăr războinicii mândri și adevărați pe care-i cred eu.
- Cam ghicesc eu ce vrei să spui, totuși te rog să te exprimi mai clar.
- Am să mă explic. Apanatşca nu este un laş ce se lasă prins fără măcar să ridice mâna să se apere. Vupa-Umugi n-

are decât să renunțe la orice apărare, de teama "medicamentelor" sale, dar despre mine să nu spună nimeni că mi-e frică. De dragul lui și al războinicilor noștri, am fost de acord să se predea, pe mine însă m-am exclus, în tăcere, din rândul lor. Apanatșca nu vrea să i se dăruiască nici libertatea, nici viața. Tot ce are, vrea să i se datoreze lui însuși. Vreau să lupt.

La asta ne așteptam și noi, Winnetou și cu mine. Era un tânăr căruia trebuia să-i acordăm tot respectul. Ne privirăm întrebător și, întrucât nu-i răspunserăm imediat, adăugă:

- Cuvintele mele sunt oare auzite de nişte laşi, care refuză să lupte cu mine, sau am de-a face cu nişte războinici viteji şi vestiţi, care au să mă înţeleagă?
 - Da, te înțelegem, răspunsei eu.
 - Deci, sunteţi de acord?
- Da. Apanatşca să ne răspundă cum gândeşte să fie această luptă pentru libertate și viață. Cu cine vrea să-și măsoare puterile?
 - Cu acela pe care-l va alege el. Arma o s-o decideţi voi.
- Te lăsăm pe tine să alegi și arma. Noi suntem învingătorii și ne cunoaștem bine între noi. Nu vrem să ne folosim de avantajul de a-ţi alege un adversar care ştim că-ţi este superior.
- Superior?! Apanatşca nu a găsit până acum un duşman pe care să-l fi ocolit.
- Cu atât mai bine pentru tine. Şi alegerea felului de luptă ți-o lăsăm tot ție. Alege!
- Atunci aleg cuţitul. Celor doi adversari să le fie legată mâna stângă, iar cuţitul să-l primească în mâna dreaptă. Lupta să fie pe viaţă şi pe moarte. Old Shatterhand e de acord?
 - Da. Şi pe cine-ţi alegi?
 - Ai fi de acord să te aleg pe tine?
 - Da.
 - Şi Winnetou ar fi de acord să-l aleg pe el?

— Şi eu, răspunse apaşul.

Pe fața comanșului se putu vedea o expresie de adâncă satisfacție și zise:

- Apanatşca este foarte mulţumit că cei doi războinici, cei mai viteji din Vestul Sălbatic, sunt dispuşi să lupte cu el. L-ar considera totuşi laş dacă nu ar alege pe nici unul dintre ei?
 - Nu. Motivul ar fi în orice caz altul.
- Mulţumesc. Winnetou şi Old Shatterhand sunt consideraţi de neînvins, şi dacă nu-l aleg pe nici unul dintre ei, ar putea crede că-mi lipseşte curajul. Dar amândoi sunt oameni pe care-i consider de neatins, ei sunt prietenii tuturor războinicilor roşii şi albi şi constituie un exemplu pentru toţi locuitorii Vestului Sălbatic, şi nu am voie să-i vatăm. Dacă unul dintre ei ar cădea răpus de cuţitul meu, ar fi o pierdere pe care nici eu şi nici altcineva nu ar putea-o înlocui vreodată. Acesta este motivul pentru care nu aş alege nici pe căpetenia roşie, nici pe cea albă a apaşilor mescaleros.
 - Alege-ţi pe altcineva!

Îşi roti privirea peste ceata de apaşi, peste Old Wabble, Parker şi Hawley şi şi-o opri asupra lui Old Surehand.

- Apanatşca este căpetenie și nu vrea să lupte cu un războinic de rând, spuse el. Cine e faţa-palidă care stă cu voi?
 - Numele lui e Old Surehand, răspunsei eu.
- Old Surehand? Am auzit vorbindu-se despre el. E puternic, viteaz și dibaci. Pe el pot să-l aleg ca adversar, fără să fiu bănuit că o fac în avantajul meu. O să accepte sau o să respingă alegerea mea?
- O accept, răspunse Old Surehand, fără a ezita o clipă. Vrea Apanatşca să spună când o să aibă loc lupta?
- Doresc să înceapă imediat. Old Shatterhand este de acord?
 - Da, răspunsei.

— Atunci am o rugăminte. Până acum totul a mers la alegerea mea; trebuie în schimb să-i ofer și adversarului un avantaj. Să aibă deci dreptul la prima lovitură de cuţit. Să nu simtă cuţitul meu înainte de a-l simţi eu pe al lui.

Old Surehand interveni:

- Așa ceva nu accept eu! Nu sunt un băiețel căruia i se poate oferi indulgență. Old Shatterhand să dea semnalul de pornire a luptei; și apoi să înceapă fiecare când o vrea.
- Aşa e drept, consimţii eu. Să nu aibă nici unul vreun avantaj. Apanatşca să meargă să-şi ia cuţitul.

Firește că și el își lăsase armele la un loc cu cele ale comanșilor. Plecă după ele.

- Destoinic băiat, spuse Old Surehand. Într-adevăr, simți că trebuie să-l respecți și nu pot să nu recunosc că miar fi chiar drag. Păcat de el, dacă m-ar obliga să-l omor.
 - Hm! Sunteţi chiar aşa sigur de dumneavoastră?
- Da, cu toate că știu că, deseori, întâmplarea schimbă ceea ce ai fi vrut să faci. De aceea, pentru orice eventualitate, vreau să vă adresez o rugăminte. Dacă aș cădea în această luptă, mergeți la Jefferson City, de pe Missouri. Acolo, în Fire-street, găsiți banca Wallace et comp. Spuneți-i lui mister Wallace numele dumneavoastră și felul cum mi-am încheiat cariera aici, și rugați-l să vă informeze în legătură cu ceea ce m-a adus mereu, mereu în Vestul Sălbatic.
 - Şi o să-mi spună?
- Da, adică numai dacă eu sunt mort și dumneavoastră îl asigurați că sunteți cel ce mă moștenește în misiunea mea. În caz că sunt în viață, nu vă va spune nimic.
 - Şi după ce aflu tot, ce trebuie să fac?
 - Ce vreţi.
- Mi-ar fi plăcut să primesc de la dumneavoastră niște indicații mai precise.
- Nu pot să vi le dau, *sir.* Chestiunea e cam bizară şi dacă ați avea intenția de a-mi continua cercetările, v-ar aștepta multe eforturi și v-ar pândi și multe pericole.

- Credeţi că aş fugi de ele?
- Vă cunosc doar și știu că nu! Dar nu aș vrea să vă pretind să vă riscați viața pentru o cauză complet străină și care, chiar dacă v-ar reuși, nu v-ar aduce nici cel mai mic folos.
- Cine se gândește la folos când este vorba de un serviciu între prieteni?
- Ştiu că dumneavoastră nu vă gândiţi, totuşi nu vă cer nimic. Deci, îl rugaţi pe mister Wallace să vă povestească despre ce este vorba, şi acţionaţi cum vă dictează inima şi amintirea mea.

La aceste cuvinte ale lui Old Surehand, sosi și Apanatșca, cu cuțitul în mână. Duelul putea începe.

E uşor de imaginat ce agitaţie provocase printre cei prezenţi vestea că Old Surehand şi Apanatşca urmează să lupte cu cuţitele pe viaţă şi pe moarte. Apaşii se aşezară imediat în semicerc în jurul nostru, în aşa fel încât comanşii legaţi şi culcaţi să poată şi ei urmări lupta.

Old Surehand îşi lepădă toate armele, păstrându-şi numai cuţitul. După aceea îi dădu mâna lui Apanatşca şi-i zise cu glas prietenesc:

- Tânăra căpetenie a comanşilor a vrut să-i fiu adversar, în joc e viața pentru viață, dar, înainte de a-mi ridica asupra lui cuțitul, aș vrea să-i spun că m-aș fi bucurat să-i fiu prieten și frate. Indiferent ce deznodământ va avea lupta, ea va decide între doi bărbați care, dacă moartea nu i-ar despărți, cu siguranță că s-ar fi iubit și respectat.
- Old Surehand e o faţă-palidă renumită, răspunse Apanatşca. Sufletul meu se simte atras spre el, şi dacă ar cădea răpus, numele lui o să sălăşluiască mereu în inima mea.
- Asta sper și eu. Acum rămâne un singur lucru de stabilit; dacă în timpul luptei unul dintre noi își pierde cuțitul, i se va da înapoi?
- Nu. E vina lui că nu l-a ţinut bine, şi o să se poată apăra numai cu mâna goală. *Howgh!*

Mâinile şi le aveau încă unite. Îşi adânciră privirile unul în ochii celuilalt şi atunci îmi dădui seama de ce trăsăturile comanşului mi se păruseră atât de cunoscute în timpul discuţiei: semănau atât de mult cu cele ale lui Old Surehand, încât m-am mirat că nu mi-am dat imediat seama de asta. O coincidenţă ciudată, pentru că, fireşte, bănuiam că nu putea fi altceva.

Winnetou scoase o curea din buzunar și zise:

— Fraţii mei să-mi întindă fiecare mâna stângă, ca să leo leg!

Înfășură de patru ori cureaua în jurul mâinilor lor stângi, pentru a-i lega destul de strâns, asigurând, totodată, mobilitatea necesară. Pe urmă ne dădurăm înapoi, să le facem loc, ca să se poată mişca. Nouă sute de ochi erau ațintiți asupra lor, cu maximă încordare. Ei amândoi se uitau la mine, așteptând semnalul de începere.

— Acum... go-on! spusei.

Îşi întoarseră imediat privirile de la mine, ca să se măsoare reciproc. Dacă eu aş fi stat în faţa lui Apanatşca, cu siguranţă că aş fi fost liniştit şi calm. Aşa însă, inima îmi bătea atât de tare, încât mi se părea că-i aud bătăile, îl îndrăgisem mult pe Old Surehand, dar nici moartea lui Apanatşca nu-mi era indiferentă. Care dintre ei putea fi învingătorul şi care învinsul?

Câteva minute statură tăcuţi şi nemişcaţi, cu cuţitele în mâna dreaptă, lăsată în jos. Care va ridica primul braţul să dea lovitura fulgerătoare? Acest scurt interval mi se păru că durează de o oră şi chiar mai mult. Deodată... Old Surehand ridică braţul, şi, în clipa următoare, braţul comanşului ţâşni cu atâta iuţeală încât nu puturăm să-l urmărim cu ochii... un scrâşnet metalic al celor două lame, o lovitură înfundată a celor doi pumni, care se izbiră, şi amândouă cuţitele zburară în aer, în timp ce braţele se lăsară iar în jos. Nici unul nu fusese rănit.

Asta era una din loviturile de maestru ale lui Old Surehand. Voia să-l cruțe pe Apanatșca. Ridicarea brațului fusese un truc prin care voia să-și determine adversarul să lovească.

- Uff, uff! se auzi din cercul apaşilor şi comanşilor.
- Nu-i bine! strigă Old Wabble. Daţi-le din nou cuţitele! Sânge, să vedem sânge!

Cei doi luptători nu se slăbiseră o clipă din priviri. Iar Apanatșca spuse:

- Dorește Old Surehand să recăpătăm cuţitele?
- Nu, răspunse acesta. Ar fi împotriva înțelegerii noastre. Vom lupta în continuare cu pumnii!

Din nou, rămaseră o vreme nemişcaţi. Apoi comanşul îi dădu adversarului său o lovitură în cap, de mi se păru că-i trosnesc oasele; aproape în aceeaşi clipă primi şi el una asemănătoare, dar nici unul nu se clătină.

— Uff! spuse Winnetou cu voce scăzută. Nici unul din ei nu e Old Shatterhand.

Amândoi îşi dădură seama că cu astfel de lovituri nu pot obţine nimic, şi imediat se apucară de gât. Am fost martor la multe lupte, dar niciodată nu am văzut o luptă ca aceea care a urmat. Nu se clintiră un centimetru din locul în care se aflau, siluetele lor puternice, muşchiuloase, ţâşneau din pământ ca nişte coloane, ca nişte statui de bronz; picioarele lor parcă prinseseră rădăcini; mâinile stângi legate strâns, stăteau lăsate în jos, într-o parte, în timp ce fiecare îşi înfipsese mâna dreaptă ca un şurub în beregata celuilalt. Stăteau aşa fără să se mişte.

Fiecare voia să-i taie celuilalt respirația. Era o sugrumare groaznică, tocmai pentru că se petrecea într-o încrâncenare fără milă, și acum întrebarea era care dintre cei-doi adversari avea gâtlejul mai rezistent. Fața lui Old Surehand devenea tot mai roșie și apoi începu să se învinețească. Pe fața comanșului, cu toate că era de culoare mai închisă, se putea vedea că și a lui începea să se întunece. Apoi auzirăm un geamăt, fără să știu al cui era, un suspin greu și un dublu horcăit. După aceea începură să se clatine, amândoi deodată, picioarele începură să se

mişte, frământând nisipul, apoi se îndepărtară căutând sprijin, trupurile ţepene se legănau încoace şi încolo, înainte şi înapoi. Urmă un ultim horcăit; deodată, se prăbuşiră amândoi, căzură sfârşiţi, cu nişte figuri neînsufleţite, înţepenite. Rămaseră lungiţi jos, fără să-şi descleşteze mâinile unul din beregata celuilalt.

Nimeni dintre spectatori nu scoase un cuvânt, un strigăt măcar, atât de puternică era impresia provocată asupra acestor așa-ziși sălbatici de o astfel de luptă prin sugrumare. Îngenuncheai împreună cu Winnetou lângă cei doi luptători, ca să vedem ce e cu ei. A trebuit să depunem toate eforturile ca să le desprindem mâinile adânc înfipte în gâtlejurile învineţite. Apoi ne puserăm mâinile sub cămășile de vânătoare, pentru a vedea dacă le mai bate inima.

- Uff! spuse Winnetou, Apanatşca trăieşte, n-a fost sugrumat.
- Şi eu simt pulsul lui Old Surehand, chiar dacă este cum nu se poate mai slab, răspunsei. Şi-au pierdut numai cunoştința. Să aşteptăm până îşi revin.

Le eliberarăm mâinile de curele. Atunci Old Wabble veni la noi și ne întrebă:

- Au murit, au murit amândoi?
- Nu, i-am răspuns, nici unul.
- Dacă nu au murit și și-au pierdut numai cunoștința, atunci, desigur, că lupta nu s-a terminat. Trebuie să înceapă din nou, cu cuțitele, it's clear!

Winnetou se ridică și, întinzând braţul, spuse un singur cuvânt:

— Pleacă!

În asemenea clipă era căpetenie din cap până în picioare, un om a cărui voință nu admitea împotrivire. Nimeni nu putea să-i înfrunte privirea și atitudinea. Așa i se întâmplă și bătrânului *cowboy*; nu îndrăzni să spună un singur cuvânt, se întoarse și se retrase mormăind.

După câtva timp, cei doi, aflați în nesimțire, începură să se miște, ducându-și mâinile la. gât. Primul deschise ochii

Old Surehand. Se holbă la noi, absent încă. Apoi își aminti și se ridică, clătinându-se:

— A... a fost... a fost, bâigui el.

L-am apucat de braţ să nu cadă şi i-am zis:

- O sugrumare groaznică, nu-i aşa?
- Da... aaa... aaa! horcăi el. Gâtlejul mi-e... încă prins!
- Atunci tăceţi! Puteţi să vă ţineţi pe picioare?

Respiră adânc, făcu o mare sforțare să-și învingă slăbiciunea și zise:

- Da, pot. Cum e... cu Apanatşca? Mai trăieşte?
- Da. O să-și revină imediat. Priviți, și-a și deschis ochii!

A trebuit să-l ajutăm și pe comanș să se ridice. Era la fel de ameţit ca și adversarul său alb și trecu o bună bucată de vreme până ce amândoi să redevină stăpâni pe ei și pe mişcările lor. Apoi Apanatşca mă întrebă:

- Cine a învins?
- Nici unul, v-aţi prăbuşit în acelaşi timp.
- Atunci, trebuie să începem din nou. Daţi-ne cuţitele şi legaţi-ne împreună.

Voia să meargă să-și ia cuţitul de unde fusese azvârlit. Eu, însă, îl apucai de braţ, vorbind cu un ton hotărât:

- Stai! Lupta s-a sfârşit şi nu va fi reluată. Între voi aţi terminat!
 - Nu. Nici-unul dintre noi nu este mort!
 - Fusese cumva stabilit ca unul dintre voi să moară?
 - Nu, dar unul trebuie să fie învingător!
- Ia-o cum vrei! Sunteţi amândoi învinşi, sau amândoi învingători! În orice caz, ţi-ai pus viaţa în joc, dovedind în acest fel că nu laşi ca libertatea să-ţi fie dăruită.
- Uff! Este într-adevăr asta părerea ta? Şi Winnetou cum gândește?
- Exact ca fratele meu Old Shatterhand, răspunse apaşul. Apanatşca, tânăra căpetenie a naiinilor, nu a căzut în mâinile noastre fără luptă. Nici un războinic apaş nu poate fi de altă părere!

— Atunci mă supun. Deci, sunt prizonierul vostru, fără să-mi fac vreun reproș. Iată mâinile mele, legați-le. La fel ca și celorlalți războinici comanși!

M-am uitat întrebător la Winnetou. O singură privire mia fost de-ajuns ca să știu ce gândește; de aceea am respins mâinile întinse ale lui Apanatșca și i-am spus:

- Ţi-am zis adineauri că nu te legăm și o să-ţi dăm toate armele, dacă ne promiţi că n-ai să fugi. Vrei să ne faci această promisiune?
 - Da.
 - Atunci ia-ţi puşca şi calul!

Când era gata să plece, întrebă mirat:

- Să-mi iau și pușca? Dar dacă vă înșel și am să încerc să-i eliberez pe războinicii noștri?
- N-ai să faci așa ceva. Nu ești tu omul care să umble cu prefăcătorii.
- Uff! Old Shatterhand şi Winnetou au să se convingă că Apanatşca merită încrederea ce-i acordaţi.
- Nici nu-i nevoie să ne mai convingem. Încrederea noastră e chiar mai mare decât gândești. Ascultă ce am săți spun acum. Ia-ți pușca și tot ce-ai avut la tine, încalecă și poți să pleci. Ești liber!
 - Liber? repetă el cuvântul.
- Da. Nu avem ce să-ţi spunem şi nici ce să-ţi comandăm. Eşti singurul tău stăpân şi poţi face ce-ţi place.
- Da... dar... de ce? întrebă el, dându-se câţiva paşi înapoi și privindu-ne cu ochii mari.
- Deoarece știm că minciuna și prefăcătoria îți sunt străine, și pentru că suntem prieteni și frați cu toți oamenii buni și cinstiți.

Se făcu și mai roșu la față de bucurie și de încântare și, înaintând, ne asigură cu glas tare, ce venea din adâncul inimii:

— Old Shatterhand şi Winnetou să asculte ce are să le spună acum Apanatşca, căpetenia comanşilor! Sunt mândru că oameni aşa de vestiți au atâta încredere în mine şi

niciodată în viața mea nu o să uit că m-ați considerat străin de înșelăciune și de prefăcătorie. Sunt liber și pot pleca unde vreau, rămân însă cu voi și, în loc să-i ajut pe prizonieri pe ascuns, în spatele vostru, am să fiu atent la ce fac ca nici unul să nu poată evada. Așa am să fac, cu toate că sunt din tribul lor.

- Suntem convinși; și acum să ne așezăm și o să fumăm cu tine calumetul prieteniei și frăției.
- Şi asta... vreţi s-o faceţi? Peste tot unde sunt oamenii roşii, nu există nici un războinic care n-ar considera una din cele mai mari favoruri ale vieţii sale, să poată fuma cu voi calumetul.
- Dar ce o să zică Vupa-Umugi și ce părere o să aibă ceilalți prizonieri?
- Vupa-Umugi? Nu sunt căpetenie ca și el? Şi ce, trebuie să-i întreb pe războinicii de rând ce am și ce nu am voie să fac? Cine dintre ei are dreptul să-mi spună sau să-mi dea vreun ordin, ori să-mi ceară socoteală? Nici pe *Ne-ahpuc* nu o să-l întreb.

Ne-ahpuc înseamnă: tatăl meu.

- Pe tatăl tău? Este și el aici?
- Da. E culcat acolo, lângă Vupa-Umugi!
- Ah! După îmbrăcăminte și după moţul din vârful capului, pare să fie vraciul comanşilor.
 - Da, el este.
 - Are soţie?
 - Da, pe mama mea.
- O să fii prietenul şi fratele meu, şi de aceea să nu te mire că am să te întreb despre mama ta. La noi, la creştini, e obiceiul ca atunci când vorbesc cu un fiu, imediat să se gândească şi la aceea care l-a purtat la sân. Mamă-ta e sănătoasă?
- La trup e sănătoasă, dar sufletul nu mai e la ea, ci a plecat la marele Manitu.

Voia să spună cu asta că mamă-sa e nebună. Era femeia cu care vorbisem atunci la Caam-culano. Aș fi dorit să aflu mai multe în legătură cu ea, dar, dacă nu voiam să bată la ochi, nu aveam voie să insist asupra acestei chestiuni. Nici nu aş fi avut timp, deoarece văzurăm venind dinspre nord un număr de călăreţi, cu cai de povară. Erau primii apaşi care aduceau apă. Deci, legătura cu oaza fusese stabilită, şi de-acum puteam conta tot timpul pe aprovizionarea cu apă.

De fapt ne era și nouă sete, dar prizonierilor le era și mai mult. De aceea le dădurăm întâi lor să bea. Conținutul burdufurilor nu ajungea pentru prea mulți, dar întrucât lanțul nostru de călăreți activa tot timpul, făcând să sosească fără întrerupere noi burdufuri cu apă, puturăm să le dăm măcar atât ca oamenii să poată rezista, iar caii să suporte drumul de întoarcere.

După împărțirea apei, avu loc ceremonia calumetului, prin care Apanatşca lega cu noi prietenie veşnică, iar noi aveam toată încrederea că nu are să și-o calce cum făcuse Şiba-bigc.

Drumul de întoarcere trebuia să ne ducă la oază, în primul rând din cauza apei necesare la atâția oameni și cai. Ca să bea pe săturate, mai ales animalele, nici nu putea fi vorba, ceea ce ne obliga să pornim imediat la drum. Hotărârăm să mergem tot timpul nopții, ceea ce era de preferat, și pentru că în felul acesta evitam arșița zilei.

Armele comanşilor fuseseră împărțite între apaşi, iar prizonierii legați pe caii lor. În drum, de la un punct la altul, găsirăm destulă apă, aşa că animalele putură rezista până la oază.

De cum ajungeam la un post de aprovizionare, apașii ni se alăturau, iar parii erau scoși din pământ și luați cu noi. Dacă i-am fi lăsat acolo, puteau să călăuzească și pe alți oameni la Bloody Fox, ceea ce trebuia evitat.

Nu-l puturăm împiedica pe "general", împreună cu suita lui de albi și roșii, să ni se alăture, cu toate că prezența lor numai binevenită nu era. Pe drum, supravegherea prizonierilor n-a fost deloc grea, fiindcă am luat măsuri ca

fiecare comanş să fie încadrat de doi apaşi călări, lucru posibil datorită numărului celor aparţinând ambelor părţi.

Marşul nostru nocturn a decurs bine, fiind întrerupt doar de posturile de aprovizionare cu apă, unde opream pentru a o împărţi imediat.

Încă de la Caam-culano, de când mă întâlnisem cu femeia aceea nebună, îmi propusesem ca, dacă soţul ei mi-ar cădea vreodată în mână, să încerc să aflu ceva despre ea, fără însă să bată la ochi. Acum, că-l aveam la noi, puteam să-mi îndeplinesc dorinţa. În timpul drumului, mi-am mânat calul lângă al său şi l-am întrebat:

- Fratele meu roşu este vraciul comanşilor naiini?
- Da, răspunse el în silă.
- Toţi indienii obişnuiesc ca înainte de a porni într-o expediție de război să întrebe vraciul despre deznodământul bătăliei. Tu ai făcut acest lucru?
- Am întrebat și "medicamentul" mi-a spus că o să învingem.
 - Înseamnă că te-a minţit!
- "Medicamentul" nu minte niciodată, fiindcă prin el vorbește marele Manitu. Dar dacă războinicii comit greșeli după greșeli, așa cum au făcut de astă dată, atunci și cel mai mare noroc pe care l-ar anunța "medicamentul" trebuie să se transforme în nenoroc.
 - Fratele meu e un fiu de naiini?
 - Da.
- Aud că el este tatăl tinerei căpetenii Apanatșca. Mai ai și alți fii?
 - Nu.
 - Mai trăiește tovarășa wigwamului tău?
 - Trăiește.
 - Se poate afla cum o cheamă?

Rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse:

- Old Shatterhand e o căpetenie renumită. De când e obiceiul căpeteniilor să se intereseze de femeile altora?
 - Şi de ce să nu mă interesez?

— Feţele-palide pot gândi altfel, dar pentru un războinic roşu, mai ales pentru o căpetenie, nu se cade să pomenească despre femei străine.

Firește, fără a mă lăsa tulburat de această observație, continuai:

- Întreb, tocmai pentru că nu sunt un războinic roşu, ci unul alb, şi pentru că am fumat pipa prieteniei cu Apanatşca, care în acest fel mi-a devenit frate, ataşându-mă de toţi cei care-i sunt dragi, de tine, tatăl său, precum şi de aceea căreia îi spune mamă. Poate că acum nu o să ţi se mai pară neobişnuit că vreau să-i ştiu numele.
 - De la mine nu o să-l afli. *Howgh!*

Acest cuvânt îmi dovedea că de la el în nici un caz n-am să mai primesc vreun răspuns. Era oare într-adevăr numai obiceiul indian de a nu vorbi niciodată despre propria soție, sau avea alte motive să nu vorbească despre femeia nebună? Să fi tăcut și eu? Nu. Îi cercetai expresia feței, atât cât îmi permitea slaba lumină a lunii și pronunțai rar și apăsat:

— Eşti Tibo-taca?

Tresări în șa ca și când l-ar fi înțepat o viespe, dar fără să spună ceva.

— Şi ea e Tibo-vete?

Nu răspunse, dar se întoarse cu faţa spre mine, cu o expresie de maximă tensiune.

- L-ai cunoscut pe Vava Derric al meu? am continuat.
 Era întrebarea pe care mi-o adresase femeia atunci.
 - Uff! exclamă el.
- Este *Myrtle-wreath-*ul meu; cununa mea de mirt! am continuat cu vorbele ei de atunci.
- Uff, uff! repetă el, în timp ce ochii lui mă ardeau pur și simplu. Ce fel de întrebări sunt astea, unde le-ai auzit? De la cine?
 - Pshaw!
- De ce nu-mi răspunzi? Le-ai auzit cumva de la Apanatșca?

- Nu.
- Dar de la cine?
- Pshaw!

Atunci se răsti la mine:

- Dacă nu aș fi legat și prizonier, te-aș sili eu să-mi răspunzi!
- *Pshaw!* Tu să mă sileşti pe mine! Un vraci bătrân care înşeală femeile şi copiii tribului său cu hocus-pocusuri şi care, prin comedia jucată, duce la pieire aproape trei sute de războinici, vrea să-l silească pe Old Shatterhand să facă ce nu-i place? În schimb, dacă n-ai fi prizonierul meu, de care trebuie să am milă, aş vorbi altfel cu tine.
- Îți bați joc de mine? Vrăjitoria mea o numești comedie? Păzește-te de mine!
 - Pshaw!
- Şi fereşte-te să repeţi în altă parte cuvintele pe care le-am auzit adineauri!
- De ce, pentru că ar putea deveni periculoase pentru tine?
- Batjocorește-mă numai. O să vină timpul când batjocura ta se va transforma în jale și tânguire!

Aceste cuvinte le spuse şuierând printre dinţi. Enervarea lui trăda importanţa cuvintelor pe care le auzisem de la soţia lui.

— Vierme prăpădit ce ești, îndrăznești să mă ameninți! îi zisei. Dacă vreau, praf te fac cu mâinile mele! Dar n-ai decât să mergi mai departe. O să-ți spun eu mai târziu de când ești Tibo-taca!

Îmi oprii calul şi lăsai coloana să treacă înaintea mea. Astfel că am fost ajuns din urmă de doi inşi care călăreau unul, lângă altul, adânciţi într-o discuţie foarte aprinsă, şi anume lângă Old Wabble şi "general". Bătrânul *cowboy*, când mă văzu, îşi mână calul lângă al meu şi-mi zise:

— *Sir*, tot aşa de supărat sunteți pe mine cum erați după-amiază, sau v-ați mai răzgândit?

- Gândesc și acum exact la fel și anume că ești un om bătrân și ușuratic, pe care nu-l mai pot suporta în preajma mea.
- Cam tare spus, *sir.* Nu trebuie să uitați cine și ce am fost!
 - Ai fost "regele *cowboy*-lor", ei şi?
 - Şi asta nu înseamnă nimic?
- În orice caz nu prea mult, mai ales dacă din cauza asta devii un încrezut. De când eşti cu mine, nu ai făcut decât năzbâtii. Te-am prevenit de câteva ori, dar fără succes. Încă de la O-sută-de-copaci am spus că o nouă neghiobie ne-ar despărți pentru totdeauna, și totuși în sfertul de ceas care a urmat, ai pus la cale una dintre prostiile care le-a întrecut pe toate cele dinainte. De-acum încolo mă țin de cuvânt. N-ai decât să faci gafe unde și cu cine dorești, dar nu la mine și cu mine! Nu mai avem să ne spunem nimic!
 - Bine. Vasăzică am terminat? Pentru totdeauna?
 - Da.
- Asta înseamnă că nu vreți să mai aveți de-a face cu mine?
 - Da.
 - Well. Adio!

Plecă, dar se întoarse, se aplecă de pe cal spre mine și zise:

- Ştiţi de ce îmi daţi paşaportul?
- Fireste!
- Şi eu ştiu. Cauza nu este cum ziceţi dumneavoastră, prostiile mele, ci cu totul altceva. V-am ghicit eu gândurile. Nu sunt pe placul dumneavoastră, fiindcă nu vreau să devin un habotnic. Aţi vrut să fiţi păstorul meu şi eu să fiu oiţa dumneavoastră. Nu m-am pretat la asta şi de aceea v-a căşunat pe mine. Cunoaşteţi părerea mea despre religie şi religioşi. Cei mai evlavioşi sunt cei mai răi. Old Wabble nu este oiţa care să vă pască iarba. Dacă vreţi o mioară, căutaţi-o altundeva, din partea mea şi o turmă întreagă.

Pentru astfel de oi, sunteți într-adevăr păstorul nimerit. Dar un rege al *cowboy*-lor nu se lasă nici tuns, nici dus la păscut de dumneavoastră. Acesta este ultimul meu cuvânt!

De astă dată plecă de-a binelea. Dacă înainte o terminasem eu cu el, acum o terminase el cu mine. Şi totuşi îmi părea rău de el.

Mă alăturai lui Winnetou și lui Old Surehand, care călăreau în coada coloanei. Apanatșca mergea singur, era când ici, când colo, și părea să se considere mai mult supraveghetorul decât căpetenia comanșilor săi. Spre dimineață veni lângă noi, îmi făcu semn și când ramaserăm puțin mai în urmă, încât nimeni să nu ne poată auzi, îmi spuse:

- Am trecut pe la vraci, care e tatăl meu. Mi-a spus că Old Shatterhand a vorbit cu el. L-a întrebat de soția lui?
 - Da.
 - E tare supărat din această pricină.
 - Nu-i vina mea.
- Ai știut că soția lui îi zice Tibo-taca și că ea însăși își zice Tibo-vete?
 - Mai complet, își spune Tibo-vete-elen.
- Ştiu. Şi pentru că ai cunoscut şi cuvintele în legătură cu Vava Derric şi *Myrtle-wreath*, vraciul şi-a ieşit pur şi simplu din sărite.
 - De ce? Nimeni nu are voie să știe de ele?
- Nu. Sunt cuvinte de vrajă. Fac parte din taina "medicamentelor".
 - Chiar așa? Știi ce înseamnă ele?
 - Nu.
 - Eşti totuşi fiul vraciului!
- Nici mie nu-mi împărtășește tainele sale. M-a întrebat de unde ai putea ști aceste cuvinte. Nu l-am putut lămuri, dar i-am spus că ai fost la Caam-culano și că ai luat de-acolo "medicamentele" căpeteniei. Ai văzut-o acolo pe mama?
 - Întocmai.

- Şi ai vorbit cu ea? Ea ţi-a spus aceste cuvinte?
- Da.
- Uff! Vraciul nu trebuie să știe.
- De ce?
- Pentru că, altfel, o bate pe mama. Da, o maltratează. Un războinic destoinic e prea mândru ca să se atingă de nevasta lui, dar el o bate ori de câte ori aude aceste cuvinte. De aceea nu am voie să-i spun că le știi de la ea.
 - Dar de la cine le-aş fi putut auzi?
- Ți le-a trădat unul dintre războinicii noștri. Toți războinicii noștri cunosc aceste cuvinte, pe care le-au auzit adeseori.
- Hm. Curios, zisei eu, dus pe gânduri. Ai fumat pipa frăției cu mine. Crezi deci că-ți vreau binele? Vrei să fii complet sincer cu mine?
 - Vreau.
 - Îl iubeşti pe tatăl tău, vraciul?
 - Nu.
 - Dar pe soția lui, pe mama ta, o iubești?
 - Foarte mult.
 - El o iubeşte?
 - Asta nu știu. Ea fuge de el, fiindcă sufletul a părăsit-o.
 - Ai văzut-o când avea sufletul la ea?
 - Nu. Şi l-a pierdut când eram băieţel.
 - Vraciul e un naiin?
 - Nu.
 - Asta înseamnă că m-a mințit.
 - A spus că e un naiin?
 - Da.
 - A venit la naiini de la alt trib.
 - Cu oamenii albi are legături?
 - Numai dacă întâmplător îi întâlneşte.
 - Are prieteni printre ei?
 - Nu.
- Fii atent la ce-o să te întreb acuma. Oare nu se ferește din calea fețelor-palide?

- Ba da.
- Adică se ferește mai mult decât alţi indieni de o întâlnire cu fețele-palide?
 - Asta nu știu, dacă se ferește mai mult ca alții.
 - Gândeşte-te bine!
 - Nu-i e frică în mod deosebit de ei.
 - Aşa? Eu aş fi crezut tocmai contrariul.
 - De ce?
- Pentru că am o anumită bănuială în privinţa lui. Te rog să-mi dai voie ca, deocamdată, să nu-ţi spun, fiindcă eşti fiul lui. Poate o să vină vremea când am să-ţi spun.
- Cum dorește Old Shatterhand! Îmi pot exprima și eu acum o rugăminte? Spune-mi, te rog, nu ți-a spus mama mea să nu vorbești despre cuvintele ei?
 - Într-adevăr, mi-a spus.
 - Şi totuşi, de ce ai vorbit cu tata despre ele?
- Pentru că am presupus că le cunoaște. Altcuiva nu leaș fi spus.
- Şi nici n-ai să le spui nimănui, da? Ele sunt o taină a "medicamentelor"!
- Hm! Cunoşti, fără îndoială, mai bine limba voastră, pe care o cunosc și eu. Ceea ce înseamnă *taca* și *vete* știu, dar ce se înțelege prin *Tibo*?
 - Nu pot să-ţi spun.
 - Cuvântul acesta îți este într-adevăr necunoscut?
- L-am auzit de multe ori de la mama, dar nu ştiu ce înseamnă.
 - Şi elen?
 - Nici asta nu știu.
- Curios! în nici o limbă a pieilor-roșii nu există aceste cuvinte, dar trebuie să aflu neapărat ce sens au!

Dădu din cap şi-mi zise:

— Nu știu de ce sufletul lui Old Shatterhand se ocupă în felul acesta de tatăl meu și de mama mea. Dar îl previn că vraciului nu-i place să se intereseze cineva de el. E priceput în tot felul de vrăjitorii și de magii, și poate să-și distrugă

toţi duşmanii de la distanţă, fără să aibă nevoie să-i vadă sau să-i audă. Păzeşte-te de el, şi pune-ţi la inimă rugămintea mea: să nu spui la nimeni cuvintele acelea.

- O să fac după cum dorești. Acum spune-mi: cu războinicii din tribul chiccasavilor trăiți într-adevăr în pace?
 - Da.
 - Ştii unde-şi au ei păşunile?
- Sus pe Red River. Acolo unde Peace River Râul Păcii se varsă în Red River. Au numai câteva sute de războinici și o căpetenie.
 - Este Mba, care se află acum la noi? Ce fel de om este?
- Să nu te mire că este un om pașnic, fiindcă are foarte puţini războinici. Niciodată n-am auzit să fi comis vreun jaf sau omor, ori vreo trădare.
- Aceeaşi impresie o am şi eu despre el. Vorbeşte niţel cu dânsul. Tare vreau să ştiu cine este "generalul" ăsta şi ce învârteşte, unde se duce şi cum de s-a întâlnit cu Mba. Fă-o însă în aşa fel ca să nu-i bată la ochi "generalului" şi să nu bănuiască ce vrem să ştim.
- O să vorbesc cu dânsul în aşa fel, încât o să-mi povestească totul, fără să fiu nevoit să-l întreb ceva.

Plecă și după o jumătate de oră veni iar la mine.

- Ei, ai aflat ceva? îl întrebai eu.
- Da. Ce este "generalul" și cu ce se ocupă, Mba nu știe. L-a întâlnit împreună cu cele trei fețe-palide, jos la râul Toyah și le-a promis să-i conducă prin Llano Estacado până la Peace River, pentru a se odihni după drumul prin deșert, la chiccasavi și apoi să plece mai departe.
 - Unde?
- Nu știu, pentru că nici el nu a putut să-mi spună. Mi-a povestit totul, fără să-l întreb.
 - "Generalul" i-a promis, desigur, o recompensă?
 - Trei puşti, plumb şi praf de puşcă.
 - Altceva n-ai mai aflat?

- Nu. N-am vrut să întreb, pentru că s-ar fi putut să-i bată la ochi. De ce se interesează fratele meu Old Shatterhand de "general"? Are vreun motiv?
- De fapt, nu am, dar nu-mi place omul. Şi când se află lângă mine oameni în care n-am încredere, am obiceiul să mă informez despre situația și intențiile lor, ceea ce, deseori, îmi este de folos. Aș vrea să te sfătuiesc să faci și tu tot așa.

Foarte curând se dovedi cât de bine procedasem procurându-mi acele informaţii, care, în aparenţă, nu-mi erau de nici un folos.

Se iviră și zorii zilei, pentru ca, după câteva minute, să se lumineze de-a binelea. Mergeam în urma coloanei, lângă Winnetou, iar în faţa noastră călărea Apanatşca și Old Surehand. Tocmai răsărea soarele, luminând cu razele sale pe cei doi călăreţi.

— Uff! spuse Winnetou încet, îndemnându-mă cu un gest al mâinii să-i privesc pe cei doi călăreţi.

Nu trebui să-l întreb la ce se referă, pentru că văzui imediat asemănarea dintre cei doi. Aceeași demnitate a ținutei, aceleași trăsături, aceeași statură și aceleași mișcări. Puteai crede că sunt frați.

Puţin mai târziu furăm din nou întâmpinaţi de apaşii care aduceau apă. Era penultimul post de aprovizionare. Aici poposirăm mai mult timp, pentru a împărţi apa şi a lăsa caii să se odihnească puţin. După aceea plecarăm mai departe, către ultimul post, de unde nu mai era decât o oră de mers călare.

Acum se punea întrebarea pe cine să luăm la oază și față de cine trebuia ea ținută secret. Mă dusei lângă "general", care se afla iar împreuna cu Old Wabble, și zisei:

- Mister Douglas, ne aflăm aproape de ținta călătoriei noastre...
 - General, sunt general, sir!
 - Well. Dar ce mă priveşte asta pe mine?

- Firește, pe dumneavoastră mai puţin decât pe mine. Dar fiecăruia i se rostește titlul ce i se cuvine. Căci trebuie să știţi că am participat la bătălia de la Bull-Run, că am obţinut victorii la...
- Bine, bine, îl întrerupsei. Mi-aţi mai spus-o o dată, şi ceea ce am auzit o dată, de obicei, reţin. Deci, ne apropiem de ţinta noastră, mister Douglas, şi o să trebuiască să ne luăm rămas-bun de la dumneavoastră.
 - Să ne luăm rămas-bun? De ce?
 - Fiindcă, probabil, drumurile noastre se despart.
- În nici un caz. Trebuie să ajung la O-sută-de-copaci și am auzit de la mister Cutter că probabil și dumneavoastră o să mergeți într-acolo.

Avusese intenția să meargă la chiccasavi, pe Peace River și acum indica O-sută-de-copaci drept ținta următoare, ceea ce îmi bătu la ochi, cu toate că putea să nu fie nimic rău în asta. Avea tot dreptul să-și schimbe planurile.

- După cum vedeţi, avem acelaşi drum, continuă el. Şi chiar dacă nu ar fi aşa, tot ar trebui să vin cu dumneavoastră la oază, întrucât nu mai am apă.
 - Ieri aveaţi burdufurile pline!
- Acum sunt goale. Ce credeţi, că nu avem şi noi simţăminte omeneşti? Am împărţit apa la comanşi.

Mai târziu am constatat că era o stratagemă ca să vină cu noi la oază, dar pe moment ar fi trebuit să-i și mulţumesc pentru umanitarismul lui. Am făcut numai observaţia:

- Oaza despre care vorbiţi nu este un loc de adunare pentru oricine. Proprietarul obişnuieşte să primească numai pe oamenii pe care i-a invitat.
- Şi eu sunt invitat, de mister Cutter, care, trebuie să recunoașteți, este și el oaspetele lui Bloody Fox.
- Se pune întrebarea dacă se mai poate considera ca atare. Știe el foarte bine că nu oricine are acces.
- Ah, din cauza potecii înguste care duce la oază?
 Mister Cutter mi-a descris-o cu precizie. Şi de ce să aibă

acces toţi albii, numai eu nu?

Asta era adevărat. Şi dacă Old Wabble făcuse o nouă boacănă, şi-i descrisese exact intrarea în oază, era ca şi când "generalul" ar fi fost deja acolo. De aceea, fără nici un chef, forțat de împrejurări, am spus:

— Atunci, nu am nimic împotrivă să vă umpleți burdufurile cu apă. Dar pe însoțitorii dumneavoastră îi lăsați în afara oazei.

9. O surpriză

După cum am mai amintit, oaza se afla la o distanță de o zi bună de mers călare de la capcana în care-i prinsesem pe comanși. Din cauza epuizării cailor, am mers mai încet și am ajuns la "insula verde" abia la ora două după-amiază.

După so*sir*e, prima noastră grijă a fost să asigurăm paza prizonierilor. A trebuit să-i așezăm lângă oamenii lui Şibabigc, iar apașii să formeze în jurul lor un cerc de nepătruns. Apoi a trebuit să ne îngrijim de cai, treabă care i-a revenit lui Entșar-co. Sub comanda lui, un număr de războinici deai lui au dus, pe poteca îngustă, pe rând, caii la adăpat, ceea ce a cerut câteva ore.

În ce privește mâncarea, comanșii se aprovizionaseră insuficient cu de-ale gurii și apașii au fost obligați să le dea din propriile lor provizii. Întrucât acestea n-ar fi ajuns pentru timpul cât fuseseră calculate, s-a luat hotărârea ca a doua zi să se pornească înapoi la O-sută-de-copaci.

Fireşte că nu totul a decurs chiar așa de lin. Trebuia asigurate toate cele necesare pentru trei sute de apași și două sute de comanși. Fiecare avea câte o observație de făcut, câte o întrebare de pus, câte o dorință de exprimat și fiecare voia să se adreseze numai mie sau lui Winnetou. Aproape că nu aveam timp nici să răsuflăm. Când, în sfârșit, i-am mulțumit pe toți cum am putut, se făcuse seară, și abia atunci mi-am adus aminte că din ziua precedentă nu am mai băut un strop de apă. Când i-am spus lui Winnetou că de alții am avut grijă, dar la mine nu m-am gândit, mi-a răspuns zâmbind:

- Bea repede, frate, și lasă-mi și mie o înghițitură, pentru că și mie mi-e sete.
 - Şi ţie? Tu când ai băut ultima oară?
- Ieri, când ai băut și tu. Le-a mers mai bine cailor noștri, căci de ei a avut grijă Bloody Fox.

Ajuns în interiorul oazei, am zărit două focuri care luminau căsuţa, terenul din faţa ei şi lacul. Pe bănci şedeau Parker, Hawley, Fox, Old Surehand, Apanatşca, Şiba-bigc, Old Wabble şi "generalul". Se pare că Old Wabble şi "generalul" erau nedespărţiţi. Mâncaseră deja cu toţii, iar Bob şi mama Sanna se pregăteau să ne aducă şi nouă ceva de-ale gurii. Conversaţia era în toi, iar "generalul" probabil că vorbise ultimul, pentru că atunci când ne-am aşezat şi noi, continuă:

— Da, am dat de o societate veselă, stabilită acolo de alaltăieri, ca să se odihnească după partida de vânătoare și, după câte am înțeles, voiau să mai stea o vreme în localitate. Erau cincisprezece oameni, și printre ei se aflau câțiva indivizi interesanți. Cel mai mult mi-a plăcut unul, care probabil că trecuse prin multe în viață și care povestea întruna. Nu obosea deloc, și când termina cu o aventură, avea deja alta pe limbă și mereu așa. Dacă nu mă înșel, își zicea Saddler, dar unul dintre fârtații săi mi-a spus confidențial că de fapt îl cheamă Etters. Dan Etters, și că a mai purtat și alte nume. Mie îmi era indiferent. Câți nu au motive să-și schimbe numele, și dacă acest westman își spunea Saddler, dar de fapt îl chema Dan Etters, atunci...

Fu întrerupt. Încă de când pronunţase pentru prima dată numele de Etters, Old Surehand sărise în picioare, iar acum îl întreba pe "general":

- Etters, într-adevăr Etters? Ați auzit bine?
- După câte știu nu sunt surd.
- Şi aţi reţinut exact?
- În ceea ce priveşte numele, am o memorie excelentă!
- Iar prenumele este Dan, adică Daniel?
- Dan Etters se numea și nu altfel.

Să mă fi înșelat din cauza luminii care pâlpâia? Mi s-a părut că "generalul" îl urmărește cu deosebită încordare pe Old Surehand, aflat, evident, într-o stare de surescitare, pe care nu o putea ascunde.

- Deci, într-adevăr Dan Etters, spuse el cu un oftat profund și greu. L-ați observat bine pe acest om? Vreți să mi-l descrieți?
- Hm! Să vi-l descriu? Îl cunoașteți cumva pe acest Etters? Ati avut ceva relatii cu el, mister Surehand?
- Da. Aş vrea să ştiu dacă omul despre care vorbiţi este cel la care mă gândesc. De aceea aş vrea să mi-l descrieţi.
- Cu plăcere, dar nu știu cum să încep. Era cam de statura mea, și chiar ca vârstă poate că se potrivea cu mine. În rest, arată cum arată sute de oameni, așa că chiar nu stiu cum l-aș putea descrie pe el.
- Şi nu v-a sărit în ochi nimic deosebit la el? Puteţi cumva să vă aduceţi aminte de dinţii lui?
- Dinţii... ah, da, dinţii lui! S-ar putea să fie ceva ce ar putea contribui la descrierea lui şi anume, avea doi dinţi lipsă.
 - Unde?
 - Unul în dreapta și altul în stânga.
 - Sus sau jos?
- Fireşte că sus. Ştiţi şi dumneavoastră că dinţii lipsă în maxilarul de jos nu se pot vedea. Îi lipsea un dinte dintr-o parte şi altul din cealaltă, şi de aceea când vorbea acuma îmi aduc aminte asta îi dădea o înfăţişare aparte şi avea o influenţă asupra vocii, pentru că sâsâia puţin când pronunţa "s"-ul.
- El este, el este, pe el îl caut! exclamă Old Surehand aproape triumfător.
 - Cum? Pe acest om l-aţi căutat?
- Şi încă cum! De ani de zile! În toate statele savanei, în pădurile seculare, în canioanele platourilor înalte și în defileurile Munților Stâncoși! Am folosit canoea ușoară și fragilă urmărindu-l și l-am fugărit prin zăpezile adânci ale câmpiilor de pe Missouri!
 - L-aţi fugărit? E deci duşmanul dumneavoastră?
 - Un duşman cum nu se poate mai mare!

- Chiar așa? Dan Etters ăsta părea tot atât de inofensiv ca un copil.
- E dracul gol, e un demon mai rău decât ar putea exista în iad. Cu mulți ani înainte mi-a...
- Stop, mister Surehand! îl întrerupsei eu repede. V-aţi enervat. S-ar putea să vă înşelaţi în legătură cu persoana respectivă.
 - Nu, nu și încă o dată nu! El este cel...

Nu mă înțelesese și voia să continue, dar făcându-i semn, își reveni. Se opri din vorbă, încercă să se stăpânească și continuă mai liniștit:

- De fapt, la ceea ce mă gândesc sunt chestii vechi, pe care nu vreau să le răscolesc și care n-au ce căuta aici.
- De ce să nu le răscoliți, mister Surehand, zise "generalul". Poate că e o poveste care merită să fie auzită. Nu vreți să ne-o spuneți?
- Am spus că nu are ce căuta aici. Deci, unde l-ați întâlnit pe acest Etters? Jos, în fortul Terret? Şi voia să rămână acolo?
 - Aşa cred. Cel puţin aşa zicea.
 - Până când?
 - Dacă am auzit bine, o săptămână.
 - Şi de când aţi vorbit cu el, câte zile au trecut?
 - Azi e a patra zi.
 - Patru zile... au mai rămas așadar numai trei.
 - Spuneţi asta, ca şi când aţi vrea să vă duceţi acolo?
 - Da, vreau, trebuie să mă duc!
 - Poate că a și plecat.
 - Mă duc după el, oriunde ar duce urma lui!

Din nou observă că-i fac semn cu ochiul și se așeză, trecându-și mâna peste față, și încheie cu cuvintele:

— *Pshaw!* N-are decât să plece! M-a supărat cândva rău de tot, dar acum ce-o să fac cu el, dacă-l găsesc? Cazul s-a învechit și nu s-ar mai găsi nici un judecător să-l ia în considerație. Nici nu merita să mai vorbim de asta.

După puţin, intrai în casă. Old Surehand veni după mine și mă întrebă, fiind numai noi doi:

- Aţi vrut să vin după dumneavoastră, sir? De ce mi-aţi făcut semn?
- Fiindcă ar fi trebuit să vă stăpâniţi ceva mai bine. Nu am încredere în acest pseudo-general. Vă urmărea foarte atent şi a accentuat atât de mult pe numele de Etters, ca şi când l-ar fi spus numai pentru dumneavoastră. Intenţia lui era evidentă.
- Ce interes putea să aibă acest om care nici nu mă cunoaște?
 - Vă cunoaște, sir, cu siguranță că vă cunoaște!

Intră și Apanatșca. Privind atent în jur și, văzând că suntem numai noi doi, întrebă:

- Frații mei vorbeau de omul al cărui nume a fost amintit de "general"? Eu l-am văzut pe omul acesta care are două ketama, adică știrbituri.
 - Ah?! Unde?
- În Caam-culano. Cu mulți ani în urmă, când mai eram copil. Îl chema Etters.
 - Adevărat? Nici asta n-ai uitat-o?
- Nu l-am uitat, fiindcă îl uram. Râdea de mama, pe care eu o iubeam.
 - Ce căuta la voi?
- Nu știu. Stătea în cortul vraciului și, ori de câte ori venea, mama avea un spirit rău în ea, care îi răvășea tot trupul

Probabil, voia să spună că avea convulsiuni.

- Îţi mai aminteşti cum arăta maică-ta atunci?
- Era tânără și frumoasă.
- Avea culoarea mai deschisă ca acum?
- Era roșie ca toate femeile roșii.
- Însemna că bănuiala ce se înfiripase în inima mea navea temei. Dar cealaltă bănuială cred că e întemeiată.
 Mister Surehand, probabil că acest Etters v-a gonit din lumea civilizată în Vestul Sălbatic. Are vreo legătură cu

acele evenimente nefericite care v-au răpit credința în Dumnezeu și încrederea în el?

- Da, răspunse el, ați ghicit.
- Şi credeţi, într-adevăr, că se află în Fort Terret?
- Sunt convins.
- Şi, fireşte, vreţi să vă duceţi acolo?
- Trebuie. Plec încă în seara asta! Nu am voie să mai pierd nici o zi, nici o oră, nici o clipă măcar. L-am urmărit pe acest nemernic de sute de ori, câteodată săptămâni de-a rândul, fără să pot da de el. Şi acum aflu aşa, deodată, pe neașteptate, unde poate fi găsit, aşa că vă puteți închipui că nu pot avea liniște nici măcar un minut. Trebuie să plec!
- Să sperăm că "generalul" nu v-a mințit; eu nu am încredere în el.
 - Nu, nu cred că m-a mințit. Plec la Fort Terret
 - Singur?
 - Singur, nu am nici un însoțitor.
 - O să aveţi unul, pe mine.
- Cum? Pe dumneavoastră? întrebă el mirat și bucuros. Vreți să veniți cu mine?
 - Da, dacă vreţi să mă luaţi.
- Şl încă cum! Ce întrebare! Aş vrea să fiu mereu lângă dumneavoastră, chiar şi în situații obișnuite, pentru că nici nu ştiți cât de mult v-am îndrăgit. Iar acum, când e vorba de un lucru atât de important, cum e vânarea unei sălbăticiuni pe care n-am reuşit să pun nicicum mâna, faptul că mă însoțiți îmi dă siguranța că de astă dată Etters nu o să-mi mai scape. Vânatul pe urmele căruia a pornit Old Shatterhand e pierdut.

Atunci Apanatșca îl apucă de braţ și zise:

— Mai vine încă cineva: Apanatşca, căpetenia comanşilor naiini. Să nu mă refuzi! Te iubesc și vin cu tine. Vorbesc bine limba fețelor-palide. Am învățat să descopăr urma unui om și nu mi-e teamă de nici un duşman. Aş putea să-ți fiu de folos. Am fumat calumetul cu tine, cu Winnetou și Old Shatterhand, și sunt fratele tău. Îl cauți pe duşmanul

tău de moarte, pe care vrei să-l prinzi, și poţi să dai și de mari primejdii. Aș fi eu prietenul tău, fratele tău, dacă te-aș lăsa să pleci singur? Nu trebuie să fiu lângă tine ca un frate?

Din cuvintele lui răzbătu o abnegație înduioșătoare. Old Surehand mă privi întrebător, fără să răspundă. De aceea luai hotărârea asupra mea.

- Fratele nostru, Apanatşca, zisei eu, vrea să facă ceva pentru care tribul său l-ar dezaproba?
- Când e vorba de fratele meu Surehand, nu am de ce să-mi întreb tribul. Fiii comanşilor ştiu numai să urască şi să distrugă, aici însă găsesc dragoste şi blândeţe. Pieileroşii înving cu tomahawkurile, voi însă sunteţi tari şi de nebiruit pentru că învingeţi pe duşmanii voştri cu armele iertării şi împăcării. Cu cine e mai bine să te întovărăşeşti: cu ura sau cu dragostea? Sunt fratele vostru şi vin cu voi.
- Bine, ai să ne însoţeşti. Plecăm însă abia mâine dimineaţă. Caii noştri trebuie să se odihnească, ca apoi să poată merge mai repede, aşa că aceste puţine ore n-au să fie pierdute.
- Şi dacă Etters pleacă între timp? întrebă Old Surehand, îngrijorat.
- O să mergem pe urmele lăsate de el. Fiţi fără grijă. Înainte de toate avem nevoie de cai buni. Pe murgul meu mă pot bizui, dacă se odihneşte până mâine dimineaţă. Am observat că şi calul lui Apanatşca e iute şi rezistent. Cum staţi cu al dumneavoastră, mister Surehand?
- Chiar dacă nu poate fi comparat cu al dumneavoastră, e totuși un animal minunat. În ultima vreme, însă, a trebuit să-l obosesc atât de tare, încât ar putea să nu facă față cerințelor pe care le-ar necesita zilele următoare.
- Well, atunci o să călăriți pe calul lui Vupa-Umugi, pe care l-am adus din Caam-culano.
 - Cum, vreţi să mi-l împrumutaţi?
 - Nu vi-l împrumut, vi-l dăruiesc!
 - Mi-l dăruiți? Un animal atât de prețios!

— Luați-l liniștit. Ce să fac eu cu el? Lui Vupa-Umugi nu i-l mai dau înapoi, iar eu nu am nevoie de el.

Îmi strânse mâna și exclamă încântat:

- Îl primesc, da, îl primesc! De la dumneavoastră nu refuz un dar, chiar dacă e atât de mare, fiindcă sper că odată și odată o să-mi permiteţi să mă revanşez. Plecăm deci mâine dimineaţă. Şi acum, haideţi afară! Aş vrea să mă duc imediat la calul meu!
- Aveţi însă grijă ca oamenii de afară să nu observe nimic. Cel mai bine ar fi să nu mai vorbiţi cu "generalul".

Când ieşirăm, văzui că Winnetou lipseşte. Plecase să vadă dacă prizonierii sunt bine păziți. Își lăsase puşca de argint pe masă, alături de puştile mele. Acum le ținea "generalul" în mână pe toate trei, și tocmai încerca să vadă cum funcționează închizătorul carabinei mele. Pe fața lui se vedea cât de tare jinduiește după ele.

- Aşa-i, *sir,* că ăsta e "doborâtorul de urși" al dumneavoastră?
 - Da, răspunsei eu scurt.
- Şi asta e vestita carabina "Henry", despre care se povesteşte?
- Da, dar ce treabă aveți dumneavoastră cu armele mele?
- Voiam să-i deschid închizătorul, dar n-am reușit. Nu vreți să-mi spuneți cum...
- Da, de spus am să vă spun eu ceva, l-am întrerupt, și anume: să luați mâinile de pe ea. Nu sunt jucării pentru un "general" care în viața lui nu a văzut Bull-Run-ul.
 - Cum? Eu n-am văzut? Vă spun că...
 - Gura! Pe mine nu mă prostești! Dă armele încoace!

Îi luai cele două puşti ale mele, şi tocmai atunci se întoarse Winnetou, a cărui armă "generalul" o mai ţinea în mână. Apaşul înţelese imediat situaţia, îi smulse puşca de argint din mână şi, contrar calmului său obişnuit, se răsti la el:

- Cum de s-a încumetat un mincinos ca tine să pună mâna pe arma căpeteniei apașilor? Această armă nu a fost niciodată atinsă de degetele murdare ale unui netrebnic ca tine!
- Netrebnic? sări "generalul" ca ars. Îi cer lui Winnetou să-și retragă acest cuvânt sau...
 - Sau, ce? se răsti la el apașul.

Speriat, Douglas bătu în retragere și răspunse abătut:

- N-are voie omul nici să se uite la o armă?!
- Să te uiți fără s-o atingi. Winnetou nu vrea să pună mâna acolo unde a stat mâna ta!

Cu un capăt din pătura de santilo, care îi servea drept brâu, șterse arma, ca și când ar îi fost murdară, apoi mi-o întinse, și zise:

— Fratele Shatterhand să ducă armele noastre în cameră și să le atârne de perete, ca să nu fie pângărite din nou de astfel de mâini.

Acestea fiind zise, îi întoarse spatele "generalului" și se duse la calul său. Mai văzui cum "generalul" și Old Wabble schimbă priviri, a căror semnificație îmi scăpă. Dusei armele în căsuță, unde aveau să stea în siguranța, întrucât nepoftiții nu aveau ce căuta acolo. Cel puțin așa crezui. Şi Winnetou se gândise la fel.

După aceea mă dusei la Winnetou, să-i spun ce discutasem cu Old Surehand. Mă aprobă întru totul.

— Fratele meu procedează cum trebuie. Fie că acest "general" a spus sau nu adevărul, e bine să pleci cu Old Surehand, și mă bucur că Apanatșca vrea să vă însoțească. O să vă fie de mare folos. Pe mine o să mă găsiți în casele mescaleroșilor. O să iau cu mine și calul pe care l-a călărit Old Surehand; o să-l găsească acolo.

Pe urmă îl văzurăm pe "general" cum, ajutat de Old Wabble, își umple burdufurile cu apă, cărându-le afară la chiccasavi. Nu ne gândirăm la nimic rău, ci văzurăm în asta numai intenția lui Douglas de a pleca dis-de-dimineață, ceea ce nu putea decât să ne convină.

Bob, după ce ne pregăti culcuşul, se duse în cameră, unde dormea împreună cu mama Sanna. Ne culcarăm şi noi. De obicei şi Bloody Fox dormea în casă, dar, de rândul acesta, din cauza zăpuşelii, prefera să se culce lângă noi. Focurile nefiind alimentate, se stinseră, iar noi adormirăm.

Dimineaţa, mă sculai primul, şi-i trezi şi pe ceilalţi. "Generalul" şi Old Wabble lipseau, dar lucrul acesta nu ne surprinse. Împreună cu Winnetou, ieşirăm din oază să vedem ce-i cu prizonierii. În ceea ce-i priveşte pe comanşi şi pe apaşi, gă*sir*ăm totul în ordine. Chiccasavii însă nu mai erau. Interesându-ne de ei la Entşar-co, care avea comanda aici, acesta ne răspunse:

- Fraţii mei nu ştiu că au plecat? Omul alb care îşi zice "general", a spus că nu mai vrea să stea, deoarece Winnetou şi Old Shatterhand l-ar fi jignit. De aceea a plecat cu chiccasavii şi cele trei feţe-palide.
 - Dar Old Wabble?
 - A plecat cu ei.
- Ce repede a crescut prietenia dintre ei! Bine că au plecat, cu Old Wabble cu tot. Nici o pagubă! Dar de-abia de o jumătate de oră s-a făcut ziuă, înseamnă că au plecat pe întuneric.
- Pe întuneric? întrebă mirat Entşar-co. Era și luna pe cer! Au plecat încă de aseară!
 - Ah, au pornit-o încă de aseară? Tare s-au mai grăbit!
- Pentru că l-am jignit pe "general", interveni
 Winnetou. I-a îndemnat supărarea să plece imediat.

Ne întoarserăm la oază, mâncarăm și adăparăm caii. Între timp, Bob împacheta provizii pentru mine, Old Surehand și Apanatșca și umplu câteva burdufuri cu apă. Când termină, îi cerui să-mi aducă armele.

- Puştile? întrebă el. Unde este puştile?
- În cameră. Sunt atârnate pe perete, lângă uşă. Intră în casă, se întoarse însă imediat cu mâinile goale și zise:
 - Puştile nu înăuntru. *Masser* Bob nici una nu văzut.

- Te înșeli. De altfel, aseară când te-ai culcat, nu le-ai văzut agățate acolo?
- *Masser* Bob nu uitat acolo. Acum nu este nici una, dar nici una.

Era cât se poate de curios! Am intrat în casă și Winnetou a venit imediat după mine. Lipseau toate trei puştile. La început, eram numai consternați, dar când îi întrebarăm pe tovarășii noștri și aflarăm că nici unul dintre ei nu fusese în căsuță, consternarea noastră se transformă în spaimă.

— Nu cumva...? întrebă Winnetou.

De emoţie nu reuşi să-şi exprime bănuiala. În ciuda culorii lui de bronz, văzui cum îi piere tot sângele din obraz.

- Te gândeşti că le-a furat "generalul"? îl întrebai. Răspunse doar dând din cap.
- Ticălosul! Numai el putea să facă una ca asta. Cu cât jind se uita la armele noastre! O să ne lămurim noi imediat! Bob, după ce te-ai culcat, a mai intrat cineva în căsuță?
 - *Massa* "general" fost acolo.
 - Ah, n-ai pus zăvorul la ușă?
 - Masser Bob niciodată nu pus zăvor, aici nu hoți.
 - Ce voia "generalul"?
- Venit înăuntru și chemat încet *masser* Bob, ca să-i dea lui bacșiș, pentru cină și servit.
 - Lumina mai ardea?
- Era stins, căci *masser* Bob și mama Sanna vrut dormit.
 - Cât timp a stat "generalul" în casă?
- *Massa* "general" intrat, chemat *masser* Bob şi dat lui dolar; apoi nu imediat iarăși plecat, căci nu găsit repede uşa.
- Oh, știa el bine unde este ușa! Se prefăcea numai că o caută, în timp ce, de fapt, umbla după armele noastre. Ce crede fratele meu Winnetou? E de aceeași părere cu mine?

Foarte rar am văzut ca apaşul să-și piardă cumpătul. Neam aflat în situații și pericole care pe oricine l-ar fi putut scoate din ţâţâni, dar el rămăsese întotdeauna liniştit, chiar şi în sufletul lui. De astă dată, însă, îl vedeam că este atât de zbuciumat, încât trebuia să se străduiască din toate puterile ca, aparent, să rămână liniştit. Acest zbucium se exprimă şi prin faptul că răspunse cu glas încet, înghiţind cuvintele pe jumătate:

- Fratele meu... are dreptate. "Generalul" a furat... armele noastre!
- Minunata ta puşcă de argint, acea moștenire scumpă de la taică-tău!
 - O să.... o să...

Nu putu să termine. Văzui cum supărarea îi sugruma pieptul cu atâta forță, încât îl făcea să-și strângă pumnii.

- O să fie nevoit să ni le dea înapoi, completai eu fraza începută. Trebuie să pornim imediat după hoţi!.
 - Da... imediat! Imediat!

Firește că pierderea armelor nu ne atingea numai pe noi, cei direct în cauză, ci pe toţi; prietenii noştri erau chiar mai tulburaţi decât noi. Old Surehand spuse cu vocea sugrumată de mânie:

- Furtul acesta e o lovitură grea și pentru mine, mister Shatterhand. Desigur că trebuie să-l urmăriți pe acest nemernic și nu mai puteți veni cu mine la Fort Terret!
 - Nu, într-adevăr, nu mai pot veni!
- Iar eu nici nu vă pot întovărăși, nici nu vă pot aștepta aici, fiindcă trebuie să plec într-acolo, fără întârziere.
 - Mi-e teamă doar că o să faceţi drumul de pomană.
- S-ar putea. Şi totuşi trebuie să mă duc ca mai târziu să nu-mi fac reproşuri. Sunt sigur că sunteţi de acord cu asta!
- Fireşte că sunt, și nu vreau să vă conving să renunțați la această călătorie. O să vă însoțească Apanatșca, așa că n-o să fiți singur.
- Da, declară tânăra căpetenie a comanşilor. Mă ţin de cuvânt, şi merg cu fratele meu Surehand, aşa cum i-am

promis, cu atât mai mult cu cât Old Shatterhand nu mai poate veni.

- Eu, mister Surehand, vă doresc mult să obțineți rezultatul dorit.
- Iar eu, răspunse el, vă doresc să nu vă scape "generalul". Ei, drăcie, când mă gândesc numai: să se piardă aceste trei arme prețioase, de neînlocuit!
- Nici pe departe nu le consider pierdute! Le luăm noi înapoi, întrebarea este numai în ce stare!
- Da, scrâșni Winnetou. Acest câine alb nu știe să umble cu ele și le poate strica, sau chiar să le facă inutilizabile, mai ales carabina ta.
- Asta ar plăti-o scump de tot. Şi pe cine mai vrea fratele meu Winnetou să ia ca să-l urmărim?
 - Pe nimeni. Oricine ne-ar stânjeni.
 - Şi eu? întrebă Parker.
- Dar eu? se interesă Hawley. Aşa de mult am vrea să venim și noi!
- Nu se poate. Caii voștri nu sunt atât de iuți ca ai noștri și nu ar rezista la drum.

Cei doi mai stăruiră să fie luați, dar Winnetou îi refuză și a trebuit să-i dau dreptate. Atunci voiră să se atașeze lui Old Surehand și Apanatșca, dar nici acestora nu le puteau fi de folos, astfel că fură nevoiți să se alăture transportului de prizonieri comanși.

Convoiul ar fi trebuit să-l conducă Winnetou, ceea ce acum nu mai era posibil, dar nici ca războinicii să rămână pe loc nu se putea, așa că, după o scurtă sfătuire, se înțeleserăm să pornească la drum imediat, iar convoiul să fie păzit de apași, comandați de Entșar-co și Bloody Fox. Aș fi intervenit să li se restituie armele, dar, după ce Winnetou afirmă că ar fi un lucru periculos, renunțai, căci, spunea el, după ce s-ar fi văzut liberi, s-ar fi putut gândi să-i atace pe apași, sau i-ar fi urmărit ca să încerce să-i atace.

Puteam să luăm cu noi arme, căci Bloody Fox avea mai multe și chiar ne oferi câteva din ele, dar refuzarăm, pentru că eram convinși că ne vom recăpăta armele noastre și neam gândit că nu are nici un rost să ne cărăm cu altele; pentru moment, ne erau suficiente revolverele, cuțitele, lasourile și tomahawkurile noastre.

Ieşirăm în fața câmpului de cactuși, ca să dăm de urmele "generalului". Aici aflarăm că ar fi spus unui apaș că vor să meargă la O-sută-de-copaci.

- Nu-i adevărat. E doar o şmecherie, ca să vă inducă în eroare, fu Parker de părere. "Generalul" nici nu cunoaște drumul într-acolo.
- Ai dreptate, răspunsei eu. Tocmai pentru că a spus asta, a luat-o în altă direcție.
 - Dar încotro?
- Cred că spre Peace River. El nici nu bănuiește că știu că vrea să ajungă acolo. Vrea să se ducă la chiccasavi să se odihnească.
 - În acest caz aţi face bine s-o porniţi într-acolo.
- Da, dar să nu neglijăm nici un amănunt. S-ar putea să-i mai fi venit vreo idee, așa că trebuie să mergem pe urmele lui.
 - Dificilă treabă, foarte dificilă! Vreţi să plecaţi imediat?
 - Fireşte!
- Asta a venit prea repede și pe neașteptate pentru noi. Sper să vă mai întâlnim vreodată, mister Shatterhand. Dațimi voie să vă strâng mâna!

Şi Jos Hawley mi-o dădu pe a lui, spunând cu glas trist și plin de căldură:

— Îmi amintesc de povestea pe care mi-aţi spus-o acolo sus, în Mistake Canion, sir. Ea mi-a uşurat sufletul. Am ajuns la convingerea că nu trebuie să-mi reproşez nimic în legătură cu moartea acelui indian. Această mângâiere v-o datorez dumneavoastră. Vă mulţumesc mister Shatterhand, şi m-ar bucura mult dacă drumurile noastre s-ar mai încrucişa vreodată.

Ne luarăm rămas-bun. Old Surehand mă luă de braţ şi, trăgându-mă deoparte, îmi zise:

- Aseară am fost tare fericit că veniţi cu mine la Fort Terret, azi însă totul s-a schimbat. Ştiţi că mi-ar plăcea mult să stau mereu cu dumneavoastră. Iar acum trebuie să ne despărţim aşa brusc şi încă pentru ce motiv! Chiar sunteţi convinşi că o să vă recăpătaţi armele?
 - Da!
- V-o doresc din toată inima. La fel de tare doresc și eu să ne întâlnim cât mai repede!
 - E şi dorinţa mea, mister Surehand.
 - Mi-aţi putea indica vreun loc anume?
- Nu. Nici unul dintre noi nu știe ce o să se întâmple și ce evenimente ne așteaptă. Dumneavoastră plecați spre sud, să-l căutați pe acel Dan Etters. Cine știe cât timp va trebui să-l urmăriți și unde o să vă ducă urma lui. Eu plec spre nord și nici eu nu pot să spun când și unde o să-l ajungem pe "general".
 - Înseamnă că nu vă mai întoarceţi aici?
- Chiar dacă aş vrea, nu aş putea spune când o să mai am posibilitatea. De aceea nu pot fixa un loc de întâlnire şi probabil că nici dumneavoastră.
 - Nu.
- Deci, să lăsăm întâmplarea să potrivească ea locul și timpul revederii noastre.
- Hm. Da. Şi totuşi ar trebui să nu ne lăsăm numai în seama ei. Pot să vă dau o sugestie? Înainte de duelul cu Apanatşca v-am pomenit un nume. Vi-l mai amintiţi?
 - Desigur.
- Atunci notaţi-l ca punct de plecare pentru întâlnirea noastră viitoare; dacă întâmplător ajungeţi la Jefferson-City, pe Missouri, atunci duceţi-vă la banca "Wallace et company". Acolo veţi afla unde mă puteţi găsi în perioada respectivă.
 - Well, aşa am să fac.
- Vă mulţumesc, *sir*, vă mulţumesc foarte, mult! Şi acum la revedere! Vă urez să-l ajungeţi cât mai repede pe "general".

— Iar eu, mister Surehand, m-aş bucura dacă aş auzi mai târziu că aţi pus mâna pe acest Dan Etters!

Ne strânserăm călduros mâinile. Ne părea amândurora sincer rău că trebuie să ne despărţim aşa, deodată, şi pentru un timp nedefinit.

Mi-am luat rămas-bun de la Bloody Fox, căruia Winnetou îi dădu indicaţiile necesare, ca şi lui Entşar-co. Apoi Winnetou se despărţi de toţi, în felul lui, cu câteva cuvinte scurte, şi pără*sir*ăm oaza, scena unor evenimente atât de ameninţătoare, care avuseseră totuşi pentru noi un sfârşit mulţumitor.

Caii noștri, deoarece îi încurcaserăm cu burdufuri cu apă pentru două zile, trebuiră să poarte o greutate mai mare decât de obicei. Căci dacă se adeverea presupunerea noastră, atunci, "generalul" nu mergea la O-sută-de-copaci, ci la chiccasavi, deci spre nord de Llano Estacado, așa că aveam înaintea noastră două zile de mers călare prin pustiu. Drumul, pe care îl cunoșteam bine, trecea prin Helmers Home, o așezare care se afla aproape de marginea nordică a Llano-ului și se chema astfel după numele proprietarului ei: Helmers. Era un bun cunoscut de-al nostru, ne era chiar prieten. Era de presupus că cei pe care-i urmăream poposiseră acolo.

Trebuia să ne grăbim cât mai tare, pentru că ei plecaseră încă de cu seară, având deci un avans de o jumătate de zi faţă de noi. Şi totuşi trebuia să facem tot posibilul ca să-i ajungem în pustiu, căci după aceea urmărirea ar fi devenit şi mai grea, într-o regiune de iarbă şi tufişuri, pe urmă chiar de păduri şi râuri cu mii de ascunzişuri, care i-ar fi dat "generalului" posibilitatea să ne scape.

Urma era uşor de recunoscut. E adevărat că ducea spre vest, adică în direcţia celor O-sută-de-copaci. Dar după vreo două ore de mers, cotea în unghi drept spre nord. Deci părerea noastră, exprimată mai înainte, putea să fie cea adevărată.

Călărirăm mereu în galop și numai din când în când lăsam caii să meargă la pas, ca să-și mai tragă răsuflarea. În timpul amiezii, când căldura deveni insuportabilă, oprirăm, le dădurăm cailor apă și-i lăsarăm să se odihnească o oră. Apoi încălecarăm și ne continuarăm cu aceeași grabă drumul, până se întunecă. Acum eram obligați să ne oprim. Ne aflam în dezavantaj față de urmăriți, care puteau călări și noaptea, în timp ce noi trebuia să așteptăm să se lumineze, altminteri n-am fi putut desluși urmele lor.

Desigur, am fi putut merge mai departe, deoarece bănuiam ținta călătoriei lor. Totuși exista un risc, putând interveni motive neprevăzute care să-i determine să-si schimbe directia. De aceea, după ce se înseră, ne oprirăm. Dar când răsări luna, o pornirăm din nou. Secera lunii oferea lumină puțina, și altor westmeni le-ar fi venit, probabil, greu să nu piardă urmele la o lumină atât de slabă, mai ales călărind în galop. Însă ochii noștri erau destul de ageri și, dacă eu m-aș fi putut înșela, pentru Winnetou lucrul era exclus. Ne oprirăm abia după miezul noptii. Caii primiră din nou o cantitate de apă, în orice caz insuficientă pentru a-i sătura. Apoi fură priponiti, iar noi ne învelirăm în pături, ca să dormim. Dar abia se miji de ziuă, când încălecarăm din nou și, după două ore, so*sir*ăm la locul de popas al celor urmăriti. Eram multumiti, pentru că reușisem să scurtăm avansul de o jumătate de zi la numai două ore, în caz că și ei porniseră de dimineată.

— La o distanță de nici o jumătate de oră de la popasul celor nouă călăreți, furăm nevoiți să oprim din nou, deoarece acolo își întrerupseseră și ei drumul, iar urmele copitelor arătau că aici avusese loc o discuție. În orice caz, trebuie să fi fost foarte animată; călăreții nu stătuseră liniştiți, ci își purtaseră caii de colo-colo. Am dedus din aceasta că s-au certat. Dar de ce? Probabil în legătură cu drumul, cu direcția pe care trebuiau s-o urmeze.

Această presupunere ne fu întărită și de faptul că urmele se despărțiră, ceea ce pentru noi era foarte neplăcut. Nici una din ele nu mergea drept înainte, una ocolea spre dreapta, iar cealaltă spre stânga, formând un unghi ascuțit.

- Uff! spuse Winnetou dezamăgit. Proastă treabă!
- Chiar că e proastă, observai eu. Probabil că aici indienii s-au despărțit de albi. Dar care este urma indienilor și care a albilor?
 - Să vedem.

Descălecă, pentru a cerceta urmele.

— Mă îndoiesc că putem stabili acest lucru, declarai eu, sărind din şa. Am observat că nici caii albilor nu aveau potcoave, aşa că e cam greu să-i deosebim.

Din păcate cuvintele mele se adeveriră. Urmele copitelor nu ne furnizau nici un indiciu. Trebuia să ne bazăm doar pe presupuneri, care mai degrabă puteau să ne strice, decât să ne ajute.

— Să mergem câte o bucată de drum pe ambele urme, fu de părere Winnetou. Poate că totuşi vedem ceva. Fratele meu s-o ia pe cea din dreapta, iar eu o apuc pe cea din stânga.

Aşa şi făcurăm. Eu avui doar norocul de a fi aflat numărul cailor, același rezultat îl obținu și Winnetou. Dar tocmai datorită numărului cailor nu puteam afla nimic despre călăreți, având și cai de povară cu ei. Ne privirăm în ochi.

- Uff! zise Winnetou, având o umbră de zâmbet pe faţă, în ciuda dezamăgirii pe care o simţea. M-a mai văzut vreodată fratele meu Shatterhand într-o asemenea stare?
 - Nu.
 - Uff! Nici eu pe tine.

Nu știm deloc ce să facem. Așa ceva încă n-am mai pomenit.

— Nu. Niciodată! Dar ia să ne gândim puţin! E posibil ca nici Old Shatterhand şi nici Winnetou să nu găsească soluţia?

- În orice caz, aproape că-mi e ruşine. Dar hai să reflectăm. Capătul cel mai apropiat al pustiului se află drept spre nord, de aici spre Helmers Home lucru pe care cu siguranță că-l știe și Mba, căpetenia chiccasavilor. Mai știe că, indiferent dacă o ia la dreapta sau la stânga, are nevoie de cel puțin încă o jumătate de zi de mers ca să poată ieși din Llano. Nu cred să facă un asemenea ocol. Dacă s-a despărțit de albi înseamnă că s-a certat cu ei și a pornit mai departe singur, dar știe încotro merg și albii. Pentru a-i înșela în legătură cu direcția aleasă, a luat-o întro parte, pentru ca, îndată ce nu va putea fi observat, să revină. Dacă mergem drept înainte, fără să ținem seama de nici una din urme, trebuie neapărat să dăm din nou de urma lui Mba.
 - Uff! Aşa este!

Şi fireşte că cealaltă urmă este de fapt cea pe care o căutăm şi, după ce o găsim, putem fi siguri că-l avem în față pe "general". Cred că fratele meu Winnetou îmi dă dreptate.

— E așa cum spui. Acum nu o să mergem pe nici una din urme.

Încălecarăm și pornirăm drept înainte; în curând nu mai zărirăm nici urmele ce se îndepărtau de noi spre stânga sau spre dreapta. Eram sigur de ceea ce făceam, totuși așteptam cu încordare să văd dacă deducția mea se confirmă. Şi, într-adevăr, după o jumătate de oră de mers, urma care o luase spre dreapta, o văzurăm cum o ia spre noi, cotind spre nord.

- Uff! exclamă bucuros Winnetou. Deci asta e urma chiccasavilor, care duce direct la Helmers Home.
- Şi acum, continuai eu, trebuie să căutăm cealaltă urmă, care este în orice caz a albilor.
- Da, să o luăm spre stânga, spre cealaltă urmat Dacă o găsim, nu ne mai putem înșela deloc și vom...

Se opri brusc în mijlocul frazei. Tot vorbind, își rotise privirea la orizont și probabil că observase ceva, pentru că scoase din cobur binoclul și-l îndreptă spre nord. Luai și eu repede binoclul în mână și prin lentilele lui văzui câțiva cai și oameni culcați pe nisip.

- Cine-or fi? întrebai.
- Chiccasavii, răspunse Winnetou.
- Ce motiv or fi având de s-au oprit? De ce nu or fi plecat?
 - Uff! Ne așteaptă pe noi!
- Foarte posibil, îl aprobai. Mba părea un om cinstit. Abia pe drum a observat că "generalul" ne-a furat armele, și e destul de isteț ca să știe că o să-l urmărim pe hoţ. Şi atunci s-a despărţit de el. Chiar dacă nu cinstea, ci numai grija pentru propria lui persoană l-a obligat să procedeze aşa. Nu a vrut să fie bănuit de noi că ar fi fost înţeles cu hoţii şi să le mai acorde şi ocrotire.
 - Da, aşa este, să mergem într-acolo!

Pornirăm în galop și ajunserăm atât de repede în apropierea lor, încât îl puturăm recunoaște. Da, era Mba, dar numai cu doi dintre indienii săi. Aveau cu ei și doi cai de povară. Unde era cel de-al patrulea chiccasav? Recunoscându-ne, cei trei indieni lăsară armele jos și veniră în întâmpinarea noastră. Era o dovadă că au intenții pașnice, totuși luai pistolul în mână. Ajungând la ei și strunind caii, Mba ne spuse:

- Old Shatterhand poate să pună pistolul din nou la brâu, căci îi suntem prieteni. Ştiam că o să vină şi l-am aşteptat. Sau sunt cumva Old Shatterhand şi Winnetou nişte războinici care lasă să li se fure armele, fără să le ia îndărăt?
- Este adevărat, noi nu ne lăsăm furați. Dar când a aflat Mba, căpetenia chiccasavilor, că ni s-au furat armele?
- Abia azi-dimineaţă, când s-a făcut ziuă. Oare v-aş fi aşteptat dacă aş fi vrut să vă mint sau dacă aş fi luat parte la furt?

- Nu. De cum te-am văzut, te-am socotit un om cinstit. Povestește!
- În sudul Llano-ului ne-am întâlnit cu cele patru fețepalide și le-am promis să le conduc prin deșert. Așa ne-am întâlnit cu voi. M-am bucurat să-l văd pe Old Shatterhand, pe Winnetou și pe Old Surehand, și nu bănuiam că "generalul" plănuia ceva rău contra voastră. Am mers cu voi până la locuința lui Bloody Fox și voiam să rămânem acolo toată noaptea, ca să ne odihnim. Atunci a venit "generalul" și ne-a spus că trebuie să plecăm repede, deoarece l-ați jignit rău de tot. I-am făcut pe plac și am mers toată noaptea și toată ziua...
 - Fără să-ţi trezească nici o bănuială? interveni eu.
- Ba oarecum da, chiar de la începutul drumului, când "generalul" a luat-o spre vest, unde nu aveam ce căuta. Apoi, ziua am observat un pachet, pe care nu-l avusese mai înainte și pe care îl purta cu multă grijă. De asemenea, m-a surprins faptul că era atât de grăbit. Aseară, când am făcut popas, am procedat în așa fel ca să pot pune mâna pe pachet. El, însă, mi l-a smuls imediat din mână. Totuși am observat că era greu și că în el erau arme.
 - Cum arăta pachetul?
- Armele erau învelite în pătura lui și legate cu curele. Voiam să știu ce fel de arme sunt, însă abia spre dimineața fețele-albe au adormit atât de profund, încât am putut, să iau pachetul și să-l dezleg. Când am văzut ce conține, m-am speriat, pentru că știam că o să ne urmăriți.
 - De ce nu al luat pachetul cu tine, ca să ni-l predai?

Fiindcă erau patru războinici roşii contra cinci albi şi hoţul ar fi fugit fără să-l prindeţi. Am avut un plan mai bun. Astăzi, după ce am mers o bucată de drum, m-am oprit şi le-am spus feţelor-palide că am văzut armele şi că nu mai vreau să merg cu ei, deoarece sunt sigur că o să veniţi. S-au înfuriat şi s-au certat cu noi. Văzând că nu mă pot îndupleca, m-au rugat să le las măcar pe unul din războinicii mei care să-i conducă, căci ei nu cunosc drumul

prin Llano. Le-am făcut pe plac, dar războinicului îi spusesem mai dinainte ce are de făcut. O să vă aducă hoţii plocon.

- În ce fel?
- Am mers doar o mică distanță, apoi m-am oprit să vă aștept, pentru că vreau să vă conduc acolo unde o să-i prindeți!
 - Unde?
- Colo, în nord, la marginea Llano-ului se află ferma unui alb...
 - Care se numește Helmers Home, îl întrerupsei eu.
 - Uff! Old Shatterhand cunoaște locul?
 - Îl cunoaștem. Helmers este prietenul nostru.
- Foarte bine, pentru că acolo o să-i conducă omul meu pe albi.
 - De ce face un asemenea ocol?
- Ca să putem ajunge noi înaintea lor și să-i putem prinde fără nici o luptă.
- Frumos! Văd că Mba, căpetenia chiccasavilor, este un războinic deștept. Te-ai gândit însă că am avea motive să nu ne încredem în tine? Războinicul tău i-ar putea ajuta pe hoți să scape, fără să mai dăm ochii cu ei.
- Dacă crezi așa ceva, vă predăm armele noastre și ne punem zălog noi înșine!
- Nu-i nevoie, vă credem. Dar nu s-ar putea ca albii să se răzgândească și s-o ia pe alt drum?
- Nu. Războinicul meu o să-i bage în sperieți față de orice altă direcție, încât sunt sigur că au să-l urmeze.
 - Bine. Caii voștri sunt tare obosiți?
- Până la Helmers Home o să reziste, chiar dacă n-o să mergem încet.
- Atunci să nu mai pierdem vremea. Dacă nu greșesc, putem ajunge acolo după-amiază. Când au să ajungă albii?
- I-am poruncit războinicului meu să facă astfel încât să ajungă la Helmers Home abia spre seară.

- Ai procedat foarte bine, dar vreau să te întreb ceva: ce-ai fi făcut dacă nu am fi venit noi acum?
- De venit aţi fi venit, dacă nu acum, atunci mai târziu. Aş fi mers la Helmers fără voi, i-aş fi povestit totul şi l-aş fi rugat să mă ajute să iau hoţilor armele. Pe urmă, când veneaţi, vi le-aş fi predat. Old Shatterhand crede aceste cuvinte?
- Da, le cred. Cinstea ta o să fie răsplătită. Acum să pornim. Restul putem discuta pe drum.

Chiccasavii încălecară și plecarăm mai departe cu toții. Neputând ține pasul cu noi, înaintam cam încet, totuși nu trecuse mult după-amiază, când diferite semne ne arătară că ne apropiem de marginea Llano-ului. În timp ce deasupra deșertului zboară păsări răpitoare, începurăm acum să zărim păsări care mănâncă semințe și ici-colo începu să răsară câte o salcie sălbatică, care se mulțumește doar cu roua nopții. După aceea dădurăm de fire de iarbă răzbătând prin nisip, unindu-se treptat în smocuri verzi, din care pe urmă se formară pajiști neîntrerupte. Apoi apărură boschete și tufișuri de arbuști, ba chiar și copaci, și când dădurăm peste prima porumbiște, știurăm că am părăsit Llano-ul.

Helmers Home era mai frecventată decât alte așezări din singurătatea Vestului Sălbatic. Cine voia să treacă prin Llano Estacado sau cine ieșea din el, obișnuia să intre aici și să se odihnească. De aceea, Helmers avea întotdeauna o provizie de obiecte trebuincioase pentru un westman sau călător. Era nu numai fermier, ci și negustor și hangiu. Băusem la el nu puţine sticle de bere texana, preparată după reţeta germană.

Un pârâu îngust conducea până la casa pe lângă care curgea. Casa, fără etaj, era construită din piatră — aici se găsea din belşug, în ciuda vecinătății pustiului de nisip. În fața ușii, la umbra unor copaci, erau amenajate câteva bănci și mese. În spatele casei se aflau grajdurile, cu curtea și șoproanele gospodăriei. Cotirăm după colt, dădurăm în

fața ușii de un negru. Pentru moment tresări, apoi sări în sus de bucurie și strigă în direcția casei, cu voce răsunătoare:

— *Massa* Helmers venit afară, acum, iute, imediat! *Massa* Winnetou și *massa* Shatterhand aici!

Apoi veni spre noi în salturi mari, mă apucă de braţ şi, de bucurie, mai-mai să mă dea jos de pe cal.

- Mai domol, mai domol, bunul meu Hercules! spusei. După câte aud, mister Helmers este acasă!
- *Massa* este aici, la fel *missus*, răspunse el. Uite, amândoi venit afară.

În uşă apăru figura înaltă, puternică a lui Helmers, iar în spatele lui, cu faţa strălucitoare, se ivi nevastă-sa. Cei doi bătrâni se iubeau mult; pe ea o chema Barbara; el nu-i spunea decât Bărbiţa mea scumpă.

Ce bucurie pe ei că am venit! Strângerile de mână păreau să nu mai ia sfârșit, iar glasurile se auzeau până departe, pentru că veniseră să ne salute toți locuitorii fermei, bărbați și femei. De aceea trebui să le zic:

- Nu vorbiţi aşa tare, oameni buni! Deocamdată, prezenţa noastră trebuie să rămână secretă.
 - Secretă? De ce? întrebă Helmers.
- Pentru că vrem să prindem nişte pungași, care nu trebuie să știe că suntem aici. Sper să ne ajutați, mister Helmers.
- Asta e de la sine înțeles. Datoria mea este, înainte de toate, să feresc casa mea de astfel de derbedei. Despre cine este vorba, mister Shatterhand?
- O să vă spun în casă. Trebuie să intrăm înăuntru, ca să nu fim văzuţi. Hercules să ia caii noştri şi să-i ducă în grajd, să le dea întâi apă, apoi nutreţ cât mai mult. Pe urmă, însă, trebuie să închidă grajdul, pentru că nici caii nu trebuie să fie văzuţi.
- Mă faceţi curios, *sir.* Dar ce s-a întâmplat? Unde sunt armele dumneavoastră?

- Apoi, tocmai aici e buba. Ne-au fost furate, iar hoţii vin aici.
 - Thunder-storm! Nemaipomenit!
- Vă rog, să nu mai vorbim aici. Înăuntru putem discuta mai bine.
- Da, intraţi, intraţi! Iar tu, Bărbiţa mea scumpa, du-te iute la bucătărie şi adă tot ce găseşti, auzi, totul, chiar de sar încovoia mesele astea sub greutatea bunătăţilor.

Mai spuse oamenilor pe scurt cum să se comporte, apoi intrarăm în casă. Mama Barbara făcea tot ce-i stătea în putință ca mesele să se "încovoaie" și, în timp ce mâncam și beam, îi povesti lui Helmers cele întâmplate.

Abia terminai, că el sări în picioare și ieși. La întoarcere, ne explică motivul:

— Am trimis pe cel mai bun lucrător al meu ca să-i aștepte și să-i observe pe bandiți, ca nu cumva s-o șteargă pe nevăzute.

Helmers, care dintotdeauna ţinuse mult la Bloody Fox, era extrem de bucuros că intenţiile criminale ale comanşilor fuseseră zădărnicite într-un mod atât de fericit. Pentru a termina mai repede, îi expusei situaţia cât se poate pe scurt, dar după aceea îmi făcui timp să-i povestesc mai amănunţit. Cei trei chiccasavi erau, fireşte, de faţă. Ne aşezarăm în aşa fel încât să nu putem fi văzuţi de afară, chiar dacă cineva s-ar fi apropiat de micile ferestre glisante, pe jumătate deschise.

Încă nu terminasem bine de povestit, când auzirăm afară tropot de cai. Şase călăreţi descălecară. Erau cei pe care-i aşteptam. Helmers ieşi afară.

- Good day bună ziua! salută "generalul". Aveţi deja oaspeţi, sir?
- Oaspeţi? răspunse Helmers. De unde să vină oaspeţi, *sir,* aici, în pustietatea asta?
- Well! Daţi-le cailor noştri apă şi nutreţ, iar nouă ceva serios de înfulecat, împreună cu o sticlă mare de ceva tare.
 - O să primiți de toate. *sir.* La noapte rămâneți aici?

- De ce mă întrebați?
- Doar n-o să-mi luați în nume de rău întrebarea! Ca hangiu, trebuie să știu, ca să iau măsurile necesare.
- Aşa! O să mâncăm şi o să bem şi pe urmă plecăm mai departe.
 - La ora asta? În curând se întunecă!
 - Ne e indiferent.
 - Veniţi din Estacado, sir?
- Puneți cam prea multe întrebări, mai bine faceți ce vam poruncit!
- Ascultați, am impresia că vă credeți un mare domn. Aflați că e dreptul meu să pun întrebări pe teritoriul proprietății mele! Cât despre poruncit, așa ceva nu recunosc!.
- O recunoașteți acum, căci eu sunt general, *sir*, da, general! Am luptat la Bull-Run, la Fort Harteras, la Harpers Terry, la Gettysburg și multe alte bătălii, din care întotdeauna am ieșit învingător!
- Good lack! Într-adevăr, înseamnă că trebuie să mă grăbesc să vă îndeplinesc poruncile! Scuzați doar pentru o clipă și îndată o să fiți servit după cum se cuvine unor domni atât de mari cum sunteți!

Nu sesizară sensul ironic al acestor cuvinte. Se așezară la masă, fără să bănuiască ce fel de "servire" îi așteaptă. Helmers intră din nou și ne zise încet:

- Veniţi cu mine, *meş-şurs!* Vă conduc pe uşa din dos. Armele dumneavoastră sunt pe masă, învelite, dar, înainte de toate, trebuie să le luăm pe ale lor, ca să nu se poată apăra.
- Nu-i nevoie, mister Helmers, răspunsei. Nici nu au să cuteze să pună mâna pe ele.

Îl urmarăm prin bucătărie în spatele casei și apoi ocolirăm colțul spre fațadă, unde oamenii săi se și aflau înarmați și gata să intervină. Apoi se întoarse la ei prin casă. Auzeam tot ce vorbeau, deoarece masa la care stăteau nu era departe de colțul nostru.

- Nu aduceți nimic? întrebă "generalul". Unde este rachiul? Si cine are grijă de caii noștri?
 - Răbdare, *meş-şurs!* Totul este pregătit.
 - Dar am impresia că nu faceți nimic!
 - Nici nu-i nevoie, se ocupă oamenii mei.
- Dar noi nu putem aștepta, interveni supărat Old Wabble. Suntem obișnuiți să fim serviți repede.
- Nici o grijă, *sir*. O să fiţi serviţi repede, mai repede decât vă gândiţi. Se poate şti încotro vă duceţi de aici? Nu întreb numai din curiozitate, ci ca să vă pot preveni la nevoie.
 - De cine? întrebă "generalul".
- De nişte derbedei albi, care s-au aciuat prin apropiere.
 - Derbedei? Despre ce fel de oameni e vorba?
- Nişte pungaşi, care şi-au pus ochii mai ales pe armele altora.
 - Cum?... Ce...?
 - Da, nişte hoţi de arme!
 - Ar fi... ar fi... o treabă tare neobișnuită!
- Dar așa e. Doar cu două zile în urmă au comis un asemenea furt.
 - Cu două zile în urmă?! Şi unde anume?
- În Llano. Au furat acolo cele mai renumite trei puşti care există.

Scosei cele două pistoale ale mele, căci se apropia clipa când trebuia să-i luăm prin surprindere. Winnetou făcu la fel. Nu puteam să-i vedem, dar probabil că nu prea se simțeau la largul lor, căci vocea "generalului" suna forțat când întrebă:

- Despre ce fel de puşti e vorba?
- Despre puşca cu ţinte de argint a lui Winnetou, apoi despre "doborâtorul de urşi" şi carabina "Henry" a lui Old Shatterhand.
 - Ei, drăcie! E adevărat? De la cine ați aflat?
 - Chiar de la păgubași.

- Deci... de... la... de la... Winnetou...
- Yes?
- Şi de... la... Old Shatterhand?
- Yes!
- Înseamnă... Înseamnă că... ați vorbit... cu acești doi...

Făcurăm un pas iute după colţ, trei salturi mai departe și ne aflam în faţa lor. În clipa următoare, oamenii lui Helmers erau lângă noi.

— Fireşte că mister Helmers a vorbit cu noi, spusei. Nu mişcaţi! Vedeţi că toate armele sunt îndreptate asupra voastră şi dacă mişcă vreunul, ar începe să scuipe plumbi!

Spaima acestor indivizi nu poate fi redată. Se uitau la noi cu ochii ficși, ca la niște stafii, fără să crâcnească.

- Hercules, ţi-am spus să aduci nişte funii sau curele, le-ai adus? îl întrebai pe negru.
- Sunt aici curele grămadă, răspunse el. Le am în mână.
 - Leagă-i pe indivizii ăştia!
- Cum? Să mă lege? exclamă Douglas. Să lege un general care în atâtea bătălii...
- Gura! îl întrerupsei. Vei fi primul care vei fi legat, și dacă te opui, te împușc pe loc! Întinde mâinile, imediat!

Fu legat, apoi și ceilalți. Mă adresai lui Old Wabble.

- Bună societate ți-ai ales, *sir.* De fapt, cu dumneata nu ar trebui să vorbesc. Dar am să mai fac o dată o excepție. Ai luat și dumneata parte la furt?
- Nu, răspunse el, privindu-mă cu nişte ochi plini de ură si mânie.
 - Nu ai intrat în cameră când a luat puştile?
 - Nu.
 - E adevărat? îl întrebai pe "general".
- Nu răspund nimic! strigă el. Cine are aici dreptul să supună un general unui interogatoriu!
- Well. Deocamdată am terminat cu voi, dar numai deocamdată. Nici nu o să vă luăm vreun interogatoriu,

întrucât vina voastră este dovedită. Nu ne-a mai rămas decât să stabilim pedeapsa.

Pedeapsa? Să îndrăzniţi numai să vă atingeţi de mine.
M-aş răzbuna crunt! Atât de crunt încât...

N-am ascultat ce spunea. Făcusem semn lui Winnetou, lui Helmers și căpeteniei chiccasavilor să vină cu mine. Merserăm în spatele casei, să hotărâm pedepsirea hoţului și ne înţeleserăm repede asupra ei. Nici eu, nici Winnetou nu voiam să luăm parte la îndeplinirea sentinţei, o lăsarăm pe seama proprietarului home-ului. Acesta le comunică hotărârea noastră, cu următoarele cuvinte:

- Aţi fost prinşi pe proprietatea mea, şi de aceea eu am să vă comunic hotărârea ce am luat-o în legătură cu voi. O să staţi cu toţii aici până mâine dimineaţă, când o să vă alungăm dincolo de hotarele proprietăţii mele. Cel care se va mai arăta pe aici, va fi împuşcat. Nobilul gentleman care-şi zice "general" este hoţul. După legile Vestului Sălbatic, un astfel de furt se pedepseşte cu moartea. Noi însă am fost mai indulgenţi şi am schimbat această pedeapsă în cincizeci de lovituri de baston, întrucât mi se pare că...
 - Bastoane! urlă Douglas. O să...
- Nimic nu ai să faci, ticălosule! îl repezi Helmers. Tocmai pentru că susții că ești ofițer, ai să încasezi o mamă de bătaie! Şi întrucât, în afară de voi, aici se află numai gentlemeni, dintre care nici unul nu poate îndeplini această funcție, cele cincizeci de bastoane o să ți le dea Old Wabble.
 - Asta... n-am să fac! bâlbâi fostul "king of the cowboy".
- Ba ai s-o faci, bătrâne. Dacă refuzi să lovești la comanda mea, sau dacă n-ai să lovești din toate puterile, ai să primești mai întâi tu cincizeci de lovituri și apoi un glonte în cap. Să-ţi fie clar, eu nu glumesc!
- Să mă bată el? strigă Douglas. Dar și el a luat parte la furt. Eu nici nu cunoșteam casa, el m-a condus înăuntru.

— Acum nu ne mai interesează asta, hotărî Helmers. Trebuia să o spui mai dinainte, dar ai refuzat să fii interogat. Acum e prea târziu. Vreau doar să adaug că nu vrem să avem nimic de-a face cu ceilalţi, şi deci o să-i reţinem numai până mâine dimineaţă, fără ca ei să păţească ceva. Când se va face ziuă, o să ne putem convinge dacă pleacă sau nu. Serviciile pe care vi le-au făcut chiccasavii o să le plătim cu ceea ce o să găsim la voi. Legaţi-l acum pe distinsul nostru "general" de acest stejar, desfaceţi-i legăturile lui Old Wabble de la mâini, ca să poată lovi ca lumea, şi tăiaţi din tufişurile acelea o nuia bună de alun, destul de rezistentă şi totuşi flexibilă. Acum "generalul" o să-şi primească decoraţiile, dar nu pe piept.

Mă depărtai împreună cu Winnetou, ca să nu fim martori la aplicarea pedepsei. Nu oricine poate privi cum cineva, despre care se spune că poartă chipul lui Dumnezeu, e ciomăgit. Din păcate sunt oameni pe care nici măcar o astfel de pedeapsă nu-i ajută. Şi dacă aş fi ştiut atunci, pe loc, ceea ce am aflat mult mai târziu, pentru un nemernic ca "generalul", chiar şi o sută de lovituri ar fi fost prea puţine. La întoarcere, am aflat că, la început, Old Wabble s-a cam codit, dar că, în faţa ameninţării cu revolverul, a lovit vârtos. După aceea, toţi au fost închişi cu atâta siguranţă încât n-ar fi putut evada.

A doua zi, după ce au fost scoși din arestul lor, "generalul" și Old Wabble aveau fețele pline de sânge. Se încăieraseră. În ciuda legăturilor, Douglas se înfuriase groaznic pentru că bătrânul se lăsase constrâns să-i dea cele cincizeci de lovituri. Atunci când îl dezlegară, dori să se arunce din nou asupra lui, dar fiind oprit de noi, îi strigă:

— Fereşte-te de mine, javră! Îndată ce am să te întâlnesc, ai să-mi plăteşti aceste lovituri cu viaţa. Ţi-o jur cu toate legămintele din lume!

O spusese în mod cât se poate de serios. Old Wabble îşi dădu şi el seama de asta şi-l rugă pe Helmers să-l elibereze şi să-l lase să plece înaintea "generalului". Se sfia să adreseze această rugăminte lui Winnetou și mie. Noi ne țineam deoparte. Rugămintea îi fu îndeplinită. Negrul Hercules îl conduse în afara proprietății, și abia după o oră fură trecuți peste hotar și Douglas cu cei trei însoțitori albi ai săi. Tot timpul amenința și blestema. Era cu atât mai furios cu cât le luaserăm tuturor armele și muniția, dândule drept răsplată chiccasavilor. Winnetou și cu mine eram mulțumiți de deznodământul misiunii noastre. Ne recăpătaserăm armele, fără ca ele să fi fost deteriorate.

Pe urmă ne așezarăm lângă masa din faţa casei, ca să mai stăm de vorbă, când Helmers se ridică brusc, se duse la copacul de care fusese legat "generalul", ridică de acolo un obiect și zise:

— Am văzut că lucește ceva. E un inel de aur, o verighetă, după cât se pare. Ia priviți!

Inelul trecu din mână în mână. Da, era o verighetă, care pe partea dinăuntru avea gravate două litere și o dată.

- Cum a ajuns verigheta asta acolo? întrebă mama Barbara. Cine a pierdut-o oare?
- "Generalul", răspunse Helmers. Mâinile îi erau legate și, din cauza loviturilor, atâta s-a zbătut sub curele, încât i-a căzut verigheta. Altă explicație nu există.

Cu toţii furăm de aceeași părere și propuserăm să păstreze el verigheta ca amintire pentru executarea pedepsei de ieri. Dar Helmers îmi puse verigheta în palmă și-mi zise:

— Ce să fac cu ea? Nu-i a mea. Eu de aici nu plec și probabil că n-am să-l mai văd niciodată pe "general". Dumneavoastră însă, mister Shatterhand, e posibil să-l mai întâlniți. Luați-o cu dumneavoastră.

Nu aveam nici un motiv să-l refuz, așa că pusei verigheta în deget, unde stătea mai sigur decât în buzunar. Dar mai întâi mă uitai bine la ea și citii: "E. B. 5 VIII 1842". Atunci nu puteam bănui ce importanță o să aibă mai târziu această verighetă pentru mine și Old Surehand...

Atenţie!

Cu volumul următor, TAINA LUI OLD SUREHAND, se încheie serialul consacrat bravului erou.

Conceput în două tomuri, romanul "Old Surehand" își finalizează acțiunea în paginile volumului următor, cu dezvăluiri fenomenale în privinta acestui prezentându-ne incredibilul mister al existenței sale. Plecat din Sud, ca să se întâlnească urgent cu Winnetou, renumitul vânător îl cunoaște pe Old Shatterhand, ce-l salvează — după cum am văzut — din ghearele comanşilor. În numărul viitor al seriei de "Opere", ne sunt prezentate raporturile tainice dintre personajele abia schiţate în cartea de față, precum viteazul Apanatșca, falsul general și nu mai puțin misteriosul Dan Etters. Cine este, de fapt, acest individ, încă aflat în umbră, și cum i se vor plăti polițele ticăloșiilor sale? Când și cum vor interveni Winnetou și Old Shatterhand pentru ajutorarea noului lor prieten? Toate acestea în volumul următor, de mare valoare artistică în creația de ansamblu a inegalabilului Karl May, intitulat

TAINA LUI OLD SUREHAND

După impresia colosală produsă de trilogia "Winnetou", Karl May a fost solicitat de cititori să reia personajele îndrăgite ale romanului, însoțindu-le în noi aventuri spectaculoase. Este și cazul romanului "Old Surehand", carte de rezistență a dubletului Winnetou și Old Shatterhand, cărora li se alătură, în lupta împotriva fioresiles compani. Sam Parker și Blood Formanului careile companii Sam Parker și Blood Formanului careile se proportiului de la careile se proportiului de la careile se proportiului se proportiului de la careile se proportiului roşilor comanşi, Sam Parker şi Blood Fox din Llano Estacado.

După năpraznice atacuri, evadări și dejucări de planuri, renumiții eroi ai Vestului Sălbatic vor descoperii caracterul excepțional al unui nou camarad, Old Surehand, pe cât de istet și curajos, pe atât de împovărat cu o taină amară, a cărei dezlegare ii va unii și mai mult în lichidarea unor criminali periculoși.

Procurați-vă din vreme :

TAINA LUI OLD SUREHAND

Lei 7800 + 160 T.L. = 7960

Pfunt (sau funt), unitate de măsură engleză, egală cu 0,45392 kg (n. edit.). [2] Bine! (engl.). Drace! (engl.). [<u>4</u>] Bah! Fleacuri! (engl.). [5] Aur nativ, peptite (din engl., nugget). [<u>6</u>] Hait! (engl.). [7] Cerule! (engl.). Buna seara (engl.). [9] Munte (arab.). [<u>10</u>] Vale (arab.). [11] Fântână (arab.). [12] Autorul se referă la *Winnetou*. [<u>13</u>] Oameni care bat pari (engl.). [14] Daţi-mi voie, domnule! (engl.) [15] Noapte bună, domnule! (engl.). [16] Bună dimineaţa, domnule (engl.). [17] Corturi [<u>18</u>]

Cap de oaie (engl.).

- [19] Cuţitul-cel-lung.
- [20] Denumire jignitoare dată negrilor de către rasiști.
- [21] Sărut zgomotos (engl.).
- [22] Bine aţi venit, domnule! (engl.).